1. Cilt

Gurdjieff ve Ouspensky Öğretisi Üstüne Psikolojik Yorumlar

Maurice Nicoll

Psychological Commentaries
on the Teaching of Gurdjieff and Ouspensky
Volume 1

Copyright © Isobel Salole

Bu Kitabın Yayın Hakkı **İnsanlığı Birleştiren Bilgiyi Yayma (BİLYAY) Vakfı'nın** bir kuruluşu olan **Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş'ne** aittir. Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.'nden yazılı izin alınmadan hiçbir alıntı yapılamaz. ©

İstanbul, Ekim 2008

1. Cilt ISBN: 978-975-6377-27-7
Takım ISBN: 978-975-6377-26-0

Baskı
Kurtiş Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Fatih Sanayi Sitesi
No: 12/74-75 Topkapı / İstanbul
Tel: (0.212) 613 68 94 - 613 68 95

Yayın
Ruh ve Madde Yayıncılık ve Sağlık Hizmetleri A.Ş.
Hasnun Galip Sok. Pembe Çıkmazı No: 4, D: 9
34433 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: (0.212) 243 18 14 - 249 34 45 • Faks: (0.212) 252 07 18
http: www.ruhvemadde.com
e-mail: info@ruhvemadde.com

İÇİNDEKİLER

Birdlip, 1941

27.03.41 Bay Bush'a Mektup 9
27.04.41 Bay Bush'a Mektup 16
04.05.41 Dördüncü Yol 19
29.05.41 Çalışma Fikirleri Üzerine Yorumların Tanıtım Notu 23
29.05.41 Yorum I: Kendini Gözlemleme Hakkında Ek Açıklamalar 24
06.06.41 Yorum II: Kendini Gözlemleme Hakkında Ek Açıklamalar 27
12.06.41 Yorum III: Kendi Üzerinde Çalışma Üstüne 33
17.06.41 Yorum IV: A, B ve C Tesirleri Üzerine (1) 37
24.06.41 Yorum IV: A, B ve C Tesirleri Üzerine (2) 40
29.06.41 Yorum: İnsan Birlik Değil Çokluktur 43
07.07.41 Kendini Hatırlama Üzerine Bir Not 45
16.07.41 Çalışmada Vicdan Kavramı 47
19.07.41 Yorum: Çalışma Açısından Savaş Üzerine Bazı Düşünceler 49
24.07.41 Gözlem ve Kendini Gözlemleme Arasındaki Fark 53
30.07.41 Çalışmada Dönüşüm Fikri (I) 57
14.08.41 Çalışmada Dönüşüm Fikri (II) 60
27.08.41 Çalışmada Dönüşüm Fikri (III) 62
12.09.41 Çalışmada Dönüşüm Fikri (IV-1) 65
21.09.41 Çalışmada Dönüşüm Fikri (IV-2) 67
21.09.41 Anlam Üzerine Bir Yorum 69
18.10.41 Merkezlerin Yanlış Çalışması Üzerine Bazı Notlar (I) 74
23.10.41 Merkezlerin Yanlış Çalışması (II) 78
09.11.41 Merkezlerin Yanlış Çalışması (III) 81
18.11.41 Merkezlerin Yanlış Çalışması (IV) 88
28.11.41 Merkezlerin Yanlış Çalışması (V) 92
13.12.41 Karma-Yoga 96
19.12.41 Çaba Üzerine Yorum (I) 99

Birdlip, 1942

03.01.42 Çaba Üzerine Yorum (II) 104
12.01.42 Çaba Üzerine Yorum (III) 110
17.01.42 Çaba Üzerine Yorum (IV) 113
25.01.42 Üç Kanunu (I), (II), (III), (IV) 117

07.02.42 Üç Kanunu (V), (VI), (VII) 123
14.02.42 Yedi Kanunu (I), (II), (III) 127
21.02.42 Yedi Kanunu (IV), (V), (VI), (VII) 133
02.03.42 Yedi Kanunu (VIII), (IX), (X) 139
18.05.42 Psikolojik Konuşma 143
21.05.42 Psikolojik Yorum I 148
28.05.42 Psikolojik Yorum II: Varlık Üzerine (1) 153
04.06.42 Psikolojik Yorum III: Varlık Üzerine (2) 158
19.06.42 Dua Üzerine Not 162
Çalışma'da Dua Hakkındaki Öğreti 163
15.08.42 Negatif Duygular Üzerine Not 168
25.08.42 İyi ve Hakikat Hakkındaki
Bölümle İlgili Giriş Notu 171
02.10.42 Bilgi ve Varlık Üzerine İlave Not 172
10.10.42 Özdeşleşme 177
26.10.42 Kişisel Hedef 180
31.10.42 Hedefin Yeri 186
14.11.42 Hidrojenler Üzerine (I) 190
21.11.42 Hidrojenler Üzerine (II) 196
30.11.42 Hidrojenler Üzerine (III) 200
05.12.42 Hidrojenler Üzerine (IV) 202
14.12.42 Hidrojenler Üzerine (V) 207
Hidrojenler Üzerine Ek Not 210
27.12.42 Bilgi 215

Birdlip, 1943

02.01.43 İnsanın Dört Bedeni (I) 225
09.01.43 Kendini Gözlemleme 220
17.01.43 İnsanın Dört Bedeni (II) 232
23.01.43 İnsanın Dört Bedeni (III) 238
01.02.43 Hayattan Düşünmek ve
Çalışma'dan Düşünmek (I) 242
08.02.43 Hayattan Düşünmek ve
Çalışma'dan Düşünmek (II) 249
15.02.43 Hayattan Düşünmek ve
Çalışma'dan Düşünmek (III) 255
22.02.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (I) 259
01.03.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (II) 263
08.03.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (III) 266
15.03.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (IV) 269
22.03.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (V) 270
27.03.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (VI) 274
03.04.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (VII) 279

20.04.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (VIII).....283
01.05.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (IX).....287
09.05.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (X).....290
15.05.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (XI).....293
22.05.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (XII) 297
05.06.43 İçsel Kale Alma ve Dışsal Kale Alma (XIII).....303
03.07.43 Kendini Gözlemleme ve
"Ben"ler Üzerine Yorum (I) 307
09.07.43 Kendini Gözlemleme ve
"Ben"ler Üzerine Yorum (II).....311
17.07.43 Kendini Gözlemleme ve
"Ben"ler Üzerine Yorum (III).....316
26.07.43 Kendini Hatırlama 322
27.07.43 Zıtlar (Karşıtlar) (I) 324
30.08.43 Zıtlar (Karşıtlar) (II).....328
02.09.43 Zıtlar (Karşıtlar) (III).....331
13.09.43 Zıtlar (Karşıtlar) (IV) 334
15.09.43 Zıtlar (Karşıtlar) (V).....335
29.09.43 Çalışmanın Üç Çizgisi 339
10.10.43 İzlenimlerin Sindirilmesi 341
24.10.43 "Üzerine Dayandığınız Şey" Hakkında Not 345
30.10.43 Bireysel Çalışma Çabasının Önemi Üzerine
Kısa Bir Yorum.....346
02.11.43 "Üzerine Dayandığınız Şey" Hakkında Ek Not ..348
06.11.43 Kozmoloji 350
13.11.43 Yeniden Doğuş Üzerine.....353
20.11.43 Rüyalar Hakkında Kısa Bir Konuşma (I).....356
27.11.43 Kibir ve Gurur Üzerine Yorum 361
07.12.43 Rüyalar Üzerine (II).....365
14.12.43 Bir İnsanın Kendisi ile İlişkisi Üzerine Yorum.....369
14.12.43 Pratik Çalışma Üzerine Tanıtıcı Not.....373

ÖNSÖZ

Bu Yorumlar, Dr. Maurice Nicoll'un 1921'de tanıştığı Ouspensky'den ve 1922'de tanıştığı Gurdjieff'ten şahsen aldığı Öğreti üstüne yazılmıştır. Nicoll, Ouspensky yönetiminde çalışmış ve daha sonra 1922'de bir yıl için Gurdjieff'in Fontainebleau'daki Enstitüsüne girmiş ve Londra'ya döndükten sonra, Sistem'i öğretmesi için kendisine izin verene dek Ouspensky yönetiminde çalışmıştır. Dr. Nicoll'un öğretisi 1931'den başlayarak günümüze dek sürmüştür. Bu kitabı oluşturan Yorumlar 2. Dünya Savaşı yılları sırasında başlamış ve daha sonra da devam etmiştir.

The Knapp,
Birdlip.
Gloucestershire.
27 Mart 1941

Sevgili Bush,

20 Mart'taki toplantıyla ilgili raporunla çok ilgilendim. Düşündüm de, en iyisi, bana bildirdiğin sorular ve kendi kendine çıkarttığın kişisel notları temel alarak sana yazmam olacak.

İlk başta anlaşılması gereken şey, bu yeryüzü üzerinde insanın çok garip bir durumda olduğudur. İnsanla ilgili bu fikri ilk kez duyduğumda çok etkilendim. Normalde, tabi ki, bizler insanın doğal normal yol diyebileceğim biçimde, yani sadece eğitim, örnekler vb. ile büyüyüp gelişebileceğini hayal ederiz. Ancak tarihe bakarsak, insanın aslında hiç gelişmediğini görürüz; özellikle de günümüze bakarsak, insanın daha ileri bir gelişim aşamasına eriştiğini söyleyip övünecek halde değiliz. Bir an için, insanın günümüzde kendine dayattığı dehşetlere bak. Yine de insanlar zaman ilerlemek demektir, zaman geçtikçe her şey giderek daha iyi hale gelmektedir, diye hayal kurma eğilimindeler. Kural gereği, insanlar bariz çelişkileri *istisnalar* olarak alırlar. Demek istediğim, insanlar her zaman hayatın aslında alışıldık ve hep var olan koşullarını, kötü bir anlamda, istisna olarak düşünme eğilimi gösterirler. İnsanların genelde savaşı istisna olarak gördüğü konusunda herhalde bana katılırsın. Ancak kabul etmelisin ki hangi tarih kitabını açarsan aç, genelde savaşlardan, savaşla birlikte entrikalardan, güç arayan insanlardan söz ettiğini görürsün. Aslında, bizler bu gezegen üstündeki sıradan hayatın neye benzediğini görecek zihinsel güce sahip olmadıkça, hayal içinde ya da –bu sözcüğü tercih edersen– illüzyon içinde kalacağız. Bildiğin gibi, bu çalışma sistemi içinde, büyük bir anlam yoğunluğu içeren –yani anlaması uzun zaman alan– birçok ifade arasında "bir insanın varlık seviyesi onun hayatını cezbeder" diyen bir deyiş vardır. Bu ifade genel olarak insanlığa uygulanabilir, yani varlığı açısından insanlığın genel seviyesi, deneyimlediği yaşam biçimini cezbetmektedir. Savaşların, devrimlerin, dehşetin vs. istisna olduğunu düşünmek yararsızdır. Kabahatli olan, insanların varlık seviyesidir. Ama kimse bunu anlamak istemiyor ve ne zaman savaş çıksa, dediğim gibi, insanlar bunu istisna olarak görüyorlar, hatta mevcut savaş biter bitmez savaşların olmayacağı bir gelecek fikrinden söz ediyorlar. Şimdi de aynı sürecin iş başında olduğunu görebiliriz. Tarih kendini tekrar eder çünkü insan aynı varlık seviyesinde kalır, yani tekrar tekrar aynı koşulları cezbeder, aynı şeyleri hisseder, aynı şeyleri söyler, aynı şeyleri ümit eder, aynı şeylere inanır. Ve böylece aslında hiçbir şey değişmez. Geçen savaşta yazılan makalelerin hepsi bu savaşta yazılanların aynısıdır ve hep böyle sürüp gidecektir. Ama bizi asıl ilgilendiren şey, aynı fikrin kendimiz ve her bir birey için geçerli olmasıdır. Varlık seviyesinde hiçbir değişim olmadığı sürece, insanın kişisel tarihi de aynı kalır. O kişinin kendi yaşamında her şey kendini tekrar eder; kişi aynı şeyleri söyler, aynı şeyleri yapar, aynı şeylerden pişmanlık duyar, aynı şeyleri

işler. Ve tüm bunlar, varlık seviyesinin onun hayatını cezbettiği şeklindeki bu oldukça derin fikirle ilişkilidir.

Bir insanın varlığını nasıl değiştirebileceği sorusu ile ilgilenen ana fikirlerin bazılarını ele alalım. Bu çalışmanın tümü, sıradan hayat içinde bir varlık değişimi –yani bir insanın doğal olarak bulunduğu varlık seviyesinde bir değişim– üzerinedir. Burada fark edilmesi gereken ilk şey, her birimizin belirli bir varlık seviyesinde olduğumuzdur. Bu bağlamda, dikey yükselen bir yol veya üstünde birçok basamak olup yukarıya doğru yükselen bir merdiveni gözümüzde canlandırabiliriz. İnsanlar –hepimiz– dikey olarak aşağıya ve yukarıya uzanan bu merdivenin herhangi bir basamağındadır. Bu merdiven, zamandan –yani yatay bir çizgi olarak gözümüzde canlandırabileceğimiz geçmiş, şimdi ve gelecekten– oldukça farklıdır. Anlatmak istediğimi daha açık hale getirmek için zamanı, yani zamanın geçmişten şimdiye ve geleceğe doğru geçişini nasıl imajine ettiğini sormalıyım. Genellikle, insanların tutunduğu mekanik umut, zaman fikriyle ilişkilidir, yani gelecekte işler daha iyi olacaktır ya da kendileri daha iyi olacaktır vb. şeklinde. Ama farklı varlık seviyelerini gösteren ve üzerinde konuştuğumuz merdivenin, bu anlamda zaman ile hiçbir ilişkisi yoktur. Daha yüksek bir varlık seviyesi, tam şu anda hepimizin üstünde uzanmaktadır. Zaman içindeki bir gelecekte değil bizim içimizde, tam şu anda, *şimdi*'de yatmaktadır. Tüm kendi üstünde çalışma, negatif duyguları durdurmak, kendini hatırlamak, üzüntü ve endişelerle özdeşleşmemek (eşkoşmamak), hesapçı davranmamak vs. ile ilgili tüm kişisel çalışma; eğer kişi daha şuurlu olmayı dener ve bu çalışmada ne yapmaya çalıştığımızı hatırlarsa, şu an –şimdi– içinde yer alabilecek belirli bir fiil ile ilgilidir. Demek istediğim, çalışma şu an'ın, şimdi'nin bu çalışma vasıtasıyla dönüşümüdür. Örneğin, kendisini en derin kederler içinde bulan bir insan, durumu gözlemler ve kendini hatırlamaya çalışırsa ya da o anda kendine hedefini hatırlamak gibi şuurlu bir şok vermeye çalışırsa –yani başka bir deyişle, "kendini dönüştürmeye", o sırada çevresini kuşatan koşullara verdiği mekanik tepkiyi dönüştürmeye çalışırsa–, birdenbire her şeyin değiştiğini görüp şaşırabilir, gergin hali ortadan kalkar ve kendisini yeni bir atmosfer içinde bulur, hatta önceki hale nasıl girmiş olduğuna bile hayret eder. Bu, varlık seviyesinde anlık bir değişimi gösterir çünkü her şey kesin bir varlık seviyesine değil, genel ortalama bir varlık seviyesine sahiptir ve bu da daha yüksek ve daha alçak dereceleri içerir. Ama burada, varlık seviyesini değiştirmek açısından çalışmanın uygulanması hakkında konuşuyoruz. İnsanın üçüncü aşaması diyebileceğim şeyden söz ediyoruz ve bununla neyi kastettiğimi şimdi açıklayacağım.

Söylendiği gibi, insan bir öz olarak doğar ve bu, onun gerçek parçasını, gerçekten büyüyüp gelişebileceği parçayı oluşturur. Ama ondaki bu parça, ancak çok az büyüyebilir. Diyelim ki üç veya dört veya beş yaşından sonra kendi kendini daha ileri doğru geliştirecek kuvvete sahip değildir. Buna insanın *birinci* aşaması diyelim. Yani insanın birinci aşaması, kendi başına belirli miktarda gelişebilme kapasitesine sahip saf özdür ama kısa sürede daha fazla büyüyemediği bir noktaya gelir. Mektubunda bana sorduğun

sorulardan gördüğüm kadarı ile insan hakkındaki bu nokta anlaşılmamış, bu nedenle tekrar edeceğim. Dediğim gibi, bu sistem bir insandaki özün kendi başına ancak az miktarda büyüyebileceğini öğretir. Ne demek istediğimi anlamaya çalışmalısın. İnsanlar doğal olarak büyüme ve gelişmenin sürekli bir şey olduğunu ya da olması gerektiğini düşünürler ama durumun böyle olmadığı, bu sistem tarafından öğretilen son derece ilginç bir fikirdir. İnsanın özü kendi başına, yardımsız ancak küçük bir miktarda büyüyebilir ve böyle bir insan aslında küçük bir çocuktan başka bir şey değildir. Şimdi, bunun daha da büyümesi için bir şeylerin olması gerekir. Özün çevresinde bir şey kendini biçimlendirmelidir ve buna kişilik denir. Öz, aslında kendisine yabancı, hayattan edinilen, duyular yoluyla içeri giren bir şey tarafından çevrili hale gelmelidir. Küçük bir çocuk kendisi olmaktan vazgeçer ve kendisinden farklı bir şey haline gelir. Size anlatıldığı gibi, onun ağırlık merkezi özden kişiliğe geçmeye başlar. Çocuk her tür şeyi öğrenir, her tür şeyi taklit eder vs. Kişiliğin öz etrafında, özün gelişimi için gerekli olan bu biçimlenişine insanın *ikinci* aşaması denebilir. Ama burada ne anlatılmak istendiğini açıkça anlayalım. Özün gelecekteki gelişimi, çevresinde kişiliğin oluşmasına bağlıdır. Eğer çevresinde çok zayıf bir kişilik biçimlenirse, *üçüncü* aşamaya geldiğimizde sözünü edeceğimiz, özün daha da büyümesine çok az yardımcı olacaktır. İkinci aşamada kişiliğin oluşumu meydana gelir ve denildiği gibi, kişilik ne kadar zenginse o kadar iyidir. Ama bu noktada anlatılan şeyi bazılarınızın anlamadığını görüyorum. Burada anlatılanı anlayamama nedeniniz, insanın içinde bulunduğu sıra dışı durumu göremiyor olmanızdır; yani insan sürekli olarak özden gelişip büyüyemez çünkü öz kendi başına büyüyemeyecek kadar zayıftır. Özün daha da büyümesi her şeyden önce kişiliğin oluşumuna bağlıdır ve kişilik ne kadar zenginse en nihayetinde özün gelişmesi de o kadar iyi olur ama sıradan anlamda söylemek gerekirse, kişiliğin oluşumu yaşamın amaçları için oldukça yeterlidir. Bir insan kendisini iyi bir konumda bulur; kendisinde zengin bir kişiliğin oluşması sayesinde hayatla başa çıkabilmektedir. Eğer tatmin olmuşsa, o kişi yaşamın tüm amaçları bakımından yeterlidir. Fakat bu çalışma, bu öğreti insanın daha ileri bir aşaması hakkındadır; bu aşamaya *üçüncü* aşama diyeceğim.

Bu çalışmanın aslında yaşamla ilgili olmadığını anlamalısın; bu, insanın başarılı bir politikacı, ünlü bir bilim adamı, saygıdeğer bir kasap, fırıncı veya şamdancı olup olmadığına bakmaksızın denemeye başlayabileceği başka bir şeydir. Bu çalışma, iyi bir ev sahibi olan insandan başlar; yani gelişmiş bir kişiliğe sahip ve hayatla kendine has bir yolla, makul ve yeterli biçimde hayatla başa çıkabilen bir insandan başlar. Demek istediğim, bu çalışmanın başlama noktası, insanın gelişiminin ikinci aşamasına ait olan iyi ev sahibi seviyesidir. Bu üçüncü aşama ise tamamıyla özün daha ileri gelişim olasılığı ile ilgilidir ve İnciller'de (dört İncil) –Dağdaki Vaaz'ın içerdikleri gibi– insan hakkında görünüşte bu kadar çelişkili ya da en azından garip şeylerin söylenmiş olmasının nedeni budur. Bunların hepsi, kişilik pahasına özün büyümesine izin vermekle ilgilidir ve bu, kendi başına büyüyemeyecek kadar zayıf olan özün gelişmeye devam edebileceği tek yoldur.

Bu anlamda, özün çevresinde biçimlenen ve özün çevresinde biçimlenmek zorunda olan kişilik, bu üçüncü aşamaya girilmişse eğer, önünde sonunda, özün daha ileriye doğru büyüyebileceği kaynağın ta kendisi haline gelir. Farz edelim, belirli bir kişideki kişilik son derece gelişmiş olsun. Demek ki o, İnciller'de ifade edildiği şekliyle zengin bir adamdır. Her şey hakkında bir şeyler bilir, önemli bir şahıstır vs. Onda fakir olan nedir? Onda fakir olan, özüdür. Henüz gerçek bir insan değildir. Ne yapıyorsa, fazilet kazanmak için ya da onurunu veya ününü kaybetmemek korkusuyla vb. yapmaktadır; fakat hiçbir şeyi kendisinden ya da sevdiği için yapmamaktadır; övünçten, otoriteden, statüden, popülerlikten ya da dünyanın gözünde herhangi bir kazançtan tamamen ayrı olarak, kendisinden ya da sevdiği için bir şey yapmamaktadır. Bu kişinin bir biçimde İncil'de hikaye edilen Müsrif Oğul gibi hissettiğini varsayın, yani kabuktan başka bir şey yememektedir. Anlatmak istediğim, bütün o "zenginliğine" rağmen adam kendisini çok boş hissedebilir. En harika eve veya mücevherlere sahiptir, iyi tanınan bir adı vardır, bir biçimde herkesi geçmiştir ama yine de kendisini boş hisseder. Böyle bir adam, gelişmenin üçüncü olası aşamasına yaklaşmaktadır. Artık özünün –yani gerçek parçasının– büyüyebileceği, dolayısıyla boşluk duygusunun yerine mana duygusunu koyabileceği bir konuma ulaşmıştır. Ancak insan bu daha ileri gelişmeyi ortaya çıkarmak için kişiliğini adeta kurban etmeli ve o ana dek geldiği yönün bir anlamda tam tersine gitmelidir. Başka bir deyişle, Müsrif Oğul meselinde son derece iyi bir şekilde ifade edildiği gibi, insanda bir tür tersinme meydana gelmelidir; bu üçüncü aşamanın mümkün olduğunu ve bir insanın gerçek gelişimine yol açtığını anlamadıkça, İnciller'in neden söz ettiğini ya da bu sistemin neden söz ettiğini asla anlayamayacağız.

* * *

Geçen gün buradaki bir toplantıda şu satırlar okundu: "Dağdaki Vaaz'ı ele alıp ne anlama geldiğini anlamaya çalışalım. Ve daha önce, son konuşmamızda söylendiği gibi –insanın bireysel tekamülü ve yeni bir insana dönüşümü hakkında İsa tarafından öğretilen psikolojik fikirlere genel olarak verilen ad olan– 'din', *kişilik biçimlendikten sonra* özün gelişimi ile ilgilidir. Tecrübe, eğitim ve ilgileri tarafından biçimlenen zengin bir kişiliğe sahip bir kişi, kişilik bakımından 'zengin insan'dır ama özü fakir kalır. Bunun gelişmesi için kişilik pasif hale gelmelidir." Bu anlaşılmamıştı ama çalışmadaki herkesin bu paragrafın ne anlama geldiğini anlaması çok önemlidir. Gerçek anlamıyla din, ki biz sadece Hristiyanlığı biliyoruz, insanın üçüncü aşamasını, *özün büyüyebilmesi için kişiliğin pasif hale getirilmesini* temsil eder. İnciller'in içsel anlamının yaşamla hiçbir ilgisi olmadığını tekrarlamalıyım. Onların öğretisi, bir insanda kişiliğin zaten biçimlenmiş olduğu noktada başlar ve olası gelişimin bu *üçüncü* aşamasına hitap eder. İnsan, her şeyden önce, yaşam faaliyeti vasıtasıyla kişilik bakımından gelişmiş olmalıdır. Bu çalışma, bazen ikinci eğitim olarak adlandırılır; ikinci bir eğitim arayanlar içindir. Birinci eğitim, yaşamın bize verdiği bir eğitimdir ve bu kesinlikle gereklidir. Bir kişi yaşam aracılığıyla ne kadar iyi eğitilip ne kadar çok şey

öğrenirse, ne kadar çok zekileşirse, ne kadar çok tecrübe edinirse, insanlar ve sorunlar hakkında ne kadar çok şey bilirse, tutumları ne kadar çok öğrenirse, kendini ne kadar iyi ifade edebilirse, yaşamın farklı yanlarını ne kadar çok kullanabilirse onun için o kadar iyidir. Bu ilk eğitimdir. Bu, kişiliği biçimlendirir. İnsanın farklı merkezlerden oluştuğundan ve her bir merkezin farklı bölümleri olduğundan daha önce söz etmiştik; bu merkezler ve bölümler çok iyi döşenmiş olmalıdır ve bunlar yazılı tomarlarla (rulolarla) ne kadar çok döşenmişse, onun için o kadar iyidir. Ama insanın gelişiminde, daha önce söylendiği gibi, kendisini boş hissettiği bir nokta gelir ve işte, İnciller'in öğretisinin ve bu çalışmanın işe dahil olduğu nokta budur. Herhangi biriniz bunu daha önce derinden düşündünüz mü, bilmiyorum ama yaşamdaki görevlerini yerine getiren bazılarınızın sık sık aslında tam olarak ne yaptığınızı, tüm bunların anlamının ne olduğunu merak etmiş olması muhtemeldir. Bir an için şahsi konuşursak size şunu sormak isterim: Yaşamın ve bize sağladığı manaların yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Yaşamın size bir biçimde beklediklerinizi tam olarak vermediğini hissettiğiniz oldu mu? Yaşamın anlamsız olduğunu söylemiyorum; birçok anlamı olduğu kesin. Ama herhangi biriniz peşinden koştuğu ve tutunmaya çalıştığı meraklarında bile belirli bir manasızlığı hissetme noktasına geldi mi? Bunu şu nedenle söylüyorum; yaşam bize tam bir anlam sağlamış olsaydı, o zaman İnciller'in ya da bu sistemin söz ettiği şeylerin hiçbir amacı, aslında hiçbir anlamı olmazdı. Yaşamın sağladığı anlamlar açısından tam olarak doymuşsanız, tamamen tatmin olmuşsanız, o zaman bu sistemin ne öğrettiğini anlamaya çalışmanın bir anlamı yoktur ve şunu da ekleyeyim; İsa'nın öğretisinin aslında ne anlama geldiğini anlamaya çalışmanızın da manası yoktur. Şimdi, insan iyi biçimlenmiş bir kişilikten ibaret olup bu da onun *sonu* olsaydı, insanın dışsal hayata dönük ve olabildiğince zeki bir şekilde kendini dışsal hayata adapte etmeye çalışan bir yaratıktan başka bir şey olmadığını söyleyen tüm o insani doktrinlere ve diğer bilimsel fikirlere pekala inanabilirdik. Ama bu mektupta, insan fikri hakkında bu sistemde neler söylendiğini izlediyseniz, kişilik gelişiminin sadece bir aşama ama daha ileri bir aşamaya doğru kesinlikle gerekli bir aşama olduğunu göreceksiniz. Bu, aynen fındıkta olduğu gibi, bir tohumun çevresinde oluşan bir besin kütlesine direkt olarak benzetilebilir. Fındığın içinde elzem bir kısım vardır –yani bizzat büyüyebilen tohum– ama bu tohum, besleyici malzeme kütlesi tarafından çevrilene dek büyüyemez, tıpkı ak kütlesi tarafından çevrelenmiş bir tohuma sahip olan yumurta gibi vs. İkinci örneği ele alalım: Beslenmesi için onu çevreleyen tüm maddeler olmazsa bir tavuk nasıl büyüyebilir? Unutmayın, tavuk yumurta kabuğunun içinde büyümektedir ve en sonunda tam bir tavuk olarak ortaya çıkar ve bu tam haldeki tavuk, canlı mikropların saldırdığı ve yediği maddelerden oluşmuştur. Şimdi, meşe palamudunun kaderi başka bir şeydir, meşe ağaçlarının kaderi başka bir şeydir ve söylendiği gibi, kişiliğin çevrelediği insan bir meşe palamudunu andırır ve büyümeye başlamadığı takdirde adeta bir meşe palamuduyla aynı kaderden mustariptir; bir insandaki gelişme, kişilik özün çevresinde biçimlendikten sonra, insandaki üçüncü

aşama dediğimiz şeye karşılık gelir. Özün kişilik tarafından çevrelendiği bu ikinci aşamada insanı ele alırsak, o tıpkı bir meşe palamudu gibidir, belki biraz büyükçe ya da biraz küçükçe bir meşe palamududur, ama meşe palamudundan başka bir şey değildir. Belki çok önemli bir insandır, birçok şey öğrenmiştir, bildiğini hisseder, kısacası kişilikle doludur ve bu onun seviyesidir ve bu seviye, gerçekten tam bir insan kaderini değil, gelişmemiş bir organizmanın kaderini yaşar; henüz tam olarak gelişmemiş bir insanın kaderini yaşar, tıpkı bir meşe palamudunun tam olarak gelişmiş bir ağaç olmaması gibi. Ve bu üçüncü aşamayı –yani canlı özünün veya tohumunun çevresindeki maddelerden beslenerek bir meşe palamudunun bir ağaç halinde gelişmesini– çok açık bir şekilde anlayamadığımız takdirde, daha önce söylediğim gibi, bu çalışmanın da İnciller'in de ne hakkında olduğunu anlayamayız. İnsanın *kendi kendine gelişen bir organizma* olduğunu ve böyle yaratıldığını zaten duydunuz. Ama artık onun gelişiminin sürekli olmadığını görebilirsiniz. Bu, kişiliğin biçimlenmesi ile yarıda kesilmelidir. Hepiniz bu noktaya kadar öz ve kişilikle ilgili bu meseleyi anlayabildiyseniz, çok sevinirim. Daha sonra, kişilik pahasına özü geliştirmenin ne demek olduğu konusunda daha ayrıntılı konuşacağız ama bu gelişme hakkında birkaç noktayı zaten biliyorsunuz. Yine de bu mektubu bitirmeden bir kez daha sormama izin verin: Herhangi biriniz Dağdaki Vaaz'ın ne anlama geldiğini hiç düşündü mü? Bunu cidden insanın gelişiminin ikinci aşamasıyla mı karıştırıyorsunuz, yoksa şimdiden bir denge hissine sahip oldunuz mu? Alçakgönüllülük ve benzeri şeyler hakkındaki Dağdaki Vaaz'ın sıradan hayatla hiçbir ilgisinin olmadığını; kişiliği onu tatmin etmediği ve kendi varoluşu için yeni bir anlam bulmak istediği için kendisini bomboş hissetme noktasına gelen insanın bu üçüncü aşamasıyla ilgili olduğunu anlamıyor musunuz? Daha sonra bu konuda daha ayrıntılı yazmayı deneyeceğim.

Umarım artık bu mektubun başında, kendi gelişimi açısından dünya üzerindeki insanın sıra dışı durumu dediğim şeyi anlamışsınızdır. İnsan özle doğar, bu gerçektir ve insanın içindeki canlı tohumdur ama kendi başına çok küçük bir dereceye dek gelişebilir. Daha sonra özün çevresinde kişilik kendini biçimlendirmelidir ve bu kişilik kendini özün çevresinde biçimlendirmediği takdirde özün daha fazla gelişme şansı yoktur. Ama bir insan ikinci aşama dediğimiz –yani şimdi onda kişiliğin aktif olduğu– bu aşamada kalırsa, henüz bir insan değildir ve nihai gelişimi için kendi çevresinde besin oluşturan bir meşe palamudu veya tohuma benzetilebilir. İnsanın üçüncü aşaması, içindeki öz büyüyebilsin diye kişiliğini pasif hale getirdiği zamandır. Ve sonuç olarak bu noktada bir insanın karşılaşabileceği üç öğretim biçimi vardır. Öz olarak, küçük bir bebekken, annesinden basit fikirler duyar ve daha sonra göreceğimiz gibi bu basit fikirler önemlidir. Sonra hayata başlar ve dünyaya doğmuş olduğu dönemin fikirlerini öğrenir. Bu onun ikinci aşamasıdır; bu aşamada ezberleme sistemlerini öğrenir, yazışma dersleri alır, sınavlardan geçer vs. Kişilik oluşmaktadır. Ama bu dünyada, İnciller'de örneklerle açıkça gösterilen çok ilginç bir öğreti sınıfı vardır. Bunların yeri neresidir? Ne hakkındadırlar? Onlar insanın gelişimi-

nin *üçüncü* aşamasına aittir; artık kişilik pahasına gerçekleşebilen özün yeni gelişimine aittirler. Bunu kavramadıkça ne İnciller'i ne de bu sistemi anlayabiliriz. İsa zengin adama, "Git, varını yoğunu sat, parasını yoksullara ver," (*Matta*, 19:21) dediğinde tarif edilen, bu üçüncü aşamaya aittir. Ve içimizdeki "yoksul"un, özün bu yoksul gelişimi ve "zengin adam"ın da kişilik olduğunu hatırlamalıyız. Belki şimdi bu çalışmada, insanın bitmemiş ya da tamamlanmamış olduğunu söyleyen ifadenin ne anlama geldiğini daha iyi anlarsınız. İnsan, tıpkı bir meşe palamudunun tamamlanmamış olması gibi, tamamlanmamıştır. Kişiliğin kendini onun çevresinde biçimlendirdiği ikinci aşamada, aynen bir meşe palamudu gibi ve tam olarak benzer anlamda, o insan tamamlanmamıştır. Tüm bunların ne demek olduğuna dair bir şeyler anladıysanız, sahte kişiliğin ne anlama geldiği hakkında konuşmak için benim açımdan daha iyi bir konumda olacaksınız ve kişiliğe karşı gelmeye çalışmanın ne anlama geldiğini anlayabileceksiniz.

Ve şimdi, senin kendimi çok fazla tekrar ettiğimi hissetme riskine rağmen bir kelime daha eklemek isterim. Öz ve kişilik hakkındaki fikrin ima ettiklerini gerçekten de biraz anlamaya başladın mı? Ne demek olduğunu görmeye başlayabildin mi? Ne anlama geliyor? Hayatta ne tür eğitime sahip olduğun, hangi politik fikri desteklediğin hiç önemli değildir; bu sadece bir insandaki kişiliği biçimleyebilir. Olası en iyi bilim, ekonomi, tarih, edebiyat vs. eğitimini planlayabilirsin fakat bu sadece bir insandaki kişiliği biçimleyecektir; onu gerçek nihai gelişimine götüremez. Ve bu yüzden niçin hayatta bir insan üzerinde etkin olan iki tür tesirin mevcut olduğunu belki daha açık olarak anlayabilirsin; çalışmada eski olanların hepsinin hatırlayacağı gibi... Tesirlerden biri A tesirleridir, hayat tarafından yaratılırlar ve içinde yetiştiğimiz zaman periyoduna, bir insanın doğduğu zaman dönemine ait tüm görüş açılarına ait eğitimin biçimleridirler. Bunlar A tesirleridir ve insandaki kişiliği biçimlendirirler. Fakat aynı zamanda, bugün kendimizin bile görebileceği gibi, ebedi tesirler vardır. Bizim için İnciller ve onun öğretileri başlıca örnektir. Bildiğiniz gibi bu sistemde onlara B tesirleri denir ve her çağ için iyi olanı taşırlar çünkü her zaman aynı şey, yani kişiliğe rağmen özün büyümeye başladığı bir insandaki bu üçüncü gelişim aşaması hakkındadırlar. Bu görünür paradoksu gerçekten anlamadıkça, bu sistemin yeri hakkında açık bir fikri asla edinemeyeceğiz. Bu; kişiliğin biçimlendiği, bir insanın hayatı tattığı, şeylerin neye benzediğini gördüğü ve tatminsizlik hissettiği ve daha iyi anlayabilmesini sağlayacak, kendisine yardım edecek, bir yön verecek ve önünde sonunda kendisini tamamlayacak ek bir şey aramaya başladığı sırada başlar.

Sevgilerle,
MAURICE NICOLL

* * *

The Knapp,
Birdlip.
Gloucestershire.
27 Nisan 1941

Sevgili Bush,

25 Nisan Cumartesi günü Birdlip'teki toplantıda önemli bir konu üzerinde konuşurken, bunun hakkında sana biraz yazmak istedim. Konu, insanların bu çalışmaya ne şekilde başladıkları ve nasıl ve hangi ruhla kendi üzerlerinde çalıştıkları ile ilgili.

Kendimle başlayacağım. Dinsel fikirler açısından, sadece günaha inancın önemli olduğu duygusuyla yetiştirildim. Özetle konuşursak, her şey günahtı. Sonuç olarak, din çok kasvetli bir işti ve kişisel olarak onu hiç sevmedim. Ahlak sadece cinsel ahlaktı. Erdem sadece kendini tutma idi vs. ve genel olarak günah ve bir günahkar olma duygusu dinin temel fikriydi. Bir erkek çocuğu iken din hususunda asla başka bir şey anlamadım ve bu yüzden ya korktum ya endişelendim ya da her şeyden nefret ettim. Kötü bir şekilde kekelemeye başladım. Çoğunlukla Eski Ahit'ten seçilen kutsal yazıları dinledim, ki bunlar her zaman anlatamayacağım kadar korkunç görünürdü. Tanrı sert, kıskanç, kötü, suçlayıcı vs. bir kişiydi. Ve Yeni Ahit'i duyduğumda mesellerin manalarını anlayamadım ve hiç kimse de bunların anlamını biliyor ya da önemsiyor görünmüyordu. Fakat bir keresinde, Baş Öğretmen tarafından pazar günleri verilen Yunanca Yeni Ahit sınıfında, kekelememe rağmen bir meselin ne anlama geldiğini sormaya cesaret ettim. Cevap öylesine kafa karıştırıcıydı ki gerçekten ilk şuur anımı deneyimledim, yani aniden *hiç kimsenin bir şey bilmediğinin* farkına vardım. Bu kesin bir deneyimdir ve benim ilk kendimi hatırlama deneyimimdi –ikincisi, kimsenin ne düşündüğümü bilmediğini aniden fark etmemdi– ve o andan itibaren kendim için düşünmeye başladım ya da daha doğrusu, bunu yapabileceğimi anladım. Bildiğin gibi, tüm gerçek kendini hatırlama anları kişinin içsel yaşamında sonsuza kadar durur ve kişinin gerçek hayatı dışsal olaylar değil, içsel durumlarıdır. Bu sınıfı çok net bir şekilde hatırlıyorum: dışarı bakamayalım diye yapılmış olan yüksek pencerelerini, sıralarını, Baş Öğretmenin oturduğu kürsüyü, onun bir bilgine yakışır ince yüzünü, ağzının seğirmesi ve ellerini silkelemesi gibi sinirsel alışkanlıklarını –ve aniden, onun hiçbir şey ama *hiçbir şey bilmediğini bilmeye*, yani gerçekten önemi olan herhangi bir şey hakkında bir şey bilmediğini fark etmeye dair bu içsel keşif–. Bu benim dışsal yaşamın gücünden ilk içsel özgürleşmemdi. O andan itibaren, bana öğretilen dini sevmediğimi kesinlikle –ve bu her zaman sadece gerçek bilgiden kaynaklanan içsel bireysel otantik algılama anlamına gelir– biliyordum. Ve gerçek bir kendini hatırlama anından sonra kişi her zaman tekrar ve sıklıkla yıllarca uykuya dalmasına rağmen, yine de bu tür şuur anları her zaman merkezlerin daha yüksek bölümlerinde kalır ve adeta yaşamın aslında ne olduğunu daha bilinçli olarak, daha ileri fark etme anlarını beklerler; demek istediğim, asla kaybolmazlar ve bir şekilde unutulmalarına rağmen her zaman kişinin arka planında durup kritik anlarda sizi korumak için ortaya çıkarlar.

Şimdi kendi üzerinde nasıl çalışabileceğin ve çalışmayı hangi ruhla alabileceğin hakkında konuşmak istiyorum. Olağan dinsel fikirlerden ve haletlerden başlayarak kolaylıkla çalışamazsın. Eski şişelerdeki yeni şarap hakkındaki deyişi hatırlarsın. Bu çalışma, bu öğreti sistemi, çalıştığımız bu fikirler muhtemelen hayal edebileceğin en güzel şeylerdir ve onlar bizim için yenidir. Hayal edebileceğin herhangi bir şeyden çok daha hoş ve güzeldirler. Sizi sadece uykuda olmakla suçlarlar. Günaha mahkumiyeti taşımazlar. Oldukça kibar şekilde kendinizi gözlemlemenizi önerirler. Kendisini suçlaması gereken kişi sizsinizdir. Bu öğretinin fikirlerinden birini alalım: *öz* hakkında bir fikir. Bu öğreti, her birimizin özünün yıldızlardan geldiğini söyler. Yaratılış Işını'nı hatırlarsın. Öz, *La* (Yıldızlı Galaksi) notasından gelir ve *Sol* (Güneş) notasından geçer ve sonra *Fa* (gezegensel bölge) notasından yeryüzüne girer. Sadece ebeveynlerimizden doğmuş değiliz; ebeveynlerimiz yıldızlardan gelen bu özü algılayacak aracı yaratırlar. Ve tüm çalışma; ister kişisel çalışma, ister çalışmadaki diğer kişilerle çalışma, isterse çalışmanın kendisini çalışma olsun –ve bunlar, bu çalışmada kalmak isteyen herkes için gerekli üç çalışma çizgisidir–, bizi kaynağımız olan yere geri götürür. Şimdi her birimiz burada, bu karanlık gezegende, Yaratılış Işını'ndan bu kadar aşağıdayız; çünkü her birimiz kendi içimizde görmek için, gözlemlemek için, hakkında daha şuurlu olmak ve hoşlanmamaya başlamak ve de böylece ona karşı çalışmak için bazı özel şeylere sahibiz, bir *özel faktöre* ya da baş özelliğe sahibiz. Bu adilik, zalimlik, yalancılık, kendinden gurur duyma, korku, cehalet vs. olabilir. Ve bir insan niçin burada olduğunu ve yaşamının gerçek sebebini anlamadan ölürse, buna trajediden başka bir isim verebilir miyiz? Her biriniz burada, yeryüzündesiniz çünkü çalışmanın bakış açısından, kendi içinizde görüp tüm yeteneklerinizi ve yaratıcılığınızla, tüm zihin, irade, ruh, kalp ve beden gücünüzle ona karşı mücadele edeceğiniz çok özel ve çok önemli bir şeye sahipsiniz. Fakat tabi ki erdemleriniz hakkında kendinizle gurur duyuyorsanız, kendini üstün görme ve dolayısıyla sahte kişiliğin yaşadığınız her geçen gün artması haricinde bir şey gerçekleşemez ve sonuç olarak, bu tür dar görüşlerde ve tutumlarda kristalleşirsiniz ve *ölü insanlar* haline gelirsiniz. İnciller'deki *ölü* kelimesinin anlamından söz ettiğimi duydun, örneğin İsa'nın işaret ettiği "Bırak ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsün." (*Matta*, 8: 22) Ölüler, tüm kendi üzerinde çalışma ve dolayısıyla kendini değiştirme olasılıkları ölü olanlardır. Şimdi, çalışma sadece kendi güzellik ve ışığının ruhunda, kendi hakiki mesajının ve anlamının ruhunda yapılabilir. Yeryüzündeki hayat, kişinin kendi üzerinde çalışması ve böylece kişinin geldiği yere dönebilmesi için bir alan olmaktan öte bir şey değildir. Hayatı, kendi içinde bir *son* olarak almak, çalışmayı anlamamaktır ve bu, birçok negatif duygunun ve negatif durumlarda gösterilen yararsız çabaların kaynağı olabilecek yanlış bir tutuma sebep olabilir. Çünkü negatif bir şekilde çalışmak yararsızdır. Bir insan sadece bir tür sevinç, biraz neşe ve memnuniyet hissi ya da biraz hakiki etkilenme ya da istekle çalışabilir ve kendisinde bir varlık değişimi meydana getirebilir. Örneğin, korku bu şekilde hareket etmeyecektir. Bir insan gerçek bir bilgiye sahip olabilir fakat ona *değer vermedikçe*, ondan se-

vinç duymadıkça, o bilgi kendi üzerinde bir etki meydana getirmeyecektir. Onun üzerinde işlemeyecektir çünkü bir insan sadece sevgisi vasıtasıyla hakikat ile adeta birleşir ve bu şekilde varlığı değişir. Fakat o kişi negatif-se, o zaman sevgi hayatı –yani duygusal yanı– yanlış bir durumdadır ve bu durum, o kişinin korku içindeyken iradesine karşı bir şey yapmaya zorlandığını hissetmesiyle aynı olacaktır. Bir şeyi isteyerek, onu yaparken bir sevinç duyarak yapmak içinizde bir değişim gerçekleştirecektir. Ve bir insan kendi çilesini –yani en sonunda kendi içinde gözlemlemeye başladığı bazı güç şeylerin yükünü– kaldırmaya başladığında ve bunu böyle bir ruh haliyle yaptığında sonuçlar almaya başlayacaktır. Fakat bunu günaha inancından ötürü ağır ve şiddetle yaparsa ve özellikle, ne yapmaya uğraştığını başkalarına gösteriyorsa ve zavallı, ağır ve üzgün görünmekten hoşlanıyorsa, bunlar dışında hiçbir şey gerçekleşmeyecektir. Ve bu bağlamda İsa'nın oruç tutma hakkında söylediğini hatırlayacaksınız; şöyle ki, oruç tutanlardanmış gibi görünmemek için başınıza yağ sürmeli ve yüzünüzü yıkamalısınız: "Öyle ki, insanlara değil, gizlide olan Babanız'a oruçlu görüneceksiniz." (*Matta,* 6:18) Günaha inançla kendi üzerinde çalışmak, çalışmayı merkezlerin negatif bölümlerine yerleştirir ve negatif bir şekilde çalışmak, kişiyi hiç çalışmamasından daha kötü bir duruma götürebilir. Bazıları çalışmayı böyle ağır şekilde alma eğilimindedirler. İnsanların kendilerini sefilleştirme ve negatif durumlarından zevk alma hazzını anlayabilmek mümkün değil. Hepiniz merkezlerin negatif bölümlerinin hiçbir şey yaratmadığını söylediğimi sık sık duydunuz ve bunu biliyorsunuz. Bay Ouspensky'nin, merkezlerin negatif bölümlerinin hiçbir şey *yaratamadığını* ve ağır, kasvetli, negatif bir şekilde çalışmaya uğraşan insanların sadece içsel durumlarını eskisinden daha kötü yaptıklarını söylediğini ilk duyduğumda, neredeyse başka bir şuur anı deneyimlediğimi düşündüm. Din hakkında hissettiklerimin doğru olduğunu anladım. Bu fikir aniden formüle edilmiş ve açıklanmıştı. Bu çalışma, ona kulak verip de kalplerinizde duyarsanız, duyabileceğiniz muhtemelen en güzel şeydir. Günahtan değil uykuda olmaktan söz eder, aynen İnciller'in aslında günahtan değil, sadece *hedefi tutturamamaktan* –Grekçe kelimelerin anlamı budur– söz ettikleri gibi. Çalışmayı duyabilir miyiz? Kendi dönemindeki çalışmada bulunmuş olan bir insan tarafından oluşturulan eski bir kitabım var. Yeryüzünde dümdüz yatıp uyuyan bir insanı, göklere uzanan bir merdiveni ve merdiven üzerinde, neredeyse adamın kulağının dibinde boru üfleyen melekleri betimliyor. O yine de hiçbir şey duymaz. Yaşam içinde uykudadır; belki bir milyoner ya da çok önemli bir insan ya da sadece hırpalanmış bir tezgahtar ya da endişeli bir anne vs.dir.

Bu çalışma, niçin var olduğunu ve ne anlama geldiğini gördüğünüzde güzeldir. Özgürleşme hakkındadır. Sanki yıllarca hapishanede kilitli kaldıktan sonra, size anahtar getiren bir yabancının içeri girdiğini görmek kadar güzeldir. Fakat onu reddedebilirsiniz çünkü hapishane alışkanlıkları edinmişsinizdir ve yıldızlardaki kaynağınızı unutmuşsunuzdur. O zaman, sadece hapishanenin düşünceleri ve ilgileriyle bir daha nasıl *kendinizi hatırlayabilecek,* negatif duygular ve her tür özdeşleşme biçimi tarafından çarpı-

tılmamış, kirlenmemiş ve bütün olan hayatınızı nasıl geri alabileceksiniz? O zaman, hapishanenin tüm kapılarını birer birer açan anahtarı reddetmek sizin için sadece doğal olacaktır çünkü hapishanede kalmayı, yani olduğunuz gibi kalmayı tercih ediyorsunuz. Ayrıca dahası, öfkelenebilir, yabancıyı öldürme yolları arayabilir, hapishane hayatınız adına dövüşebilir ve hatta hapishanede kalmak için hayatınızı feda edebilirsiniz.

Sevgilerle,
MAURICE NICOLL

Birdlip, 4 Mayıs 1941

DÖRDÜNCÜ YOL

Dördüncü Yol'un ne anlama geldiğini biraz olsun anlamak şu anda çok gereklidir. Kişinin kendi üzerinde çalışmasının dört yolu vardır. Biz, hayatın içinde uygulanması gerektiği için hepsinin en zoru olan Dördüncü Yol'a aitiz. Fakirin Yolu birinci yoldur, Keşişin Yolu ikinci yoldur, Yoginin Yolu üçüncü yoldur ve bizim yolumuz değildir. Kendimizin çok küçük bir ölçeği üzerine konuşmak zorundayız, ancak anlatmak istediğim şu; biz bu küçük ölçekte bile, özel bir kargaşa ve kaos süreci olduğunda dışsal hayata daima yukarıdan inen Dördüncü Yolu izlemeye çalışıyoruz.

Şimdi, bazılarınızın Dördüncü Yol fikrini anlamadığını söylemek isterim. Örneğin, bir anın içinde mevcut olan şartların her zaman için var olması gerektiğini veya var olacağını bekliyor gibisiniz. Bu tamamen yanlıştır. Dördüncü Yol her zaman hayatın değişen durumlarıyla ilişkili olmalıdır, asla sabit ve mutat (alışılmış) hale gelemez. Aniden nesnelerin tüm dış düzeninin değişmesi gerekebilir. Şu anda özellikle bunu anlayan, farklı koşullarda kendileriyle ilişki kurabilen ve çalışmanın bütün fikirlerini ve ilkelerini farklı koşullara rağmen kendilerinde sürdürebilen insanların çevremde olmasını istiyorum. Gelecekte neler olacağı ile ilgili hiçbir fikrimiz yok. Fakat çalışmanın gelecekte devam etmesi gerektiğini anlıyoruz. Bu demektir ki, insanlar kendilerini tamamen farklı dış koşullara alıştırabilmeli ve yine de çalışmanın duyu ve duygusunu sürdürebilmelidir.

Dördüncü Yolda ilk temel başarı 4 No.lu insan haline gelmektir, ki bu dengeli insan veya tüm-yönlü insan demektir. Şimdi, bazılarınız çalışmanın dış formunun ne olduğuna dair eski çağrışımlardan yola çıkıp bir fikir oluşturduysanız ve meselelerin tamamıyla yeni bir dış durumu ile karşı karşıya geldiğinizde negatifleştiyseniz, bence siz aslında Dördüncü Yol açısından yararsızsınızdır. Çalışmadaki her türlü dışsal değişikliğin, ne şekil alırsa alsın, sizin için her zaman faydalı olduğunu öğrenmelisiniz ve hepiniz çalışmayı, onun değişen dış belirtilerinde izlemeye ve ona karşı her an açık ve net bir içsel tutumu sürdürmeye hazırlanmalısınız. Şu anda Es-

sex'te var olan durumu yeniden oluşturmak tamamen imkansız. Şu anda çalışma şubemizin merkezinde çalışanlar tam anlamıyla halkın gözünün önündeler, yani yerleştiğimiz iki ev anayolun üstünde, özellikle Birdlip'te yer alan ev kasabanın tam ortasında. Bu sebeple hayatımızı Essex'te bulunan Çiftlik'teki gibi yaşamamız tamamen imkansız; herkes bunu fark etmeli ve kendini şartlara göre ayarlamalıdır, aynı zamanda herkes, deyim yerindeyse bu ilçenin "yabancı" ve özellikle tutucu bir ilçe olduğunu fark etmeli ve ilçe sakinleri üzerinde makul ve normal bir izlenim oluşturmaya katkıda bulunmalıdır. Daha önce yaşadığımız dış hayatın aynısını bu şartlar altında yaşayamayız fakat bizi ziyaret edenlerin bu küçük zorluğun üstesinden gelinebileceğini ve bunun dışındaki her şeyin daha önce yaşadığımızın aynısı olduğunu anlamamaları için bir neden göremiyorum.

Çalışmanın Çiftliğe gelmeyi içermesinin şart olmadığını ve Çiftliğin bir anlamda çalışma öğretisinden farklı, ayrı bir şey olduğunu uzun süre önce söyledim ve defalarca da tekrar ettim. Çalışma herkesin çalışmaya yönelik tutumu sayesinde var olur ve bu anlamda, dış durum ne olursa olsun çalışma için hiçbir şey değişmez. Bunu söylemek zorunda olduğum için üzgünüm fakat gerekli. Tüm bildiğim, kendimizi tekrar tamamen farklı koşullarda bulabiliriz ve bu durum tekrar uygun bir anlayış gerektirecektir ve tekrar ve tekrar... İnsanlar Dördüncü Yolun içinde olduklarını anlamalılar ve makul bir şekilde toplumla ve dışsal hayatın bütün formlarıyla ilişkideyken kendilerinin her yönünü geliştirmek için her zaman "herkesle her şey" olabilmeliler; aksi takdirde, olup biten her şeyin devam ettiği hayatın tam ortasında kendini sürdüren, kendini ayarlayan ve yine de her zaman içsel olarak kendini koruyan Dördüncü Yol fikrini anlamazlar. Dördüncü Yol her zaman her şeyin en "esneği"dir ve olmalıdır, fakat en esnek içsel anlayışı gerektirir ve bir kişi esnek olamaz ama yine de çalışma hissini sürdürürse, bu kişi çalışmanın bu çizgisi ile bağlantıda oldukça fazla güçlük yaşar. Şartlardaki her değişiklik herkese bir şey öğrenmesi için çok faydalı bir fırsat sağlar. Etrafımda, hayatta karşılaştıkları her tür insanın ve her koşulun normal olarak üstesinden gelebileceğine güvenebileceğim yeterli sayıda insan olduğunda, çalışmayı er geç dilediğim şekilde genişletebileceğimi hissedeceğim. Ve burada size çalışmada *"mekanikliğin"* anlamlarından birini hatırlatacağım. Hayatın bir yönüyle veya diğeriyle ilişki kuramıyorsanız, bunu hedeflerinizden biri yapmalısınız. Dördüncü Yoldaki bir insanın hakkında bilgi sahibi olmayacağı veya onunla ilişkisinde kendini sürdürmeye devam edemeyeceği tek bir şey bile yoktur hayatta. Dördüncü Yol romantik değildir ve Essex'teki Çiftlik hakkında da romantik duygulara sahip olmaya gerek yoktur. Bu Dördüncü Yol tamamen merhametsizdir ve bir şey biter bitmez, yani artık gerçek bir değer vermediğinde, o şey terk edilir. Bu sözlerimle, Çiftliğe geri dönemeyiz, demek istemiyorum fakat bu, çalışmanın o andaki fiziksel durumuna ve dışsal şekline kendini alıştıran herkes için büyük bir fırsattır. Bu, buraya gelebilenler ve gelemeyenler için aynı düzeyde geçerlidir.

Hepiniz ne demek istediğimi anlamaya çalışırsanız çok memnun olacağım çünkü şu noktaya dikkat çekmek çok önemli: Herkes Dördüncü Yol

çalışmasının herhangi bir biçimi üzerinde belli bir süre geçirdikten sonra sıklıkla "yerleşik hale gelmeye" başlar, yani hep bu şekilde devam edeceğini zanneder. Ne yazık ki bu tür zihinsel ve duygusal alışkanlıklar şekillenmiş olabilir.

Bir keresinde G.'ye şöyle sordum: "Neden daha sağlam inşa etmiyorsun?" (Bir tiyatro inşa ediyorduk.) O, "Bu sadece geçici. Çok kısa bir zaman içinde her şey farklı olacak. Herkes başka yerlerde olacak. Şu anda hiçbir şey kalıcı olacakmış gibi inşa edilemez," dedi. Demek ki herkesin bunun ne anlama geldiğini bir şekilde anlaması şart. Çoğu zaman G. "dışsal" çalışma yapmadı, yani hiçbir yeri, hiçbir yerleşimi olmadı. Her şey eriyip gitmiş görünüyordu ve dışsal veya duyusal bakış açısına göre ortadan kaybolmuştu; fakat bildiğiniz gibi çalışma devam etti ve sonunda bu ülkeye aktarıldı; yine de bunun, çalışmanın dışsal şekliyle hiçbir alakası yoktur, gerçek bir evle veya durumla vs. ilgisi yoktur; ve G.'nin bana özel olarak söylediği şey açısından, ben sandım ki çalışma için hiçbir zaman kalıcı bir eve sahip olamayız ve gelecekteki her türlü duruma kendimizi alıştırmak zorundayız. Fakat öğretiyi yeterince uzun bir süredir duyan sizler, çalışmanın dışsal şeklindeki veya dışsal talebindeki değişiklik hakkında artık oldukça sakin olabilmelisiniz ve onlarla kendiniz arasında çalışmanın bakış açısından derhal ilişki kurabilmelisiniz. Sorun, şeylerin mekanik hale gelmesidir ve şeylerin daha fazla mekanik hale gelmemesi için bir şok verilmesi gereklidir. Fakat çalışma aynı şekilde devam eder; aynı sesle konuşmaya ve çalışmayı kabul eden ve pratiğini yapan herkese aynı gücü vermeye devam eder.

Şunu da eklemeliyim ki, bu konuşmanın çekim merkezi Dördüncü Yol diye adlandırılan şeyin anlamında yatar. Biz yıllarca belli bir bedensel şekli koruyan Fakirler değiliz, manastırlarda yaşayan keşişler değiliz; ücra yerlerdeki okullara giden, Himalayalar'daki mağaralarda oturup meditasyon yapan Yogiler değiliz. Biz tam olarak hayatın içindeki Dördüncü Yol olarak adlandırılan şeye aitiz. Bu yüzden bizler hayatın bütün aksilikleriyle çevrelenmiş olarak onun tam ortasında çalışmak zorundayız. Sonunda hayat bizim öğretmenimiz haline gelir, yani hayatın bütün olaylarının tam ortasında özdeşleşmeme pratiği yapmak zorundayız, bütün sorunların tam ortasında kendini hatırlama pratiği yapmak zorundayız, günlük hayatın bütün acı ve ağrılarının tam ortasında farkına varma ve negatif heyecanlarımızdan kendimizi ayırma pratiği yapmak zorundayız. Ve bu nedenle şöyle söylenir; Dördüncü Yolu takip eden bir kişi 4 No.lu insan, yani merkezlerini geliştirmiş olan insan haline gelmelidir. "Herkesle her şey" olabilen bir insan anlamına gelir; kendisinin tüm yönlerini geliştirmiş, böylece her durumla makul bir şekilde karşılaşabilen insan anlamına gelir; her sınıfla, her tür insanla, her bakış açısıyla, her teoriyle, belli bir noktaya bağlı olarak her pratik, teorik veya felsefi şeyle karşılaşabilen insan anlamına gelir. Bir bakış açısına göre, o bir dünya insanıdır. Bunu söylemek yanlıştır ama bu cümle, 4 No.lu insanın ne olduğu hakkında belki ilk fikri verir. 4 No.lu insan tam anlamıyla bir dünya insanı anlamına gelmez; daha derin bir şey anlamına gelir fakat kesinlikle bunu da içerir; yani bu, bir kişi ha-

yattaki her olayla ve durumla makul bir şekilde karşılaşabilir, hayat ve insanlar hakkında ahmak değildir, anlamına gelir. Sıradan hayattan herkesin öğrenmesi gereken çok şey vardır ve 4 No.lu insan fikrinin bakış açısından bütün bu şeyler ilginç hale gelir. Falan kişi hayatın bu yönünden mekanik olarak nefret eder veya filan kişi hayatın şu yönünden mekanik olarak nefret eder. Gerçekte bir insan 4 No.lu insan haline ulaşmak için, hayattan, çalışma ile birarada kendine ait bütün gelişimi elde etmelidir; çalışma aydınlatmazsa hiç kimse 4 No.lu insan haline gelemez ve aynı zamanda hayatın tüm yönleriyle ilişki kurmayan hiç kimse 4 No.lu insan haline gelemez. Hepiniz kendinize sorun, hayatın hangi yönlerinde kendinizi geliştirememiş durumdasınız, burada basitçe sıradan dışsal hayatı kastediyorum. Aniden bir ordunun başına geçebilir misiniz? Bir oteli işletebilir misiniz? Başbakanla etkili bir konuşma yapabilir misiniz? Bir oyun üretebilir misiniz, bir gemi kullanabilir misiniz, bir dans partisi verirken ne yaptığınızı bilerek sakinliğinizi tamamen koruyabilir misiniz? Bir kitap hakkında iyi bir eleştiri yapabilir misiniz? Sıradan eğitimli insanlar arasındaki bir sohbete sürekli dahil olabilir misiniz? Kimse bunları harfi harfine anlamamalı. Bütün bunlar önemsiz olmasına rağmen, 4 No.lu insanın ne anlama geldiği hakkında herkesin fikirleri olmalıdır çünkü 4 No.lu insan tam olarak bu söylediklerim de değildir. Tamamen harika bir tüm-yönlülüğün elde edilmesi anlamına gelir, böylece Başbakanla asla konuşmamanıza rağmen, o an geldiğinde içsel gelişiminizle ve içsel gücünüzle bunu yapabilirsiniz.

Dördüncü Yol hayatın içindedir ve insanlar iradelerinde ve anlayışlarında onu sürdürebilecek kadar güçlü olmalıdırlar çünkü bu yolun tapınakları, kiliseleri, ritüelleri ve kuralları yoktur. Bu yüzden şunu lütfen anlayın; Dördüncü Yolun dışsal şartları sizin için değişirse, hatta tekrar tekrar değişirse, siz her zaman dengenizi korumaya çalışmalısınız ve yeni şartları çalışma olarak kabul etmelisiniz; kişisel olarak birini ne kadar seversem seveyim, o kişi çalışmadaki dışsal şartlar değiştiği için negatifleşirse, onun için hiçbir şey yapamayacağıma inanmalısınız.

Ve şu oldukça basit cümleyi de ekleyeceğim. Lütfen hiçbiriniz, çalışma Çiftlik'tir, diye düşünmeyin. Çalışma, Çiftlik'te yer alan dışsal bir şey değildir. İnsanlar sık sık çalışma ile kendileri arasında dıştaki duyusal imgeler yoluyla bağlantı kurarlar, böylece çalışmanın ne hakkında olduğunu bile unuturlar. Çalışma bir yer değildir, çalışma dokunabileceğiniz veya elinize alabileceğiniz bir nesne değildir, çalışma Fransa'da, İngiltere'de, Amerika'da veya dünyanın herhangi bir *yerinde* değildir. Çalışma sizin yüreğinizdedir, kendi anlayışınızdadır ve bir insan nereye gitmek zorunda olursa olsun, çalışmaya yönelik doğru tutumu sürdürdüğü takdirde, çalışma her zaman onunla birlikte gider. Çalışma yalnızca bir insanın kişisel çabaları sayesinde canlılığını sürdürür. Çalışma yalnızca onu kabul etmeye istekli olana dokunur ve yavaş yavaş onu dönüştürmeye başlar. Bu yüzden çalışma, mekanda veya zamanda değildir. Bizim anlayamadığımız bir şeyin içindedir; ne mekan ne zaman olan, ne yer ne an olan, çok uzun zaman önce keşfedilen, hiçbir zaman tam olarak anlaşılamamış bir kelimenin içindedir: *ebediyet*.

Birdlip, 29 Mayıs 1941

ÇALIŞMA FİKİRLERİ ÜZERİNE YORUMLARIN TANITIM NOTU

Bu çalışma sistemi hakkındaki fikirleri öğretirken çalışma-fikirlerini saf şekilde vermek gereklidir, yani ilk başta öğretilmiş olan çalışma-fikirleri başkalarına da, tam olarak öğretildiği gibi aktarılmalıdır. Bu, çalışmayı başkalarına öğretmesine izin verilmiş olan herkesin görevidir. Aksi takdirde insanlar fikirleri kendi anlayış seviyelerine göre biraz değiştirmeye başlarlar, sonuç olarak zaman geçtikçe fikirler her bir kişinin önyargılarına, tamponlarına, eğilimlerine vs. göre tamamen farklı hale gelirler. Çalışmanın kendisi hakkında yapılan konuşmalarda, fikirler orijinal şekillerinde verilirler. Fakat çalışma-fikirlerinin amacı, fikirlerin anlamları aracılığı ile insanları kendileri hakkında düşündürmektir; bir kişi bireysel olarak onlar hakkında düşünmeye başlamazsa ve onların ne anlama geldiğini görmeye çalışmazsa, onları değerlendirmeye başlamazsa ve bu fikirler açısından hayat, hayatın anlamı ve kendisi hakkında düşünmeye başlamazsa, çalışmanın hiçbir fikri o kişiyi gerçekten etkisi altına almaz. Ve burada şunu eklemeliyiz ki, hiç kimse yepyeni bir şekilde düşünmeye başlamadıkça şu anki halinden farklı olamaz. Çalışma, bizi düşündürtür; insanların büyük çoğunluğunun içinde derin uykuya dalmış olan, bütün sorunlara ve felaketlere rağmen yaşam boyunca derin uykuda kalan ve bu çalışmada *sürücü* adı verilen şeyi ya da bireysel zihinlerimizi uyandırır. Sürücünün uykuda kalmasının sebeplerinden biri insanın kendi *bodrumunda,* kendi daha düşük kısımlarında, içgüdü ve hareket –yani duyu, arzu ve kassal aktivite– merkezlerinde yaşamayı tercih etmesidir. Fakat çalışmanın birinci amacı, insanları çalışmanın fikirleri hakkında ve çalışmanın fikirlerinden yola çıkarak düşündürtmek olduğundan, *yorumlar* denen şey çalışmada yer alır.

Yorumlar çalışma hakkındaki derin düşüncelerdir; kişisel gözlem, çalışma-fikirlerini pratik olarak uygulama, örnekler ekleme vs. yoluyla artan bireysel düşüncelerdir. Bu *yorumlar,* bu yüzden, çalışmanın ek bir yönünü oluşturur; ancak bunlar, çalışma-fikirlerinin genel sistemine, deyim yerindeyse, kişisel katkılardır ve bu yüzden asla çalışmanın kendi gerçek öğretisi olarak ele alınıp ve onunla karıştırılmamalıdır; ayrıca bireysel seçime göre kabul edilebilir ve edilmeyebilirler. Çalışma-fikirleri öğretisi başka bir şeydir, yorumlar başka bir şeydir. Çalışma-fikirleri öğretisi kalıcıdır. Yorumlar başka bir düzendir ve daha çok öneriler, mümkün olan daha uzun ve ayrıntılı şekilde söylemler, örnekler vs. şeklindedir. Fakat bir bütün olarak, yorumlar sadece eklenmiş bir şeydir ve şartlara göre değişebilir. Önemli olan şey, çalışmanın kendisini ve sadece *yorumlar* olarak adlandırılan şeye ait olanın ne olduğunu hatırlayabilmektir. Bu bağlamda, çok önceden belirtildiği gibi, çalışmada örtülü birkaç şey olduğu ve anlamlarını daha açık hale getirmeye uğraşmak için bazı ek düşüncelere ihtiyaç olduğu anlaşılmalıdır fakat bu eklenen düşünceler *yorumlardan* ibarettir. Bunlar eklenmiş bir malzemeden başka bir şey değildir ve daha önce söylediğim

gibi, bireysel seçime göre kabul edilebilir veya edilmeyebilir. Bunlar, çalışmayı daha iyi anlamaya yardımcı olurlarsa faydalıdırlar ama olmazlarsa, çalışmanın kendisi olarak ele alınmamalıdırlar. Çalışmadaki yorumlar iki başlık altında incelenir: Birincisi, çalışmanın kendisinde kesinlikle bulunmayan fikirleri içeren yorumlar. İkincisi, çalışmanın herhangi bir yönüne doğrudan gönderme yapan, sadece eklenmiş örnekler ve yansımalar olan yorumlar; mesela kendini gözlemleme, kendini hatırlama vs. üzerine yorumlar.

YORUM I — *Birdlip, 29 Mayıs 1941*

KENDİNİ GÖZLEMLEME HAKKINDA EK AÇIKLAMALAR

I

Kendi yaşamlarınız ve genel olarak yaşam arasındaki farkı gözlemleyebilir misiniz? "Benim hayatım mutlu bir hayat" veya "Benim hayatım mutsuz bir hayat" dediğinizde *benim hayatım* terimiyle ne demek istiyorsunuz? Dışınızdaki şeylerin memnun edici olup olmadığını mı anlatmak istiyorsunuz, yoksa içinizdeki şeylerin, yani haletler veya duygular vs.nin memnun edici olup olmadığını mı? Bazen yeterince parası olan, etrafı hoş şeylerle çevrili, ciddi bir sorunu olmayan vs. gibi dışsal durumu iyi bir kişinin mutsuz ve üzgün olduğu; diğer tarafta çok farklı bir durumda, hatta elverişsiz koşullarda yaşayan bir kişinin sıklıkla oldukça iyi olduğu konusunda benimle aynı fikirde olacaksınız. Bu duruma daha yakından bakalım. Kişinin hayatı, yani tam olarak ne olduğunu görmeden, kolaya kaçarak, samimiyetsizce sözünü ettiğimiz bu şey nedir? İnsanlar gereksiz yere kendi hayat hikayelerini anlatmak istediklerinde, nelerden bahsederler? *Olaylardan*, diğer insanlardan, dışsal şeylerden konuşurlar. Fakat birinin hayatı, kendini gözlemleme amacı için fark edilmesi gereken iki farklı şeyi içerir. Bir kişinin hayatı sadece olayları değil *durumları* da içerir. Durumlar içseldir, olaylar dışsaldır. Durumlar birisinin durumlarıdır, yani içsel durumlar, bir yandan kötü haletler, endişe alışkanlıkları, korku alışkanlıkları ve batıl inançlar, olumsuz önseziler, depresyon; diğer yandan iyi durumlar, mutluluk hissi, merhamet, eğlence ve zevk. Bunlar bir kişinin içindedir, yani bütün durumlar bir kişinin durumlarıdır. Olaylar ise dışsaldır ve bizim içimize dışarıdan gelirler. Şimdi, birinin içsel durumu dışsal bir duruma karşılık gelebilir veya onun tarafından meydana getirilebilir veya onunla hiçbir ilişkisi olmayabilir. Fakat hepsinden önemlisi, birbirleriyle nasıl ilişkide olduklarını düşünmeden önce, olayların ve durumların iki farklı şey olduğunu görmeye çalışmak çok önemlidir. Örneğin, memnun edici bir olayı ele alın. İçsel durumunuz buna karşılık geliyor mu? Dışsal olay meydana geldiğinde içsel durumunuzun ona karşılık geldiğini kesinlikle söyleye-

bilir misiniz? Diyelim ki, istenen bazı olayların olacağını biliyor ve onların olmasını dört gözle bekliyorsunuz. Bu olaylar meydana geldiğinde içsel durumunuzun onları çok zevkli bir halet içerisinde karşılayacağını söyleyebilir misiniz? Yoksa olay umduğunuz şekilde gerçekleştiğinde bile, sık sık bir şeylerin eksik kaldığını kabul edecek misiniz? Eksik kalan nedir? Eksik kalan, böylesine hırsla beklenen dışsal olayla birleşecek olan, ona karşılık gelen içsel durumdur. Ve hepinizin bildiği gibi, genellikle bize en iyi anlarımızı sağlayan, tamamen beklenmedik olan o olaydır.

Şimdi bu fikri alalım, yani dışsal olayların ve içsel durumların birbirine karşılık gelmesini. İçimizde doğru duruma sahip değilsek, mutlu olayla tam olarak birleşemeyiz; demek istediğim, birbirine geçmeleri için içimizde bir şey var olmalıdır ki dışsal olaylar zevkli olsun. Fakat daha önce söylediğim gibi, insanlar kendi hayatlarının sadece *dışsal olaylardan* ibaret olduğuna, o veya bu türde belirli sayıda *dışsal olay* meydana gelmemişse hayatlarının şanssız olduğuna inanmaya çok fazla eğilimliler. Fakat bir insanın hayat için kapasitesi içsel gelişimine, yani içsel durumlarının niteliğine bağlıdır. Çünkü içeride, durumlarımız bakımından, *yaşama aygıtları* bulunur ve örneğin, bu aygıtlar kendine acıma, endişeler ve diğer negatif heyecanların altında boğulmuşsa, dış olaylar ne kadar keyifli olursa olsun hiçbir şey doğru gerçekleşmez; çünkü *yaşama aygıtları* –yani kendi içinde kişi–, biraz keyif ve zevk verebilecek dışsal hayattan gelen bu tür olaylarla talihli bir şekilde birleşemez haldedir. Bir kişi yurt dışına yapacağı bir geziyi dört gözle bekleyebilir ve bu meydana geldiğinde bir *olaydır*. Fakat küçük önemsiz şeylere vs. o kadar dikkat eder, o kadar acımasız olur ki bütün gezi bir felakete dönüşür. Böyle bir durumda kabahatli olan, o kişinin *içsel durumudur*. Dolayısıyla *hayatımızın* neler içerdiğini kendimize soracak olursak, sadece *olaylar* diyemeyiz, daha çok *durumları* içerir. Farz edelim ki, birinin olumsuz, melankolik ve ümitsiz olmayı seven, hayatın kötü bir iş olduğundan ve yaşamaya değmediğinden şikayet eden bir müdürü var. Bunun, uygun bir *olayın* yokluğundan mı, yoksa o kişinin içsel *durumundan* mı kaynaklandığını sanıyorsunuz? Ve hoş bir parti düzenlediğinizde o kişinin değişeceğini düşünecek kadar saf mısınız? Rahatsızlık o insanın içindedir. Her gün kendilerinin ve başkalarının hayatlarını, kötümser içsel durumları nedeniyle berbat hale getiren; gerçekten kendi içsel hayatlarının nasıl olduğunu görmeye başlamadıkları için hapiste olmayı hak eden; hayatın tamamen kendi dışlarında bir şey olduğunu tahayyül eden kaç insan gözlemliyorsunuz?

Şimdi, kendini gözlemlemede, içsel durumları ve dışsal olayları birbirinden ayırmaya çalışın; her ikisiyle, dışsal olayın doğası ve içsel durumunuzla ilişkinizde nerede durduğunuzu fark edin. Dışsal olaylar her türden olabilir. Dış hayat, üzerinde karıncalar gibi çok yavaş yürüdüğümüz pürüzsüz bir kağıt yaprağı değildir. Tepelerle, vadilerle, iyi ve kötü havayla doludur. Bu, hayatın doğasıdır fakat bir kuralmış gibi, bütün olayları veya en azından hastalık, savaş vs. gibi tatsız olayları olağanüstü olarak ele alırız. Hayat, sizi karşılamak için büyük veya küçük derecelerde farklı olayların süregeldiği bir seridir ve her olayın kendi özel doğası vardır. Ve yine

içsel durumlar da her türden olabilir. Bütün kişisel çalışmalar, içsel durumlar hakkındadır ve hepiniz, kişinin üzerinde çalışması ve özdeşleşmemeye çabalaması gereken yanlış durumların ne olduğunu duydunuz. Bu yanlış durumlar üzerinde çalışırsanız ve kendinizi onlardan ayırmaya uğraşırsanız, o zaman daha önce olduğu gibi hayatın tatsız olayları sizi kolayca yakalamayacaktır ve kuvvetini sizden çekecektir. Olaylar, kendi değişik kombinasyonlarında her an değişen *tesirlerdir* ve bazıları diğerlerinden daha iyidir, fakat hepsi, iyi olanlar bile –evrende bulunduğumuz bu düşük seviyede yani dünyada– şuurlu olarak ele alınmalıdır; bazı olaylar çok tehlikeli olabilir ve değeri ne olursa olsun onlarla özdeşleşilmemelidir. Şimdiye kadar söylenenlerle, bir kişinin hayatının, daha çok onun *içsel durumları* olarak düşünülmesi gerektiği daha açık hale gelecektir ve bir kişinin hayatının gerçek hikayesi, onun içsel durumları ve özellikle negatif heyecanlarının bir tarihçesi olur. *Kendi* içinde –her insanın sadece bireysel kendini gözlemleme aracılığıyla ulaşılabileceği ve başkaları için her zaman görünmez olan bu muazzam içsel dünyada– *öylesine, gayriciddi bir tutumla* yaşamak işleyebileceğimiz en kötü suçtur. Dolayısıyla bu çalışma kendini gözlemleme, kişideki yanlış durumları fark etme ve bunlara karşı çalışma ile başlar. Bu şekilde içsel hayat arındırılmış olur ve içsel hayatımız dışsal hayatımızı cezbettiği için, içsel durumlarımızı değiştirmekle, bazılarını aç bırakıp bazılarını beslemekle, sadece dışarıdan gelen *olaylarla* ilişkimizi değiştirmekle kalmayıp günbegün bize gelen olayların doğasını bile değiştiririz. Başımıza gelen olayların doğasını sadece bu şekilde değiştirebiliriz. Onları direkt olarak değiştiremeyiz, sadece *durumları* değiştirebiliriz, yani yaşadığımız bu karmaşık evi biraz düzene sokmaya başlarız. Sorunu meydana getiren bir şeyinizi kaybetmeniz, bir şeylerin ters gitmesi, birisinin sizi unutması veya sizinle sert konuşması vs. gibi günün olayları değildir, sizin onlara nasıl tepki verdiğinizdir, yani kendi içinizde nasıl durumlar içinde bulunduğunuzdur, çünkü tam burada sizin gerçek hayatınız uzanmaktadır ve içsel hayatımız doğruysa, dışsal durumların doğasında hiçbir şey bizimle baş edemez. Bu yüzden daha şuurlu yaşamak için bir alıştırma olarak, içsel durumlarınızı ve dışsal olayları birbirinden ayırmaya çalışın ve herhangi bir dışsal olayın doğasını fark ettikten sonra, onu doğru içsel tutumla karşılamaya çalışın, yani doğru durumla. Eğer yapamazsanız, daha sonra onun hakkında düşünün; öncelikle olayın doğasını tanımlamaya çalışın ve bu tür olayların sık sık başınıza gelip gelmediğini fark edin; ve "Buna geç kalmak denir", "Buna bir şeyleri kaybetmek denir", "Buna kötü haberler almak denir", "Buna tatsız sürprizler denir", "Buna sıkı çalışma denir" veya "Buna hasta olmak denir" gibi cümlelerle olayı daha açık bir şekilde görmeye çalışın. Bu çok basit yolla başlayın ve farklı kişisel olayların ve böylece bu açıdan kişinin dışsal hayatının her zaman nasıl değiştiğini ve bir an yapamadığınız bir şeyi başka bir an nasıl yaptığınızı göreceksiniz. Çünkü olaylar kapının açılması ve kapanması gibidir. Böylece, günlük hayatın küçük olayları hususunda, hangi olaylara kısmen kendinizin sebep olduğunu, hangilerinin yanlışlıkla (tesadüfen) olduğunu vs. görebileceksiniz. Sonra kendi durumunuz hakkında düşünün ve doğru aleti kul-

lanmak, doğru bileti ısmarlamak, bir olay için doğru metodu kullanmak olsa bile oldukça tipik bazı olayları genellikle hangi durumla karşıladığınızı düşünün. Kişi, pek çok olaya karşı *pasif* olmayı öğrenmek zorundadır, yani hiçbir şekilde tepki vermemek, hiçbir şey yapmamak. Fakat mekanik bir izlenim olarak giren olay, yanlışlıkla kendimiz olarak ele aldığımız duygunun ve aklın saf çağrışımsal mekanizmasına dokunduğunda, herhangi bir mekanik reaksiyonun meydana gelmesini engellemek için pasif olmak, büyük bir içsel şuur faaliyeti gerektirir.

YORUM II — *Birdlip, 6 Haziran 1941*

KENDİNİ GÖZLEMLEME HAKKINDA EK AÇIKLAMALAR

I. Bölüm—Bu, içimizdeki farklı "ben"ler fikrinden bahseden bir yorumdur. Bildiğiniz gibi, bu öğreti sisteminde insan bir birlik (vahdet) olarak düşünülmez. İnsanda birlik olmayışı bütün zorluklarının ve belalarının kaynağıdır. İnsanın bedeni bir birliktir ve hasta değilse organize olmuş bir bütün olarak çalışır. Fakat insanın içsel hayatı bir birlik değildir ve organizasyonu yoktur, bir bütün olarak uyumlu çalışmaz. İnsan, içsel durumu konusunda bir çokluktur ve bu öğretideki bir görüş açısından bu içsel çokluk, "ben"ler terimiyle veya insandaki egolar terimiyle anılır. İnsan daimi bir "ben" sahibi değildir, her an her biri onun sorumluluğunu alan, onun sesiymiş gibi ondan dışarıya konuşan farklı "ben"ler sürüsüdür; bu bakış açısından, sahibi olmayan fakat her biri efendisi adına konuşan birçok hizmetkarın olduğu karmaşık bir eve benzetilir. Muhtemelen hepinizin duyduğu gibi, kişinin değişmeyen daimi bir "ben" –ya da ego– sahibi olduğunu sanmak, yapılabilecek çok büyük bir hatadır. Bir insan asla uzun süre aynı değildir. O sürekli değişir. Fakat o kişinin adı James ise, her zaman James olduğunu tahayyül eder. Bu tamamen yalandır. James diye çağırdığımız kişi, farklı zamanlarda onun sorumluluğunu alan başka "ben"lere, başka egolara sahiptir; örneğin, James yalan söylemekten hoşlanmamasına rağmen, içindeki başka bir "ben" –Peter diyelim– yalan söylemekten hoşlanır vs. Başka bir kişiyi her zaman bir ve aynı kişi olarak almak, onun tek bir "ben" olduğunu sanmak, ona şiddet uygulamaktır ve aynı şekilde kendine şiddet uygulamaktır. Her birinizin içinde farklı insanlar çokluğu yaşar. Eğer kişi gerçekten, kendi hakkında buluş veya tahayyül değil de *kendini bilmeyi* arıyorsa, bunların hepsi gözlenmesi ve bilgi sahibi olunması gereken kişiliğe ait farklı "ben"lerdir, aksi takdirde *kendini bilmek* mümkün olmaz. Burada olanlardan hiç kimse de gerçek daimi, değişmeyen bir "ben" sahibi değildir. Hiç biriniz gerçek varlık birliğine sahip değilsiniz. Hepiniz farklı kişiler kalabalığından başka bir şey değilsiniz, bazıları iyi, bazıları daha kötü ve bu insanlardan her biri –içinizdeki her bir "ben"– belirli zamanlarda sizin sorumluluğunuzu alır; isteklerini size yaptırır, dile-

diğini söyler; hissediyor ve düşünüyormuş gibi hisseder ve düşünür. Fakat zaten bunların hepsini biliyorsunuz; insandaki *birçok "ben" öğretisi* hakkında daha detaylı konuşmak ve onun daha derin anlamı ve önemi hakkında bir şeyler önermek istiyorum. Bazılarınız söyleyeceklerimi anlayamazsanız, ya kendini gözlemlemede henüz yeterli pratiğe sahip değilsinizdir, ki bu durumda sabırlı olmalı ve biraz beklemelisiniz; ya da daha uzun süre çalışma içindeyseniz henüz ciddi olarak kendinizi gözlemlemeye başlamamışsınızdır, yani kendi üzerinizde çalışmaya başlamamışsınızdır ve hatta onun anlamı hakkında ciddi olarak düşünmemişsinizdir bile. İkinci durumda sadece, en kısa zamanda, gerçek kendini gözlemlemeye doğru, onun manasını anlamak için gerçekten çaba sarf etmeye çalışmanız gerektiğini söyleyebilirim; çalışmada zaman önemli olduğu ve fırsatlar kendi içlerinde giderek azaldığı için, imkan olduğunda kişi onları alamazsa, nesnelerin tam doğası gereği, sadece kendini gözlemleme ile –ki kendini bilmek ancak bununla gerçekleşir– mümkün olan içsel değişim yolunda kişinin kendisiyle herhangi bir şey yapması için çok geç olur.

İnsanda birçok "ben" olduğu öğretisi ile ilişkili dikkatinizi çekmek istediğim ilk nokta şudur: İnsan kendini *bir olarak* alırsa hiçbir zaman değişemez. Kendi kendinize –kendi kişisel düşüncenizde– bunun sebebinin ne olduğunu düşündünüz mü? Biliyorsunuz ki, bu çalışma bir insanı kendi hakkında düşündürmektir ve kişi, işittiği sistemin fikirleri üzerinde kendisi düşünmezse ve böylelikle onları kendisinin bir parçası haline getirmezse çok büyük bir zaman kaybı olur. Çalışma dışsal bir şey değildir, içseldir. Çalışmanın dışsal bir organizasyon olduğunu ve kendilerini taşıyacağını tahayyül eden insanlar, onun anlamı hakkında üzücü bir şekilde yanılmaktadırlar. Çalışmanın *kendini gözlemleme* ile başladığı gerçeği, her bir bireysel parça üzerinde kişisel bir efor gerektiğini göstermek için kesinlikle yeterlidir ve sadece siz kendinizi gözlemleyebilirsiniz, bunu sizin için bir başkası yapamaz. Sadece kendini gözlemleme konusunda çaba göstermek yoluyla insan er geç bir olmadığını görür ve böylece değişmeyen daimi bir birey olduğu illüzyonunu kırar. Bir insan, her zaman bir ve aynı insan olduğu illüzyonuna sahip olduğu sürece değişemez ve bildiğiniz gibi, bu çalışmanın amacı, kişinin içsel hayatında yavaş yavaş bir değişim meydana getirmektir. Aslında, bu çalışmanın bütünü kendini değiştirme fikrine veya herkes için kendini dönüştürmek kesin bir olanaktır ve varoluşun gerçek amacıdır, fikrine dayanır. Kişi *bir* olduğu illüzyonunun etkisinde olduğu sürece, kendini değiştirmenin bu başlangıç noktası saklı kalır. Bir insan kendisinin *birlik* değil *çokluk* olduğunu fark etmelidir ve bunu yalnızca, eleştirisiz kendini gözlemleme aracılığıyla yapabilir. Fakat uzun bir süre, her zaman bir ve aynı insan olduğu illüzyonu, eleştirmeden kendini gözlemleme girişimi ile mücadele eder ve gözlemlerinin önemini fark etmesini güçleştirir. Mazeretler bulacaktır ve kendini haklı çıkaracaktır, böylece gerçekten bir olduğu, daimi bir bireyselliği olduğu, her zaman ne yaptığını, ne düşündüğünü, ne söylediğini bildiği, her zaman kendisi hakkında şuurlu olduğu ve kendini kontrol ettiği gibi fikirlere sıkıca bağlanacaktır. Durumun böyle olmadığını kabul etmek, onun için çok zor olacaktır. Diğer

yandan, o kişi *bir* olmadığına inanmayı engellerse çalışma oldukça faydasız olacaktır ve kendisi hakkındaki gerçeği görmeyecektir. İnsanın birlik değil çokluk olması, bu öğreti sistemi *bilgisinin* bir parçasıdır. Ancak bilgi, sadece insanın hafızasında yatar. Kişi kendi üzerinde uygulayarak, kendi varlığı üzerinde çalışarak bu bilginin gerçekliğini görmezse, bilgi anlaşılmış hale gelemez. Bir insan şöyle diyebilir: "Birlik değil, çokluk olduğumu biliyorum; çalışma öyle söylüyor." Bu hiçbir şey değildir. Bilgi kişinin kendisi için dışsal kalır. Fakat bilgiyi pratik olarak uygularsa ve uzun süren kendini gözlemleme aracılığıyla onun gerçekliğini görmeye başlarsa şöyle diyecektir: "Birlik değil çokluk olduğumu anlıyorum." Bu tamamen farklı bir şeydir. Bilgi, deyim yerindeyse, onda meyve vermiştir, artık onun için sadece bilgi değil, bir anlayış olacaktır; çünkü kişi bilgiyi, kendi varoluşu üzerinde çalışarak kendisine uygulamıştır. Hatırlayacaksınız ki, bu sistemde en çok vurgulanan şey, bilgi ve anlayış arasındaki farktır ve çok sıklıkla bugünlerde bilginin anlayışın çok ötesine gittiği söylenmektedir, çünkü insan sadece *bilgi* yönünden gelişti, buna karşılık gelen *varlık* yönünden değil.

Bir insan, birlik değil çokluk olduğu açısından kendini gözlemlemeye başlarsa, kendi varlığı üzerinde çalışmaya başlar. Bir olduğu inancının etkisi altında kalırsa bunu yapamaz, çünkü kendini kendisinden ayırmayı başaramayacaktır, kendisindeki her şeyi –her düşünceyi, haleti, duyguyu, itkiyi, arzuyu, heyecanı vs.– kendisi olarak, yani "ben" olarak içeri alacaktır. Fakat kendini gözlemlemeye başlarsa, o anda, iki tane olacaktır: bir gözleyen taraf ve bir gözlenen taraf. Kendini bu şekilde ikiye ayırmazsa ve bu bölünmeyi daha açık bir şekilde yapmak için mücadele etmezse, bulunduğu yerden asla kımıldayamayacaktır çünkü kendi içinde yer alan her şeyi kendisi olarak ele alacaktır, onların hepsine "ben" diyecektir ve böylece her şey "ben" olacaktır. Kendi içinde olan her şeyle özdeşleşmesi ve hepsini "ben" olarak kabul etmesi sebebiyle, her şeyin değişmesini imkansız hale getirecektir çünkü her şey kendini "ben" illüzyonu arkasında saklayacaktır ve kişinin içinde yaşamaya devam edecektir. Aslında, bir insanın içindeki bütün insanlar kalabalığı –içindeki faydalı veya faydasız ayrı "ben"ler kalabalığı– daha önce olduğu gibi eşit haklara sahip olacaklardır ve eşit olarak korunacaklardır çünkü hepsini kendisi olarak ele aldığı sürece birini diğerinden ayıramayacaktır. Bu sadece, *bir* olduğuna inanıp duran bir insanın içindeki durumu yerleştirmenin bir yoludur. Bir insan kendini gözlemlemenin sonucu olarak şunu söyleyebildiği zamana kadar değişmeye başlayamaz: *"Bu ben değilim."* Kendi içindeki bir şeyi gözlemlerken içsel olarak bunu söylemeye başladığında, onu kendisinden ayırmaya başlar. Yani onun dışında "ben" duygusunu almaya başlar, sonunda ve sıklıkla sadece bir mücadeleden sonra, gözlemlediği şey kendisinden uzaklaşmaya başlar ve kendi iç dünyasında belli bir mesafeye geçer. Fakat gözlemlediği şeyin *kendisi* olduğunu düşünürse, bu (mesafenin gerçekleşmesi) imkansızdır, çünkü o hala "ben" olarak kalacaktır ve "ben" değişemez, böylece hiçbir ayrılma mümkün olmayacaktır ve gözlemlediği şeyi, kendi içinde bir "ben" olarak ele almak yerine, "ben" olarak ele aldığı için onunla birlik –yani kendi– olarak kalacaktır.

Bir insan düşünürken kendisinin düşündüğüne inanır. Fakat ender olarak gerçekleşen dikkatli ve derin bir şekilde düşünmüyorsak, bizim düşüncelerimiz nadiren kaynaklanmaktadır. Zihnimizden geçen düşünceler içimizdeki farklı "ben"lerden gelir. Farz edelim ki, bir kişi, çalışma hakkında, bir insan veya bir olay hakkında negatif düşüncelere sahip olduğunu fark ediyor. Farz edelim ki, bu düşünceleri kendi düşünceleri, yani "ben" olarak ele alıyor ve aynı zamanda onlar hakkında biraz rahatsızlık hissediyor. Kendi kendine şöyle der: "Bu şekilde düşünmemeliyim." Bu bazı sonuçlara sebep olabilir veya olamaz. Fakat önemli olan nokta, onun bir hata yaptığıdır, yani içindeki bütün olanları kendisi olarak, "ben" olarak ele alma hatası yapmaktadır. Kendisini doğru olarak gözlemlerse, bu düşüncelerin kendisinden değil, belki de hakkında daha önceden bir şeyler bildiği, içindeki negatif bir "ben"den geldiğini fark edecektir. Farz edelim ki, içindeki bu beni çok iyi biliyor. Bir kere bu "ben"i kendi içinde konuşurken tanımıştı; (bu "ben") düşüncelerini, düşünce merkezi yoluyla kendisine iletiyordu ve aynı zamanda belirli bir tür negatif enerjiye sebep oluyordu. Bir an için bu negatif "ben"i kendisi olarak ele almaz ve kendi içinde, kendisinden başka bir şey olarak görür çünkü ondan ayrıdır. Fakat uykuya dalarsa –yani hangi "ben"ler kendisine yakın ve içinde neler sürüyor konusunda şuurlu olması kesilirse– onların gücünün etkisinde kalır, onlarla özdeşleşir ve bu şekilde düşünenin kendisi olduğunu tahayyül eder. Bunu yapmakla negatif "ben"in kendi üzerindeki etkisini güçlendirir, çünkü bildiğiniz gibi, bir şeyle özdeşleştiğimiz anda o şey bizim üzerimizde güçlü olur ve daha sık özdeşleştiğimiz şeyin daha çok kölesi oluruz. Çalışmanın kendisi hususunda, iğvalarımız tam olarak negatif "ben"lerde, yani çalışmadan nefret eden benlerde yatar, çünkü varlıkları çalışma ile tehdit edilmektedir. Bu negatif "ben"ler, düşünce merkezinden harekete geçerek ve orada tomarlar halinde saklı kalmış malzemeyi kullanarak belirli tür düşüncelere başlarlar. Bu düşüncelere –yani o anda bizim içimizde çalışan bu negatif "ben"lere– uyarsak, onların etkisinden kurtulamayız. İlk etkileri, güç kaybettiğimiz duygusunu hissettirmektir. Ne zaman ani bir güç kaybı hissetsek, bu pratik olarak her zaman, malzemesini çok dikkatlice seçerek bazı şeyleri yanlış bir ışık altında gösteren ve bizim anılarımızdan bir düşünce dizisine başlayan negatif "ben"in etkisinden dolayıdır ve bütün negatif "ben"lerin sadece yalan söyleyebildiği hatırlanmalıdır, aynen bütün negatif heyecanların –örneğin kuşku heyecanının– sadece her şeyi çarpıtmaları gibi. Negatif "ben"in düşünce merkezindeki eylemini gözlemlemezsek, bizim üstümüzde güç elde edecektir. Onu "ben" olarak, kendimiz olarak ele alırsak derhal güç sahibi olacaktır. Fakat içimizdeki çalışmada onu "ben" olarak görürsek, bunu yapamaz. Ama onun bir "ben" olduğunu fark etmek için, kendi üzerimizde pratik olarak çalışarak çok farklı "ben"lerin içimizde var olduğundan ve birlik değil çokluk olduğumuzdan emin hale gelmeliyiz.

* * *

II. Bölüm—Herkeste mevcut olan, bir olduğunu sanma illüzyonuna geri dönelim. Bu illüzyon her birinizin içinde var. Bu sadece kişisel gözlemleme yoluyla yavaş yavaş keşfedilebilir. Her biriniz kendinize, bireyselliğe sahip olduğunuzu, sadece bireyselliğe değil tam şuurluluğa ve iradeye de sahip olduğunuzu atfedersiniz. Fakat bildiğiniz gibi, çalıştığımız bu fikirler sistemi insanın bir değil birçok –yani bir birey değil, birçok farklı kişiler– olduğunu öğretiyor ve aynı zamanda onun esaslı bir şekilde *şuurlu* olmadığını, hemen hemen her zaman rüyalar, imajinasyon, kale alma, negatif duygular vs. ile uykuda olduğunu ve sonuç olarak kendini hatırlamadığını ve böylece, sanki içsel hayatını boşa harcayıp harap ettiğini, bir tür karanlıkta yaşadığını ve nihayet *iradeye* sahip olmadığını, fakat farklı yönlerde hareket eden ve birbiriyle çelişen birçok farklı iradeye sahip olduğunu öğretiyor. İnsan bir çokluk olmak yerine bir birlik olsaydı, gerçek bireyselliğe sahip olurdu. Bir olurdu ve böylece bir iradeye sahip olurdu. Bu yüzden insanın bir olduğuna dair kendi hakkında sahip olduğu illüzyon, bir imkandan söz eder. İnsan, varlık birliğini elde *edebilir*. Gerçek bireyselliğe ulaşabilir. Fakat insanın bu imkanı elde etme yolunda her şeyden önce önünde duran kesinlikle bu illüzyondur. İnsan bir şeye sahip olduğunu düşündüğü sürece, onu aramayacaktır. Bir insan, zaten sahip olduğundan hiçbir an asla şüphe etmediği bir şey için niçin çabalasın? Bu, imajinasyonun etkilerinden biridir, sanki eksik olan bir şeyle doldurur ya da aslında tersi olduğumuz zamanlarda şu veya bu gibi görünmemizi sağlar. Bu çalışmada sürekli şu söylenir: İmajinasyonla mücadele etmeliyiz ve bunun, aynı zamanda kendimiz hakkında imajinasyondan söz ettiğini de anlamalısınız. Kendimiz hakkındaki imajinasyonla mücadele etmemiz zorunludur; sadece bizi yanlış deneyimlere, sahte heyecanlara ve sıklıkla gülünç durumlara soktuğu için değil, ayrıca içsel gelişimimizde bütün olasılıkları durdurduğu için. Şimdiye kadar söylenenlerden niçin böyle olduğunu görmek daha kolay. Sahip olmaktan çok uzak olduğumuz varlık niteliklerine sahip olduğumuzu imajine edersek, onlara sahip olmayı asla bekleyemeyiz. İmajinasyonumuz eksikliği karşılayacaktır. Aslında kendimiz hakkında –yani varlığımızın niteliği hakkında– eksik bir şeyler olduğunu asla bilemeyeceğiz ve eksik şeylerin sadece takdir, şöhret, para, fırsat veya diğer bazı dışsal şeyler olduğunu fakat kendimiz hakkında ciddi olarak herhangi bir şeyin eksik olmadığını düşüneceğiz. Bu, illüzyonun sahip olduğu güçtür ve bu yüzden koyunlar ve büyücü ile ilgili çalışma meselinde denir ki, insan imajinasyonu vasıtasıyla ipnotize edilmiştir ve aslında bir koyun olmasına rağmen bir aslan veya bir kartal olduğu illüzyonu altındadır; ayrıca bir koyun, onu içine kapatacak çitler inşa edemeyecek kadar cimri ve tembel olan büyücüden kaçma gücüne de sahiptir.

Bütün bunlardan anlamamız gereken şey şudur: Bir illüzyon çok gerçek bir şeydir ve etkileri kesindir. İmajinasyon –"imajinasyondan ibaret" deyişimiz vardır– önemsiz bir şey değildir. Aslında çok güçlü olan bir şeydir. İster ilkel ister uygar olsun, tüm insanlar üzerinde etkili olan ve onu bir uyku durumunda tutan gerçek bir kuvvettir. Ve bir insan *kendini hatırlamanın* –yani şuurluluğun üçüncü durumuna ulaşmanın– ne demek olduğunu öğ-

renmeye başlayıncaya kadar, şuurluluğun ilk iki durumunda imajinasyon olarak kendini gösteren bu kuvvet, kendi doğru yönünü bulamaz ve böylece kişiye karşı harekete geçer. Daha önce gördüğümüz gibi, insan bir olduğunu imajine eder ve bu illüzyon yüzünden kendini bulunduğu yerden kımıldatamaz. Kendi içinde herkes, kendisinin belirli bir aşamasındadır; bir ve aynı kişi değil, birçok farklı insan olduğunu çok açıkça *görmezse,* bir olduğunun bir illüzyon olduğunu düşünmeye devam etmekten vazgeçmezse, hiç kimse onu, bulunduğu bu aşamadan kımıldatamaz.

Bu farkındalık, bu içsel algılama kişinin kendisi hakkındaki duygularını değiştirir. "*Ben*" duygusunu değiştirir veya değiştirmeye başlar. İnsan bir olduğu illüzyonunda yaşadığı sürece, *yanlış bir "ben" duygusuna* sahiptir fakat bunu bilmez; aynı zamanda bu yüzden bütün hayatının ve diğerleriyle bütün ilişkilerinin yanlış olduğunu da bilmez; onun kendi evrimi bunu imkansız hale getirmiştir. Bir insan, varlık *birliğini* kendisine atfettiği sürece değişemez, çünkü bu durumda onun içindeki her şey kendisidir. Kendi içinde iyi veya kötü olan her şeyi kendisine atfedecektir. Kendi içindeki her şeyi kendisi olarak ele alması nedeniyle, her düşünceden ve her haletten sorumlu olacaktır; çünkü düşündüğü, yaptığı, söylediği her şeyi kendisinin düşündüğüne, yaptığına, söylediğine inanırsa, o zaman onlar kendisinin olacaktır çünkü onların hepsini kendisine atfetmesiyle, hepsi kendisinin olur. Her zaman bir ve aynı insan olduğu, her şey hakkında tam şuurlu olduğu, iradeye sahip olduğu ve böylece kendisini kontrol ettiği illüzyonu; düşündüğü, yaptığı, söylediği her şeyin şuurlu kökeni (kaynağı) olmadığı gerçeğine onu tamamen kör edecektir. Kendini gözlemleme; pratik olarak düşüncelerini kontrol edemediğini, hatta yapmaya uğraşsa bile düşünmeyi durduramadığını ve onları istese de istemese de her tür düşüncenin zihnine gelip gittiğini ona gösterecektir. Duygularında, haletlerinde, kelimelerinde ve hareketlerinde de aynı şey olur. Fakat insan söylediklerinin ve yaptıklarının hepsinde tam şuurlu olmadığını, düşünce, halet ve duygularının tam kontrolünde olmadığını ve her zaman bir ve aynı insan olmadığını kabul edemezse, bütün bunlar saklı kalacaktır; kendi imajinasyonunun gücüyle kendisinden gizlenecektir ve kendisi hakkındaki bütün duyusu, bütün "ben" duyusu ve içsel durumlarıyla ilişkileri sahte olacaktır. Fakat bir insan, pratik ve samimi kendini gözlemleme vasıtasıyla, artık bir olduğuna inanmazsa, artık içsel dünyasına giren her şeyi ve içsel dünyasında var olan her şeyi bu imajinatif tek kişiye atfetmezse, kendisi için değişim mümkün olmaya başlar. *Çünkü bir insan yardımı, sadece inandığı şeyler vasıtasıyla kabul edebilir.* Bir olduğuna inanırsa, yardım ona ulaşamaz çünkü her şeyi kendisine atfeder ve böylece sadece her şeyden suçlu olmakla kalmaz, sanki büsbütün kendisiyle dolu olur ve herhangi başka bir şey için yer kalmaz. Fakat bir insan, kendisinin bir olduğunu düşünmede haklı olmadığını, birçok insan olduğunu ve bu çokluk arasında bazı çok sevimsiz olanların mevcut olduğunu, asla tam şuurlu olmadığını ve kesinlikle bireysel iradeye sahip olmadığını görürse; gururu için acı olsa da ve kibrine karşı gelse de, bu, varlık değişiminin başlangıç noktasıdır.

KENDİ ÜZERİNDE ÇALIŞMA ÜSTÜNE

Kendi üzerinde *bugün* çalışmak zorunludur. Her bir gün kişinin hayatının ta kendisidir. Kişinin hayatı ölümde geriye kalan şeylerdir, yani bir kişi kendi hayatıdır ve kutsal metinlerde ölümde açılan hayat kitabı veya birinin hayatının kitabı dendiğinde kastedilen şey budur. Bir kişi kendi hayatıdır. Kişinin hayatındaki bir gün, onun hayatının küçük bir kopyasıdır. Bir insan hayatındaki bir gün üzerine çalışmazsa, hayatını değiştiremez; kendi hayatı üzerinde çalışmayı ve onu değiştirmek istediğini söylerse ve hayatındaki bir gün üzerine çalışmazsa, kendi üzerinde çalışması sadece imajinatif halde kalır. Hayatı üzerinde çalışacağı imajinasyonuyla kendini teselli eder ve gerçekte, hayatının tek bir günü üzerinde çalışmaya asla başlamaz. Birinin hayatı günlere ve yıllara ayrılır. Eğer bir insan, gözlemlediği şeylere pratik olarak çalışma fikirlerini uygulama aracılığıyla kendini gözlemleyerek hayatının bir günü üzerine çalışmaya başlamazsa, hiçbir başlangıç noktası yoktur. Belki, yarın çalışacağını söyler. Yarın işler açılacak sözünü hatırlarsınız. Ama bu hep yarına kalır. Eğer birisi "Kendi üzerimde çalışmaya yarın başlayacağım" derse, o zaman o kişi asla kendi üzerine çalışmayacaktır, çünkü onun çalışması her zaman yarın olacaktır, asla bugün değil. Bu bazen çalışmada *maĩana**–yarın illeti olarak adlandırılır. Bir insan her zaman *maĩana* –yani *yarın*– dediği sürece, o asla değişmeyecektir.

Kendi üzerinde çalışmak için çalışmanın alanını sınırlamak gereklidir –yani bazı muhteşem fırsatlarla gelecekte çalışmak hakkında tembel tembel hayal kurmayın, bugün çalışın–, pratik çalışmayı bugünle sınırlamak gereklidir; tam olarak bugünle ve bugünün olaylarıyla, yarını düşünmeden. Kişinin bütün hayatının ve bir yılının kozmik açıdan minyatürü olarak tanımlanan, sıradan, hep-tekrarlayan gün açısından kendinizi gözlemlemeye başladınız mı? Şu sözü hepiniz bilirsiniz: "Her günün derdi kendine yeter." (*Matta,* 6:34) Bu cümlenin anlamı ve İsa'nın bu sözü söylediği metin hakkında düşündünüz mü? Örneğin, *yeter* dendiğinde ne demek istenmiş? Ne için yeter? Bugünün derdi üzerine çalışmak için yeterli. Bir insan gün, günün aksilikleri ve sıkıntıları üzerinde biraz olsun çalışmaya başlarsa, pratik olarak kendi üzerinde çalışmaya başlar. Fakat gününü ve günle ilişkisinde kendini tanımalıdır. Çok alışılmadık olaylar bir yana, her insanın geçirdiği kaçınılmaz bir ortalama gün vardır. Sıradan günün olayları, sizin de kabul edeceğiniz gibi, her bir kişi için yinelenen belirli bir benzerliğe sahiptir. Bir insanın asla bunu fark etmediğini ve ortalama gününün tipik olayları ile ilişkisinde kendini asla gözlemlemediğini varsayalım; bu kişi kendi üzerinde çalıştığını nasıl düşünebilir ve kendini değiştirebileceğini nasıl zannedebilir? Varlığın değişimi, günün gerçek olaylarına tepkilerinin değişmesiyle başlar. Bu, yeni bir yolda gerçek ve pratik bir anlam-

*çıkmaz ayın son çarşambası (ç.n.)

da hayatınızı almaya başlamanızdır. Günün aynı şekilde tekrarlayan olaylarına her gün aynı şekilde davranırsanız, değişebileceğinize nasıl inanabilirsiniz? Kendinizi tanımak için, hayatınızdaki tek bir günün olaylarına yönelik davranışlarınızı gözlemlemeye başlayın. Nasıl tepki gösterdiğinizi fark edin, yani gerçekleşen bütün küçük olaylara ve diğer insanlara *mekanik tepkilerinizi*, ne söylediğinizi, hissettiğinizi, düşündüğünüzü vs. fark edin. Daha sonra bu tepkileri nasıl değiştirebileceğinizi görmeye uğraşın. Tabi ki, her zaman şuurlu ve rasyonel davrandığınızdan, asla hatalı olmadığınızdan vs. eminseniz sizde hiçbir şey değişmeyecektir çünkü bir makine olduğunuzu, mekanik bir insan olduğunuzu, değişen durumlara karşı her zaman tekrar tekrar tipik şeyler yaptığınızı, düşündüğünüzü, hissettiğinizi ve söylediğinizi asla fark edemeyeceksiniz. Fakat belki, bir zerre dürüstlük veya bir aşağılanma duyusu veya daha iyisi, kendiniz hakkında artan bir şuurluluk nedeniyle *bir* olmadığınızı ve hayatını her an şuurlu olarak gerçekleştiren tamamen şuurlu bir birey olmadığınızı; bir an cimri, bir an çabuk kızan, bir an yardımsever, bir an rezil veya iftiracı, bir an evliya, bir an yalancı bir insan olduğunuzu fark edebilirsiniz. Hayatınızda bir günün küçük bir parçası için *şuurlu* davranma çalışma-alıştırmasını yapmayı deneyin. Çünkü yaptığımız her şey bizi sonsuza kadar etkiler. Bir kişinin mekanik davranmamak için yeterince şuurlu olduğu tek bir an, eğer *isteyerek* yapılırsa, birçok gelecek sonucu değiştirebilir. Örneğin, bugün bir parça Fransızca öğrenirseniz, yarın daha fazla bileceksiniz, fakat bugün hiçbir şey yapmazsanız, yarın hiçbir şey bilmeyeceksiniz. Bu, kendi üzerinde çalışma için de aynen geçerlidir. Fakat kişi kendi üzerinde isteyerek çalışmalıdır, birisi dediği için değil. Erdem için veya öfkeli bir sessizlikle çalışmak başka bir şeydir; kişinin kendindeki bir şeyi beğenmediği ve onu değiştirmeyi arzuladığı için kendi üzerinde çalışması başka bir şeydir.

Hayatımızdaki bir günü karşılarken bütün tavırlarımız yanlıştır çünkü alışkanlıkla sabitleşir ve böylece mekanikleşir. Sonra gerçekten mekanikleşiriz ve böylece ne yaptığımıza dair gerçek bir hisse sahip olamayız ve günlerimiz hissedilmeden, garip bir şekilde geçer. Demek ki günün mekanik alışkanlıklarını izleriz; böylece gerçek hayatımız olmaz ve hiçbir yeni izlenim alamayız. "O" harekete geçer, yani makine. Fakat bir insan gününe *şuurlu* başlarsa, bütün gün onun için oldukça farklı olabilir. Ancak insan hayatını *bir gün gibi* alarak kendi üzerinde çalışmanın ne anlama geldiğini öğrenmelidir; kendisi için *bir günün* ne olduğunu görmeli, gözlemlemeli ve fark etmelidir; bir günün kendisi için çok alışıldık olması ve çalışmanın, gelecekte yapılacak bir şey anlamına gelmesi nedeniyle önemsiz olduğunu veya bir keresinde birinin çok ciddi bir tavırla bana söylediği gibi, çalışmanın, "günlük işleriyle çok meşgul olduğu için henüz kendisine uygulayacak fırsatı bulamadığı" bir şey olduğunu düşünmemelidir. Yataktan nasıl kalktın, kahvaltıda nasıl bir halet içindeydin, seni her zaman ne üzer vs.? Lütfen kendinizi değiştirmenin sadece daha az sigara içmek veya daha az yemek olduğunu düşünmeyin. Çalışmanın psikolojik olduğunu hatırlayın. Günlük hayatımız, mesleğimiz, alışverişimiz, sanatımız vs. özdeşleştiğimiz bir rüyadan başka bir şey değildir. Fakat bu anlayış yavaş yavaş gelir,

uykunun ve mekanikliğin ne anlama geldiğini ve niçin insanoğlu *uykudadır* ve hayat mekaniktir denildiğini daha iyi anladığımızda. Kendi üzerinizde çalışmak için, günlük hayat üzerinde çalışmaya başlayın, o zaman İsa'nın öğrettiği duadaki "Bize günlük ekmeğimizi ver" ilginç tabiriyle ne denmek istendiğini anlayacaksınız. Buradaki "günlük" kelimesi Grekçe çok doyurucu ekmek veya "yukarıdan gelen ekmek" anlamına gelir. Bu çalışmanın fikirleri, fikirlerin çifte anlamında bize *hayat ekmeği* vermek içindir ve günlük mekanik hayatın zorluklarıyla karşılaşmaya bizi zorlar ve böylece çok doyuran "ekmek", kişinin yeni bir hayat başlangıcını beslemek içindir çünkü çalışmada herkes yeni bir insan olmayı amaçlar. Hiç kimse, yeni fikirlerin yardımı olmadan, bu yeni fikirlerden gelen kuvvetin yardımını almadan ve onları anlamaya başladığı takdirde zihninde doğan yeni düşüncelerin yardımı olmadan, günlük hayatına mekanik tepkileri açısından hayatını veya herhangi bir şeyi değiştiremez. Sıradan, günlük hayata mekanik tepki hususunda en ufak şeyin bile önemli olduğunu hatırlayın; en ufak negatif tepki tavırları, birisi veya başkası hakkındaki en ufak yanlış düşünme veya içsel kale alma veya negatif imajinasyon vs. önemlidir. Aşağı merkezleri,, yüksek merkezlerden her zaman gelmekte olan (ama sanki bizim ağır içsel uyku durumumuz yüzünden duyulmamış) kuvveti ve fikirleri almaya hazırlamak uzun bir çalışmadır fakat istekle yapılırsa, negatif bir tepkiden ayrılmak veya onu düzeltmek amaçlı her girişim, bir zorluğun mevcudiyetinde kendini hatırlamak amaçlı her girişim; birisi gösteriş yaparken veya yalan söylerken veya sahte kişilikten kendini aşırı-önemli yaparken veya başkasını incitmek için gerçeği çarpıtırken, kendini gözlemleme için samimiyetle yapılan her eylem, aşağı merkezlerde doğru bağlantılar kurulmasına yardım eder ve böylece yüksek merkezlerle ve onlardan gelen yardımla birleşme için onları hazırlar.

EK NOT

Şimdi bir an için savaş ek gerçeğinin var olduğu şu zamanda kişisel çalışma üzerine konuşalım. Bu çalışmadaki bir insan, hayatın etkilerinden kendini izole etmelidir, aksi takdirde hayat tarafından adeta yenir. Kendi üzerine çalışmanın tamamı kendini izole etmeyle ilişkilidir, böylece hayatın tesirleri altındayken yapılamayan bir şey büyüyüp gelişebilir çünkü hayat bizdeki kişiliğin ötesinde bir şeyi geliştiremez ve bu, gerekli ise de, yine de bizim gerçek kısmımızın gelişimi değildir, sahte bir şeydir. Bir insan kendini izole etmezse, kendini her şeyle özdeşleştirir ve gücünü negatif heyecanlarla, kale almayla, imajinasyonla, mekanik konuşmayla vs. boşa harcarsa mekanik olmasının daha ötesinde hiçbir şey onda gelişmez. Aslında, kadim bir deyimde dendiği gibi, ezoterizmde bir insan hermesvari* mühürlenmiş hale gelmelidir ve bu daha sonra üstünde konuşacağımız, sükunetin gücü ile ilişkili olan içsel bir şeyden söz eder. Deyim, insanın içsel ev-

*hermesvari mühür: Dilimize "su geçirmez, sızdırmaz" hale getirmek olarak geçen bu deyim, ezoterik metinlerde içsel gücü korumak anlamında yer almaktadır. (RM)

rimi üzerine Hermes adıyla bağlantılı bir öğretinin var olduğu kadim zamanların diline aittir. Bunu bir yana bırakırsak, eğer her zaman sızdırırsanız, kendinizi hayattan izole etmezseniz, sizi herhangi bir şeyin gelişimine götürecek yeterli kuvvet asla içinizde var olmayacaktır. Sıradan başarıları bile geliştiremeyeceksiniz. Bu yüzden, her gün şeylerin nasıl uzakta tutulacağını ve *hayata karşı* nasıl mücadele edileceğini öğrenmek gerekmektedir. Bu yüzden bazen, bu çalışma *hayata karşıdır* denir, en azından bir anlamı budur. Fakat temel olarak hayata karşı yanlış bir tutum içindeyseniz, hayatta her şeyin doğru gitmesi gerektiğine inanıyorsanız, en sıradan meseleleri bile olağanüstüymüş gibi ele alacaksınız, sürekli hayal kırıklığına uğrayacak, üzülecek, güç kaybedecek ve hayat içinde zayıf bir insan olacaksınız. Hayat hakkında çok büyük miktarda duygusal saçmalık konuşuluyor ve yazılıyor. Fakat çalışmada buna rastlamazsınız. Çalışma der ki, hayat mekaniktir, insanlık uykudadır, insan bir şey *yapamaz* ve her şey kendiliğinden olur. Fakat insan çok kötü şeyler olduğunda bile buna inanmaz, şu veya bu kişiden dolayı olduğunu ve bunun olağanüstü olduğunu vs. imgeler. Bunların hepsi yanlış bir tutumdan dolayıdır. Bu sistemdeki *iyi ev sahibi* tanımını hatırlarsınız; görevini yapan, sorumluluklarını bilen vs. bir insandır fakat *hayata inanmaz*. Burada anlaşılması çok zor bir şeyin olduğunu göreceksiniz, o kadar zor ki, hakkında daha fazla herhangi bir şey söylemeyeceğim, sadece şu hariç: Yaşadığımız şu günlerde, *hayatta olan şeylerin;* savaşın dehşetini görerek hiçbir şeyin anlamının olmadığına ve Tanrı'nın var olmadığına ikna olduğunu hisseden halk arasında pek çok kişiye yaptığı şekilde, çalışma hakkındaki düşüncelerinizi, duygularınızı, deneyiminizi zayıflatmasına izin vermemeniz çok önemlidir. Çalışmanın, hayat mekaniktir ve insan uykudadır, dediğini hatırlayın. Başka bir deyişle, çalışma insanın doğasının veya hayatın doğasının sahte fikirlerinden başlamaz. Eğer kriter ve standart olarak dış sahneyi –yani hayatı– alırsanız, savaşın sizi nasıl aşağıya sürükleyebileceğini ve güç kaybettirebileceğini görmüyor musunuz? Hayata karşı bir çalışma-tutumuna sahip olursanız; savaşın, çalışmanın realitesini (gerçekliğini) nasıl artırabileceğini görebiliyor musunuz? Kısaca söylediklerimin ne anlama geldiğini öğrenmeye ve buna göre davranmaya, yani çalışmanın fikirlerinden yola çıkarak *düşünmeye* çalışın; böylece pek çok kanun altında olduğumuz –aslında, bütün yaratılışın neredeyse en kötü bölümünde olduğumuz– yeryüzü üzerinde, bu hayata karşı doğru bir tutum edinin. Bu çalışmada *izlenimleri dönüştürmenin* gerekliliğinin ve bunun –söylendiği şekliyle– ilk şuurlu şokun özü olduğunun sıklıkla söylendiğini duydunuz. Birçoğunuzun pratik bir şekilde ilk şuurlu şokun doğasını anlamadığınızı ve yalnızca kendini hatırlama anlamına geldiğini söylediğinizi biliyorum. Fakat bir kelime, onun ne anlama geldiğini açıklamaz. Günlük hayatın dönüşümü, yani üzerimizdeki etkisi, pratik çalışma hakkında öğretilenlerin hepsini anlamanıza bağlıdır: kendini gözlemleme, negatif duygular üzerinde çalışma, özdeşleşmeme üzerinde çalışma vs. Sizi *izole eden* budur. Daha önce ele aldığınız şekilde bir insanı veya bir nesneyi ele almaya ihtiyaç duymadığınızı fark ettiğinizde, bir şeyi dönüştürürsünüz ve aynı zamanda kendinizi izole edersiniz. *Kendini ha-*

tırlama, özdeşleşmeme ve *kale almama,* hepsi hayatın etkilerinden kendimizi izole etmemize yardım eder. Zor bir anda şuurlu olarak hareket etmek de aynı etkiye sahiptir. Benzer şekilde, gerçek bir şuur anını, bir kendini hatırlama anını tecrübe ederseniz, kendinizi hayattan izole etmiş ve hiçbir şey size dokunamayacakmış gibi hisseceksiniz. Her zaman bir kendini hatırlama durumunda olsaydık, durum hep böyle olurdu. Görevimiz, yüksek şuur durumlarını *taklit etmeye* çabalamak ve böylece onları cezbetmektir.

YORUM IV — *Birdlip, 17 Haziran 1941*

A, B ve C TESİRLERİ ÜZERİNE

1. Kısım—Bu öğreti sisteminin anlamı hakkında sık sık düşünmek herkes için çok gereklidir. Bu öğreti neyi ima eder? Ne hakkındadır? Niçin, örneğin özdeşleşme, negatif durumlar, imajinasyon, içsel kale alma, kendini haklı çıkarma, mekanik yalancılığın diğer formları ve mekanik konuşma vs. ile mücadele etmek gereklidir? Niçin bir kişi gözlemlemeye uğraşmalı, tamponları kırmalı, mekanik tutumları fark etmeli veya kendi fotoğraflarını tespit etmelidir? Niçin bütün nahoş tezahürlerinde sahte kişilikle mücadele edilmelidir? Kendini hatırlamak niçin gereklidir?

İlk olarak, bu sistemin organik bir bütün oluşturduğunu anlamalısınız. Küçük bir parçayı, geri kalan kısımla bağlantı olmadan almak yeterli değildir. Çünkü bütün öğretinin anlamı, her parçasına kendini yansıtır ve onun herhangi bir parçasının –örneğin kendini haklı çıkarma hakkında söyledikleri– anlamını hissetmek için bütün hakkında bazı fikirlere sahip olmak gereklidir. Ancak "Kendimi haklı çıkarmayı kendimde gözlemlemeliyim ve onu durdurmaya uğraşmalıyım," demek; samimiyetle yapılıyorsa faydalı olmakla ve fark etmediği bir şeyi kişiye göstermekle beraber; kolaylıkla mekanik –yani şuurlu anlam olmaksızın yapılan– bir hareket haline gelebilir.

Bir an için bu sistemin organik bir bütün olmasının ne anlama geldiğini düşünün. Bir bütün olarak bu çalışmanın anlamı ve genel anlamdan sağlanan ilişkili anlamlar, en küçük anlama kadar hepsi, birbiriyle ve birbirine bağlantılı bir ilişki içindedir. Organizasyonu, bütün canlı şeylerde olduğu gibidir, örneğin bedendeki gibi. Bedende en küçük parçalar daha büyük parçaları oluşturmak için birleşir ve bunlar, bir bütün olarak bedeni oluşturmak için birleşirler. Her şey, diğer her şeyle bağlı ve ilişkilidir.

Bu sistemin bilgisi, detayların *ve* parçaların *ve* bütünün bilgisini gerektirir; ve bu sistem, yukarıda açıklandığı gibi organik olmasaydı, bu imkansız olurdu. İnsanlar sıklıkla bu sistemin herhangi bir parçası veya ayrıntısı için şunları söylerler: "Oh, falanca kitapta okuduğum şeye benziyor," veya "Oh, falan kişinin öğrettiği şeye benziyor," veya "Şu veya bu felsefe veya dinin dediği şeye benziyor," vs. Edebiyatta belirli türleri okuyorsanız, bu çalışmadaki şeyleri size hatırlatan cümleleri orada veya burada bulmanız,

oldukça normaldir fakat bunların hepsi fragmanlardır. Sadece ayrı kırıntılardır, herhangi bir bütünle organize olmuş bir ilişkileri yoktur ve birbirlerinden izole edilmişlerdir ve faydasızdırlar. Farz edelim ki birisi, bazı eski kitaplarda "insan uykudadır" cümlesiyle karşılaştı. Bir an için sistemi kitapta bulduğunu sanabilir, ama daha yakından bakarsa bunun izole edilmiş bir cümle olduğunu görecektir. Bağlantısı yoktur ve bu yüzden, diğer fikirlerle organik ilişkisi de yoktur. Bu detayı uyku, uyanma, farklı şuur durumları, mekanik ve şuurlu insanlık hakkında ve uykudan uyanmak için yapılması gerekenlerin hepsi hakkında çalışmanın söylediklerinin tümüyle karşılaştırırsa, bu kitabı yazan kişinin sadece bir şeyler duyduğunu fakat gerçek bilgiye sahip olmadığını fark edecektir. Öyleyse, *gerçek* bilgi nedir?

Gerçek bilgi, bütünle *ilişkili* olarak bir parçanın bilgisini ima eder, yani bu anlamda gerçek bilgi rölatiftir. Bu, bu sistem açısından, bilgide rölativite ilkesinin gerçek anlamıdır. Bunun anlamı hakkında kaba bir örnek şöyle verilebilir: Bir insan yaşadığı küçük köy hakkında her şeyi bilebilir, fakat yaşadığı kasaba, ilçe veya ülke hakkında veya diğer ülkeler veya genel olarak dünya hakkında hiçbir şey bilmeyebilir. Rölatif bilgisi* yoktur ve bu yüzden, ne herhangi bir şeyi doğru oranında görebilir, ne de daha büyük bilgiye sahip olabilir. Bunu anlamak çok önemlidir. Gerçek bilgiye sahip olmakla –yani rölatif bilgi*– bir insanın bilgisi doğru bir şekilde gelişebilir, aksi takdirde sadece, ardından gelecek bütün kötülüklerle beraber tek yönlü sonuçlar gelişebilir, ki bunlar da günümüzde, dünyada hiçbir zaman olmadığı kadar aşikardır.

Şimdi, bu söylenenleri çalışmanın bir tek bölümüne uygulayalım. *Kendini haklı çıkarma* örneğini ele alalım. Bildiğiniz gibi, kendi üzerinde pratik olarak çalışma ile bağlantılı olarak, kendini haklı çıkarmayı gözlemlemenin gerekli olduğu söylendi. Fakat bir insan niçin kendini haklı çıkarmayı gözlemlemesi ve ona karşı çalışması gerektiğini görmezse, kendisi için anlamı olmayan ancak yapılması söylenen bir şeyi yapmaya uğraşıyordur. Durum buysa, olası en dışsal şekilde çalışıyor olacaktır. Yaptıkları, gerçekte içsel anlam açısından onunla bağlantısı olmayan yüzeysel şeyler olacaktır. Bu şekilde çalışmak, çalışmayla bir tür sahte bağlılık içinde olmaktan pek de farklı değildir. Daha da kötüsü, bu kişi çalıştığını söyleyerek övgüye değer olmanın hatırı için bunu yapıyor olabilir, özellikle onun hakkında konuşuyorsa. Övgüye değerlilikten memnuniyet hissetmenin kökeninde, tam olarak, sadece sahte kişiliği güçlendiren, onun içinde gerçek veya samimi bir şey olmayan kendini haklı çıkarmanın olduğunu görmeyecektir. Bu yorumun başında, niçin bu öğretinin anlamı hakkında herkesin kendi kendine düşünmesi gereklidir, dendiğini şimdi anlayacaksınız. Bunu yapmazsa, o kişi bütün bunların ne hakkında olduğunu görüp anlamadan ve çalışmak için hiç *kuvveti* olmadan, her şeyi belirsiz dışsal bir şekilde yapacaktır. Anlam kuvvet verir ve bu çalışma size göre daha fazla anlama sahip oldukça sizi heyecansal olarak daha fazla etkileyecektir ve ondan daha fazla kuvvet

*kıyas bilgisi (ç.n.)

sağlayacaksınız. Çünkü en büyük kuvvetin sağlandığı duygu merkezi uyanır.

Şimdi, en yüksek derecede bu çalışmanın anlamı ile başlayalım. Adeta en tepeden başlayalım. Bu çalışmanın anlamı nedir? Hepiniz, bu sistemde *A* ve *B* tesirleri diye adlandırılan, birbirinden oldukça farklı iki tür tesirin hayatta var olduğunu duydunuz. *A* tesirleri hayat tarafından yaratılır. Bunlar mekanik insanlığın hayatında iş, para kazanma, bilim, spor, politika ilgilerinden, zafer, entrika, suç, güç ilgilerinden, sağlık, mevki, gösteriş ve servet ilgilerinden ve bütün yiyecek, giysi, ev, kanun, emir vs. gibi gerekli ilgilerden meydana gelir. *A* tesirlerini görmek, hayat tarafından nasıl yaratıldıklarını anlamak ve insanlığın hayatında nasıl meydana geldiklerini görmek için sadece gazeteyi açmanız yeterli. Bütün bu ilgiler kişiliği geliştirir ve zamanla kişilikten, özellikle sahte kişilikten, insan hayatının bir parçası haline gelen ve yine *A* tesirleri olan diğer ilgiler meydana gelir. Fakat hayatta ayrıca, bu sistemde *B* tesirleri diye adlandırılan, tamamen farklı bir tür tesir de vardır. Bunlar hayattan meydana gelmez. Onların merkez kaynağı farklıdır. İş, para kazanma, politika, spor vs. ile ilgileri yoktur. Mekanik hayat çemberinin dışından gelirler. Bütün çağlarda ve bütün zamanlarda, edebiyatın belirli bir sınıfında, belirli dinsel fikirlerde, birçok kadim yazılarda, bizden saklanan öğretilerde, sıklıkla kılık değiştiren formların bütün türlerinde, alegorilerde, peri hikayelerinde vs. onların varlığına ait kanıtlar bulabiliriz. Bin, iki bin yıl veya çok daha fazla zaman önce söylenmiş ve yazılmış bir kitapta "saf çalışma" diyebileceğimiz bazı cümleler bulmak, çalışmanın fikirlerini iyi bilen ve onun gerçek manasını anlamaya başlayan herkes için çok şaşırtıcı bir deneyimdir. Bunun açıklaması nedir? Bu sistemin fikirlerinin niçin böyle büyük bir arka planı vardır? Bu ne anlama gelir? Öğrenimini gördüğümüz bu çalışma sistemi yeni bir şey değildir, anlamına gelir. Gelip geçen bazı modern psikolojik teoriler gibi, bazı insanların son zamanlarda keşfedip kendi zihninden uydurduğu yeni bir şey değildir. Çalıştığımız bu sistem, çok uzun zaman önce insan ve onun içsel imkanları hakkında öğretilen ve kavranılan bir şeyin, günümüze uyarlanmış bir biçiminin sunumudur. Sadece bilinen tarihin başlangıcından beri değil, ki bu bütün insanlık tarihinin sadece kısa bir parçasıdır, çok daha uzun zaman önce kavranılmış ve öğretilmiştir; ve bize sadece efsane şeklinde, alegorilerde ve mitlerde ulaşmıştır. Aynı öğreti *her zaman* verilmişti, fakat farklı dışsal şekillerde verilmişti; şartlara göre, zamana göre, insanların ya da yarışın doğasına göre farklı kılıklarda verilmişti. Sadece insanların genel *durumu*, yani varlık seviyeleri, dışsal duyularının nesnelerinde uykularının derinliği ve dolayısıyla içsel tekamülleri açısından fırsatlarının derinliği açısından değişti.

İnsanın, kendi kendine içsel çalışma vasıtasıyla tahmin edilemez bir hazineye, hesaplanamayacak kadar değerli bir şeye ulaşma yeteneğinde olması fikrine dair tarihteki bütün belirtiler, bu sistemde *B* tesirleri olarak adlandırılan şeyi oluşturur. Bu tesirler hayatla ilişkili olmadıklarından ötürü, insanlık için –eğer insanlık nefret ve mutlak bir yıkımla topluca yok olmayı dilemiyorsa, ki bu daha önce olmadığı kadar yakın bir olasılıktır– bun-

ların zorunlu olduklarını anlamadıkça, hayattaki varlıkları açıklanamaz. Bir sonraki yorumda, bu sistemde öğretilen fikirlerin ışığında, *B* tesirlerinin merkez kaynağı hakkında konuşacağım. Fakat herhangi biriniz *B* tesirlerinin günümüzde hayattaki varlığına dair bariz bir örnek isterse, Yeni Ahit'i bir örnek olarak alsın veya daha doğrusu, her biri tek başına İsa'nın öğretisini içeren dört İncili ve sadece İsa'nın kaydedilmiş sözlerini örnek alsın. Bu sözlerdeki fikirlerin, *A* tesirlerine –gazetedekilere– ait fikirlere benzemediklerini; hayattaki sıradan hedeflerden ve ilgilerden –bunlarla incelikli bir biçimde ilgileri olmasına rağmen– farklı bir şey hakkında olduklarını açıkça görecektir. Sadece nefret ile mücadele etmesinin öğretildiğini düşünsün, kendi içine baksın ve neye benzediğini görsün.

Şimdiye kadar bu çalışma sisteminin organik bir bütün olduğunu gördük ve her parçası ve ayrıntısı, kendini haklı çıkarma ayrıntısı gibi, *her zaman* var olan ve her çağda öğretilen fikirlerle bağlantılıdır. Bu fikirler ve öğretiler her zaman aynı şeylerdir; her zaman hayatın dönüşümü hakkındadırlar. Hayat ve hayat-ilgileri hakkında değiller; tamamen yeni bir fikir seti, tamamen yeni hedefler ve tamamen yeni çabalar ışığında, hayatta her gün başınıza gelenlerle ilgili olarak *kendinizi* dönüştürme hakkındadırlar. Ve tüm bunları yapmak için uğraşmaya başladığınızda, anlama kapasitesine sahip olanlara her zaman öğretilen bir şeyi yapmaya başladığınızı hatırlayın; yaptığınız şey öylesine büyük, öylesine derin, öylesine sonsuzdur ki ona salt bir an göz atsanız bile duygularınız uyanacak ve çalışmanın değerlendirmesinin, daha büyük bir zihnin, insanlığın uykusunun ne demek olduğunu ani bir pırıltı ile göreceksiniz.

YORUM IV — *Birdlip, 24 Haziran 1941*

A, B ve C TESİRLERİ ÜZERİNE

II. Kısım––Geçen sefer, sırasıyla *A* ve *B* tesirleri olarak adlandırılan, hayattaki farklı iki tür tesirin varlığı hakkında konuşuldu. İkinci kısım olan bu yorumda, bu sistemdeki her parçayı ve ayrıntıyı bütün anlamla ilişkilendirme ihtiyacı hakkında konuşacağız. Çalışmadan kuvvet sağlamak için, kendi üzerinizde çalışırken yaptıklarınızın *anlamı* olmalı ve çalışmanın size ilettiği anlam arttıkça –yani sizin için anlamı arttıkça ve geliştirdiği değerlendirme arttıkça– ondan sağlayacağınız kuvvet de artacaktır. Ona değer vermezseniz, ondan şüphe ederseniz, onun hakkında asla gerçekten düşünmezseniz, zaman geçtikçe varlık çizgisi ve bilgi çizgisi boyunca çalışarak onun önemini gittikçe artarak görmeye çalışmazsanız vs. o zaman çalışma hakkında yaptığınız şeylerin sizin için bir anlamı olmadığı gibi, bir kuvveti de olmayacaktır. Bir şey sizin için kuvvetli bir anlama sahip olduğunda, içinizde kuvvet ürettiğini biliyorsunuz; eğer anlamı çok azsa veya hiç yoksa, o zaman kuvveti de yoktur.

Şimdi, çalışmanın en yüksek ölçekte genel anlamı hakkında konuşalım. Bu bağlamda, şimdi *B* tesirlerinin kaynağı hakkında konuşmak gerekiyor. Birinci kısımda söylendiği gibi, *B* tesirleri *A* tesirleri gibi hayatın içinden meydana gelmezler. Onların merkezi, mekanik hayatın dışındaki bir kaynaktandır. Aslında onların kaynağı *C* tesirleridir. Bu ne demektir?

Bildiğiniz gibi, bu çalışma öğretisinde, insanlık, hepsi bir ve aynı seviyedeymiş gibi ele alınmaz. İnsan farklı kategorilere bölünmüştür. Tamamen farklı türde insanlar vardır. Her şeyden önce, 1 No.lu, 2 No.lu, 3 No.lu insanın var olduğu mekanik insanlık çemberi vardır. Sırasıyla, bunlar temelde tek merkezini kullanan insanlardır: 1 No.lu insan durumunda içgüdü-hareket merkezini, 2 No.lu insan durumunda duygu merkezini ve 3 No.lu insan durumunda düşünce merkezini kullanır. Bu içgüdü-hareket insanı, duygu insanı ve düşünce insanı temelde "tek merkezli" olduklarından ötürü her şeyi farklı görürler, sadece bir kenarından ve bir merkezden görürler. Bu çembere ait insanlar hep birlikte, bu çembere ait insanların şiddeti temel aldığı ve ne kendilerini ne de birbirlerini anlamadığı olgusuyla tanımlanan mekanik insanlık çemberini oluştururlar. Bazen "dil karmaşıklığı" çemberi veya Babil* diye de adlandırılır; Babil yanlış anlamaların, çekişmelerin, çatışmanın, zulmün ve her tür savaşın, farklı herhangi bir şeye götürmeden her zaman var olduğu yerdir. Daha sonra 4 No.lu insanın oluşturduğu ara bir çember gelir. Bu çember hayat içinde meydana gelmez, çalışmanın sonucu olarak meydana gelir. 4 No.lu insanda bütün sıradan merkezler geliştirilir, bu yüzden tek-yönlü bir insan değildir ve "dengeli insan" diye adlandırılır. 4 No.lu insanlar birbirlerini anlayabilmeye ve kendilerindeki şiddetin üstesinden gelmeye başlarlar. Bundan sonra birbirini anlayan, şiddete dayanmayan, sadece sıradan merkezlerinde değil, *daha yüksek duygu* ve *daha yüksek mantal merkezlerde* daha düşük bir boyuttan daha yüksek bir boyuta doğru şuurlanma gücüne sahip 5 No.lu, 6 No.lu, 7 No.lu insanlar tarafından oluşturulan şuurlu insanlık çemberi gelir. Bu merkezler mekanik insanlığın –yani uyuyan insanlığın– duyarsız olduğu veya daha doğrusu "duyamadığı" tesirleri yayar. *B* tesirleri şuurlu insanlık çemberinden meydana gelir. Fakat *B* tesirleri olarak değil de *C* tesirleri olarak ortaya çıkar, ancak mekanik hayata ekildiklerinde *B* tesirleri haline gelirler. Böyle olur çünkü *C* tesirleri olarak mekanik hayatta var olamazlar, fakat öyle bir şekilde değişip başkalaşırlar ki kendi orijinal biçimlerine çok yaklaşırlar. Aynen daha yüksek merkezlere ait fikirlerin ve duygusal algıların "biçimsel merkez" tarafından yakalanıp anlaşılamayacak olması gibi, şuurlu öğreti de kendi haliyle mekanik hayat küresinde var olamaz. Fakat şuurlu insanlık çemberine ait içsel evrim ve şuur derecesine ulaşmış insanlarla *doğrudan bir bağlantıya sahip* okullar aracılığıyla canlı tutulabilir ve iletilebilir. Bu okullarda *C* tesirleri mevcut olabilir ve anlayan bir insandan anlamaya başlayan bir insana ve böylece henüz anlamayan bir başkasına

*Halkı, cennete kadar yükselecek bir kule yapmaya kalkışınca Tanrı, birbirlerini anlayamasınlar diye konuştukları dili karmakarışık bir hale sokup onları ülkelerinin dışına dağıtarak bunu önledi. (ç.n.)

sözlü olarak –yani sözlü öğretiyle– iletilebilir. Bu *zincir* mevcut olmalıdır. Ve böyle bir durumda bu tesirler *C* tesirleri olarak sözlü öğretiyle iletilebilir, bir insandan diğerine aktarılabilir.

İnciller'i (dört İncil) örnek olarak alalım. *A*, *B* ve *C* tesirleri üzerine (geçen sefer okunan) bu yorumun birinci kısmında söylendiği gibi, İnciller *B* tesirlerine bir örnek oluşturur. İnsanlar bazen şöyle sorarlar: "Niçin İnciller *B* tesirlerine bir örnektir? Kesinlikle İsa şuurlu bir insandı. O zaman niçin İnciller *C* tesirlerine bir örnek değiller?" İnciller'in, İsa öldükten çok uzun bir süre –elli yıldan yüz yıla kadar bir süre– sonra ortaya çıktığını hatırlamalıyız. Yazarlarının kimler olduğu da belli değil. Bunların sadece görgü tanıkları tarafından anında yazılmış kayıtlar olduğunu sanmak, yanlıştır. Örneğin Luka, asla İsa'yı duymadı. Yine İsa'yı hiç duymayan ve Kudüs'teki okul ile bozuşan Pavlus'un bir öğrencisiydi ve görünüşe bakılırsa öğretisini Şam yakınındaki bazı okullardan edindi. Fakat tarihsel sorulara gitmeye hiç gerek yok. Siz sadece, İsa'nın havarilerine özel olarak öğrettiğinin, halka da sadece belirli bir miktarda ve hemen hemen her zaman meseller halinde anlattığının söylendiğini görmek için İnciller'i okumalısınız. Matta İncili'nde, Ekinci Meseli anlatıldıktan sonra, havarilerin İsa'ya halkla niçin mesellerle konuştuğunu sordukları söylenir: "İsa şöyle yanıtladı: Göklerin Egemenliği'nin sırlarını bilme ayrıcalığı size verildi, ama onlara verilmedi. Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek, bolluğa kavuşturulacak. Ama kimde yoksa, elindeki de alınacak. Onlara benzetmelerle konuşmamın nedeni budur. Çünkü gördükleri halde görmezler, duydukları halde duymaz ve anlamazlar." (*Matta*, 13:11-13)

Tanrı'nın egemenliği şuurlu insanlık çemberidir. Şiddetin dışında yavaş yavaş gelişenlerin, bilgisi pratik olanların –yani *bildiklerini bilecekler* ve dolayısıyla *yapacaklar*–, ortak bir dil (bu çalışmada ortak bir dil öğrendiğimizi hatırlayalım) konuştukları için birbirlerini anlayanların çemberi anlamına gelir. Karşılıklı şiddet, eleştiri, hoşnutsuzluk ve kin olmadan yaşayan bazı varlıklar, bazı yerler, bazı toplulukların olması gerektiğini herkes bilir ve hisseder. Bununla bağlantılı olarak Muhammed ezoterik literatüründen bir pasaj aktaracağım. Bir öğrenci eğitim için Muhammed'e gelir. Muhammed der ki: "Senin inancının temeli nedir ve onu anlayışındaki gerçeklik nedir?" Öğrenci der ki: "Cenneti ve Cehennemi üç kez vizyon halinde gördüm. Cehennemde herkes komşusuna saldırıyordu. Cennette birbirlerini ziyaret ediyorlardı." Muhammed der ki: "Sen doğru görmüşsün."

Bu yorumda, çalışmanın en üst anlamının ne olduğunu size göstermek için yeterince konuştum. Dileyen herkes İnciller'deki Göklerin Egemenliği –yani şuurlu insanlık çemberi– ile ilgili meselleri okuyabilir ve kendi kendine düşünebilir. Çalışmanın ışığı altında bu meseller üzerinde düşünürseniz çok olağanüstüdürler. İnciller'de verilen öğretinin fragmanlarını anlamak çalışma için gereklidir. O zaman bu sistemde niçin, her şeyin üstünde aradığımız *Işık*'tır, dendiğini anlamak mümkün olur: Işık *şuur* demektir. Daha şuurlu yaşamayı ve daha şuurlu hale gelmeyi amaçlarız. Işık –şuur ışığı– olmadığı için karanlıkta yaşarız ve bu çalışmada, kendimizdeki ışığı ararız. Bu sistemin kendi üzerimizde çalışma hakkında söylediği her şey

–kendini hatırlama, negatif duygularla mücadele etme, içsel kale alma, kendini haklı çıkarma vs. hakkında– bir insanı daha şuurlu hale getirmek gibi *–onun içinde ışığın* görünmesi için– en üstün bir amaca sahiptir. Bu *ışık* çok ilginç bir şeydir. İlk önce kişinin kendisini daha şuurlu hale getirir, daha sonra diğerlerini. Bu çok ilginç bir deneyimdir. Bununla demek istediğim, çalışmanın artan şuura doğru sizi götürdüğü yön, sadece sıradan şuuru –yani insanlığın yaşadığı ilk iki şuur durumunu– bilen ve uyuyan bir insan olarak imgeleyebileceğiniz yönlerin hiçbirinde değildir. Daha şuurlu hale gelmeniz çok ilginç bir deneyimdir. Başkalarına şuurlu hale gelmek de bu kadar, hatta bundan daha fazla ilginç bir deneyimdir. Kendi kendinize tutkularla, kıskançlıklarla, adiliklerle, hoşnutsuzluklarla ve kinlerle götürdüğünüz hayat tamamen gülünç hale gelir. Aslında bütün hayatınız boyunca dünya üzerinde yaptıklarınıza hayret edersiniz. Çıldırmış olup olmadığınızı kendinize sorarsınız. Evet, kesinlikle. Yaşadığımız derin uykuda, Göklerin Egemenliğinin ışığında, hepimiz tamamen çıldırmış ve ne yaptığımızı bilmez haldeyiz. Çalışma size, ne yapmanız gerektiğini öğretmeye başlar. Uyanmak için ne yapmanız gerektiğini; bu çalışmanın amacı budur. Bir insan, çalışmanın öğrettiği tek bir şeye bile uyansa, o artık aynı insan değildir. Bu şekilde çalışma bizi değiştirir. Fakat çalışmanın anlamını hissetmeyen birini değiştiremez. İlk başta çalışmanın anlamını başkasından hissedebilirsiniz, fakat kendi içinizden hissetmeniz gereken bir zaman gelir. O zaman çalışmanın her detayı sizin için canlı hale gelir çünkü onu, başka hayata ve dünya üzerinde başka şekilde yaşamaya uyanmak isteyenlerin izlemesi gereken bir eğitim kitabı, bir plan, bir harita, bir pusula gibi görürsünüz. Oldukça basit olan bu bir tek bilgiyi alın: *özdeşleşmeyin* (eşkoşmayın). Bu bilgiyi izleyin. Onu sonuna kadar izleyin ve neler olduğunu, sizde nelerin değiştiğini, size ulaşan ışığı görün. Fakat bu çalışma sizin için gerçek anlama sahip değilse ve sizin için hayatın anlamı, çalışmanın anlamından her zaman daha büyükse ve daha gerçekse, o zaman sizin içinizde hiçbir değişim gerçekleşemez ve sadece hayat-duygularını bilirsiniz ve mekanik hayat çemberinde kalırsınız; karışıklıklar, çatışmalar, çelişkiler, hayal kırıklıkları, şikayetler ve savaşın olduğu çemberde.

YORUM — *Birdlip, 29 Haziran 1941*

İNSAN BİRLİK DEĞİL ÇOKLUKTUR

(1) Eğer insan kendini *bir* olarak alırsa, onun içinde hiçbir mücadele gelişemez. Eğer insanın içinde hiçbir mücadele gelişmezse, o değişemez.

Neden böyledir?

(2) Eğer bir insan, içinde sadece bir tek şeyin –yani bir "ben"– hareket ettiğini, düşündüğünü ve hissettiğini zannederse emir vermesi gereken bir şey ve itaat etmesi gereken başka bir şey olması gerektiğini anlayamaz.

Bu ise, insan kendini bir birlik (bütünlük) olarak kabul ederse, onun içinde hiçbir şey değişemez, anlamına gelir. Çalışma der ki: "Bir insan kendini ikiye ayırmazsa, kendi içinde bulunduğu yerden kımıldayamaz," yani kendi içinde farklı olamaz.

(3) Eğer insan bu derece ipnotize olmuşsa ve bu yüzden *bir* olduğunu düşünecek kadar uykudaysa, çalışmanın fikirlerini alamaz. Çalışmanın pratik tarafının, yani *kendi üzerinde çalışma* ile ilgili fikir ve talimatların amacı nedir? Bu amaç, kendi üzerinde çalışan bir insanı bir çalışma-yönü ve bir de mekanik yön olmak üzere ikiye ayırmaktır, yani çalışma fikirleri açısından kendini gözlemlemektir. Bu durumda, gözlemleyen yön, gözlemlenen yöne bakar. Böylece bir insan iki haline gelir: bir gözlemleyen yön ve bir gözlemlenen yön.

(4) Eğer bir insan bir ve bütün olduğunu; hareket eden, düşünen ve yapanın her zaman aynı benliği olduğunu düşünürse, kendini nasıl gözlemleyebilir? Gözlemleyemez, çünkü kendini bir olarak imajine etmektedir ve bu yüzden kendi hakkında gözlemlenecek bir şey yoktur. Böyle bir durumda, insan sık sık *gözlemlemenin,* kendi dışında bir şeyleri gözlemlemek olduğuna inanır, mesela otobüsler, caddeler, insanlar, manzara vs. Fakat kendini gözlemleme, sadece *kendisi olmayan* şeyleri, yani dış dünyayı gösteren dış duyular yoluyla yapılmaz.

(5) Çalışma bir insanın içinde Gözlemleyen "Ben" aracılığıyla kurulmazsa, onun içinde hiçbir şey değişemez. Gözlemleyen "Ben", duyu olarak yaşamdan daha *içeride* olan bir şeydir. Fakat Gözlemleyen "Ben", devamlı ve yenilenmiş *çalışma* anlayışının derinliğiyle desteklenmezse zayıflar ve dışsal yaşam şartlarının basıncında yavaş yavaş yok olur; o zaman insan kendini hemen tekrar yaşamın içinde bulur ve yaşam, o anda onun şahsi ilgilerine elverişliyse acı çekmez.

(6) Gözlemleyen "Ben"in kurulması, bir insanın içindeki daha dışsal olanı gözlemleyebilsin diye, o insanın içindeki bir şeyi daha içsel yapmaktır (dışsal olan, dışarıdaki dışsal yaşam anlamında değil; *onun içindedir,* kişiliğindedir, eğer adı Johnson'sa Johnson'dadır). Gözlemleyen "Ben" kurulmazsa –yani bir insan *kendini* gözlemlemeye karar vermezse (ve *kendi,* yaşamın verdiği dışsal duyulardaki bir şey değildir; evi, mobilyaları, parası, akşam yemekleri, bahçesi, işi, sosyal durumu, madalyaları, soyu, elbiseleri vs. değildir)–, bu içsel harekete başlayamazsa, *onun içinde* hiçbir şey değişemez. *Aynı kişi* olarak kalır.

(7) Çalışmada uzun bir zaman geçirdikten sonra, Kendini Gözlemlemeye *karar vermekle* başlayan içsel sistem –yani kararlı bir Gözlemleyen "Ben"– etkin olmaya ve mekanik insanı kontrol etmeye başlar ve bunu, Kişilikteki çalışmayı dileyen ve çalışabilen bütün "ben"leri etrafına toplayarak yapar. Bu *Yardımcı Kahya* aşamasıdır. Eğer bu durum, iğvalara rağmen ısrar ederse, çok ilginç bir şey meydana gelmeye başlar. Çalışmanın bu ilk aşamasındaki iğvalar bütünüyle şüphelere, kötü yorumlara, iftiralara, tereddütlere, hata bulmaya, isteklerde bulunmaya vs. karşı mücadele etmektedir çünkü bu aşamada bizim için başka hiçbir iğva yoktur. Bu, bir insanın, uyanmanın herhangi daha ileri bir aşaması için yararlı olmak üzere, bu

şekilde ayartılmaya çalışılması gereken ilk yerdir. Gözlemleyen "Ben", çalışabilen ve çalışmayı anlayabilen "ben"leri etrafına toplar. Onlar, Yardımcı Kahya adı verilen küçük bir "ben"ler grubunu oluştururlar, ki bu, sadece Sahte Kişilikle değil, gelişmemiş Öz ile de mücadele etmek ve savaşmak zorundadır. Eğer bitip tükenmek bilmez başarısızlıklara rağmen Yardımcı Kahya yeterince güçlü hale gelirse, "Kahya" yakına gelir. "Kahya" insanın *üstündeki* bir şeye aittir. Önce flaşlar (ani parıltılar) halinde gelir ve sıklıkla yakına geldiğinde, insanlar hem dışsal hem de hastalık vs. formundaki negatif durumlarla mücadele etmede büyük zorluklar çekerler. "Kahya" farklı bir seviyeden gelir. Sanki "Kahya"yı almak için, bir insan, yeni bir kendini kurmanın, yeni bir zihin düzenlemesinin, hatta yeni bir beyin hücreleri düzenlemesinin sıkıntısını çekmelidir. Fakat bu, birey için her zaman en iyi şekilde gerçekleşir ve buna dayanılabilir. Çalışma daha yüksek merkezlerle irtibata geçmek demektir. Fakat onlar kendi tarzlarında çalışırlar, bu nedenle değişimler insanın içinde olmak zorundadır. Bir insan, gerekli olan yeni bağlantıları bilmediği için, bu değişimleri kendi kendine yapamaz. Bunu meydana getiren, kendi kişisel çalışması ve içindeki Yardımcı Kahya'nın mücadelesidir; yani şartlar uygun olduğunda bir insan, yukarıdan girmeye çalışan şeyi ortaya çıkarır. Ortaya çıktığı anda, kişi farklı bir kişi olur. "Ben" duygusu farklıdır. Fikirleri ve düşünceleri, muhakeme gücü ve eylemleri farklıdır. İçinde eylem haline geçmemiş halde yatan kendi-evrimini deneyimlemektedir. İnciller'de geçen bir deyimde bahsedildiği gibi, o "tekrar doğmuştur".

Fakat kişi başlangıç için *Gözlemleyen "Ben"i* oluşturmazsa ve çalışmanın yardımını onu anlamak yoluyla almazsa –bu, Gözlemleyen "Ben"in çevresindeki diğer "ben"leri salkım yapmak ve böylece içsel hayatın kaosu içinde, Yardımcı Kahya denilen küçük bir Ben'ler grubu oluşturmak anlamına gelir– tüm bunlar imkansızdır.

Fakat tabi ki, eğer kişi *bir* olduğu ve sadece *bir* olabileceği kibri ve kendi içinde her zaman eylemde bulunan, hisseden, düşünen ve konuşan tek *bir* şeyin var olduğu kibri içinde kalırsa, yukarıda söylenen bütün her şey, gerçekleşmesi imkansız olarak kalır.

Birdlip, 7 Temmuz 1941

KENDİNİ HATIRLAMA ÜZERİNE BİR NOT

Pratik çalışmanın ne demek olduğu hakkında, insanın zihninde bir hatırlatma yapmak yararlıdır.

En önemli şey, kendini hatırlamadır. En azından günde bir kez kendinizi hatırlamaya çalışmalısınız ve bunu kendiliğinizden, istekli biçimde yapmalısınız. Kendi kendine yapılan diğer tüm çalışmalar, sonuçta kendini hatırlamaya bağlıdır. Sadece yarım dakika gereklidir, eğer düşünceleri-

nizi durdurmaktan ve her şeyi gevşetmeye çalışmaktan başka bir işe yaramasa bile, hiç yoktan iyidir. Kendini hatırlama hakkında *düşünmeyin*, onu *yapın*. Başlangıçta, sizin kararlaştırdığınız belirli bir zamanda yapmak en iyisidir. Doğru yapıp yapmadığınıza dair ilk işaret, sanki içinizde bir şey açılmış gibi içinize giren farklı bir kuvvet hissine sahip olmanızdır. Bunu hisseder hissetmez durun. Derhal durmalısınız ve her şeyi unutmalısınız.

Kendini hatırlamanın başka bir şekli de "içsel dur" uygulaması denilen olaydır. Bu, kendini gözlemleme ile bağlantılı olarak yapılır. Örneğin, mekanik bir biçimde konuşmaya başladığınızı ya da birisine kızmak üzere olduğunuzu vb. gözlemliyorsunuz. O zaman, "içsel dur" uygulamalısınız, fakat bu sanki bir şey kesilmiş gibi bütünüyle yapılmalıdır. Durdurmaya çalıştığınız şeylerin sonradan geri gelmesi hiç önemli değildir.

Devam etmeden önce şunu söylemeliyim ki, kendini gözlemlemenin tamamına, bir dereceye kadar kendini hatırlama eşlik etmelidir. Kendinizi neden gözlemlediğinizi hatırlamak ve kendinizi gözlemlerken zihninizde çalışmanın varlığını hissetmek, bir derece kendini hatırlamaktır. Aslında bu, insan makinesine İlk Şuurlu Şok'un verilebildiği noktaya (yere) karbon 12'yi getirir.

Ardından merkezler üzerinde pratik çalışma gelir. Tüm çalışmanın çaba anlamına geldiğini size hatırlatmama izin verin.

Entelektüel Merkez Üzerinde Çalışma

Herkes herhangi bir şekilde entelektüel çalışmaya sahip olmalıdır. Dikkat isteyen herhangi bir düşünme türü sizi Entelektüel Merkezin şuurlu tarafına yerleştirir; duyduğunuz herhangi bir şey ve onu yeniden hatırlamaya çalışmak, dikkat gerektiren bir kitabı okumak, hatta mektup yazmak ya da hesap yapmak vs. gibi. Bu çalışmada, herkes her gün beynini çalıştırmalıdır, diye bir deyiş vardır.

Duygusal Merkez Üzerinde Çalışma

Gözlemleme ve daha belirgin negatif duygulardan farklı olarak, her türlü sinsi depresyondan içsel olarak ayrılmak, imajinasyonu durdurmak, negatif durumlar üzerinde çalışmak ve Entelektüel Merkezi kullanarak zannettiğiniz şeyi değil de tam olarak ne söylendiğini hatırlamak: Bunların tümü Duygusal Merkez üzerinde çalışmaktır.

Hareket Merkezi Üzerinde Çalışma

Herkes, günlük yaşamda Hareket Merkezinin kullanılmasını gerektiren birtakım işlere sahip olmalıdır. Bedensel bir çaba gereklidir ve isteyerek yapılmalıdır. Eğer bir şeyi isteyerek ve kendiliğinizden yaparsanız –yani onu şuurlu yaparsanız; ve şuurlu olarak yapılan her şey sizin için korunacaktır (saklanacaktır)– o size aittir. İsteksizce, sırf size yapmanız söylendiği için yaptığınız şeyler, yararsızdan daha kötüdür. İşleri yapmayı kendinize söylemek zorundasınız. Yine, onları mekanik bir şekilde yaparsanız, kendiniz için hiçbir fayda sağlayamazsınız.

İçgüdüsel Merkez Üzerinde Çalışma

Bu aşamada gerekli değildir çünkü İçgüdüsel Merkez bizden daha zekidir ve bizden daha fazla şey bilir, fakat bedende yanlış bir şeyler varsa, o zaman yapabildiğimiz kadar İçgüdüsel Merkeze yardım etmeliyiz. İçgüdüsel Merkez, fiziksel bedenin içsel işleyişini düzenler ve yanlış bir şey olduğu zaman bizi belki bir acıyla belki de bir keder ve sıkıntıyla uyarır. En kötü şeylerden biri, hiçbir neden yokken İçgüdüsel Merkezin işleyişine müdahale etmektir.

Tabi ki, bu kısa notta birçok başka şeye değinilmedi. Fakat siz de buna benzer bir çalışma yapmaya ve gün içerisinde uygulamaya gayret etmelisiniz. Bir merkez üzerinde çalışamadığınızda başka bir merkez üzerinde çalışabileceğinizi hatırlayın. Genel amacınızdan başka, sırasıyla Entelektüel, Duygusal ve Hareket Merkezleri ile bağlantılı aşağı yukarı üç yedek amacınızın olması gerekir.

Birdlip, 16 Temmuz 1941

ÇALIŞMADA VİCDAN KAVRAMI

Şuur ve *Vicdan* kendi kürelerinde benzerdir, biri *Entelektüel Merkezde*, öteki *Duygusal Merkezdedir*.
Şuur, *hep birlikte Bilmektir;*
Vicdan, *hep birlikte Hissetmektir.*

VİCDAN

Bildiğiniz gibi, Şuurlu İnsanlıktan öğretiyi uyuyan insanlığa nakletmenin bir aracı olan *din* deneyinde, başarısızlığın kaynaklarından biri, herkesin kendi dogmasını mutlak gerçek olarak ileri sürmesidir ve bu yüzden insanlar Tanrı adına birbirlerini öldürürler, zulmederler ve hor görürler. Bunu büyük samimiyetle böyle yapabilirler ve Vicdan'dan hareket ettiklerini söylerler. Fakat bu Sahte veya Mekanik Vicdan'dır ve *Kişiliği* şekillendirir. Bu Sahte ve Kazanılmış Vicdan *içsel* anlayışa dayandırılmamıştır. Sahte Kişilik'le ve böylece de erdem hissetmekle ilişkilidir ve bu yüzden, birisinin doğru ve diğerlerinden daha iyi olduğu ve farklı dinsel inançlara sahip olan diğerlerinin adi veya günahkar, aşağılık ve öldürülmeye değer olduğu hissedilir.

Gerçek Vicdan ile Mekanik veya Sahte Vicdan arasındaki fark; Gerçek Vicdanın bütün insanlarda aynı olması ve adeta aynı dili konuşmasıdır. Mekanik veya Sahte Vicdan ise uluslarına, yetişmelerine, geleneklerine, inanç şekillerine vs. göre her insanda farklıdır.

Eğer bütün insanlar *uyanmış* olsaydı, Gerçek Vicdan hepsinin içinde konuşurdu ve birbirleriyle aynı fikirde olurlardı, çünkü herkeste aynı şekilde konuşurdu.

Gerçek Vicdan herkesin içinde mevcuttur fakat örtülüdür ve bu yüzden ulaşılması çok zordur. Kişilik onun üstünde büyümüştür ve sonuç olarak hislerimiz, kendimizle ilgili duyumlarımız, Kişiliğe doğru kaymıştır. Bu yüzden "hep birlikte hissetmek" imkansızdır ve aslında şu anda olduğumuz halimizle dayanılmaz olurdu. "Hep birlikte hissetmek" bir olduğumuz anlamına gelirdi. Fakat Kişilik şu anki haliyle, küçücük parçalara bölünmüştür. Kişilik hakkında kavranması gereken temel şey, onun birçok olduğudur. Bu sebeple, şimdi bir şekilde hissediyorsunuz ve şimdi başka bir şekilde hissediyorsunuz, fakat ayrı olarak ve birarada değil –ve hatta hatırlamadan– tam şu anda bir şekilde düşünüyorsunuz, sonra başka bir şekilde veya şimdi bir şekilde davranıyorsunuz ve sonra başka bir şekilde. Ve içinizdeki yer değiştiren bütün bu kaleydoskopa "ben" diyorsunuz. Yani tek bir kişi olduğunuzu imajine ediyorsunuz. Birisi kendini *bir kişi olarak* aldığı müddetçe, *asla bulunduğu yerden başka bir yere hareket edemez*. Vicdanı uyandırmak için kendi içinizdeki çelişkileri (tutarsızlıkları) görmeye başlamalısınız. Fakat kendinizi her zaman *bir kişi olarak* ele alarak içinizdeki çelişkileri görmeye uğraşırsanız hiçbir yere gidemezsiniz. Aslında, aynı yerde durursunuz ve bir yana adım atmak yerine imkansız bir durum yaratırsınız. Bu, önünüzde gördüğünüz her şeyin vücudunuzun bir parçası olduğuna inanmanız gibi bir şey olurdu.

Kişinin kendi içindeki çelişkileri görmesini özellikle engelleyen şey, *tamponlardır*. Gerçek Vicdana sahip olması gereken yerde bir insan *Yapay Vicdan* ve *tamponlara* sahiptir. Herkesin arkasında yanlış ve aptal bir hayatın yılları durmaktadır; her türlü zayıflığın, uykunun, cehaletin, bahanenin, çabasızlığın, sürüklenmenin, göz yummanın, hoş olmayan gerçeklerden kaçınma uğraşının, sürekli kendine yalan söylemenin, başkalarını suçlama ve kötüye kullanmanın, hata bulma eğiliminin, kendini haklı çıkarmanın, boşluğun, yanlış konuşmanın vs. olduğu bir hayat. Sonuç olarak insan makinesi kirlidir ve yanlış çalışır. Sadece bu değil, ayrıca yanlış çalışma şeklinden dolayı onun içinde sahte aygıtlar yaratılmıştır. Ve bir insan uyanmak, başka bir insan haline gelmek ve başka bir hayata başlamak istese bile bu sahte aygıtlar onun iyi niyetleriyle çok fazla çatışır. Bunlara *Tamponlar* denir. Demiryolu vagonlarındaki mekanizmalara benzerler, bunların fonksiyonu çarpışma şokunu küçültmektir. Fakat insandaki tamponlar söz konusu olduğunda, bunların fonksiyonu, kendisinin iki çelişkili yönünün birlikte şuura gelmesini önlemektir.

Tamponlar çevremizdeki, içinde yetiştiğimiz hayat tarafından yavaş yavaş ve biz istemeden yaratılırlar. Onların işi bir kimsenin *Vicdanı* hissetmesine, yani "hep birlikte" hissetmesine engel olmaktır. Örneğin, hoşlandığımız ve hoşlanmadığımız şeyler arasında, birisi hakkındaki hoş ve hoş olmayan duygularımız arasında çok güçlü tamponlar vardır. Bir tamponu kırmak için kişinin kendisini uzun süre gözlemlemesi ve eskiden nasıl hissettiğini ve şimdi nasıl hissetmekte olduğunu hatırlaması gerekir. Yani bir tamponun her iki tarafını birlikte görmek, kişinin tampon tarafından ayrılan iki zıt yönünü görmek gereklidir. Tampon bir kere kırıldı mı, tekrar oluşmaz.

Tamponlar bir insanın hayatını daha kolaylaştırırlar. Gerçek Vicdanı hissetmesine engel olurlar fakat aynı zamanda gelişmesine de engel olurlar. İçsel gelişme şoklara bağlıdır. Sadece şoklar bir insanı bulunduğu durumun dışına çıkarabilirler. Bir insan kendi hakkında bir şey *fark ettiğinde*, bir şokun acısını çeker, fakat onun içindeki tamponlar herhangi bir şeyi fark etmesine engel olacaktır. Çünkü tamponlar şokların etkisini azaltmak için yaratılmışlardır. İnsan kendini ne kadar gözlemlerse kendi içindeki tamponları görmeye başlaması o kadar mümkün olacaktır. Bunun sebebi, kendinizi ne kadar fazla gözlemlerseniz, *bir bütün olarak* kendinize attığınız kısa bakışları o kadar çok yakalayacak olmanızdır. Kendi yaşamlarınızın farklı anlarını gözlemlerseniz, bir zaman sonra, *belirli bir süre boyunca* kendinize bütünüyle bir bakış yakalarsınız; yani kendiniz hakkında şuurunuz artar. Fakat ilk olarak *belirli bir anda* kendi içinizdeki her şeyi gözlemlemeye çalışmalısınız: duygusal (heyecansal) durum, düşünceler, duyular, niyetler, duruş, hareketler, ses tonu, yüzdeki vurgular vs. Bu tam gözlemlemedir ve bununla üç şey başlar: (1) kendiniz hakkında yeni bir hafıza, (2) kendiniz hakkında önceden edindiğiniz görüşte tam bir değişim, (3) kişinin içsel olarak gözlemlediği şeyin *niteliği* açısından *içsel tadın* gelişimi. Örneğin, içsel tat ile, yalan söylediğinizin veya zorlanmadan negatif bir durumda olduğunuzun, hatta kendinizi haklı çıkarmaya çalışırken bunu yapmadığınızı ısrarla iddia ettiğinizin farkına varabilirsiniz. Burada bütün mesele, içsel samimiyete sahip olup olmadığınızla ilgilidir. Eğer değilseniz, en iyisi çalışmayı bırakmaktır. *İçsel tadın*, Gerçek Vicdanın belirsiz başlangıcı olduğu söylenebilir çünkü bu öyle bir şeydir ki, içsel durumunuzun *niteliğini tanıtır*. Kendini gözlemleme ve içsel tat aynı şeyler değildir ama uyuşabilirler. Çalışmayı daha çok anladığınızda, zihninizde daha doğru bir şekilde düzenlenecek ve anlamı görülecek, daha fazla Gerçek Vicdana geçecektir. Bazen Gerçek Vicdana sahip olsaydık çalışmanın gereksiz olacağı söylenir, çünkü onu zaten biliyor olacaktık.

YORUM — *Birdlip, 19 Temmuz 1941*

ÇALIŞMA AÇISINDAN SAVAŞ ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER

I. Kısım—Savaş, isteseler de istemeseler de, milyonlarca insanı kendi girdabına sürükleyen bir olaydır. Buna rağmen insanlar, özgür olduklarını zannederler. Bütün insanların hayatı, seçimlerinde özgür oldukları fikrine dayalıdır. Eğer bir insan açıkça mekanik olduğunu –yani özgür olmadığını– görebilirse, kavradığı şeylere dayanamaz. Dünya üzerindeki insanlığın 48 kanun altında olduğunu ve her bir insanın aslında 96 kanun hükmü altında olduğunu anlamak gereklidir. Yaratılış Işını'nı hatırlamazsanız ve parçanın bütünden daha fazla kanun altında olduğunu fark etmezseniz, ilk bakışta bunu görmek zordur. Buna rağmen, genel olarak dünya üzerinde-

ki insanın birçok kanun altında olduğu gerçeği anlaşılabilir. Bazısı artan, bazısı azalan veya birbiri içinden geçen ve farklı kombinasyonlar oluşturan bu kanunlar veya tesirler, dünya yüzeyindeki insan varlığının dramalarını oluşturan olayları üretirler. Bir olay meydana gelmeden önce kişinin ondan özgür olduğunu düşünmek oldukça kolaydır. Fakat olay meydana geldiğinde durum farklıdır; sanki, mümkün olduğunca çok olasılığı kendi alanına sürüklemiş ve onlardan beslenmiş gibidir. İnsanlar ne düşündüklerini unuturlar. Olay onları, kendi tesir küresine çeker. Tamponlar ve kendini haklı çıkarma aracılığıyla olaya dalıp onun gücü altına girerler. Bir insan bir daha hiçbir savaşta asla dövüşmemeye karar verebilir. Dövüşmeyeceğinden emindir. Fakat davullar çalınıp savaşın dehşeti ve çılgınlığı başladığında ve kişi bunları görüp bunlar hakkında okuduğunda, bütün kararlarını unutur. Sadece savaş ölçeğindeki olaylarda değil, sıradan günlük hayat ölçeğindeki olaylarda da bu böyledir. Çünkü olaylar çok farklı ölçekler üzerindedir. Örneğin, kolektif olaylar vardır, yani savaş veya devrim gibi bir ulusu veya ulusları karıştıran olaylar. Başka bir ölçek sonunda, sıradan insanın özel hayatını oluşturan küçük olaylar çemberleri vardır ve bunlar küçük tekerlekler gibi kendilerini sonsuzca tekrar ederek dönerler, yani bir insan kendisiyle mücadele etmeye ve kendini değiştirmeye başlamadıkça aşağı yukarı aynı şekilde dönerler. Kendi hayatından gerçekten memnun olmamasına rağmen hiç kimse, varlık seviyesinin, kendi özel hayatını –yani tekrarlayan küçük olaylar çemberini– cezbettiğini görmez. Kolektif olaylar –milyonlarca insanı kapsayan olaylar da diyebiliriz– büyük tekerlekler gibidir. Fakat bir insanın hayatı, daha büyük ve daha küçük tekerlekleri olan muazzam bir makinede dönen küçük bir tekerlek gibidir; ve tüm bu büyük ve küçük tekerlekler, herkesin sürdüğü "hayatı" oluştururlar.

Bu çalışma sık sık, kendimizi kolektif olaylardan izole etmemiz gerektiğini anlatır. Sanki görünmeyen ipliklerle, tutumlarımız aracılığıyla onlarla bağlantılıyız. Kolektif olaylardan kendini izole etmek için, kişinin içindeki tutumları değiştirmek gereklidir. Çalışmaya karşı doğru bir tutuma sahibi olmaya başlayarak, mekanik bir şekilde oluşmuş tutumlar görülebilir ve değiştirilebilir, hatta kendi kendilerine değişebilirler. İnsan sadece başka bir şey aracılığıyla kendisindeki bir şeyi gözlemleyebilir. Bir şey kendini gözlemleyemez. Gözlemlemek için bir insan gözlemlediği şeyden uzakta durmalıdır. İnsan, onun olası gelişimi ve içsel özgürlüğü hakkında eski çağlara ait bir öğreti olan bütün çalışma sistemi ve onun bütün fikirleri, *kendini gözlemleme* için tüm olanakları verir, yani çalışma bilgisi, fikirleri ve öğretisi ile kişi kendini gözlemleyebilir. Hayattaki insan bunu yapamaz, çünkü hayat tarafından oluşturulmuştur ve bu yüzden sadece hayata ait fikirlerle kendini gözlemleyebilir.

Bu sistemde, insanların değil de yeryüzü dışı tesirlerin savaşa sebep olduğu söylenir. Basitçe, dünya üzerindeki savaşı gezegensel tesirlerin yarattığı söylenir. Fakat bu tesirlerin *uyuyan insanlık* üzerinde savaş yarattığı da eklenir. İnsan böylesine derin uyuduğu için bu tesirler özel bir şekilde ona etki ederler. Eğer uyanık olsaydı, başka şekilde etki edeceklerdi. Başkası hakkında yaptığımız en büyük yanlış ve en büyük haksızlık, herkesin şu-

urlu olduğunu hayal etmektir. Bu çalışma aynı zamanda der ki, her şey kendiliğinden olur. İnsan, yapar ve yapabilir gibi görünür fakat durum bu değildir, bu bir görünüştür. Aslında, her şey kendiliğinden olur, aynen önceki savaşın ve bu savaşın gerçekleşmesi gibi. Fakat çalışma aynı zamanda der ki, dünya üzerinde her şey kendiliğinden olur çünkü insan uyumaktadır. Uyuyan insanların dünyasında her şey kendiliğinden olur. Olan her şey, olabileceği tek şekilde olur. Milyonlarca insan birbirini öldürür, inanılmaz sefalet çeker vs. çünkü başka bir şey yapamazlar ve tüm bunlar hiçbir yere götürmez ve götüremez. Bir yere götürebilecek yön, uykudan uyanmaktır. Her küçük zaman parçasında, bazı insanlar uyanmaya hazırdır. Eğer bunu yapmaya uğraşmazlarsa, başkaları için de yolu tıkarlar. Her basamağında insanların durduğu bir merdiven gibidir; yukarıdakiler hareket etmezse, aşağıdakiler de hareket edemez. Uyanmak herkesin bireysel görevidir. Fakat belirli bir zamanda sadece birkaçı uyanır veya onlara sunulan olanakları bulur. Eğer bunlar uyanmaya başlarsa etki yayılır ve diğerleri de çalışmanın ve uyanmanın manasını anlamaya başlar.

Hayatın ipnotizmi, her zaman çok güçlüdür. Doğanın amacı insanı uykuda tutmak ve şiddete dayanmasını sürdürmektir, böylece insan doğanın ihtiyacını karşılar. Çalışma, hayatın dışındaki şuurlu kaynaklardan hayata gelen bir kuvvettir. Bugün savaşın ipnotizmi çok güçlüdür. Ona direnmek gereklidir. Ona direnmek için, bu çalışma aracılığıyla bize ulaşan tesirler canlı tutulmalıdır. Bu çalışmanın tesirlerini canlı tutmak için sürekli onun hakkında düşünmek, onun farklı taraflarına konsantre olmak, her gün onu yenilemek ve pratiğini yapmak gereklidir. Çalışma canlı tutulmalıdır ve onu canlı tutan her şey faydalıdır ve karşıt etkiye sahip olan her şey kötüdür. Her biriniz şu zamanda çalışmayı canlı tutmanın ne demek olduğunu ve bu sistemi öğreten kişiler açısından nasıl bir çabayı gerektirdiğini düşünmelisiniz. Sadece çalışma hakkında ciddi olarak düşünen, onun tüm zorluklarını gören, her şeyi unutmanın ve sıradan hayata dönmenin ne kadar kolay olduğunu bizzat fark eden insanlar çalışmanın manasını anlayabilir. Bir şey daha eklenebilir: Hepiniz, hayattaki rolünüzü, çalıştığımız bu yolun –yani dördüncü yol– içinde oynamanız gerektiğini biliyorsunuz. Fakat kişinin hayatta yapması gerekenlerle özdeşleşmesi başka bir şeydir, kendi üzerinde çalışmak için hayatı bir araç olarak ele alması başka bir şeydir. Çalışma ve hayat, karıştırılmamalıdır. Bir insan çalışmayı hayatla karıştırır ve farkı göremezse, çalışmanın kendi üzerindeki etkilerini hissedemez. Çalışma solacak ve o kişinin zihninde önemsiz bir şey haline gelecektir. Bildiğiniz gibi, bu nokta, şu anki savaş başladığından beri verilen birçok okumada vurgulanmıştır. Sebep açıktır, fakat buna rağmen, onu kolayca unuturuz ve bu yüzden çalışmayı hatırlamak için silbaştan mücadeleye başlamalı, onu zihnimizde yeniden kurmalı, onun içsel anlamını bir kez daha görmeli ve bu çalışmanın ve hayatın ne olduğunu yeniden anlamalıyız; ve niçin bu çalışmanın, her zaman şu veya bu şekilde, her çağda acı çeken insanlığa öğretildiğini anlamalıyız. Her şeyden öte, bu sistemi ne kadar çok benimsemeniz gerekiyorsa savaşı da o kadar benimsememelisiniz. Savaşı benimsemek, savaş hakkında uykuya gitmektir.

II. Kısım—Şiddete dayanan her şey sadece şiddet yaratır. Şiddeti öğreten tek bir gerçek öğreti okulu yoktur. Hatta *Hatha-Yoga* okulları bile, şüpheli Ju-Jitsu okulları gibi, aslında şiddeti değil, şiddetin üstesinden gelmenin metodunu öğretir fakat bu sık sık yanlış anlaşılır ve yanlış ve faydasız olan çok fazla *Hatha-Yoga* okulu vardır. İnsan –doğal insan– şiddete dayalıdır ve bu yüzden belirli gezegensel etkileri savaş üreten belirli bir tarzda yönetir. Gezegensel tesirler ne iyi ne de kötüdür. Onları iyi ya da kötü olarak tercüme eden insanın içsel durumudur. İnsan kendi içindeki şiddetin üstesinden gelmelidir. Bu çok büyük bir meseledir ve bir insan, içindeki şiddetin üstesinden gelmenin manasını anlamadan önce, ilk olarak kendindeki kökleri ile özdeşleşmeme üzerine çalışmalıdır. Savaş vardır çünkü insan şiddete dayalıdır. Nasıl kullanacağını bilmediği tesirleri alırsa ve eksik, gelişmemiş alıcı aygıtları yüzünden bunları anlamazsa, onların üstesinden gelemez ve dolayısıyla bunlar sinirlendirme, öfke ve şiddet durumuna geçerler. Bu yüzden insan kötü bir verici gibidir. Kötüdür çünkü kötü iletir. Bir insan, kendi kişisel hayatındaki tekrarlanan küçük olaylar çemberi ile daha *şuurlu olarak* ilgilenmeye başlarsa ve onların bazılarıyla özdeşleşmezse, küçük bir ölçekte hayatını dönüştürebilmeye başlar. Biraz daha iyi iletir ve hayat mekanizmasından –kendisini çevreleyen dönen tekerleklerden– biraz daha özgür olmaya başlar. Eğer herkes bunu yapsaydı, insanı etkileyen gezegensel tesirler insanlığı bu kadar kolay savaşa sürüklemezdi. O zaman insanlar savaşa direnebilirlerdi.

Savaş geldiğinde insanlar onun için sebepler bulur, ona razı olur ve hemen hemen onun içinde isteyerek yer alıyorlarmış gibi hissederler. Oysa çok büyük bir kolektif olay, bir girdap olan savaş, kendi güçlü tesiriyle onları yakalar ve kendi içinde yer almalarını sağlar. Fakat gereklilik bu açıdan bir insana kendini dayattığında bile, insanın doğaya hizmet etmesine gerek yoktur. Eğer *Karma Yoga* pratiği yaparsa, yani yapması gereken ile özdeşleşmezse doğaya hizmet etmesine gerek yoktur. Fakat yaptığını yapmanın iyi bir şey olduğunu hissederse özdeşleşecek ve erdemli hareketleri için ödüller isteyecek kadar ileri gidecektir. Özdeşleşmeme pratiği yapmak bir yere götürebilir; doğaya hizmet etmek ise hiçbir yere götürmez. Özdeşleşmeme için dışsal ödüller yoktur. Kendi üzerinde çalışma açısından insanın yaptığı şeylerin, dışsal hayatın ödülleriyle hiçbir ilgisi yoktur. Bu açıdan ne yaptığınızı sadece *siz* bilirsiniz. İyi bir ev sahibi olarak bir şeyler yapmaya çağrıldığında, insan mümkün olduğu kadarıyla kendinden bekleneni yapmalıdır. Fakat iyi bir ev sahibi tanımının, sorumluluklarını hisseden ve ona göre hareket eden fakat *hayata inanmayan* insan olduğunu hatırlamalısınız. İlk bakışta bu, sıra dışı bir tanımdır. Bir taraftan, bunun ne anlama geldiğini düşünelim. Çalışma anlamında iyi bir ev sahibi, vicdanlı hareket eden bir insandır; örneğin, kendinden değil itibar kaybetme korkusundan veya kazanç için veya gücünü kaybetmemek için vs. görevine yapışır. Hayata inanmaz, fakat hayatı belirli bir şekilde görür ve iyi hareket eder, ancak

kendinden değil. Belki doğru şeyi yapıyordur ama yanlış bir şekilde. Bu yüzden "İyi Ev Sahibinin Yolu" çok uzundur ve çok fazla tekrarı gerektirir. Hepiniz görevlerini yapan önemli bir insan sınıfı olduğunu biliyorsunuz; hayata inandıkları için değil erdem, ödül, hırs, güç, para vs.den, hatta belki daha iyi ideallerden etkilendikleri için görevlerini yaparlar. Her şeyi kendilerine atfederler. Hayata karşı tutumları, sık sık sanki özdeşleşmemiş gibi hareket etmelerine imkan verir. Fakat kendilerine göre özdeşleşmişlerdir. Yine de hayatta çok faydalıdırlar ve sık sık samimi hareket ettikleri izlenimlerini verirler. Kendilerine göre, samimi ve dürüst görünürler fakat kendi pozisyonlarının gerçek fedasını vs. talep eden herhangi bir durumda tereddüt ederler ve niçin şu veya bu şekilde hareket etmemeleri gerektiğine dair çeşitli nedenler bulurlar. Onlar hayatın içindeler fakat hayata inanmazlar. İyi Ev Sahibinin Yolu uzundur çünkü böyle insanlardaki iyi şeyler temelinden kımıldatılmalıdır, gerçek ve temel hale gelmelidir. Bir insan kişiliği sebebiyle *mekanik olarak* çok iyi bir insan olabilir ama onun iyiliği gerçek değildir. Eğer bir insan iyi bir ev sahibi olarak hayattaki görevini yaparsa, özdeşleşmeden hareket etmeye yakınlaşmış görünür ama aslında özdeşleşmeden hareket etmekten çok uzaktır. İnciller'de İsa, Ferisiler'e saldırdığında özellikle iyi ev sahibine saldırdı; övgüye değerlilikleri ve onlar hakkında orada söylenenlerin hepsini kendiniz okumalısınız. Belki İsa, en fazla yararlı olabilecek ve anlayabilecek insanlar oldukları için onlara bu kadar güçlü saldırdı. Hepinizin bildiği gibi, bu çalışma sahte kişiliğe saldırır çünkü o gerçek değildir, yani o içsel tekamülün başlangıç noktasını oluşturamaz. Bu konu hakkında çok daha fazla şey söylemek mümkün olabilirdi fakat savaş hakkında ve çalışma fikirleri açısından savaşı anlamak hakkında zihninizdeki soruları kaldırmak için yeterince şey anlatıldı.

Birdlip, 24 Temmuz 1941

GÖZLEM ve KENDİNİ GÖZLEMLEME ARASINDAKİ FARK

Gözlem ve *kendini gözlemlemek* iki farklı şeydir. Her ikisi de *dikkat* ister. Fakat gözlemde, dikkat duyular yoluyla dışarıya doğru yönlendirilmiştir. Kendini gözlemlemede dikkat içeriye doğru yönlendirilmiştir ve bunun için hiçbir duyu organı yoktur. Kendini gözlemlemenin, gözlemden daha zor olmasının nedenlerinden biri budur.

Modern bilimde sadece gözlenebilen, gerçek olarak ele alınır. Duyularla veya teleskop, mikroskop ve diğer hassas optik, elektriksel ve kimyasal aletlerin yardımını alan duyularla bir gözlem konusu olamayan şey, kenara atılır. Bazen bu çalışmanın genel hedeflerinden birinin Batı bilimi ile Doğu bilgeliğini birleştirmek olduğu ifade edilmiştir. Şimdi pratik yönünden batı biliminin başlangıç noktasını *gözlenebilen* olarak tanımlarsak, çalışmanın başlangıç noktasını nasıl tanımlarız? Çalışmanın başlangıç noktasını

kendini gözlemleme olarak tanımlayabiliriz. Çalışma, pratik yönden, *kendini gözlemleme* ile başlar.

Bu iki başlangıç noktası tamamen farklı yönlere götürür.

Bir insan bütün hayatını fenomensel dünyayı gözleyerek geçirebilir: yıldızlar, atomlar, hücreler vs. Büyük miktarda bu tür bir bilgi elde edebilir –buna dışsal dünya bilgisi diyebiliriz– yani yardımla veya yardımsız, duyularla fark edilebilen evrenin bütün görünüşünü. Bu bir tür bilgidir ve bunun aracılığıyla *değişimler* yapılabilir. Değişimler dışsal dünyadadır. Dışsal, duyularla deneyimlenebilen şartlar geliştirilebilir. Her tür kolaylık, konfor ve daha kolay metotlar keşfedilebilir. Bütün bu bilgi, doğru şekilde kullanılmış olsaydı, insanoğlunun lehine, onun dışındaki çevreyi değiştirerek sadece onun yararı için olurdu. Fakat bu tür dışsal bilgi sadece dışı değiştirebilir. İnsanın *kendi içini* değiştiremez.

İnsanı içsel olarak değiştirebilecek türden bilgi sadece *gözlem* aracılığıyla elde edilemez. Bu yönde, yani dışarıya dönük duyuların yönünde uzanmaz. İnsan için mümkün başka tür bir bilgi vardır ve bu bilgi *kendini gözlemleme* ile başlar. Daha önce söylendiği gibi, bu tür bilgi duyular yoluyla elde edilmez, çünkü bir masayı ya da bir evi gözleyebildiğimiz kadar kolay bir şekilde kendimizi gözlemleyebileceğimiz, içeriye doğru dönebilen bir duyu organına sahip değiliz.

Birinci tür bilgi bir insan için dışsal hayat şartlarını değiştirebilirken, ikinci tür bilgi insanın kendisini değiştirebilir. *Gözlem* dünya değişiminin bir aracıdır, tabir caizse; *kendini gözlemleme, kendini değiştirmenin* bir aracıdır.

Fakat böyle olmasına rağmen, bir şey öğrenmek için bilginin kendisinden ve duyulardan başlayan bir tür bilgiden yola çıkmalıyız. Bu öğreti sisteminin bilgisi onu duymakla başlar, yani duyular yoluyla başlar. Bir insana kendini gözlemlemesi, hangi yönde gözlemlemesi gerektiği ve niçin gözlemlemesi gerektiği vs. söylenmiş olmalıdır. Ve bu bağlamda duydukları veya okudukları her şeyden önce duyular yoluyla içeri girmelidir. Bu bakış açısından, çalışmanın anlattığı bilgi türü *gözlenebilen* düzlemden başlar, aynen herhangi bir bilim öğretisinin yaptığı gibi. Bir insan çalışmaya *dışsal dikkat* vererek başlamalıdır. Ne söylendiğini, onun hakkında ne okuduğunu vs. gözlemlemelidir. Başka bir deyişle, çalışma, duyular düzlemine dokunur. Bu sebeple, sadece duyuların gösterdiklerini araştırma yoluyla gelebilen bilgi türü ile, sanki onun yanında yer alıyormuş ya da onun tarafından bastırılıyormuş gibi çok kolaylıkla karıştırılabilir. Ve bir adam çalışma tarafından öğretilen bilgi ile bilim tarafından öğretilen bilgiyi ayırt etme gücüne sahip değilse –yani bilginin niteliğini ayırt edebilen *manyetik merkezi* yoksa– bu iki düzlemin veya düzenin karışması onun kafasının da karışmasına yol açacaktır. Bu kafa karışıklığı, eğer çalışmanın kişinin içinde ait olduğu yere geçmesine izin verecek çaba gösterilmezse, kişi çalışmaya devam etse bile kalacaktır. Yani insan çalışmayı sadece gördükleriyle, kendi dışındaki diğer insanlarla vs. yargılayacaktır. Çalışma, başka bir deyişle, duyular düzeyinde kalacaktır. *Öyleyse, bu bağlamda bir kişinin göstermesi gereken çabanın yapısı nedir?* Zihninde, *içinde karşılaşan gerçekliğin* iki

düzeni arasında bir ayrım gerçekleştirmelidir. İnsan iki dünyada durur: duyulardan giren ve herkesle paylaşılan dışsal görünen bir dünya ve duyularının hiçbirinin karşılaşmadığı ve kimseyle paylaşılmayan içsel bir dünya; yani kendine özgü eşsiz bireyselliğine yaklaşma, çünkü dünyadaki bütün insanların sizi gözleyebilmesine rağmen, sadece siz kendinizi gözlemleyebilirsiniz. Bu içsel dünya ikinci *gerçekliktir* ve görünmezdir.

Bu ikinci gerçekliğin varlığından şüphe ediyorsanız kendinize şu soruyu sorun: Düşüncelerim, hislerim, duyularım, korkularım, ümitlerim, hayal kırıklıklarım, sevinçlerim, arzularım, kederlerim benim için gerçek mi? Tabi ki gerçek değildir ve sadece masa, ev ve dışsal gözlerinizle gördükleriniz gerçek diyorsanız, o zaman *kendini gözlemleme* sizin için hiçbir anlam ifade etmeyecektir. Size şunu sorayım: Hangi gerçeklik dünyasında yaşıyorsunuz ve varlığınıza hangi gerçeklik dünyasında sahipsiniz? Duyularınızla gösterilen kendi dışınızdaki dünyada mı, yoksa kimsenin görmediği ve sadece kendinizin gözlemleyebildiği –bu içsel– dünyada mı? Hissettiğiniz, acı çektiğiniz ve her zaman gerçekten yaşadığınız yerin bu içsel dünya olduğu konusunda sanırım benimle hemfikir olacaksınız.

Her iki dünyanın da deneysel olarak gerçekliği ispat edilebilir: dıştaki gözlenebilen dünya ve içteki kendini gözlemleyebilen dünya. Dış dünyadaki şeyleri kanıtlayabilirsiniz ve iç dünyadaki şeyleri kanıtlayabilirsiniz; birinci durumda gözleme ile ve ikinci durumda kendini gözlemleme ile. İkinci durum hakkında, bu çalışmanın içsel olarak fark etmeniz ve idrak etmeniz gereken şeyler hakkında bütün öğrettikleri, kendini gözlemleme ile ispat edilebilir. Ve "kendiniz" diye adlandırılan bu içsel dünyayla ne kadar çok görüşmeye başlarsanız; iki dünyada, iki gerçeklikte, iki *çevrede* –içsel ve dışsal– yaşadığınızı o kadar çok anlayacaksınız; ve aynen (gözlenebilen) dışsal dünyayı öğrenmeniz gerektiği gibi, yani nasıl yürüneceği, uçurumlara düşülmeyeceği, bataklıklarda gezinilmeyeceği, kötü insanlarla birlik kurulmayacağı, zehir yenilmeyeceği vs. bu çalışma ve onun uygulamaları aracılığıyla, *kendini gözlemleme* ile açılan bu içsel dünyada nasıl yürüneceğini öğrenmeye başlarsınız.

Gerçeğin oldukça farklı iki formuna sahip olan bu iki farklı realiteyle ilgili bir örnek ele alalım. Akşam yemeği partisinde olan bir insanı düşünelim. Bütün gördükleri, duydukları, tattıkları, kokladıkları ve dokundukları birinci realiteye aittir; bütün düşündükleri, hissettikleri, hoşlandıkları, hoşlanmadıkları vs. ikinci realiteye aittir. Farklı şekilde kaydedilen iki akşam yemeği partisinde bulunmuştur, biri dışsal biri içsel. Bu şekilde bütün deneyimlerimiz aynıdır. Dışsal deneyim ve ona içsel tepkimiz vardır. Hangisi *daha gerçektir?* Kısaca, hangi kayıt kişisel yaşamımızı şekillendirir: İçsel realite mi, dışsal realite mi? İçsel dünya olduğunu söylemek doğru olur mu? O, her zaman içinde yaşadığımız bir içsel dünya olduğunu bile anlamadan, içinde yükseldiğimiz ve düştüğümüz, sürekli ileri geri sallandığımız ve saçıldığımız, negatif düşünce ve halet sürüsünün istilasına uğradığımız, her şeyi kaybettiğimiz ve her şeyi bozduğumuz, sendelediğimiz ve düştüğümüz içsel dünyadır. Bu içsel dünyayı bilmemiz sadece kendini gözlemleme ile mümkündür. O zaman ve sadece o zaman, bütün yaşamla-

rımız boyunca olağanüstü bir hata yapmakta olduğumuzu kavramaya başlayabiliriz. "Kendimiz" olarak aldığımız her şey gerçekten bir dünyaya açılır. Bu dünyada önce nasıl göreceğimizi öğrenmek zorundayız ve bunun için de ışık zaruridir. Işık da kendini gözlemleme aracılığıyla elde edilir.

EK NOT

Konuyu aşağıdaki diyagramla sunalım. Diyagramlar faydalıdır çünkü kişi onları kolaylıkla hatırlayabilir ve böylece onlar fikirleri geri çağırma aracı olarak işlev görebilirler.

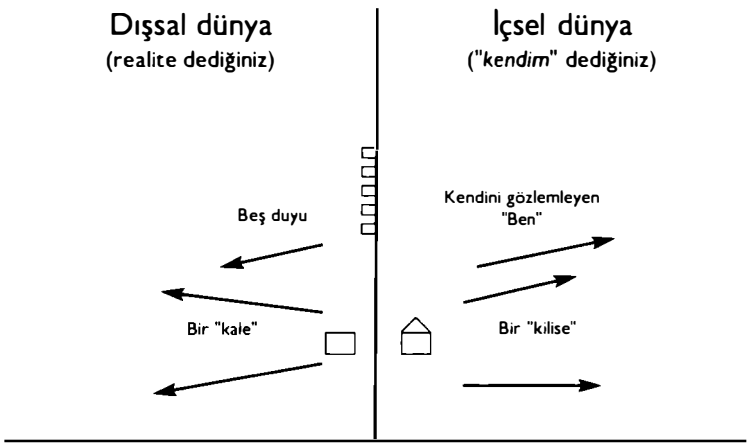

İçsel dünya ile bağlantımızı bloke eden şey, bu çalışmanın mücadele etmemiz gerektiğini öğrettiği şeydir: sahte kişilik vs. İçimizdeki bütün bu yanlış şeyler, sanki içsel dünyadan bize ulaşan tesirlerle doğru bağlantı kurmamızı engelleyen kalın bir bulut gibidir. Çalışma faydalı kesin bir nokta veya "organizma" şekillendirdiğinde, "içsel dünya"ya bir bağlantı yapmaya başlar. Buna şu anda "kilise" diyeceğim. Bu, dışsal dünyaya karşı şekillendirmek zorunda olduğumuz şeyle karşılaştırılabilir: Ona burada "kale" diyeceğim. Birdlip'te, geçen cumartesi günkü toplantıda okunan yukarıdaki metinden sonra ortaya çıkan karşılıklı konuşma sayesinde bu not eklendi. Kavranması gereken en önemli şey, iki farklı realitede veya dünyada yaşadığımızdır; birisi duyularla gösterilen, diğeri sadece kendi üzerinde çalışma yoluyla, yani duyguları sahte kişilikten arındırarak ve çalışma fikirleri vasıtasıyla zihni doğru düzenleyerek açığa çıkan dünya; ki böylece *rölatif* düşünme mümkün olsun ve uygun bir düşünme sistemi inşa edilsin.

ÇALIŞMADA DÖNÜŞÜM FİKRİ

I. Bölüm—Bazılarınızın bildiği gibi, Bay Ouspensky tarafından bu çalışmanın *Psiko-dönüştürümcülük* (Psiko-transformizm) olarak adlandırılabileceği önerilmişti. Çalışmanın fikri psikolojik dönüşümdür, *kendini* dönüştürmektir.

Dönüşüm, bir şeyin başka bir şeye değişmesi anlamına gelir. Kimya, maddenin olası dönüşümünü inceler. Çok iyi bilinen madde dönüşümleri vardır. Örneğin, şeker alkol içinde ve alkol mayaların etkisi ile sirke içinde dönüşebilir ki bu, moleküler bir maddenin başka bir moleküler maddeye dönüşümüdür. Yeni atomlar ve elementler kimyasında, radyum yavaş yavaş kendini kurşuna dönüştürür. Bildiğiniz gibi, her zaman, geçmişin simyacıları tarafından baz metalin altına dönüşümünün mümkün olduğu hayal edilmiştir. Fakat bu fikir her zaman kelimesi kelimesine bir anlama sahip olmadı çünkü simya dili, insanın yeni bir insan haline dönüşümü olasılığının karşılığı olarak bazen gizli inisiyasyon okulları tarafından kullanıldı. İnsanın kendisi –yani doğaya hizmet eden ve şiddete dayanan mekanik insan– baz metal olarak temsil edilir ve baz metalin altına dönüşümü ondaki bu gizil olası dönüşüm olarak bilinir. İnciller'de (dört İncil), gelişme kapasitesi olan bir tohum olan mekanik insan fikri aynı anlama sahiptir; aynı zamanda tekrardoğuş, bir insanın yeniden doğması fikri de aynı anlama sahiptir.

Bildiğiniz gibi, bu öğreti sisteminde insan, içine üç tür yiyecek alan üç katlı bir fabrika olarak kabul edilir; fabrikanın alt katına sıradan yiyecek, ikinci katına hava ve üçüncü katına izlenimler alınır.

Yediğimiz yiyecek peş peşe dönüşümlere maruz kalır. Hayat süreci dönüşümdür. Yaşayan her şey, bir şeyi diğer bir şeye dönüştürerek yaşar. Bir bitki, güneş ışığı ve mayaların etkisiyle havayı, suyu ve topraktaki mineralleri yeni maddelere dönüştürür; patates, bezelye, fasulye, armut, fındık, meyve vs. dediğimiz şeylere dönüştürür. Toprağın üzerinde yayılan, evrenden gelen kuvveti ileten hassas canlı tabaka –yani organik hayat– muazzam bir dönüştürücü organdır.

Yemek yediğimizde, yiyecekler peş peşe, kademe kademe varlığımız için gerekli olan tüm maddeler haline dönüştürülür. Bu, organizmanın içsel çalışmasını kontrol eden ve tabi ki onun hakkında bildiğimizden çok daha fazlasını bilen içgüdüsel merkez adlı zihin tarafından yapılır. Yiyecek alındığında sindirimin başladığını anlayabiliriz. Sindirim dönüşümdür. Yiyecek, midede farklı bir şeye değiştirilir. Bu yiyeceğin dönüşümünün sadece birinci basamağıdır ve çalışmada *Do 768*'in *Re 384*'e geçmesi olarak adlandırılır. Daha ileriye gitmeden bu birinci basamağı bir örnek olarak kullanmak yeterli olacaktır. Bu, herkesin zorlanmadan anlayabileceği bir basamaktır. Herkes, üç katlı fabrikanın en alt kompartmanına alınan yiyeceğin –yani yediğimiz yemeğin– dönüşüme uğradığını görebilir. Şimdi farz edin ki yiyecek mideye geçti ve hiçbir şey olmadı; o zaman ne olacak? Çok büyük bir kasabaya benzeyen beden, onunla hiçbir bağlantı kurama-

yacak. Sindirilmemiş bir parça et veya bir patates, kan akışına nasıl girebilir ve mesela beyne gerekli çok ince (süptil) maddeyi nasıl sağlayabilir?

Halbuki bu durum, aşağı yukarı üçüncü yiyecekle, izlenimler yiyeceği ile ilgili durumdur. İçeri girerler ve sindirilmeden kalırlar, yani burada hiçbir dönüşüm yoktur. İzlenimler *Do 48* olarak içeri girerler ve dururlar. Çok küçük bir miktar dönüşüm hariç hiçbir şey meydana gelmez. Yeterli izlenim dönüşümü yoktur. İnsanın izlenimleri dönüştürmesi, doğanın amacı için gerekli değildir. Fakat bir insan yeterli bilgiye sahipse ve niçin gerekli olduğunu anlarsa, izlenimlerini kendisi için dönüştürebilir.

Birçok insan çok istedikleri ve aradıkları şeyi dışsal hayatın kendilerine vereceğini düşünür. Hayat izlenimler olarak, *Do 48* olarak içeri girer. Bu çalışmanın anlamının ilk idraki, izlenimler olarak içeri giren hayatın dönüştürülmesi gerektiğini anlamaktır. "Dışsal hayat" gibi bir şey yoktur. Her zaman algılamakta olduğunuz şeyler, aldığınız *izlenimlerdir*. Hoşlanmadığınız bir kişiyi görürsünüz, yani bu yapının *izlenimlerini* alırsınız. Hoşlandığınız bir kişiyi görürsünüz, yani bir kez daha *izlenimleri* alırsınız. Hayat izlenimlerdir, sandığınız veya *gerçeklik* (realite) olduğuna inandığınız gibi katı, maddi bir şey değildir. Sizin gerçekliğiniz (realiteniz) izlenimlerinizdir. Bu fikri kavramanın çok zor olduğunu biliyorum. Çok zor bir geçiş yeri oluşturur. Belki siz, hayatın izlenimleriniz olarak değil de bu şekilde var olduğundan eminsiniz. Sandalyede oturduğunu gördüğünüz, mavi takım elbiseli, gülümseyen, konuşan kişinin gerçek olduğunu düşünürsünüz. Hayır, sizin için gerçek olan, o kişi hakkındaki izlenimlerinizdir. Görme yetiniz olmasaydı, onu görmeyecektiniz. Kulaklarınız olmasaydı, onu duymayacaktınız. Hayat izlenimler olarak içeri girer ve tam burada, *kendi üstünde çalışmak* mümkündür fakat ancak üzerinde çalıştığınız şeyin dışsal hayat değil aldığınız izlenimler olduğunu fark ettiğiniz takdirde. Bunu kavrayamazsanız, çalışmada İlk Şuurlu Şok olarak adlandırılan şeyi asla anlayamazsınız. Bu şok, dış dünya hakkında bilip de içeri aldığımız ve gerçek şeyler, gerçek kişiler olarak kabul ettiğimiz şeylerin bütünü olan bu *izlenimlerle* ilgilidir. Hiç kimse dışsal hayatı dönüştüremez. Fakat herkes kendi izlenimlerini, yani üç katlı fabrika tarafından içeri alınan üçüncü ve en yüksek yiyeceği dönüştürebilir. Bu sebeple, bu öğreti sistemi, izlenimlerin içeri alınma noktasında bir dönüştürme vasıtası yaratmanın gerekli olduğunu söyler. Bu, *psikolojik dönüşümün* ışığında dikkatle bakılan çalışmanın anlamıdır ve bu, çalışmanın başladığı noktadır. Buna *İlk Şuurlu Şok* denir çünkü mekanik olarak yapılan bir şey değildir. Mekanik olarak meydana gelmez, yani şuurlu bir çabayı gerektirir. Bunun ne demek olduğunu anlamaya başlayan kişi, doğaya hizmet eden ve sadece doğa tarafından kendi amaçları –ki bunlar insanın ilgileri arasında değildir– için kullanılan mekanik bir insan olmaktan da çıkar. Eğer şimdi, kendini gözlemleme ile başlayarak, çaba konusunda yapmanız öğretilen her şeyin anlamı hakkında düşünürseniz, bu çalışmanın pratik yönü üzerine her şeyin *izlenimleri* ve izlenimlerin sonuçlarını *dönüştürmekle* ilişkili olduğunu kesinlikle göreceksiniz. Negatif heyecanlar üzerinde çalışma, ağır haletler üzerinde çalışma, özdeşleşme üzerinde çalışma, kale alma üzerinde çalışma, içsel yalan

söyleme üzerinde çalışma, imajinasyon üzerinde çalışma, zor "ben"ler üzerinde çalışma, kendini haklı çıkarma üzerinde çalışma, uyku durumları üzerinde çalışma vs. hepsi izlenimleri dönüştürme ve bunların sonuçları ile ilişkilidir. Bu yüzden, bir anlamda kendi üzerinde çalışmanın, dönüşüm anlamına gelen sindirim ile karşılaştırılabileceği konusunda siz de bana katılacaksınız. Bazı dönüştürme vasıtaları, izlenimlerin içeri alındıkları yerde oluşturulmalıdır. Bu İlk Şuurlu Şoktur ve *kendini hatırlama* genel tanımıyla verilir. Eğer siz, çalışmayı anlama yoluyla, hayatı çalışma olarak alabilirseniz, o zaman siz bir kendini hatırlama durumundasınız. Bu şuur durumu *izlenimlerin dönüşümüne* ve böylece, kendinizle ilgili olarak hayatın dönüşümüne götürür. Yani artık hayat size eskiden olduğu gibi etki etmez. Yeni bir şekilde düşünmeye ve anlamaya başlarsınız. Ve bu, sizin kendi dönüşümünüzün başlangıcıdır. Aynı şekilde düşündüğümüz sürece, hayatı aynı şekilde içeri alırız ve içimizde hiçbir şey değişmez. Hayatın izlenimlerini dönüştürmek kendini dönüştürmektir ve sadece tamamen yeni bir düşünme şekli bunu gerçekleştirebilir. Bütün bu çalışma size tamamen yeni bir düşünme şekli vermek içindir. Bir örnek vereyim. Çalışmada size, *eğer negatifseniz bu her zaman sizin hatanızdır,* dendi. Duyularla kaydedilen bütün durum dönüştürülmelidir. Fakat bunu anlamak için, tamamen yeni bir şekilde düşünmeye başlamak gereklidir.

Hayatın, kendisine karşı sürekli reaksiyon göstermemize sebep olduğunu hepiniz anlayabilirsiniz. Bütün bu reaksiyonlar hayatımızı oluşturur: kendi kişisel hayatımızı. Kişinin hayatını değiştirmek dışsal şartları değiştirmek değildir: Kişinin reaksiyonlarını değiştirmektir. Fakat dışsal hayatın, basmakalıp yollarla reaksiyon göstermemize sebep olan izlenimler olarak içeri girdiğini göremezsek, olası değişim noktasının nereden içeri girdiğini ve çalışmanın nerede mümkün olduğunu göremeyiz. Eğer kişisel hayatınızı oluşturan reaksiyonlar temel olarak negatifse, o zaman bu sizin hayatınız. Sizin hayatınız, her gün gelen izlenimlere karşı verilen esasen bir negatif reaksiyonlar yığınıdır. Eğer kişi kendi üzerinde çalışmayı diliyorsa, negatif reaksiyonları kışkırtmamak için izlenimleri dönüştürmek, o kişinin görevidir. Fakat bunun için, izlenimlerin içimize girdiği noktada kendini gözlemleme çok gereklidir. O zaman kişi, izlenimlerin negatif bir mekanik yola düşmesine veya düşmemesine izin verebilir. İzin vermezse bu, daha şuurlu yaşamaya başlamaktır. Eğer kişi izlenimleri girdiği anda dönüştüremezse, her zaman izlenimlerin sonuçları üzerinde çalışabilir ve tam mekanik etkiye sahip olmalarını önleyebilir. Bütün bunlar kesin bir hissedişi ve kesin bir çalışma değerlendirmesini gerektirir çünkü izlenimlerin içeri girdikleri ve eski reaksiyonları çağrıştırmak için kişilikteki mutat yerlerine mekanik olarak dağıtıldıkları noktaya çalışma adeta çıkartılmalıdır, anlamına gelir. Daha sonra dönüşüm hakkında daha fazla konuşacağız, fakat şunu eklemeliyiz ki eğer *dönüşüm* yoksa, daha üst bir başarı seviyesi mümkün değildir; ve tam dönüşüm fikri farklı seviyelerin var olduğu olgusuna dayanır ve varoluşun (varlığın) bir seviyeden diğer bir seviyeye geçişi, diye isimlendirilir. Dönüşüm olmaksızın daha yüksek bir gelişim seviyesine kimse ulaşamaz.

Birdlip, 14 Ağustos 1941

ÇALIŞMADA DÖNÜŞÜM FİKRİ

II. Bölüm—Hepimizin elde etmeye çalıştığı kişilik, hayatın izlenimlerini alır fakat onları dönüştüremez çünkü ölüdür. İzlenimler öze rastlasa dönüştürülebilirlerdi çünkü bu durumda, merkezlere rastlarlardı. Elde ettiğimiz her şeyi içeren kişilik terimi (ve kişilik edinmemiz gerekir), kendi niteliğine ve çağrışımlarına göre sınırlı ve pratik olarak basmakalıp bir şekilde hayatın her yanından izlenimleri tercüme eder. Bu açıdan kişilik bazen çalışmada, ön odada oturup her şeyi kendi fikirlerine göre idare eden bir sekreterle karşılaştırılır. Etrafında birkaç sözlüğü, ansiklopedisi, referans kitabı vs. vardır ve kendi sınırlı fikirlerine göre üç merkeze –zihinsel, duygusal ve fiziksel merkezlere– telefon eder. Sonuç, neredeyse her zaman yanlış merkezlerin aranmasıdır. Bu demektir ki, içeri giren izlenimler yanlış yerlere gönderilir ve yanlış sonuçlar üretirler.

Bir insanın hayatı, gerçekte ne olduklarını anlamadan referans kitaplarında bir şeylere bakan ve ne olduğuna hiç dikkat etmeksizin onları aktaran fakat sadece görevini yaptığını hisseden bu sekretere bağlıdır.

Bu bizim içsel durumumuzdur. Bu benzetmede anlamamız gereken önemli şey, hepimizin elde ettiği ve etmesi gereken bu kişiliğin, hayatımızın sorumluluğunu almaya başlamasıdır. Bunun sadece belli insanların başına geldiğini düşünmenin yararı yoktur. Bu herkesin başına gelir. Kim olursak olalım, içeriye giren hayatın pek çok izlenimlerine, az sayıdaki belli tipik reaksiyon verme şekillerine sahip olduğumuzu, kendini gözlemleme yoluyla buluruz. Bu mekanik reaksiyonlar bizi yönetir.

Sıradan anlamıyla devrimci veya tutucu, iyi veya kötü olsun herkes *izlenimlere* –yani hayata– *verdiği reaksiyonlar* paketi tarafından yönetilir. Ve bu reaksiyonlar onun hayatıdır. İnsanoğlu bu anlamda mekaniktir. Kişi kendi içinde, kendisi olarak ele aldığı birkaç reaksiyon oluşturur ve onun hayat deneyimleri bunların sonucudur. Fiziksel olarak yeterince gevşeyip kendi hakkınızdaki fikirlerden zihinsel olarak uzaklaşabilirseniz (ki bu zihinsel gevşemedir), ne demek istediğimi görebilirsiniz. Sanki sizin altınızda –yani size göre *dışsal*– kendiniz olarak almaya devam ettiğiniz birkaç şey varmış gibi göreceksiniz. Böyle pasif bir durumda onları belirsizce görebilirsiniz. İlk bakışta sizin üstünüzdeymiş gibi görünürler. Kaslarınızı gerdiğinizde veya konuşmaya başladığınızda derhal onlar olursunuz. Onlar siz olurlar ve siz onlar olursunuz ve tekrar kaptırıp gidersiniz. Fakat bu alıştırmayı ilk başta çok fazla yapmamaya çalışmalısınız.

Aslında bunlar, sizin sorumluluğunuzu almakta ısrarlı olan, onlara tekrar girmenizi talep eden açgözlü küçük makinelerdir. Bu sekreter tarafından –yani bu sekreterin izlenimlere cevap vermeye alışkın olduğu tarz tarafından– harekete geçirilirler. Ve bunu takip eden reaksiyonları biz, hayat olarak alırız. İzlenimlere verdiğimiz tipik reaksiyonlarımızı hayat olarak alırız. Birisine karşı reaksiyonumuzu o kişi (o kadın veya o erkek) olarak

alırız. Her bir kişi için bütün hayat –yani genellikle "hayat" olduğunu düşündüğümüz dış hayat, yani gördüklerimiz ve duyduklarımız– yaşamdan gelen izlenimlere verdiği reaksiyonlardır. Ve son konuşmada dediğim gibi, "hayat" dediğimiz şeyin herkes için aynı olan, sabit katı bir şey olduğunu düşünmek büyük bir hatadır. Hiç kimse hayat hakkında aynı izlenimlere sahip değildir. Hayat, onun hakkındaki izlenimlerimizdir ve bu, dönüştürülebilir. Fakat dendiği gibi, bu ulaşılması çok güç bir fikirdir çünkü duyuların ipnotizmi çok güçlüdür. Bize realiteyi (gerçekliği) verenin sadece duyular olduğunu düşünmekten kendimizi alıkoyamayız. Böylece içsel hayatımız –gerçek hissetme ve düşünme hayatımız– zihinsel kavramlarımıza karşı bulanık kalır. Fakat aynı zamanda, gerçekten yaşadığımız yerin burası –yani düşüncelerimiz ve hislerimiz– olduğunu da çok iyi biliriz. Çalışmayı hayattan *daha gerçek* yapmak üzere çalışmada bir merkez oluşturmak üzere kendimizi gözlemlemeliyiz; ve düşüncelerimizi ve hislerimizi içeren içsel hayatı, duyularımız tarafından verilen herhangi bir "olgu"dan daha güçlü bir olgu yapmalıyız. Bu, dönüşümün başlangıcıdır. Kişi duyulara yapışıp kalmışsa, kendi içinde hiçbir şeyi dönüştüremez. Son konuşmada söylediğim gibi, çalışma, eğer negatifseniz bunun sizin hatanız olduğunu öğretir. Duyusal bakış açısı, gözleriniz vasıtasıyla görüp kulaklarınız vasıtasıyla duyduğunuz dış dünyadaki şu veya bu insanın hatalı olduğudur. Şu kadın veya erkek, şunu yaptığı veya şöyle söylediği için suçludur, diyeceksiniz. Fakat aslında, eğer negatif olduysanız, üzerinde çalışmanız ve gözlemlemeniz gereken şey, kendini zorla sizin içsel hayatınıza –yani sizin gerçekten var olduğunuz görünmeyen içsel "yer"e– sokan bu negatif duygudur. Sizin gerçek varlığınız, kendi görünmeyen içsel dünyanızın içindedir. Bu noktayı tartışmak ister misiniz? Pekala, sahip olduğunuz düşünceler, hisler, heyecanlar, ümitler ve ümitsizlikler sizin için oturma odanızdaki masa ve sandalyelerden daha mı az gerçek? Adeta oturma odanızda mı yaşarsınız? Bazı masa ve sandalyelerinizle çok fazla özdeşleşmiş olabilirsiniz, fakat böyle olsa bile, sizin için gerçek olan şey bu masa ve sandalyeler hakkındaki *hissiniz* değil mi? Hasta olduğunuzu varsayın ve belki de ölümün size çok yakın olduğunu hissedin, onlar için canınızı daha fazla sıkar mısınız? Tabi ki hayır. Ve niçin? Çünkü onlar hakkında artık herhangi bir *hissiniz* yoktur. Hisleriniz ve özdeşleşme şekillerinizden dolayı şunu veya bunu önemli sayarsınız. Fiziksel gözlerinizle gördüğünüz *şeylerden* dolayı değil. Bir kişinin, mesela mobilyalarıyla özdeşleştiğini fark ettiğini farz edelim: Sizce değişmek için mobilyalarını mı başından atmalı? Tabi ki hayır. Bu çok aptalca olurdu. Değiştirebileceği şey, bu kadar çok özdeşleşmesidir. Bunun üzerinde çalışırsa, kendi içindeki bu reaksiyonu dönüştürmeye başlarsa, hala mobilyalarından zevk alabilir ama bir yangında zarar görürlerse intihar etmez. Farkı görebiliyor musunuz? Hayatı dönüştüremezsiniz, fakat hayatı ele alma biçiminizi dönüştürmeye başlayabilirsiniz. İlk şuurlu şok genel olarak *kendi üzerinizde çalışmak* anlamına gelir. Bu çalışmanın amacı, kişiye bu şoku vermeye çalışmaktır. Bu sistemde öğretilen her şey, pratik yönden, ilk şuurlu şoka aittir: özdeşleşmeme, kale almama vs. Bu, bir ödül olarak kişiyi, gerçek bir kendini hatırlama anına götü-

rebilir. O zaman kişi, kendi içinde ne yapması gerektiğine ve çalışma hakikatinin dair bir idrake sahip olur.

Fakat çalışma, çalışma ruhuyla yapılmalıdır, yani çalışma duyusuyla, hissiyle ve değerliliğiyle birlikte. Bu, her çalışma çabasının içine girmelidir çünkü hiç kimse yalnız başına çalışamaz, aksi takdirde sonuçlar sadece sahte kişiliğe ve sahte erdeme götürür. Bir insan çalışma *aşkıyla* çalışmalıdır. Bu, izlenimlerin içeri girdiği yere Hidrojen 12'yi getirir. İçeri giren izlenimler Hidrojen 48'dir. Aktif güç olan Hidrojen 12 olmaksızın Hidrojen 24'e geçemezler. Eğer bu hidrojen, izlenimlerin alındığı yerde –yani şuurlu olduğumuz yerde– mevcutsa, pasif kuvvet olarak gelen Hidrojen 48 Hidrojen 24'e geçer, Karbon 12 tarafından üçlü tamamlanır. Hidrojen 12 bu noktada insan makinesinde doğal olarak mevcut değildir; bu noktaya getirilmelidir. Kişi hayatı, alışkın olduğu sıradan şekilde ele alırsa –yani izlenimleri her zaman aynı mekanik şekilde alırsa ve onlardan hareketle aynı mekanik şekilde konuşur ve aynı mekanik şekilde davranırsa– o zaman kişinin içinde hiçbir şey değişmez. Bu tür insanlar gelişemez. Çalışma amacının kendilerinde nereye uzandığını göremezler. Çalışmanın kendi dışlarında bir şey olduğunu düşünürler. Bir insan, izlenimlerin içeri girdiği noktaya çok güçlü bir hidrojen getirmelidir. Bu Hidrojen 12'dir.

Birdlip, 27 Ağustos 1941

ÇALIŞMADA DÖNÜŞÜM FİKRİ

III. Bölüm—Dönüşüm hakkındaki konuşmalara devam etmek için şöyle bir soru sormama izin verin: "İçimizde izlenimlerin kendilerini dönüştürmelerine engel olan nedir? Niçin bu her zaman olmaz?" Tekrar bu konu üzerinde çalışalım.

İzlenimler Mi 12'ye varıncaya kadar kendi oktavlarına geçmelidirler. 48 olarak içeri girdiklerini hatırlayacaksınız, fakat gelişmeye devam etmezler (Bkz. Şekil 1). Aynı zamanda İlk Şuurlu Şokun, izlenimlerin kendi evrimlerine geçmelerine sebep olduğunu hatırlayın, yani Hidrojen 24'e ve sonra Hidrojen 12'ye. Yani İlk Şuurlu Şok vasıtasıyla Do 48, Re 24 haline gelir ve sonra Mi 12 olur (Şekil 2).

Şimdi şu iki şey akılda tutulup açıkça anlaşılmalıdır:

(1) İlk Şuurlu Şok uyuyan insana olmaz. Özel bilgiyi ve kendini gözlemlemeyi gerektiren şey *şuurlu çabadır;* ve hayatın içeri gelen izlenimleri ve bir kişinin onlara verdiği mekanik reaksiyonlar ile bağlantılı olarak verilir. Kabaca, objeyi görüp ona gösterilen eşzamanlı reaksiyonu görmeyi ve özdeşleşmemeyi içermektedir. Bu işlem bazen grafik olarak şöyle ifade edilir:

Şekil 1

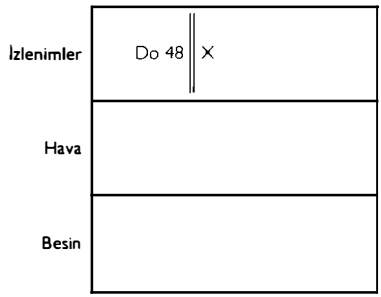

İlk Şuurlu Şok yokkenki durum

Şekil 2

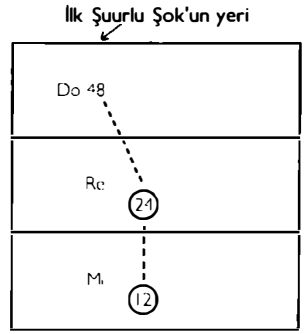

İlk Şuurlu Şok verildiğinde durum

(2) İnsan makinesine İlk Şuurlu Şok, Hidrojen 24 ve Hidrojen 12 şeklinde makinenin enerjisini artırır. Sonuç aslında, bedenin her hücresine farklı yiyecek, yani daha yüksek hidrojen vermektir. Bu ikinci nokta konusunda size şunu hatırlatmama izin verin: Eğer her ikisinin de farklı şuur durumlarında çalıştığı kavranmazsa, insanın ne psişik ne de fiziksel fonksiyonları anlaşılamaz. Eğer İlk Şuurlu Şok uygulanırsa Üçüncü Şuur Durumuna dokunulur; yeni enerji sayesinde insan makinesinin psişik ve fiziksel fonksiyonları ile ilgili olarak farklı bir şekilde çalışması ile sonuçlanır. Üçüncü Şuur Durumu, insanın sahip olması gereken fakat hayatının yanlış şartları nedeniyle yavaş yavaş kaybettiği Kendini Hatırlama durumudur. Günümüzde bunun sadece çok nadir flaşlar şeklinde meydana geldiği söylenebilir. İlk Şuurlu Şoku oluşturan, bu Üçüncü Şuur Durumunun yaratılışıdır; yani çalışmanın ilk amacı, bu kayıp durumu yeniden elde etmektir, şöyle ki sadece (üstünde hiçbir kontrolünün olmadığı) artmış şuurun ender flaşlarına sahip olmak değil, maksatlı çabalarla nihayet kendi içinde kendini hatırlamanın artan seviyelerini yaratabilinceye kadar bir insana *kendini hatırlatmaktır*. İlk Şuurlu Şoka ait bu çabalar, yavaş yavaş makinenin daha doğru çalışmasına sebep olur. Şuurun en düşük iki durumunda –yani karanlıkta– makinenin yanlış çalışmasıyla elde edilen, hem psişik hem de fiziksel kürelerdeki birçok yanlış fonksiyon, kendi kendine kaybolmaya başlar.

Şimdi Do 48'in Re 24'e ve sonra Mi 12'ye geçmesine neyin engel olduğu sorusuna geri dönelim. Bu niçin her zaman meydana gelmez? Bu, çocuklukta olur; ve belirli bir boyutta erken gençlikte bedende Mi 12 yaratılır. Onun hareketini hatırlayabiliriz. Fakat Kişilik, Öz'ün çevresinde gittikçe daha kalın bir şekilde geliştikçe, bu gittikçe daha az meydana gelir. Yani şekilde X ile işaretlenen çift çizgi tarafından gösterilen izlenimlerin, Kişilik tarafından gittikçe daha fazla yolu kesilip durdurulur. İzlenimler, sanki her şeyi yakalayan kalın bir ağ üzerine düşen duyuların içinden gelir (ileriye doğru geçen ve çok küçük bir miktar Mi 12 üreten çok küçük bir parça hariç).

Güçlü Tamponları, sabit Tutumları, mekanik Çağrışımları, otomatik olarak harekete geçen Kayıtları, bildiği ve yapabildiği fikirleri, bütün çelişkili 'ben"leri, taklit ile elde edilmiş bütün farklı negatif heyecan şekilleri, Sahte Kişilik'te merkezlenen bütün özdeşleşme alışkanlıkları, kale alması, kendi haklı çıkarması, imgelemesi ve yalan söylemesi ile bu ağ Kişiliktir. Tüm bunlar, izlenimlerin normal dönüşümlerine geçmelerine engel olur. Başka deyişle, sanki opak* bir şey, izlenimlerin girdiği yerde kendi kendine oluşmuştur ve onların ileriye doğru gideceği yolları kapatmıştır.

Şimdi Üçlü açısından, Hidrojen 48 olarak giren izlenimler, Hidrojen 12 var olmadan Hidrojen 24'e geçemezler. İzlenimlerin girdiği yere Hidrojen 12 getirilmelidir. Kişilik, esas olarak Hidrojen 48'den –Biçimlendirici Hidrojen– inşa edilmiştir, bu yüzden siz, Kişilik 48 üzerine düşen izlenimler 48'e sahipsiniz ve bir üçlünün gerekli elementleri mevcut olmadığı için, dönüşüm mümkün değildir. İçeriye alınan yiyecek –sıradan yiyecek, yani Hidrojen 768– mideye ait sıvılarla ve bu sıvıların Hidrojen 192 türüne ait aktif mayalarıyla karşılaşır; ve sonuç 768'in 384'e dönüşümüdür. Fakat izlenimler söz konusu olunca, bir kere Kişilik oluştu mu, aktif "maya"ya karşılık gelen hiçbir şey onları karşılamaz (yani bu durumda Hidrojen 12). Çalışmanın kendisi bir "maya" olarak iş görmesi için oraya getirilmelidir; çünkü çalışma, bir insanın yeni bir yolla düşünmesini sağlar ve onu uyandırır.

Bu ne demektir? Bir insan izlenimlerin içeri girdiği yere çalışmayı nasıl getirebilir? Kısaca, *heyecansal olarak çalışmayı hatırlayarak.* Doğru kendini gözlemleme yoluyla bir insan kendi acizliğini ne kadar hissederse, cahilliğini ne kadar fark ederse, mekanikliğini ve bir makine olduğunu ne kadar görürse, kendi tüm hiçliğini ne kadar idrak ederse, çalışma onun için o kadar heyecansal hale gelecektir. Çalışma bizim içimizde Hidrojen 48 olarak var olabilir. O zaman o sadece Kişiliktedir, sanki hafızanın içinde, biçimlendirici bir şey gibidir. Ayrıca içimizde Hidrojen 24 açısından da var olabilir. O zaman o heyecansaldır. Aynı zamanda bizim için öylesine önemli, öylesine değerli bir hale gelebilir ki Hidrojen 12'ye ait önem ve anlamın yoğunluğuna sahip olmaya başlar. Bu durumda Sahte Kişilik yıkılmaya başlayacak ve kişi "sanki küçük bir çocuk" haline gelecektir. Bu ise şu sözün anlamlarından biridir: "Küçük çocuklar haline gelmedikçe." Bir kişinin sevgisi, artık her zaman kendisine ve kendi hakkındaki alışkın olduğu fikirlere, kendi garip kibrine ve itibarına –yani Sahte Kişiliğe– çarpmazsa, o zaman iradesinin yönü değişir; yani isteklerinden meydana gelenler değişir. Ezoterik öğreti hakikatinin değeri, kendine değer verişinden daha güçlü hale geldiğinde, kişi üzerinde etki etmeye başlar. O kişi her şeyi farklı almaya başlar. Tüm dış hayata reaksiyon verme şekli değişir. (Niçin hayatın izlenimler olduğunu anlayamıyorsunuz?) Artık izlenimlere mekanik kişiliği ile, yani her zaman aynı şeyleri söyleyerek, aynı şeyleri hissederek vs. cevap vermez. Çalışma ile, yani tamamen yeni bir şekilde hareket etmeye başlar.

*ışık geçirmeyen, saydam olmayan (ç.n.)

Hayatın izlenimler olarak kişinin içine girdiği yere çalışma gelir ve kişinin yanında kalır. Kişi, hayatı çalışma aracılığıyla görmeye başlar; ve içsel kale almanın veya negatif reaksiyonların veya özdeşleşmenin yüzlerce faydasız şekline zamanını harcamak yerine, artık gözlemleme yoluyla farkında olduğu mekanik reaksiyonlarını değiştirmek ve her şeyi ele almada alışkın olduğu yolları dönüştürmek için kendisine yardımcı olmak üzere çalışmanın gücünü araştırır. Hayatın izlenimler olarak içeri girdiği bu noktada o, daha şuurlu olarak yaşamaya başlar.

Birdlip, 12 Eylül 1941

ÇALIŞMADA DÖNÜŞÜM FİKRİ

IV. Bölüm—I. Kısım—Kendi Üstünde Çalışma fikrini ele alalım. Hepinizin bildiği gibi, şimdiye kadar, *Kendi* –yani ben kendim, sen kendin vs.– olarak adlandırdığımız şeyi, bir tek şey olarak ele aldık. *Biz, kendimiz* olduğumuzu düşünürüz.

Bu yüzden Kendi Üzerinde Çalışmak tamamen imkansızdır. Eğer her durumda *siz* ve *siz* bir ve aynı şeyse, o halde kendi üzerinizde nasıl çalışabilirsiniz? Fakat aslında *siz* ve *kendiniz* aynı şey değildir. Eğer *siz* ve *kendiniz* aynı şey olsaydı, kendi üzerinizde çalışmak imkansız olurdu. Bir an için düşünün; siz ve kendiniz özdeş ise, yani tek ve aynı şey ise, kendinizi nasıl gözlemleyebilirsiniz? Bu imkansız olmaz mıydı? Bir şey kendini gözlemleyemez. Nasıl yapsın? Eğer *sizi kendiniz* olarak ve *kendinizi* de *siz* olarak kabul ederseniz ve *sizin* ve *kendinizin* aynı şey olduğunu düşünürseniz, kendini gözlemleme çalışmasına başlamaya nasıl niyet edersiniz? *Siz, sizi* gözlemlemeye çalışacaksınız. Bu nasıl mümkün olabilir? Bir şey kendini gözlemleyemez. Kendiyle özdeş olan bir şey kendini göremez çünkü o kendiyle aynı şeydir ve kendiyle aynı olan bir şeyin de kendini gözlemleyebileceği *kendinden ayrı* bir bakış açısına sahip olma imkanı yoktur.

Bütün bunları insanların kendi üzerlerinde çalışmaya başlamalarının ne kadar zor olduğunu vurgulamak için söylüyorum. Bunun nedeni, kendilerini kendileri olarak kabul etmeleridir. Bir insan kendini kendisi olarak kabul ediyorsa, kendini gözlemleyemez. Her şey kendisidir. Her şeye "ben" der. Ve bir insan içindeki her şeye "ben" diyorsa, o zaman içindeki her şey "ben"dir. Bu durumda kendisini nasıl gözlemleyebilir? Eğer tek ve aynı şey iseler "ben", "ben"i nasıl gözlemleyebilir? Bu insan bir an sinirli ve kabadır, bir an sonra yumuşak ve naziktir. Fakat bunların hepsine "ben" demektedir. İşte bu yüzden de bunların hepsini göremez. Ona göre, bunların hepsi *bir*dir. Onu kendisinden ayrı olarak göremez, onun zihnine yani düşünme şekline göre o ve kendisi bir ve aynı şeydir. Bu büyük engel herkesin yolu üzerinde uzanır ve çok uzun bir süre boyunca onun üstesinden gelmek, *Kendi Üzerinde Çalışma*'nın işidir. Kişinin, bütün bunların ne anla-

ma geldiğini ve çalışmanın her zaman söylediği şeyi anlamaya başlaması uzun bir zaman alacaktır. Uzun yıllar boyunca sık sık çalışmadaki insanları gözledim; kendini gözlemlemenin anlamına yönelik tek bir parıltı bile yakalayamamış, yani içlerinde olan her şeyi hala "ben" olarak kabul eden ve içlerindeki her düşünceye, her halete, her güdüye, her hisse, her duyuma, her tenkide, her öfke duygusuna, her negatif duruma, her itiraza, her hoşlanmamaya, her nefrete, her keyifsizliğe, her depresyona, her kaprise, her heyecana, her kuşkuya, her korkuya "ben" diyen insanları gözledim. Her içsel konuşma zincirine "ben" diyorlardı, her negatif monologa "ben" diyorlardı, her şüphelerine "ben" diyorlardı, her acı verici duyguya "ben" diyorlardı, her tür negatif imajinasyona "ben" diyorlardı, yaptıkları her harekete "ben" diyorlardı. İçlerinde olup biten her şeye "ben" diyorlardı. Böyle bir durumda çalışma, ancak dışsal olarak dinlenen bir şey olabilir; kendilerine söylendiğini duydukları bir şey, hatırladıkları ya da hatırlamadıkları kelimeler olabilir. Fakat kendi üzerinde çalışmanın ne anlama geldiği konusunda hiçbir fikirleri yoktur çünkü şu ana kadar "kendileri" diye bir şeyin mevcudiyetine dair bir fikirleri olmamıştır. İki gözleriyle bakar, iki kulaklarıyla dinler ve kendi dışlarındaki şeyleri görüp duyarlar. Bu durumda *kendileri* denen şu şey de nerededir acaba? "Ben" dedikleri şey haricinde her şey kendi *dışlarında* değil midir? Hayat, dışarıdaki bir sürü şey ve "ben", yani kendileri olarak kabul ettikleri bir şey değil midir? Ve bu çalışma, duyabildikleri, görebildikleri ve dokunabildikleri dışarıdaki şeyler hakkında değilse, ne hakkındadır o zaman? Çünkü kesinlikle dışarıdaki şeyler ve "ben" diye bir şey haricinde başka bir şey mevcut değildir. Aynı zamanda, çalışmayı duygusal olarak da hissedebilirler. Garip, hakiki ve gerçek bir şey hakkında olduğunu hissedebilirler fakat tam olarak ne hakkında olduğunu göremezler. Her zaman konuştukları gibi konuşmaya ve bunların hepsine "ben" demeye devam ederler. Her zaman hissettikleri ve düşündükleri gibi hissetmeye ve düşünmeye devam ederler ve bunların hepsine "ben" derler. Bütün tezahürlerine, bütün mekanikliklerine, bütün içsel yaşantılarına "ben" derler. Ve her şey "ben" olduğuna göre, üzerinde çalışacak ne var? Bu tamamen doğrudur. Çünkü bir insanın dışsal tezahürleri ve içsel yaşantısıyla bağıntılı olan her şey "ben" ise ve sadece "ben" varsa, bu insanla bağıntılı her şey "ben" ise, o zaman üzerinde çalışılacak bir şey yoktur. Çünkü her şey "ben" ise, "ben" üzerinde kim çalışabilir? Her şey "ben" ise, "ben"i kim gözlemleyebilir? Cevap, tabi ki hiç kimsedir. Bir şey kendini gözlemleyemez. Kendini gözlemleyebilmesi için, içinde farklı bir şey olmalıdır. Kendi durumumuzda, her bir bireyin kendi durumunda, içimizde kendimizden farklı bir şey mevcut değilse, nasıl olur da kendimizi gözlemleyebilir ve kendi üzerimizde çalışabiliriz? Çünkü kendi üzerinde çalışmak için, önce kendini gözlemlemeye başlamak gerekir. Fakat "ben" ve "kendim" bir ve aynı şey ise, bu nasıl mümkün olabilir? Üzerinde çalışacağım bir şey yok çünkü yaptığım her şeyi, söylediğim her şeyi, hissettiğim her şeyi, düşündüğüm her şeyi "ben" olarak kabul ediyorum. Siz bana *kendimden* bahsedecek olsanız, ben sizin benden –benim "ben" dediğimden– söz ettiğinizi kabul ediyorum ve benim hakkımda söy-

lediklerinizi de kendim olarak –"ben" olarak– algılıyorum; çünkü benim düşünme şeklime göre "ben" ve "kendim" özdeştir. Benim düşünme biçimime göre onlar bir ve aynı şeydir.

Birdlip, 21 Eylül 1941

ÇALIŞMADA DÖNÜŞÜM FİKRİ

IV. Bölüm—II. Kısım—Geçen sefer bir insanın içindeki her şeyi "ben" olarak kabul etmemesi gerekliliği hakkında bir yazı okundu. Daha evvel, "Bir insan kendisini ikiye bölmedikçe, bulunduğu yerden kımıldayamaz," denildiğini duydunuz. Çalışmada sıkça kullanılan bu ifade *içsel ayrışma* adı verilen sürecin başlangıcına işaret eder. İnsan önce kendisini ikiye bölmelidir. Fakat *içsel ayrışmanın* daha ilerideki aşamaları bundan daha karmaşıktır.

Bir örnek vereyim. Geçenlerde biri bana kendini gözlemlemenin ve ayrışmanın ne anlama geldiğini ilk kez anlamaya başladığını söyledi. Dedi ki: "Ben negatif duygularımı her zaman kendimin kötü bir parçası olarak kabul ediyordum. Hatamın farkına vardım." Kendini gözlemleme bize negatif hallerimizi gösterir. Fakat bir kural olarak sadece onları gözlemlemekten daha öte bir şey gerekir ve bu da *içsel ayrışmadır*. Gözlemlediği şeyi kendi varlığı olarak kabul eden hiç kimse, gözlemlediği şeyden kendini ayrıştıramaz, o zaman da kaçınılmaz olarak, "ben" hissi kişinin kendi içinde gözlemlediği şeye geçecek ve bu "ben" hissi, gözlemlediği şeyin gücünü ve kuvvetini artıracaktır. "Bu, 'ben' değilim, kendim değil" ifadesini *doğru bir şekilde* söylemeyi öğrenmek zorundadır. Şimdi eğer bu kişi negatif duygularını kendisinin kötü bir parçası olarak kabul ediyorsa, kendisini onlardan ayrıştırmayı beceremeyecektir. Nedenini görüyor musunuz? Kendisini onlardan ayrıştıramayacaktır çünkü onları *kendisi olarak* kabul etmekte ve onlara "ben" geçerliliği vermektedir. Geçen konuşmada söylendiği gibi içimizdeki her şeye "ben" hissi verir, düşündüğümüz, hissettiğimiz, söylediğimiz veya hayal ettiğimiz her şeye "ben" dersek, hiçbir şey değişemez. Çünkü "ben", "ben"i değiştiremez. Kendini gözlemlemeyi bu temelde uygulayacak olursak, gözlemlediğimiz her şey "ben" olacaktır. Oysa pratik olarak konuşursak, aslında içimizdeki her şey "o"dur, yani kendi kendine işleyen bir makinedir. "Ben düşünüyorum" demek yerine "o düşünüyor" demenin gerçeğe çok daha yakın olacağını fark etmemiz gerekiyor. Aynı şekilde "ben hissediyorum" demek yerine "o hissediyor" demek daha doğru olacaktır.

Bizim "ben" dediğimiz şey aslında, duyular vasıtasıyla algıladığımız dış dünyadan daha geniş ve daha çeşitli, muazzam bir dünyadır. Dış dünyada gördüğümüz şeylere "Ben" demeyiz. Fakat içsel dünyamızda yer alan her şeye "ben" deriz. Bu hatanın bir parçacık değişmesi bile pek çok

yıl alır. Fakat bazen bir an için anlayışın net ışığında bunun ne anlama geldiğini, çalışmanın bize sürekli anlattığı şeyin ne olduğunu fark ederiz. Bir insan kendisine kötülük atfediyorsa, bu konuda yanlış bir pozisyon almış demektir, tıpkı kendisine iyilik ve erdem atfettiğinde olduğu gibi. Zihninize her tür düşünce girebilir; kalbinize her tür duygu girebilir fakat siz onları kendinize atfeder ve onların hepsine "ben" derseniz, onları kendinize bağlamış olursunuz ve içsel olarak kendinizi onlardan ayrıştıramazsınız. Kişi onları kendisi olarak, yani "ben" olarak kabul etmezse negatif duygu ve düşüncelerden kaçınabilir. Fakat onları "ben" olarak alır, onlarla birleşirse –yani kendisini onlarla *özdeşleştirirse*– onlardan kaçınamaz. Tıpkı dıştaki görünür dünyada bir insanın çamurda yürümekten kaçınması gibi, içimizde de kaçınmamız gereken içsel haller vardır. Kişi onları dinlememeli, onlara uymamalı, onlara dokunmamalı ya da onların kendine dokunmalarına izin vermemelidir. Bu içsel ayrışımdır. Fakat içinizdeki görünmeyen yaşamınızda –gerçekten yaşadığınız yerde– yer alan her şeyi kendinize atfederseniz, içsel ayrışma pratiği yapamazsınız. Sık sık bana, kendilerini rahatsız eden ve endişelendiren düşünceleriyle ilgili sorular soran insanlarla karşılaşıyorum. Örneğin, "temiz düşünceli" oldukları için kendileriyle gurur duyan bazı insanlar, kendilerini sık sık yakışıksız düşünce ve imajların işkencesi altında buluyorlar; eğer insan, içindeki her şeyin "ben" olduğunu düşünmekte ısrar ederse tam olarak böyle durumlar ortaya çıkar. Fransa'daki Enstitüden ayrıldıktan sonra İskoçya'ya, büyükbabamın evine gittiğimi hatırlıyorum. İçinde pek çok önemli teoloji ve ahlak ciltlerinin de bulunduğu muazzam bir kütüphanesi vardı. Tabi ki, tamamen şekilsel kitaplardı fakat okuyacak başka bir şey olmadığı için uzun kış akşamlarını bu kitapların ne hakkında olduğunu anlamaya çalışarak geçirdim. Bu kitaplarda Üçleme'nin, dalaletin doğası vs. hakkında alışıldık, sonu gelmez sert tartışmalar vardı fakat düşüncelerimizden sorumlu olup olmadığımız tartışmasının sık sık yapıldığını fark ettim. En katı ahlakçılardan bir kısmı sorumlu olduğumuzda ısrar ederken, uzun zaman önce ölmüş teologların bazıları da olmadığımızı söylüyordu. Bazıları düşüncelerimizi bize şeytanın gönderdiğini anlatıyordu fakat okuduğum bu yazarlardan hiçbiri bu soruya psikolojik bir bakış açısıyla yaklaşmamıştı.

Her an en garip düşünce ve imajlar zihnimize girebilir. Onlara "ben" dersek, onları bizim düşündüğümüzü kabul edersek, üzerimizde güç sahibi olurlar. Sonra onları bertaraf etmeye çalışsak, bunun imkansız olduğunu fark ederiz. Niçin? Bu durumla ilgili kendi örneklerimden birini tekrar edeceğim. Bir tahtanın üzerinde durduğunuzu, onu kaldırmaya çalıştığınızı ve bunu yapmak için olabildiğince sert bir şekilde mücadele ettiğinizi farz edin. Başaracak mısınız? Hayır, çünkü siz kendi kendinizi kaldırmaya çalışıyorsunuz ve bu imkansızdır.

Bütün bunların ne anlama geldiğini fark edebilmek için insanın kendisiyle ilgili tüm görüşünün neredeyse tamamen yeniden yönlendirilmesi gerekir. Pek çok tampon, gurur biçimi ve aptalca düşünme tarzı bizi, içimizdeki durumun gerçekte neye benzediğini görmekten alıkoyar. Kendimizi kontrol ettiğimizi sanıyoruz. *Şuurlu* olduğumuzu ve her zaman ne

düşündüğümüzü, ne söylediğimizi, ne yaptığımızı bildiğimizi sanıyoruz. Bir *birlik* olduğumuzu, sürekli bir "ben"e, dolayısıyla *iradeye* sahip olduğumuzu ve ayrıca birçok başka şey olduğumuzu zannediyoruz. Bütün bunlar yolumuzun üzerinde duruyor ve *içsel ayrışma* pratiği yapmadan önce kendimiz hakkında ve gerçekte ne olduğumuz hakkında tamamen yeni bir his gereklidir.

Birdlip, 21 Eylül 1941

ANLAM ÜZERİNE BİR YORUM

I. Bölüm—Bazen birbirimizden o kadar bıkabiliriz ki, birbirimiz için hiçbir anlamımız kalmaz. Bir erkekle bir kadın birbirlerinden o kadar bıkabilirler ki, artık birbirleri için hiçbir anlamları kalmaz. Bir insan bir konudan o kadar bıkabilir ki artık o konunun o kişi için hiçbir anlamı kalmaz. Bir insan günlük işini, artık kendisi için hiçbir anlam ifade etmeyene kadar yıllar boyunca saygıyla yerine getirebilir. Bir insan kendisi için hiç anlamı kalmayana dek yeni maceralar arayabilir ve ne yapıyor olduğunu bilmez vs.

Şimdi gelin kendimize anlamın anlamını ve anlamın kaynağını soralım. Her şeyden önce anlamın önemli olup olmadığı hakkında düşünelim. Eğer iyice düşündükten sonra anlamın önemli olduğuna karar veriyorsak, o zaman kendimize *ne istediğimizi* soralım. Ne istediğimizin çok iyi bir formülasyonu şöyledir: "Her şeyde anlam bulmak istiyorum" veya "daha fazla anlam arıyorum" veya "anlamsızlıktan endişe ediyorum ve yaşamımda daha fazla anlam bulmak için dua ediyorum" vs. Birkaç sene evvel hedef hakkında Bay O. ile konuşuyordum. Konuşma; tekrarlanma olasılığı, yani bir insanın, yaşamını tekrar yaşaması hakkındaydı. Bu bir olasılıktır ve *özümüzde* –yani en derin ve en gerçek parçamızda– bir şey değişmiyorsa, o zaman kişinin yaşamının tekrarlanması –eğer bu oluyorsa– içinden geçtiği yaşamla özdeş olacaktır. Kişi aynı hayatı yaşayacaktır, belki de onu tekrar tekrar yaşayacak fakat hiç hatırlamayacaktır. Bu demektir ki, ölüm sırasında kişi doğmuş olduğu Zaman'ın o parçasına geri döner ve aynı çevrede vs. doğar ve tekrar aynı hayatı yaşar, aslında tekrar tekrar aynı hayatı yaşar çünkü kişinin içinde hiçbir şey değişmemiştir.

Bay O. bana bu, hayatımı tekrar yaşama olasılığıyla bağlantılı olarak hedefimin ne olduğunu sordu ve ben dedim ki: "Hatırlayabildiğim kadarıyla hayatımı düşünürken, içeri çok az şey aldığımı görüyorum. Tıpkı bir rüya gibiydi. Çok az anlama sahiptim ve aslında bütün o yıllar zihnimden silinip gitti. Hayatımı tekrar yaşayabilseydim, bütün deneyimlerimin anlamını hissetme gücüm olmasını isterdim." O dedi ki: "Evet, bu doğru. Kural olarak henüz orada değiliz. Bay G.'nin birisi hakkında söylediği gibi: 'Hiçbir zaman evinde değil.'" Sonra da sanırım şöyle devam etti: "Ve gerçekten bunu hepimize uygulayabiliriz. Hiçbir zaman evde değiliz ya da

çok nadiren oluyoruz. Neredeyse her zaman dışarıdayız. Bu yüzden deneyimlerimiz bizim için çok az anlama sahip ya da hiç anlamı yok." Ben dedim ki: "Fakat eminim ki örneğin siz yaşamınızı, benim kendiminkini hatırladığımdan çok daha iyi hatırlıyorsunuzdur ve yaşamınızın daha fazla anlamı vardır." Şöyle cevap verdi: "Evet, fakat pek senin kastettiğin şekilde değil. Senin ne kadar çok unuttuğunu fark ettim. Bana gelince, çocukken oyuncaklarla oynamadım. Hayalin daha az etkisi altındaydım. Yaşamın neye benzediğini çok erken yaşta gördüm." O zaman şöyle söyledim: "Bana gelince, itiraf etmeliyim ki asla yaşamı, üzerinde düşünülecek bir şey olarak görmedim. Onu olduğu gibi kabul ettim." Şöyle dedi: "Evet, bu yüzden senin için çok az anlamı vardı. Bir yere, açık bir hedefe gittiğini düşünürken, aslında sadece, tıpkı bir sel gibi yaşam tarafından sürükleniyordun. Ancak yaşamın seni hiçbir yere götürmediğini fark ettiğinde, bir anlam kazanmaya başladı."

O zamanlar bu konuşmayı çok garip bulmuştum. Bunu size, ifade ettiği fikirler açısından, hatırladığım şekilde aktardım. İki net izlenim alıp götürdüm: Birincisi, öldüğünüzde hayatınızı tekrar yaşama *olasılığı* açısından hedefinizi formüle etmek, ikincisi ise hayatın doğasını görmedikçe, onu yaşamakta daha fazla anlam bulamayacağınızdı.

Ona sormadığım soruyu cevapladığını fark ettim: "Yaşam nasıl daha fazla anlama sahip olabilir?"

Bu konuşmayı, *anlam* hakkında konuşmak için bir girişimin temeli olarak alalım.

Her ne kadar insanlar bunu her zaman fark etmeseler de anlamla yaşarlar ve şeyler anlamsız hale gelmeye başladığında, kendilerini ümitsiz ve yararsız hissederler. Yaşam belirli anlamlar verir, aksi takdirde hiç kimse yaşayamazdı veya herkes intiharın daha iyi olacağını hissederdi. Yaşamın verdiği anlamlar kalıcı değildir. Belki bunu hepiniz fark etmişsinizdir. İmajinasyon, anlamı artırır fakat realite onu tüketmeye eğilimlidir. Tabi ki imajinasyonla realite arasında hiçbir denklik yoktur. Biri asla diğerine geçemez çünkü tamamen farklı şeylerdir. İnsanların bunu görmesi, yani imajinasyonun asla realitede gerçekleştirilemeyeceğini anlaması uzun zaman alır. İmajinasyon başka bir planda yer alır, realite başka bir planda. Bununla beraber insanların çoğu sadece imajinasyondan çok fazla anlam çıkarırlar. İmajinasyon anlamı besler; anlamın kaynaklarından biridir. Fakat imajinasyonun faaliyetiyle biçimlenmiş olan anlam, realite ile uyuşmaz. Diğer yandan, imajinasyondan tamamen ayrı olarak realite kendi anlamına sahiptir. Örneğin, iyi bir akşam yemeği "realite"dir, imajinasyon değil. Kendi anlamına sahiptir. Eğer imajinasyondan kaynaklanan anlamı, yaşamdan –yani kelimenin sıradan anlamıyla konuşursak realiteden– kaynaklanan anlamdan ayırmaya çalışırsanız, anlamın bu iki kaynağı arasındaki büyük farkı görmeye başlarsınız.

Gelin şu cümleyi inceleyelim: "Bütün hayallerimi yıktın." Bu cümle ıstırap çekmek, yanlış anlaşılmış olmak, birisi tarafından ciddi biçimde zarara uğratılmış, adeta yıkılmış olmak anlamında kullanılıyor. İllüzyonlar, imajinasyonda yer alırlar. İmajinasyonunuzdan kaynaklanan bütün an-

lamlar yok edilirse, bu bir kayıp mıdır? Cevap: hem Evet, hem Hayır. Tabi ki bir insanın anlamlarını son derece şiddetli bir şekilde yok etmek ve ona zarar vermek mümkündür. Fakat imajinasyondan kaynaklanan anlam er geç sadece yaşamı karıştırır ve daha sonra sık sık, aslında herhangi bir gerçek durumun ya da ilişkinin gelişimini önler. Yaşama ilk kez kendi özel başlangıcımı yaptığımda –yani az çok bağımsız olarak (öyle sanıyordum) dünyada ilk ilerlediğimde– yaşam ve insanlar hakkındaki imajinasyonumun realite tarafından sunulan ve ondan elde edilebilen imkanlardan bir şekilde farklı olduğuna dair kesinlikle hiçbir fikrim yoktu. Tabi ki bu olağanüstü bir şey değil. Böyle bir tutum içinde olduğum için kendimi istisna olarak görmüyorum. O yaşlarda tamamen imajinasyon içindeydim. Demek istediğim, anlamlarım başlıca o kaynaktan gelmekteydi. Sonuç olarak deneyimlerim "bir rüya gibiydi". Bununla demek istediğim, realite imajinasyonla uyuşmuyordu ve tamamen imajinasyon altında olduğum için her şey "bir rüya gibiydi". Aslında ben rüya gibiydim. Orada değildim. Evde değildim. Her zaman dışarıdaydım. Çünkü anlamlarınız imajinasyon içinde biçimlenirse, o zaman daima imajinasyon içinde yaşıyorsunuz demektir, öyle ki yaşam çok uzaktaki nahoş bir şeydir. Realite gerçek değildir. Aslında, realitenin size sunduğu anlamlara bir türlü temas edemezsiniz. Sık sık herkesin rüyalarının kadınına veya rüyalarının erkeğine sahip olduğunu söylediğimi duydunuz. Bu tür rüyalar günümüzde pek çok şekilde yani sinema, romanlar vs. ile yoğunlaştırılıyor fakat imajinasyonda biçimlenmiş bu tür rüya-varlıkları, sadece sizin kendi enerjilerinizle beslenirler çünkü onları canlı tutmak için sizin enerjileriniz gerekir. Bütün bu tür imajinasyon biçimleri, güçlerini sizden sağlarlar. Fakat tüm bunların birçok insana, sıklıkla yaşamları boyunca olduğunu ve onları gerçek bir ilişkiye ya da gerçek insanlarla doğru temasa uygun olmayan bir hale getirerek, birçok farklı şekilde tükettiğini söylemek oldukça doğrudur. Bildiğiniz gibi Çalışma, *imajinasyondan*, mücadele edilmesi ve sürekli olarak savaşılması gereken şeylerden biri olarak söz eder. Bazılarınızın hatırlayabileceği gibi imajinasyon hakkında bazı çok çarpıcı meseller vardır. Bunları başka bir yerde vereceğim.

Şimdi Bay O. tarafından ifade edilen fikre geri dönelim: "Bir insan genellikle dışarıdadır. Çok nadir evde olur." Eğer bir insan imajinasyonun ve onun anlamlarının etkisi altındaysa, o zaman daima dışarıdadır. Evde değildir. Böyle biri *sizi* görmez. O sizin rüyanızı, sizin imajinasyonunuzu, sizin hayalinizi görür. Bu da herhangi bir gerçek ilişki için pek tatmin edici bir temel değildir. Bir insanın, imajinasyondan kaynaklanan anlamlardan realitenin sunduğu anlamlara geçebilmesi için muazzam bir şoka maruz kalması gerekir. Bu bağlamda ilk bakışta realite, imajinasyonun insana gece gündüz sunduğu anlam zenginliğine kıyasla çok zavallı, küçük bir şeydir.

Bildiğiniz gibi Çalışmada, kendinizle ilgili imajinasyonunuzdan ayrı olarak kendinizi görmeye çalışmanız gerektiği öğretilir. Bu çok uzun bir görevdir, ayrıca çok zor ve acı vericidir. Çekici olduğunuzu düşünebilirsiniz fakat genellikle oldukça kaba ve her zaman tembel olduğunuzu fark et-

mezsiniz. Aynı şekilde diğer insanları da imajinasyon olmadan görmeye çalışmalısınız. Bu da çok zordur. Herkesi her yönde kör eden, imajinasyondur. Bütün insanlığı kör eder. Genel olarak insanlık hakkında Çalışma'nın imajinasyonla ilgili sözlerinden birini duymuşsunuzdur. İnsanlığı, bir dönen aynalar salonundaki insanlarla karşılaştırır. Bu aynalar o şekilde düzenlenmiştir ki herkes bir hedefe doğru ilerlemekte olduğunu düşünür. Fakat aslında aynalar dönmekte ve insanlar da daima tekrarlanan bir döngü içinde dönmektedirler. İnsanları ilerlediklerine inandıran şey imajinasyondur. Sadece bu yüzyıla bir bakın! Bu imajinasyonun kökleri, her bir bireyin kendi hakkındaki imajinasyonunda ve imajinasyonlarından kaynaklanan tamamen yanlış anlamlardadır. İmajinatif insanlar, imajinatif insanlarla buluşurlar. İmajinatif insanlar, diğer imajinatif insanlarla buluşmak üzere giyinirler. İmajinatif insanlar, imajinatif insanlarla nazik bir şekilde konuşurlar. İmajinatif insanlar, imajinatif insanlarla evlenirler. İmajinatif insanlar, imajinatif insanları öldürürler vs. İnsanlar tamamen imajinasyondan ibaret olan sahte kişiliklere dayandıkları için durumun böyle olması şaşırtıcı değildir. İnsanların bütün anlamları, aslında sahip oldukları anlamların pek çoğu sahte kişilikten ve dolayısıyla imajinasyondan kaynaklanmaktadır. Gerçek anlamlar, imajinasyondan kaynaklanan anlamlardan ayrı bir şekilde var olurlar. Fakat imajinasyona dayanmayan bir şeyin yardımı olmadan onları bulmak zordur. Bu Çalışmanın amacı, imajinatif anlamı yavaş yavaş yok etmek ve onun yerine gerçek anlamı koymaktır. *Kendi üzerinde çalışmak* diğer şeylerin yanı sıra imajinasyonu yok etmek anlamını da taşır, çünkü Çalışma, kişinin gerçek yönünü aktif hale getirip geliştirmek ve sahte yönünü pasif hale getirip zayıflatmak içindir. Buna *uykudan uyanmak* adı verilir.

İmajinasyondan kaynaklanan anlamla realiteden kaynaklanan anlam hakkında konuştuk. Şimdi, Çalışma'dan kaynaklanan anlamdan söz etmeliyiz.

* * *

II. Bölüm--Çalışmanın tamamı, Çalışma ile bağlantılı olan bütün fikirler, Çalışma'nın insanın uykuda olması, insanın uyanma olasılığı, yaşam, mekaniklik, insanın içsel durumu, kişinin kendi üzerinde çabaları, şuur, varlık, yeni düşünme tarzı, yeni anlayış tarzı, şeyleri yeni bir tarzda ele alma hakkında söylediği her şey; bütün bunlar bir insanın sahip olabileceği en büyük anlam kaynağı haline gelebilir. Çalışmanın bir insana verebileceği anlamlar –ezoterizm ve onun insan ve insanın olası içsel yeniden doğuşu hakkında değişmeyen kavramlarının verebileceği anlamlar– yaşamın bize verdiği bütün anlamları dönüştürebilecek olan bir fikirler düzenine aittir. Eğer bir insan, *yaşamı çalışma olarak* ele alırsa, varoluşla bütün ilişkisi değişmeye başlar çünkü onun için *yaşamın anlamı* değişir. Yaşamı başka bir ışık altında görür, bir *amaç* olarak değil bir *araç* olarak görür ve bu onun yaşamla ve olaylarla eskiden olduğu gibi özdeşleşmemesini sağlar. Yaşamın kendisini mutlaka bir yere götüreceğini ummaz, fakat yaşamı Çalışma'nın ışığı altında ele alırsa onun kendisinin öğretmeni olacağını bilir. Yani Çalışma ona yavaş yavaş yaşamda olanları nasıl ele alacağını öğretir,

böylece o, yaşamdan ve yaşamda olan her şeyden öğrenir ve bu şekilde yaşam onun öğretmeni haline gelir. Ne olursa olsun, tutunmak için Çalışma vardır ve Çalışma'nın ona kendi yaşamının gerçek anlamı hakkında verdiği açıklamanın, yaşamdaki hiçbir şey tarafından yok edilemeyeceğini bilir. Fakat yaşamı bir *amaç* olarak kabul ederse, durum farklı olacaktır; o zaman Çalışma'yı asla anlayamayacak ve hiçbir yeni anlama sahip olamayacaktır. Demek ki Çalışma bakış açısından yaşam bir araçtır ve kendini geliştirme hakkında Çalışma'nın öğrettiği her şey gerçek amaçtır. Yine de bu kolayca anlaşılamaz, aynı şekilde *yaşamı çalışma olarak* ele almanın kolay olduğunu da zannetmeyelim. Yaşamda nahoş bir durum meydana geldiğinde insan bu olayı kolayca Çalışma bakış açısından ele alamaz, özellikle de sayelerinde kendimizden memnuniyet hissettiğimiz anlamlarımıza dokunursa. Bu anlamlar imajinasyon ve sahte kişilikten kaynaklanırlar ve onları gerçekten kendimizmiş gibi kolay bir şekilde kabul ederiz. Tabi ki hiç kimse çalışmayı *anlamaz.* Onun hakkında çok az şey biliyoruz. Fakat az sayıda insan onu varlığına uygulamıştır. Yani Çalışma bizim için *üçüncü kuvvet* değildir. Yaşamdır üçüncü kuvvet. Çalışma ancak belirsiz bir şekilde, zaman zaman ve bir başkasının yardımıyla bir insan için *üçüncü kuvvet* haline gelir, yani yaşamın ve yaşamdan kaynaklanan imajinasyon formlarının nötrleştirici kuvvetinden daha güçlü bir *nötrleştirici kuvvet* haline gelir.

Değişmek çok zordur ve sizin için anlamın kaynağı yaşam ve imajinasyon olduğu müddetçe hiçbir değişim mümkün değildir. Yeni bir şekilde düşünmek, içsel gelişimin başlangıç noktasıdır. Hepinizin bildiği gibi bu, tam olarak İnciller'in söylediği şeydir. İnciller aynı zamanda "ezoterik öğreti"dir, yani insanın olası içsel tekamülüyle ilgili öğretidir. İnciller der ki: "İnsan yeni bir şekilde düşünmedikçe Göklerin Krallığını kazanamaz." Bu cümle ne yazık ki şöyle tercüme edilmiştir: "İnsan tövbe etmedikçe..." Yeni bir tarzda düşünmek yeni anlamlar bulmaktır ve yeni fikirlerin verilmesi yeni düşüncelere sahip olmaktır. Fakat insanlar anlatılmak isteneni pek göremiyorlar. Bu çalışmayı duyuyorlar ve hala eskisi gibi düşünüyorlar. Bu yüzden bu çalışmadaki pek çok fikrin garip veya fantastik olduğuna inanıyorlar fakat öyle olan aslında kendileri. Bu sistemde yer alan fikirlerin hiçbiri garip veya fantastik değildir. Çalışma olgusunun küçük bir pırıltısını yakalayana kadar, İnciller'in ve bütün Ezoterizmin aslında garip veya fantastik şeyler söylemediklerini, tam tersine gerçek ve bizim için kesinlikle gerekli bir şey söylediklerini anlayana kadar, kaç tane korkunç ve zor deneyimden geçmemiz ve ne kadar zaman harcamamız gerekiyor?

Bireysel deneyimimizde bunun bir kez farkına varmaya başladığımızda yeni anlamlar içimize girer ve yaşamla olan ilişkimiz derhal bir parça değişir. Eski anlamlar güçlerini bir parça yitirirler. Psikolojik olarak, farklı anlamlar içeren bir dünyada yaşarız ve yeni anlamlar ancak eskileri öldüğünde içimize girer. Kişinin bir yandan bütün eski anlamlarına hizmet edip öte yandan *yeni anlamlara* ulaşmayı bekleyemeyeceğini anlıyor musunuz? Fakat bütün bunları anlamak çok zordur. Hepiniz kendi anlamlarınıza sahipsiniz: takip ettiğiniz anlamlar. Hatta belki de kendi anlamlarınızın tek ve kesinlikle doğru olduğuna inanıyorsunuz veya belki her şey için sa-

bit anlamlar olduğunu, *standardize olmuş anlamlar* olduğunu düşünüyorsunuz. Tabi ki durum böyle değil. Her bir şeyin anlamı değişebilir. Bu savaş başladığından beri anlamdaki bazı genel değişimlerini düşünün. Bir şey sizin için bütün anlamını yitirebilir; o artık sizin için anlamsızdır ve onunla bir ilişkiniz kalmamıştır. O kişinin sizin için anlamı vasıtasıyla bir insanla bağlantı kurarsınız. Bu anlam değişirse ilişkiniz de değişir.

Anlam bizi bir şeye veya bir insana bağlar ve tüm anlam solduğunda ortada ilişki kalmaz. Fakat bu sizin anlamınızın kaynağına bağlı olacaktır. Yaşam insanları böler, Çalışma insanları birleştirir.

Bir insan, *yaşamı Çalışma olarak* alırsa, her şey yeni bir anlam kazanabilir. Yeni anlamın bir sonucu olarak, yeni merkezlere temas edilir, içsel olarak yeni bağlantılar kurulur ve yeni yorumlar mümkün hale gelir. Yani insan biraz daha özgür olur; artık o kadar mekanik değildir. Fakat bu yeni anlamların kaynağı ona Çalışma'nın fikirleri vasıtasıyla ulaştığı için, bu değişim o kişinin fikirleri ne kadar hissettiğine, Çalışma'yı ne kadar değerlendirdiğine bağlıdır. Bu yüzden, kökeni mekanik hayatın ötesinde, şuurlu insanlık çemberinde yer alan bu üçüncü bitmez tükenmez anlam kaynağını daha iyi anlamak için Çalışma'nın anlamını ve Çalışma'nın tekamülünün ne anlama geldiğini düşünmelisiniz.

Birdlip, 18 Ekim 1941

MERKEZLERİN YANLIŞ ÇALIŞMASI ÜZERİNE BAZI NOTLAR

I. Bölüm—Bu öğreti sisteminde bulunan en ilginç fikirlerden biri, insanın birkaç farklı zihne sahip olduğu ve aklın, bu zihinlerden sadece biri olduğudur. Gelin, öğretiye göre bir insandaki farklı merkezlerin diyagramına bakalım.

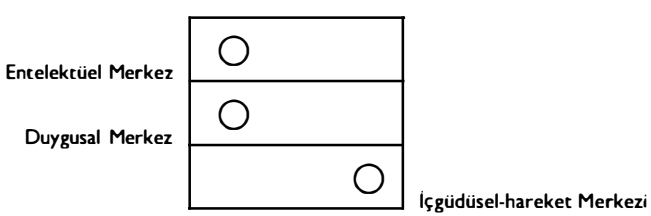

Bu merkezlerin her biri de "zihin"dir. Her biri *farklı türde bir zihni* temsil eder.

Merkezler kaba bir şekilde, çok hassas ve son derece karmaşık makinelerle karşılaştırılabilir, her bir makine farklı bir amaç ve kullanım için tasarlanmıştır. Dahası, her makine ayrı ayrı daha küçük makinelerden veya ma-

kine içindeki makinelerden imal edilmiştir ve bunlar kendi başlarına çalışabilirler. Yani bütün merkez veya bütün makine çalışabildiği gibi, sadece küçük bir parçası da çalışabilir. Herkes bu çok karmaşık ve hassas makinelere sahiptir, fakat onlar hakkında hiçbir şey veya hemen hemen hiçbir şey bilmediklerinden insanlar onları yanlış bir şekilde kullanmaya mahkumdurlar. Aslında sadece *tek bir* zihne sahip olduklarını ve bu *tek* zihnin her şeyle ilgilenebileceğini düşünürler. *Tek zihin* fikri, insanın *tek* olduğu illüzyonuyla –yani herkesin kendi hakkında taşıdığı imajinasyon biçimi ile– bağlantılıdır; sanki insan içsel olarak tektir, bir birliktir, tek bir iradeye ve sürekli bir "Ben"e sahiptir, tam bir şuura, öz-bilgisine ve yapabilme gücüne sahiptir gibi. Bu konuda kimsenin yeterince derin bir şekilde iyice düşünememesi –çünkü insanın içsel "hastalığına" yol açar– çok garip ve ilginç bir şeydir. İnsanın aslında bir değil birçok olduğunu, bir birlik ve uyum değil çokluk ve uyumsuzluk olduğunu, farklı zamanlarda onun sorumluluğunu alan sürekli ve gerçek bir "Ben"e değil yüzlerce farklı ve oldukça çelişkili "ben"e sahip olduğunu, gerçek bir iradeye değil her bir "ben"e ait bir sürü değişen çatışmalı iradeye sahip olduğunu, sadece çok nadir anlarda şuur sahibi olduğunu, genelde uyur-uyanık garip bir halde bulunduğunu ve tüm bunların sonucu olarak gerçek bir yapabilme gücüne sahip olmadığını, bu yüzden de her şeyin sadece olmakta olduğu ve kimsenin olmakta olanı engelleyemediği bir dünyada yaşadığını fark etmeye tahammül edebilmek çok uzun bir zaman alır. Bir insanın *tek bir* zihne değil de farklı merkezlere veya zihinlere sahip olduğu fikrine içerlenebilir ya da bu, insanların şuurlu olmadıklarını söylemek kadar fantastik sayılabilir. Aslında hiç kimse kendisiyle ve kendi gerçek durumuyla yüzleşmeyecektir.

Bu yüzden insan kendisini nasıl hayal ediyorsa buna sıkıca sarılır ve var olmayan, gerçek olmayan imaja bu şekilde yapışması, onun var olmasını ve gerçek olmasını –yani ne olabilecekse o olmasını ve aslında ne olmak için yaratıldıysa o olmasını– imkansızlaştırır. Çalışma'da, herkesin bir milyoner olabileceğinin ama milyoner olmak için önce kişinin milyoner olmadığını fark etmesi gerektiğinin söylendiğini belki duymuşsunuzdur. Bu bağlamda herkes meseldeki zengin genç adama benzer: erdemli olduğu hissi açısından zengin adam, kendine bir mal mülkmüş gibi iyilik atfeden ve sahip olduğu meziyetlerle derin bir şekilde özdeşleşmiş olan adam. Hatırlarsınız, sahip olduğu her şeyi satıp yoksullara, yani "zengin kişilik tarafından aç bırakılmış, kendisinin gerçek ya da temel, gelişmemiş içsel parçasına vermesi söylenmişti. İnsan, kendi içinde gerçekten de farklı merkezlerin mevcut olduğunu kavrama noktasına kendi başına ulaşmadıkça, merkezlerin yanlış çalışması hakkında söylenmiş bir şeyi anlaması pek muhtemel değildir. Bunun fantastik bir fikir veya sadece teorik bir fikir olmadığını hepiniz anlamalısınız. Bu bir gerçektir; yaşamını iyi bir şekilde kullanmak isteyen ve onun bulanık, biçimsiz ve geniş çapta anlamsız olmamasını isteyen herkes için bu, en büyük öneme sahip bir gerçektir. Bu nedenle, kendi üzerinde pratik çalışma açısından size yapmanız gerektiği söylenen ilk şey, belirli bir anda hangi merkezin veya merkezlerin çalıştığını göz-

lemlemenizdir. Yani kendini değiştirmeye götüren tek yol olan kendini gözlemleme pratiğini, her şeyden önce içinizdeki farklı merkezleri fark etme ile bağlantılı olarak yapmanız söylenir. Fakat bu bile çok zordur ve insanlar, uzun zaman sonra bile, içlerinde bu merkezlerin mevcut olduğunu gerçekten kendileri görmezler. Ya da bu merkezleri sadece bir an için gözlemlemeyi dener ve bütün yapılması gerekenin bu olduğunu zannederler. Başlangıç olarak, herkesin içinde üç farklı insan olduğunu söyleyelim; bu üç merkeze veya zihne karşılık gelen Entelektüel İnsan, Duygusal İnsan ve İçgüdüsel-Hareket Eden İnsan'dır. İnsan bir şey düşünür, başka bir şey hisseder ve üçüncü bir şey "duyumsar"; yani İçgüdüsel Merkezine ait duyumları, Duygusal Merkeze ait hislerinden ve Entelektüel Merkeze ait düşüncelerinden farklıdır. Bir hedefi muhafaza etmeye çalıştığınızı farz edelim ve bu amacı netleştirme meselesi ile karşı karşıyasınız. Şimdi, bir şeye canınızın sıkıldığını farz edelim; meseleyi sadece farklı merkezler açısından ele alırsanız ne olacak? Eğer canınız sıkılmışsa bu, Duygusal Merkez negatif hale gelmiş demektir. Kendinizi kızgın, aksi, düş kırıklığına uğramış hissediyorsunuz ya da belki hiçbir şeyin değeri olmadığını düşünüyorsunuz. Şimdi farz edelim ki Duygusal Merkezin zihnini takip ediyorsunuz, *o anda* hedefiniz ne olursa olsun onu muhafaza etmeniz olası mıdır? Tabi ki hayır. Fakat Entelektüel Merkezinize gidip –bunu başarabilirseniz– hedefinizi ve bu hedefi edinmenize neyin sebep olduğunu vs. düşünebilirseniz, hala hedefinizi muhafaza edebilirsiniz. Niçin? Çünkü bu durumda doğru olan merkezi kullanıyorsunuzdur. Yanlış merkezi kullanmıyorsunuz çünkü *negatif* bir durumdayken Duygusal Merkezi kullanmak veya takip etmek, her zaman *yanlış merkezi* kullanmak demektir. Fakat bütün bunlar daha önce yeterince konuşuldu. Bugün de merkezlerin yanlış kullanımını konuşacağız fakat belirli bir görev için kullanılmakta olan yanlış merkezler anlamında değil; bir merkezin yanlış bölümünü kullanmak anlamında, merdivenleri çabucak nasıl ineceğinizi *düşünmeyi* denemeyi buna örnek olarak verebiliriz. Bildiğiniz gibi her merkez üç bölüme ayrılmıştır ve bunların her biri de yine üç bölüme bölünmüştür. Şu anda merkezlerden bazılarının pozitif ve negatif bölümlere ayrılmasından bahsetmiyorum. Her bir merkez, kendisini ve diğerlerini, kendisine ait üç bölümde ve diğer üç alt bölümde yansıtır. Örneğin Entelektüel Merkez; İçgüdüsel-Hareket Merkezini, Duygusal Merkezi ve Entelektüel Merkezin kendisini temsil eden üç bölüme sahiptir fakat hepsi de daha *küçük bir ölçek* üzerindedir. Bunlar da yine aynı şekilde daha küçük ölçek üzerinde tekrar bölünürler.

Herhangi bir merkezin İçgüdüsel-Hareket bölümü, en mekanik olan bölümüdür ve genelde insanlar yaşamlarını merkezlerin bu mekanik bölümlerinde yaşarlar. Fakat genel olarak merkezlerin bölümlerini ayrıntılarıyla anlatmadan önce onların bölünmeleriyle ilgili bir prensibin iyice kavranması gerekiyor. İnsanlar zamanlarını niçin merkezlerin mekanik bölümlerinde geçirmektedirler? Bunun cevabı çok basit; çünkü bu bölümler *dikkat istemezler*. Pratik olarak dikkat sıfır olduğunda, insan merkezlerin en düşük en otomatik bölümlerindedir. Sonuçta insan, ne yaptığı hakkında hiçbir fikri olmadan bir şeyler söyler ve yapar. Diğer bir sonuç da şudur;

kişi hiçbir değişime adapte olamaz veya bilgisini kullanamaz, tamamen mekanik olarak davranır ve bildiklerini bir makine gibi tekrarlar. Pek çok insanın kendisini yeni fikirlere veya koşullara adapte etmesinin ne kadar zor olduğunu ve kendilerine öğretilmiş her şeyi tıpkı bir okul çocuğu gibi nasıl tekrarladıklarını hepiniz fark ediyorsunuzdur.

Merkezlerin daha yüksek bölümlerine girebilmek için *dikkat* çabası gereklidir. *İlke* budur. Şimdi, başlangıç noktası olarak Entelektüel Merkezin mekanik kısmını ele alalım. Burasının fonksiyonu anıların, izlenimlerin ve çağrışımların *kaydının* yapılması işlemidir ve normalde bütün yapması gereken budur, yani *doğru bir şekilde kullanılıyorsa*. Merkezin bütününe yöneltilmiş sorulara asla cevap vermemelidir. Her şeyin ötesinde, önemli bir konuda asla karar vermemelidir. Merkezlerin kendi parçaları ve bölümleriyle ilintili olarak yanlış çalışmalarının ilk örneği burada karşımıza çıkıyor. Biçimlendirici Bölüm veya Biçimlendirici Merkez adı verilen Entelektüel Merkezin mekanik bölümü sürekli olarak sorulara cevap veriyor ve sürekli olarak kararlar alıyor. Argo deyimlerle, tipik cümlelerle ve her türden jargonu* kullanarak cevaplar veriyor. Otomatik olarak yanıtlıyor ve tıpkı bir makine gibi en çok alışkın olduğu şekilde konuşuyor. Ya da daha yüksek bir skalada, bir öğretim üyesi veya hükümet sözcüsü gibi, her zaman basmakalıp bir şekilde bildik cümleler, parti vecizeleri, sloganlar, atasözler, deyişler vs. kullanarak cevap veriyor. İşin garip tarafı pek çok insan her zaman bu şekilde cevap verir ve asla farkına varmaz. Çünkü ya herhangi bir şey hakkında düşünmezler ve dolayısıyla Entelektüel Merkezin mekanik, hatta otomatik ifadelerine güvenirler ya da kendi kendilerine düşünmelerinin ve düşüncelerini merkezin en düşük bölümlerinin mekanik kelimelerinden ve ifadelerinden kurtarmalarının önemini görmezler.

Şimdi *dikkat* konusuna geliyoruz. Dikkat bizi merkezlerin daha iyi veya daha şuurlu bölümlerine götürür. Üç tür dikkat vardır:

(1) merkezlerin mekanik bölümlerini niteleyen sıfır-dikkat;

(2) çaba istemeyen fakat cezbolan ve sadece konu dışı şeylerin dışarıda tutulmasını gerektiren dikkat;

(3) çaba ve irade ile yönlendirilmesi gereken dikkat.

Söylendiği gibi, ilk tür dikkat, yani sıfır-dikkat, merkezlerin mekanik işleyişine eşlik eder; ikinci tür dikkat ise bizi merkezlerin duygusal bölümlerine götürür; ve üçüncü tür dikkat de entelektüel bölümlere götürür. Tekrar kısaca Entelektüel Merkezi örnek olarak alalım, çünkü bu konuya bir dahaki sefer tekrar dönmek zorunda kalacağız. Tüm Entelektüel Merkezin duygusal bölümü başlıca bilme isteğinden, anlama isteğinden, bilgi arama, keşfetme, anlayışını artırma, kavrama ve öğrenme, bilme tatminine sahip olma, gerçeğe ulaşma arzusu, öğrenme ve erişmek için uzanma zevkinden; ve aksine, bilmemenin acısından, cahil ve bilgilenmemiş olmanın yarattığı tatminsizlikten vs. meydana gelir. Duygusal bölümün işleyişi tam dikkat gerektirir fakat merkezin bu bölümünde dikkat herhangi bir çaba gerektir-

*anlaşılmaz sözler ya da dil; mesleki argo; bozuk şive (ç.n.)

mez. Burada dikkat, konunun kendisi tarafından cezbedilir ve korunur. Tüm Entelektüel Merkezin entelektüel bölümü bir yaratma, inşa etme, icat etme, metotlar bulma, bağlantıları görme ve görünüşte izole olmuş şeyleri bir düzen veya birlik veya formülasyon içinde biraraya getirme –ki böylece o ana kadar çapraşık olan bir şeyin doğrusunu görürüz– kapasitesini içerir. Bu bölüm *yöneltilmiş dikkat* olmaksızın çalışamaz. Bu bölümdeki dikkat, cezbedilmiş değildir fakat kontrol edilmeli, çaba ve iradeyle orada tutulmalıdır; merkezin bu kısmına ait olan çalışmayı yapmaktan genellikle kaçınırız, bu yüzden çoğu zaman *kullanılmamış* bir şekilde durur.

Bunlara dayanarak artık merkezlerin hangi bölümlerinde olduğumuzu fark edebiliriz. Gelecek sefer bu konu üzerinde daha fazla konuşacağız.

Birdlip, 23 Ekim 1941

MERKEZLERİN YANLIŞ ÇALIŞMASI

II. Bölüm—Geçen sefer merkezlerin yanlış kısımlarını kullanma açısından ve *Dikkat* prensibi açısından merkezlerin yanlış çalışmasından bahsettik.

Dediğimiz gibi, insanlar merkezlerin küçük bölümlerinde, yani mekanik bölümlerinde ikamet eder veya yaşarlar. İçimizdeki bütün farklı "ben"lerin, merkezlerin daha küçük veya daha büyük bölümlerinde yaşadıklarını anlamalısınız. Bunun anlamı, daha çok mekanik veya daha az mekanik "ben"lere sahip olduğumuzdur. Günlük yaşamımızı kontrol eden bu "ben"lerin çoğu bu küçük bölümlerde, merkezlerin mekanik ve hatta otomatik bölümlerinde ikamet ederler. Bu bağlamda, insanlar merkezlerin küçük mekanik bölümlerinden hareketle ikamet eder ya da yaşarlar. Yani günlük yaşamımız büyük oranda, merkezlerin bu küçük alt bölümlerinde ikamet etmekte olan çok küçük mekanik "ben"ler tarafından kontrol edilmektedir. Farklı güç ya da nitelik ya da kapasitede "ben"lerimiz vardır ve bunlar bizim hizmetçimiz olmalıdır, efendimiz değil. Örneğin, merkezlerin küçük alt bölümlerinde yaşayan "ben"ler, bu Çalışmayı anlamaktan acizdirler. Çok sınırlıdırlar. Değişemezler. Yeni olan her şeye karşı kuşku duyan köylülere benzerler. Günlük yaşamda kullandığınız küçük "ben"ler –kavga eden ve bağlantısız hisseden, küçük planlar, küçük kuşkular, küçük şeyler, küçük ilgiler vs. ile meşgul olan "ben"ler– merkezlerin mekanik bölümlerinde yer alırlar. Küçük şeyler için oldukça yararlıdırlar fakat Çalışma'yı anlayamazlar. Onlar merkezlerin küçük bölümlerine aittirler. Bazen insanlar, *o skalada* yani küçük şeyler skalasında çok önemli olan günlük yaşamın küçük şeyleriyle meşgul olan bu küçük "ben"lerin görüş açısı ve onların acil küçük ihtiyaçları haricinde bir şey anlamaktan aciz bu küçük günlük "ben"ler içinde çok fazla kaybolurlar. Diğer bir deyişle, bu küçük "ben"ler kendi yerlerini alırlar ve kendilerine ait olanla uğraşırlarsa, işleri-

ni yapmaları gerektiği gibi yaparlar; ve herkes bu tür eğitilmiş "ben"lere sahip olmalıdır. Bildiğiniz gibi 4 No.lu insan veya dengeli insan haline gelebilmek için kişinin merkezleri, bütün bölümlerinde bir dereceye kadar gelişmiş olmalıdır. Fakat söylemiş olduğumuz gibi, bu küçük "ben"ler bu Çalışma'yı kavrayamamakta, kendilerini bu Çalışma'nın fikirlerine adapte edememektedirler ve Çalışma fikirleri sadece bu küçük günlük yaşam "ben"lerine ulaşacak olursa, Çalışma bir insanın varlığında kabul edilememiş ve doğru bir şekilde yerleştirilememiştir. Kısacası bu Çalışma, sadece küçük, bencil, günlük "ben"ler tarafından alınacak olursa, yalnızca onların kendi küçük anlayış seviyelerine göre, yani bu küçük "ben"lerin "varlık seviyesi"nde anlaşılacaktır. Bu Çalışma daha büyük "ben"lere ulaşmalı ve onun küçük "ben"ler içinde boğulmasına asla izin verilmemelidir. Bu, kendi üzerinde çalışmanın çok gerçek ve önemli bir yönüdür, yani merkezlerin küçük bölümlerinde yaşayan küçük "ben"lerin bu Çalışma'nın fikirleri hakkında düşünüp karar vermesine izin vermemek çok önemlidir. Bu çok önemli olduğu için ve pratik bir bakış açısından şu an incelediğimiz merkezlerin yanlış çalışması konusuna iyi bir örnek oluşturduğu için ne manaya geldiğini daha iyi anlamaya çalışmalıyız. Çünkü daha önce de söylediğimiz gibi merkezlerin yanlış çalışmasının incelenmesi, sadece bir merkezin yanlış kullanılması –hızla merdivenlerden aşağıya koşmak için düşünme merkezini kullanmak gibi, ki bu durumda o kişi düşecektir– meselesi değil, ayrıca belirli bir anda yapılması gereken şeyle bağlantılı olarak bir merkezin doğru *bölümünü* kullanmakla da ilgili bir meseledir. Çünkü farklı zamanlarda başa çıkmak için kullandığımız oldukça farklı *tür* şeyler vardır ve sadece farklı merkezlere ya da zihinlere –karmaşık kıyaslar ve düşünceler için entelektüel merkezi, düşünceden çok daha hızlı karmaşık hareketler için hareket merkezi, şeylerin ve ilişkilerin ve entelektüel merkezden saklanmış anlamların niteliğini görmek için duygusal merkez vs.– sahip olmakla kalmayız; her bir merkez, şeylerin planında her biri kendi doğru yerine ve uygun fonksiyonuna sahip olacak şekilde bölümlere ve alt bölümlere de ayrılır.

Entelektüel merkeze geri dönelim. Bunun *mekanik* bölümü kendi içinde bütün *anıların, çağrışımların ve izlenimlerin kaydedilmesi* işini kapsar ve normalde, yani diğer merkezler ve o merkezlerin bölümleri *kendi* işlerini yapıyorlarsa bütün yapması gereken iş budur. Bu bölüm, tıpkı bir sekreterin söylenenleri not alması ve düzenlemesi vs. gibi sadece kayıt işini yapmalıdır. Daha önce de söylendiği gibi asla *merkezin bütününe* yöneltilmiş soruları cevaplamamalı ve asla önemli bir konuda karar vermemelidir: Fakat ne yazık ki sürekli olarak karar vermekte, dar sınırlı kapasitesi içinde basmakalıp cümleler kullanarak cevap vermekte ve her şart altında aynı şeyleri söylemeyi ve aynı mekanik şekillerde çalışmayı sürdürmektedir. Bu, insanın sabit bölümüdür ve bir insan entelektüel merkezin mekanik bölümlerinde entelektüel olarak ikamet ettiğinde o kişi değişmeyecektir; onun içinde yeni bir şey mevcut olamaz, yaşamı her zaman belirli bir şekilde görecek ve bir gramofon gibi daima aynı şeyleri söyleyecektir. Fakat daha büyük bir bölümde, gelişmiş başka bir parçası varsa durum tamamen farklı

olacaktır. O zaman bu insanın çok mekanik ölü bir yönü ve ya duygusal ya da entelektüel bölümlerde uzanan daha şuurlu ve canlı farklı bir yönü olacaktır. Aslında Çalışma anlamında dengeli bir insan, bir dereceye kadar bütün merkezlerin bütün bölümlerinde –mekanik, duygusal ve entelektüel– gelişmiştir. Yani kişi onların içinde bazı "ben"lerle temsil edilmektedir ve bunlar boş odalar gibi değildirler. Bu, o kişinin enerjisini dağıtır ve psişik yaşamını uyumlu hale getirir, fakat merkezlerin uyumlu gelişimi sadece Çalışma'nınkine benzeyen fikirler –yani "C" tesirlerinden, *şuurlu insanlık çemberinden*, tam içsel endama ulaşmış olanlardan gelen tesirler– vasıtasıyla mümkündür. Tek başına hayat-ilgilerinin, tek yönlü gelişime yol açacağı bellidir; ve hiç kimse sadece bencillik vasıtasıyla gelişemez çünkü o zaman sadece duygusal merkezin belli bölümleri gelişecektir.

Şimdi eğer çalışma, entelektüel merkezin mekanik bölümüne düşüyorsa, günlük yaşam meseleleriyle ilgilenen "ben"ler arasına düşecek, demektir. Bu "ben"ler "A" tesirleriyle beslenirler ve yaşamda kullanılmak içindirler fakat Çalışma'nın ne hakkında olduğunu ve Çalışma'nın niçin gerekli olduğunu anlayamazlar. Kendileri için realitenin toplamı demek olan dıştaki görünür dünyaya dönüktürler. Onlar için sadece görebildikleri ve dokunabildikleri şey gerçektir. Dolayısıyla ortada *Çalışma fikirlerinin* gelişebileceği bir *toprak* yoktur çünkü Çalışma duyular vasıtasıyla görülebilen veya dokunulabilen şeylerle ilgili değildir, ama *kendini* gözlemleme ile başlar, yani görülüp dokunulamayan bir şeyle. Dolayısıyla Çalışma'yı merkezlerin daha büyük bölümlerinde, daha büyük "ben"lerde alma fırsatı kendilerine verilmiş olan kişilerin; bu fikirlerin küçük mekanik "ben"lere inmesine ve buralarda bölünüp, küçük parçalara ayrılmasına izin vermelerinin ne kadar tehlikeli olduğunu anlayabilirsiniz. Kutsal şeylere saygısızlığın temel fikri aslında budur, yani merkezlerin yanlış çalışmasına aittir. Çalışma daima *dikkat* ile düşünülmelidir çünkü bu bir insanı merkezlerin entelektüel bölümlerine yerleştirir.

Çalışma fikirlerini küçük dar "ben"lerle duymakla ilgili olarak Çiftçi ve Tohum hakkında anlatılan meseli hepiniz bilirsiniz. Merkezlerin sadece çok küçük bölümlerinde, küçük kişisel şeylerle yaşayan bir insan, bu Çalışma'yı duyduğunda ancak çok küçük oranda anlayabilecektir. Meselde bu durumdan bahsedilir. Tohum; ezoterizmin fikirleri, Çalışma'nın fikirleri anlamına gelir. Eğer bu Çalışma'nın fikirleri, yani canlı tohumlar çok küçük "ben"lere, küçük "ben"lerin yerleştiği merkezlerin çok küçük bölümlerine düşerlerse, aynen tohumun "yol kenarına" düşmesine benzerler. Gelin söz konusu meseli beraberce hatırlayalım:

> "Ekincinin biri tohum ekmeye çıktı. Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düştü, ayak altında çiğnenip gökteki kuşlara yem oldu. Kimi kayalık yere düştü, filizlenince susuzluktan kuruyup gitmiş. Kimi, dikenler arasına düştü. Filizlerle birlikte büyüyen dikenler filizleri boğdu. Kimi ise iyi toprağa düştü, büyüyünce yüz kat ürün verdi." (*Luka*, 8:5-8)

Havarilerine bu meselin yorumunu yaparken İsa şöyle der: "Tohum, Tanrı'nın sözüdür. Ve yol kenarına düşenler işitmiş olanlardır; sonra şey-

tan gelir ve sözü onların kalplerinden alır, böylece onlar artık inanmaz ve kurtarılamaz." Neden yol kenarı dendiğini anlıyor musunuz? Bu, Çalışma'nın içerdiği fikirlerin, kişinin zihin trafiğinin tam ortasına, onun yaşamındaki sıradan düşüncelerin arasına düştüğü ve Isa'nın *şeytan* diye adlandırdığı zihnin *mekanik* yönü ile alındığı anlamına gelir çünkü mekaniklik şeytandır.

Artık hepinizin bildiği gibi, Çalışma anlamında, bir insan ancak kendi varlık seviyesinde anlayabilir. Bu şu anlama gelir; eğer kendinizinkinden daha yüksek bir varlık seviyesinde bulunan bir insanla karşılaşırsanız, onu anlamayacaksınız. Eğer çok küçük, çok sınırlı ve mekanik "ben"lerde yaşıyorsanız, bu sizin varlık seviyenizi gösterir. Bu durumda ancak çok küçük, çok ufak, çok kişisel şeyleri anlayacaksınız ve daha önce de söylendiği gibi, eğer kendinizi günlük yaşamınızın küçük olaylarıyla ilgili bu küçük "ben"lere, küçük kıskançlıklarınıza, küçük kinlerinize, isteklerinize ve anlamsızlıklarınıza merkezlerseniz, kendinizi herhangi yeni bir şeye adapte edemezsiniz; böylece Çalışma'nın fikirleri "yolun kenarına düşerek" ya sizin için tamamen anlamsız olacak ya da gülünç, saçma, gereksiz ve fantastik bir hale bile gelecektir. Bu da Çalışma'yı kendi varlık seviyenize göre anlayacaksınız demektir. Fakat herkesin bir varlık *skalası* vardır. Yani aslında bir insan, *manyetik merkeze sahip olması şartıyla* kendi içinde daha iyi bir seviyeye ve daha iyi "ben"lere sahiptir; bunlar vasıtasıyla Çalışma'yı anlayabilir, yeter ki bunları bulmaya çalışsın. Bunun bir işareti de "A" tesirleriyle "B" tesirlerini birbirinden ayırt edebilmesini sağlayan "manyetik merkez"e sahip olmasıdır.

Birdlip, 9 Kasım 1941

MERKEZLERİN YANLIŞ ÇALIŞMASI

III. Bölüm—Merkezlerin mekanik bölümlerinin kendilerine uygun yapacak işleri vardır ve dikkat olmaksızın veya çok küçük bir dikkatle doğru bir şekilde çalışabilirler. Yürüdüğünüzde, bu hareket çok küçük bir dikkat gerektirir ve bu da sadece zaman zaman gerekir ve yürüme eyleminin içerdiği bütün karmaşık hareketler, hareket merkezinin mekanik bölümleri tarafından doğru bir şekilde yerine getirilir. Bunun, *hareket merkezinin* mekanik bölümü tarafından yapıldığını kanıtlayabilirsiniz çünkü siz yürürken bir taraftan da elleriniz şuurlu bir yönelim –yani dikkat– gerektiren hareketlerle meşgul olabilir, sözgelimi bir kurşun kalemi traşlamak veya bir ipi çözmek vs. gibi. Fakat merkezlerin mekanik bölümleri sıfır-dikkatle veya nadiren çok küçük bir dikkatle çalışabildikleri için, sık sık bağımsız olarak hareket ederler; örneğin, bir adam bir mesele üzerinde düşünürken akşam yemeği için giyinmeye odasına gider fakat sonra şaşkınlık içinde kendisini yatağında bulur. Benzer örneklere herkes dikkat etmelidir.

İnsan makinesi o şekilde yapılmıştır ki, acil bir durumda belirli bir bölümün işini bir süre için bir diğeri yerine getirebilir. Böyle bir durum bu sistemde, fonksiyon açısından bir ölçüde *merkezlerin üst üste binmesi* şeklinde ifade edilir. Merkezlerin sınırlı bir ölçüde üst üste binmesi, insan makinesi belli acil durumlarla karşılaşabilsin ve bu yüzden ayarlama yapma açısından daha kapasiteli olabilsin diye olmasına rağmen, aslında üst üste binme sebebiyle merkezlere yanlış çalışma fırsatı verilir. Bir örnek verelim; biliyoruz ki solunum eylemi dikkatimiz olmadan da sürdürülebilir. Burada, solunumda kullanılan kasları kasıp gevşeten hareket merkezi içgüdüsel merkez tarafından kontrol edilir ve içgüdüsel merkez de kanın durumunu her an değerlendirerek solunum oranını buna göre artırıp azaltır. Fakat biz bunu doğrudan gözlemleyemeyiz. İçgüdüsel merkezi ve organların içsel işleyişine hizmet eden karmaşık vazifesini gözlemleyemeyiz fakat onun çalışmasının sonuçlarını gözlemleyebiliriz, yani koştuktan sonra daha derin nefes aldığımızda veya heyecanlandığımızda daha hızlı nefes aldığımızda, bunun sebebinin içgüdüsel merkezin daha fazla oksijene ihtiyaç duyması vs. olduğunu fark edebiliriz. Fakat solunum eylemi sadece içgüdü-hareket merkezi tarafından yürütülmez. Maksatlı olarak, yani kendi isteğimizle solunum yapabilmemiz için kontrolün üst üste binmesi de söz konusudur. İnsan, isteyerek nefesini belirli bir süreden fazla tutamaz çünkü şuurunu kaybetmeye başlar başlamaz, içgüdüsel merkez onun solunumunun kontrolünü ele alacaktır. Fakat insan solunumuna müdahale edebilir ve daha yavaş ya da daha derin vs. bir şekilde solunum yapabilir. Bunu yapmak tehlikelidir fakat bunun çok önemli olduğu anlar da vardır ve aslında böyle bir yetenek insanın hayatını da kurtarabilir. Bununla birlikte, bir insan solunumunu, ne yaptığını anlamadan ve bilgisi olmaksızın kontrol etmeye çalışırsa, içgüdü-hareket merkezinin normal işleyişine müdahale edebilir ve bu merkez tembelleşebilir, sanki solunum işinden kısmen elini çeker. G.'nin bu konuda, bir öğretmenin kontrolünde uzun ön eğitim yaşamadıkça ve o öğretmen tarafından seçilmedikçe, solunum kontrolü vasıtasıyla daha fazla güç elde etmeyi uman kişilerin aptal insanlar olduklarını söylediğini birkaç kez duyduğumu hatırlıyorum. Aptal olduklarını söylerdi çünkü bu insanlar öyle bir fonksiyona müdahale ederler ki, yeterince uzun süre yanlış müdahale edildikten sonra bu fonksiyon daha sonra asla normal bir şekilde çalışamaz.

Merkezlerin yanlış çalışması meselesi, kendini gözlemleme vasıtasıyla yaşam boyu sürecek bir çalışmadır. Bir şeyi anlamak için onun doğasını kavramalısınız, aksi takdirde ona yanlış bir biçimde yaklaşır veya ona karşı yanlış bir tavır takınırsınız. Merkezleri ve onların doğru veya yanlış çalışmalarını bir anda anlayamazsınız. Anlayabileceğinizi zannederseniz yanlış sorular sorarsınız ve aslında konu hakkında hiçbir şey kavramazsınız. Bir an düşünün. Bütün *yaşamınız* merkezlerin bir fonksiyonudur ve onlar tarafından kontrol edilir; düşünceleriniz, duygularınız, fikirleriniz, umutlarınız, korkularınız, sevgileriniz, nefretleriniz, eylemleriniz, duyumsamalarınız, zevkleriniz, konforlarınız vs. O halde, merkezlerin doğru ve yanlış çalışmalarıyla ilgili her şeyi kısa bir zamanda anlamayı nasıl bekler-

siniz? Böyle yapmak, yaşam üzerine bir iki konferans dinledikten sonra yaşamla ilgili her şeyi anlamayı ummak gibi bir şeydir. Şu ana kadar söylenmiş olan her şey, size konunun ne anlama geldiğiyle ilgili işaretler vermek ve konuyu incelemeye başlamanızı sağlamak içindi ve kendini gözlemleme yoluyla bu konuyu incelemediğiniz müddetçe, konu üzerine binbir tane konferans bile dinleseniz tek bir şey bile *anlamayacaksınız*.

Şimdi de diğer merkezlerin bölümlerini vermemiz gerekiyor, ki böylece insanlar yollarını bulmak için kullanabilecekleri genel bir tabloya sahip olsunlar ve herkes kendisiyle ilgili gözlemleri için ona başvurabilsin ve bunların nereye ait olduklarını bulabilsin; bu da kişinin, kendisini daha net bir şekilde görmesine yardımcı olur.

Her şeyden önce bazı merkezleri pozitif ve negatif kısımlara bölmek zorunda kalacağım ve sonra, şimdilik sadece alt bölümlerin bazılarını ekleyeceğim ve fonksiyonları hakkında *yaklaşık* tanımlar vereceğim. Entelektüel Merkez ile başlayalım.

Şekil 1 – Entelektüel Merkez

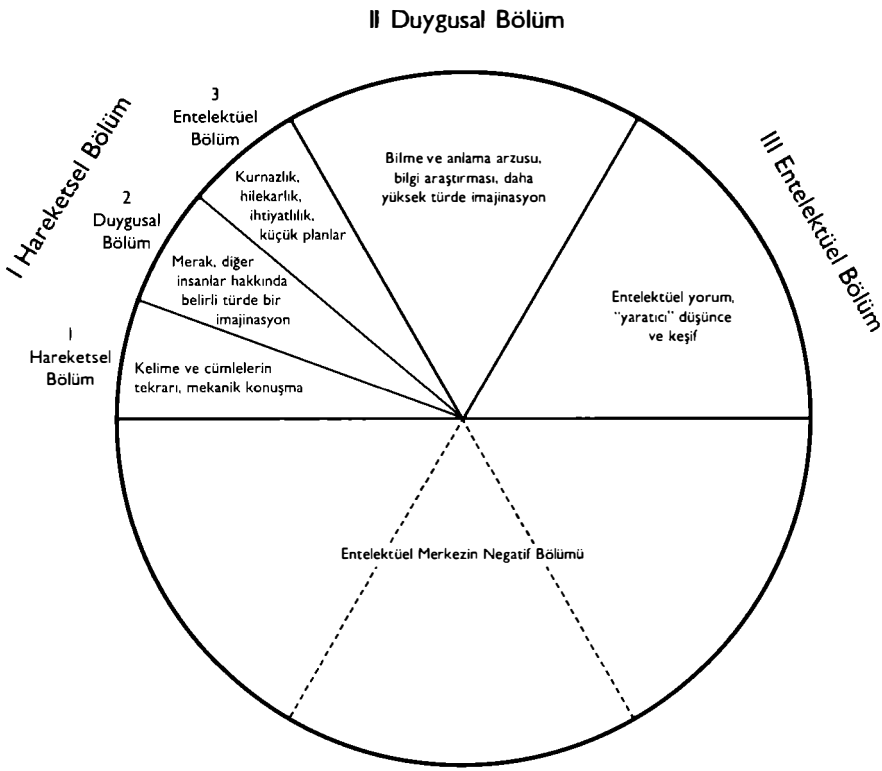

Not—Bu diyagramda sadece Entelektüel Merkezin Hareketsel Bölümü ayrıntılı biçimde gösterilmiştir. Burada Entelektüel Merkezin Hareketsel Bölümündeki Duygusal Bölüm ile bir bütün olarak Entelektüel Merkezin Duygusal Bölümü arasındaki farkı not edin. Ne anlama geldiğine dikkat edin.

Şekil II – Duygusal Merkez

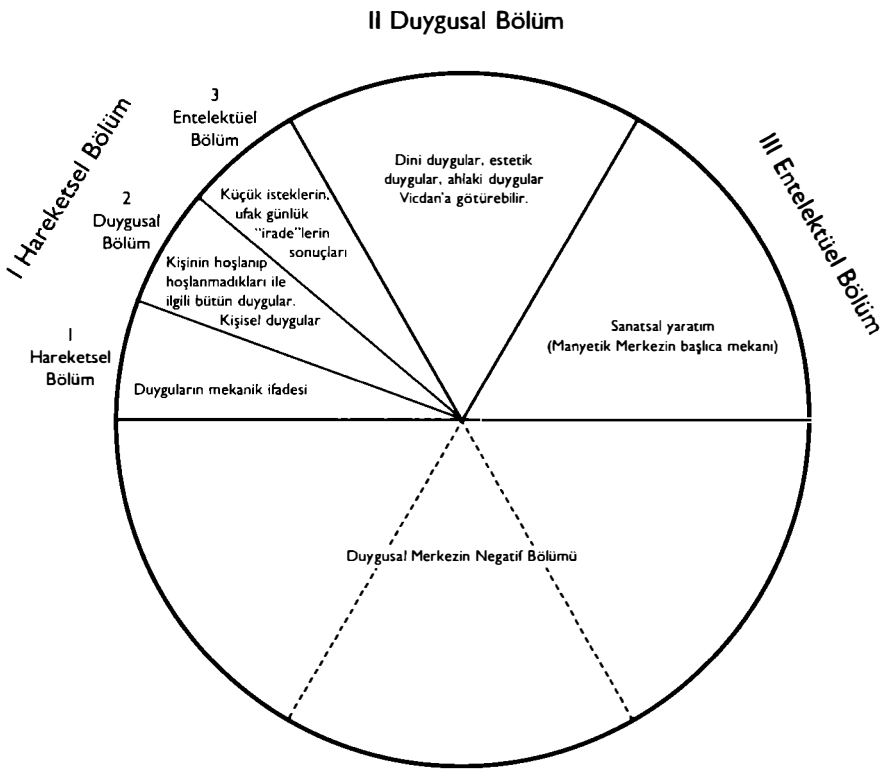

Şekil III – Hareket Merkezi

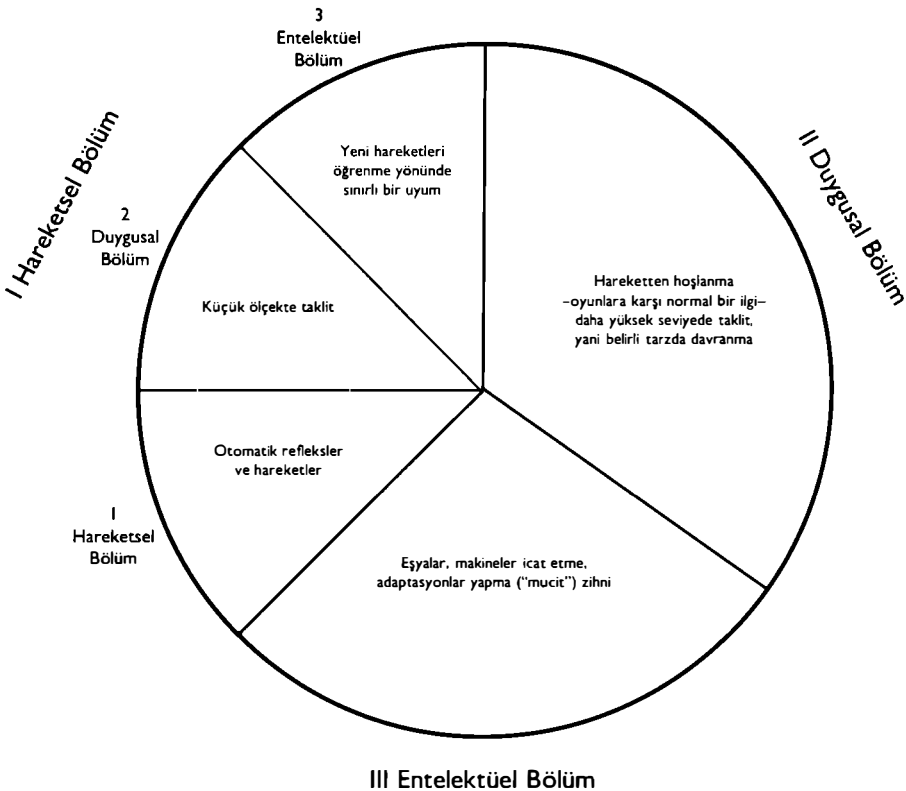

Şekil IV – İçgüdüsel Merkez

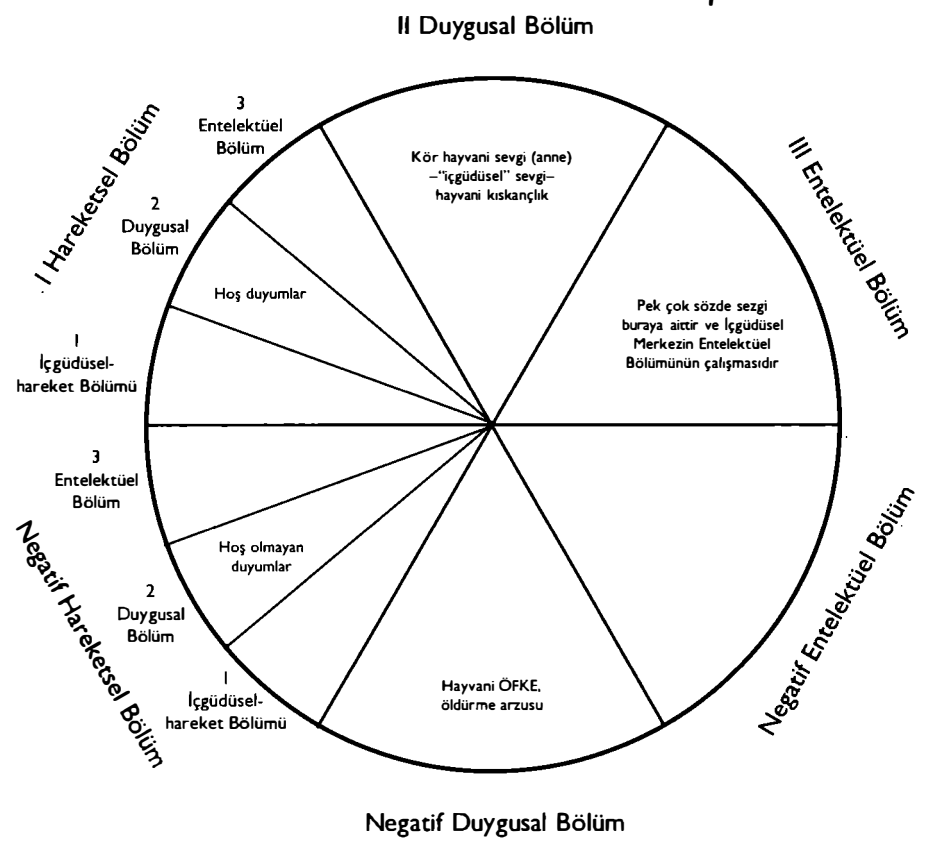

Dediğimiz gibi, merkezleri ve onların bölümlerini gösteren bu diyagramlarda, merkezleri ve çalışma şekillerini gözlemlemek için bir rehber olarak sadece birkaç bölümün planı çıkarılmıştır. Merkezleri gözlemlemek, sonra da gözlemlerimizi toplayıp karşılaştırmak birkaç sene önce çalışmalarımızın bir parçasıydı.

Şu ana kadar verilenler dikkatli bir incelemeyi gerektirir. Öncelikle merkezler ve onların bölümleri hakkında söylenenleri *kaydetmek* ve sonra bunların ne anlama geldiği hakkında düşünmek, konu hakkında bireysel bir fikir edinmek gerekir –çünkü bunu yapmak, konuyu merkezlerin daha yüksek bölümlerine taşır–, daha sonra örnekler bulmak ve onları yerlerine yerleştirmek gerekir. *Lütfen merkezlerin çizimde gösterilmemiş bölümleri hakkında soru sormayın.* Bu her zaman negatif düşünmenin ve otomatik soru sormanın bir belirtisidir, ki bu da biçimsel soru sormaktan daha kötüdür; Amerika hakkında bir konferans verilirken Asya hakkında soru sormak veya bir kural açıklanırken istisnalar hakkında soru sormak gibi bir şeydir.

Birdlip, 18 Kasım 1941

MERKEZLERİN YANLIŞ ÇALIŞMASI

POZİTİF VE NEGATİF BÖLÜMLERE AYRILMIŞ OLAN ENTELEKTÜEL MERKEZ

IV. Bölüm—Gelin şimdi, merkezlerin negatif bölümlerini ve bunların ne anlama geldiğini incelemeye başlayalım. Bunu yapmak için bugün, *doğal olarak* pozitif ve negatif kısımlara bölünmüş olan Entelektüel Merkezden konuşalım ve ayrıca, biraz düşünmenin ne demek olduğundan ve Entelektüel Merkezi doğru düzeni içine sokma açısından Çalışma'nın ne anlama geldiğinden söz edelim.

Entelektüel Merkezin negatif bölümünün fonksiyonu nedir? Fonksiyonu, kabaca söyleyecek olursak, *Hayır* diye düşünmektir, reddetmektir. Entelektüel Merkezin pozitif bölümünün fonksiyonu ise *Evet* diye düşünmektir, doğrulamaktır. Dolayısıyla, bütün merkez şu şekilde gösterilebilir:

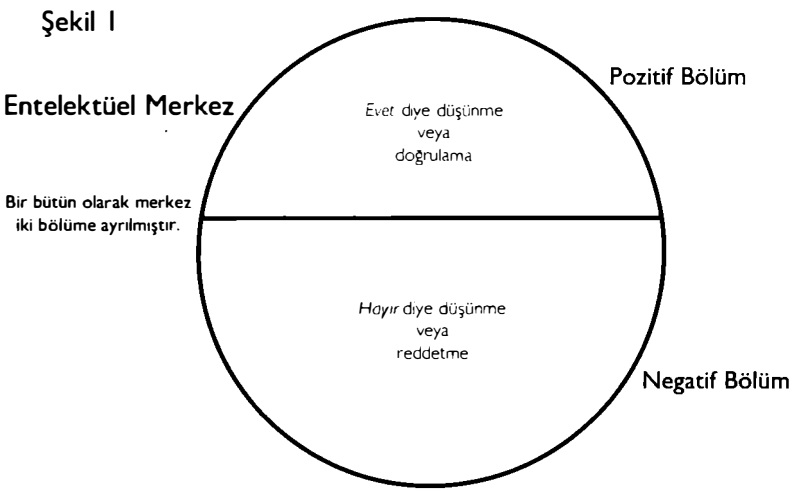

Entelektüel Merkezde negatif bir bölüm olmaksızın *düşünmek* imkansız olurdu. Düşünmek nedir? Bu sistemin verdiği ilk tanım, düşünmenin *karşılaştırmak* olduğudur. Düşünmek, bir şeyi başka bir şeyle, bir öneriyi bir diğeriyle vs. karşılaştırmaktır. Fakat bir insanda düşünme aracı olarak sadece *Evet* veya *doğrulama* varsa, karşılaştırma yapması mümkün olmaz. Karşılaştırma bir nitelik veya iki şey arasında bir seçim gerektirir; kişi bu iki şeyden birine *Evet*, diğerine *Hayır* der. *Niçin* kelimesiyle başlayan bütün sorularımız (*nasıl* ile başlayanlardan farklı olarak) bizim bir şeyin sebebini aradığımız anlamına gelir; ve bütün sorgulamalar karşılaştırma ve seçim

gerektirir, yani bunu seçme ve şunu reddetme. Entelektüel Merkezde ikili bir güç mevcut olmasaydı, yani doğrulamanın gücüyle reddetmenin gücü bulunmasaydı, seçmek veya reddetmek mümkün olmazdı. Merkezin bu iki bölümünün beraberce çalışabilmesi gerekmektedir, tıpkı bir makasın iki bıçağı gibi biri diğerine karşı hareket etmelidir. Yani insan her ne hakkında düşünüyor olursa olsun, neyin doğruladığını, neyin reddettiğini görebilmelidir ve onları birlikte tutmalıdır ve iki zıt yön arasında düşünceleri için bir *yol* bulabilmelidir, çünkü her samimi düşünüş zihinde bir yöne doğru *yol alır* (ve zihinde; insanın daha önce gittiği, aslında hiç düşünülmeden, alışıldık çağrışımlarla ulaşılan eski yerlere giden hep o eski yolları kullanmadan, yeni bir yere götürmelidir). Ben burada *çaba* isteyen samimi düşüncelerden söz ediyorum, bu da insanların pek nadir yaptıkları bir şeydir. Hiç kuşku yok ki bu Çalışma'da herkese günde bir kez de olsa "beyinlerini kımıldatmalarının" tavsiye edildiğini duymuşsunuzdur; bunun anlamı, düşünmek için gerçek bir çaba sarf etmektir. Bizim olağan bir şekilde düşünme dediğimiz şey sadece otomatik bir çağrışımlar akışıdır; bir belirsiz fikirler, anılar ve cümleler uçuşudur ve ne satın alacağız veya bugün nereye gideceğiz gibi bir şeyi *hatırlamak* için gösterilen tesadüfi, küçük bir çabayla yarıda kesilirler. Entelektüel Merkez bir bütün olarak çalıştığında, bütün farklı parçaları, bölümleri ve alt bölümleri doğru yerlerini ve fonksiyonlarını alırlar, fakat bu nadiren olur. Merkezin tamamı nadiren iş başındadır. Bir kural olarak, sadece küçük parçalar ve alt bölümler çalışır, yani sadece küçük bir ışıkla, düşük basınçta ve küçük parçalarda çalışır; bu yüzden bütün merkezin faaliyetine ihtiyaç gösteren düşünce ve fikirlerle ilgilenemez. Yine, bir kural olarak, insanlar ne hakkında düşüneceklerini bilmezler. İşte, bütün fikirleri ve prensipleri, onun muazzam arka planı ve uygulamaya yönelik detayları ile bu sistem –aslında tüm öğreti– insanı düşündürmek, ona nasıl düşüneceğini öğretmek ve kendi düşünme sürecini geliştirebileceği bir şey vermek üzere kurulmuş, bağlantılı bir organik sistemdir. Çünkü bazı fikirler küçük bir ölçektedir ve kavranmaları kolaydır, diğerleri ise büyük ölçektedir ve daha zordurlar ve aralarındaki bağlantı uzun bir süre görülemeyebilir, fakat küçük büyük bütün parçaları ile Entelektüel Merkezin *bütününe*, doğru bir düzen içerisinde sistemi birarada tutmak için önünde sonunda ihtiyaç olacaktır, ki böylece doğru bir şekilde çalışabilir ve organize olmuş canlı bir bütün olarak kuvveti iletebilir. Bu sadece bir hafıza meselesi değildir çünkü hafıza her şeyden önce Entelektüel Merkezin mekanik veya biçimlendirici bölümünün bir fonksiyonudur ve *kayıt yapar* fakat öğretinin fikirlerini bütünüyle anlamak için yeterli değildir. Bu aynı zamanda bir tekamül meselesidir, onun doğruluğunu tatmak ve görmektir. Aynı zamanda bu sistem bir insanın içinde uygun şekilde *kaydedilmezse*, daha yüksek merkezlerin titreşimlerini alıp iletmek üzere o kişinin içinde doğru bir şekilde gelişemez ve büyüyemez. Şunu anlamalısınız ki, kelimeler ve diyagramlar olarak alındığında, Çalışma'nın kendisinde hiçbir kuvvet yoktur, ancak isteyerek anlaşıldığında kendi varlığı vasıtasıyla Çalışma'nın ilettiklerinde kuvvet vardır. Çünkü Çalışma anlaşıldığında, insanın içinde daha önce sahip olmadığı bir şey biçimlendirir ve

böylece onun içinde biçimlendirilen enstrüman –öyle diyelim– o kişinin daha önceden şuurunda olmadığı tesirlere cevap verebilir. İşte insanı değiştiren ve en sonunda dönüştüren de bu tesirlerdir. Dolayısıyla kişinin, kendi içinde Çalışma'yı canlı tutmasının, Çalışma fikirlerini tekrar tekrar duyup onlar üzerinde düşünmesinin ve onlara göre hareket etmeye çalışmasının ne kadar önemli olduğunu görüyorsunuz. Çünkü günlük yaşamın baskısı ve arzuları yüzünden Çalışma insanın içinde ölürse, onu tekrar uyandırmak çok zor olabilir. İnsanlar kolayca uykuya dalıverirler; ve Çalışma kişinin içinde hep canlı kalacak kadar güçlü duruma gelinceye dek pek çok zaman, çalışma, çaba ve fedakarlık gerektirir; bu yüzden insanlar, onu canlı tutabilen ve görevi bu olan kişilerle teması korumalıdırlar.

Konudan biraz uzaklaştım fakat bunu, bu sistemi tam olarak kavrayabilmek için Entelektüel Merkezin bir bütün olarak çalışmasının ne kadar gerekli olduğunu, sistemin bu amaçla nasıl kurulduğunu ve Daha Yüksek Merkezlerden gelen tesirlere cevap vermeye başlayabilecek bir enstrüman haline gelecek şekilde bütün Entelektüel Merkezi doğru bir şekilde nasıl organize edebileceğini göstermek için yaptım. Fakat bu konu "Rölatif Düşünme" (tek başına Entelektüel Merkezi doğru aksiyonuna getirir) ile ilgili olduğundan, şimdi biz merkezlerin *pozitif* ve *negatif* yönlerine bölünmesine dönüyoruz ve bunun, merkezlerin (ve merkezlerin bölümlerinin) yanlış çalışmasıyla ilgisini inceliyoruz.

Negatif düşünmeyi ele alalım. Negatif düşünme, insan sadece ve esasen Entelektüel Merkezin negatif yönüyle düşündüğünde ortaya çıkar. Kişi, düşünmek için negatif bölümü kullanmaktadır. Daha önce söylendiği gibi pozitif ve negatif olmak üzere her iki yön de birlikte çalışmalı ve birbirini kontrol etmelidirler. Bir insan, diyelim ki bu Çalışmayı, Entelektüel Merkezin negatif kısmıyla düşünmeye başlar ve bu yönün *kontrol edilmemiş* çalışmaya devam etmesine izin verirse, Çalışma'yı inkar noktasına gelmesi kaçınılmazdır çünkü negatif kısım ancak *reddetme* artışı şeklinde şeyleri biraraya getirebilir. Dolayısıyla sonuç *Hayır* olacaktır. Çalışma'nın ilgili olduğu meseleler gibi meseleler hakkında bu tür *negatif düşünme* günümüzde çok yaygındır ve gelişmek için, onunla hemfikir olmayan bir şeyi atmalı ya da reddetmeli ya da kötülemelidir.

Negatif düşünme farklı insanlarda pek çok farklı biçim alır. Bazı insanlar, kendileri, diğerleri, yaşam, dünya, Evren vs. gibi farklı konularda tamamen kontrol edilmemiş negatif düşüncelerden oluşan gelişmiş sistemlere sahiptir. Bu sistemler kendilerini Entelektüel Merkezin pozitif yönünden bağımsız bir şekilde oluşturmuşlardır ve bu yüzden tek yönlüdürler, kontrol edilmemiş ve herhangi bir *zıt* görüş tarafından sorgulanmamışlardır ve sık sık bir hastalık kaynağıdırlar.

Dünyadaki en kolay şeylerden biri *karşı çıkmaktır.* Alışkanlık haline gelmiş bir karşı çıkma, merkezin negatif bölümünü kullanmak, demektir. Sürekli karşı çıkma, hata bulma, delikleri toplama, kılı kırk yarma vs. kontrol edilmemiş olan negatif kısmı kullanmaktır; kısacası negatif düşünen biri hep kaçınılması gereken biridir çünkü siz ne söylerseniz söyleyin o bunu yıkmaya çalışacaktır. Bunu yapmaktan kendini alıkoyamaz çünkü deyim

yerindeyse, böyle bir kişi entelektüel olarak *tersinedir* ve sadece geriye doğru gidebilir. Bütün bunlar da *bir merkezin yanlış kullanımıdır*. Öte yandan, tekrar söyleyelim, bu sistem üzerinde sadece doğrulama yönünde düşünen biri de sistemi asla kavramayacaktır. Sistem onun için asla gerçek hale gelmeyecektir, bu konuda hiçbir iğva geçirmemiş ve küçük derecelerde kendi kendine alıştırma yapmamış ve çaba göstermemiştir.

Çalışma'da anlattığımız bir hikaye var; bir zamanlar insan mükemmelmiş; "yüksek merkezlerle" temas halindeymiş, hatta Tanrılarla konuştuğu söylenir. Fakat çok zayıfmış çünkü hiç reddedilmediği, her zaman onaylandığı için *reddedilmeyle* nasıl başa çıkacağını bilmiyormuş. Bu yüzden, bulunduğu yüksek durumdan kolaylıkla düşmüş çünkü kendi kendisine düşünme ve anlama gücü yokmuş. Şimdi reddedilmenin verdiği gücün de yardımıyla bir zamanlar sahip olduğu konuma giden yolu bulmak zorunda.

EK NOT

Duygusal Merkez gibi diğer merkezlerle birlikte ele aldığımızda, Entelektüel Merkezin pozitif ve negatif iki bölümüyle ilgili olarak söylenebilecek bazı çok ilginç şeyler var. Örneğin, bir insan bir şeye karşı hem *negatif düşünme* hem de *pozitif his veya irade* sahibi olabilir. Ya da tam tersine, *pozitif düşünme* ve *negatif his veya irade* sahibi olabilir. Bunu betimlemek için İnciller'de verilen bir örnek hakkında düşünmek faydalı olabilir:

> "Bir adamın iki oğlu vardı. Adam birincisine gidip, 'Oğlum, git bugün bağda çalış,' dedi. Oğlu, 'Gitmem!' dedi. Ama sonra pişman olup gitti. Adam ikinci oğluna gidip aynı şeyi söyledi. O, 'Olur, efendim" dedi, ama gitmedi. Ikisinden hangisi babasının isteğini yerine getirmiş oldu?" (*Matta*, 21:28-31)

Entelektüel Merkezden çıkan fazla mekanik bir *doğrulamaya* sahip olan bir insan "Evet" diyecektir, fakat bu onun düşüncelerine aittir, *iradesine* değil. İradenin temeli Duygusal Merkezdedir. Demek ki düşüncesiyle "Evet" der fakat sonunda Duygusal Merkezi ile "Hayır" der. Ya da bir insan negatif düşünme ve pozitif his sahibi olabilir. Zihniyle "Hayır" der ama duyguları sonradan "Evet" der. Bu mesel veya psikolojik tanımlama farklı biçimlerde anlaşılabilir. Fakat bir insanın *tek* olmadığını ve mutlaka aynı fikirde olmayan iki farklı yönü bulunduğunu anlatıyor.

Söylenebilecek başka bir şey şudur: Bir insanda (yaşamın girdabında iki tür tesirin mevcudiyetini *doğrulayan*) *Manyetik Merkez* yoksa, Çalışma ile bir kez karşılaştı mı, düşünmenin sadece negatif yönünden başlayabilir ve dolayısıyla bütün vaktini *aksini kanıtlamaya* harcar. Bir his, belirli bir türde düşünmeyi başlatır. Entelektüel aygıtımız bu haliyle, yani pozitif ve negatif bölünmüş haliyle, hangi bölümün kullanımına sokulduğuna bağlı olarak herhangi bir sonucu verebilir. *Herhangi bir şeyi* kanıtlayabilir de, çürütebilir de. Karar verici olan şey *değerlendirmedir*, yani Duygusal Merkez. Saf

bir makine olarak ele aldığımızda Entelektüel Merkezin iki bölümü de karşılıklı bir şekilde yıkıcıdır. Merkezin uygun biçimde çalışabilmesi için *üçüncü bir faktörün* gerekli olduğunun söylenmesinin sebebi budur.

Birdlip, 28 Kasım 1941

MERKEZLERİN YANLIŞ ÇALIŞMASI

V. Bölüm—Merkezlerin Yanlış Çalışması konusundaki serimizin bu son çalışmasında negatif bölümü açısından Duygusal Merkez ile başlayacağız fakat negatif duyguların kendileri üzerine konuşurken konudan bir hayli ayrılacağım.

Son çalışmamızda Entelektüel Merkezin doğal olarak negatif bir bölüme sahip olduğu söylenmişti. Fakat Duygusal Merkez için durum böyle değildir. Duygusal Merkezin negatif bölümü, *negatif duygunun* mekanıdır fakat merkezde böyle bir bölüm *doğal olarak* mevcut değildir; sonradan edinilmiştir. Duygusal Merkezin bu sonradan edinilmiş negatif bölümü ne zaman aktif duruma geçse, bunun merkezin yanlış çalışması anlamına geldiği söylenebilir. Ve sanki yaşamla ilişkiden bulaşmış olan, bu sonradan edinilmiş negatif bölümün aktifliği sebebiyle Duygusal Merkezin çok nadiren doğru bir şekilde çalıştığını söylemek hiç de abartı sayılmaz. Çünkü yaşamı, belki de özellikle günümüzde, negatif duygular yönetmektedir ve insanlar kendilerini mutsuz eden bu negatif duygulara diğer her şeyden daha fazla sarılırlar. Negatif duygu bulaşması ya da enfeksiyonu (aynen negatif düşünce enfeksiyonu gibi), büyümekte olan bir çocuğun içine kendini aşamalı olarak katar; uyuyan insanların dünyasına (kendi skalasında) uyanık doğan çocuk, onları taklit ederek sadece uykuya dalmayı öğrenir; ve birçok başka şeyle beraber negatif duyguları da taklit eder, yani diğer insanların negatif duygularından kaynaklanan yüz ifadelerini, konuşma biçimini, kelime ve ifadelerini taklit eder. Çocuk tüm bunları taklit eder ve böylece aşama aşama bunların temsil ettiklerini hissetmeye başlar. Bu şekilde, büyüklerin negatif hisleri aşamalı olarak kendilerini çocuğa iletirler ve bir süre sonra çocuk negatif duygular göstermeye ve somurtmaya, kara kara düşünmeye, durmadan kusur bulmaya, azarlamaya, dır dır etmeye, bundan dolayı üzüntü hissetmeye vs. başlar. Tüm bunlardan sonra çocuk başka ne yapabilir? Aynı şekilde, kendisine çoktan negatif duygu bulaşmış kişiler ne yapabilir çünkü negatif olduklarından tamamen habersizdirler ve bu fikri daha önce hiç duymamışlardır ve –bir kural olarak– daha önce bunu duymuşlarsa bile kendilerinin asla negatif olmadığından emindirler. Bu tekrarlanan, daima-yinelenen sebep-sonuç zincirini, bu kaçınılmaz sürekli bulaşmayı ve tekrar-bulaşmayı değiştirmenin ne kadar zor olduğunu görüyorsunuz; ki bu fiziksel ya da etik diğer tüm enfeksiyonlardan daha kötüdür. Bunu kim kıracak? Ya da ne kırabilir? Bunu kırabilecek tek şey,

kişinin negatif duyguların ne olduğunu görmesi, duyması, anlaması ve farkına varması ve buna *kendinden* başlamasıdır. Çünkü bir insan, hayatın daracık sepetinde, insan varlıklarının kamıldayamadığı sıkışıklık açısından kendi pozisyonunu azıcık değiştirse bile, başkalarına yer açmış olacaktır. Fakat bu sadece, negatif duyguların yararsızlığı ve dehşeti hakikatinin en derin, içsel, bireysel algılamasından dolayı, kendi negatif heyecanları üzerinde gerçekten çalışırsa gerçekleşecektir çünkü gerçek çalışma bu noktada, bu içsel vizyondan başlar. Hepiniz anlamalısınız ki farklı yerlerden, yani kendinizdeki farklı derinliklerde çalışabilirsiniz. Yüzeysel sebepler için veya daha derin sebepler için çalışabilirsiniz. Bir insan ödül, övgü, konum, görev için, belirli türde bir kibir veya gurur veya öz-erdem, kendisi hakkında bazı imajlar, onur, memnun olma, taklit, korku –mesela itibar kaybetme korkusu, eleştirilme korkusu, dostluğu kaybetme korkusu vs.– vs. yüzünden kendi üzerinde çalışırsa, tüm bu *dürtüler* ya da *iradesinin kaynakları* (kimisi iyi kimisi kötü) henüz *kendisinden* çalışan *insanın kendisi* değildir. Bu insan dışsal olarak *kendisine* çalışmaktadır. Bu dürtüler, kişideki *gerçek "ben"* için bir dizi vekildirler –bazıları Yardımcı Kahya'yı oluşturan vekil "ben"lerdir, daha önce söylediğim gibi bazıları iyi bazıları kötüdür, bazıları yararlı bazıları engelleyicidir– yani bazıları daha içsel, dolayısıyla öze ya da kişinin *gerçek* bölümüne daha yönelik ve bazıları daha dışsal, dolayısıyla sahte kişiliğe veya kendimiz diye kabul ettiğimiz ve negatif duygu ve sürtüşme bulutları arasında devamlılığını korumak için üzerinde bu kadar kuvvet, düşünce, zaman ve para harcadığımız imajinatif benliğe yöneliktir.

Ancak kişisel negatif duygular üzerinde –imajinatif çalışma değil– *gerçek* çalışma diğer insanlara kendi pozisyonlarını azıcık değiştirmeleri için izin verecektir çünkü aksi takdirde negatif duygular hala orada ancak başka bir şekilde mevcuttur çünkü her zaman görüntüsünü değiştiren ve başka bir şeye dönüşen Proteus'a benzerler. Fakat bir insanın, bir eliyle negatif duygularına yapıştığını ve diğeriyle kendini bunlardan kurtarmaya çalıştığını samimi gözlemleme ile kendi içinde görmesi, bu Çalışma'nın, herkesin er geç geçmesi gereken zaruri bir bölümüdür. Çalışma kaçınılmaz olarak herkesi aynı yere ve aynı deneyimlere götürür. Bir insan kendi mekanikliğini fark ettiği, kendi çaresizliğini ayırt ettiği noktaya ulaşmalıdır. Ve bu, eğer negatif bir deneyim değilse, onu *kendini hatırlama* durumuna getirecektir. Kendi çaresizliğini görmesi vasıtasıyla kişi yardım cezbeder. Çünkü birinin kendi çaresizliğini fark etmesi onu, yardımın bize ulaşabildiği Üçüncü Şuur Durumuna getirir. Ve bu konu üzerinde olduğumdan, daha "dışsal" çalışmanın manasını ve daha "içsel" çalışmanın manasını hala yeterince anlamayanlarınız için, durumun buna benzediğini ekleyeceğim. Çalışma'nın amacı "gömülmüş vicdanı" harekete geçirmektir; bir gelenek, eğitim, sınıf ve ulus meselesi ve her ırkta farklı olan, sonradan edinilmiş vicdandan bahsetmiyorum. *Gömülmüş vicdan her insanda aynıdır* fakat gömülmüştür, yani erişilmez uzaklıktadır. Bizdeki bu "gömülmüş vicdan" olmasaydı, Çalışma yararsız olurdu; yeni bir çılgınlık, yeni bir jargon, yeni bir modadan başka bir şey olmazdı. Şimdi biz bu gömülmüş ve gerçek vicdana dokunabilseydik, tüm negatif durumların yanlış olduğunu

–ve aslında bizi zehirlediğini– derhal bilirdik. Tam olarak "içsel tat" –Çalışma'da böyle denir– ile bunu kendimiz fark etmeye başlarız. "İçsel tat", kişi negatif olduğunda bunu fark etmesini sağlar. Sonra bir mücadele başlar. Bir şey söylemek ister fakat yapamaz. Bu olduğunda, Çalışma kişiyi bu noktaya getirdiğinde, o zaman Çalışma "onun içinde çalışmaktadır". Bu artık o kişinin kabul ettiği bir şey değildir, kendi içinde uğruna savaşması gereken bir şeydir. Sonra kişi negatif duyguları üzerinde daha içsel olarak çalışması gerektiğini görmeye başlar, daha sonra vicdan ona yardım edecektir. Fakat kendisine öyle yapması gerektiği söylendiği için ya da diğerlerinin ondan önce başlamasından utandığı için vs. negatif duyguları üzerinde çalışırsa, o zaman onlar üzerinde gerçekten kendinden değil, daha "dışsal bir şekilde" çalışmaktadır. Fakat Çalışma'nın insanın içinde uyandırmaya başladığı gerçek vicdan ve onun içsel yardımı konusunda belli belirsiz göstergeler yüzünden, negatif heyecanlarla mücadele imkansız olurdu. Yani *içimizde bir yerde vicdana sahip olmasaydık, negatif duygular zaptedilemezdi.* Yaşam çok güç olurdu. Fakat bereket versin ki, Yaratılış Işını'nın çok aşağısında yer alan yerküre üzerinde var olan bizler –öyle ki tüm Evren'deki olası en kötü yerden sadece bir derece ötededir– *kendi içimizde* gömülmüş de olsa bu uyanma aracına sahibiz ve diğer yandan, *kendi dışımızda* da –yaşamın dışındaki şuurlu insanlık çemberinin çabaları sayesinde çağdan çağa nakledilen, kendimize uyanmamız için bizi harekete geçirebilen– uyanma hakkında öğreti modellerine sahibiz.

* * *

Duygusal Merkezin negatif bölümü hakkında kısa bir değerlendirmeye geri dönelim. Bu da, Entelektüel Merkezin durumunda olduğu gibi, –tamamen onun gibi olmasa da– aynı şekilde tarif edilebilir.

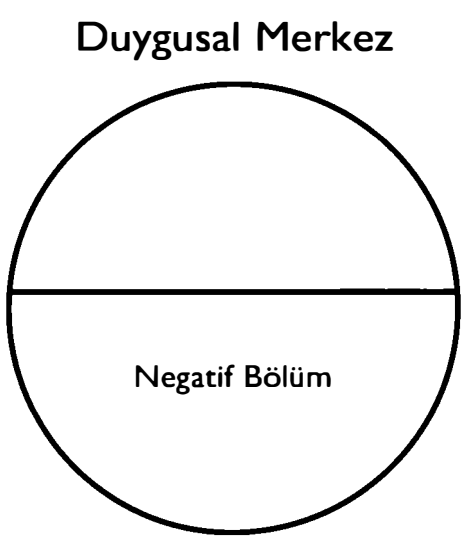

Bu, yaşamla ilişkiden dolayı bir negatif bölüm edinildikten sonra merkezin durumunu gösterir. Bu aşamada Duygusal Merkezin farklı negatif yönleri üzerine daha fazla bir şeyler söylemeyi önermem; konu üzerine kişisel düşünceleriniz için başlangıç noktası olarak negatif bölümdeki her şeyin yanlış bir yolda işlediği, adeta tersine çalıştığı fikrini kaydedin. *Şüpheyi* ele alalım. Şüphe, daha sonradan Entelektüel Merkezin negatif bölümünü gerektiren ve onu bir tür negatif sonuçlar oluşturmaya götüren duygusal bir durumdur. Son konuşmamda, Entelektüel Merkez hakkında mutlaka anlamamız gereken bir şey söyledim: Onun her bir bölümü –pozitif veya negatif bölümü– diğerinden bağımsız olarak çalışırsa *hiçbir sonuca* ulaşamaz. Bu çok kesin bir şekilde kavranmalıdır. Eğer şüphe Duygusal Merkezin negatif bölümüne yükselirse, şüphe her şeyden önce bir *duygu* olduğundan, operasyonu negatif bölüme getirecektir ve Entelektüel Merkezin negatif bölümünde *her şey, şüphenizin doğru olduğunu kanıtlamaya gidecektir.* Farz edin ki, bilmediğiniz bir şeyi duyduğunuz için şüpheniz aniden daha hoş bir duruma doğru değişti. Ne olur? O zaman Entelektüel Merkezin pozitif veya olumlu bölümü çalışmaya başlayacaktır ve sonuçlarınız çok farklı olacaktır. "İstek düşüncenin babasıdır," ifadesini bilirsiniz. Negatif durumlarımızın bazıları düşünmemizi yönetmeye eğilimlidir. Bu, bir merkezin diğerini ipnotize etmesine ve bu yüzden merkezlerin yanlış çalışmasına bir örnektir. Dolayısıyla düşüncelerimizi negatif duygularımızdan bağımsız hale getirmeye çalışmalıyız. Fakat bu tamamen gözlemleme için bir malzemedir ve bunun hakkında etraflıca konuşmak çok uzun bir zaman gerektirir.

Negatif duygular hakkında bir iki şey daha ekleyeceğim. Çok güçlüdürler. Herkese bulaşabilirler. Bu kadar yaygın olmalarının ve insanların negatif olmaktan hoşlanmalarının bir sebebi budur çünkü o zaman başkasını kolayca yaralayabilirler. Çalışmada çok sert bir ifadenin olduğunu hatırlayacaksınız: Negatifseniz bu her zaman sizin hatanızdır. Bunun farkına varmak zordur. Her zaman başkasının hatasıymış gibi görünür. Aynı zamanda, negatif duygulara özgü karakteristik bir şeyi size hatırlatacağım: Bunlar, taze negatif duygular yaratarak her zaman kendilerini devam ettirirler, ta ki sebep ortadan kaldırılıncaya kadar. Aynı zamanda çok fazla enerji alıp bunu faydasızca boşa harcarlar ve sonuç olarak insanlar daima hastalanırlar. Ve son olarak, bir insan çok belirgin negatif düşünce ve negatif duygulara sahipse, çok tehlikeli bir durum içinde demektir. Bir insan Duygusal Merkezinin algılamasında çalışırsa, tüm yaşamının yeni bir anlam kazandığını görecektir; asla unutmayacağı uyanma anlarını deneyimleyecek ve Duygusal Merkezin doğru çalışmasının ne anlama geldiğine dair çok kısa bir bakışa ulaşacaktır. Fakat bunu kendi kendine yapamaz. Sadece yeni bir güç, yeni fikirler, kendisine yönelik yeni bir bakış açısı vasıtasıyla bu mümkün olmaya başlayabilir. Çalışma'nın bahsettiği tüm çabalar, özellikle kendini hatırlama gereklidir ve aynı şekilde Çalışma'nın bütün arka planı hissedilmelidir.

Birdlip, 13 Aralık 1941

KARMA-YOGA

Dr. Nicoll Tarafından Yapılan Bir Konuşma

Karma-Yoga özdeşleşmeme ile eylem bilimidir. Bu ifade herkes tarafından hatırlanmalıdır. "Özdeşleşmeksizin eylem bilimi" olarak değiştirilmemelidir. Karma-Yoga fikrinin özü, hoş şeylerle ve nahoş şeylerle eşit derecede karşılaşmaktır. Yani Karma-Yoga pratiği yapan kişi, genellikle insanların yaptığının aksine, her zaman nahoş şeylerden kaçınmaya uğraşmaz. Yaşam özdeşleşmeme ile karşılanmalıdır. Bu mümkün olduğunda, yaşam kişinin öğretmeni haline gelir; başka hiçbir durumda yaşam bir öğretmen haline gelemez çünkü yaşam kendisi olarak alındığında anlamsızdır fakat bir *alıştırma* olarak ele alındığında bir öğretmen haline gelir. Öğretmen olan yaşam değildir, fakat kişinin özdeşleşmeme yoluyla ilişkisi yaşamı bir öğretmen haline getirir. Hiçbir şey *varlığı* bu pratik kadar, yani yaşamdaki nahoş şeyleri bir alıştırma olarak kabul etmek kadar değiştiremez. Ve varlık üzerinde bir kere işleyen herhangi bir şey bizim gücümüzü artırır. Özdeşleşmeme ile yaşamı kabul etmek, boş hareket etmek anlamına gelmez; gerçek bir temelden hareket etmek, yani hedeften ve Çalışma'nın anlamını ve fikirlerini anlamaktan hareket etmek anlamına gelir.

Hayatı kendi terimleriyle anlamak imkansızdır. Kendisi olarak ele alındığında yaşam dev bir karışıklıktır. Bir anlama sahip olmasını sağlamak için yaşamın üzerine bir şey yerleştirilmelidir; örneğin Çalışma gibi bir fikir sistemi. Karma-Yoga hayata bir anlam verir fakat sadece o yetmez. Yaşamı bir kişi için anlama *dönüştürmek* üzere, tüm Çalışma fikirleri gereklidir.

Bir İnsan Kendi "Anlam"ını Nasıl Bulabilir?

Çalışma'nın bakış açısından herkes dünyaya öğrenmek için bir ders ile, kendisi hakkında yerine getireceği bir görev ile doğar ve bunu görmeye başlamazsa, yaşamı gerçekten anlamsızlaşır. Tamamen unuttuğumuz bir şeyi hatırlamak zorundayız. Yaşam çok kısadır; yaşamda kendimizi çok erken kaybederiz. Sürüklenmeyin. Kendinizi yakalayın ve sorun: "Ben ne yapıyorum? Nereye gidiyorum?" Çok geç olmadan önce yapmanız gereken şeyi düşünün; üzerinde çalışmak açısından neyin sizin için önemli olduğunu düşünün. Herkes kendi içinde üzerinde çalışması gereken şeyi, bu hayatı yaşamak için gerekli olan kendi sebebini ayırt etmelidir. İnsan bu gezegene içsel bir görevle doğar ve yaşam öylesine düzenlenmiştir ki insan kendisini ve kendi anlamını sadece yaşam vasıtasıyla bulamaz, ancak bu içsel görevin ne olduğunu görmek yoluyla bulabilir. Çalışma der ki, herkes kendi görevi açısından tam olarak en iyi şartlara doğmuştur ve en iyi şartların içindedir; ve bir insan Çalışma ile karşılaşırsa eğer onun şartları, çalışma amacı için en iyisidir. Fakat tabi ki herkes, eğer başka şartlar içinde olsaydı her şey çok kolay olurdu, diye düşünür. Durum böyle değildir. Do-

ğum kader'dir, kaza değildir ve bütün alınyazısı kişinin kendisi ile ve olası tekamülü ile tamamlanmalıdır. Kişi, kendini içinde bulduğu şartlara karşı çalışmalıdır. Yoksul doğmak zorluklara yol açar ve zengin doğmak da zorluklara yol açar. Yaşam her zaman beklediğimizden farklı olarak devam eder ve sanki her şey çapraz gider. Eğer yaşamın kendisi amaç olsaydı, durum bu olmazdı. Fakat bizim ve diğer tüm insanların anlamak ve dönüştürmek için bir başlıca özelliğe sahip olduğumuz bakış açısından bakarak kendi yaşamlarımızı düşündüğümüzde, var olmanın tüm anlamı değişir. Hayat çok kısadır –karışıklık ve şaşkınlık dolu bir dakika ya da biraz daha fazlası– fakat böyle olsa bile kişinin buradaki varlığının gerçek anlamına ve üzerinde çalışması gereken şeye dair yine de çok kısa bir bakış yakalamak, Çalışma aksiyonu ile mümkündür. Bu Çalışma, doğru bir şekilde hissedilip uygulanırsa, bir insanın yapması gereken şeyi, öğrenmesi gereken dersi, kendinde anlaması ve dönüştürmesi gereken en temel şeyi aşamalı olarak göz önüne getirir. Buna Başlıca Özellik denir. Fakat bir insan hazır oluncaya kadar Başlıca Özelliğinin içsel algılamasına ulaşamaz. Kendi üzerinde çalışması açısından tüm ayrı (farklı) hedefleri ve gözlemleri, eğer samimi bir şekilde yapıldıysa, yavaş yavaş biraraya gelecek ve mücadele etmesi gereken şeyin ne olduğunu ona gösterecektir; ve burada, aşağıda, yerkürede bulunma sebebini ona verecektir. Bu, bir insanın anlamını bulmasıdır ve daha da iyisi, varoluşunun anlamını bulmasıdır. Fakat direkt olarak kendi Başlıca Özelliğini bulmaya uğraşmak yararsızdır. Oldukça dürüst bir şekilde, gözlememiş olduğunuz bir şey veya diğer bir şey üzerinde her zaman çalışmaya başlamalısınız ve samimi bir şekilde onu değiştirmeye uğraşmalısınız. İnsanlar sık sık Çalışma'yı samimi olarak hissederler fakat asla kendilerinde fark ettikleri bir şeyden başlamayı ve onun üzerinde çalışmayı samimi olarak düşünmezler. Her şeyi birlikte ve hiçbir şey ödemeden isterler.

Fakat Başlıca Özelliğinizi bilmek için heyecan duyup onu gerçekten bilmek istiyorsanız, kısa göz atışlar yakalayabilirsiniz. Bazen Başlıca Özelliği diğer insanlarda görebilirsiniz. Kendi kendinize sorun: "Eğer değişirse bu insanı farklı kılacak şey nedir?" Bazen bunu başka bir insanda görmek mümkündür. Ve sadece, kendi hayatınızda ne kadar yanlış olduğunuzu, belirli durumlarda her zaman aynı şekilde tepki verdiğinizi görebilirseniz, o zaman sizi kaçınılmaz biçimde Başlıca Özelliğinize götürecek bir hedef edinebilirsiniz. Bunun her zaman bildiğiniz ve şüphelendiğiniz bir şey olduğunu fakat asla tam olarak tanımadığınızı göreceksiniz. Belki onu bir an için bir pırıltı halinde göreceksiniz ve şöyle düşüneceksiniz: "Demek ki buymuş, her zaman da bu olmuştu." Onu her zaman biliyordunuz fakat değiştirilmesi gereken şeyin o olduğunu tahmin etmiyordunuz. Ve o zaman göreceksiniz ki, onu tam olarak değiştirebilirseniz eğer diğer şeyleri de değiştirebileceksiniz. İlk göz atıştan sonra bir süre için onu tekrar göremeyebilirsiniz. Sonra onu tekrar göreceksiniz. O, kişiliğinizin üzerinde döndüğü dingildir ve o yanlış dingildir, bu yüzden kişiliğinizin arkasında bir şey inşa etmediğiniz takdirde kendinizi bulamazsınız. Fakat Başlıca Özelliği üzerinde taşıyacak gerçek "ben"in izine ulaşabilirseniz, hayatınızı

neyin yanlış kıldığını göreceksiniz. Ve bunun keşfinin hayatınızın gerçek anlamı olduğunu hissederseniz, artık yaşam asla anlamsız hale gelemez.

Doğru ve Yanlış

İnsanların, özellikle yanlış ve doğru duyumlarında katılaşmış insanların mutlak yanlış ve mutlak doğru olmadığını, yanlış ve doğrunun rölatif olduğunu anlamaları çok zordur. Bunu duyduklarında insanlar, özellikle kendisinin doğru olduğunu düşünecek kadar kibirli insanlar, gücenirler. Doğru ve yanlış üçüncü bir faktöre bağlıdır. Kendi başlarına, sadece birbirini iptal eden karşıtlardır. Üçüncü faktör *hedeftir*. Eğer hedefiniz Edinburgh'a gitmekse, kuzeye gitmek doğru ve güneye gitmek yanlıştır. Hedefiniz Brighton'a gitmekse, güneye gitmek doğru ve kuzeye gitmek yanlıştır. Fakat insanlar her zaman şunu ya da bunu yapmak –mesela kuzeye gitmek– doğrudur ve her zaman güneye gitmek yanlıştır, denmesinden hoşlanırlar. Birçok bu tür katı fikir insanların zihinlerine hükmeder ve gelişmelerini kısırlaştırır. Çalışma'da yanlış ve doğrunun genel formülü şudur: Sizi uyandıran her şey doğrudur. Fakat bu formül onu anlamak için çok büyük miktarda anlayış gerektirir.

Kendini Hatırlama

İnsanlar kendini hatırlama hakkında *düşünmeyi* sürdürürler, fakat onu uygulamazlar. Günlük otomatik çağrışımların zincirini durdurmak gereklidir. Bu *içsel dur* ile yapılabilir, yani her şeyi durdurma, tüm düşünceleri vs. Bu, kendini hatırlamanın başlangıcıdır. Fakat insanlar, dediğim gibi, kendilerini hatırlamayı *düşünmeyi* sürdürürler ama asla *uygulamazlar*. Kendini hatırlamak için kişi her şeyi durdurmalıdır; kendini tam bir sükunet ve tüm sıradan duyumlarının olmaması durumuna taşımalıdır. Bu biraz zaman alır. Fakat birçok insan bunu yapmak için bir dakika bile ayıramaz çünkü kendi makinesinin kölesidir, bu yüzden de mekanik düşüncelerin, negatif duyguların, kişisel hesapların vs. aralıksız ve yararsız akışına yapışıp kalmış ve sınırlanmıştır. Özellikle, hayatın dışsal ipnotizminin, insanların, savaşın her şeyi daha iyi hale getireceğini bile düşünecekleri kadar güçlü olduğu günümüzde, insanların kendilerine ilk şuurlu şoku vermeyişleri ne acıdır. Yardım insana ancak bu şokun sonucu olarak ulaşabilir; kişisel düşüncelerin, sorunların ve duyguların selinde ona ulaşamaz. Daha yüksek merkezlerden gelen yardım, İkinci Şuur Durumuna ulaşamaz; ancak Üçüncü Şuur Durumuna ulaşabilir. Birçok insanın savaş ile ipnotize olduğu günümüzde, diğer zamanlara nazaran, onu arayanlar için dünyada daha fazla kullanılabilir kuvvet var, keşke ona dokunabilseler. Fakat insan daha yüksek bir seviyeye ulaşmayı istiyorsa gerçekten sıçraması gerektiğinin farkına varmadan, sadece tekrar tekrar "sıçramalıyım" der gibi, aynı seviyede kalmasına sebep olan bir düşünceyi hatırlamakla ona dokunamaz. "Kendimi hatırlamalıyım," demenin faydası yok. Gerçekten kendinizi hatırlamalısınız.

Birdlip, 19 Aralık 1941

ÇABA ÜZERİNE YORUM

I. Bölüm—Bu Çalışma'daki bir insan çaba göstermeyi bıraktıysa, genellikle onun sürüklenmekte olduğu söylenir. Sürüklenmek hiçbir yöne sahip olmamak anlamına gelir. Başka bir deyişle uykuya daldığı söylenir. Uykuya dalmak, Çalışma'da özetle her şeyi unutmak anlamına gelir. Örneğin, bir insan hayata öylesine batmıştır ki Çalışma ile ilişkili her şeyi unutur. Sadece sürüklenmekle kalmaz, hızla uykuya da dalar. Bugün çaba hakkında konuşacağım. Çalışma çabaya bağlıdır. Çaba ama belli bir tür çaba üstüne temellenmiştir. Her şeyden önce çaba, genel anlamda iki türe ayrılır: mekanik ve şuurlu. Genel anlamda mekanik çaba yaptığımız şeylerdir, hayatın bize yaptırdığı şeylerdir. Bütün hayvanlar, bütün doğa, bizim de bir parçası olduğumuz bütün organik yaşam, mekanik çaba göstermek zorundadır. Bir örnek verelim. Yağmur yağıyorsa şemsiyenizi açmalısınız. Bu tam anlamıyla mekanik çaba ile anlatılmak istenendir ve bu tür çabalarla hayata uyum sağlarız.

Şuurlu çaba, hayatta gerekli olmayan ve hayatın sebep olmadığı çaba anlamına gelir. Yani hayat onun sebebi değildir; onun kaynağı hayat içinde uzanmaz. Bu demektir ki, şuurlu çaba oluşturmak için hayat ilgilerinden daha başka, sayelerinde şuurlu çabaların olası hale geldiği bazı başka kaynaklar gereklidir. Hayata ait olmayan ve başka bir kaynaktan gelen bazı tesirler var mı, diye daha önce hiç kendinize sordunuz mu? Bu öğretinin ne dediğini size hatırlatmama izin verin. Hayatta, A ve B tesirleri denen iki tür tesir vardır. A tesirleri hayatın içinden yaratılır; onun anlaşmazlığı ve sürtüşmesi ile, kıskançlığı ve nefreti ile, hırsları, savaşları, suçları, ticareti, ilgileri, kanunları ile vs. Fakat B tesirleri hayatın içinde mevcuttur ve başka bir dil konuşur, çünkü köklerini hayatın dışında başka bir kaynaktan –C tesirleri dediğimiz tesirlerden–, yani bireysel tekamüle uğramış insanlardan alır. C tesirleri mekanik insanlık çemberinden gelmezler, şuurlu insanlık çemberinden gelirler. Fakat C tesirlerinin hayata doğrudan ulaşması imkansızdır; bu durumda anlaşılmazlardı. Onların, bizim yavaş yavaş öğrenmemiz gereken başka bir dili vardır. Hayat onları B tesirlerine dönüştürür. Fakat önemli olan nokta şudur ki, bu sistem tam anlamıyla hayattan farklı olarak, B ve C tesirleri denen –aslında C tesirleri üzerine– bu diğer tesirlerin varlığı üzerine temellenmiştir. Bu yüzden biz yeni bir dil öğrenmek zorundayız. Şunu anlamalısınız ki, bir insan gizli bir içsel kadere sahip olmasaydı, eğer insan bir tohum, sıklıkla da mutsuz bir tohum olmasaydı ve onun için hayat ve onun ilgilerinden başka hiçbir şey olmazdı. Fakat insanın içsel kaderi hayatın içinde değildir. Bu tohum, yani insan kendi tekamülünü gerçekleştirebilecek kapasitededir ve sadece belli tür ışık ve ısı onu büyütebilir, dışsal hayatı büyüten ve onun kaynağı olan güneşin ısı ve ışığı değil. Burada tüm bunları söyledim çünkü insanın iki kaderi sizin zihinlerinizde biçimlendirilmezse, Çalışma'nın ne hakkında olduğunu anlamanız zor olur. Çalışma, diğer üç Yol'dan ayrı olarak *Dördüncü Yol* diye de

adlandırılır. O hayatın içindedir ve bu yüzden bir kişi hayatta nasıl olması gerektiğini ve hayatı nasıl kullanması gerektiğini bilmelidir; hayattan ne istiyorsa almalı ve aynı zamanda Çalışma'da olmalıdır. Bu sadece belirli tür insanlar için mümkündür, yani hayattaki vazifelerini yapan ama hayata inanmayan "İyi Ev Sahipleri". Ve fark etmelisiniz ki, bu Çalışma'da hayattan veya bu tür bir şeyden vazgeçmeniz sizden talep edilmez. Tam tersine, Çalışma, hayatı deneyim için yapabildiğinizce çok kullanmanız gerektiğini fark etmenizi sağlar. Fakat hayata güvenmemeli ve onun içinde kaybolmamalısınız ve hedefin hayat deneyimlerinde yattığını düşünmemelisiniz.

Şuurlu çabalar, insanlıkta hayatın sebep olduğu uykudan uyanma çabalarıdır. Bildiğiniz gibi, insanın uyanması gerekliği doğanın ilgileri içinde değildir, bu yüzden o doğaya hizmet etmeyi keser. Eğer insan sadece –tek fonksiyonu hayata uyum sağlatmak olan– doğanın bir ürünü olsaydı bu tür çabalar imkansız olurdu. Bu noktada bunu söylememin sebebi, eğer hayatta oldukça farklı iki tür tesir, iki tür şey, iki tür edebiyat, iki tür tarihi figür olduğunu kendiniz görmezseniz, çok sınırlı bir derecenin ötesinde şuurlu çabalar oluşturmak imkansız olacaktır. Kişisel çalışma üzerine çaba göstermek için, duygusal merkez dışarıya açılmalı ve doğru bölümünü almalıdır: Sadece hayata ve kişisel hırslara vs. dönerse, doğru aksiyonunu meydana getiremez.

Çaba göstermek için, çabanın kişinin hangi bölümünden meydana geldiği hakkında düşünmek gereklidir. Bir insan toplum içindeki negatif duygulara; örneğin, başkalarından önce kendini aptal durumuna düşürme korkusuna veya işini kaybetme korkusuna karşı çaba gösterebilir. Bu mekanik çabadır. Eve gelir gelmez, bu negatif duygularını ifade edecektir. Şuurlu çaba ise oldukça farklıdır ve farklı bir bölümden meydana gelir.

Bir insan A ve B tesirlerinin varlığını hissettiği ve hayatın dışında C tesirlerinin var olması gerektiğinin farkına vardığı zaman, kendinden daha yüksek bir şeyin varlığını hissetmeye başlar. Bu ise duygu merkezini uyandırmaya ve şuurlu çaba göstermeyi mümkün hale getirmeye başlar. Aksi takdirde kişi, sadece kendi duygularını hissedecek ve kendi dar küresinde kalacaktır.

En önemli şuurlu çaba, kendini hatırlamaktır. Bu her zaman zordur çünkü hepimiz kendimizi çok zaman önce unuttuk, fakat bir insan daha yüksek tesirlerin duyusuna sahip değilse ve hayattaki A ve B tesirleri arasındaki farkı göremezse, bu neredeyse imkansızdır. Kendini hatırlamak duygusal bir faktöre sahip olmalıdır; kendinden değil, kişilikten değil, daha derin bir şeyden veya –böyle söylemeyi tercih ederseniz– kendi sıradan benliğimizden daha yüksek bir şeyden. Kendini hatırlamaya *irade* faktörü girer ama ben'in iradesi değil, şuurlu irade.

Çalışma'nın *çaba* gösterilebilecek iki yönü vardır ve bir insanın üzerinde gelişebileceği iki yön yalnızca bunlardır. Birincisi bilgi yönüdür ve bu Çalışma'da çaba, fikirler hakkında düşünmek, kendi bireysel samimiyetini oluşturmak ve fikirlerin anlamları ile içsel bağlantı kurmaktır; ve bununla başlamaktan daha önemli bir şey yoktur. Bir insan düşünmeli, zihninde tartmalı ve düşünüp taşınmalı, zihninde anlamalı, kendi tarzıyla onun üze-

rinde durmalı; kendinde hakiki bir *başlangıç noktası* olarak Çalışma hakkında kendi duyumunu ve fantezilerini biçimlendirmeli ve imgelemelidir. Bir kere başlangıç noktasını biçimlendirdi mi, yanlışsa bu bile değiştirilebilir. O zaman Çalışma zihne bir ışık akıtmaya başlar. İkincisi varlık yönüdür. Bilgi yönündeki çabalar varlık yönündeki çabalardan farklıdır. Kişinin bunu kendinin dışında bulması gayet kolaydır. Bir insan sadece iki yönde gelişebilir: bilgi yönünde ve varlık yönünde; ancak bunlar el ele gitmelidir. Sonuç *anlayıştır*. Daha önce söylendiği gibi, bu Çalışma anlayışa dayanmalıdır. Kişi, hayata uyum sağladığı gibi kendi dışından Çalışma'ya uyum sağlayamaz. Anlayış bizim kendimizde yaratabileceğimiz en güçlü kuvvettir. Uzun vadede anlayışı aramaktan daha iyi bir şey yoktur: ve Çalışma'da bir insan anlayışıyla tanımlanır. *Bir insan anlayışıdır.* Bugün sadece *varlık yönü üzerine çaba* konusunda konuşmak istiyorum. Bir insanın varlığı üzerine yönlenmiş çabalar, bu sistemin bilgisi hakkında düşünmeye yönlenmiş çabalardan farklıdır. İnsanın iki yönü –bilgi yönü ve varlık yönü– anlayışı oluşturmak için birleşmelidir. Çalışma bize varlık olarak sahip olduğumuzdan daha fazla bilgi verir. Fakat bu bilgiyi varlık ile birleştirmek çok zordur. Tüm görev, buna rağmen, bu şekilde yapılmalıdır ve gerekli olan birinci şey bilgiye değer vermektir, yani ondan hoşlanmak, onu istemek, onun için bir arzu hissetmek. Bilgi sadece bazı duygular, bazı arzular aracılığıyla, isteklilik yoluyla varlık ile birleşebilir. Kişi bildiği şeyleri arzu etmelidir. Aksi takdirde bilgi, varlık ile birleşemez. Bu sistemin bilgisinden ayrı olarak kendi varlığınız üzerinde çalışamazsınız; bu sistemi kendi varlığınıza uygulamazsanız, bu sistemin pratik bilgisine sahip olamazsınız; istemez ve dilemezseniz onu kendi varlığınıza uygulayamazsınız, yani sizin iradenize giremez ve dolayısıyla sizi etkileyemez. İnsanın sıradan durumu, bildiği şeyleri arzu etmemesidir. Biz varlık durumumuzdan hareket ederiz, bilgimizden değil. Eylemde bulunan irademizdir ve irademiz varlık seviyemizden meydana gelir. Bu yüzden bir insan daha iyisini bilir ama daha kötü hareket eder ve bu durumda olduğu sürece, kendi içinde birlik ve anlayış sahibi değildir çünkü kendinde iki ayrı bölüm vardır. Çalışma fikirlerine göre, bilginin varlık üzerinde etkide bulunması için istek veya sevinç veya memnuniyet olmalıdır çünkü istek, memnuniyet veya özlem –yani isteklilik– olmazsa bilgi yönünden varlık yönüne hiçbir şey geçemez. O zaman bir insan bildiği şeyler ile yaşamak, bilgisini yaşamak isteyecektir ve iradesi ve bilgisi birleşmeye başlayacaktır. Çalışma'nın bütün değerinin ve içsel arka planının içeri girdiği nokta burasıdır. Çalışma'da her şey *değer verme* ile başlar ve bu da *bir şeyi isteme* anlamına gelir çünkü istemediğiniz bir şeye değer vermezsiniz. Bu da iradeyi getirir ve irade –isteklilik– aracılığıyla bilgiyi kendi varlığınıza uygulamaya başlarsınız. Eğer uygularsanız, zihninizdeki bilgi ve varlığınızdaki irade arasında bir birlik oluşmasıyla, bilginiz anlayışa dönüşmeye başlar. Bildiğiniz gibi, *anlayış* bu sistemde açıkça tarif edilmektedir. *Anlayış*, bilginiz ve varlığınız arasındaki aritmetik anlamdır. Gördüğünüz gibi, bu fikirlerin bilgisine sahip olmak yeterli değil. Bir insanın bu Çalışma'nın bilgisine sahip olup da anlayışına sahip olmadığını görmek oldukça kolaydır. Bir şeyi

anladıysanız onun hakkında farklı şekillerde konuşabilirsiniz; ancak sadece bilgi olarak kalırsa onu hafızanızda kaldığı şekilde konuşursunuz.

Şimdi de *varlık üstüne çabalar* hakkında konuşalım. Herkes kendi varlığı üzerinde, özellikle herkesin uyuduğu bu zaman periyodunda her gün şuurlu çabalar göstermelidir. Eğer hayatı öğretmeniniz olarak almak isterseniz, o zaman, bir önceki mektupta söylendiği gibi, her gün belirli bir zaman için hayatın size –hoş ya da nahoş– getirdikleri ile *özdeşleşmeme* pratiği yapmalısınız. Hayat sizden mekanik çaba talep eder fakat özdeşleşmeme pratiği yaparsanız bu, şuurlu çaba haline gelir. Sadece belirli bir zaman için, örneğin bir saat için bunu yapıp şuurluluğunuzu koruyun ve kendinizi dikkatlice gözlemleyin. Bu, özdeşleşmenin ne anlama geldiğini görmenize yardım eder. Daha sonra çalışma açısından gevşeyebilir ve istediğiniz şeyi yapabilirsiniz. Fakat çalışın veya çalışmayın, ne yaptığınızı bilin. İki merkez arasında olmayın. Herhangi bir mantal yönelim olmaksızın sürüklenmeyin ve bu sırada uykuya dalmayın. Gevşemek için uykuya dalmak gerekmez.

Şimdi gelelim, kendinizdeki özel şeyler, yani varlık yönünüz üzerinde, ne tip bir insan olduğunuz üzerinde ve reaksiyonlarınız üzerinde çalışmak ve bunlar için çaba göstermek konusuna. Önce negatif kendinizi ele alın, yani günlük negatif duygularınızı. Her şeyden önce negatif olduğunuzu görmeye çalışın ve bunu kabul edin. Bu size yardım edecektir. Bildiğiniz gibi, negatif olmanız için başka bir insan daha gereklidir. Bu yüzden kendinize şuna benzer sorular sorun:

(1) Birisinin bana kötü davrandığını mı düşünüyorum?

(2) Birisini kıskanıyor muyum?

(3) Bu mekanik bir hoşlanmama durumu mu?

Bu sorular durumunuzu kendinize kesin ve açık olarak belirtmenize yardım eder. Şimdi de cevapları kendinize kesin ve açık olarak belirtmeye çalışın. Sonra *dışsal kale almanın* anlamı hakkında düşünmeye çalışın. Dışsal kale alma, kendinizi başkasının yerine koymak ve o kişinin zorluklarının farkına varmaktır. Bu, hayatı *dönüştürmenin* bir yoludur. Şimdi size kötü davrandığını düşündüğünüz ya da kıskandığınız vs. kişi *haline gelin.* Samimi olarak bunu yapmaya çalışın. Bu şuurlu bir çaba gerektirecektir. Kendinizi o kişi olarak imgeleyin ve durumu tersine çevirin, yani siz hoşlanmadığınız, eleştirdiğiniz ya da nefret ettiğiniz o kişi haline gelin ve diğer kişiye bakın, yani kendinize. Kural gereği bu, sizi çabucak tedavi edecektir, eğer yapabilirseniz. Fakat negatif duygunun oldukça kötü bir durumu içindeyseniz –ki zaman zaman hepimiz böyle durumlar yaşarız– nasıl bir durumda olduğunuzun farkına varma dışında hiçbir şey size yardım etmeyecektir, yani kendinizde nasıl bir kötülüğe sahip olduğunuz ve gerçekten neye benzediğinizin farkına varma. Bu acıklıdır. Fakat acı olmadan değişemeyiz. Çalışma bir aynadır ve onun içindeki herkes, o aynada kendinizi görmeniz için size yardım eder. Fakat kendinizde diğerlerini veya diğerlerinde kendinizi görmezseniz bunu anlamayacaksınız. *Dışsal kale alma* negatif duyguların üstesinden gelmenin ana yoludur fakat ne demek olduğunu anlamak gereklidir. İmgelemeye bağlıdır. Dışsal kale alma biraz zaman ge-

rektirir. Samimi olarak, yani tam doğru bir şekilde yapmak zordur. Bunu yapmak her zaman çok büyük bir çaba gerektirir. Fakat varlık üzerinde doğrudan etkisi vardır. Bazıları bunu imkansız bulur çünkü başka birisi olmayı imgeleyemezler, özellikle de küçümsedikleri bir insan olmayı. Bu durum, bir süre sonra Çalışma'yı onlar için güçleştirir.

Biraz da depresyonla ilgili çabalar hakkında konuşalım. Depresyon, negatif olmakla aynı şey değildir. Depresyonda fark edilmesi gereken ilginç bir şey vardır: İçgüdüsel merkez dahil bütün merkezleri etkiler. Depresyon, sadece umudun ve geleceğe inancın yitirilmesinden –ki bu genel bir sebep olmasına rağmen– dolayı meydana gelmez. Özetle, herhangi bir türden hiçbir çabanın gösterilmemesinden meydana gelebilir, ki bu durumda merkezler, benzetme yaparsak, sanki içi su dolmuş gibi olurlar ve diğer yandan bu durum, sebep olan her ne ise, merkezlerde enerjinin adeta eksileştiği bir durumdur. Özetle, kişinin kendi hakkındaki zannından meydana gelebilir, diyelim ki kişi kendini her zaman başarılı biri olarak imajine eder ama öyle olmadığını görür. Fakat sebebi ne olursa olsun, depresyon durumu tanımlanmalıdır ve üstesinden gelmek için her türlü çaba gösterilmelidir. *Çaba* dedim, çünkü sadece çaba, hatta sıradan küçük gerekli şeyleri yapmak için gösterilen çaba bile durumu değiştirecektir. Fakat sizi derhal depresyondan çıkartacak olan şey, kendini hatırlamak için gösterilen şuurlu çabadır. Çünkü sizi Çalışma "ben"lerine –yani Çalışma'nın tesirlerini hissedeceğiniz "ben"lere– getirir ve depresyonun merkezlendiği hayat "ben"lerinin dışına çıkartır. Ve bu noktada eklemeliyim ki, kendi içinizde Çalışma'ya sahip olmak için mücadele etmelisiniz. Zihninizde Çalışma için, onu canlı tutmak için mücadele etmelisiniz, aksi takdirde soğumaya başlar.

Mekaniklik üzerine şuurlu çaba hakkındaki soruya gelelim. Bu çok büyük bir soru. *Konuşma* ile başlayalım, dışsal ve içsel. Konuşmak bir insandaki en mekanik şeydir. Sadece *o sırada* konuşmak anlamına gelmediğini hatırlayın, aynı zamanda sonradan konuşmak anlamına da gelir. Bir insanın kötü konuşuyor olduğunu görmenin her zaman çok kolay olduğu konusunda sizi uyarmalıyım. Ve konuşmak sadece bir şeyler söylemek değildir, onları yazmak veya konuşma biçimi ile, el-kol hareketleri ile, ima ederek vs. onları göstermektir. İma etmek, yanlış konuşmanın çok kötü bir örneğidir. Son olarak, *kişinin içinden* konuşması anlamına da gelir. Gün içinde neler söylediğiniz üzerinde düşünmeye çalışın ve sonra kuralları düşünün. İnsanlar sıklıkla birbirlerini kötü konuşma ile etkilerler, yani birbirleri için tehlikelidirler. Burada şunu da hatırlayın ki, özel olarak birisine söylediğim şeyin hakkında konuşulmalıdır. Bu kesin bir kuraldır. Şimdi, konuşmadan ayrı olarak başka bir mekanik alışkanlığı alalım. İlk olarak bunun kötü bir alışkanlık olup olmadığını gözlemlemelisiniz, yani sizi uyutup uyutmadığını. Mekanik olan iyi alışkanlıklar da vardır ama niçin onları değiştirmeye çalışalım ki? İyi ve kötü mekanik alışkanlıklar arasında ayrım yapın. Belirgin bir örneğe dikkat edin, mesela tembellik, hırs, açgözlülük vs. *Kısa bir süre için* bunun üstesinden gelmeye çalışın, tabi bunu yapacak kuvvetiniz olduğunda. Asla faydalı olan noktanın ötesinde kendi üze-

rinizde çalışmayın, çünkü aksi takdirde çaba şuurlu olmaktan çıkıp mekanik hale gelir. Zamanla her şey mekanik hale gelir. Bunu hatırlayın. Şuurlu olarak yaptığınız her şey sizin için korunup saklanır: Mekanik olarak yaptığınız her şey, onu *siz* yapmadığınız için, kayıptır. Bu yüzden çabalar şuurlu olmalıdır. Aslında, Çalışma'da mekanik çaba diye bir şey yoktur. Onlar hayata aittir. Çalışma'da, kaçınılması gereken çabalar, diye adlandırılan bir çaba sınıflandırması vardır. Bu demektir ki, insanlar her türden faydasız ve gereksiz çabayı gösterip ve asıl gereken çabayı göstermekten kaçınırlar. Sirklerdeki palyaçoyu hatırlarsınız. Her türden gereksiz şeyi yapmak için bir koşturma halindedir. O palyaço biziz. Fakat faydasız çabalar hakkında gelecek sefer konuşacağız.

Birdlip, 3 Ocak 1942

ÇABA ÜZERİNE YORUM

II. Bölüm—Bu Çalışma boyunca, onun her yönü üzerinde, *hatırlama çabası* gösterilmelidir. Hafıza, üç merkezin tümünde bulunur. Varsayalım ki, bir insan Çalışma'da, kendinde gözlemlediklerine dayanarak, bir hedef edinmesi gerektiğini hissettiği bir duruma ulaşmış olsun. Bir hedef edinir ve sonra onu korumaya karar verir. Fakat onu korumak için *hatırlamalıdır*. Sadece hedefinin ne olduğunu hatırlaması yetmez, onu niçin edindiğini ve onu korumaya karar vermesine neyin sebep olduğunu da hatırlamalıdır. Hedefini –ilk başta, hedeflerimizin *yapmamak* olması tavsiye edildiğinden, hedefi şunu veya bunu yapmamaktır; şu veya bu şekilde reaksiyon göstermemektir gibi– sadece kelimeler ya da bir cümle halinde hatırlaması yeterli değildir. Bu kişi Entelektüel Merkezin sadece çok küçük bir kısmında hatırlamaktadır. Gerçek bir şekilde hatırlamak için geriye gitmeli ve hedefini edindiği durumu yeniden yaratmalıdır; hedefinin anlamı hakkında düşünmeli ve onu korumaya karar verdiği şartları yeniden hissetmelidir vs. Tam hafıza, üç merkezin birlikte çalışması meselesidir ve bir *hedef*, üçünü de içerir. Çünkü bir insan kendindeki bir şeye karşı çalışacaksa, o şey her ne olursa olsun, Entelektüel Merkezde, Duygusal Merkezde ve Hareket Merkezinde temsil ediliyor olacaktır ve hedefi korumak üçünü de içerecektir; ve onu hatırlamak da yine üç merkezin hepsini gerektirecektir.

Bazı yönleriniz üzerine çaba gösterirken, örneğin negatif olmanın bazı özel biçimleri gibi, şunu hatırlayın: Kişinin içinde *her şey* devirsel olarak gider, yani her şeyin belirli aralıklarla sırası gelir. Bu aralıklar düzenli değildir fakat şeyler içsel olarak tekrarlar veya geri dönerler, bazen daha önce bazen daha sonra. Önemli olan nokta şudur ki, gözlemleme ile bir insan bunu fark edebilir ve hatırlayabilir; bu yolla ileriyi biraz görebilir ve içindeki bazı haletler, bazı durumlar tam olarak başlamadan önce kendine bir şok verebilir. Bu, *doğru zamanda çaba* göstermek fikriyle ilgilidir. Bir insan-

da karakteristik bir durum veya halet vs. yeterince güçlendiyse, onu durdurmak zordur veya imkansızdır, yani çok geçtir. Fakat kendini gözlemlemenin bir sonucu olarak (ve sadece bunun bir sonucu olarak) kişi, kendisi hakkında özel bir hafıza geliştirdiyse, eğer bu yeni hafıza yeterince güçlüyse; geri dönmeye başlayan bazı faydasız durumlar üzerinde çaba gösterebileceğiniz yer olarak size bir üstünlük noktası verecektir. Yani onu tanırsınız. Eğer gerçekten ondan hoşlanmamaya başladıysanız, o zaman hafızanıza ve düşünmenize yardım edecek bir duyguya sahip olacaksınız. Bu size yardım edecek ve aynı zamanda daha fazla gözlemlemenize de yardım edecek; yani örneğin bu durumun, belirli ifadeleri kullanmaya başlamak gibi veya başkalarına karşı duygularınızda meydana gelen önemsiz bir değişim gibi daha önce bağlantı kurmadığınız küçük, önemsiz şeylerde ve düşündüğünüzden daha erken başladığını gözlemleyebileceksiniz.

Daha tam bir gözlemleme depresyon durumlarını tanımamıza ve onları negatif durumlardan ayırt etmemize yardım edebilir. Depresyon, negatif olmaktan farklıdır. Bu gerçeği kendiniz görmeye çalışın. Böyle olduğunu gözlemleyin. Bu ayırt ediş bir önceki mektupta özellikle vurgulandı ve eğer depresyonun negatif olmaktan farklı olduğunu gözlemlemediyseniz, o zaman onun anlamının ne olduğunu göremezsiniz. Depresif olmak; sıklıkla kendisinin ne kadar parlak, neşeli ve mutlu olduğunu düşünmekten hoşlanan insanların başına gelir. Her halükarda, negatif olmakla aynı şey değildir. Kendini gözlemleme ve kişinin depresif durumuna ait hafıza çok önemlidir çünkü kişi depresyonun ne olduğunu tanımazsa yanlış türde çaba gösterebilir. Kişi, böyle durumlar üzerinde sadece anlayışla doğru bir şekilde çalışabilir. Depresyon sıklıkla bir hastalığın sonucudur ya da daha doğrusu, birisi hastayken depresyon olasılığı vardır. Hasta olmak canlılığı azaltır. Bu gerçekte depresyon değildir; organizmanın içsel çalışması ve kimyası ile ilgilenen İçgüdüsel Merkezin hastalıkla karşılaşmak zorunda kaldığında, diğer merkezlerden ödünç almasına bağlı olarak meydana gelir, aynen bir savaş sırasında her tür kaynaktan para alınması gibi. İçgüdüsel Merkezin genellikle ilk olarak Hareket Merkezinin "banka"sından ödünç aldığını hepiniz daha önce duydunuz, daha sonra Duygusal Merkezden ve daha sonra da Entelektüel Merkezden ödünç alır. Fakat bu mutlaka *depresyon* değildir, zayıflamış bir canlılıktır ve eğer kişi ona karşı pasif olmaya dikkat ederse ve başladığında *onunla özdeşleşmezse,* kişi herhangi bir şey beklemez ve kendi içinde küçük ve sessiz olursa, depresyona –yani ümitsizlik vs. gibi– gerek kalmaz; bu sadece kişinin, içindeyken oldukça sakin ve sessiz kalması gereken ve düşünmemesi gereken bir durumdur. Tabi ki bedende, depresyona yol açan ritmik değişiklikler vardır. Kişi hastalıkta ve bu tür değişen canlılık durumlarında kendi içinde neyin nerede olduğunu ve ne yapabileceğini, neyin kapalı neyin açık olduğunu görmeyi öğrenmelidir. Hastayken, her zaman olduğu gibi olmayı beklemek kişiyi depresyona sokacaktır. Bu yanlış bir tutumdur. İçsel olarak sessiz olmak, imajinasyonu durdurmak, şikayeti durdurmak, gevşemek, hasta olduğunun ve kullanılabilir az kuvveti kaldığının farkında olmak en doğru yaklaşımdır.

Depresyonun aksine, negatif duyguya *her zaman* bir başka insan sebep olur. Bu başka insanın o anda orada hazır bulunması şart değildir. Kişi, bunun yerine hareket eden, imajinasyon adını verdiğimiz şeye sahiptir. İmajinasyon bizi negatif yapar –hafıza bizi negatif yapar– fakat bu her zaman bir *kişiye* dair hafızamız veya imajinasyonumuzdur. Negatif duygu imajinasyondan veya hafızadan meydana geldiğinde, genellikle kişinin, diğer birey hakkında daha önce hissettiği şeyin bir tekrarıdır; ve bir süre sonra, ilk başladığında bunu gözlemlemek mümkün olur, ki bu durumda bazen tam gücüne ulaşmadan önce kişi bundan ayrılabilir. "Şiddetle negatif"seniz, bunu birisi söylemişti; bu durumda pek bir şey yapmak mümkün değildir. Niçin? Çünkü yapmak istemezsiniz ve pek çoğumuz o anda şiddetle negatif olmaktan hoşlanırız. İnsanların negatif olmayı, acı çektiklerini hissetmeyi vs. sevdiklerini fark etmelisiniz. Söylenebilecekler bundan ibaret ama bunu siz görmelisiniz. Negatif olmaktan *hoşlanmamaya* başlamak için çok uzun bir zaman boyunca büyük bir mücadeleye ihtiyaç vardır. Negatif olmak oldukça kolaydır, sorun bu. Sadece siz en derin düşüncenizde, anlayışınızda ve hissedişinizde, şuurun ışığıyla ve hedefle kendinizi negatif durumların çukurundan kurtarabilirsiniz. En ciddi negatif durumlardan biri; özellikle çaba gösterme gücünün kaybına götürebilen, çok uzun süre kendine acımanın sonucu oluşabilir. En yumuşak kendine acımanın bile rengi negatiftir. Romantikliğe dönüşebilir ama negatiftir ve kişi bunu gözlemlemeye uğraşır görecektir; bu, negatif duygunun tadına ve rengine sahiptir. Karım ve ben Fransa'dayken Gurdjieff şöyle dedi: "Siz kendinize acımayacaksanız, ben size acıyacağım." Bir köpek, yıkandığında bazen kendine acır. Ne yapar? Bu durumdan faydalanmak ister, yapmaması gerektiğini bildiği halde sizin yatağınızın üzerine atlar. Fransa'da "Kakvas" (senin gibi, anlamına geliyor) adında bir köpek vardı. Fark edilmesi gereken şey; zengin ya da fakir, evli ya da bekar, başarılı ya da başarısız herkesin kendine acıma eğiliminde olduğudur. Kendine acıyan bir insan, kendine borçlu olunduğunu hisseder, aynen bahsettiğimiz köpek gibi. Size borçlu olunduğunu hissediyorsanız, asla kendi üzerinizde gerçekten çalışmaya başlayamayacaksınız. Nasıl başlayabilirsiniz ki? Kendinizin borçlu olduğunu hissetmelisiniz. Kendi üzerinizde çalışmak amacıyla çaba göstermek için aslında *kendinizde* bir şeylerin *yanlış olduğunu* hissetmelisiniz. İnsanın bunu, biraz ikna olarak görmeye başlaması bile genellikle yıllar alır. Çalışma katman katman gurur, kibir, cahillik, kendinden memnun olma, rahatına ve zevkine düşkünlük, kendini sevme, kendini erdemli görme vs.den geçmelidir. Yine de en sonunda nüfuz edebilir. Fakat nüfuz etmesinden önceki ilk işaret genellikle şudur: Kişi aniden Çalışma'nın gerçek bir şey hakkında konuştuğunu fark etmeye başlar ve fikirler hakkında düşünmekle ilgili bazı belirtiler gösterir. İlk değişiklik zihindedir, yani farklı düşünmektir. Bu *metanoia*'dır, İnciller'de yanlış olarak "pişmanlık, tövbe" diye tercüme edilmiştir. Çalışma'da buna "Sürücünün uyanması" denir. Kişinin kendi durumunun farkına varmasıyla başlar. Bunun pek yaygın olmadığını anlamalısınız. İnsanlar Çalışma üzerinde gerçekten kendilerinden, demek istediğim, sanki hayatları ona bağlıymış gibi, nadiren düşünürler.

Çünkü diğer insanların yanlış olduğundan emin olmalarına rağmen, genellikle kendilerinde bir şeylerin yanlış olduğunu hissetmezler. Bu durum, miyop olmuş ve gözlük takmayı reddeden bir adamın, kendisinde bir sorun olmadığını ama son zamanlarda gazetelerin çok kötü basıldığını söylemesine benzer. İnsanların geçmeleri gereken bir basamaktan söz ediyorum.

Aynı şekilde düşünmeye ve hissetmeye devam ettiği sürece, bir insan mekaniktir. Bildiğiniz gibi insan bir makinedir ama aksini hayal eder. Yaşamımız, sandığımız gibi bir aksiyon değildir, *reaksiyondur;* ve her şeye tekrar tekrar aynı mekanik yolla reaksiyon gösteririz. Sadece bir *makine* olduğunu görmesiyle, ilk olarak *küçük* bir hususta, daha sonra başka bir *küçük* hususta, kişi değişime yardım edecek doğru duyguyu edinebilir. Neyse ki, içimizde mekaniklikten nefret eden bir şey vardır fakat bu, oldukça şuurlu olduğumuz, her zaman şuurlu ve iradeli hareket ettiğimiz, daimi bir "ben" sahibi olduğumuz ve her zaman ne yaptığımızı, ne söylediğimizi, ne düşündüğümüzü bildiğimiz vs. hayalleriyle uyuması için yatıştırılır. Kişi sadece *şuurlu çaba* ile mekanikliğini fark edebilir ve bu çaba belirli bir şeye yönelik olarak gösterilmelidir: Pratik, açık ve gözle görülür belirli bir reaksiyona yönelik olmalıdır. Bunu sadece bir teori olarak almak, faydasız olmaktan öte kötüdür. Kişi bazı belirli hususlarda mekanik olduğunu fark ederse, bu ona bir şok verir, aslında bu bir kendini hatırlama anıdır. Mekanikliğe karşı çalışmak kendini gözlemleme çabasını gerektirir. Tekrar tekrar aynı mekanik şekilde reaksiyon göstermemizin sebebi, merkezlerimiz arasındaki ve içindeki bağlantılar ve ilişkilerden dolayıdır. Fakat merkezlerimizi gözlemleyene kadar bunun şuurunda olamayız. Değişmek için merkezlerin yeni bir yolla çalıştırılmaları gereklidir. Bir örnek alalım: Bir şeyi bulamadığınız zaman daima üzüldüğünüzü varsayalım. Bu mekanik midir, değil midir? Evet, şuurun ışığını onun içine koymadığınız sürece düzenli olarak tekrar edecek mekanik bir reaksiyondur. Bizi değiştiren şuurdur. Önce kendini gözlemleme çabası gereklidir. Bir şeyi bulamadığınızda negatif bir şekilde reaksiyon gösterdiğinizi gözlemlediğinizi farz edin. Bu ilk çabadır ve genel kendini gözlemleme çabasına aittir, yani daha şuurlu hale gelme, kendine dikkat etme, kendini her zaman olduğu gibi kabul etmeme. Sonra, düşüncelerinizi gözlemleyin. Bir şeyi kaybettiğinizde size hep hangi düşünceler gelir? Daha sonra duyguyu gözlemleyin; onu fark edin, tadını duyumsayın. Daha sonra hareketlerinize, ifadelerinize vs. dikkat edin. Bir dahaki sefer bir şeyinizi kaybettiğinizde mekanik bir şekilde reaksiyon göstermek pek kolay olmayacak. Size ne yardım edecek? Bu mekanik reaksiyon üzerine daha önce yaptığınız çalışma, yani daha şuurlu olma çabası. Şuurlu yaptığımız her şey bizim için baki kalır, mekanik olarak yaptığımız her şey bizim için kayıptır.

* * *

Çalışma'nın kozmolojik yönü hakkında konuşacağımızdan, *şuurlu çaba ile (ya da Çalışma'daki çaba) mekanik çaba (ya da hayattaki çaba) arasındaki ilişki* hakkında hazırlık olarak bir şeyler söylemeliyim. Çalışma, yaşama dikey-

dir. Tüm Çalışma çabası insanı daha yüksek bir seviyeye yükseltmek içindir ve daha yüksek bir seviye o kişiye dikeydir, yani kendisinin *üstündedir*. Haç'ın bir anlamını veren şu sembolü ele alalım:

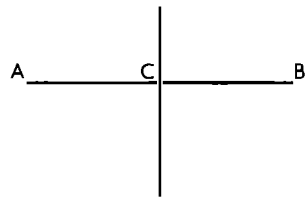

Dikey çizgi, varlığın farklı seviyelerini gösteren bir çizgidir, sadece İnsan'ın değil, aynı zamanda Evren'in kendisinin de. Dik açı yapacak şekilde çizilmiş ve dikey çizgiyi C'de kesen yatay bir çizgi, AB çizgisi, Zaman'da C noktası ile gösterilen varlık seviyesindeki bir insanın hayatını gösterir. Zaman'daki Sebep ve Sonuç'tan kaynaklanan, gösterdiğimiz çabalar –yani mekanik çaba– AB boyunca uzanır. Dikey çizgi, Zaman'da yapılandan farklı bir çaba yönünü gösterir. Daha yüksek şuur durumlarının sonsuz (ebedi) olduğunu duydunuz, yani o durumda bir Zaman duyumu yoktur. Bir insanın daha yüksek durumu AB çizgisi boyunca değil de, insanın *üstünde*, yani dikey çizgi üzerinde uzanır. Bu, her şeye *anlamını* veren çizgidir. Anlamın sonsuz skalasını gösterir.

Bu öğretinin kozmolojik yönüne yaklaşırken, bunun, öğretinin zihinsel aygıtının gerekli bir parçası olduğunu anlamalıyız; onsuz öğreti doğru şekilde biçim alamaz ve daha yüksek seviyelerden gelen tesirleri almak için bir enstrüman olan zihnin farklı bölümlerinde bağlantı kurmuş olamaz. Fakat bu yorumlarla, kozmolojik yönü size daha yakınlaştırmak için mümkün olan en fazla yardımı vermek niyetindeyim, ki böylelikle onun anlamının bir kısmı size tesir etmeye başlayabilsin. Kozmolojik yön çok güçlü bir şeydir fakat onu düşünmek için hiçbir girişim yapılmazsa onun kuvveti kişiyi etkilemeyecektir ve böylece o kişi kendi sınırlı ilgisinin ötesinde Çalışma'yı hissedemeyecektir.

Şimdi bu dikey yönü düşünmeye çalışalım. Zaman'daki Sebep ve Sonucu anlayabiliriz. Zaman'da Sebep, her zaman Sonuç'tan önce gelir. Fakat *Sebep* sadece geçmiş Zaman'da değildir. Sebep bizim üstümüzde veya altımızda olabilir. Kozmoslar Tablosunda buna bakalım, Yeryüzü'nden aşağıya doğru:

Yeryüzü Kozmosu
Organik Yaşam Kozmosu
İnsan Kozmosu
Hücreler Kozmosu
Moleküller Kozmosu
Atomlar Kozmosu

İnsan'ın özgür olmadığını görüyorsunuz çünkü insan Organik Yaşam Kozmosu'nun çok ufak bir parçasıdır ve Hücreler Kozmosu'na ait çok ufak parçalardan oluşmuştur ve bunlar da sırayla diğer kozmosların çok ufak parçalarından oluşmuşlardır, yani moleküller vs.

İnsan, kendi kozmoslarına ait olan hücrelerden oluşmuştur. Fakat insan Organik Yaşam'ın parçasıdır. Organik Yaşam ölecek olursa, onun bir parçası olan İnsan da ölür. Ve İnsan'ın altındaki kozmos –on binlerce hücre– ölecek olursa, İnsan'ın varlığı da sona erer.

Bu *dikey* düzenleme daimidir. Adeta, dikey Sebep ve Sonuç'tur. Ona daimi düzen de diyebilirsiniz ya da daimi ilişki ya da her şeyin arasındaki uygunluk. Düzen de deseniz, kalıcı düzenleme de deseniz, ilişki de deseniz vs. şu anda önemli değildir. Görmeniz gereken şey şu: düzen olan bu şey Zaman'ın içinde değildir, fakat Zaman düzenin içinden geçer.

Şimdi "dikey" Sebep'in nasıl düşünülebileceğini göstermeye çalışayım. Eğer gerçekten "dikey" Sebep hakkında düşünmeye başlarsanız, bizim "Sebep" diye adlandırdığımız şeyin iki kökeni ve iki türü olduğunu göreceksiniz. Mesela bir tuğlayı alın. Tuğlanın dikey Sebebi nedir?

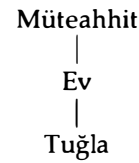

Ev fikri olmasaydı tuğlalar yapılmazdı, bu yüzden, dikey anlamda ev, tuğlanın sebebidir. Fakat dünyasal anlamda (Zaman'da yatay) sebep, fırın ocağıdır. Yani şöyle gösterilebilir:

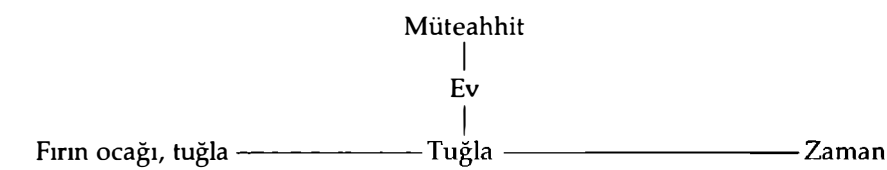

Tuğlalar Zaman'da evi oluşturur. Fakat anlamın dikey skalasında ev, tuğlaları oluşturur.

İnsan da buna benzer şekilde, Haç'ın merkezinde bulunur. Dikey anlama ve dünyasal anlama sahiptir. İnsan'ın dünyasal sebebi, Zaman'daki geçmiştir; dikey sebep onun anlamıdır ve onun anlamı, ait olduğu varlık seviyesi olacaktır.

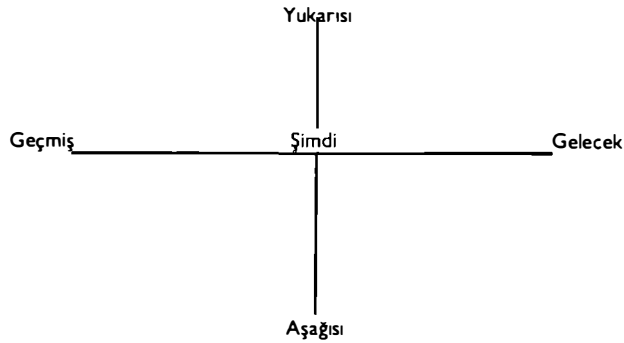

Yaşamınızı cezbeden şeyin varlık seviyeniz olduğunu daha önce duydunuz. Bu demektir ki, yaşamınız varlık seviyenize göre olacaktır. Varlık seviyeleri dikey çizgideki noktalar olarak gösterilebilir ve yatay çizgi ile yaşam oluşur. Varlık seviyeniz değişirse, yatay çizgi, dikey çizgide başka bir noktanın içinden geçecektir. Bu çizimlerin içerdiği genel ilkeyi kavramanızı istiyorum; onları kıyaslamanızı değil, onların arkasındaki fikri görmenizi istiyorum. Gelecek sefer bu konuya devam edeceğiz.

Birdlip, 12 Ocak 1942

ÇABA ÜZERİNE YORUM

III. Bölüm—Haç diyagramı insanın hayatındaki tek bir anı gösterir. Bu tek anda dikey çizgi Zaman'ın yatay çizgisi tarafından bir taraftan öbür tarafa kesilir.

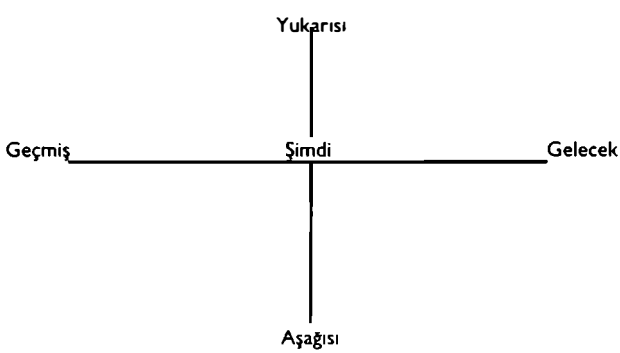

Bir insanın hayatının her anı bu şekilde gösterilebilir. Dikey çizginin yatay çizgi ile kesiştiği nokta *şimdi*'dir. Fakat bu nokta ancak bir insan şuurlu ise tam anlamıyla *şimdi* haline gelir. Bir insan özdeşleştiğinde onun için

şimdi yoktur. Eğer bu kişi Zaman'da uyuyorsa, geçmişten geleceğe acele ediyorsa, her şeyle özdeşleşmişse, onun yaşamında *şimdi* yoktur. Hatta bir şimdiki an da yoktur. Tam tersine, her şey koşmaktadır, her şey değişmektedir, her şey başka bir şeye dönüşmektedir ve hatta dört gözle ve sabırsızlıkla beklenen bir an bile, geldiğinde çoktan geçmişte kalmıştır.

Sadece dikey çizgi ile gösterilen yönün anlamı ve varoluş hissi, insana bir *şimdi* duygusu verir. Bu duygu bazen *Sonsuzluk hissi* diye de adlandırılır. Gerçek "ben" duygusunun başlangıcıdır çünkü gerçek "ben", Zaman'da bizim ilerimizde değil bizim üzerimizde durur. Sonsuzluk ve Zaman'ın ortak ölçüleri yoktur. Bu demektir ki, hiçbir Zaman miktarı Sonsuzluğu oluşturmayacaktır, aynen hiçbir uzunluk miktarının genişliği yapamayacağı gibi. Fakat Sonsuzluk ve Zaman İnsan'da karşılaşırlar, *şimdi* denen noktada.

Bu dikey çizgide geçmiş ya da gelecek yoktur. Burada Zaman'ın, geçmişin, şimdinin ve geleceğin yerini ne alır? Zaman'ın yerini alan şey, *durum* veya *seviye* veya *nitelik*'tir. Dikey çizgi pozisyonu gösterir, ancak Zaman'daki pozisyonu, yani 1942 gibi yılı veya 20 ya da 50 gibi yaşı göstermez; varlık durumları skalasındaki, bilgi *niteliği* ve anlayış seviyesindeki pozisyonu gösterir. Evren'deki görünen ya da görünmeyen, bilinen ya da bilinmeyen her şey, bu dikey çizgide bir noktadadır. Her şey *kaçınılmaz şekilde* bu dikey skalada bir noktadadır çünkü onun içinde her şey kendi yoğunluğuna göre kendi seviyesini bulur, denizde su üstünde yüzen nesneler gibi. Bütün tekamül, gerçek anlamda, bu skalada bir noktadan daha yüksek bir noktaya geçmek demektir. Skala *merdiven* anlamına gelir. Bütün diyagramlarda bir merdiven ya da skala olarak bulunan Evren fikrini çalışacağız ve bu yüzden, bu *dikey yönün* anlamı hakkında başlangıçta biraz fikir edinmek gerekli; bu dikey yön bizim ilerimizde, gelecek Zaman'da, gelecek yılda ya da gelecek yüzyılda uzanmaz; Zaman'da ya da Mekan'da da uzanmaz; başka bir boyutta uzanır, yani bizim *üstümüzdedir*. Sınırlı bir şekilde, hepimiz bu dikey çizginin varlığını biliriz çünkü hepimiz kendimizin iyi ve kötü durumlarını biliriz. Özellikle bu durum, insan bir kere kendi üzerinde çalışmaya ve kötü durumlardan ayrılmanın ve uykuda olmanın ne anlama geldiğini tanımaya başladığında meydana gelir.

Herhangi bir belirli anda bize ulaşabilen iki tür tesir vardır. Birisi yatay çizgiden, Zaman'ı gösteren çizgiden gelir. Bunlar, hayatımıza her an giren geçmişin tesirleridir ve aynı zamanda gelecekten, yani üzerinde hareket ettiğimiz Zaman çizgisinde gösterilen gelecekten gelen tesirlerdir. Fakat ayrıca başka tesirler de vardır. Bir insan kendini hatırladığında, dikey çizgide kendini yukarı kaldırır ve bir an için yeni bir durumu deneyimler. Bu, artık sadece kendini hatırlama üzerinde düşünmekle kalmayıp onu gerçekten uyguladığında meydana gelir; artık kendini onların dışında düşünerek negatif durumlardan kaçmaya çalışmadığında, bütün düşüncelerini durdurup kendini hatırlamanın içine kendini yükselttiğinde meydana gelir. Ve sadece bu içsel hareketle yeni tesirler ona ulaşabilir. Bildiğiniz gibi, "yardım"ın sadece kendini hatırlayan insana ulaşabileceği defalarca söylendi, yani sadece üçüncü şuur durumundaki insana ulaşabilir.

Orta Çağ ve sonrasına ait birçok kadim kitapta, mesela 17. yüzyıla ait olanlarda, ki bunlar ezoterik fikirlerin izlerini içerirler –yani "B" tesirlerini içerirler–, *dikey* yönün gösterildiğini göreceksiniz. Eski Ahit'te –bütün hikayelerin alegorik olduğu ve gizli bir anlam içerdiği ilk birkaç kitapta ya da Tesniye'de (Eski Ahit'in geleneksel olarak Musa'ya atfedilen ilk beş kitabı) böyle de denir– Yakup'un Merdiveni örneğini buluruz. Bu, dikey yüksekliğinde ve derinliğinde, aşağısı ve yukarısı olarak görülen Evren'i gösterir. Yakup, kendi içinde var olan olası gelişme skalasının alt kısmında uyuyan insanı temsil eder.

Tekvin'de bu, Yakup'un uyumak üzere belli bir yerde uzanması ile anlatılır.

> "Düşte yeryüzüne bir merdiven dikildiğini, başının göklere eriştiğini gördü. Tanrı'nın melekleri merdivenlerden çıkıp iniyorlardı."
>
> (*Tekvin*, 28:12)

Bu sistemden benzer bir örnek alalım. Bu sistemde İnsan'ın skala ile ele alındığını biliyorsunuz. Farklı türde insanlar vardır, yani skala ya da seviye açısından farklı olan.

7 No.lu İnsan 6 No.lu İnsan 5 No.lu İnsan	Şuurlu İnsan—uyanmış İnsan
4 No.lu İnsan	Dengeli İnsan (uyanmakta olan)
3 No.lu İnsan 2 No.lu İnsan 1 No.lu İnsan	Mekanik İnsan—uyuyan İnsan

İnsan kendi kendine tekamül eden bir organizma olarak doğar. Bu dikey skalada bir seviyeden diğerine yükselebilir. Ve bu yüzden de ezoterik öğreti diye bir şey vardır. Bu sisteme ait bütün bilgi, insanın varlık skalasında yükselme ve bir içsel dönüşüme maruz kalma olasılığı hakkındadır. Mesela Hristiyanlıkta ve Müslümanlıkta bu, Tanrı ile birleşmek diye adlandırılır. Dikey çizgide bir noktadan daha yüksek bir noktaya geçmek için, bir şey *dönüştürülmelidir:* daha alt bir seviyedekinden farklı hale gelmelidir. Bu öğretinin bakış açısından insan, bu dikey usulde görünen Evren'de *sabit bir nokta* değildir; doğduğu gibi kalması gereken ve değişemeyen bir hayvan gibi değildir. İnsan içsel değişim kapasitesine sahiptir. O bir deneydir; ama temsil ettiği deneyi yerine getirmeye başlamazsa tümel Evren'de hiçbir önemi yoktur. Belki bunun ne anlama geldiğini şu söylediğimi duyunca göreceksiniz: Evren, görünmez şekilde bir dikey inen ve çıkan değerler skalası olmasaydı, onun içinde hiçbir anlam olmazdı. Evren, en yüksekten en alçağa dikey olarak uzayan bir basamaklar, seviyeler, dereceler serisidir ve Evren'de her şey belli bir noktadadır. Oturduğunuz sandalye, Evren'de sizden farklı bir noktadadır. Fakat siz, Evren'i sadece üç boyutlu uzay olarak alırsanız, sizin ve sandalyenin Evren'de aynı noktada olduğunu düşünebilirsiniz. Evren'in bir çocuğu olan, bir ürünü olan

İnsan, kendi içinde Evren'in damgasını taşır, yani İnsan kendi içinde skalaya sahiptir.

Birdlip, 17 Ocak 1942

ÇABA ÜZERİNE YORUM

IV. Bölüm

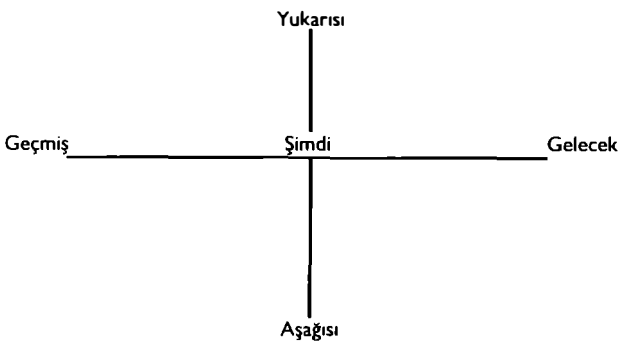

ÜÇ NOT

(1) Çalışma hedefi dikey çizgi ile ilgilidir. Yaşam hedefi yatay çizgi ile ilgilidir. Bir insan kendi yaşam hedefine ulaşabilir. (Bunu yaptığında genellikle şaşkındır ve ne yapacağını bilmez.) Çalışma hedefinin en üstün formülasyonu İnciller'in şu kısmında bulunur: "Siz öncelikle O'nun egemenliğinin ve doğruluğunun ardından gidin, o zaman size bütün bunlar da verilecektir." (*Matta*, 6:33) Göklerin Egemenliği insanın üstündedir, gelecek Zaman'da değildir, *şimdi*'dedir. Bu, insanın bir durumudur; içsel olarak ulaşılır ve bu yüzden "içinizde" olduğu söylenir.

İnciller'deki bütün öğreti Göklerin Egemenliği hakkındadır, yani hedef dikey çizgide tırmanmaktır. Burada bir insanın şuurlu bir insan haline gelme olasılığı uzanır ve bu, o kişinin gizli anlamıdır, yani insan dikey skalada yükselebilir. İnsan dikey çizgide olduğu noktadadır ve bu yüzden bir yaşama sahiptir fakat Evren'deki pozisyonunu değiştirebilir. Yaşam tükenmeyen bir anlam içermez fakat dikey çizgi tükenmeyen anlamı temsil eder, dolayısıyla "dikey hedef", asla "yaşam hedefi" gibi yerine getirilemez.

(2) Dikey çizgi *dönüşüm* çizgisini temsil eder ve bu çizgi, *değişim* çizgisi olan Zaman'ın yatay çizgisini dik açıyla keser. Bu dediğimi açıklamak gerekir. Dönüşüm çizgisi, değişim çizgisine dik açıdadır. Zaman'ın değişim olduğunun hepiniz farkındasınız. Zaman'da hiçbir şey aynı kalmaz, hatta dağlar bile değişir. Fakat Zaman'a ait olan bu değişim, dönüşüm değildir.

Zaman'ın geçişi bir şeyi *dönüştürmez.* Onu değiştirir, örneğin çürütür, bozar ya da yorar, tüketir. Zaman'da her şey yaşlanır fakat bu dönüşüm değildir. Dönüşüm yatay çizgi boyunca uzanmaz, fakat dikey çizgide bir gerekliliktir.

Bu Çalışma'da *Varlık değişimi* terimi, son kertede *Varlık dönüşümü* anlamına gelir. Fakat herhangi bir dönüşüm derecesi meydana gelmeden önce Zaman'da birçok değişimler meydana gelmelidir. Bir insanın içsel düzeni değişmelidir, yani yüksek merkezlerden gelen dönüşüm tesirleri ona ulaşmaya başlamadan önce insanın içindeki alt merkezler çalışma tarafından hazırlanmalıdır. Dönüşüm kuvvetleri dikey çizgiden hareket ederler. Zaman'daki yatay çizgide uzanan "maddeler" üzerine etki ederler. Bu maddeler uygun bir durumdaysa, yani nitelikleri, miktarları ve düzeni doğruysa, dönüşüm meydana gelecektir. Bir örnek bulalım. İnsan'ın altındaki kozmosta, canlı hücreler aleminde, bu hücrelerin bazılarının içsel yapılarının eksik olduğu kesindir çünkü onlar bir insan varlığı şeklinde gelişme kapasitesindedirler. Bu *dönüşümdür.* Kesin konuşmak gerekirse, dönüşüm tekamülün gerçek anlamıdır. Bu hücreler, birleşme ile gerekli maddelere sahip olurlar ve belirli şartlar altında dönüşüme maruz kalırlar. Bu hücrelerin birleşmesi vasıtasıyla sonuçta bir insan varlığı oluşur. Fakat bu belli bir *zaman* da alır, ilk önce birleşmeden sonra iki hücrenin çok ufak dünyasının içsel düzenlenmesi, ki burada belirli maddeler seçilir ve diğerleri birleşmiş hücrelerden atılır; ve sonra onların bölünmeleri ve çoğalmaları hususu ve sonraki mucize türünden düzenleme. Fakat Zaman'da olan bütün bu değişimler, dikey olarak hareket eden dönüşüm kuvvetleri tarafından kontrol edilir ve sonuç, canlı bir şeyin bir kozmostan diğerine geçmesidir, hücre kozmosundan İnsan kozmosuna. Ve bildiğiniz gibi, böcekler aleminde de buna benzer hatta, daha sıra dışı dönüşümler gerçekleşir, ki burada dönüşüm için birçok deney yapılmış görünüyor.

Fakat bir beşer varlığı, bir insan da yine eksiktir ve bu yüzden birleşme arzusu hisseder. Ondaki tamamlanmamış olan bu hücreler tamamlanma isteklerini iletirler ve bu, birlik için bir istek oluşturur. Fakat bir insan sadece hücre kozmosunun yansıması değildir. Eğer manyetik merkeze sahipse, eksikliği başka şekillerde de hisseder. Şimdi şunu anlayacaksınız, biz bir şeyi dikey çizgide yukarı doğru hareket ettirebilseydik, o şey bir anda dönüşmüş olurdu. Oysa, bir şeyi Zaman'da hareket ettirebilseydik, bu sadece değişim olurdu; hareket ettirdiğimiz yöne bağlı olarak yaşlanır ya da gençleşirdi.

(3) Yaşamlarımızı gösteren bu yatay çizgide yaşar ve hareket ederiz. Fakat bu yatay çizginin kesildiği yerde, dikey çizgi Varlık seviyemizin bulunduğu noktayı işaretler ve Zaman'da Varlık seviyemizin sonucunu deneyimleriz. Varlık, Zaman'a diktir ve bir insanın "endamı"dır. Bu fikir hakkında, İncil'in *Elçilerin İşleri* başlıklı bölümünde kullanılan ilginç bir ifade vardır. Pavlus, Tanrı'nın bizim her birimize uzak olmadığını söyler: "Nitekim," der, "'O'nda yaşıyor ve hareket ediyoruz; O'nda varız." (*Elçilerin İşleri,* 17:28) Biz Zaman'da yaşar ve hareket ederiz fakat Varlığımıza en üstten en alta inen bu dikey çizgide sahibiz. Fakat çoğunlukla biz, kökenimi-

zin Zaman'daki yatay çizgide –yani geçmişte– uzandığını düşünürüz ve kökenimizin aynı zamanda bu çizgiye dikey olduğunu anlamayız. Öz'ün yıldızlardan geldiği ifadesini duymuşsunuzdur ve Yaratılış Işını hakkında konuştuğumuzda göreceksiniz ki, yıldızlar dikey skalada yeryüzünden çok uzak bir alemler düzeni anlamına gelir. Demek istediğim, kökeni itibarıyla öz –ve doğduğumuzda bizim öz olduğumuzu hatırlamalısınız–, bizim üstümüzde uzanır. Onun Zaman'ın içine girdiği nokta, bizim doğum anımızdır. Zaman'dan ayrıldığı nokta da bizim ölüm anımızdır. Bu iki nokta arasında bizim Zaman'daki hayatımız uzanır, ki bu bir öz gelişiminin mümkün olduğu ve ayrıca, kaçınılmaz olarak kişiliğin oluşturulduğu yerdir. Yani kişilik Zaman'da oluşturulur ve Zaman'a aittir, halbuki öz Zaman'a girer ve Zaman'dan ayrılır. Öz, Zaman'ın ötesindedir. Özün niteliği, Zaman'a dik açıda çizilen dikey çizgiye aittir, yani asıl (öz) varlık buraya aittir. Genel olarak konuşursak, bir insanın varlığı onun içindeki her şeyden oluşturulmuştur fakat bir insanın asıl varlığı –onun içindeki gerçek olan şey– özünün gelişimine bağlıdır. Kişi, budur. Yukarıda, *Elçilerin İşleri* bölümünden alıntı yapılan, "O'nda *varız*" ifadesinde, Yunanca ἐσμέν *biz* anlamına gelir, yani "O'nun içinde biziz". Varlık, bizim olduğumuz şeydir ve daha önce söylediğim gibi dikey çizgi, bir şeyin tüm anlam Evren'inde bulunduğu yeri gösterir. Bir şeyin aslında nerede olduğunu gösterir. Varlık, *oluş* anlamını bildiren *olmak* fiilinden gelir. Bu, sizin olduğunuz şeydir. Eski Ahit'te Tanrı, "Ben, Ben Olan'ım," diye tarif edilir. Musa, Tanrı'nın adını sorduğunda, cevap böyledir: "Ben, Ben Olan'ım." Biz yaşamda bir şeye *benzemeye* çalışırız; her zaman bir şey gibi olmaya uğraşıyoruz, her zaman taklit etmeye uğraşıyoruz, her zaman olmadığımız bir şey gibi olduğumuzu iddia ediyoruz. Eğer bir insan kendi içinde, varlık skalasında dikey olarak kendisinin üstünde uzanan gerçek "ben"i bulsaydı, bir şeye *benzemeye* çalışmazdı, kendisi neyse o olurdu. Bu dikey skalada her şeyin varlığı uzanmaktadır, bir kayanın varlığı, bir ağacın varlığı, bir köpeğin varlığı, organik yaşamın varlığı, yeryüzünün varlığı, güneşin varlığı, yıldızlı galaksinin varlığı. Bunun Zaman'la ilgisi yoktur. Fakat Zaman'da her bir varlık seviyesine paylaştırılmış bir skala vardır çünkü varlığın mükemmelleşmesi Zaman'da uzanır. Biz Zaman'da, kendi varlığımızı değiştirmek için uygun olan ve bize ayrılan zaman süresine sahibiz. Çünkü, bildiğiniz gibi, bu Çalışma'nın bakış açısından, her skalada ve her derecede tüm Evren tekamül ediyor. Bu Çalışma, ölmekte olan bir Evren'de değil, tekamül eden bir Evren'de yaşadığımızı öğretir ve onun içindeki her şey, her farklı alemde veya kozmosta, kendi tekamülünü aramaktadır, yani varlık seviyesinde daha ve daha yükseğe çıkmayı amaçlamaktadır. Ve her kozmosta bir şey çalışmaktadır. Bizim ait olduğumuz İnsan kozmosunda, bu kozmosta, bir şeyin çalışmakta olduğunu doğrudan biliyoruz. Bu Çalışma'nın kendisi bunun bir işaretidir. Bütün ezoterizm fikri bunun bir işaretidir. İnsan'ın kendini tekamül ettiren bir organizma olduğu, geçmişte de, şimdide de, her zaman bu içsel tekamülle ilgili özel bir öğreti çeşidinin var olduğu ve bu olası içsel tekamüle ulaşmış şuurlu insanların olduğu size öğretildi.

Şimdi orada da benzer bir şeyin olup olmadığını görmek için İnsan'ın

altındaki Hücreler Kozmosuna dönelim. İnsan'da birbirinden açıkça farklı olan üç tür hücre vardır.

(1) Beyin-hücreleri,
(2) Cinsiyet-hücreleri,
(3) Beden-hücreleri, yani kasları, deri ve organları oluşturan hücreler, bunlar birbirinden farklı ama bir anlamda da benzerdirler.

(1) *Beyin-hücreleri,* kemikten muhafazalarla (kafatası ve omurlar) özel bir şekilde bedenden ayrılmıştır, şoklardan su gömlekleri tarafından korunurlar, bedensel organlardan tamamen izole edilmişlerdir, en iyi gıdayı alırlar ve şiddetli açlık durumunda en az değişimi gösterirler. Beyin-hücreleri İnsan'ın yaşam süresi boyunca yaşarlar, yani aşağı yukarı 24 saat düzeninde olan sıradan hücre-yaşamı süresi açısından ölümsüzdürler. Yani İnsan zamanının 80 yılı boyunca yaşarlar, ki bu onların zamanında 2.400.000 yıl demektir. *Ölümsüzlüğe* ulaşmış olan şuurlu insanlık çemberi ile karşılaştırılabilirler.

(2) *Cinsiyet-hücreleri* belirli bir şekilde içsel olarak eksiktirler ve Beden-hücrelerininkinden oldukça farklı bir kadere sahiptirler.

(3) *Beden-hücreleri,* karaciğeri, mideyi vs. oluşturan hücreler, 24 saatten daha kısa ve daha uzun periyotlarda –aylar da olabilir– fakat yine Zaman periyodunun bu düzeninde sürekli bölünürler. Bu hücreler, bir şekilde boyun eğmek zorunda olduğu belirli kanunlara tabi olan mekanik insanlık ile karşılaştırılabilir.

Bu hücreleri dikey sırada düzenleyebiliriz:

Beyin-hücreleri
|
Cinsiyet-hücreleri
|
Beden-hücreleri

ki bu aynen Şuurlu İnsan, Dengeli İnsan ve Mekanik İnsan olarak dikey sırada İnsan'ın düzenlenişidir. Şu anda sadece İnsan kozmosu ve Hücreler kozmosu arasındaki bu benzerliğe dikkatinizi çekmek istiyorum. Atomlar kozmosu ve özel tür Atomlar hakkında daha sonra konuşacağız. İşaret etmek istediğim şey şu: Her bir kozmosta "bir şey çalışmaktadır" ya da şunu da tercih edebilirsiniz: İnsan kozmosunda var olan her şey aynen benzer şekilde onun altındaki kozmoslarda da var olmalıdır çünkü *her kozmos aynı kanunlara tabidir.*

Birdlip, 25 Ocak 1942

ÜÇ KANUNU

I. Bölüm—Evren ve onun tüm tezahürleri ve işlemleri hangi temel ilkeler veya esas kanunlara indirgenebilir? Bu Çalışma öğretisine göre her şeyin ardında iki temel kanun vardır, bunlar sırası ile *Üç Kanunu* ve *Yedi Kanunu* diye adlandırılırlar. Bu iki kanun esastır.

Bu öğretinin bakış açısına göre Evren yaratılmıştır: Bizler, birincisi, *yaratılmış* bir Evren'de ve ikincisi de *düzenlenmiş* bir Evren'de yaşarız. Eğer Evren kaos olsaydı, düzen ve kanunlar olmazdı. *Kozmos* kelime olarak, *kaos* kelimesinden farklı olarak *düzen* anlamına gelir. Eğer dünya kaos olsaydı, madde kanunlarını ve diğerlerini incelemek imkansız olurdu. Bilim var olmazdı.

Üç Kanunu, Yaratılış'ın Üç Kuvvetinin Kanunu'dur. Bu kanun, *her tezahüre üç kuvvetin girmesi gerektiğini* ifade eder. Fakat yaratılış başka bir kanun tarafından yönetilir: *Yedi Kanunu* veya *Tezahür Düzeni Kanunu*. Yaratıcı kuvvetler bir düzen içinde yaratmasalardı, çalışamazlardı ve bu tezahür düzeni ya da yaratılış düzeni Yedi Kanunu'ndan dolayıdır. Fakat şu anda Üç Kanunu hakkında konuşmalıyız.

Evren'deki her tezahür üç kuvvetin birleşimimin bir sonucudur. Bu kuvvetler Aktif Kuvvet, Pasif Kuvvet ve Nötrleştirici Kuvvet diye adlandırılırlar.

Aktif Kuvvet 1. Kuvvet diye adlandırılır,
Pasif Kuvvet 2. Kuvvet diye adlandırılır,
Nötrleştirici Kuvvet 3. Kuvvet diye adlandırılır.

1. Kuvvet başlangıç kuvveti olarak, 2. Kuvvet direnç veya reaksiyon kuvveti olarak ve 3. Kuvvet dengeleyen veya ilişki kuran ilke veya bağlayan kuvvet veya uygulama noktası olarak tanımlanabilir.

Bu üç kuvvet hem Doğa'da hem İnsan'da bulunur. Evren'in her tarafında, her seviyede, üç kuvvet çalışma halindedir. Onlar yaratıcı kuvvetlerdir. Bu üç kuvvetin birleşmesi olmadan hiçbir şey üretilemez.

Bu üç kuvvetin birleşmesi bir üçlü oluşturur. Bir üçlü, hem dikey skalada hem de Zaman'ın yatay skalasında başka bir üçlüyü yaratır. Zaman'da olaylar zinciri diye adlandırdığımız şey, bir üçlüler zinciridir.

Her tezahür, her yaratılış bu üç kuvvetin birarada karşılaşmasının sonucudur: Aktif, Pasif ve Nötrleştirici. Aktif Kuvvet veya 1. Kuvvet kendi başına hiçbir şey yaratamaz. Pasif Kuvvet veya 2. Kuvvet kendi başına hiçbir şey yaratamaz. Nötrleştirici Kuvvet veya 3. Kuvvet kendi başına hiçbir şey yaratamaz. Bunlardan iki tanesi de bir tezahür üretmez. Herhangi bir tezahürün ve yaratılışın meydana gelmesi için bu üç kuvvetin birden karşılaşması gereklidir. Bu, şöyle gösterilebilir:

Diyagram (1)

Diyagram (2)

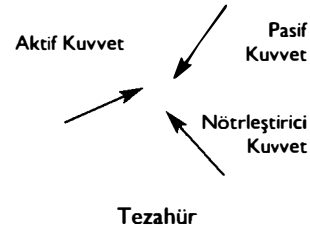

Üç kuvvet sadece *birleştikleri noktada* yaratıcıdır ve burada bir tezahür, bir yaratılış, bir olay meydana gelebilir fakat başka türlü bu gerçekleşmez. Meydana gelebilecek tüm sonsuz sayıda şeylerden, aslında sadece birkaçı meydana gelir, yani bu üç kuvvet kavuşma noktasında karşılaştıklarında. Hepsi birden karşılaşmazsa, hiçbir şey meydana gelemez. Örneğin, eğer Aktif Kuvvet ve Pasif Kuvvet karşılaşırsa, hiçbir şey olmaz, hiçbir olay meydana gelmez. Fakat Nötrleştirici Kuvvet görünürse, o zaman üç kuvvet iş başında olacaktır ve bir şey meydana gelecektir. Bir üçlü mevcut olacaktır –yani üç kuvvetin birleşmesiyle bir üçlü– ve üç kuvvet, her nerede bir üçlü olarak kavuşma noktasında karşılaşırsa bu mutlaka bir tezahürle sonuçlanacaktır. Her üçlü, üç kuvvetin her birleşmesi başka bir üçlüye neden olur ve uygun koşullar altında bir üçlüler zinciri ile sonuçlanır. Yeni bir üçlünün doğması her zaman Nötrleştirici Kuvvet'ten –3. Kuvvet– dolayıdır.

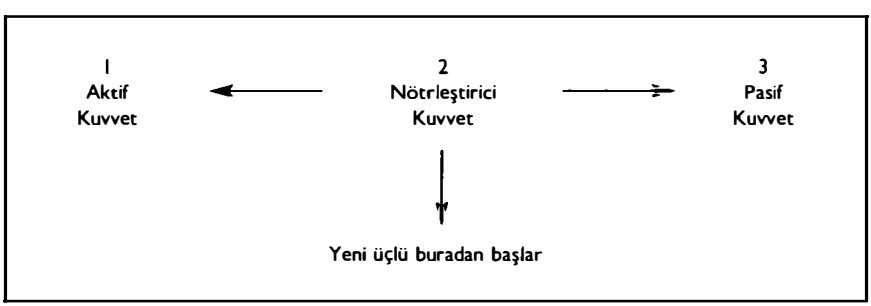

Sonraki üçlüde, önceki üçlünün Nötrleştirici Kuvveti, Aktif veya Pasif Kuvvet haline gelir. Başka bir zaman bunun hakkında konuşacağız.

Bir üçlüdeki Nötrleştirici Kuvvet veya 3. Kuvvet, Aktif Kuvveti ve Pasif Kuvveti bir ilişkiye sokar. Aynen dayanak noktasının, bir terazinin iki tarafını ilişkili hale getirmesi gibi, 3. Kuvvet de diğer iki kuvveti birbirine bağlar. Nötrleştirici Kuvvet olmadan Aktif ve Pasif Kuvvetler birbirlerini etkisiz bırakırlardı çünkü biri diğerine zıttır. Onlar karşıttırlar. Bağlayan ya da ilişki kurduran bir kuvvet gereklidir. Nötrleştirici Kuvvet, Aktif ve Pasif Kuvvet arasında *arabulucudur*. Doğru nötrleştirici kuvvet mevcut olduğunda, bir aktif ve bir pasif kuvvet birbirine faydasız bir şekilde karşı koy-

mazlar, bir tezahür yaratacak şekilde çalışan bir ilişki içine girerler. Örneğin, bir makine bazen Nötrleştirici Kuvvet olarak hesaba katılabilir. Kaba bir örnek olarak yel değirmenini verebiliriz. Aktif veya başlayan Kuvvet rüzgardır. Pasif veya direnen Kuvvet binadır. Dönen yel değirmeni yelpazeleri, rüzgarın basıncı ile binanın direnci arasında bir ilişki kurarlar ve bir tezahür meydana gelir. Yelpazeler olmazsa ya da bina yıkılırsa veya rüzgar olmazsa, tezahür de olmaz. Bu sadece çok kaba bir örnektir.

Dinde Üç Kuvvet fikri Trinite (Üçleme) kavramında bulunur. Bilimde farklı kuvvetler fikri mevcuttur, nihayetinde maddeyi oluşturan pozitif ve negatif elektrik yükleri gibi. Fakat bilimde bir üçüncü kuvvet ya da bağlayan kuvvet fikri henüz belirgin değildir.

Üç kuvvetin yaratması olgusu, *üç iradenin* yaratması anlamına gelir. Bu yüzden Yaratılışın Birinci Düzeni üç iradeye veya üç kanuna tabidir ve bu, birinci düzenden kaynaklanan sonraki yaratılış düzenlerinin gittikçe daha fazla kanuna tabi olması ile devam eder.

(1)	Mutlak, bir iradeye sahip (yaratılmamış)
(3)	1. Yaratılış Düzeni, 3 irade veya kanun
(3+3)	2. Yaratılış Düzeni, 6 irade veya kanun (3'ü kendisinin ve 3'ü 1. Düzenden etki eden)
↓	
vs.	

Üç Kuvvetin, Birlik'ten kaynaklandığı söylenir. Bu Birlik'e Mutlak denilir ki bu, hiçbir şekilde şarta bağlanmamış veya sınırlanmamış anlamına gelir ve bu yüzden kendi iradesi haricinde hiçbir kanun altında değildir. Herhangi bir tezahür için Üç Kuvvet gerekli olduğuna göre Mutlak, Tezahür Etmemiş ve Yaratılmamıştır.

Mutlak, bütün beşer düşüncesinin ötesindedir.

Yaratılış, kanunların artan yoğunluğunda dikey olarak aşağıya ve Mutlak'tan çok çok uzağa doğru devam eder. Daha sonra göreceğimiz gibi, Yaratılış Işını'nda Yeryüzü, Evren'in dikey skalasında çok aşağı bir seviyededir.

* * *

II. Bölüm—Nötrleştirici Kuvvetin niteliğindeki değişim sadece bir üçlüdeki kuvvetlerin ilişkisini değiştirmekle kalmaz, ayrıca Aktif ve Pasif Kuvvetleri *tersine* de çevirebilir. Yaşam Nötrleştirici Kuvvet olduğunda, bir insandaki kişilik aktif ve öz pasiftir.

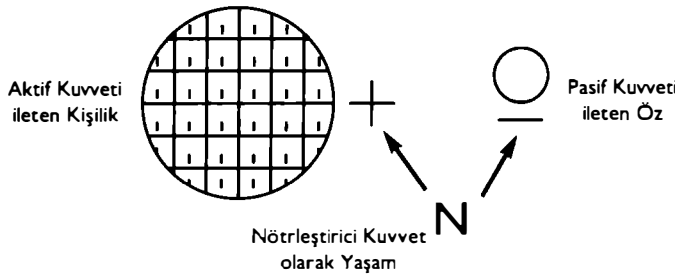

Çalışma Nötrleştirici Kuvvet olduğunda pozisyon tersine döner, yani öz veya gerçek bölüm aktif hale gelir ve kişilik ya da sonradan edinilmiş bölüm pasif hale gelir.

Bu durumda, Haç'taki dikey ve yatay çizgilerin önemini tekrar düşünmeliyiz. Yaşamın Nötrleştirici Kuvvetinin yatay çizgi boyunca hareket ettiğini, Çalışma'nın Nötrleştirici Kuvvetinin her an dikey çizgiden girdiğini ve sadece insan, Zaman'ın şeyleri ile özdeşleşmeyi kestiğinde ve kendini hatırladığında hissedildiğini ifade edebiliriz.

Şimdi Üç Kuvvetin psikolojik görünüşleri hakkında konuşalım.

Üç Kuvveti çalışmak, onları kendinizde çalışmakla başlar. Daha önce söylendiği gibi Üç Kuvvet Doğa'da ve İnsan'da mevcuttur. Üç Kuvveti görmek çok zordur. İlk önce, kendini gözlemleme aracılığıyla *psikolojik olarak* –yani insanda mevcut şekliyle– çalışılmalıdırlar. Aktif Kuvvet veya 1. Kuvvet *kişinin istediği şey* olarak düşünülebilir. Pasif Kuvvet veya 2. Kuvvet kişinin istediği şeye engel olan veya direnen şey olarak ele alınabilir. Kişi bunlarla başlamalıdır. *1. ve 2. Kuvveti görmeden 3. Kuvveti görmek mümkün değildir.*

2. Kuvvet veya direnç kuvveti her şeyde mevcuttur. Yani istediğimiz şeye karşı kaçınılmaz olarak bir direnç kuvveti vardır. İnsanlar bunu fark ederlerse, bu kadar suçlama yapmayacaklar ve kendi çektikleri zorlukların benzersiz olduğunu sanmayacaklardır. Üç Kuvveti psikolojik yönden inceleme ile bağlantılı olarak bir veya iki noktadan kısaca bahsedeceğim.

Hedef edinirken, 2. Kuvvet hesap edilmelidir, aksi takdirde hedef pratik olarak gerçekleşmeyecektir. Bir hedef edinirseniz, onu korumanın bedelini hesap etmelisiniz. Bunu yaptığınızda, büyük bir olasılıkla hedefinizi daha pratik olarak yaratacaksınız. Hedef çok zor olmamalıdır. Hedefinizi korumak istemeniz şartıyla, hedefinizi korumaktan sizi alıkoyan her şey 2. Kuvvet'tir. Farz edelim ki siz suni, geçici bir hedef edindiniz: Bütün gün oturmayacaksınız. O zaman bu hedefle bağlantılı olarak kendinizde 2. Kuvveti fark edeceksiniz, yani size direnen şeyi, bu hedefi korumanıza karşı koyan şeyi, bütün farklı "ben"leri, farklı savları vs. Tabi ki 2. Kuvvetin doğası, 1. Kuvvetin –bu durumda korumak istediğiniz hedefin– doğası ile tespit edilmiş olacaktır.

3. Kuvveti görmeye uğraşmaya kalkışmayın. Bu, başlangıçta oldukça faydasızdır. 1. Kuvveti ve 2. Kuvveti görmeye çalışın. 1. Kuvveti görmeden

2. Kuvveti göremezsiniz. 2. Kuvveti görünür kılan 1. Kuvvet'tir. Eğer hiçbir şey istemiyorsanız, isteğiniz açısından 2. Kuvvet yoktur. İnsanlar kendilerindeki 1. Kuvveti bile bilmezler, yani gerçekten ne istediklerini bilmezler. Zaman zaman kendinize sorun: "Ne istiyorum?" Gerçekten istediğiniz şeyin farkına varırken samimi olmalısınız. Bir insan bir şeyi istiyormuş gibi görünüyor ama aslında istemiyorsa, o kişinin Aktif Kuvveti onun gerçekten istediği şeydir. Kendine yalan söylemektedir.

Kısaca Üç Kuvvet Kanunu'nun psikolojik görünüşünden konuştuk. Gelecek sefer, Yaratılış'ın Üç Kuvveti'nin ışığında Yaratılış Işını'ndan konuşmaya başlayacağız, yani Üç Kanunu'nun kozmolojik uygulamasından söz edeceğiz.

* * *

III. Bölüm—Daha önceden kullanılmış bir ifadeyi alalım: "Üç *kuvvetin* yaratması, aslında üç *iradenin* yaratması anlamına gelir." Mutlak'ın Kendi İradesi ile birarada söz konusu olduklarında, Mutlak'tan kaynaklanan bu üç iradenin özdeş olup olmadığı sorulabilir. Bunun böyle olduğunu varsayamayız çünkü üç, bir yapılınca yaratılış düzeni tersine döner. Mutlak'ın İradesi tarafından olmadıkça üç, bir haline geçemez ve bu, tüm yaratılışın *bir nefes gibi içeri çekilmesi* anlamına gelirdi. (3'ü 1'e böldüğünüzde sonsuza kadar tekrar eden 3'ler elde ettiğinize dikkat edin.) Yaratılmış Evren, Yaratılmamış Mutlak'a artık daha fazla ait olmayan üç kuvvet nedeniyle Mutlak'tan kaynaklanır. (Athanasian Creed'de* söylenen Hristiyan kozmolojisine benzer: "Üç Yaratılmamış değil, Bir Yaratılmamış vardır.") Mutlak yaratılmamıştır, tezahür etmemiştir, şarta bağlanmamıştır ve tüm insan düşüncesinin ötesindedir. Yaratılışın ilk hareketinde Mutlak'tan kaynaklanan üç kuvvet, (1) Mutlak'ın tek İradesi ile ve (2) "Aktif, Pasif ve Nötrleştirici" olarak birbiriyle karşılıklı *ilişkileri* ile çoktan şarta bağlanmıştır. Kendi ilksel seviyelerinde bu kuvvetlerin hepsi şuurlu fakat sınırlanmıştır ve dışarı verilen nefeste ya da her şeyin yaratılışının aşağıya inen düzeninde suretleri (kopyaları) türerken, *dikey* skalada Mutlak'tan uzaklaştıkça giderek, artan bir şekilde mekanik ve sınırlanmış hale gelirler. İlksel üç kuvvetin biraraya geldiklerindeki toplamlarının Mutlak'ın tek İradesini oluşturduğunu söyleyecek olsaydık, ilksel üç kuvvetin biraraya gelmekle Mutlak haline geçeceklerini ima etmiş olurduk ancak bu durumda hiçbir yaratılış olmazdı. Üç, Bir haline geçerdi. Fakat Yaratma, Mutlak'ın İradesi'dir ve bunun sonucu olarak üç kuvvet veya yaratılışın ayrı iradeleri Mutlak'tan ilerlerler ve Mutlak'ın Muradı bütün yaratılışı geri çekmek olmadıkça, geriye dönemezler. Üç ilksel kuvvet, peş peşe aşamalarda, Evren'i yaratmak için birleşirler. Onlar, yaratılmamış olan Mutlak'ın tek İradesi'ni oluşturmak için birleşmezler çünkü onların biraraya gelmeleri, Mutlak'ın İradesi ile özdeş bir birlik oluştursaydı yaratılış süreci olmazdı.

*Yazarı muhtemelen Arles piskoposu Caesarius olan, 6. yy.da yazılmış ve "Quicunque vult" -Her kim diler ki diye başlayan amentü... (ç.n.)

IV. Bölüm—Kendini gözlemlemek için, dış dünyayı gözlemlemekten daha fazla fırsata sahibiz. Bize yabancı olan dış dünyada çok az yaşarız. Ara sıra onun farkına varırız fakat onun hakkında çok az şeyi fark ederiz. Aynı evin önünden binlerce kez geçebilir ve yine de onu tarif edemeyebiliriz. Aslında, kendimiz için bile dış dünyadan daha sürekliyiz. Üç Kuvvet çalışmasının kendini gözlemleme ile başlamasının sebeplerinin birisi budur. Ayrıca, bir kuvvetin görünmez olduğunu ve görünmez olan ile daha doğrudan temasımızın kendini gözlemleme aracılığı ile olduğunu hatırlamalısınız.

Bu kuvvetler problemini çalışmaya uğraşırken, nesneleri çalışmadığınızı anlamalısınız. Örneğin, bir istek bir kuvvettir, bir nesne değildir. Bir düşünce silsilesi bir kuvvettir ve bir nesne değildir. Bir fikir bir kuvvettir ve bir nesne değildir.

Üç kuvveti anlamakta bu kadar zorlanmamızın sebeplerinden biri, her şeyde *bir* kuvvet görme eğilimimizdir. Kuvvetin *tek* olduğunu düşünürüz ve olan her şeyde, her tezahürde, her olayda sadece tek kuvveti görme eğilimindeyiz. Onu tek kuvvete atfederiz. Bir olay içinde bir kuvvet görürüz. Bu kısmen, genel kural olarak bir kerede birden fazla şey düşünememizden dolayıdır. Bazen iki şeyi birden düşünebiliriz ama üç şeyi birden düşünmek bizim ötemizdedir, yani biçimlenmiş düşünmenin ötesindedir. Örneğin, bir olay bizim için her zaman iyi *ya da* kötü, doğru ya da yanlış olmalıdır. Onun içinde sadece bir hareket görürüz ve dahası, kuvvetlerden dolayı olan olayları bile düşünmeyiz. Ağaçtan düşmekte olan bir elma görürüz ve sadece elmanın şimdi yerde olduğunu görürüz. Bir mıknatısın bir pusulanın bir kutbunu çekmesini ya da itmesini görürüz. Tüm bunları görürüz fakat kuvvetleri, bu durumda açıkça belli olan farklı türde kuvvetleri hemen hemen hiç düşünmeyiz. Hatta kuvvetlerin bizim için nasıl değiştiğini de fark etmeyiz. Bir an bir şey bizi cezbeder ve bir an sonra aynı şey bize itici gelir. Ya da bizim hoşumuza gitmez ve sonra bize bir fikir gelir ve cezbolunmuş hissederiz. Bir şeyin bir an bir kuvveti ilettiğini ve başka bir an bunun zıttı olan kuvveti ilettiğini fark etmeyiz. Aynı şekilde bir insanla olan ilişkimiz de değişir. Yani bir insan bize göre kutuplar açısından bir değişim geçirir ve bu, ilişkiyi meydana getiren kuvvet üçlüsünde kuvvetlerin bir değişime uğradığı anlamına gelir, yani mekanik aşk nefrete, mekanik güven şüpheye vs. dönüşebilir. İnsan hayatındaki tüm bu tür sıradan tezahürler, kuvvetlerden ve bu kuvvetlerdeki değişimlerden dolayıdır.

Üç Kuvvet teorik olarak çalışılamaz. Kendimizde üç kuvveti çalışmanın tek pratik yolu, bir şeyler yapmaktır. Bu, bu üç kuvvetten birini, ya (1) kendimizde ya da (2) dış olaylarda eylemde bulunan başka bir kuvvete göre kişileştirmek veya taklit etmek anlamına gelir.

Örnek: (1) Alışkanlıklarla mücadele,
Acı ile mücadele,
Cahillik ile mücadele vs.

(2) Bir kişinin mekanik olarak hoşlanmadığı bir kişiye karşı olan hoş olmayan duygularının dışa vurumu ile mücadele,
Bazı zor görevleri gerçekleştirmek için mücadele.

Bu yolla her durumda bizim için ikinci kuvvetin ne olduğunun farkına varmaya başlayabiliriz ve bu şekilde 3. kuvvete dair anlık bir bakış yakalamaya başlayabiliriz.

Örnek—Bir kişinin belirli bir görev ile mücadelesine yardım eden ani bir ek kuvvet, nötrleştirici kuvvetin niteliğinde bir değişiklik anlamına gelir; mesela cesaretlendirme bu etkiye sahip olabilir. Böylece üçlüdeki aktif kuvvet artar ve göreve (2. kuvvet) daha kolay bir şekilde devam *edilebilir*. Diğer yandan (kişinin görevi yapabileceğine dair imajinasyon yaratarak) aktif kuvveti *zayıflatabilir;* böylece görev aktif hale gelir, yani direnen kuvvet en güçlü hale gelir.

Birdlip, 7 Şubat 1942

ÜÇ KANUNU

V. Bölüm—Yaratılış Işını'nı anlatırken, sizin düşüncelerinizle onun arasında bir şekilde bağlantı kurmak istiyorum. Herkes Evren'in yaratıldığını kabul edebilir ve birçok kişi buna inanabilir. Mesela dindar insanlarsa, Tanrı Evren'i yarattı, derler. Ayrıca, eğer Hristiyanlarsa Teslis'i duymuşlardır ve onun hakkında düşünmüş olabilirler ya da olmayabilirler. Bir şekilde, dünyanın Tanrı tarafından yaratıldığı fikri ve Teslis hakkında bazı belirsiz kavramlar onların zihinlerinde mevcut olabilir fakat hiçbir bağlantı kurulmamıştır. Örneğin, yaratılışın bir şekilde Teslis ile bağlantılı olduğunu düşünmüş olsalar bile, Üç İradenin yaratılışta iş başında olmasıyla ilgili kaçınılmaz sonucu görmezler. Sadece Tanrı'nın her şeyi sanki Kendi çevresinde bir sürü oyuncakmış gibi yarattığını ve hiçbir kanunun iş başında olmadığını düşünürler ve İnciller'deki yaratılışın alegorik hikayesinde Evren'in art arda günlerde yaratıldığı söylenilmiş olmasına rağmen, burada herhangi bir skalanın kastedildiğini ve yaratılışın hep aynı seviyede olmadığını fakat derece düzeninde daha aşağıya ve daha da aşağıya indiğini düşünmezler. Sonuç olarak, Tanrı'nın İradesi'nin doğrudan her şeyle temas halinde olduğunu ve yarattığı her şeyden sorumlu olduğunu düşünmeye yönelmişlerdir. Teslis'in, yani yaratılışı meydana getiren ilksel Üç Kuvvetin ve Üç İradenin anlamını düşünmeyi ihmal ederler ve bu yüzden Tanrı'nın İradesi'nin yaratılmış olan her şeye doğrudan ulaştığını düşünürler. Bazı dinler sadece Tanrı'nın Birliğini öğretirler, mesela İslam dini. Hristiyan dini Teslis'i öğretir. Bunun *psikolojik* sonuçları çok büyüktür. İnsanlar sadece Tanrı'ya inanırlarsa, her yerde ve her şeyde Tanrı'nın İradesi'nin yerine geldiğini düşünürler ve bu yüzden fanatizme, zulme vs. eğilimli olurlar. Hristiyanlık da çok farklı şeyler göstermez fakat aynı zamanda bu din, Tanrı ve dünya arasında duran Teslis fikrini içerir. "Tanrı" –ya

da Mutlak– ile yaratılış işleminin bağlantısı, sadece Teslis veya İlksel Üç Kuvvet Üçlüsü ve sonraki üçlülerin türemesi vasıtasıyla anlaşılabilir. Kadim bir ifadede dendiği gibi: "Tanrı'yı anlamak güçtür çünkü O ilk Bir'dir, sonra Üç ve sonra Yedi."

Yaratılış Işını'na dönersek, üç kuvvetin birinci üçlüsü Mutlak'tan kaynaklanır ve üç kanun –yani İlksel Üçlü'nün üç iradesi– altında olan Alemlerin Birinci Düzenini yaratır.

Bu, yaratılışın ilk hareketinin diyagram şeklinde gösterilmesidir. Aslında, bu canlı bir süreçtir, kavranılamaz ve sonsuzdur. Alem 3 terimiyle üç kanuna veya iradeye tabi olan yaratılışın birinci seviyesi kastedilmektedir. Bu alem, kendi altında başka bir alem düzenini yaratır, ki bu da kendi üç kuvvetine sahiptir. Buna Alem 6 denir, çünkü Alem 3'ten kendisine etki eden 3 kanuna veya iradeye tabidir. Bu yaratılış işlemi devam eder. Bu yüzden sonraki alem düzeni Alem 12'dir; kendinden 3 kuvvete, Alem 6'dan kaynaklanan 6 kuvvete ve Alem 3'ten direkt olarak gelen 3 kuvvete sahiptir.

Benzer şekilde, daha uzak üç alem daha yaratılır, Mutlak'ın altında yaratılışın aşağı inen 6 seviyesi ya da 6 alem düzeni olur, kanunlar yoluyla hepsi birbirine örülmüştür.

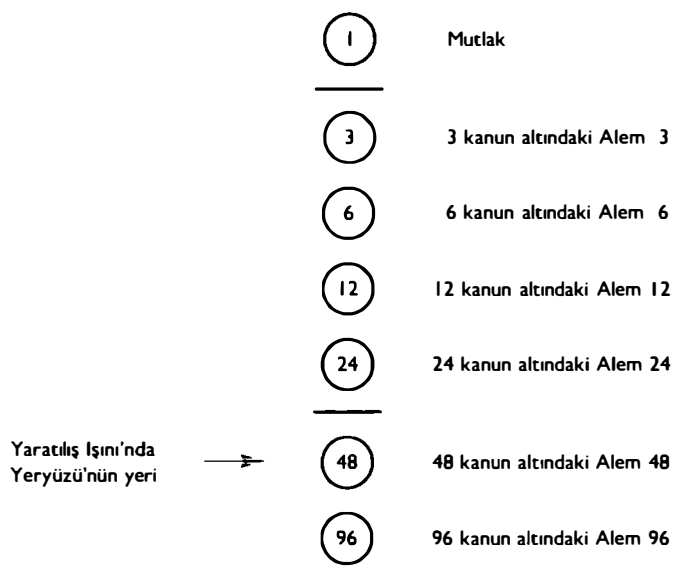

Yaratılış işlemi, Yedi Kanunu –veya Yaratılış *Düzeninin* Kanunu– anlatıldığında açıklanacak bir sebep nedeniyle Alem 96'da durur.

Yaratılış Işını'nın sonundaki Alem 96, doksan altı kanuna tabidir. Bu alem (veya bu alem düzeni) Mutlak'tan en uzaktadır ve en büyük kanun yoğunluğu altındadır. Mutlak'tan kaynaklanan yaratılış işleminin daha uzaklaşması daha çok sayıda kanun demektir.

Kavranması gereken en önemli şey şudur: *Yaratılış* muhakkak *kanunları* gerektirir ve bu, herhangi bir tezahür için *üç kuvvetin* gerekli olduğu gerçeğinden ileri gelir. Kanunlar olmasa herhangi bir yaratılış olamaz ve bu demektir ki, yaratılmış her şey kaçınılmaz olarak kanunlara tabidir, yani *yaratılmış hiçbir şey özgür değildir.*

Şimdi, Yaratılış'ın bu dikey çizgisi hakkında düşünürsek, eğer yukarı çıkabilseydik daha az kanunun hükmü altına girebileceğimizi görebiliriz, yani daha fazla özgürlüğe ulaşabilirdik. Halbuki aşağı inseydik, daha fazla sınırlama altına girip bu yüzden daha az özgür olurduk. Eğer bir yaratık, bir varlık Alem 12 seviyesinde yaratılmışsa, kendini 12 kanun veya kanun düzeni altında bulur. Eğer Alem 48 seviyesine düşerse, 48 kanunun hükmü altındadır. İnsan, Işın'ın belli bir seviyesindedir. Fakat öyle bir şekilde yaratılmıştır ki kendi seviyesini yukarıya veya aşağıya doğru değiştirebilir ve böylece daha fazla veya daha az kanunun hükmüne girebilir.

Hakkında düşünülecek bir sonraki nokta, Işın'dan aşağıya inen *tesirlerin* veya iradelerin veya kuvvetlerin veya kanunların farklı kaynaklara sahip olmasıdır. Eğer Alem 48'i alırsak, belirli kanunların doğrudan Alem 3'ten, bazılarının direkt olarak Alem 6'dan vs. Alem 48'e ulaştığını görürüz. Demek istediğim, Alem 48'de doğmuş bir varlık 48 kanun veya kanun düzeninin hükmü altındadır fakat bu kanunlar aynı nitelikte değildir; bazıları daha yüksek bir seviyeden ve bazıları da daha alt seviyeden gelir.

Bir insan, nasıl yapacağını biliyorsa eğer, kendini şu veya bu tür bir tesirin hükmüne sokabilir.

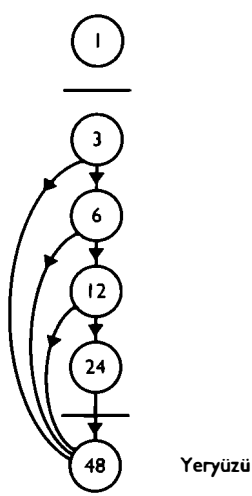

Bir sonraki nokta şudur: Yaratılış *güce dayanır*, yani kuvvet tarafından meydana getirilir. Mutlak'tan sağlanan İlksel Üç Kuvvet Üçlüsü'nün çalışmasıyla başlar ve 3 kuvvet üçlülerinin daha uzağa doğru tekrar tekrar kopyalanması ile devam eder. Yaratılış'ın en son veya en uç noktası –Alem 96– birçok kuvvetin hükmü altındadır. Bu demektir ki, yaratılışta muazzam kuvvetler hapsolmuştur. Üç Kanunu'nun aksiyonu vasıtasıyla Evren *kurulmuştur**. Bazen doğada bu kuvvetlerin, örneğin radyum elementindeki gibi kendilerini *boşalttığını*** görebiliriz.

* * *

VI. Bölüm—Şimdi, görünür Evren'i Yaratılış Işını İlkesi'nin bakış açısından görmeliyiz. Görünür Evren en büyük boyutunda, çok sayıda uçsuz bucaksız yıldız sistemlerinden yapılmıştır ve Samanyolu bunlardan biridir. Yaratılış'ın ilk hareketinin, tüm olası sistemlerin genel, seyrek bir oluşumunun yaratılması ile karşılaştırılabileceğini kavramalıyız, ki bunlar artan yoğunlaşma tarafından doldurulurlar. Buna Alem 3 deriz: "Tüm olası alemler sistemleri." Yaratılışta Yerküremizin pozisyonunu bulmak istediğimiz için, ilksel kütleden ayrılmış bir sonraki alem sistemimizi ele alacağız, yani Yıldızlı Galaksi ya da Samanyolu: Alem 6. Bundan sonra Güneş Sistemi'mizi veya Güneş'imizi alacağız: Alem 12. Sonra Güneş'ten oluşmuş Gezegensel kütle Alem 24 olacaktır, ondan da ayrılmış Gezegenimiz veya Yeryüzü (Alem 48), ondan da Ay (Alem 96) sağlanmıştır. Bu, *bizim* Yaratılış Işınımız'dır. Ay'ımız, içinde Yerküremizin de meydana çıktığı bütün Evren ağacının bu dalının son noktasıdır. Fakat şimdiye kadar sizin de fark ettiğiniz gibi Işın'da, İnsan'ın meydana çıkışı yoktur.

Tüm Işın tekamül etmektedir. Onun her parçası yaratılışın daha yüksek bir skalasına yükselmeye çabalar. Ay ölü bir gezegen değil, Işınımız'ın en genç noktasıdır.

* * *

VII. Bölüm—Bazı basit örnekler bulmaya çalışalım. Her organizasyon veya organizma, Yaratılış Işını İlkesi'ni bir dereceye kadar yansıtır. Organize olmuş insanlardan oluşmuş bir bütün, mesela Ordu'yu ele alalım. Farz edelim ki en başta General, sonra Albay, sonra Yüzbaşı, sonra Çavuş ve en sonda er yer alıyor. Er kaç tane kanunun hükmü altındadır? Çavuş'un kanunlarının hükmü altındadır, o da Yüzbaşı'nın kanunlarının hükmü altındadır, o da Albay'ın kanunlarının hükmü altındadır ve o da General'in kanunlarının hükmü altındadır. Fakat General'in kanunları ere *doğrudan* ulaşabilir; aynı zamanda Albay'ın kanunları da ere doğrudan ulaşabilir vs. Tüm bunlardan (1) *parçanın* her zaman *bütünden* daha fazla kanuna tabi olduğunu ve (2) parçaya hükmeden kanunların farklı orijinli kaynaklardan geldiğini görebiliriz. Bu kısa benzetmeye devam edelim. Er, Çavuş'un kanunlarına tabidir ama Yüzbaşı'nın dikkatini çekebilir; o za-

*zembereğin kurulması gibi (ç.n.)
**zembereğin boşalması gibi (ç.n.)

man Yüzbaşı'nın kanunlarının hükmüne girecektir. Hatta Generalin dikkatini bile çekebilir. Er, böyle bir durumda Çavuş'un kanunlarının hükmü dışına çıkabilir.

Şimdi de Beden benzetmesini ele alalım. Beden de aynı şekilde, Yaratılış Işını ilkesi üstüne inşa edilmiştir. O da bir organizasyon veya organizmadır ve bütün organizmalar Yaratılış Kanunu'na itaat eder. Beden bir bütün olarak *tek bir* şeydir. Daha sonra birçok sistemlere bölünür: dolaşım, sindirim, lenfatik, sinirsel vs. Her biri de tekrar küçük parça gruplarına bir kez daha bölünürler, ta ki en küçük Beden parçasına ulaşılıncaya kadar. Bu, Yaratılış Işını ilkesi yolu ile yani sayısı giderek artan kanunlarla bir parçaya ulaşmaktır. Kaba bir örnek olarak, küçük parmağınızın kaslarını alalım: Onlar kendi kanunlarının hükmü altındadır, sonra elin kanunlarının hükmü altındadır, el de kolun kanunlarının hükmü altındadır, kol genel olarak kassal sistemin kanunlarının hükmü altındadır ve kassal sistem de birçok diğer sistemin parçasıdır, ki bunlar da en sonunda bir bütün olarak Bedeni oluştururlar. Bu kaba örnek, en tepeden aşağıya doğru artan kanunların nasıl mevcut olduğunu ve bu bağlamda Yaratılış Işını ilkesini –yani yukarıdan aşağıya doğru artan kanunlar ilkesini– göstermek içindir. Ve bunun, şeylerin doğasında olduğu kavranmalıdır, yani *bu yaratılışın temel bir kanunudur.*

Birdlip, 14 Şubat 1942

YEDİ KANUNU

Giriş

Hepiniz, bu Çalışma'nın kozmolojik fikirleri hakkında düşünmek için çok az kuvvetiniz olduğunu keşfetmektesiniz. Bir insan kendi çok küçük dünyasında yaşar, bu çok küçük dünya ise temel olarak kişisel ilgiler tarafından yönetilir. Hatta insanlar Yeryüzü diye adlandırılan bu küçük gezegende bile yaşamamaktadırlar henüz. Bu, Yeryüzü üzerindeki bu kadar problemin de sebebi olan şuur gelişimi eksikliğinden dolayıdır. Şuur, insanların büyük bir çoğunluğunda, kendi çok küçük dünyalarına ve kendi ilgilerine hapsedilmiştir. Birbirimiz hakkında neredeyse hiç gerçek şuur sahibi değilizdir. Sadece ilgilendiğimiz şeyi içeri alabiliriz ve bir insan eğer sadece kendisiyle ve kendi ilgilerine ait şeylerle alakalıysa, Kozmos hakkında ona söylenen her şey ya çok az bir anlama sahiptir ya da hiçbir anlama sahip değildir çünkü Kozmos, kişinin *kendisinin ötesinde* bir düşünce formunu gerektirir. Bir insan kendi yaşamına yapışıp kalır, böylece genel bir kural olarak, kendi ivedi hayat ilgilerinin ötesinde düşünmek üzere onun içinde çok küçük miktarda özgür kuvvet kalır. Bu durumda, sadece merkezlerinin en dışsal bölümleri çalışmaktadır ve bunlar onun enerjileri-

ni emerler. Bu (Yeni Ahit'teki) *duyusal* adamdır, sadece dışsal duyulara dönük, hayata dönük olan bölümlerinde canlıdır. Fakat *manyetik merkeze* sahip olan herkesin içinde, *geride* bir şey kalır, *daha fazla* anlamak isteyen, daha *içsel* bir şey çünkü aslında bir insan *dışsal* duyulardan çok daha fazla *içsel* duyulara sahiptir. Fakat bu içsel duyuların geliştirilmesi gerekmektedir ve bu, genellikle kullanılmayan içsel duyulardan biri olan kendini gözlemleme ile başlar. Bir insandaki (bu Çalışma'nın hitap ettiği) gerçek ya da öz bölüm, dışsal duyu-kontrollü bölümün gerisinde uzanır. Buraya sadece içsel duyularla ulaşılır. Bir insan bu Çalışma'ya değer vermeye başladığında bu, duyular yaşamının onun içinde yarattığı sahte kişiliğin gerisinde yaşam tarafından bozulmamış gerçek bir şey olduğunun bir işaretidir, ki bu Öz'dür. Kişilikten gelen düşünceler, bizim en basit ve gerçek tarafımız olan Öz'den gelen düşüncelerden daha zekice görünebilir. Fakat Öz'den gelen düşüncenin niteliği, kişilikten gelenden çok daha yüksek bir düzene aittir. Bu yüzden yaratılmış ve düzenlenmiş Evren hakkında düşünmeye çalışırken, onun anlamı ile bağlantı kurmaya başlayabilen şey, en basit düşüncelerdir.

Çok basit bir düşünceyi ele alalım: Yeryüzü'nde çok kısa bir zaman için kaldığınız şöyle capcanlı, farklı, gerçek bir tarzda hiç aklınıza geldi mi? Aynı şekilde, Yeryüzü'nün Güneş Sistemi'nin –Güneş'in– bir parçası olduğu tarzında oldukça basit bir düşünceye sahip oldunuz mu? Bizim Yaratılış Işını ile bağlantı kurmaya başlamamızı sağlayan işte bu kadar basit, capcanlı, ilginç düşüncelerdir.

Çalışma'nın kozmolojik fikirleri öncelikle Entelektüel Merkezin en dış bölümlerine düşmeli ve onlar tarafından *kaydedilmelidir*. Yani dikkat göstererek diyagramları öğrenmelisiniz. Bu herkes tarafından yapılmalıdır. Çalışma'nın ortaya koyduğu bir görevdir. Fakat diyagramlar başlangıçta sadece Entelektüel Merkezin daha yüksek veya duygusal bölümlerine ulaştığında *anlaşılabilir*, daha sonra Duygusal Merkezin kendisine geçerler. Bir insan biçimsel yönünün kaydettiği şeyi içeri aldığında ve bunu yapmayı duygusal açıdan *istiyor* olduğu için onu merak ettiğinde, diyagramlar o zaman onun içinde çalışmaya başlayıp insanın kozmolojik yön hakkında kendisinin düşünmesini sağlar. Bu, Çalışma'nın ilk amacıdır: Bir insanı sıradan merkezlerin daha yüksek bölümleri ile bağlantıya geçirmek ve en sonunda da Daha Yüksek Merkezlerin kendileriyle bağlantıya geçirmek. Ve bu derece derece ilerlemeye *uyanma* adı verilir. Bir insan Evren'in bütün anlamını inkar ederse, merkezlerin daha yüksek bölümleri onun bu tutumu tarafından bloke edilir. O zaman Evren, o ne olduğunu düşünüyorsa odur –yani tam olarak ona karşı tutumu neyse odur– ve o zaman insanın kendisi de, o ne olduğunu düşünüyorsa odur. Fakat bu Çalışma, insanın yeni bir yolla düşünmesini sağlamak içindir çünkü bir insan yeni bir yolla düşünmeye başlamazsa değişemez. İnsanlara bakıyorsanız bu yeterince açıktır. Fakat yeni bir yolla düşünmek için, insan yeni fikirlere, yeni kavramlara sahip olmalı, onları içeri almalı ve onlar hakkında düşünmelidir.

YEDİ KANUNU

I. Bölüm—Mutlak'tan kaynaklanan Üç Kuvvet aracılığı ile yaratılış süreci Alem 96'ya kadar gösterilmişti. Her planda ve yaratılış seviyesinde Üç Kuvvetin katlanarak çoğalma hareketi ile yaratılış ilerlerken kanunların yoğunluğunun arttığı daha önce açıklanmıştı. Yani yaratılış süreci Mutlak'tan ne kadar uzağa ilerlerse o kadar fazla kısıtlama belirecektir, ta ki kanun ya da kısıtlama sayısının en yüksek düzeyine ulaştığı Alem 96'ya kadar; ki bizim özel Yaratılış Işınımız'da Alem 96, Ay'ımızdır ve bu Işın'ın son noktasıdır.

Yaratılışı sınırlayan başka bir kanun hakkında düşünmeliyiz: Yedi Kanunu. Yaratılış, sınırlamaların artmasıyla devam eder. Üç Kanunu, zorunlu olarak artan sınırlamalar üretir ama Yedi Kanunu, bunlara ilave kısıtlamalar ekler. Yeryüzü'nün, Yaratılış Işını'nda çok aşağıda yer aldığını, 48 kanun düzeninin hükmü altında olduğunu ve onun altında, yaratılışın Ay ile gösterilen sadece bir derece veya seviyesi daha olduğunu daha önce görmüştük. Bu demektir ki, Yeryüzü'nün yaratılış sürecindeki pozisyonu çok kötüdür ve sınırlamaların iki kat arttığı, daha kötü sadece bir pozisyon vardır. Fakat, her şeyin arkasındaki ikinci temel kanunun yani Yedi Kanunu'nun bakış açısından dikkatle bakıldığında, Yeryüzü'nün pozisyonu daha da imrenilmeyecek bir hal alır. Bunun manasını anlamaya çalışalım. Yedi Kanunu yaratılışın tezahür düzeni ile ilgilidir ve onun anlamı, en üst anlamını bulacağımız *düzen* kelimesinin içindedir. *Yaratılış* kanunundan ayrı olarak bir *düzen* kanunu olduğunu açıkça anlamak gereklidir. Yaratılış, *düzen ile tanzim edilmiştir* ve belirli bir şekilde düzenlenmiştir. Bu düzende belirli noktalarda zorluklar belirir ve Yeryüzü, yaratılış kademelerinin düzenlenişinde kaçınılmaz biçimde zorlukların ortaya çıktığı noktalardan birinde yer almaktadır. Yaratılışın ilksel Üç Kuvveti'nin Kaynak olarak Mutlak'tan çıktığı ve sırasıyla daha başka kuvvetler yarattığını daha önce işlemiştik. Bu kuvvetlerin aşağıya doğru kontrol olmadan ilerlediğini zannedebiliriz. Fakat durum böyle değildir. Yedi Kanunu sebebi ile bunlar *iki noktada* kontrol edilmektedirler.

Görsel bir sunum aracılığıyla bu kontrol noktalarını anlamaya çalışalım. Elastik maddeden oluşmuş, iki tane boğazı olan bir tüp hayal edelim ve en üstten tüpün içine su döküldüğünü farz edelim. Tüpü şöyle gösterebiliriz:

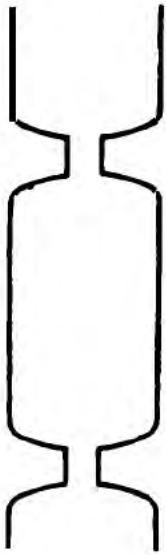

Kuvveti temsil ettiğini düşünebileceğimiz suyun geçişinin tüpten inerken iki yerde engellendiğini göreceksiniz.

Bu imajı şimdiye kadar aşağıdaki şekilde verilmiş olan Yaratılış Işını'na uygulayalım, aynı zamanda Notaları da –*Do*, *Si*, *La* vs.– ekleyelim.

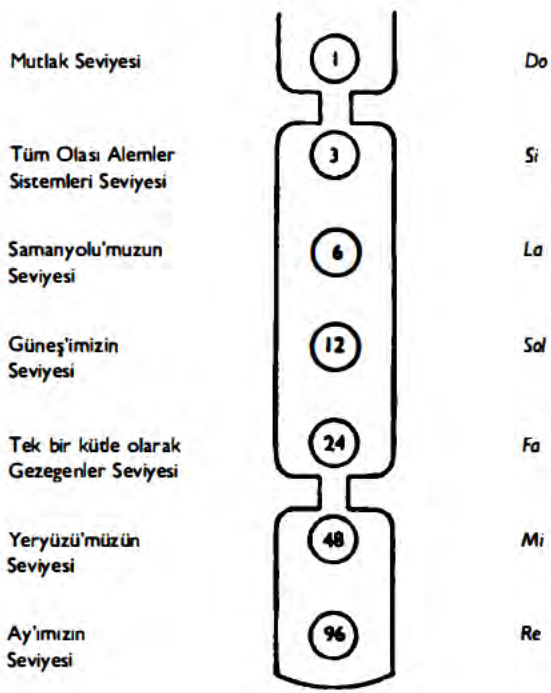

Ölçeğin birinci notasının, yani *Do*'nun Mutlak seviyesinde yer aldığını, ikinci nota *Si*'nin Alem 3 seviyesinde, *La* notasının Alem 6 seviyesinde vs. olduğunu fark edeceksiniz, ta ki Ay'ımızın seviyesinde olan *Re* notasına kadar. Eğer majör ölçek alınırsa, onun içinde notalar arasındaki aralıkların tam tonlar değil *yarım-tonlar* olduğu yerlerde iki nokta biçimlenir. Bu noktalar *Do–Si* ve *Fa–Mi*'ye karşılık gelir. Aslında majör ölçek, bazı bilinmeyen okullardaki bazı bilinmeyen insanlar tarafından Yaratılış Işını'nı örneklemek için oluşturulmuştu; Yedi Kanunu'nu veya Oktav Kanunu'nu örneklemek için oluşturuldu. Müzikal ölçek açısından, *Do* ve *Si* arasındaki aralıktan ve aynı şekilde *Fa* ve *Mi* arasındaki aralıktan eksik bir yarım-tonun yeri olarak bahsedebiliriz. Bütün Işın Mutlak'ın ilk *Do* sesini verdiği bir oktav diye adlandırılabilir fakat daha düşük *Do*'nun varlığını bilmiyoruz. Ay dönmesine rağmen bize her zaman tam olarak aynı yüzünü gösterir ve onun arkasında ne yattığını bilmiyoruz. Sonra Mutlak ile Alem 3 arasında birinci "boğaz" veya eksik bir yarım-tonun yeri –*Do* ve *Si* arasında– görünür ve Alem 24 ile Alem 48 arasında ikinci "boğaz" –*Fa* ve *Mi* arasında– görünür. Bu demektir ki, kuvvetin geçişi Yedi Kanunu'nun doğası sebebiyle bu iki noktada engellenir ve burada bir *şok* gereklidir. *Si* ve *Fa* arasında ve *Mi* ve *Re* arasında kuvvet özgürce geçer fakat *Do* ve *Si* arasında bir kontrol meydana gelir ve *Fa* ve *Mi* arasında ikinci bir kontrol meydana gelir. Bu, şeylerin doğasındadır yani her şeyin arkasındaki iki temel kanunun birinden ortaya çıkar. Bu bir *niçin* meselesi değildir, bu böyledir. Çünkü bir temel kanun, daha fazla indirgenemez bir kanun anlamına gelir ve bu yüzden –başka her şey açısından– daha fazla açıklanamaz. Bu, pozitif ve negatif elektrik yükleri vardır, demek gibidir. Bir *niçin* sorusu değildir. Bu böyledir ve Üç Kanunu'nun ve Yedi Kanunu'nun *böyle oldukları* dışında başka bir şey söylenemez. Şunu anlamalısınız ki, nihayetinde hiçbir şey böyle olmasaydı, hiçbir şey var olmazdı. Şeylerin tümünün var olabilmesi için bir şeyler temel olarak *böyle olmalıdır.* Üzerinde oturduğunuz sandalyenin ağaç yüzünden, ağacın hücreler yüzünden, hücrelerin moleküller yüzünden, moleküllerin atomlar yüzünden ve sonunda atomların pozitif ve negatif elektrik yükleri yüzünden olduğunu açıklayabilirsiniz. Fakat buradan daha ileriye gidemezsiniz, Üç Kuvvet Kanunu'na ait olan iki kuvvetten daha aşağıya ulaşamazsınız ve bu Kanun *temeldir.* Bu böyledir ve daha ötesi yoktur, insan anlayışının ötesinde olan Mutlak hariç. Evren'i tek kanuna indirgemek, ki bu bilimin hayalidir, Mutlak'ın zihnini anlamak anlamına gelirdi. Çalışma, Evren'i iki kanuna indirger, aynı zamanda bir kanunun mevcudiyetini gösterir.

Yedi Kanunu kaçınılmaz olarak yaratılmış şeylerin düzenini meydana getirir ve aynı zamanda bu sıralanışta kuvvetler Işın'da aşağıya inerken iki boğaz veya kontrol noktası üretirler. Bu kontrol yerlerinin üstesinden nasıl gelinir? Mutlak ile Alem 3 arasında olan birinci kontrol, *Mutlak'ın İradesi*'nin *şoku* ile aşılır. Bu nedenden dolayı, yaratılışın, ilksel Üç Kuvvet *vasıtasıyla*, Mutlak'ın İradesi *ile* olduğu söylenir. Fakat Işın'daki ikinci kontrol yeri için durum farklıdır. Mutlak'ın İradesi bu noktaya ulaşmaz ve bu yüzden bu noktada bir şok olarak hareket edecek bir şey *yaratılmış olmalıdır.*

Burası, İnsanoğlu'nun belirdiği yerdir.

İnsanoğlu'nun, şimdiye kadar devasa ölçekte verilen Yaratılış Işını'nda görünmediğini daha önce belirtmiştik. Sadece Yeryüzü görünür. Fakat Işın'dan aşağıya inen kuvvetlerin kolaylıkla Yeryüzü'ne ve Ay'a geçmelerini sağlamak için *Fa* ve *Mi* arasında, yani bir bütün olarak alınan Gezegenler ve onun bir parçası olarak alınan Yeryüzü arasında bir aygıt yaratılmalıdır. Bu amaç için, dışsal olarak *Güneş* ile temsil edilen yaratılış seviyesinde küçük bir oktav yaratılmıştır. Bu oktav, Güneş seviyesinde *Do* Notası sesini verir ya da başka bir deyişle, Güneş, *Do* Notası sesini verir. Gezegenler seviyesinde *Si* Notası sesini verir. Gezegenler ve Yeryüzü arasında *La, Sol, Fa* olarak üç Nota sesi verir. Sonra *Mi* Notası olarak Yeryüzü'ne geçer ve *Re* Notası olarak Ay'a ulaşır. Gezegenler ve Yeryüzü arasında ses veren *La, Sol, Fa* Notaları; Organik *Yaşam*'ı oluşturur. Organik Yaşam, Yeryüzü'nün yüzeyi üzerinde uzanan hassas bir canlı tabakadır ve Işın'ın daha yüksek seviyeleri ile daha düşük seviyeleri arasında geçen kuvvetlerin bir vericisi gibi hareket eder. İnsanoğlu, Organik Yaşam'ın bir parçasıdır ve iletme için özel olarak yaratılan bu aygıttan dolayı Işın'ın kendisinde belirir. Organik Yaşam derken, Yeryüzü üzerindeki bütün yaşam formları kastedilmektedir: insan ırkı, bütün hayvanlar, kuşlar, sürüngenler, böcekler, balıklar, bütün ağaçlar, bitkiler, canlı en küçük hücreye kadar her türlü bitki formu. Işın'ın daha yüksek bölümlerinden tesirleri toplayan ve bunları Yeryüzü'ne ve Ay'a ileten bu hassas tabaka, Güneş seviyesinden yaratılmıştır ve büyük Yaratılış Işını'nda belirişi, Yedi Kanunu'nun doğasından meydana gelen, *Fa* ve *Mi* Notaları arasında bir şoka ihtiyaç duyulan kontrol noktasından dolayıdır.

* * *

II. Bölüm—Bu sistem tamamen biçimsel bir yolla sunulduğunda, Yaratılış Işını dışsal Evren şeklinde verilir. Fakat Işın, dışsal Evren'e uygulandığında; yıldız kümeleri, güneş, gezegenler ve ayların farklı seviyelerini aşağı doğru inen sırada veren bir ilkedir. Bu şekilde anlaşılabilir. Örneğin, Güneş, Yeryüzü üzerinde Organik Yaşamı biçimlendiren küçük bir oktav yarattı denildiğinde, bu, kelime manasıyla anlaşılabilir. Fakat Işın, Varlık seviyelerini göstermektedir ve *dışsal* olduğu kadar içseldir de. Yani Işın'ın dışsal anlamında Güneş, gökyüzündeki Güneş'i gösterir. İçsel anlamda ise Güneş, dikey varlık skalasının o seviyesindeki Varlıkları *temsil eder*. Fakat siz onu başlangıç için istediğiniz şekilde –kelime anlamında veya psikolojik olarak, çünkü ikisi karşılıklıdır– anlayabilirsiniz, yani dışsal Evren'deki farklı seviyeler, içsel veya psikolojik olan farklı zeka seviyelerini temsil eder. Eğer Güneş Zekasından söz edersek, basitçe dışsal görünüşten onun Yeryüzü Zekasından daha yüksek olduğunu anlayabiliriz çünkü Güneş Yeryüzü'nden sonsuzca daha fazla ışınıma ve enerjiye sahiptir. Fakat Işın her iki manada da anlaşılmalıdır çünkü dışsal ve içsel karşılıklıdır ve içsel olan her şeyin dışsal olarak bir karşılığı vardır. Dili kullanırken bunu fark edebiliriz. Dışsal ve görünen şeyler yoluyla içsel veya psikolojik şeylerden söz ederiz. Kurnaz bir adamı tilki diye veya cesur bir adamı aslan diye vs.

çağırırız. Çünkü dışsal ve içsel, benzer bir kaynağa sahiptir, bu yüzden birbirlerini temsil edebilirler, daha önce söylediğimiz gibi bunun sebebi temel kanunların –Üç Kanunu ve Yedi Kanunu– *İnsanoğlu'nda* ve *Doğa'da* bulunmasıdır. Bu sebeple karmaşık psikolojik fikirler, mesellerde olduğu gibi dışsal nesnelerden alınan görsel imajlarla gösterilebilir. Ve aynı nedenle, İnsanoğlu'nu içinde doğduğu Evren'den ayrı ele almak bir hatadır. Evren makrokozmostur, İnsanoğlu mikrokozmostur. İnsanoğlu Evren'in içindedir ve Evren de İnsanoğlu'nun içindedir. O zaman, Evren ölüyor ve İnsanoğlu tekamül ediyor demek, Çalışma`nın bakış açısından bir saçmalıktır.

* * *

III. Bölüm—Yaratılış Işını, aşağı inen bir oktavı temsil eder. Mutlak`tan kaynaklandığı noktadan uzaklaştıkça daha büyük anlaşılmazlık, karmaşıklık ve sınırlamalar içine doğru aşağı iner. Mutlak'tan *yukarıya yükselen* bir oktav fikri imkansızdır çünkü Mutlak bütün iyilik ve bütün mükemmelliktir ve yukarı çıkan bir oktav, artan mükemmelliği gerektirirdi.

Şimdi kısaca psikolojik yönden Yedi Kanunu veya Oktav Kanunu`nu anlatalım. Bir insan kendindeki oktavları gözlemleyebilir, daha doğrusu oktavların başlangıcını gözlemleyebilir. Yapmak üzere yola çıktığınız her şey, bir oktavın başlangıcı olarak adlandırılabilir. Bir şey yapmaya karar verdiğinizde, *Do* sesi çıkartırsınız. Eğer bu *Do* sesi zayıf çıkartılırsa, hiçbir şey olmayacaktır. Fakat bu ses daha güçlü çıkartılırsa *Re* Notasına, hatta *Mi* Notasına ulaşabilirsiniz. Fakat burada, "eksik yarım-tonun olduğu yer"e ulaşırsınız ve burada *Fa* Notasına ulaşabilmenizi mümkün kılmak için bir şok gereklidir. Bu, nadiren gerçekleşir. Tesadüfen gerçekleşebilir ancak kural gereği, gerçekleşmez. Bu Çalışma'da, hayat kırık oktavlarla doludur, denmesinin sebebi budur. İnsanlar bir şeye başlar ve vazgeçerler. Fakat İnsanoğlu`nun kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldığını hatırlamalısınız ve bu demektir ki, o yalnızca çaba ile gelişebilir çünkü İnsanoğlu`nun bütün tekamülü şuurludur, yani şuurlu çaba ile olur. Mekanik tekamül yoktur. Ve birçok zorluklarla karşılaşmamıza şaşırmamamız gerekir. Yedi Kanunu, doğası sebebi ile birçok şeyi güçleştirir fakat bundan gelecek sefer söz edeceğiz.

Birdlip, 21 Şubat 1942

YEDİ KANUNU

GÜNEŞ OKTAVI

IV. Bölüm—Bugün Güneş ile Ay arasındaki küçük oktavdan söz edeceğiz. Güneş'in Zekası tarafından yaratılan bu oktav, Yeryüzü üstünde üç nota sesi çıkartır: *La, Sol, Fa.* Ve bunlar İnsan'ın da bir parçası olduğu Yer-

yüzü üzerindeki Organik Yaşam diye adlandırılan canlı makineyi temsil eder. Şu anda bu küçük oktavdaki farklı notaların anlamından söz etmeyeceğiz. İlk olarak anlaşılması gereken, İnsanoğlu'nun yaratılışın büyük oktavında görünmeyip Güneş'ten kaynaklanan küçük oktavda göründüğüdür. *İnsanoğlu Işın'da özel bir yaratıktır.* Şimdi İnsanoğlu'nun niçin göründüğünü ve küçük oktavın niçin gerekli olduğunu kavramaya çalışalım.

Güneş Zekasının bu küçük oktavı yaratmasının sebebi, Yedi Kanunu'nun doğasından dolayı Büyük Işın'da *Fa* ve *Mi*'nin arasındaki boşluğu ya da "eksik yarım-ton"un yerini doldurmaktır. Bu noktada bir şey yaratılmamış olsaydı, Işın'da Mutlak'tan aşağıya inen kuvvet, Yeryüzü'ne ve Ay'a serbestçe geçemezdi. *Yedi Kanunu'nun doğasından dolayı* bu noktada bir şok gereklidir. Bu Kanun yaratılış düzenini yönetir ve belirli noktalarda bir *şok*, doğasındaki bir şeylerin eklenmesini gerektiren şartlar meydana getirir. Bu yüzden Yedi Kanunu'ndan bazen *Şoklar Kanunu* olarak söz edilir. Bunu açıkça anlayın: Herhangi bir şey tekamül ederken veya ilerlerken veya gelişirken belirli noktalarda belirli şoklar gerekmektedir.

Bu noktada bir şok olarak etki edecek bir şey yaratmak için Yeryüzü'nün ya da Gezegenlerin Zekası yeterince büyük değildir. Güneş Zekasına ihtiyaç vardır. Fakat Güneş küçük oktavı yaratırken, iyice kavranması gereken ve birbirinden açıkça ayırt edilmesi gereken iki amaca sahiptir.

Amaçlardan biri, Büyük Işın'da kuvvetin Yeryüzü'ne ve Işın'ın en sonundaki Ay'a geçmesini mümkün kılmak için büyük *Fa* ve *Mi* Notaları arasında hassas bir iletici makine yaratmaktır. Bu bakış açısından, İnsanoğlu'nun da dahil olduğu Organik Yaşam, sadece Işın'ın amaçları için mevcuttur ve onun yaratılışı, yaratılış düzeninde dar yerlerin ve belli zorlukların ortaya çıkmasına sebep olan Yedi Kanunu'nun doğasından dolayıdır. Eğer tek amaç bu olsaydı, İnsanoğlu'nun durumu, bu iletici makinenin bir parçası olarak her zaman Işın'a ve onun uçsuz bucaksız zaman periyotları zarfında meydana gelen tekamülüne hizmet etmek olurdu.

Diğer amaç Güneş'in kendisi ile bağlantılıdır. Küçük oktavı yaratırken Güneş, sadece Işın'ın kendisi adına eksik bir yeri doldurmak için yaratmıyor, aynı zamanda kendisi için hareket ediyor. Yaratılış Işını'nın ihtiyaçlarından ayrı olarak, *Güneş bir şey istemektedir.* İnsanoğlu'nun *imkanlarının* mevcut olduğu yer burasıdır. Bu Çalışma'yı anlamak için böylesine temel öneme sahip olan bu fikri düşünelim. *Güneş Zekası, Yeryüzü üzerinde İnsanoğlu'nu yaratırken,* Büyük Işın'ın ihtiyaçlarından tamamen ayrı olarak *kendisi için bir şey istemektedir.* Ne istemektedir? İnsanoğlu'nun Yeryüzü seviyesinden Güneş seviyesine yükselmesini istemektedir. Bu nedenle İnsanoğlu'nu *tamamlanmamış* bir şey olarak, bitmemiş bir varlık olarak yaratır. Hangi anlamda tamamlanmamış?

Organik Yaşamın bir parçası olarak, Yaratılış Işını'nın amaçlarına hizmet eden insan *tamamdır* ve ondan sürdürdüğü sıradan yaşamdan daha fazlası istenmemektedir. Mevcut haliyle Yeryüzü üzerinde yaşama kapasitesindedir. Bu yüzden (Çalışma'da) onun *Doğaya hizmet ettiği* söylenir. Fakat Güneş Oktavı'ndaki gerçek kaynağı açısından o, içinde hapsedilmiş olan başka bir kadere sahiptir. Bu kader açısından İnsanoğlu bitmemiştir,

tamamlanmamıştır çünkü Güneş Zekası onu başka bir sebep için yarattı ve içine Doğaya hizmet etmesi için gerekenlerden ayrı olarak başka güçler ve imkanlar yerleştirdi. Yani *İnsanoğlu'nun içinde Doğa'ya hizmet amaçları için gerekenden çok daha fazlası var.* Burada *Doğa'dan* söz ederken Yeryüzü üzerindeki tüm Yaşam kastedilmektedir, çevremizde gördüğümüz her şey: bitkilerin, hayvanların, ağaçların, balıkların yaşamı ve aynı zamanda bütün mücadeleleri, cinayetleri, acıları, doğumları ve ölümleri ile insanoğlunun yaşamı; hepsi birlikte, Yaratılış Işını'nın daha yüksek bölümlerinden daha düşük bölümlerine tesirleri iletmek için Güneş tarafından yaratılan *Organik Yaşam* diye adlandırılan bu sürekli hareket makinesini oluştururlar.

Güneş'in ikinci amacı açısından İnsanoğlu, Güneş ile temsil edilen varlık seviyesine dek gelişebilmesi için Yeryüzü üzerinde tamamlanmamış olarak yaratıldı. Çalışma'da İnsanoğlu'nun *kendini geliştiren bir organizma* olduğu bu anlamda söylenir. Bu yüzden İnsanoğlu, Güneş'in Yeryüzü'ndeki bir deneyidir. Uykuda kalabilir ve Organik Yaşama hizmet edebilir veya uyanabilir ve Güneş'e hizmet edebilir. Güneş'le aynı varlık ve zekada yaratılmış olsaydı, Yeryüzü üzerinde olmazdı. Bu yüzden İnsanoğlu'nun iki açıklaması vardır. Doğaya hizmet için yaratılmıştır –yani Organik Yaşamın parçası olarak– ve bu anlamda İnsanoğlu'nun gelişmesi ve dolayısıyla Doğaya hizmet etmeyi durdurması, Doğanın menfaatine değildir. Fakat İnsanoğlu ayrıca, kendini Güneş'in seviyesine ulaşıncaya kadar geliştirmek için de yaratıldı. Eğer Yaratılış Işını ve Güneş Oktavı'nın anlamını düşünmek için çaba harcarsanız, anlamak için gerçekten uğraşırsanız, nedeni anlaşılmayan ve görünüşte uzlaştırılamayan birçok şey sizin zihninizde net, belirgin hale gelecektir. Yani Yeryüzü üzerindeki yaşam ve İnsanoğlu'nun durumu –sizin kendi durumunuz– hakkında doğru düşünmeye başlayabileceksiniz.

* * *

V. Bölüm—Yaratılış Işını hakkında dışsal olarak konuşursak, Yeryüzü üzerindeki fiziksel yaşamın, fiziksel Güneş'e bağlı olduğu oldukça açıktır. Güneş'in fiziksel ışığı ve ısısı olmadan Yeryüzü üzerinde hiçbir yaşam var olamazdı. Her yeşil yaprak, her ot yaprağı, denizde yüzen her türlü yosun formu çok küçük bir *güneş makinesidir.* Güneş'ten enerji alır ve onun aracılığıyla hava, su ve minerallerden, tüm hayvansal yaratımın beslendiği besin maddelerini üretir. Fakat Güneş Zekasından söz ettiğimizde, sadece zihin tarafından *içsel olarak* görülen başka bir ışıktan –Zeka ışığı– söz ederiz ve bu yüzden içsel bir anlamda Yaratılış Işını'ndan, yukarı çıktıkça üstünlüğün arttığı, dikey bir varlık ve zeka skalası olarak söz ederiz. Bu bakımdan Güneş Zekası, Yeryüzü Zekası ile ilişkisine göre ilahidir. Işın'ın kendi muazzam tekamülünde, kavranılamaz zaman ölçeklerinde, Yeryüzü Zekası Güneş seviyesine ulaşabilir. Bu ille de garanti edilmemiştir. Yeryüzü hiçbir şey elde etmeden ölebilir de. Aynı şekilde Ay, Yeryüzü Zekasına ulaşabilir de ulaşmayabilir de. Güneş'i veya Yeryüzü'nü veya Ay'ı varlıklar olarak veya zeka olarak göremeyiz. Bunun nedenlerinden biri, onları kendile-

rinin birer kesiti olarak görmemizdir, sadece gökyüzündeki daireler olarak; aynen dünyaları çok geniş bir kağıda sınırlanmış iki boyutlu varlıkların bir insanı sadece kendi planlarını kestiği yerde gördükleri gibi, yani bir daire olarak, insandan bir dilim olarak, bizim bir Anatomi kitabında gördüğümüz gibi. Fakat bu sistemin bakış açısından Ay büyüyen ve gelişen bir varlıktır ve zamanla Yeryüzü ile aynı varlık seviyesine ulaşabilir. O zaman, onun yanında yeni bir Ay belirecektir ve Yeryüzü de onun Güneşi haline gelecektir. Bir zamanlar Güneş Yeryüzü gibiydi ve Yeryüzü de Ay gibiydi. Ve bundan da önceki zamanlarda Güneş Ay gibiydi. Çalışma, bütün Evren'in tekamül etmekte olduğunu öğretir ve bu, Ay'ımız, Yeryüzü'müz, Gezegenler ve Güneş ile bizim Işın'ımızın ve tabi sonsuz sayıdaki diğer tüm Işınlar'ın tekamül etmekte olduğu anlamına gelir. Fakat tahsis edilen zaman periyodunda, Işın'ımızın bazı bölümleri gelişimin gereken basamağına ulaşmayı başaramayabilir ve bu durumda yok edileceklerdir. Söylediğimiz gibi, eğer İnsanoğlu'nun tekamülü, bize ulaşan Yaratılış Işını'nın kendisinin bütününün tekamülüne bağlı olsaydı, insanın şansı çok küçük olurdu. İnsanoğlu Organik Yaşamın bir parçası olduğundan ve Organik Yaşam da Işın'ımızın amaçlarına hizmet ettiğinden, insanın tekamülü, Ay'ın ve Yeryüzü'nün ve üstümüzdeki Gezegenlerin ve Güneş'in tüm kozmik evrim süreçleri yerine getirilinceye kadar duraksamış olurdu. Fakat İnsanoğlu'nun, içinde yaratıldığı Güneş'in küçük oktavı nedeniyle başka şansları –özel fırsatları– vardır çünkü İnsanoğlu özel olarak yaratılmıştır. Bu küçük oktavda yükselebilir veya düşebilir. Güneş seviyesine ulaşabilir veya Ay seviyesine düşebilir. Tam gelişmiş İnsan –yani 7 No.lu İnsan– Güneş Zekasına ulaşmıştır. Kendi tam gelişimine ulaşmıştır ve sadece 12 kanunun hükmü altındadır, bu yüzden onun için özgürlük vardır. Çünkü tam özgürlüğe, yaratılışın dikey skalasında yükselmek ve böylece daha az kanun altına girmekle ulaşılır. Ve aynı zamanda 7 No.lu İnsan, Güneş'in yaşam skalasında ölümsüzlüğe ulaşmıştır. İnsan'ın farklı seviyeleri olduğunu bundan önce birçok defa duydunuz. İnsan'dan söz etmek yeterli değildir. Hangi İnsan'ı kastediyorsunuz? Yeryüzü üzerinde yaşayan insanlar çok farklı seviyelere ait olabilirler. Farklı İnsan seviyeleri olduğu gibi, Evren'de dikey bir zeka skalası veya varlık skalası olarak göz önünde tutulan farklı seviyeler vardır. Güneş Zekası Yeryüzü'ndeki bizler için ilahidir. Küçük oktav vasıtasıyla bize ulaşan Güneş tesirleri, bizim altımızdaki Ay'dan gelenlerden veya Yeryüzü seviyesindekilerden daha yüksek olan Gezegenler Alemi'nden gelen tesirlerden daha yüksek bir düzendedir. Bir insan Güneş tesirlerinin veya Gezegenler veya Yeryüzü veya Ay tesirlerinin etkisi altında olabilir. Ve İnsan için, bir tesir seçimi yapma imkanı kesinlikle vardır; başka bir ifadeyle, bir tesirden başka bir tesire geçme imkanı vardır. Örneğin, bir insan negatif duygularla mücadele etmeye başlarsa, Ay'ın tesirlerinden birinin dışına çıkmaya başlar. Bir insan kendini hatırlarsa, ilk olarak Gezegensel tesirlerin altına ve sonunda da Güneş tesirlerinin altına çıkmaya başlar. Fakat içsel bir seçim yapmayı öğrenmelidir ve bunu yapmak için, kendisi hakkında, içindeki farklı "ben"ler hakkında ve merkezlerin bölümleri hakkında çok şey bilmesi gerekmektedir. Güneş tesiri Yük-

sek Merkezlere ulaşır fakat bir insan merkezlerin mekanik bölümlerinde yaşadığında çok daha düşük tesirler altındadır. Bir şeyi anlamalısınız: Bir başka tesir altına girmeden, başka bir tesirden özgürleşmek mümkün değildir. Kendiniz üzerindeki tüm çalışma, kendinizi tabi tutmak istediğiniz tesiri seçmenize ve gerçekten bu tesir altına girmenize dayanır. Ve burada, uzun gözlemlemeler yapmak sayesinde, *bu hususta ne istediğinizi* bilmelisiniz.

* * *

VI. Bölüm—Yeryüzü üzerindeki Organik Yaşam diye adlandırılan makine, sadece Yaratılış Işını'ndan aşağıya kuvvetleri iletmez, aynı zamanda gelişmekte olan Ay'a geçen ve onun gelişimine yardım eden belirli kuvvetleri de kendi içinde yaratır. Ay, Işın'dan aşağıya geçen kuvvetleri almanın yanı sıra, Organik Yaşam'dan beslenir. Örneğin, Yeryüzü üstündeki bütün yararsız ıstıraplar, mesela negatif duygular Ay için besindir. Acı, Ay için besindir ve bu nedenle bazen Organik Yaşamın bir acı fabrikası olduğu söylenir. Acı ve ölüm, Ay'ı besler ve belirli bir miktarda gereklidir. Bu nedenle eski çağlarda kurbanlar, bunu anlayan kişiler tarafından başlatılmıştır. Organik Yaşamı, sadece özel bir amaç –yani Işın'a hizmet etmek– için Işın'ın özel bir noktasında araya konmuş bir makine olarak ele alarak, burada birçok şey söylenebilirdi. Çünkü İnsan'ın, Organik Yaşamın bir parçası olmak haricinde Işın'ın kendisinde bir önemi olmadığını anlamalısınız. Fakat onu yaratan Güneş açısından İnsan, en büyük öneme sahiptir, tabi eğer onu bulmayı seçerse. Burada ona açık olan, dev Işın'ın kendisine değil, fakat onun yanındaki ayrı bir merdivene götüren bir kapı vardır. Bu, Müsrif Oğul meselinin anlamlarından biridir: İnsanoğlu Baba'sına geri dönebilir.

Yeni Ahit'te Güneş Oktavı ile alakalı birçok başka şey de söylenmiştir. Güneş'in Yeryüzü üstünde İnsanoğlu'nu yaratırken kendisi için bir şeyler istediğini zaten gördünüz. İnsanoğlu sadece Işın'ın amacı için yaratılmamıştır, aynı zamanda Güneş'in amaçları için yaratılmıştır: *kendini geliştirmede bir deney olarak.* İnsan'ın bu kendini geliştirmesi yeterli sayıda yerine getirilmezse, Güneş istediğini alamayacak ve tatmin olmayacaktır. İncil'deki bununla alakalı birçok meselden birini alalım:

> "Adamın birinin bağında dikili bir incir ağacı vardı. Adam gelip ağaçta meyve aradı, ama bulamadı. Bağcıya, 'Bak,' dedi, 'ben üç yıldır gelip bu incir ağacında meyve arıyorum, bulamıyorum. Onu kes. Toprağın besinini neden boş yere tüketsin?' Bağcı, 'Efendim,' diye karşılık verdi, 'ağacı bir yıl daha bırak, bu arada ben çevresini kazıp gübreleyeyim. Gelecek yıl meyve verirse, ne iyi; vermezse, onu kesersin.' "
>
> (*Luka*, 13:6-9)

Bu meseli sözel olarak anlamaya çalışmayın. Psikolojik olarak anlayın, o zaman şunu göreceksiniz: İnsan gerçekleşebilecek olan belirli imkanlara sahiptir, ama bir miktar meyve üretilmezse İnsan kesilecektir.

* * *

VII. Bölüm—Üç Kanunu'nun ve Yedi Kanunu'nun aksiyonu vasıtasıyla Evren'in yaratılışı hakkında ve Güneş Oktavı hakkında şimdiye kadar söylenen her şey, özet olsa da, herhangi biriniz için şunu söylemeyi imkansız hale getirmiş olmalıdır: "Eğer bir Tanrı varsa, niçin Yeryüzünde her şeyin bu şekilde olmasına izin veriyor?" Fakat yaratılış hakkında söylenmiş her şeyle alakalı kendi düşünme çabanızı göstermelisiniz ve yeni anlayışınızla bu soruya açık ve güçlü olarak cevap vermeniz için muazzam fikirler ve diyagramlar verildi. Bu kadar aldatıcı ve insanların büyük bir çoğunluğu için bir engel haline gelmiş bu soru üzerine düşüncelerinizi düzenlemezseniz, zihninizde –Entelektüel Merkezinizde– doğru bağlantılar yapılamayacaktır. Kadim bir deyişe göre, "Tanrı haklı çıkarılmalıdır." Yaratılışı anlamadıysanız, çevrenize bakarak bunu zor bulursunuz. Kaçınılmaz olarak yaratılışın gerektirdiği kısıtlamaları, zorlukları ve ayrıca açık bırakılmış kapıları görmeyeceksiniz; bu yüzden, tarif etmesi zor fakat nitelik olarak negatif olan, sizi her türlü daha üst anlayış gelişiminden uzak tutma kapasitesinde olan bir duyguyu gizli gizli büyüteceksiniz. Zihninizdeki şeyleri doğru şekilde uyandırmalısınız ve yaratılışın sınırlamalarının ve şartlarının farkına varmadan bunu yapamazsınız. Zorluk şudur: İnsanlar ezoterik bilgi ile temasa geçtiklerinde bile onu dinlemezler veya dinleseler bile onu anlamazlar ya da onun ne anlama geldiğini gerçekten görmezler ve onu, bir insanın bir halatı yakalaması gibi kendi kendilerine yakalamazlar. Çalışmanın ne kadar zor olduğunu ve ne kadar çok uyuduğumuzu fark etmek için, sadece samimiyetle kendi kendimize bakmamız yeter. Fakat Yeryüzü'ndeki İnsan'ın gerçek ve en kuvvetli anlamı, içinde içsel olarak gelişebileceği ve başka tesirler altına gireceği bu Güneş Oktavı'nda yatar. Bizim durumumuzda, Çalışma'nın tesirlerine kendimizi maruz bırakmalı ve onlara itaat etmeliyiz. İnsanoğlu, Güneş Zekası ile tüm bağlantıyı bir kaybederse, kaçınılmaz olarak yok olacaktır ve bu belki de özellikle, günümüzün tehlikesidir. Bireysel bir insanın skalasında da aynı şey geçerlidir. Kişi kendi içindeki daha iyi "ben"lerle bağlantısını bir kaybederse bütün inancını, bütün anlamını, tüm onaylarını, tüm derin anlayışlarını bir kaybederse kendi kendini yok eder. Ve hayat kötülük formlarını takındığında insan kolaylıkla zayıf düşer. Ancak o insanın zihninde Çalışma inşa edildiyse ve hayattaki her şey hakkında Çalışma'dan hareketle düşünüyorsa, hiçbir şey onu zayıf düşüremez.

YEDİ KANUNU

YEDİ KANUNU VE ŞOK FİKRİ

VIII. Bölüm—Yaşamda birçok şey başlatılır ve onlardan beklendiğinden tamamen farklı şekilde sonuçlanırlar. Herhangi bir şeyin başlangıcı *Do* Notası ile gösterilebilir. Gelişiminin bir sonraki aşaması *Re* Notası ile ve bir sonraki aşaması da *Mi* Notası ile gösterilebilir. Eğer şeylerin gelişimi kolay olsaydı, belirli bir gelişimin başarılı bir şekilde kendi en son safhasına ilerlememesi için hiçbir sebep olmazdı. Yani oktav tamamlanmış olurdu. Fakat iki faktör bunu engeller. Birincisi, *Do* ve *Re* ile *Re* ve *Mi* Notaları arasındaki geçit, gelişimin istikametini başlangıç noktası ile aynı doğrultuda korumak için çaba gerektirir. Bir örnek verelim. Bir şey başladığında, diyelim ki bir uluslararası barışı koruma derneği veya bu tür başka bir şey, bu başlangıç noktası *Do* Notası sesi çıkarır. Fakat bu derneğin gelişimi ilerlerken yanlış anlaşılmalar, fikir ayrılıkları ve birçok başka faktör yüzünden orijinal çizgiye bağlı kalmaz. Orijinal yönden başka bir yöne sapmaya başlar. Düz bir çizgide gelişim yerine (Şekil 1), yönünü Şekil 2'deki gibi döndürmeye başlar.

Şekil 1

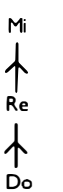

Şekil 2

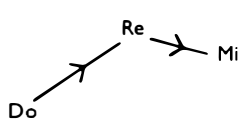

Sonuç şudur; yaşamda bir amaçla başlayan şeyler tamamen zıt sonuçları verecek şekilde sonuçlanabilir, örneğin bir barış derneği savaşın kaynağı haline gelebilir. Şeylerin başarılı ve tam gelişimini engelleyen ikinci faktör, *Mi* ve *Fa* Notaları arasındaki kontrol, boğaz veya yavaşlama noktasıdır. Bir şey *Mi* basamağına kadar ilerlediğinde, kaçınılmaz olarak engel yeri ile karşı karşıya gelir ve buraya dışarıdan bir şok gelmezse oktav ilerlemeyecektir, yani o şeyin daha ileri gelişim basamaklarına ulaşılamayacaktır. Bu yüzden, sapma eğiliminden ayrı olarak, bir yavaşlama veya kontrolün belirdiği nokta da vardır, buraya *şok yeri* denir. Her şey kademe kademe gelişir fakat sadece Yedi Kanunu'nun yerine gelmesi ile doğru olarak gelişebilir. Sapma, Kanun'a göre ilerlememektir ve şok yerinde durmak, başarısızlıktır. Her bir nota, her bir basamakta tam olarak seslendirilmelidir. Örneğin, bir çocuk konuşmak, okumak ve yazmak için kelimeleri

öğrenmeden önce harfleri öğrenmelidir. Cümleleri öğrenmeden önce kelimeleri öğrenmelidir. Daha sonra yaşamdan bir şok alacaktır çünkü etrafı konuşan, yazan ve okuyan insanlarla çevrilidir. Sonra *Fa*'ya geçecektir. *Do* sesini tam olarak çıkarmadıysa –yani harfleri öğrenemediyse– veya *Re* sesini güçlü bir şekilde çıkarmadıysa –yani harflerinden kelimelerini tam anlamıyla öğrenemediyse– vs. onun konuşma, okuma ve yazma gücü sınırlanacaktır. Konularını asla tam anlamıyla öğrenmemiş amatörleri bilirsiniz ve diğer yandan, sağlam bir temele dayalı bir insan denince neyin kastedildiğini hepimiz biliyoruz. Bir insan zanaatini uygun aşamaları tamamlayarak geliştirdiği ve ustası tarafından verilen şokla tam zanaatkarlığa geçtiğinde, Yedi Kanunu ile uyumla ilerleyen bir gelişim sahibi olur ve her şey doğru bir şekilde birleşmiş olur.

Bir insanın tek bir hücreden başlayan muhteşem gelişimi söz konusu olduğunda ise, bedenin çeşitli bölümlerinin ve bir bütün olarak bedenin ilerleyen gelişiminde belli noktalarda şoklar verilir. Bir hücre ikiye bölünür, sonra onlar dörde bölünür, sonra onlar 16'ya bölünür; bölünmenin 50. aşamasına kadar dokuz ayda yüz trilyon canlı hücre üretilir. Bölünme süreci, Üç Kanunu'ndan dolayıdır. Belirli noktalarda verilen şoklarla gelişmekte olan insanın tüm canlı hücrelerinin sıralanması, düzenlenmesi ve tamamlanması Yedi Kanunu ile kontrol edilir. Bütün süreçte ilk oktavdaki ilk şok tabi ki döllenme ile verilir.

Şeylerin belirli bir basamağa nasıl ulaştığını ve dışarıdan yardım olmadan –yani bir şok olmadan– daha ileriye gidemediğini görmenin birçok yolu vardır. Daha önce, doğanın şeyleri bir noktaya getirdiğini ve durduğunu hiç düşündünüz mü? Fakat İnsan bir şok verebilir ve onları kendi gelişimlerinde daha ileri götürebilir. Örneğin buğdayı düşünün. Ekmek somunları buğday tarlasında yetişmez. İnsan'ın hammaddelerden faydalanma şekillerini düşünün.

* * *

Ölçekler (Skalalar)

IX. Bölüm—Kısa bir süre diyagramlar hakkında konuşalım. Bir diyagram sadece anlamak için bir araçtır. Bir harita gibidir. Bir harita, bir şehirdeki şeylerin pozisyonunu ve ilişkisini veren diyagramdır. Güneş Oktavı'nı da içeren tüm Yaratılış Işını bir haritadır fakat çok ilginç bir haritadır. Sıradan haritalar şu veya bu ölçektedir. Evinizin pozisyonunu gösteren bir şehir haritasına sahip olabilirsiniz. Veya sadece ilçenizi gösteren ama evinizi göstermeyen bir şehir haritasına sahip olabilirsiniz. Ya da ne evinizin ne de ilçenizin göründüğü bir dünya haritasına sahip olabilirsiniz. Veya dünyanın çok önemsiz bir nokta gibi göründüğü bir güneş sistemi haritasına sahip olabilirsiniz. Bu, farklı ölçeklerle kastedilmek istenen şeydir. Ancak Yaratılış Işını olağanüstü bir haritadır, çünkü tek bir ölçekte değildir, birçok farklı ölçeklerdedir. Büyük Işın'daki (*Si*dera ya da yıldızları simgeleyen) *Si* Notasını alalım. Bu notaya "Tüm olası yıldızlı alemler sistemleri" denir. Eğer Işın'ı fiziksel ve dışsal anlamında ele alırsak, bu *Si* Notası tüm

yıldızlı sistemleri gösteren bir haritayı temsil eder. Fiziksel Evren'in 100 inçlik teleskopla gösterilen çapı, 600 milyon ışık yılıdır ve bu çok muazzam inanılmaz uzayda, her biri yüz milyar güneş içeren 100 milyon dev yıldızlı sistem vardır. Işınımız'daki bir sonraki *La* Notası, bu yıldızlı sistemlerden sadece bir tanesidir: bizim Samanyolu'muz (La=Laktik* Yol veya Galaksi). Bu Nota çok daha küçük bir ölçektedir. Bir sonraki *Sol* Notası, Galaksimizdeki milyarlarca güneşten sadece bir tanesini temsil eder –yani bizim Güneşimiz– vs. ta ki bizim çok küçük Ay'a ulaşıncaya kadar. Her Nota farklı ölçekteki bir haritayı gösterir ve farklı seviyelerdeki bu ölçek düzenlemesi, Evren'de Yeryüzü'müzün pozisyonunu bulmamızı sağlayan Yedi Kanunu'ndan dolayıdır. Bu nedenle Yedi Kanunu veya Oktav Kanunu'nun, parçalarla bütünün ilişkisini veren kanun olduğu söylenebilir. Bu kanun olmasaydı, Üç Kuvvet'in yaratıcı aktiviteleri hiçbir sabit ve sağlam ilişki ve düzen içine sınırlanamazdı, yani organize olamazdı, sadece bir yığın olurdu. Evren'in çok büyük, canlı ve koordine (eşgüdümlü, birbirine göre ayarlanan) bir Organizma olduğu anlaşılmalıdır. Ve yaratılan her şey bu çok büyük organizmada belirli bir ölçekte ve belirli bir noktada yaratılmıştır, bu organizma içindeki her şey birbiriyle bağlantılıdır ve hiçbir şey bağımsız veya izole edilmiş değildir. *Evren'in doruklarından derinliklerine kadar her şey, Üç Kanunu'nun ve Yedi Kanunu'nun aksiyonu ile yaratılmıştır ve birbiriyle iç içe örülmüştür.*

Bu bizi, Çalışma'da *rölatif anlayış* ile anlatılmak istenen getirir. Herhangi bir şeyi doğru anlamak için, parçayı anlamadan önce bütün hakkında bir şeyler bilmelisiniz. Örneğin, Yeryüzü'nü tek başına ele alırsanız, Yeryüzü'nü anlayamazsınız. Yeryüzü hakkında doğru bir anlayışa sahip olmak için Güneş Sistemi hakkında, sonra Galaksi hakkında vs. bir şeyler anlamalısınız. Aynı şekilde yaşadığınız ülke hakkında, yine yaşadığınız kıta hakkında ve son olarak yaşadığınız dünya hakkında bir şeyler bilmeden yaşadığınız ilçeyi anlayamazsınız. Bir şeyi sanki izoleymiş gibi sadece kendisiyle anlamaya çalışmak imkansızdır çünkü her şey birbiriyle bağlantılıdır ve başka bir şeye bağlıdır, çünkü bütün Evren bağlantılıdır. Bu, Çalışma'da *rölatif anlayış* denen şeyin temelidir. Hakkında çok daha fazla şey bildiğiniz parçayı anlamak için bütün hakkında çok az bilgi sahibi olmanız yeterli olabilir; ancak *rölatif bir şekilde* düşünmezseniz anlayışınız yanlış olacaktır. Örneğin, bir bütün olarak araba, elektrik, İnsan ve onun ihtiyaçları vs. hakkında bir şeyler anlamadan bir bujiyi anlamaya çalışmak faydasızdır. Bugün bilimin keşfetmekte olduğu şey budur, yani bilimin her ilgi alanı birbiriyle bağlantılıdır ve hiçbir şey ayrı ayrı anlaşılamaz; özelikle tıptaki durum budur çünkü bedenin her bir bölümü başka bir bölüme bağlıdır ve her şey beden sahibi İnsan'ın bütününü oluşturmak için bağlantılıdır. Ve bu noktaya ulaştığımızda, İnsan'ın kendisini ve Yeryüzü üstündeki önemini ve manasını anlamak zorundayız.

*Yazar, Samanyolu'nun İngilizce karşılığı olan Milky Way (Sütlü Yol) ile *La* Notası arasındaki bağlantıyı vurgulamak amacıyla, süt gibi ya da süte ilişkin anlamındaki Laktik kelimesini kullanmış. (ç.n.)

Güneş Oktavı ile Yaratılış Işını bize İnsan hakkında *rölatif* bir *anlayış* verir. O rölatif bir diyagramdır ve bu ışık altında anlaşılmalıdır. Bazılarınızın sadece bir Yaratılış Işını olduğunu düşündüğünüzü görüyorum. Tabi ki bu tamamen yanlıştır. Sonsuz sayıda vardır. *Bizim Yaratılış Işınımız*'dan söz ettik, yani içinde bulunduğumuz Işın. O'nun sayesinde tüm Evren ile bağlantılı olarak pozisyonumuzu buluruz. Çok çok büyük bir ağaç hayal edin. Bölünemeyen gövde Mutlak'tır. İlk büyük dallar *Si* Notası'dır: "tüm olası sistemler". En azından yüz milyon büyük dal kavramak zorundasınız. Sonra kendi büyük dalımızı alırız: Galaksimiz. Her bir büyük dal, on milyar daha küçük dala bölünür. Bunlar, güneşlerdir. Kendi Güneş'imizi alırız ve böylece sonunda bu dev Alem Ağacı'nda ikamet ettiğimiz ince dala geliriz ve bizim ince dalımızın sonu, bizim Ay'ımız dediğimiz bir tomurcuktur. Fakat bunun tek ince dal ve tomurcuk olduğunu ve Mutlak'ın ıssız Ay'ımızda yaratılışı sona erdirdiğini herhalde düşünmüyorsunuz.

* * *

Güneş Oktavı (*devam*)

X. Bölüm—Herkesin Güneş Oktavı hakkında bazı açık kavramlar oluşturması gereklidir. Bu oktav bir diyagram biçiminde, İnsan'ın gelişim olanaklarını temsil eder. Bu oktavı sözel anlamında alıp fiziksel olarak veyahut psikolojik olarak anlayabiliriz. Fiziksel olarak, Yeryüzü'ndeki hayatın Güneş'in ısı ve ışığına bağlı olduğunu kendimiz görebiliriz ve sanırım, fiziksel, görülebilen Güneş'in, bir biçimde Yeryüzü üstündeki Organik Yaşamı yarattığına inanabiliriz. Güneş tarafından Yeryüzü üstünde seslendirilen ve onun yüzeyinde hassas maddeyi şekillendiren *La, Sol, Fa* Notalarını belki insanlığı, hayvansal ve bitkisel yaşamı temsil eden notalar olarak alabiliriz. Yeryüzü'ne geçen *Mi* Notasını bir zamanlar canlı formlar olan mineral yıkıntıları (bir zamanlar hepsi canlı şeyler olan Yeryüzü'ne gömülmüş ölü bedenler, kömür yatakları, tebeşir kayalıkları, mercan kayalıkları vs.) olarak alabiliriz. Ay üzerinde seslendirilen *Re* Notasını, Yeryüzü ve Ay arasında değiş tokuş edilen çok ince enerji maddeleri (elektronlar, atomlar ve moleküller) olarak alabiliriz; çünkü bildiğimiz gibi, her gün yüzlerce ton çok ince enerji maddesi Evren'in tüm bölümlerinden Yeryüzü'nün yüzeyine düşmektedir. Fakat bu sözel anlayıştan başka, bu sistemde *psikolojik anlayış* denilen bir anlayış formu da vardır. İnsan Evren'in içindedir ve Evren de İnsan'ın içindedir, dendiğinde birinci cümle, İnsan aslında sözel, dışsal, görünür Evren'in içinde durmaktadır, manasına gelir. Ve eğer Işın'ı bu anlamda alırsak dışsal olarak almış oluruz; duyular açısından, yani teleskopla görülebilen görsel nesneler açısından. Fakat ikinci cümle –Evren de İnsan'ın içindedir– sadece *psikolojik olarak* anlaşılabilir. Aynen dışsal Evren'in farklı seviyelerde olması gibi –çünkü tek bir bütün halindeki fiziksel güneşler organizması olarak alınan Galaksi'nin, onun sonsuz küçük bir parçası olan herhangi tek bir Güneş'ten daha üst seviyede olduğu açıktır– içsel Evren de, insanın içinde olduğu gibi, farklı seviyelerdedir. Evren'i içinde (hemen hemen) barındıran İnsan'da farklı seviyeler vardır ve onun için-

deki bu seviyeler varlık seviyeleridir, bilgi seviyeleridir, anlayış seviyeleridir, yani sadece onun içinde erişilebilen psikolojik şeylerdir. Bu anlamda, Güneş seviyesine ulaşan bir insan dışsal olarak fiziksel Güneş ile ve içsel olarak bu seviyeye ait Zeka ile temsil edilen bir seviyeye ulaşır. Yani ilahi bir seviyeye ulaşır çünkü Güneş Zekası bizim için ilahidir. Rölatif olarak konuşursak, bizim için o Mutlak'tır. Bu seviyeye Şuurlu İnsan'ı –7 No.lu İnsan– koymalıyız. Bu seviyeye İnciller'in merkez temasını –Göklerin Krallığı– koymalıyız, yani tam anlamıyla gelişmiş (tekamül etmiş) İnsan'ı. Ve tüm ezoterik öğretilerin bu seviyeden Yeryüzü'ndeki İnsan'a indiğini anlamalıyız. Çünkü bütün ezoterik öğretilerin amacı, İnsan'ı kendisinin daha yüksek bir seviyesine çıkarmaktır ve İnsan bu amaç için yaratılmıştır. Güneş Oktavı'nı bu açıdan –yani psikolojik olarak– düşünürsek, bu oktavdaki her notanın nasıl İnsan'ın olası bir durumunu temsil ettiğini anlayabiliriz. Bir insan bu merdivende yükselerek Güneş'e veya düşerek Ay'a ulaşabilir. Daha çok veya daha az kanunun hükmü altında olabilir. Ay seviyesine –psikolojik anlamda– batabilir ve kendisini Yeryüzü'nden çok daha kötü bir hapishanede, 96 kanun düzeni altındaki bir hapishanede bulabilir. 24 kanun düzeni ve sonunda da 12 kanun düzeni altına geçinceye kadar yükselebilir. Eğer Yeryüzü'nde İyi bir Ev Sahibi ise, 48 kanun düzeni altında olacaktır. Eğer kişiliğin üstesinden gelirse, gezegensel kanunlar, yani 24 kanun düzeni altında olacaktır çünkü öz 24 kanun altındadır. Eğer öz gelişirse 12 kanun düzeni altına geçecektir ve Güneş ile temsil edilen Güç, Zeka ve Varlık seviyesinde olacaktır.

Birdlip, 18 Mayıs 1942

PSİKOLOJİK KONUŞMA

Şimdi "ben"ler formundaki merkezler arası bağlantıları gözlemlemeden söz edeceğiz. Bildiğiniz gibi, bu Çalışma kendini gözlemleme ile başlar çünkü konusu, genellikle öylesine kabul ettiğimiz ve sadece her insanın bireysel olarak gözlemleyebileceği "kendi" denilen bu görünmeyen şeydir. Farkına varılması gereken birinci şey, aynı anda veya farklı anlarda siz bir ve aynı kişi değilsiniz. *Kendini gözlemlemenin* birinci pratiğinde, içinizde eş zamanlı çalışan oldukça farklı merkezler ya da zihinler olduğunu gözlemlemeniz söylenmişti. Sadece bu üç merkezi ele alırsak, yani Entelektüel Merkez, Duygusal Merkez ve Hareket Merkezini, siz *düşüncelere, duygulara* ve *hareketlere* sahipsiniz. Bunlar tamamen birbirinden farklı üç şeydir. Her bir kişi, "ben"lerin bir toplanma evidir. İçinizdeki farklı "ben"ler, az veya çok derecede bu üç merkezin hepsinde, kendi temsiline sahiptir. Yani içinizdeki her "ben", bu üç farklı zihinde veya merkezde kendi karşılığına (temsiline) sahiptir ve bu yüzden her bir merkezde oldukça farklı görünür, aslında o kadar farklıdır ki, bir "ben"in bütün bu üç formdaki tezahürünün izini bulup çıkarabilmemiz çok uzun bir zaman alır.

Başka merkezler de olmasına rağmen Entelektüel, Duygusal ve Hareket Merkezlerinden söz edelim. Bir insandaki her "ben" bu üç merkezde temsil edilir.

Üç Merkezli İnsan Makinesi

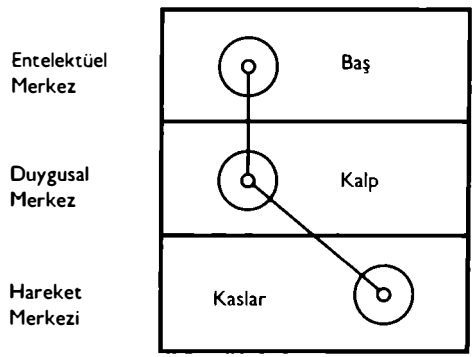

Bir "ben"in; bir "Baş", bir "Kalp" ve belirli kaslar sahibi olarak gösterilmesi

Gözlemlenen bir "ben"i kontrol etmeye çalışırken, onun *düşünen, hisseden* ve *hareket eden* bir şey olduğunu hatırlamalısınız, yani onun her bir merkezdeki, her bir temsili (gösterimi) farklıdır. İnsan makinesinin kontrolü bu yüzden zordur; çünkü onun içinde psikolojik olarak –yani bir "ben" olarak– biçimlenmiş her şey, ilk bakışta bağlantısızmış gibi görünen, üç tamamen farklı yolla temsil edilir. Örneğin, kaşlarınızı çattınız. Bu Hareket Merkezindedir. Fakat bu kaşlarını çatma Duygusal Merkezde bir duygu olarak ve Entelektüel Merkezde de, bir düşünce veya bir gramofon kaydı olarak, yani mekanik olarak sürekli dönen bir düşünce serisi olarak temsil edilmektedir. Bir "ben"in tam gözlemlenmesi, onun, kaynağı olan her üç merkezde eşzamanlı bir şekilde gözlemlenmesidir.

Genel müzakere için bir örnek bulalım. "Endişelenme"yi ele alalım.

SORU: Endişe nedir? Çalışma endişelenme hakkında bir şey söylüyor mu? Nasıl durdurulabilir?

CEVAP: Endişe, özdeşleşmenin bir formudur. Kelime olarak (*worry*), yırtılma ve bükülme ya da tıkanma ve boğulma anlamına gelir; orijinal olarak "bükmek veya burmak" (*wring*) kelimesiyle bağlantılıdır ve hala endişenin dışavurumlarından biri olarak "(acı, üzüntü veya çaresizlikten) ellerini ovuşturmak" (*wringing one's hands*) ifadesi kullanılır. Her psikolojik veya içsel durumun, hareket merkezi yoluyla dışsal bir görünüm (temsil) bulduğunu hatırlayacaksınız, yani bazı belirli kassal hareketlerle veya kasılmalarla vs. ifade edilirler. Bir endişe durumunun, sıklıkla alında bir kasılma ile veya elleri bükme ile yansıtıldığını fark etmişsinizdir. Neşeli durumlar asla bu şekilde ifade edilmezler. Negatif durumlar, endişe, korku, kaygı, depresyon durumları kendilerini kasların kasılması, bükülmesi, aşağı eğilmesi vs. ile (ve aynı zamanda sıklıkla kaslarda zayıflama ile) gösterirler.

Halbuki bunların zıttı olan duygusal durumlar, hareket merkezine bir genişleme, dimdik ayakta durma, kol ve bacakları uzatma, gerilimin gevşemesi ve genellikle bir güç duygusu ile yansırlar. *Endişeyi durdurmak için,* endişe duyan ve bu yüzden çok fazla kaşlarını çatan veya alınlarını kırıştıran ve yukarıya büzen, yumruklarını sıkan, neredeyse soluğu duracak gibi olan vs. insanlar; işe buradan, duygusal durumları ifade eden *kasları gevşeterek* ve soluğu serbest bırakarak başlamalıdırlar. Genel olarak gevşemenin arkasında, ezoterik olarak konuşursak, negatif durumları *önleme* fikri yatar. Bir insan gevşeme durumundaysa, negatif durumlar daha az gelebilirler. Dikkati, sırasıyla bedenin her bir kısmına yönelterek ve tüm gergin kasları istemli olarak gevşeterek her gün gevşeme pratiği yapmanın gerekli olduğu bu yüzden bu kadar sık bir şekilde söylenmektedir.

Duygusal merkezin doğrudan kontrolü zordur, bu kısmen onun çok hızlı çalışması yüzündendir, entelektüel merkezin biçimsel bölümünden otuz bin kez daha hızlı çalışmaktadır ve bu yüzden bir insan, o hale geldiğini bile anlamadan endişeli veya negatif hale gelir. Fakat bazen Çalışma'da duygusal merkez, her iki tarafında kontrollü birer fil bulunan –yani entelektüel merkez ve hareket merkezi– kontrolsüz, azgın bir file benzetilir. Yanlış duygusal durumların, alışılmış kötü endişe durumlarının, huysuzluğun vs. ilk önce kişinin içindeki mevcudiyetleri fark edilmelidir. Bir kural olarak, insanlar kendi durumlarını görmezler ve böylece onlar o durumlardır. Daha sonra, kontrollü fillerden biri kullanılmalıdır. Bu bağlamda entelektüel merkezi kullanmak ne manaya gelir, düşünelim. Bu demektir ki, endişeli olduğunuzda devam etmekte olan düşünceleri fark etmelisiniz. Entelektüel merkez üstünde belirli bir miktar iradeye sahibizdir, yani küçük bir boyutta düşünceleri kontrol edebiliriz. Durdurarak, peşini bırakarak, inanmayarak veya rıza göstermeyerek endişenin düşünce bölümü, tabir caizse bir fil, kontrolsüz duygu merkezinin yanına getirilir. Kontrol edilebilen diğer fil, ona dikkatimizi yöneltirsek üstünde bir miktar irade sahibi olduğumuz hareket merkezidir. Kasları gevşetebiliriz vs. Bildiğiniz gibi, gevşeme hakkında Çalışma'da verilen talimatlarda, ilk önce küçük kasların gevşetilmesi gerektiği söylenmiştir; yüzdeki küçük kaslar, özellikle dışavurum kasları. Bunlar göz kaslarını, ağız ve çene çevresindeki kasları, dil ve boğaz kaslarını ve kafa derisi kaslarını içerir.

Endişe konusuna dönelim. Endişe, merkezlerin yanlış çalışmasıdır. Her zaman yararsızdır. İçsel kale almanın, yani özdeşleşmenin formlarından biridir. Negatif imajinasyonun birkaç gerçekle sürekli karışması ve böylece merkezlerde sadece yanlış bağlantıların meydana gelmesidir. Bizim içimizde devam eden ve merkezleri altüst eden birçok yalan söyleme çeşidinden bir tanesidir. Endişelenmek her zaman çok kolaydır, sanki bir teselli verir ve adeta kendini haklı çıkarmanın biçimlerinden biridir. Kendine acımaya ve şiddete yakındır. Endişelenmek, düşünmek değildir. Zihin, duygusal durum tarafından, endişe tarafından ele geçirilip çapraşık, anlaşılmaz bir duruma getirilmiştir. Bir şeye dikkat etmek her zaman yardımcı olur çünkü yöneltilmiş dikkat, bizi merkezlerin daha şuurlu bölümlerine yerleştirir. Endişelenme, başkalarını düşünmek değildir. Dışsal kale alma

değildir. Kişinin kendisi ile karışmıştır ve ayrı olarak gözlemlenmesi çok uzun bir zaman alır. Çalışma'nın bakış açısından nasıl yaşanacağını öğrenirken –ki böylelikle hayatı daha şuurlu yaşarız veya hayatla aramızda hiçbir şey olmaksızın sadece hayatı yaşamak değil, Çalışma'da yaşarız– endişe, onun farkına eleştirmeden ve yeterince uzun bir süre boyunca vardığımız takdirde, kendimiz hakkında bize bazı şeyler gösteren bir şeydir. Fakat endişelenmenin zıddının aldırmazlık olduğunu düşünmemelisiniz. Tehlikede olan bir insan için "kaygı" –ümit ve korkunun bir karışımı– duyabilirsiniz ve duymalısınız da, fakat endişelenme daha farklıdır çünkü imajinasyon devreye girer. Diğer birçok negatif durumda olduğu gibi bir alışkanlık haline gelir ve insanlar bunlara sahip olmakla başkalarından daha iyi olduklarını hayal ederler ve endişelenirken erdem duyarlar. Hatta insanlar geçmiş ve gelecek hakkında, diğerleri hakkında, kendileri hakkında vs. her şey hakkında endişelenmenin doğru olduğunu düşünürler. Kısacası bu, ciddi bir negatif hastalıktan başka bir şey değildir, tedavisi zordur; çünkü insan bir kere endişe içinde tersyüz olmuş bir makine haline gelirse, her türden yanlış bağlantı kurulmuştur ve her şey yanlış bir şekilde çalışır ve zevk aldığı tek şey endişe olduğundan insanı bundan mahrum etmek, mümkün olsa bile, onun en büyük ilgisini yok etmek olurdu. Bu bağlamda, Çalışma'nın ifadelerinden birini hatırlayacaksınız: Her şeyden önemli tek bir şey yapmanız söylendi; belli ıstırap biçimlerinizden vazgeçin. Kolay gibi geliyor. Uğraşın. Bu kadar zor olmasının nedenine gelince; çünkü bunu yapmak, ıstırap çekmenizden zevk alan ve kendiniz olduğunu sandığınız içinizdeki tüm "ben"ler sistemini yok etmek, demektir.

Soruya geri dönelim: Endişe nedir? Özdeşleşmenin bir biçimi olduğuna göre, bu demektir ki sürekli bir kuvvet kaybı meydana getirir. Çok fazla endişelenen insanlar kendilerini tüketirler, kendilerindeki kuvveti bitirirler. Endişeli olduğunuzda kendinize dikkat ederseniz, gerçekten yırtılmak, bükülmek ve içerden kendini boğmak gibi olduğunu göreceksiniz; bunlar, daha önce tanımlanan dışsal kas hareketlerine karşılık gelmektedir. Hiçbir ağırlık merkezi yoktur. Hiçbir istikameti, hiçbir belli hedefi yoktur; her şey kargaşa içindedir; sanki kişinin içindeki her şey her yöne doğru koşmaktadır. Sanki içerideki bütün farklı "ben"ler kalkmış ve sahnede hakim olan negatif imajinasyonun önerdiği şeyleri söyleyip ellerini ovuşturarak etrafta koşuşturmaktadır. Hiç endişe etmemenin mümkün olduğunu söylemiyorum. Öyle durumlar vardır ki, özellikle günümüzde, o esnada durmak neredeyse imkansızdır. Daha çok, her olayı bir endişe kaynağı olarak almaya ve her şey hakkında endişe etmeye eğilimli olma alışkanlığından söz ediyorum. Ne yapacağını açık ve belirgin bir şekilde formüle etmek –biraz yön sahibi olmak– bir dışsal kale alma olmayıp bir içsel kale alma şekli olduğu anlatılan bu felaket durumunu önlemeye yardım eder. İçsel kale alma her zaman mekaniktir. Dışsal kale alma her zaman şuurludur; kendini *şuurlu olarak* başkasının yerine koymak demektir ve bu da yöneltilmiş bir dikkat istediğinden sizi endişenin dışına taşır. Dikkat ederseniz, endişelenmenin çok küçük biçimlerinin sabah erkenden başladığını göreceksiniz. Hayata ve görevlere dalmadan önce sabah erkenden kendi

üzerinde çalışmak, yapmaya değer, çok iyi bir şeydir. O anda azıcık bir şurlu çalışma, endişenin veya negatif düşüncelerin veya kendine acımanın vs. küçük başlangıçlarını fark etmek ve onlara *hayır* demek –kendini onların dışına taşımak, onları *kendinizmiş* gibi ele almamak– belirli makinelerle, belirli "ben"lerle özdeşleşmeme üzerine sabah erkenden yapılan tüm bu çalışma, bütün günü değiştirebilir. Ve tabi, eğer mümkünse borçları iptal etmek, tüm içsel hesaplardan vazgeçmek de bu fikre aittir. O zaman taze ve yeni bir şeyler güne başlar ve hayatın bayatlığı engellenir; aslında bu, her zaman her şeye karşı aynı şekilde reaksiyon gösteren, her zaman aynı görüşlere sahip olan, başkalarını her zaman aynı şekilde ele alan kişinin *kendisinin* bayatlığıdır. Eğer hayatta *Çalışma'nın içinde* olduğunuzu hatırlarsanız, sizinle yaşam arasında hiçbir şey olmaksızın yaşamın içinde değilseniz, kendi üzerinde çalışmak şahane sonuçlara sahip olabilir. Çalışma, hayatla ilişkilerinizi dönüştürmek içindir. Onun içinde söylenen bütün pratik şeyler bu amaca sahiptir: *kendi üzerinde çalışmak*. Yani bu, hayatta Çalışma'nın içinde olmaktır, hayatın içinde değil. Vazifeniz nedir? Niçin buradasınız? Değiştirmek zorunda olduğunuz şey nedir? Kendi hakkınızda öğrenmek zorunda olduğunuz şey, yani öylesine kabul ettiğiniz bu şey, yaşam aygıtınız olan bu şey nedir? Yaşam aygıtınız dilediğiniz sonuçları size veriyor mu? Kendiniz, kişiliğiniz; hayatı yaşamak için kullandığınız aygıtınızdır. Hayatı ele alış şeklinizin hayatınız olduğunu –ve onu ele alış biçiminiz üzerinde çalışmaya başlayabileceğinizi– görmeye başlamak iyi bir şeydir ve bu da, kendiniz ve olmakta olan şeylere mekanik reaksiyonlarınız üzerinde çalışmak anlamına gelir. Çünkü hayata karşı mekanik reaksiyonlarınız, sizin *kendinizdir* ve sizi mutlu veya mutsuz yapar; ve kendiniz diye adlandırdığımız bu şey, sizin oluşturduğunuz ve unutulmuş binlerce neden tarafından sizin içinizde oluşturulmuş olan bu şey, hayatı yaşamak için bir aygıttır. Bu, gün ile yüzleşmek için her sabah öne sürdüğümüz şeydir. Ve bu, bütün aşamalarında Çalışma'nın söylediği şeydir; üzerinde çalışabileceğiniz ve değiştirebileceğiniz şey. Yaşamı değiştiremeyeceğiniz ama hayata karşı reaksiyonlarınızda kendinizi değiştirebileceğiniz üzerinde düşünmeye çalışın. Kendi üzerinde çalışmanın ne anlama geldiğine dair ilk fikir burada yatmaktadır. Bir kere fikri gördünüz mü, hayatın şartları ne olursa olsun, elinizde paha biçilmez bir güce sahibi olursunuz. Yeryüzü üzerindeki yaşamın gerçek anlamını görmek için, inciyi kavramaya başladınız.

Uzun bir zaman boyunca her tür negatif duyguyu içimize aldık, onunla özdeşleştik ve onu kendimizmiş gibi, gerçekmiş gibi, gerekliymiş gibi ele aldık ve o kendini biçimlendirdikten sonra onun üzerinde çalışmaya uğraşıyoruz. Fakat onun kendini biçimlendiremediği bir zaman gelir. Kendi içinizdeki bazı mekanik reaksiyonlara uyup birlikte gitmemenin ve özgür olduğunuzu hissetmenin etkisi oldukça büyülüdür. Neler olduğunu fark edeceksiniz. Bu çok ilginçtir ama kendi deneyiminizdir. Belki Çalışma'nın sadece yavan bir iş olmadığını kavrayacaksınız. O, *kendi üzerinde çalışma* adı verilen, özel bir içsel efor vasıtasıyla kendini özgürleştirmektir.

1942 yılının Mart ve Nisan ayları boyunca Dr. Nicoll, İnciller üzerine bir dizi yazı yazıyordu.

Birdlip, 21 Mayıs 1942

PSİKOLOJİK YORUM

I

Bu Çalışma psikolojiktir. Belirli bir sona ulaşmak için düzenlenmiş, özel olarak tanımlanmış birtakım psikolojik çabalar göstermeye dayanır. Her insan bir bedenin yanı sıra bir psikolojiye sahiptir. Çalışma'nın amacı, bir insanı, bulunduğu psikolojik temelden yukarı yükseltmektir. Bunun hakkında konuşmaya çalışalım.

Herkes, daha iyi ya da daha kötü bir durumda olabilen bir bedeni olduğunu kabul eder. Beden, duyuların nesnesidir ve bildiğiniz gibi hepimiz, sadece duyuların gösterdiği şeyleri gerçek olarak almak eğilimindeyiz. Fakat herkes aynı zamanda bir *psikoloji* sahibidir. İnsanlar, dış duyular yoluyla kendi psikolojilerine veya başka bir insanın psikolojisine dokunamadıklarından veya onu göremediklerinden bunu kolaylıkla kabul etmezler. Dahası bir insan genellikle, kendisinin belirli bir tür psikolojiye sahip olduğunu kabul etmek konusunda özellikle isteksizdir. Belirli bir tür beden: evet. Bir psikoloji: hayır. Bedeninin yanlış bir durumda olabileceğini kabul edecektir ama psikolojisinin değil. Bunun sonuçlarından biri de, Çalışma'daki bir insanın nerede veya hangi yönde çaba harcayacağını bilmemesi durumunun sık görülmesidir. Çalışma bir dizi fiziksel egzersizden ibaret olsaydı, herkes nerede ve hangi yönde çaba gösterileceğini bilirdi ve birisi bir egzersizi yanlış yapsaydı, onun yanlış yaptığı görülür ve düzeltilirdi. Doğru yaptığı bir dizi fiziksel egzersizle nasıl ilerlediğini bilirdi ve ayrıca diğerlerinin yapabildiğinden daha fazlasını yapabildiğine dair bir tatmin hissedebilirdi vs. Bildiğiniz gibi, sadece bedenle ilgili olan okullar vardır. Bunlar Birinci Yola ait okullardır, yani 1 No.lu İnsan'ın Yolu. İradenin bedene hakimiyetini geliştirerek bedenin kontrolü amaçtır. Yıllarca ve yıllarca kollarını belirli bir pozisyonda tutarak oturan Fakir, buna bir örnektir. İradesinin bedene hakimiyetini geliştirir. Fakat tek başına bu faydasızdır. Bazı durumlarda, başka tür bir okula götürülebilir ve eğer mümkünse kolları çözülebilir ve ona kendini psikolojik olarak geliştirme öğretisi verilebilir. Fakir, bedeni üstünde irade sahibidir fakat anlayış sahibi değildir ve anlayış olmadan irade faydasızdır, hatta faydasızdan daha kötüdür. Ve oldukça cahil ve aptal olan böyle bir insan, inanılmaz çabalarıyla "kristalleşebilir"*, yani onun içinde hiçbir şey değiştirilemez ve başka bir okula gö-

*Yazar bu kelimeyi saflaşmak, berraklaşmak anlamında değil, katılaşmak, sertleşmek anlamında kullanmaktadır. (ç.n.)

türülse de götürülmese de sürekli olarak cahil ve aptal kalacaktır. Fakat bu tip örnekler bize bir şey gösterir. Doğu halkları arasında mümkün olan *kendi üzerinde çaba gösterme* boyutunu bize gösterir ve bu da ezoterik öğretinin niçin her zaman Doğu'dan geldiğini anlamamıza yardım eder. Burada anlamaya çalışmaya başladığımız bu öğreti Birinci Yol olan Fakirin Yolu değildir, İkinci Yol olan Keşişin Yolu da değildir, Üçüncü Yol olan Yoginin Yolu da değildir. Bu yola Dördüncü Yol denir ve Dördüncü Yolun büyük özelliklerinden birinden daha sonra bahsedeceğim fakat burada onun genel amaçlarından birinin Doğu Bilgeliği ile Batı Bilimini birleştirmek olduğunu söyleyeceğim. Fakat onun bireysel başlangıç noktası fiziksel değil psikolojiktir ve daha önce söylendiği gibi amacı, bir insanı bulunduğu psikolojik temelden yükseltmektir. Yani amacı bir insanı değiştirmektir ama fiziksel olarak değil, psikolojik olarak. Kişisel çalışma olarak talep ettiği çabalar, sırası geldiğinde istenmelerine rağmen esasen fiziksel çabalar değil, *psikolojik* çabalardır ve bunların birincisi de kendini gözlemlemedir. Kendini gözlemlemek psikolojik bir çabadır ve sadece *kendini gözlemleme* ile bir psikolojiniz olduğunun farkına varırsınız. Hepiniz bu çabayı göstermenin kolay olmadığını biliyorsunuz. Biraz egzersiz yapmak, tencere ve tavaları temizlemek, beton karıştırmak, daktiloda çalışmak veya mekanda uzanan ve ilk olarak ilişki kurmamız gereken dışsal, görünür dünyayla bağlantılı herhangi bir şeyi yapmak gibi fiziksel bir çaba göstermekten çok daha zordur. Fakat her birimizin biri dışsal, görünen ve mekanda uzanan; diğeri içsel, görünmeyen ve mekanda olmayan iki dünyada yaşadığımızı hatırlayın. Bedenlerimiz mekandadır ama psikolojimiz mekanda değildir. Fakat hayvanlardan ayrı olarak, öylesine yapılmışız ki bedenlerimizin bulunduğu, mekandaki görünen dünyada dışarı ve psikolojimizin bulunduğu görünmeyen dünyada içeri bakabiliyoruz. Ve aynen dış dünyada her zaman bir yerde olmamız gibi, iç dünyada da her zaman bir yerdeyiz. Çalışma'da yer alan fikir, aynen dış dünyada fiziksel çaba ile pozisyonumuzu değiştirebildiğimiz gibi psikolojik çaba ile iç dünyada pozisyonumuzu değiştirebileceğimizdir. Ve aynen bir insanın dış dünyada daha iyi veya daha kötü bir yerde olabilmesi gibi, iç dünyada da insan daha iyi veya daha kötü bir yerde olabilir. Fakat içsel dünyadan içeri bakmak ve orada durduğumuz yeri görmek zor olduğundan; insanlar, dışarıda *herhangi bir yerde* olmayı bir an için bile düşünmemelerine rağmen, sanki içeride *herhangi bir yerde* olmaya kendilerini bırakmış gibiler.

Her birimizin bir *psikoloji* sahibi olması ve bunu gözlemlemenin gerekli olmasının anlamını kavramaya çalışalım. Bir bakış açısından bizim psikolojimiz, bizim olduğumuz yer ve bu içsel dünyada sık sık gittiğimiz yerdir. Aynen dış dünyada bir yerde yaşamamız ve belirli yerlere sık sık gitmeye eğilimli olmamız gibi, iç dünyada da yaşarız ve belirli yerlere sık sık gitmeye eğilimliyizdir. Aradaki fark, bu iç dünyada *mekandaki yerler* ile değil *psikolojik durumlar* ile ilgili olmamızdır. Nasıl bedeniniz fiziksel bir yerle ilişki kurmanızı sağlıyorsa, psikolojiniz de psikolojik bir durumla ilişki kurmanızı sağlar. Herhangi bir anda hem fiziksel olarak bir yerdesiniz hem de psikolojik olarak bir yerdesiniz. Dışsal gözlem, fiziksel olarak ne-

rede olduğunuzu gösterir; içsel gözlemleme –yani kendini gözlemleme– psikolojik olarak nerede olduğunuzu gösterir. Psikolojik olarak kötü bir durumda olmak, pozisyonunuzu kolaylıkla değiştirip ışığın altına geçebileceğiniz halde, bir odanın karanlık bir köşesinde somurtup kasvetle oturmaya benzer. Çalışma'da kendini gözlemleme pratiği herhangi bir anda *psikolojik olarak* bulunduğumuz yerin farkına varmamızı ve sonunda pozisyonumuzu değiştirmemizi sağlar. Yardımın bize ulaştığı üçüncü şuur durumuna ait olan *kendinin farkında olmaya* götürür. Herhangi bir anda psikolojik olarak *bulunduğumuz yer*, onun farkında olmadan ve içsel olarak ondan ayrılmadan o anda *olduğumuz şeydir*. Hayatta iyice uykuda olan insanların yaptığı gibi tüm içsel durumlarınızla, negatif duygularınızla ve kasvetli düşüncelerinizle vs. özdeşleşirseniz, o anda psikolojik olarak bulunduğunuz *yer*, o anda olduğunuz *şey* olacaktır. O anda siz, sizin durumunuz olacaksınız. Kendini gözlemleme, öyle yapılması söylendiği için uygulanması beklenen monoton bir egzersiz değildir. Pratik zekanın bir eylemidir. Arabanızı nereye doğru sürdüğünüze dikkat etmek kadar pratik bir zeka eylemidir. Eğer içinizde hiçbir şeyi gözlemlemezseniz; içinizdeki hiçbir şeyden kaçınmayacak, bu yüzden günbegün hayatınızı tekrar edip her zaman aynı durumlara düşeceksiniz ve ayrıca içsel durumlarınızın normal ve doğal olduğunu düşünüp bunların bir insan için tek olasılık olduğunu varsayacaksınız. Kendinizi değil, sadece hayatı değiştirmeyi umacaksınız. Bu şekilde, kendi özelliklerine sahip bir beden sahibi olduğunuzu kabul etmenize rağmen, kelimenin herhangi bir anlamıyla bir *psikoloji* sahibi olduğunuzu düşünmeye razı olmayacaksınız. Bu Çalışma'nın hayat –nasıl meydana geldiği– hakkında öğrettiklerini, Evren'de ne kadar karanlık bir yerde yaşadığımızı vs. biliyorsunuz. Fakat sanırım, hepiniz şu anda olanların istisnai olduğunu düşünüyorsunuz.

Kendinizi aniden yukarı çekmekten ve *içeride nerede olduğunuzu* ve *nereye* gittiğinizi fark etmekten daha ilginç ve daha faydalı bir şey yoktur. Bunu yaparsanız, ne tür bir psikolojiye sahip olduğunuzu, ona ait eğilimleri ve sizi neye bağladığını görmeye başlayacaksınız. İçeride her zaman neyin yakınında olduğunuzu fark etmeye başlayacaksınız. Tüm bunların siz –"ben"– değil, sizin *psikolojiniz* olduğunu görmeye başladığınızda, ondan ayrılmaya ve dolayısıyla onu değiştirmeye başlayabilirsiniz. Fakat hiçbir *psikoloji* sahibi olduğunuzu kabul edemezseniz ve sizi içine götürdüğü her duruma "ben" derseniz, hiçbir yere varamazsınız.

Şimdi bakış noktamızı biraz değiştirelim. Aşağıdaki şekilde bir diyalog hayal edelim. Farz edelim ki Çalışma'daki birisi size, "Kendimi gözlemlemek bana zor geliyor ve hangi anlamda bir psikoloji sahibi olduğumu kesinlikle göremiyorum," dedi. Siz de ona "X kişiden hoşlanmıyorsun, değil mi?" dediniz. Şöyle cevap verir: "Evet, tabi ki hoşlanmıyorum. Çok adaletsiz biri." Siz, "Bazı insanlar ondan hoşlanıyor," dediniz. O, "Bu konuda bir şey yapamam. Ben ondan hoşlanmıyorum," der. Siz, " Biliyorsun, bu senin psikolojinin bir parçası, mekanik hoşnutsuzluklarınla ilgili bir şey," dersiniz. O da, "Seninle aynı fikirde değilim. X'ten hoşlanmıyorum ve bu konu burada biter. Psikolojimle ilgisi yok. Bu bir gerçek," der. Siz, "Açık konuş-

mak gerekirse, bazı insanlar senin adaletsiz olduğunu düşünüyorlar," dersiniz. O, "Fakat bu çok saçma. Tam olarak emin olduğum bir şey varsa, o da her zaman adil olduğumdur. Ve her zaman da böyleydim," der. Siz, "Belki burada gözlemlemen gereken bir şey var," dersiniz. O da, "Gözlemlenecek bir şey göremiyorum. Benim için gün ışığı kadar açık ve net. Ve benim adaletsiz olduğumu öne sürdüğün için senin çok adaletsiz olduğunu düşünüyorum. Aslında, gerçeği söylemek gerekirse, sık sık *senin* çok adaletsiz olduğunu düşünüyorum," der. Siz, "Ben adaletsiz değilim. Bu, kendim için düşünebileceğim veya olmayı isteyebileceğim en son şey. Aslında, insanlar sık sık ne kadar adil olduğumu söylerler. Beni anlamadığını görebiliyorum," dersiniz. O da, "Ben de senin beni anlamadığını görebiliyorum," der. Bu hayali diyaloğa burada son versek iyi olur. Burada hiçbir "psikoloji" olmadığına inanıyor musunuz? Her iki hayali insan da kızgın hale geliyorlar ve görünüşe bakılırsa hiçbiri, bu durumun içine giren ve olanlara sebep olan herhangi bir kişisel *psikoloji* göremiyor. Hiçbiri, kendisinin adil olduğu konusunda üzerine titrediği bir resme sahip olduğunu gözleyemiyor. Hiçbiri sahte kişilikten konuştuğunu ve nasıl yalan söylediğini göremiyor. Bu noktada bir şeye dikkat edelim: *Kendi hakkımızda bir şeyin gerçek olduğunu biliyorsak ve bunu içsel olarak kabul ediyorsak, suçlama asla bizi kızdıramaz.* Belki bizi üzebilir. Kızgınlık esasen sahte kişilikten, kendi hakkındaki imajinatif "ben"den ve imajinatif resimlerden kaynaklanır; kişinin kendisi hakkında kızgın olmasından, insanların kendisine ettiği muameleye ve ona söylenen şeylere bozulmasından söz ediyorum. Bu, sahip olmadığımız şeyleri kendimize atfetmekten kaynaklanır, aslında olmadığımız bir şey olduğumuzu hayal etmekten kaynaklanır. Ve bu bağlamda, eleştiriyi ya da kınanmayı kaldıramayacak kadar hassas olmamız, sadece fiziksel bir bedene sahip olmaktan başka, bir de *psikoloji* sahibi olduğumuzun açık bir kanıtı değil midir? Ve bu görünmeyen psikolojimizin, bizim için görünen bedenimizden daha gerçek olduğu ve –bedenimizin çok büyük acı içinde olduğu zamanlar hariç– ondan daha büyük bir ıstırap kaynağı olduğu doğru değil mi?

Bu tipik hayali diyaloğumuzun bazı sonuçlarını takip edelim. Diyaloğa giren her iki insan da, kendilerine adaletsiz denmiş olmasına kızgınlar. Aslında aynen bizim de yapacağımız gibi reaksiyon gösterdiler. Onların Çalışma'da olduklarını ve her ikisinin de şu anda negatif olduğunu varsayıyoruz. Şimdi *psikolojik olarak* ne olacak? Her ikisi de kendini haklı çıkarmaya başlayacak. Biliyorsunuz, kişisel çalışmamız için bize öğretilen özel çabalardan biri de, kendini haklı çıkarmaya karşı gösterilen çabadır. Kendini haklı çıkarma, onun vasıtasıyla kendimizi doğru kabul ettiğimiz içsel ve dışsal yalan söylemenin karmaşık ve ilginç bir sürecidir. Bizim psikolojik seviyemize –varlık seviyemize– aittir ve bizi o seviyede tutan şeylerden biridir. Negatif duygular, kendini haklı çıkarma, özdeşleşme gibi kendi üzerinde pratik çaba ile ilgili Çalışma'da öğretilen bütün temel şeyler, bizi bulunduğumuz yerde tutan şeylerdir. Bizi, yaslandığımız psikolojik temeller üzerinde tutup kendimizle ilgili herhangi bir değişimi veya gelişimi engellerler. Bu yüzden mücadele edilmesi ve savaşılması gereken şeyler olarak

tanımlanır ve anılırlar. Sadece Çalışma öyle söyledi, diye kendini haklı çıkarmanın *yanlış* olduğunu düşünmemelisiniz. Ahlaki anlamda yanlış değildir, fakat kendi üzerinde çalışırken hiçbir işe *yaramaz*, aynen ekmeği betonla karıştırmanın bir işe *yaramayacağı* gibi. Çalışma'nın niçin mücadele edilmesi gereken belirli özel şeylerden bahsettiğini kendi başımıza görmeye başlamamız biraz zaman alır. Fakat siz, "Kendimi haklı çıkarmamalıyım çünkü Çalışma öyle söylüyor," derseniz hiçbir yere ulaşamazsınız çünkü kendinizden, kendi anlayışınızdan yola çıkarak bir şey yapmıyor olacaksınız; ve *kendi anlayışından çalışmak Dördüncü Yol'un en büyük özelliklerinden biridir*. Kendini haklı çıkarmanın sizi bulunduğunuz yerde –kendinizle ilgili hiçbir değişim ve gelişim olmaması pahasına– tuttuğunu ve amacı bu olan bir süreç olduğunu –ki böylece her zaman doğru tarafta olabilirsiniz– kendini gözlemleme ile açıkça gördüğünüzde, eğer hedefiniz değişmek ise, bu süreci durdurmak için çok daha büyük güç sahibi olacaksınız çünkü o zaman *siz* anlayacaksınız ve kendi anlayışınızdan dolayı öyle yapmak isteyeceksiniz. Bunu kendi başınıza yapmanın nasıl *iyi* bir şey olduğunu göreceksiniz. O zaman doğru çabayı göstermeye başlamak mümkündür. Çünkü her zaman doğru olacaksanız, asla yanlış içinde olmayacaksınız ve asla yanlışın içinde olmazsanız, asla değişmeyeceksiniz. Her zaman doğru olduğunu hissetmek, herhangi bir bireysel değişimin önüne set çeker.

Şimdi farz edelim ki, bu iki hayali insan kendini haklı çıkarmanın mekanik sürecinin kontrolsüz bir şekilde devam etmesine izin veriyor ve hiçbiri bunu kendisinde gözlemlemiyor; aksine ikisi de kendilerine dair bir iç görüş belirtisi olmaksızın tamamen onunla özdeşleşmişler, tamamen onunla meşguller, aslında tam olarak ondan hoşlanıyorlar ve zevk alıyorlar. Kendi içlerinde, birbirlerine karşı *negatif sistemler* diyebileceğiniz şeyi inşa etmeye başlayacaklar. İki insan arasında bu ciddi olarak bir kere başlarsa, işleri düzeltmek çok zordur. Birbirleri hakkında sadece hoş olmayan şeyleri hatırlayacaklardır çünkü bir insan başkasına karşı negatif şeyler hissettiğinde, çağrışımlarla çalışan hafızası sadece hoş olmayan şeyleri çağıracaktır, ki bunlar kendini haklı çıkarma aktivitesini hevesle kullanırlar. Ve bu böylece devam edecektir, aynen yaşamda olduğu gibi, içsel olarak oldukça kontrolsüz fakat dışsal şeyler tarafından kontrol edilir şekilde: örneğin kanun korkusu, iftira korkusu, itibarını kaybetme korkusu veya gülünç duruma düşme korkusu vs. gibi; kısaca insanları kontrol eden ve ortadan kaldırıldıkları takdirde insanları tamamen başka tür insanlar haline çeviren dışsal sınırlamaların hepsi. Savaşta neler olduğunu bilirsiniz. Dışsal sınırlamalar kaldırılırsa insanların ne hale geldiğini bilirsiniz.

Farz edelim ki, bu iki hayali insan, Çalışma tarafından geliştirilen içsel sınırlamalara ve içsel kontrollere sahipler ve her biri, belirli bir anda sanki kendine geliyor; demek istediğim, bir parça uyanıyor, biraz daha şuurlu hale geliyor, Çalışma "ben"lerine geçiyor ve Çalışma duygusuyla ve hayat tesirlerinden oldukça farklı olan Çalışma tesirleriyle kendini gözlemlemeye başlıyor. Kendini haklı çıkardığını fark ediyor. Diğer kişi hakkında sadece hoş olmayan şeyleri hatırladığını, hoş olan şeyleri hatırlamadığını ve bunun en azından adaletsiz olduğunu fark ediyor. Kendisine söylenenleri

ve verdiği cevapları düşünür. Şuurlu kendini gözlemleme ile bir insanın içinde oluşan özel hafızada, geçmişte adaletsiz davrandığı zamanlara dair örnekler araştırır ve fark etmiş olduğu birkaç taneyi bulur. Duyduğu kızgınlık ve öfke aniden kendisinden uzaklaşır. Artık kendisi hakkındaki sahte fikri, sahte imajları savunmaz. Gerçeği görür: sık sık adaletsizdir. Kendini haklı çıkarma, kabul edilen bir gerçeğin mevcudiyetinde artık iş yapamaz. O, içimizdeki büyük temel yalanın, yani sahte kişiliğin hayatiyetini ve elverişliliğini sürdüren bir yalan söyleme sürecidir. Ertesi gün bu iki insanın karşılaştığını farz edelim. Birbirlerine hiçbir şey söylemeden, diğerinin kendi üzerinde çalıştığını derhal anlayacaklardır ve bu durum sona ermiştir. Bu olay artık geçmişte yer almamaktadır. İptal edilmiş, üstüne çizgi çekilmiştir. Her ikisi de özgürdür.

Konuştuğumuz her şey, bu öğretinin ve onu kendine uygulamaya dair psikolojik metotlarının bakış açısından *psikoloji* ve *kendi* üzerinde *psikolojik çalışma* idi.

Birdlip, 28 Mayıs 1942

PSİKOLOJİK YORUM

II—VARLIK ÜZERİNE

I. Bölüm—Bu akşam Bilgi ve Varlık hakkında konuşacağız. Bilgi ve Varlık hakkında daha önce söylenmiş bir şey hatırlıyor musunuz? Çalıştığımız bu öğretinin, bir insanın kendi dönüşümünün derece derece ilerleyen dersinde, geliştirmesi gereken iki yönü olduğunu söylediğini hatırlatmama izin verin: Bilgi yönü ve Varlık yönü. Her şeyden önce bu sistemi *bilmeniz* gerektiğini ve bunun çaba ve zaman istediğini birçok kez duydunuz. Fakat bu, insanı belirli bir bilgi gelişimine götürür ve aynı zamanda bir insan çalışırsa kendini bilme gelişimine de götürmelidir. Farklı bilgi seviyeleri olduğunu anlamak zor değildir. Fakat farklı varlık seviyeleri olduğunu anlamak bu kadar kolay değildir. *Varlığın* ne olduğunu bir kere daha anlamaya çalışalım. Genellikle insanlar *varoluş* ile *varlığı* birbirine karıştırırlar. Bir kaya vardır, bir bitki vardır, bir insan vardır; fakat bunlar oldukça farklı şekilde vardırlar. Burada varlık fikri devreye girer. Örneğin, bir kaya varlığı, bir bitki varlığı, bir hayvan varlığı, bir insan varlığı ve İlahi Varlık farklı seviyelerdedir. Bir şeyin varlığı, kendi kaynağından dolayıdır fakat onun varoluşu, doğumundan dolayıdır ve gebe kalma, doğumdan önce meydana gelir. Hayvanların varlığını alalım. Bütün hayvanlar doğumlarından dolayı varoluş sahibidirler. Bir at vardır, bir köpek vardır, bir inek vardır. Genel bir varoluş sahibidirler. Fakat bir atın varlığı, bir köpeğin varlığı ve bir ineğin varlığı oldukça farklıdır ve doğumlarından değil gebe kalıştan dolayıdır.

Şimdi İnsan'a dönelim. İnsan hayvanlardan farklıdır. Onun varlığı kesin bir gelişim kapasitesine sahiptir. Kendini geliştiren bir organizma olarak doğar ve bu yüzden tamamlanmamıştır, kendi yaratılışı ile yöneltildiğinden daha düşük bir seviyededir. Hayvanlar tamdır. Ayrıca hayvanlardan farklı olarak, İnsan'ın yetişmesi çok uzun bir devre boyunca sürer, bu devrede eğitimle, taklitle, gelenekle kendi varlığında birçok şey *edinir*. Bir insanın varlığının, başka bir insanın varlığına benzememesinin nedenlerinden biri budur. Bir insanın bilgisinin, başka bir insanın bilgisiyle aynı seviyede olmayabileceğini anlayabiliriz. Fakat varlık seviyelerinin farklı olabileceğini bu kadar açık bir şekilde görmeyiz. Bu öğretinin bakış açısından insanoğlu bir ve aynı şey olarak ele alınmaz. Varlıkları açısından insanlar aynı değildirler. Bu öğretide *İnsan* kavramı yedi kategoriye bölünmüştür. 1 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi fiziksel yaşamında, içgüdüleri ve hareketlerindedir. 2 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi duygusal hayatındadır. 3 No.lu İnsan'ın ağırlık merkezi entelektüel hayatındadır. Bu üç kategori, birbirini anlamayan mekanik insanlığı, insanlığın dış çemberini oluşturur. Bildiğiniz gibi, buna dillerin karışıklığı çemberi ya da Babil çemberi denir. Daha sonra, ağırlık merkezi İçgüdüsel-Hareket Merkezi, Duygusal Merkez ya da Entelektüel Merkez olmayan fakat sanki bunlar arasında dağılan 4 No.lu İnsan gelir. Bu, artık tek yönlü gelişim içinde olmayan ve uyanmaya başlamış *dengeli insandır*. Sonra şuurlu insanlık çemberi vardır: 5 No.lu, 6 No.lu ve 7 No.lu İnsan. Bunlar dönüşümün veya yeniden doğumun veya gelişimin farklı derecelerine maruz kalmıştır, kısaca yeni bir başlangıç sahibi olmuşlardır. Genel *İnsan* fikrinin bu yedi bölümü, yedi varlık kategorisi veya derecesi anlamına gelir. 1 No.lu, 2 No.lu ve 3 No.lu İnsan'ı alalım. Bunlar mekanik insanlık çemberine, "uyuyan insanlığa" aittirler fakat varlıkları açısından birçok farklılıklar gösterirler. Üçü de sadece hayat tesirleri altında yaşıyor olabilirler, yani A tesirleri, yani hayatın içinde tarihten, geçmişten, gelenekten, eğilimlerden yaratılan tesirler. Fakat bazıları hem A tesirlerinden hem de B tesirlerinden etkilenebilirler. B tesirlerinin hayat tarafından yaratılmadığını, mekanik hayatın dışından, şuurlu insanlık çemberinden geldiğini ve İnciller'in de B tesirlerine bir örnek olduğunu tekrar hatırlatırım. Yine, bazılarının B tesirlerinden çok A tesirlerinin altında olabileceğini ya da A tesirlerinden çok B tesirlerinin altında olabileceğini hatırlatırım. Hatta bazıları C tesirleri ile, yani şuurlu insanlık çemberine ait olan biriyle ya da yeniden doğmuş, yeniden rahme düşmüş biriyle bağlantı haline geçmiş olabilirler, İsa ile bağlantıya giren havariler gibi. Hatta bazıları çoktan 4 No.lu İnsan haline gelme yolunda olabilirler. Tüm bu farklı durumlar, farklı varlık seviyeleri anlamına gelir. Bir insanın varlık seviyesi fikrinin her zaman dinsel düşüncelere girdiğini ve başka her şeyden daha önemli sayıldığını belki fark etmişsinizdir. Bir evliyanın varlık seviyesi bir günahkarınkinden farklıdır. İyi insanlar, kötü insanlar, şeytani insanlar, doğru insanlar, yalancılar, samimi insanlar, sabırlı insanlar, iki yüzlü insanlar, kendini üstün gören insanlar, aşırı derecede kendini beğenmiş insanlar vs. Hepsi bir insandaki *bilgi* yönüne değil, *varlık* yönüne gönderme yapan terimlerdir. Bugünlerde insanlar, bir insanın *bildiği şeyler* karşısında *onun*

ne olduğunun bir önemi olmadığını düşünme noktasındalar. Hatta cani bir varlığa sahip olan bir insanın büyük bir düşünür, büyük bir bilim adamı, büyük bir sanatçı veya büyük bir yazar olabileceğini bile düşünüyorlar.

* * *

II. Bölüm—Şimdi bu Çalışma'nın *bilgisi* ve bunun bizim varlığımızla ilişkisine gelelim. Bu Çalışma bilgi olarak verilir ve bu yüzden, aynen başka tür herhangi bir bilginin öğrenilmesi gerektiği şekilde öğrenilmelidir. Fakat bu Çalışma Daha Yüksek Zihin'den gelir. Sıradan bilgi değildir. Dönüşüm bilgisidir, aynen İnciller'in yeniden doğmak veya yeniye doğmak hakkında bilgi olması gibi ve buna, yeniden doğmak da desek dönüşüm de desek, fark etmez. Tam içsel gelişimi elde etmiş ve kendi varlıklarında bir gelişim ve dönüşüm ile Objektif Şuur denilen şuur durumuna ulaşmış kişilerden gelen bilgidir. Bu Çalışma'da öğretilen bilgi yavaş yavaş sizin bilginiz haline gelmelidir, yani siz her şeyden önce Çalışma'nın öğrettiği bilgiyi *bilmelisiniz* ve bu, zaman ve çaba ister. Fakat bu bilgi bizim varlık seviyemizden çok daha yüksek bir insanlık seviyesinden geldiğinden, bu bilgiyi tam olarak *anlamak*, bizim varlık seviyemiz Çalışma'nın öğrettiği bilginin seviyesine denk gelinceye kadar mümkün olmayacaktır. Bildiğiniz gibi, *anlayış* sonucunun doğması için bilgi ve varlık arasında bir birlik gereklidir. Bu nedenle çalışmakta olduğunuz bu bilgi, sizin varlığınıza *uygulanmalıdır* ve Çalışma'nın fikirlerine değer vermiyorsanız elbette onu uygulamayacaksınız. Bilgi ve varlık arasında paralel bir gelişim gereklidir. Yani varlık seviyenizi yükseltmek için size öğretilen bilgiye uygun olarak varlığınız üzerinde çalışmalısınız. Şu anda sahip olduğunuz varlık seviyesi ile Çalışma bilgisini bir noktaya kadar *anlayabileceksiniz*. Varlığınızda *iyi* bir şeylere sahipseniz bu Çalışma ile ilgili bazı şeyleri sadece *bilmekle* kalmayacak, *anlayabileceksiniz* de. Çalışma'da, altın elde etmek için altın sahibi olmalısınız, diye bir söz vardır. Bu, insanın sahip olduğu varlığın niteliğine işaret eder. Kişinin içinde iyi varsa, o zaten az bir miktar altın sahibidir. Bu varlık seviyesinin ötesini kimse *anlayamaz*.

Dejenere bir insan, sağlam bir yalancı, mazbut bir budala, bir cani vs.nin bu Çalışma'yı niçin *anlayamadığını* ve bu Çalışma'ya yeni giren insanlar hakkında niçin İyi Ev Sahibi seviyesinde olmaları gerektiğinin söylendiğini de artık göreceksiniz. Fakat yine de, bir şeyler arayan insanlar olmalıdırlar; hayata tam olarak inanmayan ve başka bir şeyler olması gerektiğini hisseden, bu gezegen üzerindeki mevcudiyetlerinde başka bir anlam olması gerektiğini hisseden insanlar.

* * *

III. Bölüm—Bu öğretide varlık hakkında bir kerede bahsedilmesi imkansız olan pek çok şey söylenmiştir. Varlık hakkında, ilk duyduğumda çok ilgimi çeken bir şeyden söz etmeme izin verin. İfade şöyleydi: *Varlığınız, yaşamınızı cezbeder*. Bu ifade *içsel* olanla *dışsal* olan arasında bir bağlantı olduğunu bir anda görmeme sebep oldu. Örneğin, genel bir ölçekte, insanlığın varlık seviyesi savaşı cezbeder. İnsanlığın varlığı azıcık bile daha yüksek

bir seviyede olsaydı, şimdi yaşadığımız gibi bir savaş mümkün olamazdı. Bireysel bir ölçekte, bir insanın varlığı onun yaşamını cezbeder. Her zaman aynı tür şeyleri, aynı durumları, aynı tür arkadaşları, aynı tür insanları, aynı zorlukları vs. cezbeder; o kişinin nerede olduğu ya da nereye gittiği hiç fark etmez. Varlığı değiştirmek, kişinin hayatını değiştirmektir fakat birinin yaşam biçimini değiştirmek, onun varlığını değiştirmek değildir. Dıştaki şartları değiştirmekle hayatınızı değiştirmeyeceksiniz çünkü varlığınız belirli tür bir hayatı cezbetmeye devam edecektir. Bir at, bir inekten veya bir köpekten farklı türde bir hayatı kendine cezbeder ve bunun, varlıklarındaki farklılıktan dolayı böyle olduğunu anlayabilirsiniz. Onun hayat biçimini değiştirmekle bir inek değişmeyecektir. Bir ineğin ateşin karşısında sizinle oturmasını ya da yatağınızda bulunmasını, sadece uygunsuz olduğu için değil, ayrıca onun varlığı bir köpeğin varlığından çok farklı olduğu için istemezsiniz. Genel olarak hayvan varlığının, onları belirli tür bir hayatla ilişkiye geçirdiğini görebilirsiniz. Bir gelincik, bir gelinciğin hayatına çekilir; bir yılan, bir yılanın hayatına çekilir vs. Fakat aynı şekilde "varlık, yaşamı cezbeder" kanununun, insanlardaki küçük varlık farklılıklarını içerdiğini görmeyiz. Tabi ki belirli bir varlık türüne sahip olduğunuzu görmek için kendi varlığınızı ve belirli bir hayat türüne sahip olduğunuzu görmek için kendi yaşamınızı incelemek zorundasınız. İnsanlar çok belirgin ve sınırlı dış çizgilere sahip olduklarını kolaylıkla görmezler. Sınırsız ve özgür olduklarını düşünürler. İstedikleri herhangi bir şey olabileceklerini, diledikleri şeyi *yapabileceklerini* ve seçtikleri gibi *yaşayabileceklerini* düşünürler. Fakat eğer kişi kendi varlığını –ve aynı zamanda kendi yaşamını– incelemeye başlarsa, belirli tür bir varlık sahibi olduğunu keşfeder. Bu çok uzun bir görevdir. Çalışma der ki, *varlığımızı incelemek kesinlikle gereklidir.*

* * *

Çalışma'nın, dışsal izlenimler tarafından sürülen makineler olduğumuzu söylediğini biliyorsunuz. İnsan kendi varlığı üzerine bir bilgi sahibi oluncaya kadar kesinlikle bir makinedir. Çünkü bir makine kendini bilmez. Bilseydi bir makine olmazdı. Fakat bir insan-makine, kendini bile*bilir*. Bir insan kendini bilmeye başladığında artık bir makine değildir. Hatta bir *insan* haline gelebilir. Fakat bu uzun bir zaman alır ve büyük çaba ister. Tabi ki, Çalışma bilgisini öğrenmek için gerekli olandan farklı türde bir çaba ister. Yani bilgi çizgisi üzerindeki çalışma ile varlık çizgisi üzerindeki çalışma farklı türde çabalar ister. İçsel dikkatle kendini gözlemlemeyen bir insan kendini bilemez; ve neyi gözlemleyeceğine dair kesin bir bilgi ona öğretilmediyse ve bunun için bir sebep görmezse kendini zekice gözlemleyemez. Varlığımızda, onun gelişimini engelleyen belirli özel faktörler vardır. Örneğin bunlardan biri, kendine acıma vs. gibi negatif duygulardır. Bu özel faktörler her şeyden önce bir bilgi materyali olarak bilinmelidir. Bu yüzden önce Çalışma bilgisini öğrenirsiniz. Fakat sonra, bu öğretinin ışığında kendi varlığınızın gerçek bilgisini edinmek için bu bilgiyi uygulamalısınız. Varlığınızın bilgisi, kendini bilmektir. Fakat bu öğretide bu, özel tür

bir kendini bilmektir çünkü bu öğreti, bir insanın varlığında, gözlemlenmesi ve bu yönde giderek artan bir isteklilik vasıtasıyla önünde sonunda değiştirilmesi gereken belirli tür şeylere işaret eder. Sadece negatif duyguların kötü olduğunu ve bizi bulunduğumuz varlık seviyesinde tuttuğunu *bilmek* yeterli değildir. Fakat sıklıkla insanlar, onlara öğretilen çizgide kendilerini gözlemlemezler; ya da gözlemledikleri şey ile öğrendikleri şey arasında bağlantı kurmazlar; ya da düşündükleri, hissettikleri, hayal ettikleri, yaptıkları ve söyledikleri her şeyi öylesine kabul ederler ve gözlemlenmesi gereken bir şey göremezler. Peki, içindeki her şeyi öylesine kabul eden bir kimse değişmeyi nasıl umabilir? O zaman o bir makinedir, bir insan değildir. Kendinde hiçbir şey gözlemleyememek çok ilginçtir. Bir şok gereklidir. Bu genellikle bir insanı negatif yapar. Fakat o zaman bir şeylerin farkına varabilir.

* * *

IV. Bölüm—Herkes iyi fikrinden, iyi olduğunu düşündüğü şeylerden hareket eder. Hiç kimse kötüden hareket etmez. Fakat bir insan kendi varlık seviyesine göre iyiden hareket eder, yani kendisine iyi olarak görünen şeylerden. Bir hırsız çalar çünkü çalmanın iyi olduğunu hisseder. Bir devrimci insanları vurur çünkü onları vurmanın iyi olduğunu düşünür. Böylece iyi, iyi ile mücadele eder. Nasıl bilgi rölatifse, iyi de rölatiftir. İyi, varlık seviyesine göre rölatiftir. Farklı durumlarda insanların iyi olarak kabul ettikleri şeyler farklıdır. Önceden iyi olduğunu düşündüğünüz bir şeyin, şimdi iyi olmadığını düşündüğünüzü belki fark etmişsinizdir. Bu, varlık seviyesinde bir değişim anlamına gelir. Varlık seviyesi azıcık bile değişse, iyi konusunda derhal yeni bir algılamaya sahip olursunuz. Örneğin, belki eskiden olduğu kadar negatif olmaktan hoşlanmıyorsunuz. Bu, varlık seviyesindeki küçük bir değişimden dolayıdır.

Bu Çalışma bilgisi, daha üst bir seviyeye ulaşmak ve tabi dolayısıyla buradaki farklı bir yaşam hakkındadır. Fakat kendini gözlemleme ve onun hakkındaki kişisel düşünceler vasıtasıyla kendi varlığına uygulanarak öğrenilmeli ve tasdik edilmelidir. Onun gerçekliği, *sizin tarafınızdan kendiniz için* görülmeye başlandığında, *içinizdeki* sürücü veya zihin, hayat uykusundan uyanmaya başlar. Çalışma'yı uygulamanın ve yaşamanın iyiliğini görmeye başladığınızda, *varlığınız* değişmeye başlar. Kendini hatırlamanın, içsel kale almayı durdurmanın, kendiniz hakkındaki gülünç illüzyonlardan, imgelerden ve sahte kişiliğe ait kibir ve kendini beğenmişlikten dışarı adım atmanın, negatif durumlarınızdan hoşlanmamanın, zaman zaman kendi hiçliğinizin farkına varmanın, özdeşleşme ile her zaman mücadele etmenin, bütün Çalışma öğretileri hakkında düşünmenin ve ona değer vermenin –tüm bunlar ve binbir başka şeyin– iyi olduğunu gördüğünüzde, iyi hakkında yeni bir algı edinmektesiniz ve bu da varlık seviyenizin değişmekte olduğu ve daha önceki iyi seviyenizin yerini daha yüksek ve içsel bir iyi seviyesinin almakta olduğu anlamına gelir.

Birdlip, 4 Haziran 1942

PSİKOLOJİK YORUM

III—VARLIK ÜZERİNE—(*devam*)

I. Bölüm—Bu Çalışma'yı ciddi olarak ele alan ve onun anlamını, hepimizin sahip olduğu fakat nadiren kullandığı *kendi için düşünme* yeteneği aracılığı ile iyice düşünen herkes, er geç başkalarının durumu içine şuurlu olarak girebilip onların durumunu anlayabilmelidir. Bu, Çalışma'da bizim için gerekli olan bir *varlık* gelişimidir. Hiç kimse tek başına gelişemez. Ama ilişki, sadece içsel dünyaların teması ile mümkündür. İçsel dünyalarımız vasıtası ile karşılaşırız. Başkasını anlamak için onun içsel dünyasına girmelisiniz fakat kendi içsel dünyanıza girmediyseniz bu mümkün olmaz. Bu yüzden, başkasının durumuna girme ve onun durumunu anlama yolunda ilk adım, *kendi* durumunun içine girmek ve anlamakla atılır ve bu adım olabildiğince tam bir şekilde atılmadan, başka bir insanın pozisyonuna girme ve anlama olasılığı ya yoktur ya da çok azdır. Kendi içine giriş, kendini gözlemleme ile başlar ve kendini anlama; nihai amacı, bireyin yavaş ama kesin *dönüşümü* olan bu öğretinin bilgisi ve ışığında kendi üzerinde uzun çalışmalar vasıtasıyla gelir. Bu nedenle, birinin, *kendisinin şu anki haliyle* başkasının durumuna girme ve anlama, hatta ona yardım etme –ki bu illüzyon çok yaygındır– kapasitesinde olduğunu düşünmesi, insan ilişkilerinin doğasını ve bu itkiye eşlik eden evrensel zorlukları tamamen yanlış anlamaktır; ve bu, genellikle felaketle ya da acıya, karşılıklı tenkit, düşmanlık ve hatta daha kötü duygusal durumlara ve düşünce silsilelerine zemin olan bazı uzlaşma türleri ile sonuçlanır. Mekanik –yani yaşam ve onun tesirleri tarafından biçimlenmiş– bir insan; başkasının içinde olanları, eğer kendini gözlemleme, kendi üzerinde çalışma ve kendi iç yüzünü kavrama vasıtasıyla daha önceden bilmiyorsa başkasının içine giremez, onu anlayamaz ve ona yardım edemez. Sadece kendini bilme vasıtasıyla, pratik olarak başkalarını bilmek olasıdır. Sadece kendi içinizdekileri görmek, bilmek ve anlamak vasıtasıyla başkasındakileri görebilir, bilebilir ve anlayabilirsiniz. İnsan ilişkilerindeki en büyük kötülüklerden biri, insanların başkasının durumuna girmeyi denememeleridir; sadece hiçbir sınırlama olmaksızın birbirlerini eleştirirler ve kendi içyüzlerine, bariz kabalıklarına, hatalarına ve kusurlarına dair hiçbir kavrayışları olmadığından bu mekanik eleştiri ile ilgili hiçbir içsel kontrole sahip değildirler. Sonuç olarak, sadece birbirlerine yardım etmemekle kalmazlar, ayrıca şeylerin normal dengesi de bozulur; demek istediğim, her gün insan ilişkilerinde ve aslında her bireyin hayatında, bir yanlış ya da kötü psişik madde birikimi oluşur; eğer insanlar kendilerini ve başkalarını aynı anda görselerdi bu birikim asla var olmazdı ve bu şekilde gün geçtikçe tavırlarının etkileri nötralize olurdu. Hem kendine hem başkalarına karşı bu psikolojik sorumluluk yoksunluğu, belki de özellikle modern zamanların bir özelliğidir ve yaşadığımız çağa damgasını vuran yaygın modern mutsuzluğun bir kısmının kaynağıdır; bu

çağda birçok başka şeyin yanı sıra, sıradan insanın nezaketinde bile bir düşüş vardır, bunun yerini sertlik almaktadır. Sertlik, gelecek açısından en tehlikeli faktörler arasında yer alır ve duygusal hayatın doğru gelişimiyle ilgili bütün imkanları etkin bir biçimde durdurur.

Bir duygusal gelişim şansına sahip bu Çalışma'daki insanlar, başkaları hakkındaki sessiz veya dışa vurulmuş eleştiriyi, kendilerindeki sürekli bir yanlış faktör olarak özellikle gözlemlemelidirler. Bu eleştiri, sürekli olarak içlerinde yanlış psişik madde meydana getirmektedir, bu yüzden yaptıkları şeyi samimiyetle ölçüp biçmelidirler. Birçok durumda, aptallık, kalın kafalılık ve cahillik bunun temelini oluşturan sebeplerdir fakat alışılmadık bir kibir derecesi ve kendini beğenmişlik, haklı olduğunu hissetmek ya da kendini erdemli görmek, güç ve üstünlük duygusu ve buna benzer başka faktörler gibi birçok sebep vardır ve tabi ki bunlar herhangi bir kişisel değişim yolunu engellemektedir. Burada özellikle, mekanik erdem hissi ve kendini üstün görmekten söz etmek istiyorum; böyle kişiler işe kendilerinden başlamayıp başkalarının değişmesini beklerler ve hatta başkalarının üzerindeki etkileri açısından Çalışma'yı da yargılarlar; ve görünüşe bakılırsa, kendi üzerlerinde çok fazla çalışmaları gerektiğinin ve aynen başkalarını yargıladıkları gibi başkalarının da onları yargıladığının –bu her zaman onları şaşırtan bir gerçektir– farkına varmazlar. Mekanik olarak başkalarını eleştirmek, eleştiren insanda çok büyük miktarda psikolojik zorluk üretir, yani içsel gelişimini ve özgürlüğünü engelleyen yanlış "ben"ler üretir. Belki bu açık olmadı. Demek istediğim, eleştirici ve negatif "ben"lerin içinizde serbestçe gelişmesine izin verirseniz, onlar Çalışma'da size düşman olacak ve anlayışınızı ve gelişiminizi engelleyeceklerdir. Başkalarına yaptıklarınızı, kendinize yaparsınız. Her şey bu şekilde düzenlenmiştir. Yanlış olan her şey, Çalışma'da yavaş yavaş size karşı harekete geçer. Bir süre sonra, çok fazla uyumayı ve mekanik olarak konuşmayı, mekanik olarak hareket etmeyi ve hayatınızın yanlış "ben"lerin elinde olmasına izin vermeyi *göze alamayacağınızı* öğreneceksiniz. Bütün geçmiş hesapların er geç silinmesi gerektiği içsel dünyanızla ilgili olarak, gerçekten daha şuurlu yaşamanız gerektiğini kendiniz için görmeye başlayacaksınız. Ve içsel dünyanızda daha şuurlu yaşamak için başlangıç olarak kötü "ben"leri takip etmemelisiniz. Çalışma'da iseniz, kendinizi diğerlerinden *daha fazla* kanun hükmü altına –yani Çalışma kanunları altına– soktuğunuzu unutmayın. Kendinizi Çalışma'nın öğrettiklerine *itaat etmeniz* gereken bir pozisyona sokuyorsunuz.

* * *

II. Bölüm—Bu Çalışma'da duygusal hayatın arınması, kendini gözlemlemenin pratik amaçları açısından belki yapay olarak iki bölüme ayrılabilir. İlk önce *Sahte Kişilik*'ten veya İmajinatif "Ben"den; bu kadar çok günlük yanlış anlamanın, mutsuzluğun ve gücenmenin kaynağı olması sebebiyle bu Çalışma'nın dikkatinizi sürekli olarak çekmeye çalıştığı ve günlük kendini inceleme ve çalışmanın bir materyali olması gereken bu hayali *kendimizden* meydana gelen duygularla ilgileneceğiz. İçinde yetiştiğimiz ve da-

yandığımız çevresel tesirler tarafından ve kendimiz tarafından oluşturulan bu şey, sanki psişik hayatımızın yüzeyindeki renkli bir kabarcıktır; tüm içsel dünyamızı karıştırır ve çarpıtır. *Edinilmiş varlığımızın* bir parçasını oluşturur. Hem insanın içsel dünyasında, hem de insanlar ve onlar arasındaki olası insan ilişkilerinin ortak yaşam küresinde meydana gelen hemen hemen tüm yanlış anlamaların temel nedeni, hayatın hazırlık devresinde oluşan, Sahte Kişilik denen bu psişik faktördür. Bir insandaki bu psişik faktörün harekete geçirilmesi, sorumlu yaşam devresi sırasında ve ondan önce, *kibir* ve *kendini beğenme* duygularına sebep olur. Sahte Kişiliğin harekete geçirilmesinden meydana gelen bu duygular, Duygusal Merkezin normal gelişim yolunun üzerinde dururlar. Aynı şekilde herhangi bir şuur gelişiminin yolunda da durdukları söylenebilir. Üçüncü Şuur Durumunu, Kendinin Farkında Olma Durumunu engellerler. Hem gerçek bir kişide, gerçek bir insanda, hem de huzurlu ortak insanlık mevcudiyetinde var olması gereken kendini bilmenin ve mutluluğun derecesi, neredeyse tamamen, bireyde *kibir* ve *kendini beğenmişliğin* olmamasına bağlıdır. Fakat bu duygular, hemen göze çarpmayacak kadar ince formlar alabilirler ve uzun ve samimi içsel gözlemleme, büyük miktarda anlayış ve yavaş yavaş kendini fark etmeyi gerektirirler. Fakat sıklıkla insanlar bunlara sahip olmadıklarını bile zannederler ve sürekli olarak başkalarının söylediklerine veya davranışlarına darılıp üzülseler de, bunun kendi kibir ve kendini beğenmişlikleri ile bağlantısı olduğunu görmezler. Bir süre sonra, gömülü vicdan uyanmaya başladığında, bu duygular *içsel tat* ile hissedilebilir. Bunlar *kirli* duygulardır. Aslında bu, dinsel metinlerdeki *kirlilik* kelimesinin başlıca anlamıdır ve her şeyi "insanlar tarafından görülmek" için, yani kibir ve kendini beğenmişlikten yapan Ferisilerin durumu olarak İnciller'de bu kadar saldırılan şeydir. Bildiğiniz gibi, başkalarına iyilik yapıp erdemli olduğunuzu hissettiğinizde, kendinizi-sevme'nize iyilik yaparsınız. Bu, duygularda kirliliktir. Fakat bir şeyi ona olan sevginizden yaparsanız, bu saftır. Ne yazık ki, bir kural olarak bu, sadece kendi iştahımızı doyurmak ile bağlantılı olarak meydana gelir. Duygusal hayatın arınması ile ilgili ikinci faktör, hepinizin bildiği gibi, *negatif duygular* faktörüdür. Çok ince formlar aldıklarını hatırlatmak dışında, şimdi bunlardan bahsetmeyeceğim. Bir süre sonra *içsel tat* vasıtasıyla bunların farkına varılabilir. Hepsi de çok kötü kokar. Aynı zamanda, doğarken Sahte Kişiliğin mevcut olmadığını hatırlayın. Fakat kendi negatif duygularından zevk alan uykudaki insanlar arasına doğan çocuk, bulaşma yoluyla bunları edinir. İnsanların negatif olmaktan duyduğu zevk, çocuk tarafından taklit edililir ve aynı zamanda çocukta Sahte Kişiliğin oluşması, bu sürece yardımcı olur çünkü kibir ve kendini beğenmişlik duyguları vasıtasıyla sonsuz çeşitlilikte kolayca gücenme araçları oluşur.

Bizim varlık seviyemiz, duygusal hayatın yukarıda tarif edilen kirli durumuyla tanımlanır. Bu yüzden, Duygusal Merkez açısından varlık üzerinde çalışmak, başka şeylerin yanı sıra, gözlemleme ve kendi içinde bu duyguların varlığını fark etme, onların kökenini, aldıkları istikameti ve sebep oldukları etkilerin farkına varma çabalarını gerektirir. Kendi içimizdeki bir

şey hususunda esaslı bir şekilde şuurlu olduğumuzda, onu değiştirme yolundayız, demektir. Onun şuuru, tek başına, yeterince tam ise, onu değiştirmeye başlayacaktır. İçinizdeki, varlığınızdaki bir şeyi açık ve net bir şekilde bir kere gördünüz mü, o sizi başka şeyleri görmeye götürecektir. Şunu anlayın ki, varlık değişmelidir ve istisnasız her bir bireyde kesinlikle değişmelidir, *şimdi* ve *burada* değişmelidir. Dinsel inanışa sahip insanlar sıklıkla ötealemde değiştirileceklerini sanırlar ya da şu an oldukları halleriyle, sahip oldukları varlık seviyesiyle ve bütün negatif duyguları, kibirleri, kendini beğenmişlikleri, kötü niyetli konuşmaları, kıskançlıkları, hoş olmayan merakları vs. ile *Tanrı*'ya ulaşabileceklerini hayal ederler. Ve birçok benzer illüzyon vardır, hepsinin de sebebi, *kendi varlık seviyesini görmemektir* ki bu aslında, İlahi Varlığa ulaşan tüm varlık türleri merdiveninde ya da ölçeğinde nerede bulunduğumuzu belirler. Herkes bu merdivende bir yerdedir. Bu Çalışma'da, psikolojik yönden, varlığın nasıl değiştirileceği hakkında size *bilgi* verildi ve bu bilgi, size neyi gözlemlemenizi söylüyorsa ona uygun olarak, kendini gözlemleme vasıtasıyla *sizin kendi varlığınıza* uygulanmalıdır. Bundan *kendi varlığınızın bilgisini* elde edersiniz ve varlığınız üzerinde çalışmaya başlayabilirsiniz. Kendi varlığınız hakkında biraz gerçek bilgi sahibi olmaya başlarsanız ve onun üzerinde çalışırsanız, başka birinin durumunun içine girebilecek, onu anlayabilecek ve böylece ona yardım edebileceksiniz fakat ancak kendiniz ve kendi güçlükleriniz hakkındaki bilginizin gittiği yere kadar. Ve başka şeylerin yanı sıra, ne zaman kibirden, bir üstünlük duygusundan, negatif bir duygudan, zarar verme arzusundan ya da sadece tenkit için vs. konuştuğunuzu bilebileceksiniz. Kısaca, içinizdeki saf ve kirli arasındaki ayrımı daha iyi yapabileceksiniz ve böylece başkasıyla daha arı bir şekilde konuşabileceksiniz. Konuşurken, başkasında gördüğünüz şeyi kendi içinizde görüyorsanız, arı veya daha arı bir şekilde konuşacaksınız ve bu anlamda saf olan şey başkasına zarar vermez veya gücendirmez, aksine ona yardım edecektir. Ve başkasıyla konuştuğunuz sırada doğru konuşup konuşmadığınızı bilmiyorsanız ama kendiniz ve diğer insanın *çift şuuru* ile konuştuysanız, ki bu bir Kendini Hatırlama Hali içinde konuşmaktır, yani aynı anda hem dışarı hem içeri bakmaktır, o zaman bunu daha sonra *ardından gelen tat* ile bileceksiniz. Yani Çalışma size gösterecektir; çünkü dinler ve uyuyakalmazsanız eğer, samimiyetle ve Çalışma hissinden yapılan her şey sizin için korunacak ve size doğru ışıkta gösterilecektir.

* * *

III. Bölüm—En son okunan yazıda, dinsel metinlerde *varlık* hakkında birçok şey olduğu söylendi. İnsanlar varlık durumlarına göre ayrılmıştır: azizler ve günahkarlar, iyi ve kötü insan vs. İnciller'de varlığa karşılık gelen birçok şey söylenmiştir. İnsanoğluna Tanrı Kelamının Tohumunu eken Çiftçi Meselinde sözü edilen farklı insan sınıfları, Kelamın Tohumu ile bağlantılı olarak onların varlıklarına, onu kabullerine göre göre bölünmüştür. Başka bir yerde, yanlış varlığı olan insanlara "diken" veya "devedikeni" denmiştir, pasajda İsa şöyle der: "Dikenli bitkilerden üzüm, devedikenle-

rinden incir toplanabilir mi?" Sonra İsa, insanın varlık seviyesini ağaçlarla karşılaştırır, ve şöyle der: "Bunun gibi, her iyi ağaç iyi meyve verir, kötü ağaç ise kötü meyve verir." (*Matta*, 7:16-17) Tüm bunlar, insanın varlık seviyesinin çok büyük öneme sahip olduğu anlamına gelir. Bildiğiniz gibi, bir insanı bu Çalışma'ya getirmeden önce onun varlık seviyesi hakkında düşünmek gereklidir. Burada çok ciddi bir şey anlatılmak isteniyor ve şimdiden sonra onun ne olduğunu anlamaya başlayacaksınız. Günümüzde mevcut olan, suçluları kahraman yapma eğilimi tamamen yanlıştır. Çalışma'ya getirmeyi isteyebileceğiniz insanlar hususunda iki varlık işareti vardır. Sorumlu insanlar olmalılar ve bir *manyetik merkeze* sahip olmalılar. Bu konu üstüne geçmişte başka şeyler de söylenmiştir ve bunlardan bazılarını şimdi hatırlamaya çalışacağım. İyi Ev Sahibi ve manyetik merkez fikrinin yanı sıra, bu Çalışma'ya girecek insanın doğal bir utanma duygusu olması iyidir. Bildiğiniz gibi "ahlaki kusurları" olan pek çok kişinin hiçbir utanma duygusu yoktur ve bu çok kötü bir işarettir. Ve burada şunun farkına varın: Sert olmakla ve hiç utanç duymamakla kendi varlığınızın gelişimini durdurursunuz. Yine, Çalışma'ya girecek insanların biraz dinsel duygulara sahip olması, yaşamlarında dinsel bir etkinin izinin olması iyidir, yani tabi ki manyetik merkezle ve geçmişteki tesirler ve eğitimle bağlantılı olarak. Ölümlü oldukları hakkında bir şeyler hissetmeleri, kendi faniliklerinin farkında olmaları iyidir. Tüm bu faktörler ve daha birkaç tanesi, onların varlıklarında, Çalışma'nın fikirlerinin ve öğretilerinin gelişebileceği başlangıç noktalarını oluştururlar.

Birdlip, 19 Haziran 1942

DUA ÜZERİNE NOT

Cevap ve Dilek

İnciller'de verilen dua fikri hakkında en son okunan mektupta (bu ciltte yer almamaktadır) Evren'in *dileğe cevap* olarak anlaşılabileceği söylenmişti. İnsan diler ve Evren dileğe göre, tam ve toplam realitesinin bütününde, dışsal ve içsel, cevap verir. En son söylenen şey açısından dikkatinizi bu gerçeğe çekmek istedim: Birçok insan, bir şey dilediklerini anlamadan dileklerine cevap alıyorlar. Eğer görünen ve görünmeyen, maddi ve manevi, kaba ve ince, dışsal olarak duyular tarafından ve içsel olarak zihin ve kalp tarafından algılanan Evren, dileğe verilen cevapsa; o zaman, hayatın herhangi bir yönünden almakta olduğunuz cevabı niçin aldığınızı anlamak üzere ne tür *dileklerde* bulunduğunuzu fark etmenin ne kadar önemli olduğunu göreceksiniz. Çalışma der ki, "Sizin varlığınız, yaşamınızı cezbeder." Bağlantıyı görüyor musunuz? Bir erkek veya bir kadın, bunu bilmeden dilek diliyor ve bu yüzden tüm Evren'den hoşuna gitmeyen bir cevap alıyor

olabilir. Cevabı görürler fakat cevabı neyin tahrik ettiğini, kendi içlerinde bu cevabı cezbeden şeyi görmezler. Başka bir deyişle insanlar, farkında olmadan bela istiyor olabilirler. Sadece sonucu, yani cevabı görürler. Sadece sonuçları görürler, sebepleri görmezler. Sadece sonuçları düşünmek başka bir şeydir; mekanik insanların düşünme şeklidir. Sebepleri düşünmek ise başka bir şeydir. Bu, daha şuurlu düşünmeye aittir. Varlık seviyeniz, bilginiz kadar ya da daha fazlasıyla dileğin içine girer. Entelektüel olarak mutluluk *isteyebilirsiniz* fakat negatif durumlarınızı sevmek, şikayetleriniz, gizli kıskançlıklarınız, tembelliğiniz, hoşnutsuzluklarınız gibi faktörlerin varlığınızı nasıl yönettiğini görmezsiniz; bunların oldukça farklı şeyler istediklerini ve Evren'in, bunu yaptığınızı görmeden gizli gizli istediğiniz ve onayladığınız varlığınızdaki bu faktörlere cevap verdiğini de görmezsiniz. *Tam dileğin* hem düşünceyi hem isteği içermesi gerektiğini anlayın: formüle etme ve duygusal arzu. Bilginin yönü düşüncenin yönüdür ve bir insan sadece bilgisinden hareketle düşünebilir. Varlığın yönü ister ve bir insan sadece arzuladığı şeyleri *ister*. Eğer negatif durumları seviyorsanız, o zaman isteğiniz bu niteliktedir. Sevginiz isteğinizdir; ona ait olan cevabı cezbedecektir. Sadece kendini bilmek, varlık durumunuzun farkına varmanızı sağlar ve bu da kendini gözlemleme ile başlar. Bu konu hakkında yeterince şey söylendi, yani bir kişi ummadığı ya da arzulamadığı *cevaplar* alıyor olabilir ve onları kendisinin cezbettiğini görmez çünkü onlar için *dilekte* bulunduğunun farkında değildir.

* * *

Şimdi, Çalışma'da Dua hakkında doğrudan veya dolaylı olarak söylenmiş bazı şeylerden söz edeceğiz.

ÇALIŞMA'DA DUA HAKKINDAKİ ÖĞRETİ

Kendini Hatırlama

1. Bölüm—Çalışma öğretisinde *Dua* fikri ve Kendini Hatırlama fikri birbirine o kadar yakından bağlıdır ki, birini diğerinden ayıramazsınız. Kendini Hatırlama olmaksızın Dua imkansızdır. Bunun ne anlama geldiğine bakalım. İnsan şu anki haliyle dua edemez. Yani sıradan günlük durumunda bir insan dua edemez. Dua etmek için insan, bir Kendini Hatırlama durumunda olmalıdır. Sıradan olarak bulunduğu durumda dua etmek, bir uyku durumunda dua etmektir ve bir uyku durumunda dua etmek de faydasızdır. Hiçbir şey meydana gelemez. Bu tip Dua'ya cevap verilmez çünkü o hiçbir yere ulaşmaz. Çalışma'da şuur durumları hakkında neler söylendiğini hatırlayalım. Dört şuur durumu mümkündür fakat sıradan İnsan ancak iki tanesinde yaşar veya iki tanesini bilir ve Çalışma'da, her ikisine de *uyku durumu* denir. Birinci ya da en düşük şuur durumu bedensel uy-

kudur, bir insanın neredeyse hiç hareket etmeden yatağında yattığı pasif durumdur. Bir insan hayatının üçte birini, hatta daha fazlasını bu durumda harcar. İkinci şuur durumu, insanların hayatlarının kalan kısmını harcadıkları durumdur: kollarını ve bacaklarını hareket ettirdikleri, yürüdükleri, konuştukları ve tabi kitaplar yazdıkları, politikada yer aldıkları, birbirlerini öldürdükleri vs. durum. Ve onlar bu durumu aktif durum sayarlar ve "açık şuur veya uyanık şuur durumu" diye adlandırırlar. Açık şuur veya uyanık şuur durumu adları adeta şaka olsun diye verilmiş gibidir, demek abartılı olmaz; özellikle de kendini gözlemleme vasıtasıyla, açık şuurun gerçekte ne olması gerektiğini ve bir insanın içinde yaşadığı ve hareket ettiği durumun gerçekte ne olduğunu fark etmeye başladığınız zaman. Çünkü bu sözde uyanık durum içinde, bir insan ne kendisinin ne başkasının şuurundadır. Karanlık içinde yaşar ve ölür. Ve bir yönden, bu birinci şuur durumunda bir şekilde pasif kalsaydı onun için daha iyi olurdu çünkü hareket edemez ve komşusunu öldüremezdi.

Üçüncü şuur durumu, Kendini Hatırlama veya Kendinin Şuurunda Olma ya da Kendinin Farkında Olma durumudur. Bu duruma zaten sahip olduğumuzu ve her zaman kendimizin farkında olduğumuzu ve ne yaptığımızın tam şuurunda olarak hissettiğimizi, düşündüğümüzü ve hareket ettiğimizi düşünmek adettendir. Fakat Batı bilimi, bu şuur durumuna sahip olmadığımız gerçeğini gözden kaçırmaktadır. Ve bunu kendi içimizde tek başına ivedi arzu ile yaratamayız ya da bundan sonra her zaman bir Kendinin Şuurunda Olma durumunda yaşayacağımıza karar veremeyiz. Fakat bu üçüncü durum, *kendisi olan İnsan*'ın doğal hakkıdır ve İnsan buna sahip değilse, bunun nedeni yaşamının yanlış koşullarıdır. Bugün bu şuur durumu, sadece ender parıltılar tarzında meydana gelir ve ancak uzun pratik ve deneme yanılma yoluyla bir insan kendi içinde Kendini Hatırlama durumunu yeniden kurmaya başlayabilir.

ŞUUR DURUMLARI

Yardım Mümkün İnsan Uyanık	*4. Durum*	Objektif Şuur [bir insan nesneleri (şeyleri) gerçekte oldukları gibi görebilir].
IŞIK	*3. Durum*	Kendinin Şuurunda Olma, "Ben" Farkındalığı, Kendini Hatırlama.
Yardım Olanaksız	*2. Durum*	Sözde açık Şuur veya Uyanık Durum. Yürüyen ve konuşan makine olarak bedeni-aktif-İnsan. Uyur-gezer İnsan. Hayallerine aktif İnsan.
İnsan Uykuda		
KARANLIK	*1. Durum*	Rüyalarla uyuma. İnsan rüya görüyor. Beden hareketsiz. Pasif makine olarak İnsan rüyalarına pasif.

Yardım, sadece üçüncü şuur durumuna ulaşır. İnsanların günlük hayatlarını yaşadıkları ve sıklıkla var olmaktan hoşnut oldukları karanlığın içine ulaşamaz. Bu yüzden uyku durumunda dua etmek -sözde uyanık durumda dua etmek- birisinin dua ettiğini rüyasında görmesi gibidir çünkü ikinci şuur durumunda da hayal görürüz ve her şey gerçek dışıdır; eğer üçüncü ve dördüncü şuur durumlarına ait bir anlık şuuru deneyimlemediysek her şeyi sadece bir rüya içinde yaptığımızı fark etmeyiz ve aradaki farkı görmeyiz. Bu yüzden dua ettiğinde bir insan kendini hatırlamalıdır. Kendinin ve dua ettiği şeyin şuurunda olmalıdır. Söylediği her şeyin anlamını hissetmelidir ve onları söylerken kendisini hissetmelidir. Bir grup korkmuş küçük "ben"in veya alışkanlıkla oluşmuş bir grup mekanik "ben"in değil, içindeki gerçek "ben"in dua ettiğini hissetmelidir. Ve son olarak, hem kendisinin daha yüksek bir durumunun ve hem de kendisinden daha yüksek olan bir şeyin var olduğunu hissetmedikçe ne dua edebilir ne de kendini hatırlayabilir.

Şimdi *aydınlanma için dua* etme diye adlandırabileceğimiz bütün dua türleriyle bağlantılı olarak 4. şuur durumu hakkında düşünmeliyiz. Bir insan aydınlanma için dua ettiğinde, imajinasyonundan ve sübjektif fikirlerinden ayrı olarak nesneleri (şeyleri) oldukları gibi görebilmek için dua eder. Tüm ulusların dinlerinde böyle bir şuur durumu olasılığına dair belirtiler vardır; "Aydınlanma" veya başka isimlerle adlandırılır ancak kelimelerle tanımlanamaz çünkü tüm kelimelerin sınırlarını aşar. Bir insan aydınlanma için dua ettiğinde, Objektif Şuur için dua eder. Fakat ilk önce 3. şuur durumu içinde olmalıdır çünkü dördüncü şuur durumu seviyesinden gelen herhangi bir yardım veya deneyimin anlamına temas edebilen ve onu muhafaza edebilen sadece bu 3. durumdur. Fakat farkına varmalısınız ki, bir insan aydınlanma için dua ederse, kendisi hakkında aydınlanmak diyelim, uyanmak için dua etmektedir ve bir insan kendisi hakkında tamamen uyansaydı ve kendini gerçekte olduğu gibi yani objektif bir şekilde görseydi, çıldırırdı. Daha fazla anlayış için dua etme hakkında düşünmek daha iyidir. Fakat tabi ki, kendinizi daha iyi anlamak için hiçbir çaba göstermezseniz, bu yararsızdır. Eğer Çalışma'daki bir insan Bilgi Çizgisi'nde de Varlık Çizgisi'nde de çalışmayıp sadece daha fazla anlayış için dua ederse, onun Evren görüşü çok toydur. Şeylerin haşinliğini ve ödenmesi gereken bedeli fark edip çocuksu ve duygusal görüşlerden kurtulmalıdır. Uğrunda çalışmanız gereken ve çalışabileceğiniz bir şey için dua etmek, eğer denerseniz, oldukça boşunadır. Fakat insanlar boş görüşler edinir ve kendi tehlikelerine uyanmazlar. Çalışma için mücadele etmelisiniz, onu korumak için savaşmalısınız ve sıçrayıp ipini yakalayamazsanız ve onu tutmak için ısrarlı olmazsanız, onu koruyamayacaksınız.

* * *

Bir İnsanın İçindeki Üç Kardeş

II. Bölüm---Çalışma'nın Dua hakkında söylediği bir sonraki şey şudur: Bir insandaki üç merkezin hepsi dua etmelidir. Sadece zihin dua eder ve

kalp etmezse, hiçbir cevap olamaz. İnsanın bütünü dua etmelidir ve insanın bütünü her şeyden önce üç insandır; aynı fikirde olmayan üç kardeş. Eğer bu üç merkez, üç katlı evdeki İnsan, uyum içinde çalışsaydı, İnsan çoktan 3. şuur durumunda olurdu. Yardım almak için, dileklerine bir cevap elde etmek için yeterince uyanık olurdu. Fakat bir insandaki bu üç kardeş işbirliği yapmaz ve özellikle günümüzde durum budur. Bu sebeple, günümüzde merkezlerimizin durumu hakkında Çalışma'da verilen bazı öğretilere kısaca göz atalım.

Varlık seviyemizin niteliği olan varlığımızın çokluğu hakkında çalışmanın, merkezlerin gözlemlenmesi ile başladığını biliyorsunuz. Üç merkez modern hayatın anormal koşulları nedeniyle bağımsız olarak çalışır ve bu da tek yönlü gelişmeler meydana getirir. Bir insanın her şuurlu algılaması, her tezahürü, içeriye alınan ve dışarıya verilen her şey üç merkezin koordinasyonlu çalışmasının bir sonucu olmalıdır; merkezlerin her biri kendi çağrışımlar, bilgi ve deneyimler payını ortaya koymalıdır. Bunun yerine, günümüzde bu farklı merkezler, neredeyse tamamen bağlantıları kesilmiş olarak çalışmaktadırlar. Bunun sonucunda, entelektüel, duygusal ve içgüdüsel-hareket merkezleri birbiriyle işbirliği yapmaz ve dolayısıyla birbirini düzeltmez ve tamamlamaz; sanki çok nadiren kesişen farklı yollar boyunca seyahat etmektedirler. Bu nedenden dolayı, İnsan çok nadiren *şuurludur* ve yine aynı nedenle, İnsan tek kişi değildir, uyum içinde olmayan üç ayrı kişidir. Bunlardan birincisi, diğerlerinden tamamen soyutlanarak düşünür; ikincisi aynı şekilde hisseder ve üçüncüsü, uzun sürede kurulmuş alışkanlıklara göre mekanik olarak hareket eder. Gelişim normal olsaydı, bir insanın içindeki bu üç kişi yani entelektüel kişi, duygusal kişi ve içgüdüsel-hareket eden kişi, kendisinin bütün farklı yönleri ile uyum içinde olan tek bir kişi oluştururdu. Bu yüzden İnsan, kendi içinde uyumsuz bir durumdadır. Her şeyden önce o üç kişidir; nadiren aynı fikirde olan, aslında zamanlarını birbirlerini engellemek için harcayan, birbiriyle kavga eden, her biri sırayla diğerine hükmeden üç kardeştir. Bu yüzden onların birleşik hareketinin herhangi bir genel sonucu, yani hepsinin aynı fikirde olması ve deyim yerindeyse, her birinin anlaşmanın altına imzasını atması, çok nadiren gerçekleşir fakat bu gerçekleştiği anda, insan başka bir *şuur* durumundadır. Aslında o, Çalışma öğretisi anlamında şuurludur çünkü tüm yetilerine aynı anda sahiptir ve her birinin şuurundadır. Şuuru, belirli bir anda tek bir merkeze ya da onun küçük bir parçasına hapsolmak yerine, aynı anda tüm merkezleri kapsar. Aynı anda tüm merkezleri kapsamak için şuurun bu uzaması veya genişlemesi normalüstü değildir, aslında normal bir insanın sahip olması gereken şeydir. Bu üçüncü şuur durumudur; Kendini Hatırlama ve Kendinin Farkında Olma durumudur, insanın içine doğduğu ve hakkı olan şeydir fakat insan etrafında uyuyan insanların etkisiyle daha sonra bunu kaybeder. Modern hayatın yanlış tesirleri, yanlış eğitimi ve yanlış şartları vasıtasıyla İnsan, doğal hakkı olan bu şuur durumunu terk etmiştir; eğer ona sahip olsaydı, günümüzde yaptığı şekilde hareket etmesi imkansız olurdu.

* * *

III. Bölüm—Şimdi Çalışma'nın söylediği, dua konusuyla *dolaylı olarak* ilgili olan birkaç şeyden söz edeceğim. Çalışma der ki, İsa'nın havarilerine öğrettiği duada (*Matta*, 6:9-13), İnciller'deki mesellerde ve ifadelerde olduğu gibi, anlam içinde anlam vardır. Çalışma'da, İnciller insanın anlayış seviyesi için bir testtir ve insan değiştikçe onun için İnciller'in anlamı da değişir, denmesinin sebebi budur. Bu duada sayısız fikir vardır. Her bir cümle içsel oktavlara sahiptir. Çalışma fikirlerini zihninde biçimlendirmiş bir insan için bu dua içinde birçok şey vardır; bu duanın tamamı hakkında konuşmak, Çalışma'nın kendisinin her yönü ve her bir şeyi hakkında konuşmaktır. Ara sıra bu duayı okumak ve İnsan'ın yaratıldığı İlahi Güneş Zekası oktavından başlayarak, Çalışma'nın İnsan'ın içsel durumu ve uyanmak için yapması gerekenler hakkında tüm söyledikleri arasındaki tüm bağlantılarını düşünmek, Dua'yı gerçek anlamında kullanmaktır. Kelimeleri tekrar etmek faydasızdır.

Şimdi Dua üzerine geçmiş mektupta aktarılan İsa'nın söylediklerinden birine başvuracağım; burada, insanın bir şey için dua etmesi, ona sahip olduğu ve onu elde edeceği hakkında inanç sahibi olması gerektiği söylenir. "Bunun için size diyorum ki, duayla dilediğiniz her şeyi daha şimdiden almış olduğunuza inanın, dileğiniz yerine gelecektir." (*Markos*, 11:24) Çalışma'da denir ki, bir insan, bir şey yapacak kuvvete sahip oluncaya kadar beklememelidir, bu onun hedefiyse eğer çoktan ona sahipmiş gibi hareket etmelidir; böylece *onu cezbedecektir*. Bir şey yapmak için anlayış ve güç sahibi oluncaya kadar beklemek –Çalışma'dan söz ediyorum– o şeyi yapmayı imkansız hale getirir. Fakat her biriniz bunu kendiniz için düşünmelisiniz.

Birkaç şey ekleyeceğim. Kendine acıyarak yapılan tüm dualar, tabi ki faydasızdır. Başkaları için dua, sadece onların güçlüklerini anlamak ve dolayısıyla kendini anlamak vasıtasıyla mümkün olur çünkü sadece kendinizi anladığınız kadar başkalarını anlarsınız. Tüm çalışma, aşağı merkezleri daha üst merkezlerden gelen tesirleri almaları için hazırlamaktır. Kendi içinde insan, tamamen gelişmiş ve daha yüksek zeka seviyelerine ait iki merkeze sahiptir. Fakat bunlar her an onun içinde çalışıyor olmasına rağmen, insan onları duyamaz. Onların tesirleri Kendini Hatırlama durumuna dokunur fakat daha uzağa gidemez. Bu yüzden bütün çalışma duadır çünkü tüm gerçek dua İnsan'ı Yukarı'ya bağlamak içindir ve kendi üzerinde tüm çalışma, aşağı merkezleri arındırmak ve doğru bilgiyi öğrenme yoluyla zihinde doğru düzeni kurmak içindir, böylece daha yüksek merkezlerin tesirleri duyulabilir.

Duanın farklı türlerinden söz edebiliriz:

(1) Aydınlanma veya Anlayış için Dua.
(2) Ayartılma hakkında Dua.
(3) İnsanın kendisi ve başkaları hakkında Dua.

(2) ile ilgili olarak, Ayartılma hakkında Dua, Çalışma hakkında ayartılmaya karşılık gelir. İlle de cevaplandırılacak bir şey değildir, çünkü öğretisini elinizde tutmak için mücadele eder, onu uygular ve kullanırsanız, Çalışma onu cevaplayacaktır. Çalışma içinde ve Çalışma hakkında sınanma-

nın bir insanın değişmesi için gerekli olduğunu hatırlayın; ve bundan, bu bağlamda dua ederseniz duanızın cevaplandırılmayacağı anlamı çıkar; fakat bunu yapmak yerine çalışırsanız bir cevap elde edeceksiniz. Dediğim gibi, çalışmanız gereken yerde dua etmek, çaba göstermeniz gerektiğinde yardım beklemek boşunadır.

İnsanın kendisi hakkında dua etmesi hususuna gelince; insan ilk önce başkaları hakkında ve en son kendisi hakkında dua etmelidir. Çalışma'nın üç seviyesi olduğunu hatırlayın: Çalışma için Çalışmak, başkaları ile Çalışmak, kendi üzerinde Çalışmak. Sadece kendisi için dua etmek, sadece kendisi hakkında ve kendi ilgileri ile bağlantılı olanlarla çalışmak hiçbir sonuç veremez. Duaya üç kuvvet girmelidir ve şu anda bunun hakkında konuşmak çok zordur, fakat üstünde yeterince uzun düşünürseniz Tanrı'nın Duası'nda (*Matta*, 6:9-13) onları bulacaksınız.

1942 yılının Temmuz ayı boyunca Dr. Nicoll, İnciller üzerine yazılar yazmaya devam etti.

Birdlip, 15 Ağustos 1942

NEGATİF DUYGULAR ÜZERİNE NOT

Bu gece Çalışma hakkında konuşalım. Negatif duygularla ilişkili olarak kendi üzerinde çalışmanın ne anlama geldiğinden söz edelim. Çalışma der ki: "Negatif olmama hakkına sahipsiniz." Çalışma'nın, "Negatif olmaya hakkınız yok," demediğine dikkat edin. Sahte bir öğreti ve gerçek bir öğreti arasında ayrım yapabileceğiniz işaretlerden biri şudur: Sahte bir öğreti, yapamayacağınız bir şeyi yapma hakkında bir kural koyar veya ısrar eder. Bu sahte bir öğretinin işaretidir, örneğin, bir şey için söz verdirtir ya da ant içtirir ya da sessizlik yemini ettirir vs. Bir insan –sıradan bir insan– bir sözü her şart altında tutamaz çünkü o bir kişi değildir, birçok kişidir. Bir kişi, içindeki tek bir "ben" söz verebilir veya hatta bir yemin ile onu bağlayabilir. Fakat onun içindeki diğer "ben"ler, bunun hakkında hiçbir şey bilmeyeceklerdir. Bir insanın söz verebileceğini farz etmek, onun *bir* olduğunu farz etmektir, bir birlik: yani onu kontrol eden gerçek ve sürekli tek bir "ben"e sahip olan ve dolayısıyla tek bir irade sahibi olan insan. Fakat insan birçok ben sahibi ve bir o kadar da farklı irade sahibidir. Çalışma'nın buna benzer bir kural getirdiğini varsayalım: "Negatif olma*malısınız*. Hiçbir zaman negatif olmayacağınıza yemin etmelisiniz. Bu sözü tutmazsanız, Çalışma'dan ayrılmalısınız." Çalışma bunu söyleseydi, *İnsan'ın yapabileceğini* varsaymış olurdu. Fakat Çalışma der ki, İnsan *yapamaz* ve bu kendini gözlemleme vasıtasıyla farkına varmanız gereken şeylerden biridir. Hala *yapabildiğinizi* hayal ediyorsanız, hala hedefinizi koruyabileceğinizi ve her zaman hatırlayabileceğinizi düşünüyorsanız, Çalışma için kendi içinizde hiç

yer açmayacaksınız ve Çalışma size yardım edemeyecektir. İçsel çaresizliğinizi hissetmeyeceksiniz. İçsel çaresizliğinizi doğru bir şekilde hissetmeye başlarsanız, size yardım etmesi için Çalışma'ya ihtiyaç duyarsınız. Çalışma size nasıl yardım edebilir? Ona itaat etmeye başlarsanız size yardım edebilir. Çalışma'ya ihtiyaç duymak, size rehberlik edecek bir şeye ihtiyaç duymaktır. Bir şeyin size rehberlik etmesine izin verecekseniz, ona itaat etmelisiniz. Çalışma'ya itaat etmeye uğraşmalısınız. Tabi ki eğer hiçbir şey anlamazsanız, Çalışma'ya itaat edemezsiniz. Bu yüzden Çalışma'nın öğrettiği şeyleri düşünmeli ve zihninizde açık ve net bir hale getirmelisiniz. Siz kendiniz, en özel ve gerçek düşüncelerinizde, bu Çalışma'nın size daima ne söylediğini düşünmek zorundasınız. Bu derin, samimi, özel yolla düşündüyseniz, Çalışma'nın *yapılacak şeylerden* çok *yapılmayacak şeyler* hakkında konuştuğunu göreceksiniz. İnsanlar sık sık "Ne yapmalıyım?" diye sorarlar. Bu konuda Çalışma sadece iki kesin şey söyler: "kendini hatırla" ve "kendini fark et ya da gözlemle". Bunları yapmaya uğraşmalısınız. Fakat diğer yandan, yapmamanız gereken şeyler hakkında Çalışma pek çok şey söyler. Örneğin der ki, özdeşleşme ile mücadele etmeye uğraşmalısınız; mekaniklik, mekanik ve yanlış konuşma, her tür içsel kale alma, her tür kendini haklı çıkarma, kendiniz hakkındaki bütün farklı hayaller, imajinasyonunuzun özel formları, mekanik hoşnutsuzluk, kendine acımanın ve kendine saygının tüm çeşitleri, kıskançlığınız, nefretleriniz, kibriniz, içsel sahteliğiniz, yalan söylemeniz, kendini beğenmişliğiniz, tutumlarınız, önyargılarınız vs. ile mücadele etmeye uğraşmalısınız. Ve açıkça negatif duygularınızın tümü ile mücadele etmenizden söz eder. Bazen Çalışma'da çok hırslı ve *ne yapacağını* tam olarak bilmek isteyen biriyle karşılaşırsınız. Bunlar özellikle, sadece dışsal dikkate sahip olup içsel dikkate sahip olmayan insanlardır. Bildiğiniz gibi, Çalışma içsel dikkatle başlar. Kendini gözlemleme içsel dikkattir. Bir insan kendisinin neye benzediğini ve içinde olup biten şeyleri görmeye başlamalıdır; örneğin, dışsal dikkati ile sadece başkalarınınkini görmek yerine, içsel dikkati ile kendi negatif duygularını görmeye başlamalıdır. Negatif duygularla özdeşleşmenin ve özdeşleşmemenin ne anlama geldiğini görmelidir. Bunu bir görürse, Çalışma'nın pratik yönü hakkında elinde bir anahtar olacaktır. Bazen Çalışma'nın ilk basamağına "makineyi temizlemek" denir. Çalışma'nın pratik öğretisini defalarca duyduktan sonra sürekli olarak "Ne yapmalıyım?" diyen insan, yabani otlarla dolu bir bahçesi olan ve hırsla "Buraya ne ekmeliyim? Burada ne yetiştireceğim?" diyen insana benzer. Önce bahçeyi temizlemelidir. Bu yüzden, Çalışma *yapılmaması gereken şeyler*; yani durdurulması gereken, uzak durulması gereken, önlenmesi gereken, artık beslenmemesi gereken, insan makinesinden temizlenmesi gereken şeyleri özellikle vurgular. Çünkü hiçbirimiz bu Çalışma'ya girdiğimizde hoş ve yeni makinelere sahip değiliz, aksine günlük bir temizliğe ve aslında yaşam boyu süren bir temizliğe ihtiyaç duyan körelmiş, kirli makinelere sahibiz. Ve kirin en büyük biçimlerinden biri negatif duygular ve onlara düşkün olma alışkanlığıdır. İnsanın içindeki en büyük pislik, negatif duygulardır. Alışkanlık eseri negatif bir insan, Çalışma'daki anlamıyla çok pis bir insandır. Başkaları hakkın-

da her zaman hoş olmayan şeyler düşünen ve söyleyen, herkesten nefret eden, kıskanç, her zaman bir miktar şikayete veya bir tür kendine acımaya sahip, her zaman birinin kendisine doğru davranmadığını hisseden vs. bir insan, en gerçek ve pratik anlamda çok pis bir zihne sahiptir çünkü bunların hepsi negatif duygunun formlarıdır ve tüm negatif duygular kirlidir. Çalışma der ki, *negatif olmama hakkına sahipsiniz. Negatif olma hakkına sahip değilsiniz*, demez. Aradaki farkı düşünecek olursanız, ne kadar büyük olduğunu göreceksiniz. Negatif olmama hakkına sahip olduğunuzu hissetmek, negatif durumlar açısından kendi üzerinizde gerçek içsel çalışma yapma yolunuzdasınız, anlamına gelir. Bunu hissedebilmek, size yardım edecek kuvveti indirir. Sanki kendi içinizde negatifliğinizin bütün pisliği arasında dimdik ayakta durursunuz ve bu pisliğin içinde uzanmanın gerekli olmadığını hisseder veya bilirsiniz. "Negatif olmama hakkına sahibim," cümlesini doğru bir şekilde kendinize söylemek, kelimelerin anlamını hissetmek; aslında kendini hatırlamanın, gerçek "ben"in izini hissetmenin bir biçimidir ve bu sizi, size dur durak demeden sürekli, *negatif olmak için her hakka sahipsin*, diyen negatif "ben"lerinizin seviyesinin üstüne yükseltir.

* * *

II. Bölüm—Hepiniz seviyeleri duydunuz, fakat bazıları pratik anlamda daha yüksek bir seviyenin ne olduğunu anlayamayabilir. İçinizdeki daha yüksek bir seviye nedir ve daha alçak bir seviye nedir? Çalışma kendimizin daha yüksek bir seviyesinde yaşamamıza sebep olur. Örneğin, farz edin ki içsel kale almaya başladınız. Hesaplar yapmaya, başkalarını size borçlu çıkarmaya, size kötü davranıldığını düşünmeye, başkalarının sizin hakkınızda düşündükleri hakkında endişelenmeye vs. başlarsınız. Bu, kendinizin daha *alçak bir seviyesinin* bir aktivitesidir. Yani hep içsel kale almaya kapılırsanız, kendinizin daha iyi bir seviyesinde yaşayamazsınız. Farz edin ki kale almanın içsel tadından hoşlanmamaya başladınız. O zaman içinizde içsel kale alma başladığında ve siz bunu fark ettiğinizde kendinizi rahatsız hissedeceksiniz. Niçin? Çünkü daha yüksek bir seviyenin neye benzediğini hissetmeye çoktan başladınız. Aradaki zıtlık nedeniyle rahatsızlık hissedersiniz. Daha iyi bir şeyi gördünüz. Artık içsel bir seçim yapacak pozisyondasınız. Ya da eğer tekrar negatif bir durumdaysanız, kendinizin daha yüksek mi, yoksa daha alçak mı bir seviyesindesiniz? Daha alçak bir seviyesindesiniz ve negatif durumlarınızı kontrolsüz bıraktığınız sürece, daha yüksek bir seviyenin neye benzediğini tadamayacaksınız. Bu her zaman bir içsel karar ya da içsel seçim sorunudur. *Daha iyi durumlarınıza* ilgi duymaya başlar ve onları nelerin bozduğunu incelerseniz, pratik olarak kendi üzerinizde çalışmaya başlarsınız. Daha iyi durumlar, kendinizin daha yüksek seviyelerine aittir. Onlar farklı seviyeler olarak sizin içinizdedir. Bodrumda ya da daha yüksekte yaşayabilirsiniz. Fakat kendiniz için bunların hepsini görmeli ve *kendi içinizde nerede olduğunuz* bilgisini elde etmelisiniz. Kendinize sorun: "Ben neredeyim?" Hangi düşüncelerle ve duygularla, hangi haletlerle, hangi "ben"lerle gidiyorsunuz? Kişi kendi içinde *kiminle yaşadığını* öğrenmekle kalmayıp kendi içinde *nerede yaşadığını* da öğrenmelidir.

* * *

Bir not daha. Negatif bir durumla ilgili olarak, bu negatifliği yaşadığınız kişiye değil, içinizdeki "ben"e bakın. Negatif durumun gerçek nedeni, içinizde olan, size konuşan ve dinlediğiniz "ben"dir. Eğer bu "ben"in konuşmaya devam etmesine izin verir ve onu dinlerseniz, gittikçe daha negatif hale gelirsiniz. Onun tek amacı, sizi negatif hale getirmek ve kuvvetinizi olabildiğince çok emmektir. Her negatif "ben" tek amaca sahiptir: sizi yakalamak, sizden beslenmek ve sizin zararınıza kendini güçlendirmek. Negatif durumların gerçek nedeni sizin içinizdedir; sadece yarı gerçekleri ve yalanlarıyla sizi ikna etmek, sizin üzerinizde hüküm sürmek ve yaşamınızı bozmak için yaşayan negatif "ben"lerdedir. Tüm negatif "ben"ler sadece sizi yıkmayı, yaşamlarınızı mahvetmeyi isterler. Bu, pratik yapmak için çok iyi bir alıştırmadır.

Birdlip, 25 Ağustos 1942

İYİ ve HAKİKAT HAKKINDAKİ BÖLÜMLE İLGİLİ GİRİŞ NOTU

Tüm ezoterik öğreti, İnsan'ı iki seviye arasında sayar, bazen buna "Yeryüzü ve Gökyüzü" denir. Tüm ezoterik öğreti aynı zamanda der ki, eğer yeryüzündeki İnsan'ın daha yüksek bir seviyeden gelen tesirlerle ilişkisi kesilirse, insanoğlu yok olur. Aynen dışsal, görünen dünyada gördüğümüz fiziksel doğanın yaşamının güneşin tesirlerine bağlı olması gibi, kendi içsel dünyasında İnsan, daha yüksek bir seviyenin tesirlerine bağlıdır. Bu tesirler yeryüzü üzerinde hiç kimse tarafından alınmazsa, İnsan biter ve yok olur. Bu yüzden, ezoterizmin problemlerinden biri, bu temasın veya bağlantının nasıl canlı tutulacağıdır. Tarihte farklı zamanlarda farklı yollar denendi fakat görünüşte hepsi aynı sona sahipti. Örneğin, bir süre için bu bağlantıyı sürdüren farklı türde okullar veya "kiliseler*" vardı. Fakat bu yüksek tesirleri alma ve iletme için yaratılan her özel okul veya "kilise" veya odak er geç yok oldu. Fakat her zaman yeni bir odak belirir. Bir "kilisenin" yok olması, eğer bu terimi kullanırsak, meseller dilinde bazen bir tufan olarak adlandırılır. Yeni kilise, bu tufana dayanan gemidir** ve yeni bir başlangıç için gerekli olan tüm bilgi ve iyilik formlarının temsillerini içerir. Daha yüksek bir seviyenin tesirleri ile bağlantısı açısından İnsan'ın birçok safhası vardı ve ezoterik açıdan bakıldığında, psikolojik olarak İnsan bu

*Yazar burada kilise kelimesini Hristiyan dininin tapınma yeri olarak değil, ezoterik bilgi ile ilgili çalışmalar yapan yerler anlamında kullanıyor. Bu yüzden ifadeyi tırnak içinde belirtmiştir. (ç.n.)

**Yazar burada tufan ve gemi kelimeleri ile Büyük Tufan ve Nuh un gemisine bir gönderme yapmaktadır. (ç.n.)

bakımdan dejenere olmuştur. Çalışma dilinde konuşursak, İnsan artık 3. Şuur Durumunda yaşamamaktadır, artık kendini hatırlamamaktadır ve bu yüzden içindeki yüksek merkezlerle ve onların kendisi üzerindeki tesirleri ile temas kuramamaktadır. Eski Ahit'te, kadim zamanlarda "kiliselerdeki" farklı öğreti biçimlerine birçok gönderme yapılmıştır. Örneğin, filancanın babası olan ve şu kadar yüz yıl yaşayan falancaya dair uzun referans tabloları, farklı "okulların" ya da "kilise" kollarının kayıtlarıdır. Yine, "Nuh" diye adlandırılan bir kilise veya okul vardı. Başka bir tanesi Mezopotamya'da mevcuttu ve yok olmaktayken Babil veya Babilon diye çağrılırdı. İsa Kilisesi çok daha sonra başladı. Aslında, Eski Ahit ezoterizm tarihinin gizli bir kaydıdır.

Ezoterizmin problemlerinden biri, bilgi seviyesinden ayrı olarak insanın *varlık seviyesinin* nasıl yükseltileceğidir –yani onu *iyinin* tarafında yükseltmek– çünkü iyilik varlıktandır ve bilgi zihindendir. İnsan artık iyiyi doğrudan görmemekte veya doğrudan iyiden öğreti alamamaktadır. İlk önce zihni değişmelidir, bu yüzden, ona önce daha yüksek bir varlık seviyesi hakkındaki gerçek veya bilgi öğretilmelidir. Fakat bilginin amacı, insanın varlık seviyesini yükseltmektir.

1942 yılının Eylül ayı boyunca Dr. Nicoll, İnciller üzerine yazılar yazmaya devam etti.

Birdlip, 2 Ekim 1942

BİLGİ ve VARLIK ÜZERİNE İLAVE NOT

I

Bu gece konuşmamıza, Çalışma'da Bilgi yönü ve Varlık yönü diye adlandırılan insanın iki yönü hakkında ilave düşüncelerle başlayacağız. Çalışma'nın bu iki yönü hakkında yeterince düşünülmediğini fark ettiğim için size şu soruyu soracağım: Çok ilkel, sıradan anlamıyla hiç gelişmemiş, çok batıl inançlı birisiyle olduğunuzu farz edin ve diyelim ki o, bir insandan çok bir hayvana benziyor. Diyelim ki göreviniz, bu insanı daha iyi bir duruma yükseltmek. Bunu yapmaya nasıl başlayacaksınız? Konu üzerinde düşünürseniz karşı karşıya kaldığınız iki görev olduğunu fark edeceksiniz; ve aslında Çalışma'nın neden insanın iki yönü olduğunu söylediğini anlamaya başlayacaksınız: Bilgi ve Varlık. Bir kişinin geliştirilmesi gereken *iki* yönü hakkında Çalışma'nın söylediklerinin oldukça gerçek olduğunu anlamaya başlayacaksınız. İlgilenmeniz gereken kişi hiçbir şey bilmiyor ve aynı zamanda yalan söylüyor, hırsızlık yapıyor, dürüst davranmıyor vs. Hangi yönden başlayacaksınız? Nereden başlayacağınıza gelince, bunu kendiniz için düşünmelisiniz. Ona biraz Bilgi öğretmekle mi, yoksa Varlı-

ğı üzerinde, diyelim ki büyük bir sopa ile çalışmakla mı başlardınız? Bu iki yönün, Bilgisinin durumunun ve Varlığının durumunun, psikolojik anlamda insanı temsil ettiğini ve gelişmek istiyorsak bunun sadece bu iki çizgi boyunca mümkün olduğunu şimdi daha belirgin bir şekilde fark ediyor musunuz?

* * *

II

Şimdi Varlık seviyelerinden söz edelim. Çalışma anlamında bir insandaki Varlık seviyesinin işaretleri nelerdir? Her insan daha alçak veya daha yüksek bir varlık seviyesindedir, ifadesinin ne anlama geldiğini nasıl anlayabiliriz? Hepimiz, en azından bir dereceye kadar, daha yüksek bir Bilgi seviyesindeki insanın ne olduğunu anlayabiliriz. Yani Bilginin Rölatifliğini anlayabiliriz. Bir insanın bazı konularda bizden *daha fazla* veya *daha az* bildiğini fark edebiliriz. Burada *bir dereceye kadar* ifadesini maksatlı olarak kullandım, bunu belirli bir boyuta kadar anlayabiliriz. Bununla demek istediğim, bilginin *niteliğinden* değil, basitçe genel bir anlamda tüm bilgilerden söz ediyoruz. Bugün, sınav yöntemiyle, insan bilgi derecesi açısından test ediliyor: bilimsel, ticari, matematiksel, klasik vs. Hepimiz, şu veya bu insanın astronomi ya da finans, Fransız dili, otomobiller, edebiyat vs. bilgisinin bizimkinden daha yüksek bir seviyede olabileceğini kabul etmeye hazırız. Ve sınavlarla tasdik edilen bu *bilgi standardı*, bugün *uygulamada* insanların yargılandıkları ana standarttır. Fakat Çalışma'da durum farklıdır. Çalışma'da insanlar sadece Bilgi yönünden değil, *Varlık* yönünden de değerlendirilir. Çalışma'da, soru sadece *bir insanın ne bildiği* değil, *bir insanın ne olduğudur*. Bir insanın *bildikleri* onun Bilgi yönüne aittir, bir insanın ne olduğu onun Varlık yönüne aittir. Ve aynen Bilgi'nin rölatif olması gibi, Varlık da rölatiftir; yani bir insanın varlığı rölatif olarak başkasından daha yüksek bir seviyede olabilir. Ve bu bağlamda, bildiğiniz gibi Çalışma der ki, gerçekten Çalışma içindeki varlık olarak sayılmadan önce bir insan, *İyi Ev Sahibi* denen Varlık seviyesinde olmalıdır. Bu yüzden Varlık yönünde, *İyi Ev Sahibi* denen seviyedeki bir insan ile başlayacağız. *İyi* kelimesine dikkat edin çünkü Varlığın *iyilik* ile bir ilgisi vardır. Bu kelimeyi Bilgi'ye uygulayamazsınız. Bilgi, ya yanlış ya doğrudur; ya gerçek ya sahtedir. Nasıl otomobil yapılacağı hakkında gerçeği öğrenebilirsiniz. Bu, gerçek olan bilgidir. Fakat aynı zamanda sahte veya yanlış Bilgi sahibi de olabilirsiniz. Bu yüzden *gerçeklik* ve *sahtelik* terimleri Bilgi yönüne aittir. Fakat Varlık söz konusu olunca, bu kelimeler tamamen aynı şekilde kullanılamazlar. Bir insan *iyi* bir Ev Sahibidir veya *kötü* bir Ev Sahibidir. İyi bir insan ve kötü bir insan terimleri, Bilgi'ye uygulanan doğru ve yanlış ya da gerçek ve sahte terimlerinden oldukça farklıdır. Tamamen sıradan bir anlamda, bir insan iyi bir insan olabilir ve diyelim ki, nasıl otomobil yapılacağı hakkında tamamen yanlış bir Bilgiye sahip olabilir. Diğer yandan, yine sıradan bir anlamda, kötü bir insan, hatta bir suçlu olabilir ve nasıl otomobil yapılacağı hakkında çok doğru bir Bilgiye sahip olabilir. Başka bir ifadeyle, Çalış-

ma'da bir insanı tanımlayan, tek başına *Bilgi* değildir. Aynı zamanda *Varlığı* açısından tanımlanır ve aslında Çalışma'da bir başlangıç noktası olarak, her şeyden önce Varlığı açısından alınır. Yani Başlangıç noktasında Bilgi seviyesi açısından değil, Varlık seviyesi açısından alınır. Bu, bir insanın Bilgisi Çalışma'da yararsızdır anlamına gelmez. Çalıştığımız Dördüncü Yol'da, bir insanın Bilgisi çok faydalı olabilir. Fakat göz önünde bulundurulan ilk şey onun *Varlık seviyesidir*, ne tür bir insan olduğudur. *İyi Ev Sahibi* seviyesinde ya da bunun yakınlarında olmalıdır ve eğer değilse, ne bildiği hiç fark etmez, Çalışma için uygun değildir. Fakat *İyi Ev Sahibinin* ne anlama geldiğini birçok kez konuştuğumuzdan, bu gece *Varlık seviyelerinden* ve onların anlamlarından söz edeceğiz. Şu Çalışma cümlesiyle başlayacağım: "Bu Çalışma'yı ilk duyuşunda bir insan onu *kendi Varlık seviyesinde* anlar ve ancak bu seviyede anlayabilir." Bu Çalışma size Bilgi olarak gelir. Fakat Bilgi ve Anlayış iki farklı şeydir. Çok *bilebilir* ve bildiklerinizi hiç *anlamayabilirsiniz*. Size yeni Bilgi olarak gelen bu Çalışma, tamamen Varlık seviyenize göre *anlaşılacaktır* ve bu da *Manyetik Merkeze* sahip olup olmadığınıza bağlı olacaktır. Bu, Çalışma'daki *Varlığın* ikinci işaretidir.

Şimdi yavaş yavaş ve özetleyerek gidelim, ki Varlık hakkındaki öğreti kavranılabilsin. İlk olarak, Varlık açısından, bir insan ortalama İyi Ev Sahibi seviyesinde olmalıdır. Sorumlu ve makul bir insan olmalıdır. *Serseri* ya da *çılgın* biri olmamalıdır; bu teknik terimlerin anlamlarını başka yerde yeterince konuştuk. Başlangıçta Varlığın ikinci işareti Manyetik Merkeze sahip olmaktır. Sıradan dilde bu, öğretiye aday olan bir kişi hayat hakkında düşünüp taşınmış, yeryüzündeki anlamını öğrenmek isteyen ve kendine ait birçok kişisel düşünce sahibi bir insan olmalıdır, anlamına gelir; bu kişisel düşünceler belirsiz de olsa, onun başka bir şey olması gerektiğini, şeylerin kendisine öğretilmiş olandan başka bir anlamı, hayatın sanki okulda kendisine öğretilenden başka bir anlamı olması gerektiğini hissetmesine yol açan düşüncelerdir. Kabaca, teknik dili kullanmadan konuyu ortaya koyarsak; kariyer, para, sahip olduğu şeyler, başarı vs. ile tam anlamıyla tatmin olmamış ve duyular dünyasının, görünüşler dünyasının ötesinde bir şeyin görüşünü yakalamış bir insan olmalıdır. Ya da daha teknik konuşursak; Varlığında Manyetik Merkez olan insan, hayatın tek başına hayata ait terimlerle yorumlanamayacağını ve dolayısıyla anlaşılamayacağını hissettiği anlar olan bir insandır. Bazen kırlarda, ormanlarda, tarlalarda, sadece kendimizden değil, tüm gerçek anlamlardan çok uzak olduğumuzu hissetmemize neden olan bir şeyler görmüş olabiliriz. Ya da din eğitimi alırken İnciller'den okunan bazı sözler, nefesimizi tutmamıza neden olmuş olabilir. Ya da ansızın gördüğümüz biri, her zaman hatırlamamız gereken bir şeyleri unuttuğumuza dair bizde garip bir his uyandırmış olabilir. Ya da bir kitapta ulaşamadığımız fakat yine de tanıdığımız bir anlamla dolu görünen bir düşünceye dokunmuş olabiliriz. Bir insan, bir yandan kendi içsel ve en gizli düşüncelerinde –kolaylıkla kelimelere dökemediği düşüncelerinde– hayatın ötesinde *başka şeyler* olması gerektiğine inanırken, diğer yandan hayattaki görevini yerine getiriyor, işini yapıyor ve olması gereken şey –asker, denizci, doktor, rahip, avukat vs.– oluyorsa aynı zamanda hem

İyi bir *Ev Sahibi*dir hem de Manyetik Merkezin izlerine sahiptir. Fakat –mümkün olduğunca acımasızca ortaya koyacak olursak– bir insan hayatta ilerlemek dışında hiçbir şeye inanmıyor ve hayatı onun bütün ihtiyaçlarını karşılayan şey olarak görüyorsa, bu durumda o, Manyetik Merkez sahibi değildir. İyi bir Ev Sahibi olabilir fakat Çalışma anlamında değil çünkü tam Çalışma anlamında İyi bir Ev Sahibi, sorumlu bir şekilde hayattaki görevlerini yerine getirir fakat *artık hayata inanmaz.* Artık hayatın kendisinin bir yere götüreceğine inanmaz ama şartlar elverdiğince görevini yapması gerektiğine inanır. Artık hayatın, aradığımız her şeyi yerine getirme kapasitesinde olduğuna inanmamak başka bir şeydir; başka bir şey aramamız gerektiğine inanmak başka bir şeydir, çünkü bu ikincisi Manyetik Merkeze sahip olmak anlamına gelir; insanın içinde olan ve bir pusulanın sıradan kanunlarına uymayan belirli bir yönü işaret eden bir şey.

Varlık hakkındaki öğretiyi tekrar özetleyelim. Birinci olarak, bir insan hayatın içinde olmalıdır, hayatla ilgilenmelidir, hayatta ve hayat bilgisinde yeterli bir pozisyona ulaşmalıdır ve böylece insan, varoluşunun sıradan güçlükleri ve problemleriyle başa çıkma kapasitesinde olan İyi bir Ev Sahibi olmalıdır; yani Çalışma, hayatın normal yüklerinden kaçmaya çalışan insanlar için değildir. *Normal, makul insanlar* içindir ve bu Varlık seviyesinden başlar. Herkesin bunu anlaması çok önemlidir. İkinci olarak, bir insanın Varlığında Manyetik Merkezin bir izi olmalıdır. Bu demektir ki, *Varlık*'ın anlamıyla ilgili Çalışma öğretisinde, Manyetik Merkezi olmayan bir insan, kim olursa olsun ve ne olursa olsun, Manyetik Merkeze sahip bir insandan daha düşük bir Varlık *seviye*sindedir. Burada, Varlık hakkındaki Çalışma öğretisinin, herhangi bir sıradan Varlık kavramından tamamen ayrıldığını hepiniz göreceksiniz. Manyetik Merkez *sahibi* ve İyi Ev Sahibi denen genel Varlık seviyesinde olan bir insan, genel anlamda basit bir şekilde İyi bir Ev Sahibi olan insanın seviyesinden daha yüksek bir Varlık seviyesindedir. Ve dahası, Manyetik Merkez sahibi fakat genel İyi Ev Sahibi seviyesinde *olmayıp* "serseri" ya da "çılgın" adlı kategorilere ait bir insan, Manyetik Merkezi *olmayan* İyi Ev Sahibi seviyesinden *daha düşük* bir Varlık *seviye*sindedir. Çalışma'nın Varlık hakkındaki bu ilk öğretisini anlamanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha vurguluyorum.

Burada, bu bağlamda birçok şey eklenebilir, fakat biz şimdi, gelişmekte olan Varlığa ait işaretler hakkında Çalışma'nın neler söylediğini düşünmeye devam edeceğiz.

Manyetik Merkeze sahip olmanın yanı sıra, bir insanın Varlık seviyesi veya niteliği hususunda söylenmiş bir sonraki teknik şey şudur; o, *birçok* olması gerçeği ile nitelenir. Ve tam olarak *İnsan'ın Varlığının çokluğu* aracılığı ile onun gelişimi anlaşılabilir. İnsan birçok farklı "ben" sahibidir ve bu özellik, onun Varlığının bir niteliğidir. İnsan *en yüksek Varlığa,* onun içinde sadece tek bir sürekli "ben" hüküm sürdüğünde ulaşabilir. Yani Varlığın bütün gelişimi, birliğin artması yönünde ilerler ve en sonunda Varlık çokluğu yerine *Varlık birliğine* ulaşılır. İnsanın bütünü *bir* insan oluşturmalıdır. Fakat şu anda *bir* değiliz, *çokluğuz.* Bir insan bir meclise benzer; bir an birisi, başka bir an başka birisi kalkar ve konuşur ve bu farklı insanlar arasın-

da fikir birliği yoktur. Bir insan, tek telefonu kullanmak için kavga eden ve hepsi de ev sahibi adına konuşan hizmetçilerle dolu bir eve benzer. Bir insan, karmaşa içinde olan bir evdir. Bir insan, bir alay kalabalıktır. Fakat onun üstünde, ondan daha yüksek bir seviyede, özellikle büyük tehlike ve büyük bitkinlik şartlarında varlığını hissettiği *gerçek "Ben"* vardır. Bu gerçek ve sürekli tek "Ben" insanın en yüksek Varlığıdır ve herkesin içinde bu vardır. Bu yüzden, Çalışma anlamında *bütün Varlık gelişimi*, kendisinin sadece kendini gözlemleme vasıtasıyla fark edilir hale gelmeye başlayan diğer yönü ile yaptığı ve söylediği bütün can sıkıcı şeylerin ötesinde, herkesin içinde, derinlerde bir yerde gizli olan ve içerideki her şeyi birleştiren bu gerçek "Ben"e yaklaşma ile tanımlanır. Çalışma'da olup bunu hissetmeye başlayan insanlar, daha fazla Varlık birliğine çoktan sahiptir. Neden böyledir? Çünkü onlar, onları birleştiren bir şeyi takip etmektedirler. Belli bir sayıdaki insan aynı şeyi düşünüyor ve pratiğini yapıyorsa, onlar daha fazla birlik içindedir ve sadece bu da değil, kendi içlerinde de daha fazla birlik içindedirler. Sadece içinde Çalışma'nın niteliğine sahip bir öğreti, ister bir kişinin kendi içinde isterse başkalarıyla ilişkisinde, bir tür birliğe vardırabilir. Çalışma öğretilerinden herhangi biriyle ilgili gerçeği görüyorsanız, kendi içinizde içsel olarak *birliğin başlangıcına* getirilmiş olacaksınız çünkü bu Çalışma gerçek "Ben" ile birleşmeye götürür ve bunun için tasarlanmıştır. Ve neye –yani negatif durumlara– kapılıp gitmemeniz gerektiğini kendi başınıza görmeye başlayacaksınız çünkü gerçek "Ben", tüm şahsi duygular (kişiye ait duygular) açısından test edilmediyseniz asla size yaklaşmayacaktır.

Böylece, daha yüksek bir Varlık seviyesinin ne anlama geldiği hakkında açık ve net bir tanıma sahip oluruz. Daha yüksek bir Varlık seviyesi, Varlığın birliğine veya tekliğine yaklaşma anlamına gelir. Eğer bizim üstümüzde hiçbir şey var olmasaydı, ulaşılabilecek bir hedef olmasaydı, tanımlanabilir bir Varlık gelişimi de olmazdı. Fakat bir hedef vardır. Fakat bu hedefi elde etmek için, ona nasıl ulaşacağımız hakkında belirli talimatları –yani bir öğretiyi– izlemek gereklidir. Her yönüyle ve ayrıntısıyla Çalışma, bu hedefe ulaşmakla ilgilidir. Hayattan edinilenden yüksek bir Varlık seviyesine ulaşmak, kişiye etki eden bir ekstra kuvvet olmadan mümkün değildir. Varlık birliğine, hayatın tesirleri vasıtasıyla ulaşılamaz. Sadece üstün Varlık gelişiminden elde edilmiş tesirlerden gelen tesirler vasıtasıyla ulaşılabilir. Yani *Varlığa uygulanması gereken özel Bilgi zorunludur*. Bu öğretiyi iyice düşünüp ne hakkında olduğunu kendi başınıza görürseniz, bunun hem psikolojik hem de kozmolojik yönden Varlık seviyesini birliğe yükseltmekle ilgili olduğunu göreceksiniz. Tüm kozmolojik diyagramlar birliğe götürür. Bu konuşmada, bu konu hakkında söylenen her şeye girmek imkansızdır. Varlığın gelişimi konusunda en büyük handikaplardan birisinin, içsel zıtlıkları görmemizi engelleyen *tamponlarda* yattığını biliyorsunuz ve sadece uzun gözlemleme ve farklı olmaya dair samimi istek, içsel zıtlıkları görmenizi sağlayabilir. Tamponlarla ve dolayısıyla içsel zıtlıklarla dolu bir insanın Varlık birliğinde daha ileri bir basamağa ulaşabileceğini sanıyor musunuz? Kendisiyle ilgili hiçbir içsel görüşe sahip olmayan

bir insanın, Varlık birliğinde daha ileri bir basamağa ulaşabileceğini sanıyor musunuz? Kendinin farkında olmak vasıtasıyla sürekli bir Çalışma aksiyonu, kişinin Varlığındaki birçok zıtlığı kırmaya ve Varlığın birçok yanlış ifadesini giderek daha az mümkün hale getirmeye başlar. Örneğin, Varlığın işaretlerinden biri, başkalarının hoş olmayan tezahürlerine katlanma kapasitesidir. Niçin bu daha büyük Varlığın bir işaretidir? Çünkü başkalarında hoşunuza gitmeyen şeyi kendinizde görmeden bunu yapamazsınız. Daha büyük Varlığın başka bir işareti, hedefinizi hatırlayabilmek ve koruyabilmektir. Niçin bu daha büyük Varlığın bir işaretidir? Bu, içinizdeki gerçek "ben"e doğru hareket etmekte olan şuurlu "ben"lerde daha fazla bulunduğunuz anlamına gelir. Eğer, sizi her zaman yanılttığını önceden bildiğiniz "ben"lere güvenmemeyi ve dolayısıyla onlarla özdeşleşmemeyi henüz öğrenmediyseniz, içinizde daha fazla Varlık gücü hissetmeyi nasıl bekleyebilirsiniz? İçinizdeki en kötü "ben"lerin, Varlığınızın idaresini eline geçirmesine izin veriyorsunuz. *Seçmeye* –ayırmaya– ve kötü olanı atmaya ve kabın içine iyiyi koymaya başlamadınız. Varlık seviyenizi değiştirmek istiyorsanız, Varlık seviyenizin ne olduğunu –yani bir süre boyunca ne tür bir insan olduğunuzu– görmek zorundasınız ya da daha kesin olarak söyleyelim, bir süre boyunca farklı anlarda ne tür "ben"lerin sizi idare etmesine izin verdiğinizi görmek ve gözlemlediklerinizi hatırlamak zorundasınız. İçinizde herhangi bir "ben" atak yapıp sizin ağzınız vasıtasıyla konuşabiliyorsa, o zaman Varlık durumunuz mekaniktir ve değişemez. İçinizde iş başında olan şuurlu hiçbir şeye sahip değilsiniz. Kendi üzerinizde çalışmıyorsunuz ve bu yüzden, bu Çalışma sizin üzerinizde etki etmiyor ve aslında siz mevcut değilsiniz.

Birdlip, 10 Ekim 1942

ÖZDEŞLEŞME

Bu akşam özdeşleşme hakkında konuşalım. Şu anda hepimiz özdeşleşmiş olma durumu hakkında oldukça fazla düşünmek zorundayız. Hepimiz özdeşleşme ile mücadele etmek ve hayata direnmek zorundayız. Her birinize şu soruyu sorarak başlamak istiyorum: " 'Ben' duygunuzu nereye yerleştiriyorsunuz?" Bu, sesi yerleştirmeye benzer. Şu anda "ben" duygusunu en mekanik şekilde yerleştirdiğiniz yer, en fazla özdeşleşeceğiniz yerdir. Eğer "ben" duygusunu tam olarak *kendini hatırlama* içine yerleştirebilseydiniz, bu özdeşleşmediğiniz anlamına gelirdi. Fakat bu şuurlu yerleştirmedir çünkü hiç kimse mekanik olarak kendini hatırlayamaz. Kendini hatırlamak şuurlu bir harekettir, şuurlu bir "ben" yerleştirmesidir, başlamak için *dikkat* gerektirir.

Bu yüzden, *dikkat* hakkında düşünelim. Dikkat durumundayken özdeşleşme halinde misiniz? *İçsel özdeşleşme* ile başlayalım. Bir insan içsel duru-

muyla tamamen özdeşleşmiş olabilir; gerilim halinde, korkmuş, incinmiş ya da kızgın vs. olabilir; o, özetle kendi durumu *olabilir*. O zaman onun "ben" duygusu ve onun durumu, bir ve aynı şeydir. Bu içsel özdeşleşmedir. Kişi kendisiyle özdeşleşmiştir. "Ben" duygusu, haletinde yer almaktadır. Farz edelim ki durumunu gözlemliyor. Bu, dikkat gerektirir. Bildiğiniz gibi, dikkat bizi merkezlerin daha şuurlu bölümlerine yerleştirir. Hiç kimsenin kendisini mekanik bir şekilde gözlemleyemeyeceğini açık ve net bir şekilde anlayın. Kendini gözlemlemekte olduğunu sanabilir ama gözlemlememektedir ve kendisi hakkında yeni bir şey öğrenmemektedir, sadece bir çemberde dönmektedir. Aslında, mekanik kendini gözlemleme, gözlemlenmesi gereken zihinsel bir alışkanlıktır. Şimdi, şu soruyu tekrar soralım: Dikkat durumundayken özdeşleşme halinde misiniz? İçsel özdeşleşme ile bağlantılı olarak bu soruyu cevaplamak, şu demektir: "İçsel durumunuzla özdeşleşmişken bunu gözlemlerseniz, hala bütünüyle özdeşleşme halinde misiniz?" Nasıl olabilirsiniz?

Çalışma'da hepimiz kendi içimizde özdeşleşmeme denen çok güçlü bir enstrümana sahibiz. Fakat herhangi birimizin bunun ne anlama geldiğini görmesi ve bunu kullanması çok uzun zaman alır. Bir insan her zaman o anki içsel durumuyla, düşünceleri, haletleri vs. ile özdeşleşmiş ise, bu durumda değişemez. Çünkü bir insanın içinde bulunduğu pozisyondan kımıldaması için ilk önce kendini ikiye ayırması gerekir. Yani kendi durumunu gözlemleyebilmelidir. Eğer o, kendi durumu ise, hiçbir şey gerçekleşmez. Eğer kendini, gözlemleyen yön ve gözlemlenen yön olarak ikiye ayırırsa –yani *iki* haline gelirse– o zaman, içsel olarak değişmek için pozisyonunu değiştirebilmeye başlar. Bu fikrin derinliğini anlayabiliyor musunuz? Bu, insanın kendi hapishanesinin dışına giden yoldur.

Şimdi, hayatla özdeşleşmiş olma ile ilgili olarak, şunun gibi bir ilk örnek alın: Bir yarıştaki atlara, desteklediğiniz bir tanesine dikkatli bir ilgi gösteriyorsanız, onunla özdeşleştiniz mi? Cevap evet ve hayır'dır. Dikkat halinde olduğunuz sürece özdeşleşmiş değilsiniz. Atınızın kazanması konusunda endişeliyseniz, özdeşleşme halindesiniz ve dikkat edemezsiniz. Bu yüzden iki durum –dikkat durumu ve özdeşleşmiş olma durumu– birbiriyle mücadele eder. Buna benzer ikinci bir örnek alın: Önemli bir mektubun bitmesi için büyük bir acele içindeyseniz, o zaman özdeşleşmişsinizdir. Fakat birçok başarısız girişimden sonra, yazdığınız şeye dikkatlice bakmanın gerekli olduğunu fark ederseniz, geri planda sanki özdeşleşmiş gibi kalmanıza rağmen, bu *dikkat durumu içindeyken* özdeşleşmiş olmazsınız. Yani merkezlerin mekanik bölümlerinde hala özdeşleşmiş bir halde kalabilirsiniz fakat mektubu doğru dürüst yazmak için merkezlerin daha şuurlu bölümlerine hareket etmek zorunda kaldığınızdan, onların içindeyken özdeşleşmiş olmazsınız. Bu örneklerde, insan mekaniklik içinde şuurludur. Aynı zamanda şuurun içinde mekanik olmanın mümkün olduğunu da not edelim.

Genel olarak hayatla özdeşleşmiş olma durumu hakkında konuşalım. Hayat nedir? Bu soruyu teorik ya da felsefi bir anlamda değil, daha pratik bir anlamda soruyorum. *Hayat farklı ölçekler üzerindeki bir dizi olaydır.* Hayat

şeyler, insanlar, nesneler değildir; bu şeyleri, insanları ve nesneleri farklı zamanlarda, sizinle farklı ilişkilere getiren olaylardır. Masanızın üzerindeki kalem kendi başına bir olay değildir fakat bir çeki imzalamak için kaldırdığınızda küçük bir olayın parçası haline gelir. Bu olayda kalem, çek defteri, masa, mürekkep, siz ve çeki yazdığınız kişi vs. hepsi aniden birbirine bağlandı. Bu bir olaydır. Bir an sonra, kalem, çek defteri ve diğerleri sanki ayrı düşerler, sessizce ve hareketsizce dururlar. Musluğunuz, banyo yapmanız veya su sızdırması dışında sizin için bir olay değildir. Uyumaya gitmeniz dışında yatağınız sizin için bir olay değildir. Şömine rafınızda bir çivi duruyor olabilir. Bu bir olay değildir. Aniden bir resim asmak istersiniz, işte o zaman çivi bir olayın içine dahil olur. Yan dairede oturan komşunuz tanımadığınız bir insan olabilir. O bir olay değildir fakat size aptal dediğini duyarsınız ve aniden, siz ve komşunuz arasında bir olay meydana gelir. Yapraklar sonbaharda yolda hareketsizce uzanmaktadır, aniden bir kasırga gelir ve yapraklar bir olayın içindedir. Bir olay şeyleri biraraya getirir, onları hareket ettirir ve sona erer. Bir dünya olayı olan savaşı düşünün. Bu, insanlık ölçeğinde bir olaydır. Büyük Britanya, Fransa, Almanya, İtalya gibi ülkeler kendi kendilerine olay değildirler fakat savaş aniden bir kasırga gibi bastırır ve onları etrafında fırıldak gibi döndürür, onları birbirleriyle belirli bir ilişki içine şiddetle sokar, bundan sonra bu bir olaydır. Savaş insanları biraraya getirmekte, onları hareket ettirmektedir ve sona erdiğinde nesneler, savaşa ait şeyler, insanlar ayrı düşecekler ve herkes evine gidecek.

Hayatı olaylar olarak çalışmaya başlarsanız, aslında çalıştığınız şey, her tezahür üç kuvvetin sonucudur, diyen Üç Kuvvet Kanunu'dur. Bir üçlüdeki üç kuvvetten birini iletmiyorsa bir *şey* olay değildir; ve herhangi bir şey veya insan, farklı zamanlarda üç kuvvetten birini veya diğerini iletebilir ve dolayısıyla belirli bir *olay* ile farklı şekillerde ilgili olabilir. Bunun ne demek olduğunu anlıyor musunuz? Bir sopa ve iki insan var. Olay yok. Sadece üç şey var. Sonra iki insan kavga eder ve biri diğerine sopa ile vurur. Şimdi hepsi bir üçlünün kuvvetlerini iletiyor ve bir tezahür, yani bir olay meydana geliyor. Eski bir dolabı açıyorsunuz ve eski bir bez bebek görüyorsunuz. Eskiden birçok küçük olaya dahil olmuştu. Şimdi sadece bir şeydir. Dolabın kapağını kapatırsınız: Bez bebek, geride hiçbir olaya dahil olmayan bir şey olarak kalır.

Özet olarak konuşursak: Hayat; şeyler ve insanlar, sadece görünen nesneler olarak değil, bir dizi olay olarak görülmelidir ve görülebilir. Ne tür olaylar tarafından yakalandığınızı görebilirseniz, bunu yapmak bir dikkat etme eylemidir ve onlarla çok fazla özdeşleşmemeyi mümkün kılar. Bütün olaylar tekrarlar. Sadece belirli sayıda olay vardır. Yeryüzündeki tüm olası olaylar, deyim yerindeyse, İnsan ile yaratıldı. İnsan, hayatı ile birlikte yaratıldı; başına gelmesi olası tüm olaylarla birlikte. Olaylar farklı ölçeklerdedir. Şimdi kendinize sorun: "Hangi olayın içindeyim? Ve onunla tamamen özdeşleşmiş durumda mıyım?" Bu sizi dikkat kesilme haline sokar. Bu, olayla çok fazla özdeşleşmenize engel olur. Hayat İnsan'ı uykuda tutar ve her zaman özdeşleştiği bir dizi basmakalıp olayla ondan bütün kuvvetini çeker. Fakat herkes olaylara bunlar sanki yeniymiş gibi girmelidir; merkez-

lerdeki kayıtlarda bir sürü materyal, bir sürü deneyim sahibi olmak için yeryüzünde hayat diye adlandırılan büyük sirkin bu farklı gösterilerinin ve ilave temsillerinin mümkün mertebe çoğundan geçmelidir çünkü aksi takdirde hayat ve bu Çalışma arasındaki gerekli zıtlık mümkün olmazdı; yani hayat hakkında hiçbir şey bilmeyen bir kişi, hayat ve Çalışma arasında çok az fark görür ve bu yüzden, zıtlıklar için gereken temele veya karşıtlıkların gerilimine kendi içinde sahip değildir. Yani hayatı ve Çalışma'yı aynı ölçekte ele alır. Hayatın içinde özdeşleştiğiniz herhangi bir olaydan içsel olarak geri çekilip olayı formüle etmeye çalışırsanız, o zaman çok fazla özdeşleşmezsiniz. Mesela şöyle: "Buna yapmadığın bir şey için suçlanmak denir," "Buna kişinin tepesinin atması denir," "Buna aşağılanmak denir," "Buna dikkate alınmamak denir," "Buna bir şey kaybetmek denir," "Buna hayal kırıklığına uğramak denir," "Buna bir karışıklık içinde olmak denir," "Buna geç kalmak denir," vs. vs.

Birdlip, 26 Ekim 1942

KİŞİSEL HEDEF

Hayatta hedef ne demektir, hepimiz anlayabiliriz. Bize bir yön verir. Hedef olmazsa biz amaçsızızdır, hiçbir yere gitmeyiz. Hatta hayatta hedef sahibi olmasak da, belki en basitinden olabildiğince uzun süre canlılığımızı, paramızı veya rahatımızı vs. korumak isteriz. Bu da bir tür hedeftir ama çok zavallıdır. Hiçbir yere gitmeyip özetle sahip olduklarımıza yapışıyoruz. Fakat belirli bir işe girmek ya da bir sınavı geçmek istiyor olabiliriz ve sonra hayatta belirli bir hedef ve yön sahibi oluruz. Sonra ona ulaşmak için fedakarlıklar yapmamız; hayattaki bu hedefi elde etmek için faydasız şeyleri atmak ve faydalı olan şeylere konsantre olmak gerektiğini keşfederiz.

Çalışma'da hedef, hayatta hedef edinmekle bazı benzerliklere sahiptir fakat birçok şekilde farklıdır. Bir noktaya kadar benzetme yapılabilir fakat aslında Çalışma'daki hedef aynı değildir çünkü hayattan farklı bir yönde olan bir hedeftir ve bir şekilde hayata karşıdır.

Bu gece, Çalışma bakımından Kişisel Hedef hakkında, Varlık üzerine konuşalım.

Çalışma bakımından hedefin ne manaya geldiğiyle ilgili en genel tanım, Çalışma'nın öğrettiği şeyleri *duymak* ve söylediklerini *yapmaktır.*

Çalışma'da hedef her zaman kendini hatırlama eylemi ile bağlantılıdır çünkü kendini hatırlama durumunda bir insan, sıradan şuur durumlarında kendisine ulaşamayan yardımı alabilir. Evren'de belirli tesirler sadece üçüncü şuur durumuna kadar nüfuz edebilir, ki burada insan kendisine şuurludur ya da kendisinin şuurundadır. Kendini hatırlarken aynı anda hedefini de hatırlarsa, yardım alabilir. Örneğin, hedefini daha iyi anlayabilir.

Hedef çok genel olabilir veya içsel bir çelişki içerebilir ya da çok zor olabilir ya da çok karmaşık olabilir ve daha basit parçalara bölünmesi gereke-

bilir ya da içinde hiçbir anlam olmayabilir. İnsanlar hedef sahibi olmada genellikle yürümeden önce koşmaya çalışırlar.

Varlık üstünde Çalışmak hususunda, bu Çalışma'da birinci hedef, kendini bilmektir: kişinin Varlığının Bilgisi. Bu herkes için geçerlidir. Çalışma'nın Bilgisi başka bir şeydir, kendine dair bilgi başka bir şeydir. Kendinizi bilmeden kendiniz hakkında bir hedef sahibi olamazsınız. Gerçek kendini bilme, kendi hakkındaki hayali fikirlerden ve illüzyonlardan ayrı olarak, sadece kendi farklı yönlerini doğrudan ve uzun süreli kişisel gözlemleme ile gelebilir. Bu yüzden bu Çalışma *kendini gözlemleme* ile başlar. Nasıl davrandığınızı, nasıl konuştuğunuzu ve öylesine kabul ettiğiniz "kendiniz" denen bu şeyin içindeki, içinizdeki şeyleri görmelisiniz. Bu Çalışma size gözlemlemeniz gereken şeyler hakkında özenli açıklamalar verir; bunlar açıklamaların kendisi için değil, götürdükleri yer için izlenmelidir. Onlar birer araçtır, birer hedef değil: Nelerin sizi uykuda tuttuğunu söylemektedirler. Yapma*ma*nız söylenen bir sürü şey ve yapmanız söylenen birkaç şey, Çalışma'daki, İnsan uykudan uyanabilir ve daha iyi tesirler altına girebilir, fikriyle bağlantılıdır. Bu, Çalışma'nın büyük hedefidir. Bunu asla unutmamalısınız çünkü kişisel hedef, Çalışma'nın tüm hedefi olan uyanma ile mutabık olmalıdır. Başka ya da karşıt yönde değil, aynı yönde uzanmalıdır çünkü aksi takdirde bir çelişki belirir. Uykudan uyanmak ile ilgili bir sistemi çalışıyorsanız, eskisinden bile daha derin uyumanıza neden olacak kişisel bir hedef edinemezsiniz.

Kişisel hedef sadece, Çalışma'nın açıklamaları ışığında doğrudan gözlemleme vasıtasıyla kendine dair bir miktar gerçek bilgi edinildikten sonra başlayabilir. Kendi Varlığınız üzerinde çalışmak için, kendi Varlığınız üzerinde çalışılacak bir şeyler görmelisiniz. Üzerinde çalışılacak hiçbir şey yoksa çalışamazsınız. Başlangıçta hepsi karanlıktadır ve kendinizde hiçbir şey göremezsiniz. Şuurlu objektif kendini gözlemleme, bir ışık ışınının içeri girmesine izin vermekle başlar ve bulanık da olsa bazı şeyler görmeye başlarsınız. Kendini gözlemlemenin sürtünmesiyle yaratılan bu ışık, giderek pratikle daha güçlenmelidir, ta ki siz hiçbir şüphe olmaksızın açık ve net bir şekilde kendi içinizde bir şeylerin görüntüsünü yakalayıncaya kadar. Muhtemelen irkileceksiniz. Durum böyleyse, şimdi kişisel bir hedef edinecek, yani kendi içinizde gördüğünüz bu şeye karşı çalışacak pozisyondasınız. Bunun kötü, negatif bir duygu, gerçekten kötü niyet olduğunu farz edelim. Şimdiye kadar onunla özdeşleştiniz ve dolayısıyla o oldunuz ve o da siz oldu. Yıllardır onun gücü altındasınız. Göreviniz, içsel olarak ondan *kendinizi ayırmak* olacaktır; adeta içsel olarak ona daha fazla dokunmamak olacaktır. Bu, Varlığınız üzerinde çalışma yönünden kişisel bir hedef olurdu. Fakat birçok insan, şartlarından hoşnut olmamasına rağmen, kendisinden hoşnuttur. Bu yüzden, kendi Varlıkları üzerinde çalışmaları gerektiği söylendiğinde, ya bunun ne demek olduğunu anlamazlar ya da bunu niçin yapmaları gerektiğini görmezler. Çalışma'daki bir insan samimi olarak kendini gözlemleme kapasitesinde ise, *Çalışma'nın ışığında* uzun süre kendisinden hoşnut kalamaz. Hayatın bakış açısından bakan bir insan kendi üzerinde çalışmak için hiçbir sebep görmeyebilir. Fakat Çalışma'nın

bakış açısı, hayatın bakış açısından farklıdır. Çalışma uyanma hakkındadır, hayat ise İnsan'ı uyku durumuna sokup uyanmasını engellemeye çalışır ve onu uykuda tutacak şeyleri yapmasını sağlar.

Bu yüzden hayatı ve Çalışma'yı ayırmalısınız. Bir şeyi hayatta yapmamanızı gerektirecek hiçbir sebep yokken, onu Çalışma'da yapmamanızı gerektiren her türlü sebep mevcut olabilir. Bu ayrımı yapmazsanız, Çalışma'da hedefin anlamı hakkında akıl karışıklığı yaşarsınız. Örneğin, hayatta isterseniz birisinden hoşlanmayabilirsiniz, insanlardan nefret edebilir, dedikodu yapabilir ve negatif duygularınızdan zevk alabilirsiniz. Fakat Çalışma'da bunu yapamazsınız çünkü içeride kendinizi harap ediyorsunuz, kısacası kendinizi zehirliyorsunuz. Eğer bu Çalışma içindeyseniz, sıradan insana göre daha fazla kanunun hükmü altındasınız. Bu, ilave bir şeyler yapmanız gerektiği anlamına gelir. *Çalışmak* zorundasınız. Fakat kendinizi hükmü altına soktuğunuz kanunlar, sizi kendi içsel tekamülünüze ve yeryüzünün kanunlarından nihai anlamda özgürlüşmeye götürür.

Çalışma'da birçok insan kendi Varlık yönleri üzerinde, yani mekanik açıdan oldukları insan türü üzerinde çalışmak hususunda, kişisel hedefin manasını anlamakta zorluk çekerler. Burası Çalışma'da kesin bir aşamadır. Kendilerinde üzerinde çalışılacak bir şey göremezler. Sebeplerden biri, Çalışma fikirlerini kendilerine uygulamamaları ve *Çalışma'nın yapmalarını söylediği şeyleri* yapmaya çalışmamalarıdır. Bu açıdan kendilerini gözlemlemezler; hayatın içinde kendilerinden memnun olduklarından, deyim yerindeyse, kendileri üzerinde Çalışma'nın başladığı *yeri* görmezler. Çalışma'nın söylediklerinden değil, hayat standartlarından kendilerini değerlendirirler. Fakat Çalışma standartları hayat standartlarından oldukça farklıdır. Hayatta tamamen doğru fakat Çalışma'da tamamen yanlış olabilirsiniz. Bu yüzden Çalışma'nın *yeni bir düşünme şekli* olduğunu fark etmek gereklidir. O yeni bir standarttır, oldukça başka bir ışıkta –dışsal hayatın ışığında değil, Çalışma'nın ışığında– kendinizi değerlendirmeye başlayabileceğiniz, tamamıyla yeni bir şeydir. Çalışma sizi farklı bir şekilde düşündürmek içindir; zihninizi değiştirmek, düşünme tarzlarınızı değiştirmek içindir, böylece kendinize yeni bir yolla bakmaya başlayabilirsiniz. (Bu *metánoia*'dır.) Bir maymun topluluğu imgeleyin. Kendilerinden memnun ve mükemmelen iyi maymunlar olabilirler fakat sorumlu insan varlıkları haline gelmek zorundaysalar, yeni bir düşünme tarzını, ne olmaları gerektiğine dair yeni bir kavramı izlemelidirler. Ve şuurlu insanlık –yani ilahi Güneş Zekası ve onun kanunları seviyesine ulaşmış, tamamen gelişmiş insanlar– açısından bizler, gerçekten hiçbir önemi olmayan maymunlardan başka bir şey değiliz. Kendini geliştirme konusundaki bir deneyden başka bir şey değiliz.

Küçük bir ölçek üzerindeki tüm kişisel hedefler birer araçtır, bir amaç değil. Bu sizi düşündürmek ve uyandırmak içindir, sizi uyanık tutmak içindir. Hedef farklı ölçeklerdedir. Büyük bir ölçekte hedef, uykudan uyanmış olmaktır, içsel özgürlüğe ulaşmaktır. Fakat bunun, birisinin hedefi olduğunu söylemek yetmez. Hedefiniz olarak çok uzakta bir şeyi görebilirsiniz fakat ona ulaşmak için daha küçük birçok hedefin gerekli olduğunu keşfedersiniz. Çin'e gitmek istediğinizi söyleyebilirsiniz fakat oraya ulaş-

mak için, bu arada birçok şey yapmalısınız ve bir bilet almak için yeterli paraya sahip olmalısınız. Bay Ouspensky, hedef şuna benzer der: Çok uzakta ulaşmak istediğiniz bir ışık görürsünüz. Fakat ona yaklaşırken, nihai hedefe ulaşmadan önce birer birer geçmeniz gereken, aynen bir yol boyunca dizilen sokak lambaları gibi birçok daha küçük ışık keşfedersiniz. Farz edelim ki, bir insan şuurlu bir insan haline gelmeyi ve mekanik insanlık çemberinden kaçmayı hedefliyor. Tabi ki bunun ne manaya geldiğini anlamaz, yani bu hedefi anlamaz. 5 No.lu veya 6 No.lu veya 7 No.lu İnsan haline gelmek için, bir insan önce 4 No.lu insan, yani Dengeli İnsan; Entelektüel, Duygusal, İçgüdüsel-Hareket olmak üzere bütün merkezleri doğru çalışan insan haline gelmelidir. *Dengeli* hale gelmek için bir insan, içinde hangi merkezlerin hakim olduğunu ve diğer merkezlerinin doğru gelişimini engellediğini fark etmeye başlamalıdır. Örneğin, içgüdüsel bir insan, ilk önce kendi rahatını göz önünde bulunduran, her şeyden önce hoş bedensel duyumları seven bir insan, *Dengeli İnsan* haline gelemez çünkü bütün psişik enerjisi hoş bedensel duyumlarında harcanmaktadır. O zaman hedefi, bir yana eğilmesine sebep olan ve diğer merkezlerin gelişimini engelleyen içindeki baskın merkeze karşı çalışmak olmalıdır. Fakat şimdiye kadar söylenenleri anladıysanız, böyle bir durumda, ancak kendi kendini görerek ve *Çalışma'nın ışığında* içsel durumunu değerlendirerek kendi kendinden memnun olmamaya başlayacağını göreceksiniz. Kendisine hayattan baktığında, olduğundan daha farklı olmak için girişimde bulunmasını gerektirecek hiçbir sebep yoktur. Ya da ağırlık merkezi Entelektüel Merkezde olan bir insanı alalım. Sadece teorilerle ve soyut düşüncelerle ilgilidir. Hayatta, kendisinden memnun olmaması için hiçbir sebep yoktur fakat Çalışma öğretisinin ışığında kendini gözlemleyerek kendi varlık durumundan memnun olmamaya başlayacaktır.

Ancak Çalışma fikirlerini anlamak vasıtasıyla bir insan Çalışma hedefi yaratabilir. Sadece yeni bir yolla düşünmeye başlayarak ve bu ışıkta kendine bakarak bir Çalışma hedefi yaratabilir. Her zaman düşündüğünüz gibi düşünüyorsanız bir Çalışma hedefi yaratamazsınız. Bir insan, Çalışma'nın kendisine bakışı ışığında kendini görerek, *Çalışma anlamında* kendisinde neyin yanlış olduğunu görebilir. Hayat anlamında kendinde yanlış hiçbir şey görmeyecektir. Hayat onu yargılamayacaktır fakat Çalışma yargılayacaktır; ve tam olarak da onun kendi değer verişi ve Çalışma'yı anlayışı sayesinde kişi kendi kendini yargılamaya başlayacaktır. Çünkü Çalışma kimseyi yargılamaz. İnsan kendi kendisini yargılamaya başlar ve bu başladığında, Çalışma'da olan bir noktaya insan kendi içinde sahip olmuş demektir.

Sıkça sorulan, "Kişisel hedefin anlamı hakkında bana bir örnek verebilir misiniz?" sorusuna gelince. Bilgi yönünden kişisel hedef, Çalışma fikirlerine daha aşina olmak anlamına gelir. Varlık yönünden kişisel hedef, Çalışma bilgisi ışığında kendini gözlemlemek ve onu kendine uygulamak anlamına gelir. Çalışma'nın sizde size dair bir şeyler söylediğini fark ettiğinizde, kendi Varlığınız üzerinde kişisel çalışma başlar. Ne zaman negatif olduğunuza kendi içinizde dikkat ettiniz mi? Kendi içinizde nerede çok fazla özdeşleştiğinize dikkat ettiniz mi? Gündüz düşlerini fark ettiniz mi?

Yanlış konuşmaları fark ettiniz mi? Sahte kişiliğin sizin içinizde ne anlama geldiğini fark ettiniz mi? Nerede kendinizi haklı çıkardığınıza dikkat ettiniz mi? Kendinize yalan söylediğinizin farkına vardınız mı? Uykunun ne anlama geldiğini fark ettiniz mi? İçsel hesaplar tutmanın ne anlama geldiğinin farkına vardınız mı? vs. Farkına vardığınız tek bir şeyle yola çıkın; onu izlemeye başlayın ve ona karşı çalışmayı deneyin. Fakat hakkında hiçbir şüphenizin olmadığı bir şeyle başlayın. Açık ve net bir şeyle başlayın ve bir süre onu gözlemlemeye ve içsel olarak ona rıza göstermemeye çalışın. Bir kere başladınız mı yol açılır. Fakat gerçekten de kesin bir şeyden başlamalısınız ve bunu Çalışma'nın anlamı ve onun büyük hedefi ışığında yapmalısınız. İlk niyetlendiğiniz hedefinizi, çok zor olduğu için koruyamazsanız eğer, hedefinizi biraz değiştirin ve sonra, özellikle her kendinizi hatırlamaya çalıştığınızda hedefinizi hatırlarsanız daha iyi bir hedefin size önerildiğini keşfedebilirsiniz.

Bu Çalışma'nın pratik yönü üzerine öğretilen her şey size birden fazla hedef gösterir. Siz tek bir şeyle başlamalısınız. Fakat bir süre sonra geri kalanları da dahil etmelisiniz. Örneğin, kendinizi, diyelim ki sinirlenmenin bir şekli üzerine veya negatif duygunun bir şekli üzerine çalışmakla sınırlayıp başka hiçbir şey yapmadan duramazsınız. Gerçekten kendi varlığınız üzerinde, Çalışma'daki tek bir şeyden yola çıkarak çalışmaya başlarsanız, hedefinizi korumak için tüm diğer şeyleri de yapmanın gerekli olduğunu keşfedeceksiniz. Küçük bir hedefi tek başına çok uzun süre tutar ve Çalışma'daki değer her şeyi ihmal ederseniz, bunun işe yaramayacağını anlamalısınız. Sizin hedefiniz, her ne ile başlarsa başlasın, er geç Çalışma'da size öğretilen tüm diğer şeyleri de dikkate almalıdır. Aksi takdirde, eğer daha kötüsü olmazsa bile, en azından hedefinizi tamamen etkisiz hale getirirsiniz çünkü desteksiz kalır. Fakat içinizde gözlemlediğiniz belirli bir şeyle başlamalısınız; daha sonra size öğretilen diğer şeylerin de gerekli olduğunu keşfedeceksiniz, tabi başlangıçtaki hedefi korumak istiyorsanız. Çalışma'nın pratik öğretisinin her yönü sizin hedefiniz haline gelmelidir. Ve sonra, eğer bir yolda çalışamazsanız, başka bir yolda çalışabildiğinizi keşfedeceksiniz. Varlıkta herhangi bir değişimi gerçekleştirmek için öğretinin tümü gereklidir.

İşte size bazı hedef önerileri:

Anti-mekanik her şey kısa süreli bir hedeftir ve uyanmamıza yardım eder. Mekanikliğe karşı gösterilen her çaba hedeftir. Yorgunken gösterilen çabalar, bu çabaları gösteren sizseniz yararlıdır; aksi takdirde yararlı değildirler.

İçinizdeki Çalışma kuvvetini yıkan yanlış konuşma, negatif konuşma, dedikodu, iftira ile mücadele hedefi herkes tarafından edinilmelidir. Bu bir tür yalan söylemektir ve özün kendisine zarar verebilir. Söylediklerinize dikkat etmeye çalışın. Tam söylediğiniz anda değilse bile daha sonra gözden geçirin. Konuşurken neye benzediğinizi görmeye çalışın ve bunun üzerinde düşünün.

Çalışırken neyin size yardım ettiğini, neyin engel olduğunu ve *çalışmaktan sizi alıkoyan şeyi* öğrenin.

Çalışma hedefini koruyarak irade yaratırız. Hedefinizi zihninizde tartmalı ve onun için nelerden vazgeçmeye hazırlandığınızı görmelisiniz. *Hedef, çaba ister.*

Baş belası gözüyle baktığınız şeyleri fark edin ve bir süre için pasif hale gelin.

İçsel şüphelerinize dikkat edin ve ara sıra onları Çalışma fikirleri ile açık ve net bir şekilde cevaplamaya çalışın. Bu, ara sıra izlemek için çok iyi bir hedeftir ve düşünmenize sebep olur.

Can sıkıntınızı ve hayatınızdan kasvetli vs. olarak söz etme eğiliminizi gözlemleyin. Bu çok önemlidir çünkü birçok kendini zehirleme biçimini engeller.

Birisini eleştirdiğinizde, söylediklerinizi dikkatlice gözden geçirin ve onu kendinize uygulayın. Bu içinizdeki zehri nötralize eder.

Yalnız kaldığınızda, gerçekten yalnız olduğunuzu ve Çalışma'nın dışında olduğunuzu düşünme iznini kendinize vermeyin. İnsanlar bu bakımdan değişmek için kendilerine fazlasıyla izin verirler, adeta kendilerini koyverirler.

Negatif duygular hakkında hedef yaratma hususunda, duyguların zamandan çok daha hızlı olduklarını hatırlayın. İlk başta onları kontrol edemeyebilirsiniz fakat sonradan onları hatırlayabilir ve neler olduğunun farkına varabilirsiniz. Bu, onları *önceden* bilmeyi mümkün hale getirir.

Hedef, Çalışma "ben"lerinden yaratılmalıdır, mekanik "ben"lerden değil. Hedefi aniden yaratamazsınız. İnsanlar hayatta, bir şeyi bir daha yapmayacaklarına yemin ederler. Çalışma'da bu şekilde "yemin etmemeli"siniz. Bu hiçbir yere götürmez. Hedef şuurlu olarak yaratılmalıdır; içsel görüşle, uzun gözlemlemeden sonra, sizi uykuya sokan şeyin ve uyanık kalmanız için size yardım edecek şeyin farkında olarak.

Son olarak, bu Çalışma'da merkezlerin bütün bölümlerini geliştirmenin bir hedef olduğunu hepiniz hatırlamalısınız. Bu demektir ki, cehaletin üstesinden gelmeli ve hayatta var olan bilgi ve araştırma dalları hakkında olabildiğince çok bilgi edinmelisiniz çünkü her biri bir merkezin belirli bir bölümünü geliştirir. Çalışma'nın anlamı ışığında, niçin gerekli olduğunu anlayarak bunu yaparsanız, bu sizin uyanmanıza yardım edecektir. Fakat bunu diğer insanlardan üstün olmak, rakip olarak üstün gelmek gibi bir hayat-bakış-açısından yaparsanız, çok faydasız bir şekilde yapıyor olacaksınız. Ve öğrenebileceğiniz belirli bir konu veya zanaat hakkında, başkaları sizin bildiğinizden daha fazla bildiği için zaman harcamaya değmeyeceğini düşünmeyin. Bu Çalışma'nın amacı kendini geliştirmektir, *kendinizi* her yönden geliştirmektir ve diğer insanların bir şeyleri sizden daha iyi şeyler yapması, en küçük bir fark yaratmaz. Şunu hatırlayın; yeni bir şeye başlamak her zaman çaba gerektirir. Hayatta kendinizi nerede bulursanız bulun, eğer bu Çalışma'nın içindeyseniz, "iyi yapabilmeli", onu Çalışma olarak alabilmelisiniz. Çalışma'nın bu yönü size çok farklı türde hedefler verebilir.

Bu, şu Çalışma cümlesiyle genelleştirilebilir: *"Bilgisizliğe (cehalete) karşı mücadele et."*

Birdlip, 31 Ekim 1942

HEDEFİN YERİ

GİRİŞ

En son hedefin gerekliliği hakkında konuştuk. Bu gece hedefin geldiği *yer* hakkında konuşmaya çalışacağız. En son konuşmamızda, Çalışma anlamında gerçek bir hedef bulmak için, Çalışma tarafından öğretilen bilginin ışığında kendimiz hakkında düşünmenin gerekli olduğu söylenmişti. Bu, ancak uzun süreli bir kendini gözlemlemeden sonra başlayabilir, böylece insan Çalışma'nın bakışıyla gerçekten neye benzediğini görebilir. Ayrıca bir insan hayatta iyi olabilir ama Çalışma'da olmayabilir, denmişti. Örneğin, bir insan eğer isterse hayatta negatif olmaktan zevk alabilir, ama bu Çalışma'da değil. Yani Çalışma kendimiz hakkındaki görüşümüzü değiştirir ve kendimiz hakkında yeni bir şekilde düşünmemize neden olur. Bu gece, hedefin, bir insanın içinden nereden geldiği hakkında konuşalım.

* * *

I. Bölüm—Hedef içimizdeki yanlış veya doğru yerlerden gelebilir. Hedef doğru olabilir ve yanlış bir yerden gelebilir ve hedef yanlış olabilir fakat doğru bir yerden gelebilir. Bunun ne demek olduğunu anlamak için, merkezlere ve merkezlerin bölümlerine geri dönmeliyiz ve ayrıca Dikkat hakkında az da olsa bir kez daha konuşmalıyız. Hedef, dikkatin minimum olduğu ya da önemsiz, küçük bir şeyden diğerine geçtiği, merkezlerin küçük mekanik bölümlerinden geldiğinde yanlış bir yerden gelir; aslında burada sıfır-dikkat ya da sadece birbirinden ayrı bir dizi küçük dikkat vardır ve hiçbir kapsamlı dikkat yoktur. Hedef, merkezlerin mekanik bölümlerine ait, bu küçük dağınık dikkatlerden kaynaklanamaz. Hedef, dikkatin *niteliğinin* farklı olduğu daha yüksek bölümlerden biçimlendirilmeli ve gelmelidir. Sıradan dikkat yeterli değildir. Bir süre önce, Bay Ouspensky, dikkat hakkında konuşurken, sürekli bir oraya bir buraya giden sıradan dikkatin gerçek dikkat olmadığını söyledi. Sadece bir süre için yönünü koruyabilen dikkatin, dikkat diye adlandırılabileceğini söyledi. Ve bu noktada, insanların küçük şeylere nasıl çok fazla dikkatlerini verdiklerini ve dikkatlerinin bunlar tarafından sürekli dağıtıldığını ve bütün dikkat kuvvetimizi bu küçük şeylere harcarsak daha büyük şeyler için dikkatimizin kalmayacağını belirtti. Böyle bir durumda, dikkatimizi artırıncaya kadar çok uzun bir süre geçerdi. Küçük şeylere çok fazla dikkat etmeye karşı mücadele etmenin gerekli olduğunu söyledi. Küçük şeyler fazla dikkat gerektirmezler. Merkezlerin hareket bölümleri, küçük bir dikkatle günlük küçük görevlerini yerine getirebilirler. Bir miktar özgür dikkat gücüne sahip olmadıkça hedefimizi korumayı bekleyemeyiz ya da aslında Çalışma'nın neye dair olduğunu öğrenemeyiz çünkü küçük şeylerle meşgul olacağız ve Çalışma, küçük bir şey olarak ya da küçük şeyler seviyesinde ele alınırsa asla anlaşılamaz. Sebep, zihnin bir ve aynı şey olmamasıdır; daha küçük ve daha

büyük bölümlere sahiptir ve Çalışma onun daha büyük bölümüne aittir; küçük bölümlere sığmaz ve dolayısıyla onlar tarafından anlaşılamaz. Her bir merkez, her şeyden önce, üç merkeze –Entelektüel, Duygusal ve İçgüdüsel-Hareket Merkezi– karşılık gelen üç bölüme sahiptir. Küçük şeyler, merkezlerin hareket bölümlerinde bulunur ve bu bölümlerde hiçbir şeyin bize ait olmadığına ve dolayısıyla bu bölümlerden hedef yaratamayacağımıza dikkat edelim. Bunun hakkında düşünmek ilginçtir. Örneğin, Entelektüel Merkezinizin hareket veya mekanik bölümünde bulunan şeyler, size ait değildirler. Bu küçük mekanik bölümler duyduğunuz diyaloglar, okuduğunuz gazeteler, her tür ufak dedikodu, cümleler, resimler, kelimeler vs. ile doludurlar ve bu şeyler size ait değildir. Bunlar gelir, giderler fakat hedef, gelip gitmemelidir. O size ait olmalıdır. Bir şeyi merkezlerin *Duygusal* veya *Entelektüel* bölümlerinde içeri aldığımızda, bize ait olmaya başlar ve hatta bir şey yaratabilir. Ve Çalışma fikirleri ve İnciller'de bulunanlar gibi buna benzer tüm fikirler de buraya düşmelidir çünkü burada soluk alabilir, yaşayabilir ve kişinin kendisine ait hale gelebilirler. Fakat merkezlerinin sadece hareket bölümleri çalışan insanlar, kendilerinin doğru yerlerinde hedef yaratmayı imkansız bulurlar.

Bizler, hayat için merkezlerin bazı bölümlerine ve diğer şeyler için merkezlerin diğer bölümlerine sahibiz. Aynı şey, merkezlerin farklı bölümlerinden geçtiğinde, tamamen farklı görünecektir. Merkezlerin Hareket, Duygusal ve Entelektüel bölümlerinde alınan aynı fikir veya aynı cümle, tamamen farklı hale gelir. Çalışma fikirleri, merkezlerin küçük bölümlerinin içeri alamayacağı kadar büyüktür. Sadece çok küçük bir kırıntı görecekler, onun manasını anlamayacaklar ve bu yüzden onu çarpıtacaklardır. Sadece merkezlerin daha büyük bölümleri, tüm Çalışma öğretisi kavramına ait bir görüş yakalayabilir. Merkezlerin dışsal hayata, duyulara yönelik olan hareket bölümleri onu kavrayamaz çünkü bunu yapmak onların görevi değildir. İçimizdeki her bir ayrı merkez ayrı bir amaç için gereklidir, ve bu durum, her bölüm ve alt-bölüm için de geçerlidir. Tek bir zihne değil üç zihne ve her birinin içinde de birçok zihne sahibiz. Belirli bir şey için belirli doğru zihni kullanabilseydik –yani onun doğru merkezini veya bölümünü– merkezlerimizde *dengeli* olurduk. Fakat neredeyse her zaman doğru zihnin dışındayız ve yanlış merkezi veya bölümü kullanıyoruz. Ve merkezlerin mekanik bölümleri ile bu Çalışma'yı almak ve onun oraya düşmesine izin vermek, tam anlamıyla, akıldan uzak olmanın bir örneğidir. Çalışma hakkında konuştuktan sonra son dedikodular, söylentiler vs. hakkında konuşmak; Çalışma'nın düşmesine ve merkezlerin küçük mekanik bölümleri ile ve bu küçük, ilginç olmayan villalarda oturan küçük "ben"lerle karışmasına izin vermek, demektir. Değer vermeden ve dikkat etmeden Çalışma'yı dinlemek, onu bu küçük mekanik hayat "ben"leri ile almak, demektir. Bu yüzden Çalışma, her şeyin değerlendirme ile başladığını söyler. İlk seferde elbette Çalışma'yı yapabileceğimiz en iyi şekilde dinleriz fakat manyetik merkeze –yani duyacak kulaklara– sahipsek Çalışma, merkezlerin duygusal bölümleri üzerine düşmeye başlar.

* * *

II. Bölüm—Bu öğretide *zihnin* evren konusunda olduğu gibi farklı seviyelerde ele alındığını ve onun en düşük seviyesinin, bir merkezin hareket veya mekanik bölümü diye adlandırıldığını bir kez anladınız mı, birçok şeyin *psikolojik* nedenini anlayacaksınız. Örneğin, niçin bu Çalışma ile ilgili çok fazla konuşmamanız gerektiğini anlayacaksınız çünkü bu, onu merkezlerin hareket bölümlerine koymaya yol açar. Çalışma'daki insanlar için bunu yapmak yerine diğer şeylerden konuşmaları daha iyidir ya da Çalışma hakkında ciddi bir şekilde konuştularsa, mümkün olduğunca başka tür konuşmalara girmeli ve aradaki farka dikkat etmelidirler. Tanrı'nın adını boş yere kullanmamanız gerektiğinin niçin söylendiğini de oldukça pratik bir şekilde anlayacaksınız. Merkezlerin daha yüksek, dolayısıyla daha şuurlu bölümlerine ait şeylerin, daha düşük mekanik bölümlere ait olan şeylerle karıştırılmasına izin verilmemelidir. *Kutsal şeylere saygısızlığın* gerçek anlamı budur. Kutsal şeylere saygısızlık, daha yüksek ve daha düşük olanı karıştırmaktır. Bu, merkezlerin bölümlerinin doğru düzenini bozar. İnsanın içindeki o çok karmaşık ve her bir bölümü belirli ve ayrı bir fonksiyona sahip olan hassas makineyi alt üst edip yıkar. Manyetik merkeze sahip olmaya niçin bu kadar önem verildiğini de anlayacaksınız. Hayatta, bu sistemde A ve B diye anılan iki tür tesir vardır. A tesirleri hayata aittir ve hayat tarafından yaratılır: politika, savaş, spor, para vs. tarafından. B tesirleri farklı bir düzene aittir ve hayatın dışından gelir. İnciller buna bir örnektir. Şuurlu insanlıktan gelir, mekanik insanlıktan değil. Şimdi dikkatli bir şekilde şunun farkına varın: Merkezlerin hareket bölümleri sadece A tesirlerini alabilir ve sadece bunu yapmak içindirler; B tesirleri, merkezlerin duygusal bölümlerine düşer; ve C tesirleri, doğrudan Şuurlu İnsan'dan gelen bu tesire rastlarsanız, entelektüel bölümlere düşer. Meseleyi bu şekilde ele almakla, her şeyin nasıl kendi doğru yerine düştüğünü görürsünüz.

Merkezlerin daha yüksek –yani daha şuurlu– bölümlerine ulaşmak için, dikkat eylemi gereklidir. Hareket ya da mekanik bölümlerde kalmak daha kolaydır ve çabadan nasıl kaçındığımızın farkına varmak ilginçtir. Hayatlarımız ve neye benzediğimiz hakkında daha fazla şuurlu hale gelmek için, merkezlerin daha şuurlu bölümlerinde, yani her seferinde tek bir şeyi değil, birkaç şeyi birarada görebilen bölümlerde olmak gereklidir. Kendini gözlemlemek, kişinin kendisi ve hayatı hakkında şuurun artmasına yol açar ve bu da hedefi daha netleştirir. Neyin yanlış olduğunu görmeye başlarsınız; sadece belirli bir andaki yanlış şeyi değil, hayat boyunca devam eden yanlışı da görürsünüz. Bunu, merkezlerin hareket bölümlerinden görmek mümkün değildir. Buralarda hayat görülemez, sadece an görülür. Bu yüzden, merkezlerin hareket bölümlerindeki mekanik "ben"lerden hedef yaratmak tamamen yanlıştır. Onlar dışarıyı sadece dar çatlaklardan görürler. Dolayısıyla, hedefinizin *ne* olduğunu düşünmek kadar, onu *nereden* yarattığınızı düşünmek de önemli hale gelir. Tabi ki, aniden sürekli bir hedef yaratamazsınız. Aniden, "Bir daha asla özdeşleşmeyeceğime veya asla negatif olmayacağıma yemin ederim" vs. diye bağıramazsınız. Çalışma'da daha geniş ve daha sürekli hedef, pratik kendini gözlemleme vasıtasıyla elde edilen kendini bilme üzerine temellendirilmelidir. Negatif

duyguları alalım. Büyük bir problemdirler. Onlar hakkında aniden bir hedef yaratamazsınız. Çalışma'nın önerdiği gibi, onları ifade etmemekle ilgili geçici bir hedef yaratmakla işe başlamalısınız ya da başlayabilirsiniz. Bu onları daha iyi gözlemlemenize yardım eder. Daha sonra, negatif olmaya bu kadar çok kuvvet harcarsanız, –örneğin mutluluk gibi– başka bir şey için kuvvetiniz kalmayacağını yavaş yavaş görebilirsiniz. Sonra, bütün kuvvetiniz bu faydasız yöne çekiliyorsa, dikkat haline ve dolayısıyla merkezlerin daha iyi bölümlerine geçemediğinizi görebilirsiniz. Tüm bunları ve diğer birçok şeyi kendi başınıza gördükten sonra, bazı negatif durumlarınız hakkında daha sürekli ve gerçek bir hedef yaratmaya başlayabilirsiniz ve bu, sizin içinizdeki *doğru yerden* gelir. Çünkü ne yapıyor olduğunuzu daha iyi anlayacak ve dolayısıyla bunu, daha çok kendinizden ve size ait olandan hareketle yapıyor olacaksınız. Fakat insanın negatif durumlara karşı mücadele etmesi gerektiğini duyup bir merkezin hareket bölümündeki taklitçi küçük bir "ben"den bir hedef yaratırsanız, sadece bunun yapılması gereken bir şey olduğunu işittiğiniz ve iyi bir akademisyen gibi defterinize not ettiğiniz için bunu yaparsanız, hedefiniz hakkında hiçbir şey anlamayacaksınız, demektir. O size ait olmayacak. Hedef belki doğru olacak fakat tamamen yanlış bir yerden gelecektir. Bu yüzden, sadece hedefinizin *ne* olduğunu düşünmek değil, onun *nereden* geldiğini düşünmek de önemlidir. Ya da başka bir örnek alalım; farz edin ki insanlar hakkındaki istenmeyen çağrışımlarınızın üstesinden gelmeyi hedeflediniz. Bunu kısacası merkezlerin hareket bölümlerinden –küçük mekanik "ben"lerden– yaparsanız, bu "ben"ler bunu yapmanız için hiçbir sebep görmeyeceklerdir çünkü bu istenmeyen mekanik çağrışımlar onların özel işidir. Bir fabrikaya, kendi spesifik işini yapmamasını söylüyorsunuz. İstenmeyen çağrışımlar mekanik bölümlerde, mekanik "ben"lerde yer alır. Fakat bu kez insanlar hakkında Çalışma ile bağlantılı olarak düşünüyorsanız, merkezlerin mekanik bölümlerinin ve mekanik çağrışımların dışına yükseltilmiş olacaksınız. Onları başka bir seviyede alacaksınız. Sahip olduğumuz bütün fırsatlar başka bir seviyenin mevcudiyetine bağlıdır. O zaman hedefiniz doğru yerden gelecek ve sonuç verecektir. Yani mekanik olarak hoşlanmadığınız insanları ele almak vs. için tamamen yeni bir yol edinebilir ve kendi mekanikliğinizde gördükleriniz açısından onların mekanikliğini görebilirsiniz. Böylece hedefin doğru olabileceğini tekrar görürsünüz fakat içinizde *nereden* geldiği de bir o kadar önemlidir. Hayat seviyesinden yapmaya uğraştığınızda olanaksız olan birçok şeyi, oldukça kolay ya da daha kolay bir şekilde Çalışma seviyesinden yapabilirsiniz. Açıklama, merkezlerin bu farklı bölümlerinde ve hedefinizin hangi bölümden geldiğinde yatar. Bu nedenle, gözlemleme vasıtasıyla kendi içinizde nerede, geniş psikolojik evin hangi bölümünde olduğunuzu bilmek ve bodrumdayken başka bir kata ait işleri (ya da tam tersini) yapmaya çalışmamak zorunludur. "Neredeyim?"; bu, kendinize sorulacak hayli kullanışlı bir sorudur. Çok kötü, dar ve düşmanca bir "ben"in yakınında veya dikkat gücünüzün sıfır olduğu merkezlerin çok küçük bölümlerinde olabilirsiniz. O zaman önemli kararları başarılı bir şekilde vermeyi ya da bir şeyi dört gözle bekliyorsanız,

işlerin çok iyi bir şekilde gideceğini ummamalısınız. Şüphesiz onu bozacaksınız. Saf dikkat eylemi, kendini gözlemlemeden dolayı, içinizdeki durumuzu değiştirebilir ve sizi daha iyi bir yere götürebilir. Dış mekanda doğru bir yerde olup iç mekanda yanlış yerde olabileceğinizi biliyorsunuz. Dışsal olarak mekanda yanlış ya da doğru yerde olmak hakkında birçok şey biliyoruz fakat içimizde, içsel olarak yanlış ya da doğru yerde olmak hakkında çok az şey biliyoruz ve bu ikincisi çok daha önemlidir. Tabi ki, kendinizi *bir* olarak aldığınız sürece bunun ne demek olduğunu anlayamazsınız. Fakat gözlemleme ile *çokluk* olduğunuzu ve içinizde birçok *yere* sahip olduğunuzu bir kere görürseniz, anlamak daha kolay hale gelir. Ve Çalışma'nın pratik bir şey olarak, yöneltilmiş dikkat vasıtasıyla içsel durumumuzu değiştirebileceğimizi öğrettiğini aklınızdan çıkarmayın.

Birdlip, 14 Kasım 1942

HİDROJENLER ÜZERİNE

I

Uzun bir aradan sonra bu gece tekrar, Çalışma'nın kozmolojik yönü hakkında konuşacağız. Bu o kadar geniş bir konu ki, sanırım asla tüketemeyiz. Bütünüyle, Evren'in içindeki İnsan ve İnsan'ın içindeki Evren gerçeği hakkındadır; bu yüzden kolayca açıklanmasını bekleyemezsiniz. Bu nedenle Çalışma'da, birbiriyle bağlı ve tedricen anlaşılacak, bir Psikolojik bir de Kozmolojik yön vardır. Aksi takdirde *gerçek* Psikoloji var olamazdı. Çalışma şöyle der: İnsan, içinde yer aldığı Evren'den ya da Kozmos'tan ayrı olarak alınamaz ve Kozmos da İnsan'dan ayrı olarak alınamaz. İnsan'ın göründüğü *Büyük Alem, Makrokozmos*'tur ve onun içinde İnsan bir *Mikrokozmos* ya da küçük Evren *olmalıdır*; yani içinde Evren'i yansıtma ve onunla uyumlu olma imkanlarına sahiptir.

İçinde *İnsanoğlu*'nun kendi yerini bulduğu, Büyük Yaratılış Işını'ndaki Güneş'ten inen küçük yan oktavdan daha önce söz ettik ve Çalışma'nın kozmolojik yönünü incelememizde bu noktada durduk ve bu açıdan İncil-ler'deki mesellerde yer alan fikirleri incelemeye başladık. İnsan, Yaratılış Işını'nın kendisinde görünmez. İnsanoğlu, kendini geliştirmede Güneş'in bir deneyidir. Yeryüzü üzerindeki Organik Yaşamın bir parçası olarak doğaya hizmet eder. Yeryüzü'nün ve onun Ay'ının gelişimine hizmet eder. Fakat uyanmaya çalışırsa başka bir kader olasılığıyla Güneş tarafından yaratılmıştır. Yeryüzü üstünde Çalışma'nın ve diğer küçük öğretilerin mevcudiyetinin sebebi budur: uykuda olduğu sürece sadece doğanın hizmetinde olan İnsanoğlu'nu uyandırmak; ki böylece o uyanabilir ve daha zeki tesirler altına girebilir ve sonunda kendi asıl kaynağına dönebilir. Bu İnsan'ın iki yönüdür ve bu nedenle Çalışma'daki *İnsan* uyuyan ya da *meka-*

nik İnsan ve uyanmakta olan ya da kısmen uyanmış ya da tamamen uyanmış İnsan, yani *şuurlu İnsan* olmak üzere bölünmüştür.

Şimdi çok kısa bir şekilde konuşacak ve bu Çalışma'da birinci büyük kozmolojik diyagramdan, Yaratılış Işını'ndan kaynaklanan birçok farklı fikrin tümünün sade bir dış çerçevesini vereceğim. Bu diyagram Mutlak'tan başlar ve bir iniş düzeni skalasında, Evren'in en küçük ve en az gelişmiş kısımlarına kademeler halinde iner. Bizim Yaratılış Işını'mız, uydumuz Ay'a kadar iner. Bu gece, bu diyagram ile farklı Işın seviyelerindeki farklı *maddeler* veya *enerjiler* fikri arasında bağlantı kuracağız. Bu sistemde madde ve enerji, aynı şeyin farklı yönleri olarak birlikte konuşulur. Bu bağlamda ilk anlaşılması gereken şudur: Işın'ın tepesinde en iyi madde mevcuttur ve Işın'ın en altında en adi ve en kaba madde mevcuttur. Bu, yaratılışın her bir basamağına ait *farklı materyaller* fikrini size verir. Üç Kanun Kuvvetini izleyen ve Yedi Kanunu'na veya Oktav Kanunu'na göre art arda kademelerde kendini tezahür ettiren yaratılış işlemi aşağıya inerken, yaratılışın her bir seviyesinin *materyali daha yoğun* hale gelir. En üst seviyesi olan Mutlak'ın kendisi ile, *en iyi* maddeyi ve dolayısıyla *en büyük* enerjiyi ilişkilendirmeliyiz. Işın'ın en altındaki Ay ile en adi maddeyi ve dolayısıyla en az serbest enerjiyi ilişkilendirmeliyiz. Mutlak seviyesine, Yıldızlı Galaksi seviyesine, Güneş seviyesine, Yeryüzü seviyesine ve Ay seviyesine ait maddeler var. Evren'in Aşağı İnen bir Yaratılış Skalası olduğunu, Mutlak'tan çok uzaklarda sanki daha soğuk ve daha yoğun hale geldiğini bir kere kavrarsanız, Çalışma *evrende bir noktadan* söz ettiğinde ne demek istediğine dair bir şeylerin farkına varırsınız. Belirli bir madde –buna *madde-enerji* diyelim– formunun bulunduğu yerde, Evren'de bir nokta meydana gelir. Gözle görülür bir şekilde, akkor halindeki Güneş'in maddesinin, Güneş'te mevcut olamayacak Yeryüzündeki masa ve sandalyelerin maddesinden –ya da aslında Yeryüzü'nün maddesinden– daha iyi olduğunu anlayabiliriz. O zaman şu anda sadece, yaratılış eyleminin bir dizi başarılı *yoğunlaşma* olduğunu kavrarsak, çok yanılmış olmayız. Bu ışık altında görüldüğünde Evren, Mutlak'tan kaynaklanan bir İniş Skalası olarak, bir enerji dizisi ya da *madde-enerji*dir. Ya da kısaca, bir dizi *farklı materyal*dir. Bu sistemde Evren'deki bu farklı noktalara ya da farklı maddelere *Hidrojenler* denir. Şu anda bu kavramı açıklama olmaksızın kabul etmelisiniz. Evren, en tepeden başlayıp en alta kadar inen bir dizi *Hidrojen* veya maddedir. Aşağı doğru indikçe bu "Hidrojenler"in ya da madde-enerjilerin yoğunluğu artar. Deyim yerindeyse, daha kaba, daha kalın ya da daha ağır hale gelirler.

Burada Evren'in nasıl bir dizi Madde-Enerjiye dönüştüğünü gösteren bir diyagram var. İlk önce, Yaratılış Işını'nda dört nokta alınır: Mutlak, Güneş, Yeryüzü ve Ay. Üç oktav ile bağlanırlar ve sonuç Üç Radyasyon (Işınım) Oktavı diye adlandırılır. İlk üç nota olan *Do, Si, La* birinci enerji-maddeyi ya da Hidrojeni oluşturur ve böyle devam eder. Tüm bunlar başka bir zaman bütün detaylarıyla açıklanacaktır. Buradaki amacım, *Hidrojenin* anlamı hakkında size bir fikir vermektir, ki böylece diğer birkaç diyagrama devam edebileyim. Bu Hidrojenlerin ya da Enerjilerin, aşağı doğru indikçe Işın'ın farklı *seviyelerinde* oluşturulduğu fikrine sahip olmanız şu anda ye-

terli olacaktır. En son sütunda gördüğünüz gibi Hidrojenler aynı oranda indirilir. Bunun nedeni sadece belirli Hidrojenlerin *İnsan'ın* içinde mevcut olması ya da olabilmesidir. İnsan, onun içinde Evren'i oluşturan *tüm* maddelere ve enerjilere sahip değildir. Örneğin, Mutlak maddesine sahip değildir. Üçüncü sütun İnsan'ın içinde bulunan ya da daha doğrusu, İnsan'ın sahip olabildiği Hidrojenleri verir. Bu diyagramı biraz çalışın. İniş düzeninde Evren'in, Yaratılış Işını'ndaki farklı *noktalardan* gelen farklı nitelikte ve yoğunlukta bir enerjiler Evrenine dönüştüğünü göreceksiniz. İlk dört Hidrojen olan *6, 12, 24* ve *48 Psişik*'tir. Yani "psikolojik" enerjilerdir. İnsan'daki merkezleri çalıştıran enerjilerdir. Beşinci Hidrojen olan *96* "Hayvansal Manyetizm" diye adlandırılır. Altıncı olan *192*'ye "hava" denir. Ardından *384* "su", *768* "besin" ve sonra odun, lif, çimen gibi maddeleri içeren *1536*, sonra mineraller denen *3072* gelir. Tüm bu Hidrojenler *İnsan*'da bulunur. Ve bu maddelere sahip olduğu için, insan kendi içinde (bir noktaya kadar) kozmosu temsil eder. Belli bir noktada bu Hidrojenlerin "görünür" hale geldiğine dikkat edin. Psişik Hidrojenler "görünmez"dir.

Şimdi bu Hidrojenleri, 3-katlı fabrika olarak düşünülen İnsan'a uygulayalım. İnsan'a, Hidrojenler terimleriyle Hidrojen *48, 192* ve *768* denen üç besin girer.

Diyagram (I)

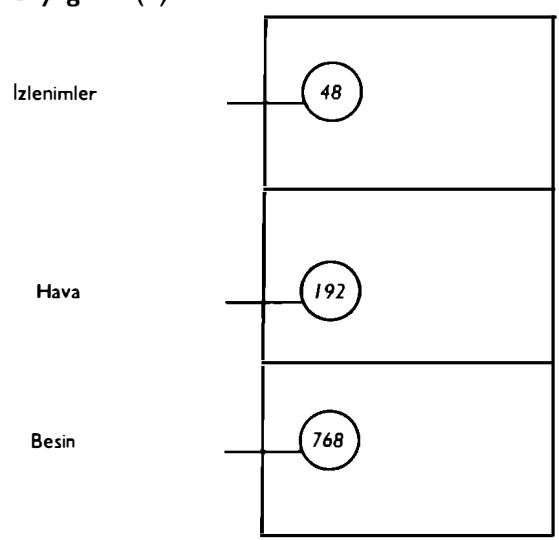

İnsan, Evren tarafından, onun içindeki üç noktadan beslenir. Bu Hidrojenler *sindirilmiş* hale gelir. *768*'in Sindirimini adım adım izleyelim. Sindirim, *Dönüşüm*'dür. Beden, oktavlar kanunuyla düşük Hidrojenleri daha yüksek Hidrojenlere dönüştürür. Özetle konuşursak, *768 384*'e dönüşür vs. ta ki Hidrojen *12*'ye ulaşılıncaya kadar.

Diyagram (2)

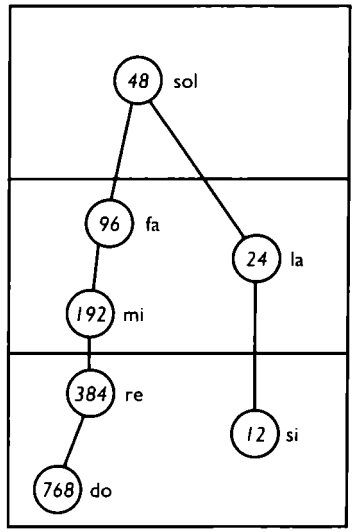

Şimdi, özetle konuştuğumuz için, hava oktavını atlayacağız ve İzlenimler *48* dönüşümü hakkında konuşacağız. Bu, küçük miktarlar haricinde, kendi kendine ilerlemez. Fakat Beden'deki en önemli *sindirim* oktavıdır.

Diyagram (3)

İzlenimler besini

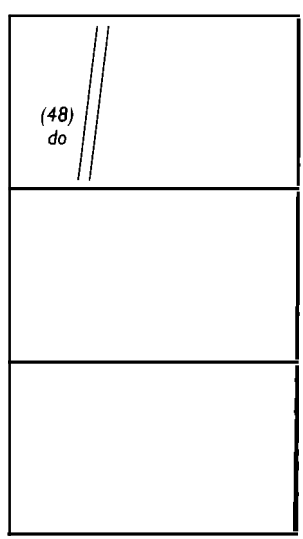

Bu enerji, *sindirmek* üzere ona bir şeyler getirilmediği müddetçe durur. Oktava başlandıysa, Beden'de *ekstra Hidrojenler* oluşturur.

Diyagram (4)

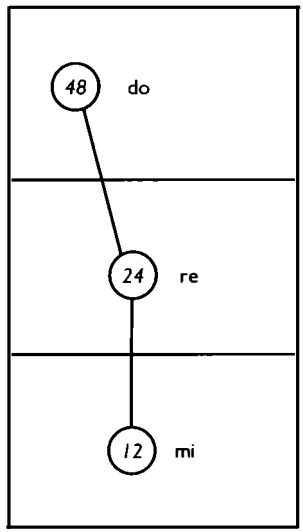

Buna rağmen, bunu etkilemek için İlk Şuurlu Şok verilmelidir. Şu şekilde:

Diyagram (5)

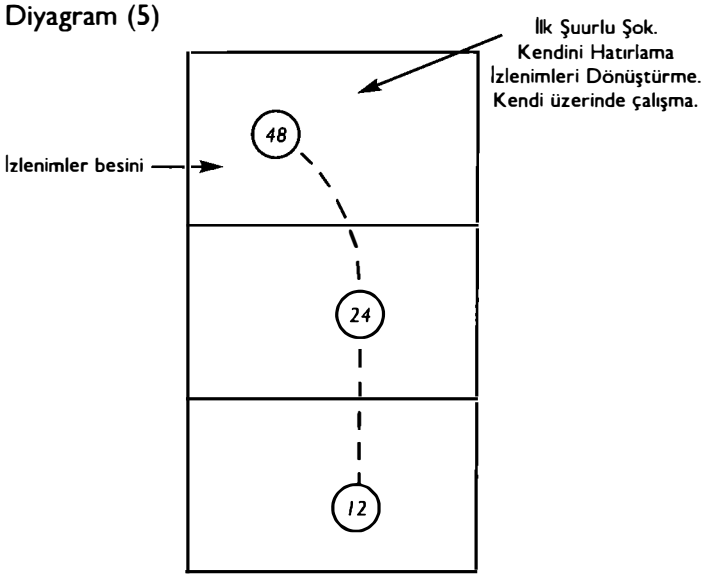

Bir insan kendi üzerinde *çalıştığında*, içinde oktavın işlemesini ve yeni *enerjiler* yaratmasını başlatır. Bu, onun içinde yeni kuvvetlerin yaratılması açısından bir insanda Çalışma'nın başladığı zamandır. Hepinizden sadece genel fikri anlamanızı istiyorum. Daha sonraki bir zamana kadar tüm detaylar bir kenara bırakılabilir.

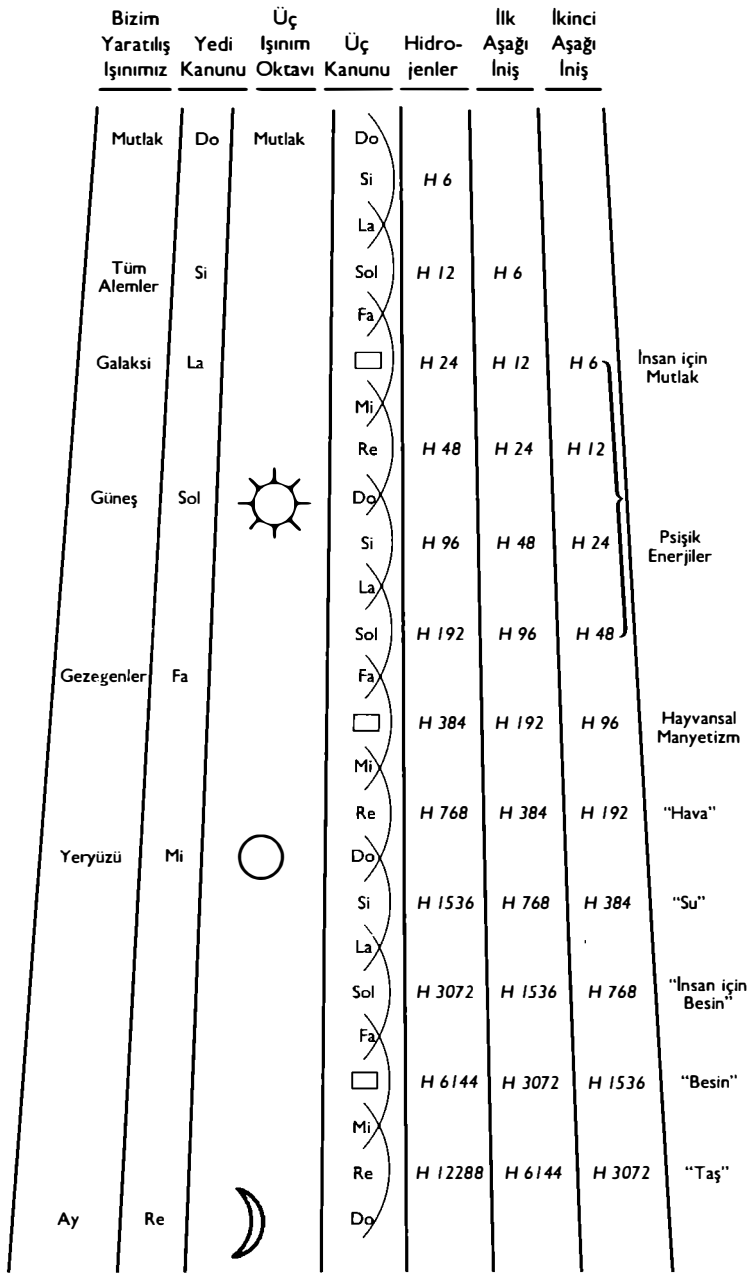

Birdlip, 21 Kasım 1942

HİDROJENLER ÜZERİNE

II

BESİN OKTAVI

Bu gece sadece Besin Oktavı hakkında konuşacağız.

Bir oktav olarak sayılan Yaratılış Işını, Do notasıyla en üst Mutlak seviyesinden başlayan ve aşağıda Ay seviyesinde Re notasına ulaşan, *aşağı inen* bir oktavdır: *Do-Si-La Sol-Fa-Mi-Re*. Yaratılışın aşağı inen skalasında farklı noktalarda oluşturulmuş Hidrojenler veya enerji seviyeleri kavramını bir kere kavradığınızda bunun yukarı çıkan bir oktav olamayacağını göreceksiniz. Mutlak, olası en iyi maddeden oluşmuştur. En Yüksek Enerji-Seviyesi'dir; ondan daha yüksek, daha iyi madde ya da daha iyi, daha ince, daha zeki enerji olası değildir. Bu yüzden, yaratılış eylemi, *yukarı çıkan* bir oktav formunda olamaz çünkü bu, başlangıç noktasına, yani Mutlak'a ait olandan daha iyi maddelerin yaratılışını ima ederdi; ondan daha iyi bir şeyler yaratılıyor olurdu ki bu imkansızdır. Fakat İnsan, kendi içinde daha iyi maddeleri yaratma olasılığına sahiptir. O, kendini geliştiren bir varlık olarak yaratıldı. Yani kendinden daha iyi bir şey yaratabilir ve böylece yaratılış merdiveninde *yükselebilir*. Daha iyi enerjileri yaratabildiği ise, daha sonraki bir konuşmanın konusudur.

Demek ki Yaratılış Işını'nın inen bir oktav olması şarttır; onun inişindeki farklı noktalarda ona ait enerji-maddelerin yoğunluğunun veya kabalığının artması da şarttır. Işın'ın kaynağından, Mutlak'ın kendisinden uzaklaştıkça bunlar daha kaba hale gelirler. Bu, Hidrojenlerle bağlantılı sayılar vasıtasıyla gösterilmiştir: *H 6, H 12, H 24* vs. Her bir sayı, daha yoğun ya da daha kaba enerjiyi gösterir. Bu yüzden, Işın'da aşağı inerken Hidrojenler daha yoğunlaşır ya da daha kabalaşırlar ve bu, Hidrojenlerin Yaratılış Işını'ndaki pozisyonları ile ilişkisinin verildiği Diyagramlarda açıkça gösterilir.

Yaratılış Oktavının kendisi inen bir oktav olmasına rağmen, insan makinesindeki oktavların hepsi *çıkan* oktavlardır. Onlar tam tersi yönde giderler. İnsan tarafından kendi hayatı için kullanılan Evren'deki üç Hidrojen, ona dışarıdan girer ve yukarı çıkan oktavlar için başlangıç-noktalarını ya da *Do'ları* oluşturur ve İnsan için *yaşam* budur. Yani canlı bir varlık olan İnsan, düşük enerji-maddelerini daha yüksek enerji-maddelerine *dönüştürür*. Bu yaşamdır. Yaşam dönüşümdür. İnsan düşük Hidrojenleri daha yüksek hidrojenler haline dönüştürür.

Bu gece, "İnsan için Besin" denen *Hidrojen 768*'den başlayarak, sadece Besin Oktavını ele alacağız. *Yukarı çıkan* bir oktavı oluşturan bir dizi başarılı basamaktan sonra *Hidrojen 12*'ye dönüştürülür: *Do 768* dönüşümle *Re 384* haline gelir, *Re 384* dönüşümle *Mi 192* haline gelir ve böyle devam eder.

Üç-Katlı bir Fabrika olarak görülen İnsan'daki
Yukarı Çıkan Besin Oktavı

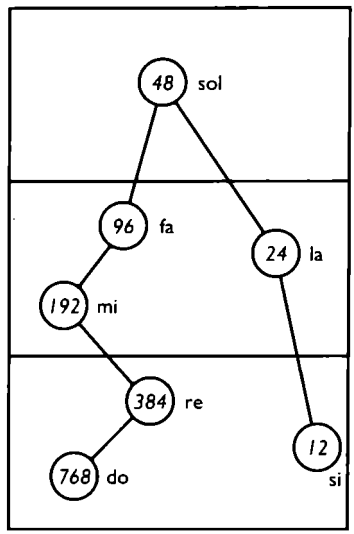

En alt katta içeri alınan
Besin H 768
"İnsan için Besin"

Geçen sefer işaret edildiği gibi, bu diyagramları olabildiğince basit ve kısaltılmış şekilde veriyorum. Yukarı çıkan bu *Besin* oktavının bütünü, Çalışma açısından, bedene ağız yoluyla alınan sıradan besinin *sindiriminde* başarılı basamakları temsil eder. Onun sindiriminde birçok basamak ve aşama mevcuttur. İlk sindirim veya dönüşüm ağızda, midede vs. meydana gelir ve bu yeterince kolay bir şekilde anlaşılabilir. Biz buna "besinlerin sindirimi" deriz. Yediğimiz besin ilk önce daha ince bir forma dönüşür ve bu şekilde mide duvarları yoluyla daha içerilere, lenf ve kan akışına geçmeye başlayabilir. Bu aşamada ona (Çalışma'da), *Re* notasında ya da aşamasında *Hidrojen 384* veya "Su" denir. Bunun insan makinesindeki "besin sindirimi" sürecinin sonu olduğunu düşünürsek büyük bir hata yaparız. Bu sadece başlangıçtır. Çalışma anlamında, tam sindirimin ilk basamağıdır. *Hidrojen 384, Mi* notasında ya da aşamasında "Hava" denen *Hidrojen 192*'ye geçer. Burada tüm söyleyeceğim şu: Aynen sıradan sindirimde mide vs.de *Hidrojen 768*'den *Hidrojen 384*'e geçişte yanlış veya hatalı sindirim meydana gelebileceği gibi, başka tür bir yanlış sindirim *Hidrojen 384*'ten *Hidrojen 192*'ye geçişte meydana gelebilir ve bu, soluduğumuz hava ile olmak zorundadır. Söylemek istediğim, bu aşamada sindirim hava olmadan devam edemez. Fakat buradaki basit açıklama bu konuyu tam olarak içermeyecek ve bu yüzden daha sonra ele alınacaktır. *Hidrojen 192*, daha sonra *Fa* notasında *Hidrojen 96*'ya geçer. Bu, daha ileri bir sindirim aşamasıdır. *Fa* notasında *Hidrojen 96* ya da *Fa 96* "Hayvansal Manyetizm" diye adlandırılır. Buna başka isimler de verilir. Anlatılmak istenen şey şudur: Onun

maddeselliği daha kaba, görünür Hidrojenler ve daha ince, görünmez ya da psişik Hidrojenler arasındadır. İnsan makinesini oluşturan üç-katlı fabrikanın orta bölmesinde yapıldığına dikkat edin.

Bir an için burada, *Fa* işareti altında ya da *Fa* notasında beliren bu *Hidrojen 96*'ya bakalım. *Fa 96*, "Hayvansal Manyetizm" diye adlandırılır. Basitçe *canlılık* ya da *sağlık* dersek, onun için tam anlamıyla doğru terimi kullanıyor olmayız. Canlılıkla ya da sağlıkla bağlantılıdır ama yine de tam olarak aynı şey değildir. Fiziksel canlılık ya da sağlık, daha çok *Hidrojen 384* ve *192*'nin uygun miktarlarına bağlıdır. "Hayvansal Manyetizm" terimi ise "hayvansal" bir şey ve dolayısıyla bir şekilde "fiziksel" bir şey anlamına gelir, bir tür canlılık ya da sağlık; "manyetizm" terimi de bunun daha yüksek bir seviyede olduğunu gösterir. Bir insan, sıradan anlamda, fiziksel olarak çok sağlıklı olmaktan zevk almayabilir fakat yine de *Fa 96*'ya sahip olmaktan kaynaklanan güce ve çabuk iyileşme yeteneğine sahip olabilir. Bir kişi, aslında, fiziksel olarak hasta olabilir fakat yine de hastalığı aşmasını sağlayacak miktarda *Fa 96* maddesine sahip olabilir ve diğer yandan, fiziksel olarak iyi ama yetersiz miktarda *Fa 96* sahibi olabilir ve başkalarını iyi hissettirecek çok az miktarda güce sahip olabilir. Uzun süre önce birisi G.'ye *Fa 96*'nın ne anlama geldiğini sordu. Cevap şöyleydi: Bu Hidrojene yeterli miktarda sahip olsaydın "pireler seni ısırmazdı". Tabi ki, doğal olarak, bu cevabı duyan bazı insanlar şok oldu ve bunun konu dışı ve kaba olduğunu düşündüler. Fakat fikir tam olarak bu cevapta ifade edildi. *Fa 96* bizi, sanki bizi çevreleyen bir "zarf" gibi koruyan bir şeydir. Şimdi onun durumuna bakalım. Söylendiği gibi, ikinci katta üretilir. Bildiğiniz gibi, İnsan'daki merkezlerin diyagramında, *duygusal merkez* ikinci kattadır; bu kata hakim olur. Bu yüzden, duygusal merkez yanlışsa, *Fa 96*'nın oluşması engellenir. Negatif duygu, umutsuzluk, sinirsel korku, yanlış tahayyül, kıskançlık, depresyon, endişe, kronik hoşnutsuzluk, sürekli endişe vs. hepsi duygusal merkezin negatif durumlarıdır. İnsan makinesinin ikinci bölmesinde meydana gelen bu tip durumlar, *Fa 96*'nın yeterli miktarda oluşumunu engelleyebilir ve dolayısıyla insan bu önemli madde açısından tükenir. O zaman "Hayvansal Manyetizmi"ni çaldırır. Yani besinin sindiriminde bu basamak engellenir ve dolayısıyla, besin oktavının yoluna devam edip daha da gelişmesini engelleyen bu noktada belirli bir "hazımsızlık" şeklinin acısını çeker. Bazen çok negatif insanlar ya da bir tür hasta insanlar, *Fa 96* açısından bir insanı tüketebilir; fakat sadece kişi onlarla özdeşleşirse. *Fa 96* sahibi bir insanla temas kurmak insana enerji verdiğine göre, bunlardan biri kendini tükenmiş hissederken, diğeri tam tersine oldukça iyi hisseder. Alışkanlık eseri negatif olan insanlar, özellikle belki kendi uzun süreli kıskançlıklarında ve kinlerinde çok kötü olanlar vs. *Fa 96*'yı başkalarından yerler ve aslında onları tüketmekten zevk alırlar, özellikle genç insanlar söz konusu olduğunda. Onlar, deyim yerindeyse, *Fa 96* denen kanı emen gerçek vampirlerdir. Kişi onlarla temas kurmaktan her zaman kaçınmalıdır. Yine, kötü niyetli olmayıp hayatta hiçbir çaba göstermeyen, özetle kasvetli, depresif insanlar bazen bu çok önemli kuvvet açısından aynı şekilde başka insanları tüketebilirler. Fakat şimdilik sadece, kişi-

nin tüm negatif durumlarının uygun miktar *Fa 96* oluşumunu engelleyebildiğini hatırlayın; bu insan makinesindeki çok önemli bir enerjidir ve hem fiziksel hem psişik birçok hastalıktan bizi korur.

(Çalışma görüş açısından besinin tam sindiriminde) bir sonraki kademe, *Fa 96*'nın *Sol 48*'e geçişidir. Bu *Hidrojen 48*, ilk mantal veya psişik Hidrojendir. Düşünme için kullanılan en düşük enerji-maddesidir. Entelektüel Merkezin biçimlendirici yönü tarafından, hayattaki sıradan düşünme bölümü tarafından kullanılır. *Fa 96*'nın oluşumu –diyelim ki negatif durumlar, içsel kale alma, kendine acıma ya da herhangi başka bir sebep tarafından– engellenirse çok az miktar *Sol 48* üretilir. Dolayısıyla kişi konsantre olamaz, açık ve net bir şekilde düşünemez, hiç *zihinsel* efor gösteremez. Ve sıklıkla, bu sinirsel bozukluğun ilk işaretidir.

"Sindirim"de –yani dönüşümde– bir sonraki kademe, *Sol 48*'in *La 24*'e geçişine dayanır. *Hidrojen 24*, Duygusal Merkezi çalıştıran enerjidir (ya da "yakıt"). Bu "yakıt" negatif duygularda tamamen harcanabilir, ki bu durumda besinin sindiriminin son aşaması –yani *La 24*'ten *Si 12*'ye geçiş– engellenir. *Hidrojen 12* cinsel merkezi çalıştıran enerjidir. Bu merkez nadiren kendi enerjisiyle çalışır.

Anlattıklarım çok özetti ve birçok şey söylenebildiğini göreceksiniz. Bir ilke olarak, kavramanız gereken, insan makinesindeki *tam* besin sindiriminin (Çalışma öğretisinde) altı basamaktan meydana gelmesidir. Sıradan bilimsel "sindirim" fikrinin çok ötesine gider. Ve her aşamada kötü-dönüşüm ya da "hazımsızlık" meydana gelebildiğini göreceksiniz.

Dengeli bir insanda bütün farklı enerjiler ya da Hidrojenler ya da "Yakıtlar", üretimlerinin farklı noktalarında uygun miktarlarda kullanılır. Fakat farz edin ki, mesela bir insan biçimsel çalışma ile meşgul. Gece gündüz çalışıyor diyelim. Bu amaç için *Hidrojen 48* –yani *Sol 48*– kullanır. Eğer çok fazla kullanırsa, o zaman daha ilerideki *La 24*'ten *Si 12*'ye geçiş için çok az bir miktar kalır ya da hiç kalmaz. Onun duygusal ve cinsel hayatı açlık çeker. Başka bir deyişle, bedende her Hidrojenin bir *kullanılışı* bir de *yanlış-kullanılışı* vardır. Çünkü bir insan *Hidrojen 48*'i yeterince kullanmazsa –yani hiç düşünmeye çalışmazsa, zihnini hiçbir şey için çalıştırmazsa– o zaman merkezde –burada kullanılması gereken– yanlış bir *H 48* birikimi vardır. Merkezi *zehirler*. Fakat tüm bunlardan daha ayrıntılı bir şekilde daha sonra söz edeceğiz. Şu anda, uygun ve doğru miktar enerji –yani gerekli Hidrojen– olmadan, fiziksel ya da psişik tek bir aktivitenin bile mümkün olmadığını hatırlayın. Sizin beşer makinenizdeki mevcut amaç için belirli ve gerekli Hidrojen olmaksızın hissedemez, düşünemez, duyumsayamaz, hareket edemezsiniz. Ciddi bir şekilde hasta olduğunuzda düşünmenin, hissetmenin ya da hareket etmenin ne kadar zor olduğunu hepiniz bilirsiniz. Bunun nedeni, ondan sağlanan bütün farklı enerjiler ya da Hidrojenler ile birlikte Besin Oktavının, çok düşük yoğunlukta çalışıyor olmasıdır. Fakat siz yanlış besinler yiyebilirsiniz. Bu başlangıçtadır: *768*. Yanlış bir şekilde başlarsınız. Sonra, yeterince hava alamayabilirsiniz; bu da *192*'ye aittir, daha sonra açıklanacak. Sonra negatif olabilirsiniz, bu *96* ve *24*'ü engeller ve bu çok ciddidir. Ya da yeterince düşünmez ya da çok fazla düşünürsü-

nüz; bu *48*'i ve dolayısıyla *24*'ü ve *12*'yi karıştırır. Fakat tüm bunlar, genel bir çerçeve haricinde anlatmak için fazlasıyla karmaşıktır. Kavramanız gereken sadece genel ilkedir. Sadece yanlış fonksiyonumuzun, yanlış düşünmemizin her şeyi engelleyebildiğini kavrayın.

Birdlip, 30 Kasım 1942

HİDROJENLER ÜZERİNE

III

I. Bölüm—İnsan'daki Merkezlerin Diyagramı ile Üç-Katlı Fabrika olarak İnsan Diyagramının aynı olmadıklarını anlamalısınız. Her birinde üç bölme görünür: üst, orta, alt ve bunlar *kabaca* Baş'a, Akciğer ve Kalbe, Karın ve Cinsel Organlara karşılık gelir. Bu diyagramlar kabaca grafikte İnsan'ı temsil eder.

Geçen sefer, sıradan besinin sindiriminin altı kademesinden söz ettik; en alt fabrikadan içeri *Hidrojen 768* olarak alınır ve midede *Hidrojen 384*'e dönüştürülür; lenf ve kan akışına geçer ve *Hidrojen 192*'ye dönüştürülür ve böylece başarılı dönüşüm aşamaları ile devam eder, ta ki bedende mekanik bir şekilde üretilen en iyi madde veya enerjiye, yani *Si* notasında *Hidrojen 12*'ye ulaşılıncaya kadar. Bu enerjinin, yeni bir oktavın başlangıcı olmadıkça dönüşüm ile daha öteye ilerleyemeyeceğini fark edeceksiniz.

Ayrıca Duygusal Merkez orta bölmede yer aldığı için, bütün hoş olmayan duygusal durumların, orta bölmede ya da laboratuvarda meydana gelen dönüşümün kimyasal sürecini bozabileceği de anlatıldı. Bir insan negatif duyguları, depresyonu, üzüntüsü ya da ümitsizliği vs. ile esaslı bir şekilde özdeşleşmişse, Besin Oktavının çalışması hem yukarı-çıkışta hem aşağı-inişte bozulmuş olabilir. Yani hem *Fa 96*'nın hem de *La 24*'ün oluşumu engellenmiş olabilir ve *Fa 96*'nın oluşumu bozulursa, *Sol 48*'in oluşumunun da bozulacağını açık bir şekilde göreceksiniz ve *Sol 48* genellikle Entelektüel Merkez tarafından düşünme için kullanılan enerji olan ilk *psişik* Hidrojendir. Düşünme, hissetme, hareket etme, memnuniyet, kendini sevme, kendinden memnun olma, duyarlık vs. gibi her insan aktivitesinin bazı gerekli Hidrojen ya da Enerji-Maddenin mevcudiyetinden dolayı olduğunu hatırlayın. Örneğin, benzin olmadan bir aracı süremeyeceğiniz gibi *Hidrojen 48* materyali olmadan da *düşünemezsiniz.* Yeterli miktarda içinizde uygun enerji-maddesi ya da Hidrojen mevcut olmadıkça *hareket edemez,* hissedemezsiniz vs. Sonrasında moraliniz bozulmadan, kendinizi de beğenemezsiniz. Bedenin *bir* enerji ile çalıştığını konusunda hepimiz ortak bir fikre sahibiz. Aslında o, farklı yoğunluk seviyelerinde *altı* enerji ile çalışır ve bu enerjiler ya da *Hidrojenler, 384*'ten *12*'ye, yaratılmış Evren'in farklı seviyelerinden sağlanır; tıpkı Yaratılış Işını'nda ve Üç Işınım Okta-

vında gösterildiği gibi. Burada *768*'in bedenin *içindeki* bir enerji olmadığına dikkat edin. Belki *düşünmenin* ya da *hissetmenin* enerji gerektirdiğini fark etmeyiz. Düşünmek ve hissetmek için bir insan besin almalıdır. Tabi ki, insan bir biftekle *düşünemez* fakat bir biftek yenildiğinde kademe kademe başarılı bir şekilde dönüşüme uğrar ve *Hidrojen 48*, sonra *24* vs. haline geçer ve bu yüksek enerjiler olmadan düşünme ve hissetme olanaksızdır.

* * *

II. Bölüm—Şimdi Besin Oktavındaki şokun yerinden söz etmek zorundayız. Besin Oktavında *Mi 192* ve *Fa 96* arasındaki "eksik yarım-tonun yeri"nde bir şok gereklidir ve bu, *Do* notasında *Hidrojen 192* olarak bedene giren Hava'dan gelir. Bunu daha detaylı olarak sonra açıklayacağım. Şu anda olabildiğince basit bir şekilde Bedende yapılan Hidrojenler hakkında konuşuyoruz. Soluduğumuz hava tarafından verilen şok, Besinin sindiriminin daha ileri gelişimi için gereklidir. *Mi* ve *Fa* arasındaki yerde bu şok, Besin Oktavı için gereklidir. Eğer yeterince verilmezse, mesela insanların kötü hava solumaları ya da bazı sinirsel gerilim veya keyifsiz durumlar veya başka bir nedenden dolayı doğru dürüst hava soluyamamaları gibi; o zaman *192* aşamasında besinin *Hidrojen 24*'e ve *12*'ye dönüşümü engellenir. Ve burada, bir kez daha, Duygusal Merkezin durumu işe dahil olur, çünkü duygular, ciğerlerdeki minnacık hava tüplerinin kassal duvarları yoluyla solunumu etkiler. Herkes kendini gözlemleme yoluyla, bu anlamda solunumun ne zaman kolay ya da zor olduğunu ve gevşeme ve gerilimin ne anlama geldiğini fark etmelidir. *Hava şoku, mekanik* bir *şok* olarak adlandırılır.

* * *

Hava ve İzlenimler hakkında kısaca konuşmalıyız. Bedene *Do* olarak giren Hava ve *Hidrojen 192* kendi kendine *Mi 48* aşamasına geçer. Burada bu oktav, yani Hava Oktavı, "şok yeri"ne ulaşır. Hava Oktavının geçişine devam etmesi için bu aşamada bir şok gereklidir. Fakat bu şok doğa tarafından sağlanmaz. *İzlenimler* besini Bedene *Do 48* olarak girer ve dönüşüm aracılığıyla daha ileriye gitmez. Demek ki diyagram, doğal bir şekilde yani doğa tarafından İnsan içinde yapılan Hidrojenleri temsil etmektedir. Bildiğiniz gibi, İnsan'ın tekamül gerekliliği belirli bir noktanın ötesinde doğanın ilgileri arasında değildir. İnsan tekamül ederse artık doğaya hizmet edemez.

Öyleyse, bu Diyagram'da, İnsan'ın içinde doğal bir şekilde oluşturulan enerjiler ya da Hidrojenlerin bir resmine sahibiz. Fakat buradan, daha ileri enerjilerin yapılabileceği iki yer olduğunu kolaylıkla görebiliriz. *Do 48* –yani üç-katlı fabrikanın üst bölmesine gelen izlenimler– daha ileri gidebilirdi. Ve aynı zamanda, yalnız *Mi 48* aşamasına kadar kendi kendine giden Hava Oktavı, ona bir şok verilseydi, açık bir şekilde daha ileri gidebilirdi. *Do 48* ve *Mi 48*'in bu üst bölmede birbirlerine çok yakın durduklarını fark edeceksiniz. *Do 48* bir şekilde harekete geçirilebilseydi *Mi 48*'e bir şok ya da takviye verirdi, aynen *Do 192*'nin ya da Hava'nın orta bölmede *Mi 192*

notasında Besin Oktavını desteklemesi gibi. *Do 48*'in ya da izlenimlerin harekete geçmesi mümkündür fakat bu, sadece şuurlu olarak yapılabilir. Yani izlenimlerin içeriye girdiği noktada *şuurlu* bir *şok* verilmelidir. Bunun anlamı, doğanın bizim için yaratmadığı bir şeyin bu noktada *yaratılması* gerektiğidir. Doğa bizim için, içine Besin ya da *Do 768*'in girdiği ve orada sindirildiği, mide özsuyu vs. ile bir mide yaratır. Fakat doğa İzlenimler Besini, yani *Do 48* için benzer bir şey yaratmaz. *Do 48*'in *Re 24*'e dönüşümü sadece şuurlu bir eylem vasıtasıyla mümkündür. Bu nedenle buna *İlk Şuurlu Şok* denir. Hayatın sıradan amaçları için bu şok oldukça gereksizdir. Uyuyan insan, uyuyan insanların dünyasında yaşamaktadır ve doğaya hizmet etmektedir ve Yaratılış Işını'nın amaçları ona İlk Şuurlu Şok verilmesini gerektirmez. Fakat İnsan öylesine yaratılmıştır ki, bu olasılık onun içinde mevcuttur. Başlayabileceği belli bir yer vardır. Bu, *Kendini Hatırlama* hareketi olan İlk Şuurlu Şok'un yeridir. Fakat bu çok konsantre bir tanımdır ve ancak tedricen anlaşılabilir. Kendini Hatırlama'nın teknik tanımı iki ok ile ifade edilir. Şöyle: 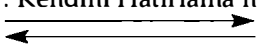
Bu demektir ki, insan eşzamanlı olarak hem dışarı hem içeri bakar. Diyelim ki, aynı anda hem karşısındaki kişiyi hem de o kişiye verdiği kendi reaksiyonunu gözlemler. O insandan gelen izlenimi ve ona olan kendi reaksiyonunu birlikte "görür". Bu artan şuur durumu, Kendini Hatırlamadır. Fakat İlk Şuurlu Şok'tan bir dahaki sefere söz edeceğim ve Kendini Hatırlamanın anlamını daha fazla açıklamaya çalışacağım. Anlaşılması gereken şu: Kendini Hatırlama şoku verilmezse Bedende daha ileri Hidrojenler yaratılmaz ve bir insan Varlık gelişimini arıyorsa onun içinde *ekstra* Hidrojenler oluşturulmalıdır.

Birdlip, 5 Aralık 1942

HİDROJENLER ÜZERİNE

IV

İLK ŞUURLU ŞOK

Giriş

Bu gece, İlk Şuurlu Şok'tan söz edeceğiz, onun aracılığıyla Bedende ekstra Hidrojenler yaratılır. İlk Şuurlu Şok'un verildiği nokta, içeri giren izlenimlerin şuura ulaştığı yerdedir, ki burası *Do 48*'in fabrikanın üst katına girdiği ve Hava Oktavının başlangıcından gelen *Hidrojen Mi 48*'in mevcut olduğu yerdir. *Mi 48* aşamasında Hava Oktavı, bir şok verilmedikçe *Fa 24*'e ilerleyemez ve *Do 48*'den başlayan İzlenimler Oktavı, bir şok tarafından harekete geçirilmedikçe gelişmeye bile başlayamaz. Üst katta bu noktada gereken şoka, genel olarak Kendini Hatırlama şoku denir. Fakat ilerlemeden önce, bu şokun, solunum şokunda olduğu gibi mekanik bir şekilde

gerçekleşmediği açık ve net bir şekilde anlaşılmalıdır. Bu, tümü uyanma ile bağlantılı belirli türden çabalar ile kasıtlı olarak verilmesi gereken bir şoktur ve bu çabalara genel olarak *Kendini Hatırlama* denir. Bu şok başarılı bir şekilde verilirse, *Do 48* olarak üst kata gelen ve şuura ulaşan İzlenimler, *Re 24*'e ve sonra *Mi 12*'ye dönüşür. Aynı zamanda Hava Oktavı *Mi 48*'den *Fa 24*'e ve sonra *Sol 12*'ye geçebilir. Bu yüzden İlk Şuurlu Şok'un verilmesi sonucu *Re 24, Mi 12* ve *Fa 24, Sol 12 ekstra* Hidrojenlerini yaratmak içindir. Alt katta daha önce sadece bir tane iken, artık üç tane *Hidrojen 12* olduğunu fark edeceksiniz, yani *Mi 12, Sol 12* ve *Si 12*. Şimdi, daha *şuurlu* bir şekilde yaşamaya başladığında, kendi üzerinde çalıştığında ve kendini hatırladığında, yani kendine İlk Şuurlu Şok'u vermeye başladığında İnsan'da yaratılabilen ekstra enerjilerin neler olduğunu gösteren bir Diyagram göreceksiniz.

İlk Şuurlu Şok tarafından yaratılan Ekstra Hidrojenler Diyagramı

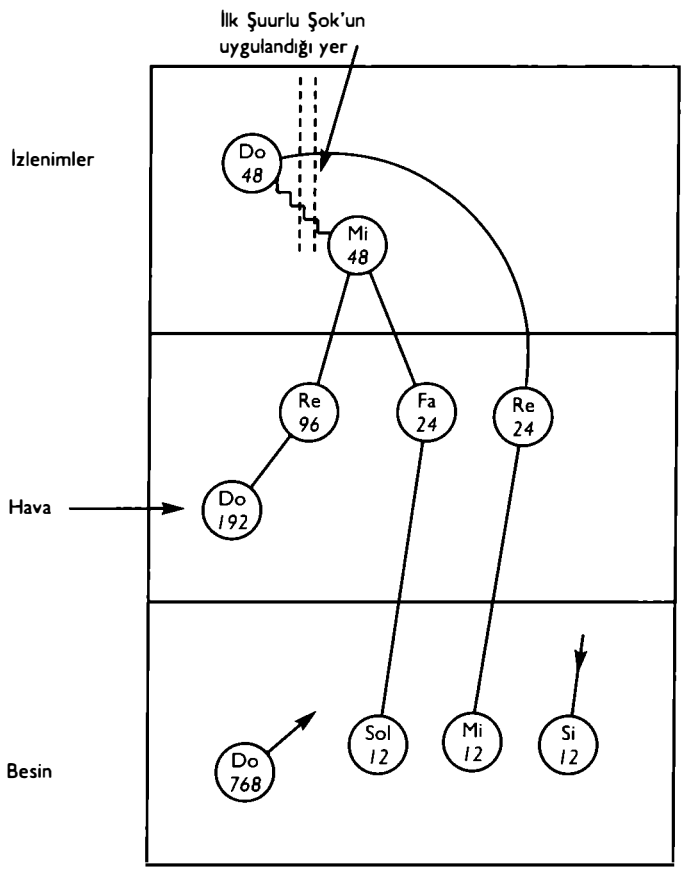

Si 12 hariç Besin Oktavından yapılan Hidrojenler dahil edilmemiştir.

Birçok insanın, hatta eğitimli ve düşünen insanların, *Kendini Hatırlama* denen şuur durumuna ulaşmalarına en baş engel, zaten ona sahip olduklarını düşünmeleri gerçeğinde yatar. Yaptıkları her şeyde ve söyledikleri her şeyde kendilerini hatırladıklarını düşünürler; sadece her an şuurlu olduklarını ve kendilerinin farkında olduklarını düşünmekle kalmazlar, ayrıca içsel yaşamlarında şuurlu olduklarına ve sürekli bir akış halinde içlerinden geçen tüm düşüncelerin ve duyguların tamamen farkında olduklarına da inanırlar. Her zaman kendilerini hatırladıklarını, tam şuurla hareket ettiklerini ve konuştuklarını, söyledikleri ve yaptıkları her şeyin tamamen farkında olduklarını düşündükleri için; gerçek *iradeye*, kalıcı bir değişmeyen *"ben"*e ve *yapma* yeteneğine sahip olduklarına inanırlar; örneğin, gerçekten isterlerse kendilerini ya da hayatlarını ya da diğer insanları değiştirebileceklerine veya istedikleri şeyi yapabileceklerine. Fakat tabi ki kendilerini veya yaşamlarını veya diğer insanları değiştiremezler ya da istedikleri şeyi yapamazlar çünkü hiçbir gerçek iradeye sahip olmayıp birçok değişken "ben"e sahiptirler ve bir şey yaptıklarında bu şuurlu irade den ve şuurlu seçimden dolayı değildir, o anda onlara ne olabiliyorsa ondan dolayıdır. Çünkü aynen yaşamda olduğu gibi, her şey muhtemelen olabileceği sadece tek bir şekilde olur ve insanlar yapıyormuş gibi görünse de gerçekte hiç kimse bir şey *yapamaz;* tek bir kişinin durumunda da böyledir. Onun yaşamındaki her şey muhtemelen oluşabileceği yalnızca tek bir şekilde meydana gelir ve insan aynı kaldığı sürece, diğer her şey de aynı kalacaktır.

Bir insanla zaten sahip olduğunu düşündüğü bir şuur durumu hakkında konuşursanız, bununla ilgilenmeyeceği açıktır. İnsanların *Kendini Hatırlama* ya da *Kendinin Farkında Olma* durumu ya da *Kendinin Şuurunda Olma* durumunun manası hakkında bir şeyler anlamak için bu kadar zorlanmalarının sebeplerinden biri budur. Bu durumda olduklarını kendilerine atfederler ve varoluşlarını gerçekten tam bir şuur durumu içinde geçirdiklerine inanırlar. Yapmakta oldukları şeyi yapmaktan kendilerini alamadıklarını fark etmezler. Bütün hareketlerinin kendi iradeleri tarafından kontrol edildiğine, her şeyi maksatlı olarak yaptıklarına vs. inanırlar. Fakat bir adamın sıradan şuur durumu hemen hemen tüm bunların tamamen tersidir. Sıradan bir adam kendini hatırlamaz, kendinin farkında değildir, söyledikleri ve yaptıkları hususunda tam olarak şuurlu değildir. Aldığını zannettiği kararları da aslında o almamaktadır. Aslında kendisi için çok çapraşık olan içsel hayatı hususunda da tam olarak şuurlu değildir. İçinden mekanik bir şekilde geçen tüm düşüncelerin ve duyguların neredeyse milyonda birinin şuurundadır. Fakat, içinde insanın kendinin ve çevresinde gördüğü her şeyin ve aynı zamanda içinden geçen tüm düşüncelerin ve duyguların farkında olduğu "Kendini Hatırlama" denen şuur durumu, aslında İnsan'ın hakkıdır. İnsan buna sahip olmazsa, bu sadece hayatının yanlış koşullarından dolayıdır. İçinde bulunduğumuz zamanda Kendini Hatırlama (ya da Üçüncü Şuur Durumu) denen şuur durumunun sadece çok ender

pırıltılar halinde meydana geldiğini söylemek abartı olmaz ve bu, sadece uzun ve özel bir eğitim vasıtasıyla içinde daha kalıcı hale getirilebilir.

Bu özel eğitim *kendini gözlemleme* ile başlar. Sadece eleştirmeden kendini gözlemleme vasıtasıyla ve kayda değer bir zamandan sonra bir insan kendini hatırlamadığını anlamaya başlar. Çoğunlukla hayaller içinde yaşadığını fark eder. Kendini unuttuğunu, hedeflerini unuttuğunu, ne yapmakta ya da ne düşünmekte olduğunu unuttuğunu vs. fark eder. Fakat anlamaya başladığı şeyin tümü bu değildir. Bir yere kadar uyanmanın ve uykuda olmanın ne anlama geldiğini de fark etmeye başlar. Kendini gözlemleme vasıtasıyla daha uyanık olmanın, kendinin daha şuurunda olmanın nasıl olabileceğinin tadını almaya başlar. Kendini Gözlemleme, Kendini Hatırlama değildir; yine de fakat insanın kendisini hatırlamadığını fark etmesini sağlar ve çoğu zaman insan kendisiyle ilgili farklı ve ayrı bir his, gerçek "ben" duyusu, kendisiyle ilgili gerçek bir şuur sahibi değildir. Buradan hayatını, insanların neredeyse alay eder gibi *tam şuur* dedikleri bir uyku durumunda yaşadığının farkına varır, böyle düşünülebilir çünkü sözde bu tam şuur durumunda insanlar birbirlerine zaten yaptıkları gibi davranırlar ve hatta ne yapıyor olduklarını fark etmeden birbirlerini bile öldürürler. Günümüze bakın. Dünyada olanların gerçek açıklaması nedir? Gerçek açıklama, insanların şuurlu olmadıklarıdır. Uykudadırlar ve uykuda hareket etmektedirler. Ve buna dair bir şeyler hissetseler bile uykudan nasıl uyanacaklarını ya da ne yapmaları gerektiğini bilmemektedirler. Fakat dünyanın yaratılışından beri insanlara uykuda oldukları ve uyanmaları gerektiği söylendi. İnciller'de bu kaç kez söylendi: "Uyan, dikkat et, uyuma!" Fakat insanlar bunu anlamazlar ya da bir mecaz olduğunu düşünürler, oysa kelime anlamıyla gerçektir. Insanlar uykudan uyansaydı, kendilerini hatırlamaya başlasaydı tüm yaşam değişirdi. Ve insanlar uyanmaya başlamadıkça hayatta hiçbir şey değişemez.

Kendini Hatırlamanın pratik yönüne gelmeden önce tüm bunları söylemek gereklidir çünkü bu Çalışma'yı anlamak isteyen herkes, adeta bir ilkeler arka planına sahip olmalıdır ki buradan hareketle ayrıntılar hakkında düşünebilsin. Bu Çalışma, İnsan uykudadır ve onun en büyük ve önemli görevi uyanmaktır, tarzında bir ilkeyi öğretir.

* * *

Bir insan, başka herhangi bir şey meydana gelmeden önce uykuda olduğunu ve kendini hatırlamadığını fark etmelidir. Ve bu farkındalığa ancak, sürekli ve uzun bir süre eleştirmeden kendini gözlemleme aracılığıyla ulaşabilir. Fakat bu sistemde ona, özellikle uyanmaya başlamasını engelleyen, kendindeki belirli özel şeyleri gözlemlemesi öğretilir. Uyanmanın uzun zaman aldığını anlamalısınız ve Çalışma'nın bütün ilk aşamaları, giderek artan derecelerde uyanma ile yapılmalıdır. Kendinde gözlemlenmesi gereken en önemli şeylerden biri, özdeşleşmiş olma durumudur. İnsan özdeşleşmişse, kendini hatırlayamaz. Ve ne kadar çok kendisiyle özdeşleşirse o kadar az kendini hatırlayabilir. Bir insan, kendisi hakkındaki resimlerle özdeşleşmiştir, hayalleriyle özdeşleşmiştir, sahneyi bir an için alan

her "ben" ile özdeşleşmiştir, her halet ile özdeşleşmiştir, her duygu ile özdeşleşmiştir, özellikle her negatif duygu ile özdeşleşmiştir ve ıstıraplarıyla özdeşleşmiştir. Kendi üzerinde pratik çalışmanın ilk anından itibaren, bu en son özdeşleşme şekline karşı mücadele edilmesi gerektiği bir kez daha tekrarlanmalı. Bir insan en başından itibaren ıstıraplarından vazgeçmelidir. Binbir türlü özdeşleşme şeklinin hepsi, kendini gözlemleme vasıtasıyla kendi üzerinde çalışma konuları haline gelmelidir. Diyelim ki, bir insan bazı negatif durumlarıyla özdeşleşmek üzere olduğunu gözlemlerse ve aynı zamanda Çalışma'yı ve hedefinin özdeşleşmeme olduğunu hatırlarsa, bu durumdan tamamen ayrışabilir. O durumda muhtemelen ya o esnada ya da daha sonra bir Kendini Hatırlama anını deneyimleyecektir. Ne olmuştur? Açıklamaya çalışacağım. Belirli bir süre için kendini gözlemleme pratiği yaptığınızda içsel durumunuzun daha şuurunda olursunuz ve sonuçta sanki bir seçim yapma anına sahibi olursunuz. Olmadan önce ne olacağını görebilirsiniz. Kendini Gözlemleme zihninizde yer açar, böylece içeri gelen ve dışarı giden şeyleri görebilirsiniz. Negatif duyguya girmek üzere olan enerjinin, bunu yapması engellenirse, geçip gidebilir ve bir Kendini Hatırlama anı yaratabilir. Tüm bunlar, içeri gelen izlenimlerin noktasına Çalışma'yı getirdiğiniz anlamına gelir. Sıradan izlenimler geçip gitmez çünkü insan makinesine izlenimlerin girdiği noktada uzun süre içinde kurulmuş bir çağrışımlar ağı üzerine düşerler. Bir süre sonra, belirli bir yaşta, insanlar artık yeni izlenimler deneyimlemezler. Bunun nedeni, izlenimlerin yeni olmaması değildir çünkü onlar her zaman, her an yenidir fakat her zaman adeta aynı çağrışımları "çaldırır" ve aynı reaksiyonları üretirler. O zaman insanlar sadece çağrışımlarında yaşarlar ve bu onların içsel yaşamlarını neredeyse boş, hemen hemen ölü hale getirir. Içinizdeki gençliği korumak istiyorsanız, yeni izlenimler besini almalısınız. Bu şu demektir; aslında izlenimler girerken onlar üzerinde çalışmalı ve belirli bazılarının eski yerlerine düşmelerine engel olmalısınız. Hayat, içeri giren izlenimlerdir. Hayatı değiştiremezsiniz. Fakat izlenimlerin sizin üzerinize düşme şeklini değiştirebilirsiniz. Örneğin, *hedef* problemini ele alalım. Bu Çalışma'da herkes hedef sahibi olmalıdır. Bunun hakkında düşünmelidir. Hedef büyük ya da küçük olabilir. Fakat bir insan, herhangi bir anda hedefinin ne olduğunu bilmelidir, büyük ya da küçük. Bu onun içsel yaşamına anlam ve biçim verir. Hayatın içeri giren izlenimler vasıtasıyla onun üzerinde aksiyonda bulunduğu noktada, hedefini şuura getirirse –yani onu unutmazsa– ve hedefine aykırı olan bu izlenimlerin herhangi birine reaksiyon göstermek konusunda bir şekilde kendini engellerse, o zaman bir Kendinin Farkında Olma durumu içindedir. Onun *mekanik* reaksiyonu, şuurlu hareket tarafından engellenir. Bu aksiyon İlk Şuurlu Şok'a aittir. Deyim yerindeyse, onun başlangıcıdır. Mekanik çağrışımlar vasıtasıyla mekanik bir reaksiyona gidecek enerji artık geçip gidebilir ve ilk kez *Hidrojen Re 24*'e dönüştürülmüş olur. Bu *duygusaldır*. Sonuç şu olacaktır; o anda ya da daha sonra, çağrışımlar ağının ötesinde "bir şeyleri görecek"tir ya da yeni bir şekilde anlayacaktır. Aslında izlenimler doğrudan merkezler üzerine düşmeye başlayacaktır.

Bir Kendini Hatırlama durumunda içeri alınan izlenimler, duygusal hale gelirler. En basit şey bile ilginç veya güzel hale gelebilir ve hiç fark etmediğiniz bazı anlamlar yansıtabilir.

Şimdi şu soruya gelelim: "Kendimi hatırlamaya çalıştığımda hangi kendimi hatırlamalıyım?" İlk önce, hedefinizin ne olduğunu bilen kendini ya da "ben"i hatırlayın. Bu,içinizdeki şuura uyanmak isteyen bütün "ben"leri getirir. İkincisi, içimizde gerçek "Ben" gibi bir şey vardır. Fakat biz her zaman olmadığımız şey oluyoruz; erişim sahibi olduğumuz gerçek "Ben"in yerine bir süre için bir "ben"i, sonra bir başkasını geçiriyoruz. Saf bunu yapan "ben", bunu söyleyen "ben", buraya oturan "ben", negatif olan "ben" vs. duygusunu hissetmeye çalışmak; bazen bir Kendini Hatırlama şekli haline gelebilir. Tamamen Kendini Hatırlama, hayat tarafından içimizde sahte bir şekilde yaratılmış tüm "ben"lerin üstünde duran gerçek "Ben" şuurudur.

Son olarak, kendisinden daha üstün bir şeyin var olduğunu hissetmedikçe, hiç kimse kendini hatırlayamaz. Bunu hissetmezse, Kendini Hatırlaması her zaman onu Sahte Kişiliğe götürecektir.

Birçok yönü olan İlk Şuurlu Şok hakkında başka birçok şey söylenebilirdi fakat tartışmak ve soru üretmek için yeterince anlatıldı. Fakat hepiniz tartışmanızda bu makaleye bağlı kalmalısınız ve bu sizin için bir Kendini Hatırlama egzersizi olacaktır.

Birdlip, 14 Aralık 1942

HİDROJENLER ÜZERİNE

V

İLK ŞUURLU ŞOK—*(devam)*

1. Bölüm—Bir insanın kendini hatırlamaya çalıştığında hedefini de hatırlaması gerektiği daha önce söylendi. Bir insan, kendi içinde Çalışma'yı ve hedefini hatırladığında ve aynı zamanda hayata dışarıdan baktığında, bu Kendini Hatırlama hareketi, izlenimlerin girdiği noktaya Çalışma'yı getirir; yani hayatı bir Çalışma bakış açısından içeri almasına ve kurmak üzere olduğu ilişkilere dikkat etmesine ve izlenimlerin onun içinde her zaman alışkın oldukları yerlere düşüp alışılmış reaksiyonları üretmesine engel olmasını sağlar. Tüm bunlar "Evet" ve "Hayır" arasında bir mücadele gerektirir. Böyle bir durumdaki insan bir izlenimin içinde tipik bir cevap üretmek üzere olduğunu ve ona "Evet" ya da "Hayır" dediğini görebilir. İzlenimin sebep olmak üzere olduğu cevap insanın hedefine karşıysa ve o insan ona "Hayır" derse, o zaman hedefini korumaktadır. Kendi üzerinde çalışmaktadır ve *o anda* bir şeyi feda etmiştir. Neyi feda etmiştir? Alışılmış şekilde –yani mekanik olarak– reaksiyon gösterme memnuniyetini, kendini

incinmiş hissetme memnuniyetini ya da bazı hoş olmayan düşüncelerin ya da bazı hoş olmayan tezahürlerin hoşnutluğunu vs. Tüm bunlar çok hızlı bir mücadeleyi gerektirir ve kendini dışsal olarak göstermez. Bir insanın *içinde* meydana gelir ve onun *içsel* rıza ya da *içsel* reddi ile olmak zorundadır. Bir insanın şuurlu olması gereken *yerde*, uyanık olması gereken *yerde*; ve aslında uykuda olduğu yerde meydana gelir. *Bu yer bulunabilir. İlk Şuurlu Şok*'un verildiği yerdir.

* * *

II. Bölüm—Söylendiği gibi, bir insan kendi hatırladığında, her zaman hedefini de hatırlamalıdır. Bir insan kendini hatırlamazsa gelişemez çünkü onun gelişme noktası *kendini hatırladığı noktadadır*. Ve burası bir insanın şuurlu olarak mücadele edebileceği noktadır. Çünkü bir insanın gelişmesi için, onun içinde bir mücadele başlamalıdır; "Evet" ve "Hayır" arasında bir mücadele, hedef ve hedef-olmayan arasında bir mücadele. Fakat her şey bu mücadelenin doğasına bağlıdır, yani *bir insanın ne için mücadele ettiğine* ve *Evet* olarak ve *Hayır* olarak hatırladığı şeye bağlıdır. Mücadelenin *sonucu* buna bağlı olacaktır.

Genelde, bir insanın içsel yaşamında hiç mücadele yoktur. Mekanik bir insanın içinde; kendini hatırlamayan bir insanın, etrafındaki şeylere mekanik bir şekilde, edinilmiş, kendine has yollarla reaksiyon gösterme rutininde olan bir insanın, edinilmiş alışkanlıklarına uyup giden bir insanın içinde hiçbir içsel mücadele yoktur. Bir mücadele ancak, kendi iradesiyle takip ettiğini sandığı kendi rutinine, kendi mekanikliğine karşı geldiğinde başlar. Fakat içinde bir mücadele başlarsa, özellikle bu mücadelede sürekli ve kesin bir çizgi varsa, sonuç olarak, onun içinde giderek daha fazla kalıcı özellikler oluşmaya başlar. Fakat onun içinde ne tür kalıcı özelliklerin oluşmaya başlayacağı, mücadelenin doğasına ve neyin "Evet", neyin "Hayır" olduğuna bağlıdır. Bir insanın zor bir hayatı olmuş, kendini mahrum etmek zorunda kalmış, büyük sıkıntı, zorluk vs. ile mücadele etmiş ve sonuç olarak kalıcı özellikler onun içinde oluşmaya başlamış olabilir ama bu, kalıcı özelliklerin onun Çalışma'daki doğru gelişimi için istenen ya da faydalı özellikler olduğu anlamına gelmez; aslında bu özellikler çok kolay bir şekilde onun gerçek içsel gelişim yolunda durabilirler. Yani insan doğru bir şekilde gelişemeden önce bu kalıcı özelliklerin yok edilmesi ve yeni bir başlangıç noktası yapılması gerekebilir ve bu imkansız olabilir. Fanatik bir inanç, bir insanda kalıcı özelliklerin oluşmasına öylesine güçlü bir şekilde neden olabilir ki, bu sistemde *kristalizasyon* (katılaşma) denen şey onun içinde meydana gelir. Bir insanın içinde bir şey *kristalize olur* (katılaşır); onun varlık anlayışında katı bir şey; direngen, kalıcı, sabit hale gelir. Bu kristalizasyon kelimesi, Çalışma'da bir dereceye kadar niteliklerin *erimesini* (kaynaşmasını) tanımlamak için kullanılan terimdir.

İsa'nın sözlerinden, "Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan *dönüp* küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz." (*Matta*, 18:3) cümlesinin anlamlarından biri şudur: Bu Çalışma ile karşılaşan bir insan, yanlış fikirleri ve tutumları ve ona verilen yanlış gelişmiş

hayat yüzünden her zaman geriye dönmeli ve *yeniden başlamalıdır*. Ve onun içinde bir derece kristalizasyon varsa, bu her şeyden daha zordur. Az ya da çok kalıcı özellikler oluşturulduğunda durum böyledir. Kristalizasyon farklı nedenler yüzünden meydana gelebilir. Örneğin, *korku* bir insanda bir mücadeleye neden olabilir. Korkunun üstesinden gelmek, korkmadığını göstermek için mücadele etmelidir ya da başarısızlıktan çok korktuğu için mücadele edebilir ya da cehennem korkusu ya da günah korkusu gibi bazı cezalardan çok korktuğu için mücadele edebilir. İkinci durumda kendisiyle çok büyük bir şiddetle mücadele edebilir ve sonuç olarak *"kristalleşir"*. Bu kristalizasyonun temeli nedir? Korkudur. Günah korkusu, cehennem korkusu "Evet" ve "Hayır" arasında korkunç bir içsel mücadele çağrıştırabilir; fakat bir insan bu temel üzerinde kristalleşirse *yanlış bir şekilde* kristalleşmiş, demektir. Korku, kristalizasyon için doğru bir temel değildir. Sadece yanlış değil, ayrıca *tamamlanmamış* bir kristalizasyondur; çünkü doğru kristalizasyon, bir insanda tüm faydalı ve nitelikli gelişimi içermelidir. Korku negatiftir. Böyle bir insan, sahip olduğundan daha öte gelişim olanaklarına sahip olamayacaktır. Daha ileri bir gelişimin meydana gelmesi için, her şeyden önce *erimelidir* ve bu ancak korkunç acılarla başarılabilir. Tüm bu korku temeli ortadan kaldırılmalıdır. Yanlış kristalizasyonun sonucu nedir? Bu, bir insanda öylesine kalıcı ve öylesine dirençli bir şeyin oluşturulması anlamına gelir ki, bu şey *ölümden sonra yaşamaya devam edebilir* ve bir kez daha *başka* bir bedende dünyaya girebilir. Çünkü "Evet" ve "Hayır" arasındaki mücadelenin sürtüşmesi vasıtasıyla belirli bir içsel erime (kaynaşma) meydana gelmiştir. Fakat daha önce söylendiği gibi, "Evet" ve "Hayır" arasındaki mücadele vasıtasıyla sürtüşme kolaylıkla yanlış bir temelde meydana gelebilir ve sonuç yanlış, tamamlanmamış bir kristalizasyondur. Başka bir deyişle, kristalizasyon, *iyi ya da kötü herhangi bir temel üzerinde* mümkündür, sonuç *belirli bir süre için* ölümden sonra hayatta kalma ve direnme kapasitesinde olan belirli bir psişik "süreklilik" olmasıdır ve hatta başka bir fiziksel beden bulma ve hayata girmedir. Örneğin, bir insan intikam ya da düşmanlık temeli üzerine kristalleşebilir; ve intikam ve düşmanlık olanaklarına yardım etmeyen her şeyden kendini mahrum ederek, kendi içinde fiziksel bedenin ölümünden sonra var olabilecek kalıcı bir şey, kötü bir şey oluşturabilir.

Herhangi bir temel üzerine bu psişik kristalizasyon olasılığından söz ederken G. bir keresinde dedi ki: "Örnek olarak bir eşkiyayı alın, gerçekten iyi, samimi bir eşkiya. Kafkas Dağlarında böyle eşkiyalar tanıdım. Kımıldamadan sekiz saat yol kenarındaki bir kaya arkasında bir tüfekle ayakta durur. Siz bunu yapabilir miydiniz? Tüm bu zaman süresince, aslında, içinde bir mücadele sürmektedir. Susamış ve terlemiştir, sivrisinekler onu ısırmaktadır; fakat yine de orada ayakta durur. Diğer bir örnek keşiştir, şeytandan korkmaktadır, tüm gece boyunca kafasını yere vurup dua eder. Böylece kristalizasyon başarılır. Böyle yollarla insanlar içlerinde muazzam bir içsel kuvvet meydana getirebilirler, işkenceye tahammül edebilirler, istedikleri şeyi alabilirler. Bu demektir ki, artık içlerinde katı, kalıcı bir şey var. Böyle insanlar ölümsüz hale gelebilirler. Fakat bunun neresi iyidir? Bu tür bir in-

san, bazen içinde belli bir miktar şuur saklanmasına rağmen 'ölümsüz bir şey' haline gelir. Fakat hatırlanmalıdır ki, bu bile çok nadiren meydana gelir."

G. tarafından verilen yukarıdaki iki örnekte, ilk durumda sıradan bir hayat hedefi ile, ikinci durumda sözde "dinsel" bir hedef ile bir insanın *yanlış* bir şekilde nasıl kristalize olabileceğini göreceksiniz. Doğru kristalizasyonun meydana gelmesi için, "Evet" ve "Hayır" arasındaki mücadele *daha yüksek bir anlayış seviyesinde* olmalıdır. Bir insan, merkezlerin küçük bölümlerinde ya da negatif bölümlerinde kristalize olmamalıdır. İlk önce doğru bilgi iyeliğini elde etmeli, sonra onu *anlamaya* başlamalı ve onu kendine uygulamalıdır. Doğru bilgi verilmedikçe ve onu *anlamaya* ve uygulamaya başlamadıkça, *ne* ile mücadele etmesi gerektiğini bilmeyecektir; ve aslında sadece ona zarar verecek bir şey ile mücadele etmeye başlayabilir. Bu bağlamda, Çalışma'nın gözlemlemeye ve mücadele etmeye başlamamız gerektiğini bize öğrettiği şeyi fark etmek ilginçtir.

Burada önemli olan şeyin, *Evet* ve *Hayır*'ın mücadelesinin niteliğini kavramak olduğunu göreceksiniz. Bir insan kendini hatırladığında, *Evet* ve *Hayır*'ın hangi niteliğini, hangi türünü hatırlar? Bir insan Çalışma ve onun öğretisi hakkında tüm anladıklarını hatırlarsa, o zaman kendisiyle içsel mücadelesinde Evet ve Hayır'ının niteliği doğru olacaktır ve Çalışma *temeli* üzerinde içinde kristalizasyon başlarsa, doğru bir kristalizasyon olacaktır.

HİDROJENLER ÜZERİNE EK NOT

"Bir Hidrojende şuurlu olmak, bir Çalışma cümlesi midir?" sorusu üzerine not.

Soru biçimsel ama aynı zamanda ilginç. Şuurun ve Hidrojenin anlamının ne olduğunu düşünmek gereklidir. Kelime olarak, şuur "birlikte bilme" anlamına gelir. Kendini bilme daha şuurlu hale gelme anlamına gelir, ilk önce farklı çelişkili "ben"ler, farklı haletler vs. hakkında ve onları birlikte bilmek anlamına gelir. Bu, hep birlikte bilmek anlamında, şuurun artması manasına gelir. Varlığın değişmesi ancak bu metotla, yani bu anlamda bir şuur artışıyla meydana gelebilir.

İlk Şuurlu Şok, *Hidrojen 12* aracılığıyla *Hidrojen 48*'in *Hidrojen 24*'e dönüşümüdür. Bu, izlenimlerin içeri girdiği yere getirilmelidir ve burada o Karbon gibi hareket eder. Hedef, gerçekten heyecansal ise ve herhangi bir zorluk anında hatırlanabiliyorsa, bu Karbon 12'yi tam yerine getirir. Bir anlamda, bu Karbon, heyecansal hissin ve kişinin Çalışma hakkında sahip olduğu değer verişin bütünüdür. Bir insanda çalışmak için onu unutmayacak kadar büyük bir güç varsa ve bütün hayatının ve onun bütün anlamının bununla bağlantılı olduğunu hissediyorsa, bu Karbon 12 doğru pozisyonunu yüklenmeye başlar fakat sadece duyuların bir yaratımı vs. ise bu dönüşüm gerçekleştirilemez ve o insanın hayatı, adeta *Hidrojen 48*'in bir tezahürüdür. Kişi kendisinin mekanik reaksiyonlarını (Kendini Gözlemleme vasıtasıyla) birlikte bilebilirse ve aynı zamanda Çalışma'nın mevcudiyetini

hissederse, o kişinin şuuru, daha fazla birlikte bilmek anlamında artar; demek istediğim, Çalışma'nın ve onun işaret ettiklerinin ışığında kendi mekanikliğini görür ve bilir; yani kişi, hayatta nasıl hareket ettiği referansında Çalışma'da şuurlu hale gelir ve dolayısıyla bu kişinin daha yüksek bir Hidrojende şuurlu olduğu söylenebilir.

Demek ki bir Hidrojenin ne anlama geldiği hakkında düşünmek önemlidir. Bir Hidrojen, evrende niteliksel bir ölçek olarak kabul edilen bir noktadır, yani bir niteliksel dereceler ölçeği. Düşük Hidrojenler, dışsal duyularımızda nesneler olarak tezahür ederler: "kayalar" olarak, "ot" olarak, "et" olarak, "su" olarak vs. Fakat evrende *Hidrojen 48* denilen noktaya ulaşıldığında, onun tezahürü sadece içseldir ve dolayısıyla şuur durumlarıyla ilişkili olmak zorundadır. *Hidrojen 48*, sözde psişik Hidrojenlerin en düşüğüdür. Bizim sıradan şuurumuz, adeta *Hidrojen 48* kullanır. Sonra her şeyi zıtlar açısından görür. Bildiğiniz gibi, *Hidrojen 48* ile çalışan Entelektüel Merkezin biçimlendirici bölümüne "Üçüncü Kör Kuvvet" denir. Bu Hidrojenle verilen bilgi alanı, bizim için zıtlar dünyasını belirler ve dolayısıyla biz şeyleri ya "evet" ya da "hayır" olarak görürüz; ve rölatif düşünme ve "evet" *ve* "hayır" olarak görme konusunda gerçekten acizdir. *Hidrojen 12* ve *Hidrojen 6* ile çalışan daha yüksek merkezler hiçbir çelişki içermezler çünkü aydınlatma derecesi öyledir ki, bir meselenin tüm yönlerini aynı anda ve uzlaştırılamaz karşıtlarına bölünmeden görürüz. Bazen şuur bu sistemde *ışık* ile karşılaştırılır. İçsel hayatımızın karanlık olduğu söylenir ve bu, İnciller'de "karanlıkta yaşayan insanlar" kelimeleri ile kastedilen şeydir. Kendini Gözlemleme fikri, bu karanlığa bir ışık ışınının girmesidir. Daha yüksek Bir Hidrojende ya da daha yüksek bir Hidrojen aracılığıyla şuurlu olmanın, her şeyi fazlasıyla aydınlatan bir ışığa sahip olmaya benzer olduğunu imgelemeliyiz. Bir mumun ışını etrafını zayıf bir şekilde aydınlatırken, bir ark lambasının ışığı daha önce gölge olan yerleri iyice aydınlatıp her şeyi tamamen farklı bir ilişki içinde görmemize sebep olur; demek istediğim, daha yüksek bir Hidrojende şuurlu olmak, tamamen yeni ilişkileri görmektir ve bu yeni ilişkileri görme anı bazen, problemli ve üzüntülü olduğumuzda, aniden her şey dönüşmüş hale geldiğinde meydana gelir ve şeyleri tamamen farklı bir ışıkta görürüz. Negatif durumlarımız içinde sabitlendiğimizde, tam bir kendine acıma durumunda ve sadece incinmiş kendini sevme durumunun vs. şuurunda olduğumuzda, her şeyi çok karanlık bir şekilde görürüz. Aslında, diyelim ki *Hidrojen 48* içinde şuurluyuz fakat bir uyanma anına sahip olup Çalışma aksiyonuyla bu durumun dışına yükseldiğimizde, bu yeni durumda bütün düşüncelerimiz ve heyecanlarımız bize artık saçma görünür. Niçin bu şeyi söylediğimizi ya da şu şeyi düşündüğümüzü anlayamayız. Bu bir aydınlanma anıdır, artan ışık ve dolayısıyla daralmış durumumuzdakinden çok daha fazla "birlikte bilme" içinde oluşumuz bakımından, artan şuur anıdır. Her şey adeta, bu artan şuurun ışığında doğru oranda dizilir, dolayısıyla diyebiliriz ki o anda daha yüksek bir Hidrojende şuurluyduk. Aslında, böyle bir anda, Hidrojenler tarafından betimlenen bir nitelikler skalası olarak kabul edilen evrende, daha yüksek bir noktada şuurluyuzdur. Oldukça basit bir şekilde, bir an

için kendimizin üstüne yükseliriz ve şeyleri yeni bir ışıkta görürüz. Herkes farklı zamanlarda daha kötü bir durumda ya da daha iyi bir durumda olduğunu fark etmelidir ve bu şuurun daha yüksek derecelerinin mevcudiyetinden emin hale gelişimiz, işte bu hiç yadsınamaz deneyime dayanmaktadır aslında.

Sanırım, verilen dört şuur durumunu Hidrojenlerle birleştirmeye çalışmak bir hatadır. Açıkça bağlantılı olmalarına rağmen, bu iki fikir ayrı ayrı verilmelidir. Üçüncü şuur durumu –yani Kendinin Farkında Olma ya da Kendini Hatırlama– her zaman daha yüksek bir Hidrojenden meydana gelir, fakat *Hidrojen 24* ya da *Hidrojen 12* olabilir ya da hatta, çok nadiren, *Hidrojen 6*. Burada bir toplantıda diş hekimlerinin kullandığı bir gazın etkisinden, hastaların aniden harika bir deneyim yaşayıp sonra bunu hatırlamayışından söz etmiştik. Demek istediğim, bir an için daha yüksek bir Hidrojen içine konurlar. Bir keresinde G. bana, afyonun içinde, insanların bazen şuurlu hale gelebildikleri daha yüksek bir Hidrojen olduğunu, bunun adeta *bitkinin içinde* şuurlu hale gelmeye benzediğini söyledi; fakat bildiğiniz gibi, bir insan her şeyden önce kendine İlk Şuurlu Şok'u vermeye çalışarak kendi içinde daha yüksek Hidrojenler yaratmalıdır ve eğer yapabilirse, bedenindeki bütün Hidrojenlerin gelişiminde yeni oktavlara gitmeye yol açan İkinci Şuurlu Şok'u vermeye çalışmalıdır.

Bir Hidrojenler skalası olan evrenin bazı vizyonlarını elde etmeniz ve onu bazı yollarla kavramaya çalışmanız hoşuma giderdi. Bu, anlam ve kullanım yoğunlukları ile olmak zorundadır, yani nitelikseldir, nicel değildir. Şimdi, hepinizin içinde bulunduğunuz odada etrafa göz gezdirdiğini düşünün. Farklı şeyler görürsünüz: ağaçtan yapılmış şeyler, taştan yapılmış şeyler, belki masanın üzerinde bazı yiyecekler, su, hava vs. Bütün bu farklı şeylerin birbiriniz için nasıl bir ilişkiye sahip olduğunu daha önce hiç düşündünüz mü? Düşündüyseniz, Bay O.'nun ilk kez Hidrojenler Tablosunu duyduğunda, niçin bunun yüksek merkezlerden gelen bir bilgi olduğunu söylediğini görebilirsiniz.

Her şeyin, ne yediği ve onu neyin yediği vs. ile tanımlandığını hatırlayacaksınız. İnek masanın üzerindeki vazonun içindeki çiçekleri yiyebilir fakat siz yiyemezsiniz; fakat siz inek yiyebilirsiniz. Böcekler üzerinde oturduğunuz sandalyenin tahtasını yiyebilirler. Üzerinde oturduğunuz tahta sandalye evrende belirli bir noktadır. Et daha yüksek bir şekilde organize olmuştur ve evrende farklı bir noktadadır; onun fonksiyonları, özellikleri, kullanımları, olanakları tamamen farklıdır. Şimdi, *Hidrojen 48*'e dayanan düşünceyi alalım; onun kullanımları, özellikleri, fonksiyonları ete ait olanlardan tamamen farklıdır fakat kendi özelliklerine sahiptir. Söylendiği gibi, et tahtadan daha akıllıdır ve düşünce etten daha akıllıdır. Pişmiş bir patates çiğ bir patatesten daha akıllıdır çünkü o *768*'dir ve insan tarafından yenilebilir. Duygusal algı, gerçekten *Hidrojen 24*'e dayanıyorsa, *Hidrojen 48*'e dayalı algıdan çok daha akıllıdır.

Bu bakış açısından düşünmeye çalışın ve bana belirli bazı soruları gönderirseniz onları cevaplamaya çalışırım.

EK NOT

Dr. Nicoll bir konuşmanın sonunda bu notu ekledi. Şunları söyledi: "Herhangi biriniz daha önce evrene nitel bakış ile nicel bakış arasındaki fark hakkında düşündünüz mü? Oldukça basittir. Matematik nitelikle değil, sadece nicelikle ilgilenebilir. İlk önce sırf niceliği alalım. Herhangi bir ufak para miktarı, bir altın para yapar mı? Hayır. Fakat insanların üzerinde anlaşma sağlamasıyla –yani yapay bir dönüşüm sistemi kurularak– 240 ufak para teorik olarak bir altın paraya dönüşebilir. Fakat insanlar arasında böyle bir mutabakat –yani böyle bir yapay dönüşüm sistemi üzerine anlaşma– var olmasa, bu asla yalnız nitelik faktörü vasıtasıyla gerçekleşemezdi. Banka her 240 ufak parayı bir altın paraya dönüştürme üzerinde anlaşmış olmasaydı, bir insan milyonlarca ufak para biriktirebilir ama sırf böyle bir çaba bir altın parayla sonuçlanmazdı. Şimdi biz sadece nicel bir evrende yaşasaydık eğer, hiçbir dönüşüm mümkün olmazdı çünkü dönüşüm bir *nitelik* meselesidir, yani nitel farklılıklar meselesi, bir şeyin başka bir şeye dönüşümü meselesidir. Bu çalışma gerçek bir nitel farklılıklar dünyasında yaşadığımızı öğretir ve bu onun anlamıdır. Dönüşüm şeylerin bizzat doğasında mümkündür. Bir tohumun kendini bir ağaca dönüştürdüğünü görürüz, fakat neredeyse mucize olduğunu düşünürüz. Et yeriz ve ondan, düşük bir Hidrojenin daha yüksek bir Hidrojene dönüştürülmesi vasıtasıyla *düşünme, hissetme* ve *sevgi* için gerekli maddeler yaratılır. Bu, evrenin asıl doğasıdır. Kendisi dönüşüme dayanan bir evrende, *yaşam* dediğimiz şey, daha düşük ve daha yüksek ve dolayısıyla sonsuz nitel farklılıkların dönüşüm gücüne dayanır. Bu doğaya ya da anlama sahip bir evrende, yaşam dönüşümdür. Dönüşüm, düşük bir şeyin daha yüksek bir şey haline gelmesi demektir. Bedendeki besin oktavı bunu gösterir. Tüm bunlar kendini Çalışma'nın *temel fikri* ile birleştirir –*gelişen, tekamül eden* ve böylece *dönüşen* bir *evrende* yaşadığımız fikri– yani yaşayan ve böylece dönüşen bir evren ya da dönüşüm evreni. Ve aslında bu, giderek daha derinden anlaşılmadıkça ve hissedilmedikçe, bir insandaki duygusal merkez uyanamaz ve gelişemez ve daha sonra bozulur. Bildiğiniz gibi, bilim ölmekte olan bir evrende yaşadığımızı öğretir. Bu sistem, bu Çalışma tam tersini öğretir. Kendiniz için bu iki görüşün psikolojik farkını ve duygusal değerini düşünmelisiniz ve iyi ve kötü açısından onların gücü arasında hüküm vermelisiniz. 'Din' en geniş anlamda *pozitif* bir şeyler öğrettiyse de –belki 'ötealem' vs. açısından– bir an için psikolojik fark üzerinde düşünürsek, hangisinin daha değerli olduğuna karar verebiliriz. Ve kendimiz için her tarafta dönüşümün mevcut olduğunu görebiliriz. Fiziksel olarak bütün yaşam, daha düşükten daha yüksek bir Hidrojene dönüşüm vasıtasıyla mevcuttur, demek istediğim, *et* (*H 768*) yeriz ve böylece *düşünebiliriz* (*H 48*). Tüm bu fikirler, gerçekten bir kez kendimiz için düşünürsek, yani içimizdeki *'sürücü'* bir kez uyanırsa ve arabanın tepesine tırmanırsa, bir yönden aşikardır. Fakat kendimiz için bu çalışmanın yardımı vasıtasıyla düşünmeye başlamazsak, uykuda kalırız ve o zaman yaşam bizim üstümüzde, önemli olmayan ve bizim gerçek kaderimize zıt olan bir kuvvet kullanır.

Fiziksel olarak, tüm hayatın dönüşüme dayalı olduğu fikri öylesine açıktır ki, gerçekten onu görmemek mantal körlükten ya da maksatlı olarak herhangi bir şeyin içinde herhangi bir anlam görmekten hoşlanmamaktan dolayıdır ve bu, kendi kendine negatif duygulara götüren ortak bir modern felakettir."

Dr. Nicoll daha sonra şunları ekledi: "Çalışma'da çabalardan söz ederken, çabaların salt niceliğinin çabaların niteliğine oranla faydasız olduğu açık değil mi? Sırf sahte bağlılık, sırf çalışma taklidi, sırf çalışıyormuş gibi yapmak ya da erdem cezbetmeye çalışmak; tüm bu tip çabalar, nicelikte çok olmasına rağmen hiçbir yere götürmez çünkü böyle çabalar samimiyetsizdir. Nicelikleri çok olabilir ama nitelikleri kötüdür. Çalışma içsel samimiyete dayanır. İçsel samimiyetten meydan gelen bir çaba ve sarsılmaz bir şekilde Çalışma'ya değer verme, bir varlık değişimi üretecektir ve evrende bir insanın pozisyonunu kımıldatacaktır çünkü *nitelikseldir;* dışsal, samimiyetsiz ve zayıf çabaların herhangi bir niceliğinden farklıdır. Bu nedenle, bu Çalışma'da insanlar bir karar noktasına getirilirler. Bu demektir ki, dışsal olan her şey, belirli bir noktada onlara karşı gidecektir ve böylece onlar bir sürü şikayet, eleştiri ve diğer dışsal nedenler ve başkalarında hata bulma için bir sürü neden vs. bulacaklardır; ve aslında bu nokta, eğer genellikle olduğu gibi kaçınılmaz olarak meydana gelmezse, yapay olarak yaratılmış olabilir. Sonra her şey Çalışma'nın onların içinde doğup doğmamasına ve gerçek bir şekilde içsel olup olmamasına bağlıdır; eğer böyleyse, böyle bir anda gösterilen çaba gerçekten varlık değişimine götürür –yani yeni bir öz gelişimine– çünkü daha sonra gerekli çaba, kişilik pahasına olmalıdır. Bir keresinde Gurdjieff dedi ki, 'Çalışma'da, ne kadar çevrilmiş ve bükülmüş olsak da hedefimizin görüşünü asla kaybetmediğimiz bir noktaya ulaşmalıyız.' Burada Çalışma'ya, bu *ebedi* Çalışma'ya olan tutumumuz içeri girer. Böyle bir anın en *niteliksel* samimi çabayı gerektireceği açık değil mi? Bizim tutumumuz yüzeysel ise, onunla nasıl karşılaşacağız? Kendimiz için bunun anlamını ve bu Çalışma'nın neye dayandığını düşünelim; yani içsel değişim ve onun tüm anlamı üzerine, hatta bunun hakkında daha önce düşünmemişsek bile. Değişim ilave değildir, fakat kişi ne tür bir kişiyse, onun gerçek değişimi çok acı vericidir. Ve burada sadece en samimi anlar faydalıdır. Çaba yolunda, sahte olan hiçbir şey iyi değildir. Evren bir nitelikler skalasıdır gerçeği, özünde yanlış olan şeyin herhangi bir değişime götüremeyeceğini herkese gösterir fakat kanun gereği, muhakkak kendi seviyesini bulup orada kalmalıdır çünkü o neyse odur. Ve nasıl bir şey olursa olsun, o bir nitelikler skalası olarak kabul edilen evrende bulunduğu yerdir ve niteliğine göre her şeyin pozisyonunu tayin eden gerçek kanunlar nedeni ile olduğu yerde kalmalıdır. Bu, evrene niteliksel bakışın anlamıdır. Bu *Hidrojenler Tablosu*'nun anlamıdır."

Birdlip, 27 Aralık 1942

BİLGİ

GİRİŞ

Bu gece, ilk önce "Çalışma Oktavı"ndan söz etmek istiyorum. Bu, Çalışmanın Değerlendirmesi olarak *Do* sesini verir. Bu demektir ki, değer verme mevcut değilse hiçbir şey başlayamaz. Ve bu gizemli bir şey değildir. Zaman harcamaya değer olduğunu düşünmedikçe bir şeye başlayamazsınız ve bir şeyin kıymeti, onun sizin için değeridir. Bir şeyi değersiz sayarsanız, ona değer vermezsiniz. Şimdi bu *Do* notasının, Çalışma ile bağlantıya girdiğinizde hemen seslendirilmesi şart değildir. Seslendirilebilir de. Yani Çalışma fikirlerini duyduğunuzda, içinizdeki önceden hazırlanmış bazı yerlerin üzerine, yani Manyetik Merkez üzerine düşebilir. Hep istediğiniz şeyin sonunda olduğunu hissedebilirsiniz. Bu değer verme, içinizdeki *Manyetik Merkez* türünün aksiyonundan dolayıdır. Ve farklı insanlarda Manyetik Merkez farklıdır. Fakat merkezlerin duygusal bölümlerinde, yani değeri hissettiğiniz, değer vermeyi hissettiğiniz yerde bulunmaktadır çünkü değer verme duygusaldır. Fakat bu, deyim yerindeyse, ilk aşk devam etmeyecektir. Çok güzel bir his olabilir fakat görevini yerine getirmiş olarak geçip gider ve siz görevin değerini tekrar saptamak işiyle arkada kalırsınız. Çünkü Manyetik Merkez bir insanı Çalışma'nın içine getirebilir fakat onu orada tutamayacaktır. Hiç şüphesiz herkes ilk aşk hissini biliyordur, hayatın erken çağlarında gelen, sıra dışı ve doğaüstü hisler; fiziksel olmaktan çok, kutsal ve Daha Yüksek Duygusal Merkezden gelen tesirler tarafından dokunulmuş görünen hisler. Ve daha sonra, tamamen farklı bir görev gelir, yani pratik ilişki. Bu aynen Çalışma'da olduğu gibidir. Ve sık sık, aşk hayatımızın tarihçesini Çalışma'nın kendisinde tekrar ettiğimizi düşünürüm. Benim kendi durumumda, Çalışma ile ilk karşılaştığımda, çok erken gençlik dönemlerimde hissettiklerimle aynı harikalığı, aynı gizemli duyuyu, aynı mucizeyi tekrar hissettiğimi biliyorum: aslında kendi kendini besleyen ve dışsal bir nesne ile, bir insanla sadece hafifçe bağlantı kurar görünen hisler. Fakat Çalışma fikirleri ve böyle bir şeyin gerçekten var olduğuyla ilgili keşifle bağlantılı olarak ilk hissettiğimiz heyecanlar, deneyimlediğimiz olağanüstü hisler ne olursa olsun, yeterli değillerdir. Doğru Manyetik Merkeze sahip olsak bile, ondan kaynaklanan hisler ve heyecanlar uzun sürmeyecektir. Aşkımızın amacını bilmeliyiz ve onunla pratik olarak ilişki kurmalıyız. Bu nota, Çalışma Oktavında *Re* diye adlandırılır. *Re* notası bir insan Çalışma fikirleri ve onun öğretisiyle çalışmaya ve Çalışma'yı kendisine uygulamaya başladığında seslendirilir. *Re* notasına "Çalışma'yı Kendine Uygulama" denir. Ve Manyetik Merkez tarafından ilk olarak *Do* notası seslendirilirse, bu onun niteliğini değiştirmez fakat özetle, harikulade bir his olarak kalır, *Re* notası güçlü bir şekilde ses vermeyecektir. Fakat başlangıçta biraz mucize türünden bir his olmazsa hiç kimse Çalışma'ya geçmeyecektir. Yani bir insan, hayat ve Çalışma arasındaki farkı hissetmelidir. Aksi tak-

dirde Çalışma, onun içinde hayatın düştüğü yerlere düşecektir, yani merkezlerin Çalışma'yı kabul edemeyecek ve Çalışma'yı kabul etmeyi amaçlamayan bölümlerine. İnsandaki merkezlerin hayat için bölümleri ve Çalışma için bölümleri vardır. İnsan, hayat için ve Çalışma için inşa edilmiştir. Ve Manyetik Merkeze sahip olmadıkça, Çalışma fikirlerini merkezlerin hayat bölümleri ile içeri alacaktır. Çalışma'yı, sanki aynı şeylermiş gibi, doğrudan hayata eklemeye çalışacaktır. Yeni şarabı eski şişelere dökecektir, eski paltosunu yeni palto ile yamayacaktır. Bunu engellemek *Manyetik Merkezin* fonksiyonudur. Manyetik Merkez bazen A ve B tesirleri arasında ayrım yapma kapasitesi olarak tanımlanır: hayat-tesirleri, mekanik hayatta yaratılan tesirler ile hayatın dışından gelip mekanik hayata ekilen tesirler arasında. Manyetik Merkez mevcut olmasaydı, içsel gelişim hususunda hiçbir şey mümkün olamazdı. Kendinizle ilgili hissin ve hayat hissinin dönüşümü mümkün olamazdı. Fakat daha önce söylendiği gibi Manyetik Merkez, bir kere onun bölümü çalındı mı, *artık kullanım dışıdır*. Size yeni bir dünyayı tanıştırır. Ve bundan sonra siz kendi yolunuzu bulmalısınız. Yani bu merkez bir insanı Çalışma'ya getirebilir ve Çalışma'ya değer vermesini mümkün hale getirir fakat hepsi bu. Daha sonra insan, Çalışma'nın fikirlerini kendisine ve tüm bakış açısına uygulayarak, Çalışma'ya kendi başına yeniden değer biçmelidir; bu onun içinde *Do*'yu kuvvetlendirecektir. Yani *Re* notası onun içindeki *Do* notasını kuvvetlendirecek ve onun niteliğini *şuurlu* bir *değerlendirmeye* doğru değiştirecektir. Çalışma'nın gerçeğini görerek, bir insan ona çok daha şuurlu bir şekilde değer verecektir ve bu yeniden değer biçme *Do*'yu güçlendirecektir ve onu gerçek bir *Do* yapacaktır. Çünkü biz, Manyetik Merkez tarafından seslendirilen bir *Do* notasının, gerçekten *şuurlu* bir şekilde seslendirilmiş bir *Do* olup olmadığını dikkate almalıyız.

Çalışma Oktavında üçüncü nota, *Mi* notası, "Kişisel Güçlüklerin Gerçekleşmesi" diye adlandırılır. Bunun birçok yönü ve her insan için birçok farklı anlamı olduğunu kolaylıkla anlayabilirsiniz. Örneğin, birinin *varlığı* açısından beliren kişisel güçlükler vardır. Ve birinin *bilgisiyle* bağlantılı, yani Çalışma'nın belirli yönlerini bilgi olarak kabul etmede, kişisel güçlükler vardır. Çünkü Çalışma'nın *bilgi* yönüyle ilişkili birçok ilginç fikirler vardır; birçok kez duyduğumuz fakat henüz kabul etmeye başlamadığımız fikirler. Bu Çalışma'da *yeni bir şekilde düşünmek* zorundayız. Ve bu sadece yeni bilgi vasıtasıyla mümkündür çünkü yeni bilgiye sahip olmadıkça her zaman *aynı şekilde* düşüneceksiniz. Yeni düşünme yeni bilgi gerektirir fakat yeni bilgi, kabul edilmediği sürece yeni bir şekilde düşünmenizi sağlamayacaktır. Fakat yeni bir şekilde düşünebilmelisiniz çünkü aksi takdirde asla kendi hayatınızı ve Çalışma'nın manasını görmeyeceksiniz. Bilgi üzerinde Çalışma, varlık üzerinde Çalışma kadar zordur. Ve hatta daha zordur. Tüm bunlar kişisel güçlüklerin gerçekleşmesine aittir: *Mi* notası.

Çalışma'da anlatılan birçok güç şey vardır. Bu demektir ki, *alışılmış bilgi formlarımıza* çarpan birçok şey söylendi. Her ezoterik öğreti formunda, bununla karşılaşacaksınız. Örneğin, İsa müritlerine defalarca "Eğer taşıyabilirsen," dedi. Bu demektir ki, bilgi (büyük bilgi), İnsan ve onun yeryüzündeki durumu ve olanakları hakkındaki bilgi, gündelik yollarla içeri ala-

bileceğiniz ya da sıradan bilgi ile üye yazılabileceğiniz ya da kendi fikirlerinize uymadığı için aptallık olduğunu düşünebileceğiniz bir şey değildir. Büyük bilgi, büyük fedakarlık ve kendinizle uzun bir mücadele gerektirir. Bu gece, kabul edilmesi çok kolay olmayan ve kişinin zihninin parçası haline gelmesi için uzun süre üzerinde düşünülmesi gereken *bilgi* üzerine Çalışma öğretisini vermek istedim.

BİLGİ

Bay Ouspensky konuşuyor:

"G. ile Grubumuzda yaptığımız bir sohbet sırasında, ki bu daimi hale gelmeye başlıyordu, şöyle sordum: Kadim bilgi saklandıysa ve genel olarak konuşursak, bizim bilim ve felsefemizden farklı, hatta onu geride bırakan bir bilgi her zaman mevcut olduysa, niçin böylesine dikkatli bir şekilde gizli tutulmuştur? Niçin herkesin malı yapılmamıştır? Bu özel bilgiye sahip olan insanlar; hile, kötülük ve cahillik ile daha iyi ve daha başarılı bir mücadele uğruna bu bilginin genele yayılmasına izin verme konusunda niçin isteksizdirler?

Sanırım bu, ezoterizm fikirleriyle ilk kez tanıştığında herkesin zihninde genellikle oluşan bir soru.

Buna iki cevap var, dedi G. İlk olarak, bu bilgi saklanmamıştır; ve ikinci olarak, kendi doğası nedeniyle, herkesin malı haline gelemez. İlk önce bu durumlardan ikincisini dikkate alacağız. *Bilginin* (bu kelimeyi vurguladı), ona benzeme kapasitesinde olanlara göre, genellikle sanıldığından çok daha ulaşılabilir olduğunu ve bütün meselenin, insanların ya onu istememeleri ya da alamamaları olduğunu sonradan size ispatlayacağım. Fakat her şeyden önce başka bir şey, yani bilginin herkese ait olmadığı, hatta çoğunluğa bile ait olmadığı anlaşılmalıdır. Kanun böyledir. Bunu anlamıyorsunuz çünkü bilginin, dünyadaki diğer her şey gibi, *maddesel* olduğunu anlamıyorsunuz. Maddeseldir ve bu da maddenin tüm niteliklerine sahip olduğu anlamına gelir. Maddenin ilk niteliklerinden biri, belirli bir mekanda ve belirli koşullar altında sınırlı olmasıdır. Hatta çöldeki kum ve denizdeki su bile, belli ve değişmeyen bir miktardadır. Dolayısıyla, bilgi maddesel ise, belirli bir zamanda onun belli bir miktarı mevcut, demektir. Belirli bir zaman periyodu boyunca, diyelim ki bir yüzyılda, insanlığın kullanımında belli bir miktar bilgi var, denilebilir. Sıradan bir hayat gözleminden bile biliyoruz ki, *bilgi maddesi*, az veya çok miktarda alınmasına göre, tamamen farklı niteliklere sahiptir. Belirli bir yerde geniş bir miktar alınması, yani bir insan tarafından ya da diyelim ki küçük bir grup insan tarafından, çok iyi sonuçlar üretir; küçük bir miktar alınması (yani çok sayıda insanın her biri tarafından) hiç sonuç vermez; ya da beklenenin aksine negatif sonuçlar bile verebilir. Bu nedenle, belli kesin bir miktar bilgi milyonlarca insan arasında dağıtılırsa, her bir birey çok az alacaktır ve bu küçük miktar bilgi

onun hayatında da, şeyleri anlayışında da hiçbir şey değiştirmeyecektir. Ve bu küçük miktar bilgiyi alan insanların sayısı çok olmasına rağmen, onların yaşamlarında, belki onları daha zor yapması dışında hiçbir şey değiştirmeyecektir.

Fakat tam tersine, büyük miktarda bilgi az sayıda insanda konsantre edilirse, bu bilgi büyük sonuçlar verecektir. Bu bakış açısından, bilginin az sayıda insan arasında saklanması ve kitleler arasında dağıtılmaması gerekliliği çok daha avantajlıdır.

Belirli bir miktar altın alıp belli bir sayıda nesneyi onunla yaldızlamaya karar verirsek, tam olarak kaç tane nesneyi bu altın miktarıyla yaldızlayabileceğimizi bilmeli ya da hesaplamalıyız. Daha fazlasını yaldızlamaya çalışırsak, her tarafı eşit olmayacak şekilde, yamalı olarak altınla kaplanacaklardır ve yaldızsız hallerinden daha kötü görüneceklerdir; aslında altınımızı kaybedeceğiz.

Bilginin dağılımı, tam olarak aynı ilkeye dayanır. Bilgi herkese verilirse hiç kimse pek bir şey alamaz. Birkaç kişi arasında korunursa, her biri sadece korumak için değil, aldığını artırmak için de yeterli miktarda alacaktır.

İlk bakışta bu teori çok adaletsiz görünür, çünkü diğerlerinin daha büyük bir pay alabilmesi için, deyim yerindeyse bilgiyi inkar edenler, çok üzgün ve hak edilmemiş bir şekilde, olması gerekenden daha zor görünürler. Aslında, buna rağmen, durum böyle değildir; ve bilginin dağılımında en ince şekilde bile bir adaletsizlik yoktur.

Gerçek şudur ki, muazzam bir insan çoğunluğu hiç bilgi istememektedir; onunla ilgili paylarını reddederler ve hatta hayatın amaçları için genel dağılımda onlara ayrılan hisseyi bile almazlar. Bu durum, aniden insanların az da olsa kendilerinde bulunan sağduyuyu yitirmiş ve kendileri için muazzam sayıda, büyük çapta yıkıma sebep olarak, başka bir deyişle, kendilerini koruma içgüdülerini bile kaybederek tamamen otomatlara dönüşmüş göründükleri savaş, devrim vs. gibi kitle çılgınlığı zamanlarında özellikle açıktır. Buna bağlı olarak, muazzam bilgi miktarı, deyim yerindeyse sahipsiz kalır ve onun değerinin farkına varanlar arasında dağıtılabilir.

Bunda hiçbir adaletsizlik yoktur çünkü bilgiyi alanlar başkalarına ait olan hiçbir şeyi almazlar, başkalarını hiçbir şeyden yoksun bırakmazlar; sadece onların yararsız diye reddettikleri ve eğer alınmazsa kaybolacak olan şeyi alırlar.

Bilginin bazı kişiler tarafından toplanması, onun diğerleri tarafından reddedilmesine bağlıdır.

İnsanlığın yaşamında; telafi edilemez bir şekilde kitlelerin aklınıkaybettiği ve yüzyıllık ya da binyıllık kültür tarafından yaratılmış her şeyi yıkmaya başladığı, genel olarak kültürlerin ve uygarlıkların çöküşünün başlangıcı ile aynı zamana rastlayan periyotlar vardır. Sık sık jeolojik tufanlara, iklimsel değişimlere ve gezegensel nitelikli benzer fenomenlere rastlayan bu tip kitlesel çılgınlık dönemleri, çok büyük miktarda bilgi maddesini serbest bırakır. Bu durum ise, aksi takdirde kaybolacak bu bilgi maddesini toplama çalışmasını gerektirir. Böylece dağınık bilgi maddesini toplama çalışması sık sık kültürlerin ve uygarlıkların yıkımı ve çöküşünün başlangıcına rastlar.

Meselenin bu yönü açıktır. Kalabalık ne bilgi ister ne de bilgi arar ve kalabalığın liderleri, kendi ilgilerine göre, onların yeni ve bilinmeyen her şeye karşı korkularını ve hoşnutsuzluklarını güçlendirmeye çalışır. İnsanlığın yaşadığı kölelik, bu korkuya dayanır. Bu köleliğin tüm dehşetini tahayyül etmek bile zordur. İnsanların *ne* kaybetmekte olduklarını anlamıyoruz. Fakat bu köleliğin nedenini anlamak için insanların nasıl yaşadığını, varoluşlarının hedefini neyin oluşturduğunu; arzularının, tutkularının ve büyük amaçlarının nesnesini; düşündüklerinin, konuştuklarının, hizmet ettiklerinin ve taptıklarının nesnesini görmek yeterlidir. Zamanımızın kültürlü insanlığının parasını neye harcadığını, en yüksek fiyata neyin hakim olduğunu, en büyük kalabalığın nerede olduğunu düşünün. Bir an için bu meseleler hakkında düşünürsek, birlikte yaşadığı ilgileri ile insanlığın, şu an sahip olduğundan farklı bir şeye sahip olmayı bekleyemeyeceği daha net hale gelir. Fakat, daha önce de söylediği gibi, başka türlü olamaz. İnsanlığın tümü için yılda çeyrek kilo bilgi tahsis edildiğini tahayyül edin. Bu bilgi herkese dağıtılırsa, her bir kişi o kadar küçük bir parça alacaktır ki eskiden olduğu kadar aptal kalacaktır. Fakat, şükürler olsun ki çok az kişi bu bilgiye sahip olmak ister; diyelim ki, her biri bir zerre edinebilecek ve daha zeki hale gelme olasılığı elde edebilecek olanlar alır. İstese bile herkes daha zeki hale gelemez. Zeki hale gelseydi maddeye yardım edemezdi. Orada bozulamayacak genel bir denge mevcuttur.

Bu, işin bir yönüdür. Diğeri, daha önce söylediğim gibi, hiç kimsenin hiçbir şeyi gizlemediği gerçeğine dayanır; hiçbir şekilde gizem yoktur. Fakat gerçek bilgiyi elde etme veya iletme, hem onu alandan hem de verenden büyük emek ve büyük çaba ister. Ve bu bilgiye sahip olanlar, olası en fazla sayıda insana onu iletmek ve anlatmak, insanların yaklaşmasını kolaylaştırmak ve gerçeği almak için kendilerini hazırlamalarını sağlamak için yapabildikleri her şeyi yapıyorlar. Fakat bilgi hiç kimseye zorla verilemez, dediğim gibi, ortalama bir insanın hayatının, gününü nelerin doldurduğunun ve ilgilendiği şeylerin önyargısız bir incelemesi; bilgiye sahip insanları, kendi kendilerine bildiklerini gizleme, insanlara vermeyi ya da öğretmeyi istememe konusunda suçlamanın mümkün olup olmadığını derhal gösterecektir.

Bilgiyi isteyen kişi, bilginin kaynağını bulmak ve ona yaklaşmak için, herkese verilen fakat bir kural olarak insanların görmek ve tanımak istemediği yardım ve işaretlerden faydalanarak kendi kendine ilk çabayı göstermelidir. Bilgi, kendi paylarına düşen çaba olmaksızın insanlara ulaşamaz. İnsanlar bunu sıradan bilgi ile bağlantılı olarak çok iyi anlarlar, fakat *büyük bilgi* hususunda, onun mevcudiyeti olasılığını kabul ettiklerinde, farklı bir şeyi kabul etmeyi mümkün görürler. Örneğin, bir insan Çince öğrenmek isterse, herkes bunun birkaç yıllık ciddi bir çalışma istediğini çok iyi bilir; tıbbın ilkelerini kavramak için beş yıla ihtiyaç olduğunu herkes bilir ve resim ya da müzik konusunda çalışma için belki bunun iki katı zaman gerekir. Fakat kendi paylarına hiçbir çaba olmadan insanlara bilgi gelebileceğini, *uykuda olsalar bile* onu elde edebileceklerini onaylayan teoriler vardır. Bu tür teorilerin mevcudiyeti, niçin insanlara bilginin gelemeyeceği ile ilgili ek

bir açıklama oluşturur. Aynı zamanda, bu yönde herhangi bir şey elde etmek için İnsanın *bağımsız* çabalarının da hiçbir sonuç veremeyeceğini anlamak esastır. Bir insan sadece ona sahip olanların yardımı ile bilgiyi elde edebilir. Bu en baştan anlaşılmalıdır. *İnsan, bilen birinden öğrenmelidir.*"

Birdlip, 9 Ocak 1943

KENDİNİ GÖZLEMLEME

Kendini gözlemleme, onun ne olduğu ve ne olmadığı hakkında söylenebilecek birçok şey vardır. Çalışma'nın bütünü kişinin kendini gözlemlemeye başlaması ile başlar. Kendini gözlemleme, kendini değiştirmek için bir araçtır. Ciddi ve sürekli kendini gözlemleme, doğru bir şekilde yapıldıysa, bir insanda kesin içsel değişimlere götürür.

Her şeyden önce, hakkında sık sık yapılan bir hata ile bağlantılı olarak kendini gözlemlemeyi düşünelim. Hata, *bilme* ile kendini gözlemeyi karıştırmaktır. Bilmek ve gözlemlemek aynı şey değildir. Yüzeysel olarak konuşursak, odanızda bir sandalyede oturduğunuzu *bilebilirsiniz* fakat onu gerçekten *gözlemlediğinizi* söyleyebilir misiniz? Daha derin bir şekilde konuşursak, negatif bir durumda olduğunu *bilebilirsiniz* fakat bu onu *gözlemlediğiniz* anlamına gelmez. Çalışma'daki bir kişi bana birisinden nefret ettiğini söyledi. "Gözlemlemeye çalış," dedim. "Niçin gözlemlemeye çalışmalıyım? Gerek yok ki. Bunu zaten *biliyorum*," diye cevap verdi. Böyle bir durumda, kişi *bilme* ile *gözlemlemeyi* karıştırmaktadır, yani kendini gözlemlemenin ne olduğunu anlamıyor. Dahası, aktif olan *kendini gözlemlemenin* kendini değiştirme için bir araç olduğunu, pasif olan bilmenin ise olmadığını, kavramamıştır. Bilme bir dikkat eylemi değildir. Kendini gözlemleme içeri, içinizde neler olup bittiğine yönlendirilmiş bir dikkat eylemidir. Dikkat aktif, yani yönlendirilmiş olmalıdır. Hoşlanmadığınız bir insan konusunda, zihninize doluşan düşüncelere, içinizde konuşan ses korosuna, onların neler söylediklerine, hangi hoş olmayan duyguların birdenbire içinizi kapladığına vs. dikkat edersiniz. Aynı zamanda, hoşlanmadığınız insana içinizde çok kötü bir şekilde davrandığınıza dikkat edersiniz. Hiçbir şey, onun hakkında düşünmek ya da hissetmek kadar kötü değildir. Fakat tüm bunları görmek *yönlendirilmiş dikkat* gerektirir, pasif dikkat değil. Dikkat *gözlemleyen* bölümden gelir, oysa düşünceler ve duygular içinizdeki *gözlemlenen* yöne aittir. Bu kendinizi ikiye bölüyor. "Bir insan ilk önce birdir, sonra iki ve daha sonra bir," tarzında bir deyiş vardır. Gözlemleyen yön ya da Gözlemleyen "ben", gözlemlenen yönün daha içinde ya da üstünde durur fakat onun bağımsız şuur gücü değişir çünkü herhangi bir anda diğerinin içine dalmış olabilir. O zaman negatif durumla tamamıyla özdeşleşirsiniz. Durumu gözlemlemezsiniz, siz o durum olursunuz. O zaman negatif olduğunuzu bildiğinizi söyleyebilirsiniz fakat bu onu gözlemlemek

değildir. Gözlemleyen "ben", Çalışma'ya değer veren, onu anımsayan ve daha şuurlu hale gelmek isteyen diğer "ben"ler tarafından desteklenirse, negatif düşünceler seli tarafından böylesine kolaylıkla batırılamaz. O zaman Yardımcı Kahya –ve onun bir bölümü– tarafından yardım edilir. Tüm bunlar, sadece negatif olduğunu *bilmekten* oldukça farklıdır. Pasif bilmenin, mekaniklik olduğu söylenebilir; *şuurlu* bir *hareket* olan ve mekanik hale gelemeyecek olan kendini gözlemlemenin zıddıdır. Mekanik kendini-gözlemlemenin, Çalışma kendini gözlemlemesi ile hiç ilgisi yoktur.

İnsanlar, bilme ve sürekli kendini gözlemleme eylemini karıştırmakla kalmazlar, gözlemleme ile *düşünmeyi* de karıştırırlar. Düşünmek kendini gözlemlemekten tamamen farklıdır. Bir insan bütün gün kendisi hakkında düşünebilir ama bir kez bile kendini gözlemlemeyebilir. Kişinin düşüncelerini gözlemlemesi, düşünme ile aynı şey değildir. *Bilme* ve *düşünmenin*, gözlemleme ile aynı şey olmadığı artık açık ve net olmalıdır.

Şu soru sık sık sorulur: "Neyi gözlemlemeliyim?" İlk olarak, Çalışma dikkatli bir şekilde neyi gözlemlemeye başlamanız gerektiğini açıklar. Fakat sonra bir insan, kendisiyle ilgili daha bütün –tüm bir gün ya da tüm bir hafta için– bir gözlemlemeye ulaşmalı ve dışarıdan bir insan olarak kendisini görmelidir. Kendisiyle karşılaşsaydı ne düşünürdü acaba, diye düşünmelidir. Tabi ki, samimi olarak kendisi olan bu insandan hoşlanmazdı. Bir insan kendi içindeki her şeyi *gözlemlemelidir* ve her zaman sanki kendisi değil, bir başkasıymış gibi olmalıdır. Bu, şu demektir: "O ne yapıyor?" demelidir, "Ben ne yapıyorum?" değil. Artık içinde süregelen bu düşüncelerin, duyguların, özel oyunların ve kişisel dramaların, karmaşık yalanların, konuşmaların, özürlerin ve uydurmaların vs. birbiri ardına içinden geçmekte olduğunu görür. Tabi ki, bir an sonra tekrar uykuya dalar ve bunların tümünün içindeki yerini alır. Yani kendi yazdığı oyunda oynar ve onun gerçek olduğunu düşünür. Kendisinin, uydurduğu bölüm olduğunu düşünür.

Bu bakış açısının ötesini düşünelim. Bir insan tüm kurduğu oyunlara, şarkılara, içinde süregelen tüm gösterilere, kendisininmiş gibi kabul ettiği tüm seslere, "Bu, ben değilim," diyebilmelidir. Bazen gece uykuya dalmadan hemen önce kafanızın içinde nasıl yüksek sesler duyduğunuzu bilirsiniz. Bunlar, konuşan "ben"lerdir. Gün boyunca sürekli konuşuyorlar, sadece siz onları *"ben"* olarak, kendiniz olarak alıyorsunuz. Fakat uykudan hemen önce, doğal olarak bir ayrışma meydana gelir çünkü uykunun mümkün olabilmesi için merkezlerle "ben"ler arasındaki bağlantılar kırılmıştır. İki ve daha fazla "ben" sizi uykudan alıkoyabilir. Bu yüzden, bir an için sanki konuşmakta olan sesler gibi onları duyarsınız, çünkü doğal süreçlerle sizden ayrışmış olurlar.

İçsel ayrışmanın gücü, sadece "Bu, ben değilim," demek değildir, önünde sonunda bunu kendiniz için gerçekten algılamaktır; *bunun doğru olduğunu*, "bunun ben olmadığını" *algılamaktır;* sadece böyle olduğunu düşünmek ya da böyle olduğuna kendini ikna etmeye çalışmak ya da Çalışma böyle diyor demek, değildir.

Hoş olmayan bir durumda olduğunuzda, kendinizi kayda değer bir süreden beri gözlemliyorsanız, tüm hoş olmayan farklı tür "ben" gruplarının,

peş peşe onunla ilgilenmeye ve onun dışında bir şeyler yapmaya çalıştığını fark edeceksiniz. Çünkü negatif olmak, negatif "ben"leri canlı tutar. Onların hayatı negatif düşünme veya negatif hissetmeye dayanır, yani hoş olmayan düşünce ve hisler içinde kalmanızı sağlamaya bağlıdır. Böyle yapmaktan zevk alırlar çünkü bu onların hayatıdır. Çalışma'da negatif durumlardan zevk almak, özellikle onlardan alınan gizli zevk samimiyetle gözlemlenmelidir. Sebebi şudur: Bir insan, hangi formda olursa olsun, negatif olmaktan zevk alırsa ve bunlar kalabalıksa, asla kendini onlardan ayıramaz. Gizli bir düşkünlüğünüz olan şeyden kendinizi ayıramazsınız. Aslında durum şudur: Gizli düşkünlük vasıtasıyla negatif "ben"lerle özdeşleşirsiniz ve dolayısıyla *onların zevkini* hissedersiniz çünkü neyle özdeşleşirseniz o olursunuz. Bir insan kendi içinde, sürekli olarak kendini farklı "ben"lere dönüştürmektedir. Kalıcı hiçbir şeyi yoktur fakat ayrışma ile kalıcı bir şey yaratabilir. Ayrışma çizgisi, Çalışma'yı seven ve Çalışma'dan nefret eden şeyler arasındadır.

Şimdi bir kez daha *konuşmayı* gözlemlemeden söz edelim. Tüm kurallar konuşma, pratik olarak konuşma ve yanlış konuşmanın nasıl üstesinden gelineceği hakkındadır. *İçsel konuşmayı* ve bunun nereden geldiğini gözlemlemek çok önemlidir. Yanlış içsel konuşma, sadece gelecekteki hoş olmayan birçok durumun değil, aynı zamanda yanlış dışsal konuşmanın da yetiştiği topraktır. Çalışma'da *içsel sessizlik* pratiği denen bir şey olduğunu biliyorsunuz. İçsel sessizliğin anlamı ve pratiği buna benzer; ilk önce, tamamen açık ve kesin bir şey hakkında olmalıdır; ve ikinci olarak, sanki ona hiç dokunmamak gibi bir şeydir. Yani belirli bir süre için bir deney tarzında yapmak dışında, içsel sessizlik uygulamasını öylesine geniş, muğlak bir tarzda yapamazsınız. Fakat belli ve kesin bir şey hususunda, bildiğiniz ve tamamen açık bir şekilde gördüğünüz bir şey hususunda katı bir şekilde uygulamasını yapabilirsiniz. Bir keresinde biri şöyle sormuştu: "İçsel sessizlik pratiği yapmak zihninize bir şeyin gelmesine izin vermemekle aynı şey midir?" Hayır, aynı şey değildir. İçsel sessizlik pratiğini yaptığınız şey zaten zihnin içindedir ve siz onun farkına varmalısınız fakat içsel konuşmanızla, içsel dilinizle ona *dokunmamalısınız*. Dışsal gerçek diliniz hassas, acıyan yerlere dokunmaktan hoşlanır, tıpkı dişiniz ağrıdığında olduğu gibi. İçsel diliniz de böyledir. Fakat bunu yaparsa, zihninizdeki hassas şey içsel konuşmanıza doğru akar ve *içsel konuşma* olarak kendini dört bir yana doğru açmaya başlar. Tabi ki, içsel konuşmanın her zaman negatif durumlarda devam ettiğini ve belki çok sonra aniden dışsal konuşmanızda anlatım bulan, birçok hoş olmayan ibare türettiğini fark etmişsinizdir. Başlangıçta yanlış dışsal konuşma hakkında ve daha sonra yanlış içsel konuşma hakkında dikkatli olmamız gerektiği Çalışma'da bize söylendi. Aslında, yanlış dışsal konuşma çoğunlukla yanlış içsel konuşmadan dolayıdır. Yanlış içsel konuşma, özellikle kin dolu, kötü vb. içsel konuşma, içinizde dışkıya benzer bir kütle meydana getirir. Onların hepsi farklı yalan söyleme biçimleridir ve bu yüzden böylesine güçlü ve inatçıdırlar. Yalanlar her zaman gerçekten daha güçlüdür çünkü incitebilirler. Yanlış içsel konuşmayı gözlemleyebilirseniz, bunun sadece yarı-gerçek ya da yanlış düzende bir-

leştirilmiş gerçek ya da bir şey eklenmiş veya bir şeyi eksik bırakılmış gerçek olduğunu fark edeceksiniz. Başka bir deyişle, özetle, kendine yalan söylemektir. "Bu tamamen doğru mu?" derseniz, durabilir fakat başka bir yalan seti bulacaktır. Önünde sonunda ondan hoşlanmamalısınız. Ondan zevk alırsanız, asla onun gücünü azaltamazsınız. Ondan hoşlanmaktan hoşlanmamak yeterli değildir, bundan hoşlanmamalısınız.

Tüm bunlar duygusal hayatın arınmasına aittir. Mekanik olarak sadece kendimizden hoşlanırız ve bu yüzden bizden hoşlanmayanlardan nefret ederiz ya da hoşlanmayız. Duygular yalnızca bu *kendinden hoşlanma* temeline sahip olmaya son vermediği takdirde, bir varlık gelişimi mümkün değildir ve durumun bu olduğu açıktır. Çalışma'da dışsal kale alma, kendini başkalarının yerine koymaktır. Bu, İnciller'de "İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın," (*Matta*, 7:12) ifadesine karşılık gelir. Bu, Çalışma'da Dışsal Kale Alma denen şeyin İnciller'deki kesin formülasyonlarından biridir. Fakat bir insan ne söylendiğini çok derin bir şekilde düşünmelidir ve ne anlama geldiğini içsel olarak algılamalıdır çünkü bu bir dışsal ve bir içsel anlama sahiptir. "Her zaman başkalarını düşünürüm," derseniz o zaman bunu gözlemleyin. Muhtemelen bir tampondur. Size söylense, bir an bile hoşgörü gösteremeyeceğiniz şeyleri yazdığınızı ya da söylediğinizi belki fark etmezsiniz. Bu çok ilginç bir kendini gözlemleme şeklidir ve "içsel konuşma"yı gözlemlemeyi de içerir. Sizin içinizde, diğer herkes çaresizdir. Bir insanı, adeta kendinizin mağarasına sürükleyebilir ve onunla ne isterseniz yapabilirsiniz. Doğal olarak kibar olabilirsiniz fakat her şeyin içsel hayatı arındırma veya organize etmeyle ilgili olduğu Çalışma'da bu yeterli değildir. İçsel olarak ve görünmeyen tarafınızla birbirinize nasıl davrandığınız önemlidir. Bunu anlamak çok zordur. Bunu zaten bildiğinizi düşünebilirsiniz. Fakat *anlamak* –hatta *anlamaya* başlamak bile– yıllarca süren bir çalışma alır. İçsel olan ile dışsal olan uyumlu olduğunda ve dışsal olan içsel olana itaat ettiğinde, bir insan "ikinci bir bedene" sahip olur. Şu halimizle dışsal hayatımız ve içsel hayatımız birbirine uymaz ve dışsal hayatımız içsel hayatımızı kontrol eder. İçsel olan, bir şeylerin iyi olduğunu görerek gelişir. Son günlerde burada aziz Cassian'ın, bir insanın farklı nedenlerle aynı şeyi yapabilmesi hakkında söylediklerini konuşuyorduk. Bir insan korku ile hareket edebilir: kanun korkusu, itibar korkusu, görüş korkusu. O zaman dışarıdan hareket eder. Ya da hırs ve benzer birçok başka bencillik formları ile hareket edebilir. Ya da iyilik ile, böyle davranmanın iyi olduğunu görerek hareket edebilir. Bu içsel insanı geliştirir. Tüm bunlar kendini gözlemlemenin bir konusu olabilir. Fakat kendini-gözlemlemenin ilk basamakları bile belirli bir etkiye sahiptir. Psişik hayatımızın karanlığının içine ışık ışınlarının girmesine izin verir. Çalışma'da düşünmemiz gereken psişik hayattır. Çalışma'nın bütün açıklamaları, kişinin kaos içinde olan psişik hayatı hakkındadır. Bu yolla, kendini gözlemleme daha derinleşir ve Çalışma'ya değer verme giderek daha içsel hale gelir. Böylece Çalışma Öz üzerinde, bir insanın gerçek bölümü üzerinde işlemeye başlar.

Kendi üzerinde çalışma her zaman aynıdır. *Nerede* olduğunuz önemli

değildir. İçsel tutumunuz doğru olduğu sürece her zaman Çalışma ile bağlantıdasınız, demektir. İçsel tutumunuz doğruysa Çalışma size, kendi üzerinde çalışmanın ne anlama geldiğini öğretecektir. İçsel tutumunuz yanlışsa, öğretemez çünkü yolu kesersiniz. Kendini gözlemlemenin tümünün, *tam* kendini gözlemleme haline gelmesini istiyorsanız ONU gözlemlemelisiniz. Yani hayata karşı tüm reaksiyonlarınızı ve tüm hallerinizi görmelisiniz ama "ben" olarak değil, içinizdeki O olarak. "Ben" derseniz, hiçbir şey olmaz. "Ben" ifadesi, "ben" hissi değişimi imkansız kılar. Her negatif duruma "ben" derseniz, ondan kaçamazsınız. İlk başta bir insan kendini *bir* olarak alır ve psişik hayatında olan biten her şeye "ben" der. Fakat değişmek için iki olmalıdır. Kendini O ve Gözlemleyen "Ben" olarak ikiye ayırmalıdır. Daha sonra bir hale, birlik haline gelebilir. Kendini gözlemleme enstrümanı, bir bıçak gibi keserek bizi, biz olmayandan ayırır. "Bu ben değilim" demenin ne anlama geldiğini görmeye başlarsanız, bu aracı kullanmaya başlarsınız.

Gerçekten "Ben ne yapıyorum?" yerine "O ne yapıyor? diyebildiğinizde Çalışma'yı anlamaya başlarsınız. Çalışma, bir dizi yeni reaksiyona ya da daha doğrusu şeyleri yeni bir şekilde ele almaya neden olur. Sıradan hayat reaksiyonlarından başka bir şey değilseniz, değişemezsiniz. Sıradan şeyleri yeni bir şekilde ele aldığınızda değişmeye başlarsınız. Aynı kalamazsınız ve değişirsiniz. Hep aynı iseniz, hayata karşı hep aynı şekilde reaksiyon gösteriyorsunuz, demektir. Et ağırlığınızda ısrar edersiniz. *Değişim* fikri, *aynı* olmamaktır. Çalışma fikri kendini değiştirmektir. Kendini gözlemleme fikri, gözlemlediği şeye uyup gitmeyerek *kişinin olduğu şeyden* ayrılmasıdır. Bu şekilde kendini gözlemleme bir kişisel değişim aracıdır.

* * *

Bu Çalışma'nın güçlü mantal enstrümanını içinizde oluşturmaya başladığınızda, nereye dönerseniz dönün, yeni anlamlar yakaladığınızı göreceksiniz. Çalışma içimizde yeni bir alma (reseptör, kabul etme) enstrümanı, hem dışarıdan hem içeriden gelen izlenimleri almak için yeni bir aparat oluşturur. Çalışma, *anlayış* vasıtasıyla biraraya getirilmesi gereken bölümlerde yatar. Çalışma'nın her bölümü, her bir ayrı fikir, her bir öğreti kırıntısı tam olarak, diyelim ki, bir radyo cihazının parçaları gibidir. Bir radyo cihazının parçaları, diyelim ki, bir masa üzerinde duruyor ve onları görebiliyorsunuz. Yeterince biliyorsanız, ne olduklarını anlıyorsanız onları biraraya getirebilirsiniz ve sonra cihaz çalışmaya başlar ve siz, aksi takdirde duyamayacağınız ve görünmeyen bir sürü şeyi duyarsınız. Çalışma söz konusu ise her bir parça fiziksel bir şey, masanın üzerinde duran dışsal bir nesne değildir; bir fikir, bir düşünce, bir yön, bir formülasyon, bir diyagram vs.dir. Tüm bu parçaların anlayış ve değer verme vasıtasıyla birbirine uyması sağlanırsa, Çalışma içinizde yeni ve organize bir aparat oluşturur. Yani siz yeniden organize olursunuz. İçinizde yeni bir psişik organizmaya sahip olursunuz. Çalışma aslında küçük küçük, bölüm bölüm verilen bütün ve tam bir *organizmadır* fakat tüm bu parçalar gerçek bir *bütünün* parçalarıdır. Çalışma bu şekilde içinizde oluşturulursa, siz içinizde yeni bir şe-

ye, yeni bir organize enstrümana sahip olursunuz. Hatta Çalışma'nın bir tek parçası bile, değer verme ve anlayış ile içeri alınmışsa içinizde bir değişim başlayacaktır çünkü *yeni tesirleri* iletecektir. Fakat Çalışma'nın bütünü bir insanın içinde oluşturulmalıdır. İnsan Çalışma'yı *yaşarsa* bu, *başka bir beden* –bir insanın içindeki başka bir organize şey– olarak düşünülebilir. Daha sonra bu, *önceki** adamı kontrol edecektir.

Birdlip, 2 Ocak 1943

İNSANIN DÖRT BEDENİ

I. YAZI

I. Bölüm—Bu konu böylesine büyük ve önemli bir tabiatta olduğundan ve anlamının capcanlı kavrayınmasını olası hale getirmek ve aldırmaz veya sadece biçimsel bir şekilde içeri alınmasını engellemek için pek çok bakış açısından sunuş gerektirdiğinden; uzun düşünmelerden sonra, aşamalı bir yaklaşım ile başlamanın en iyisi olduğunu düşündüm. Öğreti, kısaca, ilk doğumu tarafından verilen bedende yaşayan İnsan'ın, daha iyi maddelerden oluşan daha ileri *üç* beden geliştirme kapasitesinde olduğudur. Fakat bu ne demektir ve bunu kavramak için bize hangi fikirler yardım edecektir? Örneğin, daha ileri üç bedenden ayrı olarak insanın *başka* bir beden geliştirebilmesi ne anlama geliyor olabilir? Ne şekilde *başka* ya da *ikinci* bir bedeni zihnimizde canlandırabiliriz? İlk önce bunu, bu şekilde anlayabiliriz. Bir insanın arkasında başka bir adamın durduğunu ve yaptığı ya da söylediği her şeyde onu kontrol ettiğini hayal edin. Öndeki adam, arkadaki adamın talimatlara uyar. Öndeki adamı birinci beden ve arkadaki adamı diğer ya da *ikinci* beden olarak alabiliriz, yani birinciyi *kontrol eden* ikinci beden fikrini elde edebiliriz. Hayattaki herhangi bir organizasyon için, askeri ya da ticari bir organizasyon gibi, bunu anlamak kolaydır; bir bireyin daha yüksek bir pozisyonda birisi tarafından bir dereceye kadar kontrol edilişi söz konusu olmalıdır. Tek bir birey durumunda ise bunu kavramak çok daha güçtür.

Tek bir bireyin içindeki *ne*, onun içindeki *neyi* kontrol edecektir? Aslında, insan kendini *bir* olarak aldığı sürece, yani içindeki düşünen, konuşan, hareket eden, hisseden, seven ve nefret eden şeyin her zaman bir ve aynı şey olduğuna inandığı sürece bunu anlamak imkansızdır. Çalışma'da, *bir insan kendini gözleyen ve gözlemlenen taraf olarak ikiye bölmedikçe, asla bulunduğu yerden kımıldayamaz*, tarzında bir ifade olduğunu biliyorsunuz. Bu, diğer her şeyin başlangıç noktasıdır. Bu aslında, bir insanın içinde bu bölünme başlamadıkça, kendi gözlemlemesinin konusu haline gelmedikçe; ergeç

*Çalışma'dan önceki (ç.n.)

içsel olarak onu kontrol edebilecek ve dışsal *insan-makineyi* itaat ettirecek hiçbir şey onun içinde gelişemez, manasında *diğer bedenin* başlangıç-noktasıdır. Yani bu takdirde, onun içinde ikinci beden organize edilemez. Gözlemleyen "Ben"in, gözlemlediği şeye göre her zaman *içsel* olduğunu burada not edelim. Daha dışsal olan daha içsel olanı gözlemleyemez. Bu demektir ki, merkezlerin küçük mekanik dışsal bölümlerinde yaşayan "ben"ler, merkezlerin daha içsel şuurlu bölümlerinde uzanan "ben"leri gözlemleyemez. Kendini gözlemleme daha *derin*, daha *duygusal*, daha *gerçek* ve daha *gerekli* hale geldikçe, Gözlemleyen "Ben"in pozisyonu daha içsel hale gelir. Kendini Gözlemleme yüzeysel olmayı bırakır. Artık bir insandaki çalışmak isteyen tüm diğer ben'ler, Gözlemleyen "Ben"in çevresinde toplanır ve insanın içinde olduğu evde düzen meydana getirirler. Bu, *Yardımcı Kahya* denilen şeyi oluşturur. Bu yüzden, Yardımcı Kahya'nın durumu yüzeysel insana, hayata dönük ve dışsal şartlar tarafından sürülen insana göre *içseldir*. Ve bu yüzden, birçok diğer şey arasında Sahte Kişiliğe göre de *içseldir*. Şimdi, bir insandaki daha dışsal, daha mekanik olan her şey, ondaki daha içsel olan şeye itaat etmeye başlarsa, içsel olan dışsalın ya da *insan-makinenin* kontrolünü geliştirmeye başlar ve sonuçta şeylerin düzeni *tersine dönmeye* başlar. İnsan hayat tarafından, dışsal tesirler, değişen koşullar, hayata karşı kişiliğinin karakteristik reaksiyonları ve bedeninin alışkanlıkları tarafından artık bu kadar kolay bir şekilde idare edilemez. Artık böylesine tamamen dışarıdan idare edilemez, artık bedeninin bir kölesi değildir; çok kısa anlar için içeriden kontrol edilmeye başlar. Bu, aşağıdaki şekilde ifade edilebilir:

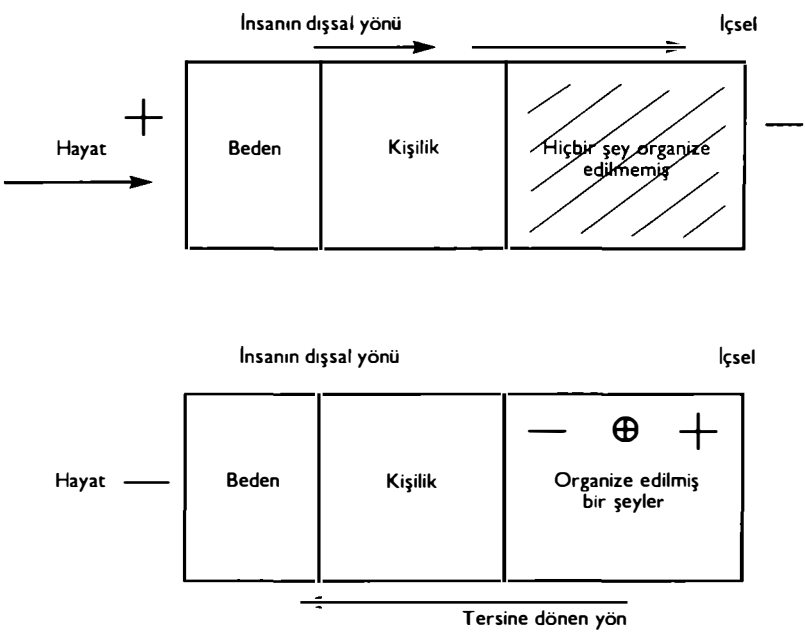

Şimdi, bu fikri olabildiğince basit bir şekilde alırsanız, *İkinci Bedene* sahip olmanın; bir insanın, sıradan bir insandan farklı olduğu anlamına geldiğini, bir yere kadar göreceksiniz. Farklıdır çünkü sıradan bir insan –bir insan-makine– hayatın bir fonksiyonudur. Bir insan-makine hayat tarafından idare edilir ve dolayısıyla hayat her zaman ona etkide bulunur ve hayata itaatlidir, yani dışarıdan ve kendinin daha dışsal bölümlerinden idare edilir. Fakat kendi içinde, içsel olarak organize edilmiş bir şeylere sahip olmaya başlamış bir insan, dışsal hayat tarafından artık bu kadar kolay bir şekilde idare edilmez de ara sıra kendi içindeki bir şeyden kontrol edilir. Yani ara sıra *tam tersi bir yönde çalışır*. Hepimiz, zaten bu ters yönde çalıştığımızı imajine ederiz fakat bu sadece bir imajinasyondur. Çok küçük samimi bir kendini gözlemleme, gerçekte hayatın fonksiyonları olduğumuzu bize gösterecektir. Hayat ve şartlar tarafından idare ediliriz ve bu şekilde idare edilmeye direnecek kadar güçlü hiçbir şeye sahip değiliz ya da çok az bir şeye sahibiz. Her bir insanın, tabi ki, diğer insanlardan farklı bir şekilde hayat tarafından idare edildiğini fark etmelisiniz. Fakat tüm sıradan insanlar, mekanik insanlık çemberine ait tüm insanlar, tüm 1 No.lu, 2 No.lu, 3 No.lu insanlar, böyle olmadığına inansalar bile, *dışarıdan* idare edilirler. Bu anlamda, onlar *insan-makinelerdir*. Durum böyledir çünkü onların içinde hiçbir içsel şey böyle bir boyutta, yani bu içsel şeye itaat edecekleri ve böylece değişen hayat kaleydeskobuna direnecekleri bir boyutta gelişmemiştir. *Onların* içinde hiçbir şey hayata direnecek kadar güçlü değildir, yani sıradan bir şekilde hayata karşı gösterdikleri reaksiyonlara direnecek kadar güçlü değildir. Onlar kesinlikle başkalarının yaptığı gibi hayata reaksiyon göstermediklerini fark edebilirler ve sonra hayata direnebileceklerini imajine ederler. Bu saf illüzyondur. Herkes farklı bir şekilde, kendine has bir şekilde reaksiyon gösterir. Bir insanın reaksiyon gösterdiği yerde başka biri göstermeyebilir fakat hepsi aynıdır. Hepsi *mekaniktir* ve hayat, ona gösterilen belirli özel mekanik ve alışıldık reaksiyonlar vasıtasıyla onları kontrol eder. İyi bir insan, kötü bir insandan farklı olduğunu; iyimser bir insan, kötümser bir insandan farklı olduğunu; dikkatli bir insan, dikkatsiz bir insandan farklı olduğunu hayal eder vs. Fakat hepsi *mekaniktir*. Hepsi hayat tarafından idare edilir. Hiçbiri, oldukları şey olmaktan kendilerini alıkoyamazlar. Ve farklı olmaya çalışırlarsa, hepsi kendilerini değiştirmede kendileriyle karşılaşarak aynı güçlükleri bulacaklardır. Ve bu, psikolojik olarak konuşursak, hayatın onların üzerinde sahip olduğu belirli mekanik etkilere direnmek için hiçbirinin içinde hiçbir şey *organize edilmediği* anlamına gelir. Yani hepsi çalışırlar, dahası hayat tarafından çalıştırılırlar. Hepsi farklı türde, farklı şekillerde reaksiyon gösteren ya da çalışan makinelerdir, fakat hepsi dışsal hayatın etkileri tarafından idare edilirler. Onlar mekanik bir şekilde iyi, mekanik bir şekilde kötü, mekanik bir şekilde kötümser, mekanik şekilde iyimser, mekanik bir şekilde şu veya mekanik bir şekilde budur. Bu, Mekaniklik –doğaya hizmet eden gelişmemiş İnsan, *İnsan-Makine*– hakkındaki Çalışma öğretisidir. Fakat Çalışma, İnsan'ın içsel bir bireysellik, şuur ve irade gelişimi ile bir makine olmaya son verebileceğini öğretir; mekanik insanın zaten sahip olduğunu hayal ettiği nite-

liklerin bütünüyle gelişimi mümkündür. Tam gelişmiş bir insanda –yani bireysellik, şuur ve irade sahibi bir insan– onu mekanik olarak idare eden şeyler, değişen dışsal hayat şartları ve hayat değildir. Böyle bir insanın içinde hayata direnen, *organize edilmiş*, ondan hareket edebildiği bir şeyler vardır. Kısaca, böyle bir insan *yapabilir*. Ve bu nedenle, doğumda edindiği bedenden daha fazla bedene sahiptir.

* * *

II. Bölüm—Bu bağlamda Yeni Ahit'e bir bakalım. İnciller'de İsa der ki, bir insan *yeniden doğmadıkça* Göklerin Egemenliği'ne giremez. Doğum bir beden ve Yeniden Doğum ikinci bir beden demektir. Yeniden doğmuş olmak ikinci bir bedene sahip olmaktır. Biliyoruz ki, İsa şekil değiştirmiş ve havarilerine *başka bir bedende* görünmüştür. Aynı şekilde, Aziz Pavlus, İnsan'ın *doğal* ve *spiritüel* bedenleri hakkında konuşur. Ölünün dirilişinden söz ederken şöyle söyler:

> "Ama biri çıkıp, 'Ölüler nasıl dirilecek? Nasıl bir bedenle gelecekler?' diye sorabilir. Ne akılsızca bir soru! Ektiğin tohum ölmedikçe yaşama kavuşmaz ki! Ekerken, oluşacak bitkinin kendisini değil, yalnızca tohumunu –buğday ya da başka bir bitkinin tohumunu– ekersin. Tanrı tohuma dilediği bedeni –her birine kendine özgü bedeni– verir. Her canlının eti aynı değildir. İnsan eti başka, hayvan eti başka, kuş eti, balık eti başka başkadır. Göksel bedenler vardır, dünyasal bedenler vardır. Göksel olanların görkemi başka, dünyasal olanlarınki başkadır. Güneşin görkemi başka, ayın görkemi başka, yıldızların görkemi başkadır. Görkem bakımından yıldız yıldızdan farklıdır.
>
> Ölülerin dirilişi de böyledir. Beden çürümeye mahkum olarak gömülür, çürümez olarak diriltilir. Düşkün olarak gömülür, görkemli olarak diriltilir. Zayıf olarak gömülür, güçlü olarak diriltilir. Doğal beden olarak gömülür, ruhsal beden olarak diriltilir. Doğal beden olduğu gibi, ruhsal beden de vardır." (*I. Korintliler*, 15:35-44)

Bu pasajda, Çalışma'nın iki büyük öğretisinin taslağını belirsiz bir şekilde görebilirsiniz: Biri Yaratılış Işını, burada "güneşin görkemi", "ayın görkemi" vs. olarak söz edilmiştir ve diğer öğreti, İnsan'ın fiziksel bedenden daha başka bedenlere sahip olduğudur (ya da daha doğrusu, burada öyle diyelim, sahip olabileceğidir). Çünkü İsa bir insanın tekrar doğması gerektiğini öğretirken; Pavlus, İnsan zaten ikinci bir bedene sahipmiş gibi söz eder.

* * *

III. Bölüm—Çalışma hemen hemen gelişmemiş İnsan'daki Öz'ün başlangıç noktasından konuşur. Bu, Varlık gelişimindeki bir değişim olarak bir Öz gelişimini tanımlar ve sık sık Kişiliğin pasifleştirilmesi –ki böylece Öz gelişebilsin– hakkında konuşur. Özellikle Sahte Kişilik veya İmajinatif "Ben"den ve bunlar hususunda kendimizi gözlemlememiz ve onlardan ayrılmamız gerekliğinden söz eder. Bunun amacı, başka bir şeyin büyümesi-

ne izin vermektir. Öz gelişebilir. Bu, bir insanın ondan büyüyebileceği yerdir. Ve Öz'ün gelişimi ile bağlantılı olarak, ikinci bir beden gelişebilir. Fakat Kişilik aktif olduğu ve içsel hayatı kontrol ettiği sürece bunu yapamaz.

İçsel ayrılma fikrini alalım. Benim durumumda, Nicoll'ü gözlemlemeliyim ve sürekli bir şekilde Nicoll'ün reaksiyonları ve alışkanlıklarından ayrılmaya çalışmalıyım. Sizin durumunuzda, adınız Smith ise Smith'den ayrılmalısınız. Adınız ne? Sessizce adınızı kendinize tekrarlayın. Sonra, gözlemlemeniz ve içinizde *sizin* adınızın simgelediği her şeyden içsel olarak kendinizi ayırmanız gerektiğini anlayın. Bu açık mı? Farz edelim ki, bu Grupta Bayan Robinson, Bay Smith, Bay Black, Bayan Browne vs. hepsi burada oturuyorlar. Her zaman Bayan Robinson, Bay Smith, Bay Black, Bayan Browne oluyorlar, çeşitli şekillerde, hoş veya nahoş. Şimdi içsel ayrılma çalışmasında pratik çalışmanın birinci görevinin tümü mevcuttur. Bay Smith Bayan Browne'dan daha üstün olduğunu hisseder ve sırasıyla o da Bay Smith'ten üstün olduğunu hisseder vs. bu sonsuz bir şekilde sürer. Tüm bunları kelimelerle açıklamak çok zordur. Bunun ne anlama geldiğini görecek zekaya sahip olmalısınız. Şimdi, mekanik insanda *Kişiliğin aktif* ve *Özün pasif* olduğunu biliyorsunuz ve bu, Kişilik ve Öz arasındaki bu ilişkiyi koruyan Hayatın aksiyonu yüzündendir. Hayat, Kişiliği aktif ve Özü pasif tutan nötrleştirici kuvvettir.

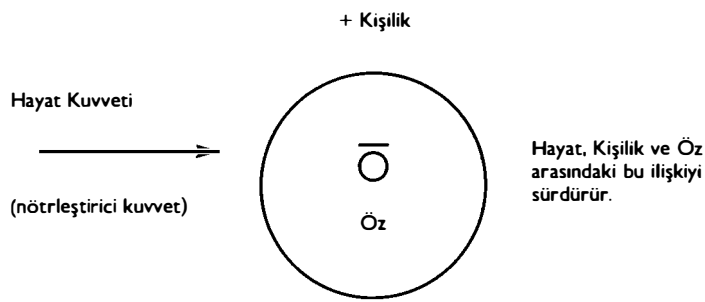

Kişilik ve Öz arasındaki bu ilişkiyi değiştirebilecek sadece bir kuvvet vardır: *hayatın dışından* gelen bir kuvvet. Bu Çalışma'dır ya da genel olarak, mekanik hayatın dışından, Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen *şuurlu tesirlerdir.*

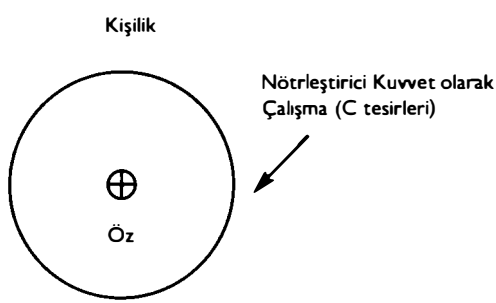

Bu yeni düzen, daha önceki düzenin *tersine çevrilmesidir*. Bir *işareti tersine çevirme* meydana gelmiştir. Bu, bir insanın içinde Çalışma hayattan daha güçlü hale gelmeye başladığında başlar. Ve bu demektir ki, o insanın içinde, onu kontrol eden organize bir şeyler yaratılmıştır. Çünkü Şuurlu Tesirlerden gelen Çalışma, uygun toprakta alıcı (reseptör) bir organ oluşturabilir ve insan bu organ vasıtasıyla kuvveti, yani "günlük ekmeğini" alabilir. Öz, bir insanın en gerçek parçası ve Kişilik ise *nispeten* gerçek dışı olduğundan, bu organ kendini doğru bir şekilde oluşturacağı zaman, ergeç bir insandaki *en gerçek* ve *samimi* olan şeyden kendini oluşturmalıdır. Dışsal insanın içinde ya da Sahte Kişilik olan insandaki ikiyüzlünün içinde kendini oluşturamaz. Öz'ün gelişiminin bir sonucu olarak, yeni bir şeylerin kendini oluşturması fikri ile bağlantıda, Kişilik ve Öz'ün ilişkisine dair birçok düşüncenin sürece burada dahil olduğunu anlayacaksınız. Bu nedenle bir kez daha Çalışma'nın Kişilik ve Öz ilişkisi hakkında söyledikleri üzerinde düşünelim.

Hepiniz Çalışma öğretisinin Kişilik ve Öz hakkında ne kadar olağan dışı olduğunu biliyorsunuz. O der ki, Kişilik her şeyden önce tam bir şekilde oluşturulmalıdır ve bu olmadan, Öz, sınırlı bir noktanın ötesinden gelişemez. Öz çok az gelişir ve sonra Kişilik onun çevresinde oluşmalıdır. Sonra Öz, Kişiliğin besinini kullanarak, yani Kişiliği pasifleştirerek gelişe*bilir*. Dolayısıyla, gördüğünüz gibi İnsan, tam olarak anlaşıldığında, kendi üzerinde bir dizi deneyden ibarettir. Kötü bir şekilde oluşturulmuş bir Kişilik, çocuksu bir Öz ile birlikte, bir insanı engeller. Fikir; bir insanın kendinin *dışına*, hayatın içine doğru gitmesi ve sonra sanki tekrar geri gelmesi gerektiğidir: müsrif oğlanınkine benzer bir hareket. Kendi doğal noktasının ötesinde Öz'ün gelişebilmesinden önce, hayat bir insana tam anlamıyla etkimelidir. Olağan dışı olan şey, sıklıkla insanların Öz'ün kendi kendine gelişebileceğini düşünmeleridir. Çalışma, bunun bu şekilde gelişemeyeceğini söyler. Hala çocuksu olduğu belirli bir noktaya kadar gelişebilir ve sonra durur. Kişilik artık potansiyeli oluşturmalıdır, Öz ve dolayısıyla Kişilik için nihai besin oluşturulmalı ve aktif hale getirilmelidir. Bir insan, bu yeryüzü üzerinde, içine doğduğu hayat hakkında her şeyi öğrenmelidir. Daha sonra, manyetik merkeze sahipse ve isterse, uzun içsel çalışma vasıtasıyla gelişmiş Kişiliğini pasifleştirme aracını bulabilir. Böyle yaparak, içsel mücadele ile Öz'ü besler. Böylece doğru, *ikinci* eğitim olan Çalışma; içsel ayrışma, özdeşleşmeme, kendini hatırlama vs. ile Kişiliği pasifleştirmeye başlar.

Şimdi, ikinci bedenin oluşumu, Kişiliğe göre içsel olan Öz'ün gelişimi ile bağlantılıdır. İkinci beden, *aşağı yukarı H 48* olan Kişiliği oluşturan maddeden değil, aşağı yukarı *H 24* olan gezegensel maddeden yaratılır. Fakat bir insan Öz'den başlayamaz. Gelişmek, Öz'e *öğretilmelidir*. Çalışma Öz'den başlamaz. Manyetik merkeze sahip bir insanın içinde çalışmak isteyen "ben"lerden başlar ve onlar "Yardımcı Kahya"yı oluştururlar. Bu, bir insanın içinde yaratılan Çalışma'nın ilk noktasıdır. Dağılabilir ya da daha güçlü hale gelebilir. Bu "ben"ler *Öz'e öğretmelidir*, yani ilk önce Kişilik Öz'e öğretmelidir. Fakat Öz büyürken –yani bir insanın içinde Çalışma giderek daha gerçek ve gerekli hale gelirken– Yardımcı Kahya'nın Çalışması Kahya'ya geçer. Bu durum, şu diyagramda ifade edilebilir:

Diyagram (1)

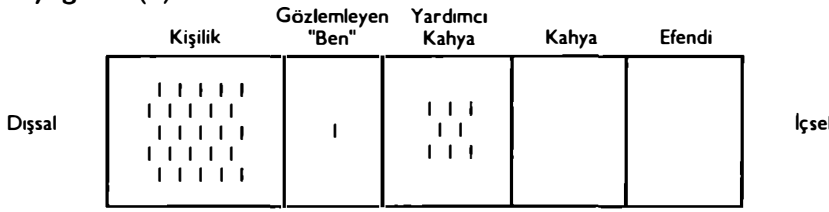

Bu, aşağıdaki diyagramın aynısıdır:

Diyagram (2)

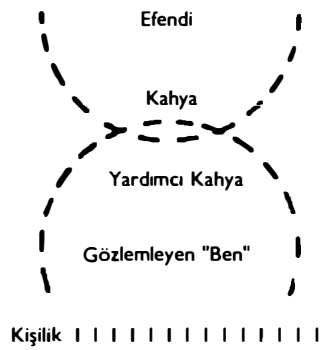

Diyagram (2)'deki *Daha Yükseğin*, Diyagram (1)'de *daha içsel* hale geldiğine dikkat edin. Bir insanda daha yüksek olan daha içseldir ve daha düşük olan daha dışsaldır. O zaman, Yardımcı Kahya sadece Kişilik'teki yanlış ya da cahil "ben"lerle değil, yanlış mantal ve duygusal alışkanlıklar, Sahte Kişilik, uyku, imajinasyon, içsel kale alma, özdeşleşme, yalan söyleme, negatif duygu, kendini haklı çıkarma vs. ile ve aynı zamanda, gelişmemiş ve çocuksu Öz ile de mücadele etmelidir. Çünkü insanın kendi tekamülü Öz'ünün gelişimine bağlıdır ve Öz'ünün gelişimi onun içinde "ikinci beden"in oluşumu ile bağlantılıdır.

* * *

IV. Bölüm—Şimdi, tamamen geliştiklerinde, İnsan'ın Dört Bedeninin diyagramına kısaca bakalım:

	I	2	3	4	
Hristiyan terminolojisi	"Fiziksel" Beden	"Doğal" Beden	"Spiritüel" Beden	"Göksel" ya da "İlahi" Beden	
Dışsal					*İçsel*
Çalışma terminolojisi	1. Beden	2. Beden	3. Beden	4. Beden	

İçinde bu bedenleri gelişmiş olan böyle bir insan, içsel olarak *doğru düzendedir*. İçsel şeyler, dışsal şeylere hükmeder. Hristiyan terminolojisini kullanırsak, Göksel ya da İlahi Beden, Spiritüel Bedene hükmeder ve Spiritüel Beden, Doğal Bedene hükmeder ve Doğal Beden, Fiziksel Bedene hükmeder. Gelecek sefer bu bedenler hakkında konuşacağız.

Birdlip, 17 Ocak 1943

İNSANIN DÖRT BEDENİ

II. YAZI

İnsan'daki fiziksel bedenden daha ileri olan bedenler fikrine zaten birkaç yaklaşım yaptık. Bu gece, İnsan'daki Dört Beden hakkında tamamen biçimsel öğreti adıyla anılabilen şeyi, G. tarafından orijinal olarak verildiği şekliyle duyacaksınız. Fakat bunun içinde verilen formun, deyim yerindeyse, son derece sıkıştırıldığını anlamalısınız. Adeta bütün konuya yönelik bir ilk bakıştır ve iki ayrı yerde verildi. Fakat bu ilk sunuma birçok başka fikrin girdiği ve bu çok büyük konuyu anlamak için pek çok modifikasyon gerektiği açıkça anlatılmıştır. Biliyorsunuz ki, hakkında hiçbir şey bilmedikleri zor bir konuyu insanlara aktarırken, ilk olarak tüm meselenin başlangıcının genel bir taslağı sunulabilir. Örneğin, bir gezgin, kendisinin ziyaret ettiği, bilinmeyen bir ülke üzerine bir ders verecekse, her şeyden önce genel bir taslak ya da kroki verebilir. Dört Beden üzerine yıllar önce G. tarafından verilmiş ve Bay Ouspensky tarafından kaydedilmiş olan bu ders, genel bir gözden geçirme (inceleme) olarak ele alınmalıdır. Sonradan birçok ilaveler ve orijinal sunumun birçok modifikasyonu yapıldı. Sonraki yazılarda bunlarla ilgileneceğiz fakat sanırım sizin için şu anda en iyisi, tamamen biçimsel şekilde size verilmiş İnsan'daki Dört Beden hakkında genel bir inceleme hakkında fikir sahibi olmanızdır, böylece onu zaten duyduğunuzu bilerek bu yazıya daha sonra başvurabilirim.

Burada, İnciller'de bir insanın yeni bir beden edinmesi gerektiği gerçeğine dair çok kesin bir kanıt olduğunu size tekrar hatırlatacağım; bu, bir insanın Göklerin Egemenliği'ni görmeden önce yeniden doğması gerektiği şeklinde ifade edilir. Bir insan bir zamanlar fizik bedeni içine doğmuştur fakat fizik beden içinde yaşayan insan ikinci ya da psikolojik bir beden edinmelidir. Ve bunu edindiğinde o insan yeniden doğar. Bir insanın sadece fiziksel bedeninden ibaret olmadığını hepiniz anlıyorsunuz. İnsanda gerçekten kendisi olan şey, fiziksel bedende yaşayan *psikolojik insandır*. İleri bedenlerin formasyonu fiziksel bedene değil, psikolojik bedene karşılık gelir. İnsan'daki psikolojik merkezlere karşılık gelir. Merkezlerin organizasyonu, fiziksel bedenin ölümünde mevcudiyeti devam edebilen ileri bedenlerin formasyonunun temelini meydana getirir. Bir insan psikolojik olarak kaostaysa, fiziksel bedeninden ayrı olarak onun içinde hiçbir şey organize edilmez. Bir insan, bir çelişkili "ben"ler kitlesinden başka bir şey değilse, içinde gerçek sürekli "ben"e sahip değildir.

Fakat bu konuyu anlarken birçok zorlukla yüzleşilmesi gerektiği konusunda sizi uyarmalıyım. Büyük bilgiyi anlamak kolay değildir. Fakat burada son yazıda söylenenleri size hatırlatacağım; şöyle ki, bu Çalışma bir insan için gerçek ve canlı hale gelir ve dolayısıyla onun içinde iyi organize olursa, bu kişi Çalışma'dan hareket eder ve günlük yaşamda kendini, artık kendisinden değil Çalışma'dan hareket ettiği şeklinde hatırlarsa, o zaman onun içinde organize olmuş bir şey vardır ve bu *İkinci Beden*'dir. Fakat bunun meydana gelmesi için, bir insan Çalışma'da ne yapmakta olduğunu asla unutmamalıdır. Bir keresinde G.'nin söylediği gibi, hangi yönde burulup bükülse de, kendisine ne kadar kötü davranılsa da, Çalışma'yı asla unutmayacağı ve Çalışma yoluyla hareket etme dışında eylemde bulunamadığı bir duruma ulaşmalıdır.

Hepiniz biliyorsunuz ki bu Çalışma içinizde yeni bir şeyler yaratmak, şeyleri ele almada, hayat hakkında düşünmede yeni yollar vermek içindir. Bu, Çalışma'nın tüm amacıdır. Çalışma'nın tüm amacı, içinizde yeni bir şeyler yaratmaktır, *eski insanın* yerine *yeni bir insan*. Bunun ne demek olduğunu görürseniz, bir *İkinci Beden*'in yaratılmasının ne manaya geldiğini daha iyi anlayacaksınız.

Aşağıdaki yazıda Bay Ouspensky konuşmaktadır:

* * *

Mevcut grup toplantılarından birinde G. şöyle sordu: "İnsan'ın ölümsüzlüğe sahip olduğu söylenebilir mi?"

"Ölümsüzlük, anlamlarına dair yeterli bir anlayışa sahip olmadan insanlara atfettiğimiz niteliklerden biridir," dedi G. "Bu tür diğer nitelikler 'bireysellik'tir, içsel bir birlik, bir 'sürekli ve değişmeyen "ben" ', 'şuur' ve 'irade' anlamında. Tüm bunlar İnsan'a ait ola*bilir* (-bilir kelimesini vurguladı) fakat bu kesinlikle, onların ona *ait olduğu* ya da her birine ve herkese ait olduğu manasına gelmez.

Şimdiki zamanda İnsan'ın *ne* olduğunu anlamak için –yani gelişimin şimdiki seviyesinde– belirli bir boyuta kadar onun ne olabileceğini, yani

neye ulaşabileceğini imajine etmek gereklidir. Ancak olası gelişimin doğru sıralanışını anlayarak, insanlar şu anda neye sahip olmadıklarını ve belki, sadece büyük çaba ve büyük emekten sonra ne elde edebileceklerini kendilerine atfetmeye son verecekler.

Kadim bir öğretiye, eski ve yeni birçok sistemde bulunabilen izlere göre, İnsanoğlu için olası tüm gelişime ulaşmış bir insan, kelimenin tam anlamıyla *dört bedenden oluşan* bir insandır. Çok çok daha iyi maddelerden oluşan bu dört beden, karşılıklı olarak birbirine nüfuz eder ve birbirleriyle belirli bir ilişkide kalan fakat bağımsız hareket kapasitesinde olan dört bağımsız organizma oluşturur.

Dört bedenin mevcudiyetinin olası olmasının nedenine gelince; insan organizması yani fiziksel beden, öylesine kompleks bir organizasyona sahiptir ki belirli şartlar altında, şuur aktivitesi için fiziksel bedenden çok daha elverişli ve duyarlı bir araç temin ederek, kendi içinde yeni bir bağımsız organizma geliştirebilir. Yeni bedende tezahür eden bu şuur; yönetme, tam güce sahip olma ve fiziksel beden üzerinde kontrol sahibi olma kapasitesindedir. Bu ikinci bedende, belirli şartlar altında, yine kendine has niteliklere sahip olan üçüncü bir beden gelişebilir. Bu üçüncü bedende tezahür eden şuur, tam güce sahiptir ve ilk iki beden üzerinde kontrol sahibidir ve üçüncü beden, birinci ve ikinci bedenin erişemeyeceği bilgiyi edinme olasılığına sahiptir. Üçüncü bedende belirli şartlar altında, üçüncünün ikinciden, ikincinin birinciden farklı olduğu kadar üçüncüden farklı olan dördüncü bir beden gelişebilir. Dördüncü bedende tezahür eden şuur, ilk üç beden ve kendisi üzerinde tam kontrole sahiptir.

Bu dört beden farklı öğretilerde çeşitli şekillerde tanımlanmıştır."

G., Şekil I'de gösterilen bir diyagram çizdi ve şöyle dedi:

"Birincisi, fiziksel bedendir, Hristiyan terminolojisinde 'fiziksel' beden; ikincisi Hristiyan terminolojisinde 'doğal' beden; üçüncüsü 'spiritüel' bedendir; dördüncüsü *ezoterik Hristiyanlık* terminolojisinde 'ilahi' bedendir.

ŞEKİL I

1. Beden	2. Beden	3. Beden	4. Beden
Fiziksel beden "Araba" (vücut)	Doğal beden "At" (duygular, arzular)	Spiritüel beden "Sürücü" (zihin)	İlahi beden "Efendi" (şuur ve irade)

Belirli Doğu öğretileri terminolojisinde birinci beden *araba*'dır (vücut), ikinci beden *at*'tır (duygular, arzular), üçüncü beden *sürücü*'dür (zihin) ve dördüncü beden *efendi*'dir ('Ben', şuur, irade).

Bu tür karşılaştırmalar ve paralellikler, İnsan'da fiziksel bedenden daha fazla bir şeyler olduğunun farkında olan birçok sistemde ve öğretide bulunabilir. Fakat neredeyse tüm bu öğretiler, kadim öğretinin tanımlarını

ve bölümlerini aşağı yukarı tanıdık bir biçimde tekrar ederken, onun en önemli özelliğini; yani İnsan'ın daha iyi bedenlerle doğmadığı ve bunların onun içinde sadece, hem içsel hem dışsal şart koşulan uygun koşullar mevcut olduğunda yapay bir şekilde yetiştirilebileceği özelliğini unutmuşlar ya da ihmal etmişler.

'İkinci beden' İnsan için gerekli bir araç değildir. Bir insan ikinci bir beden olmadan da gayet iyi yaşayabilir. Fiziksel bedeni hayat için gerekli fonksiyonlara sahiptir.

Tabi ki bu, daha da fazlasıyla 'üçüncü beden' ve 'dördüncü beden' için de geçerlidir. Sıradan insan bu bedenlere ya da bunlara karşılık gelen fonksiyonlara sahip değildir. Bunun nedenleri, ilk olarak, fiziksel bedenin yüksek bedenlerin oluştuğu maddelerin aynısı ile çalışması gerçeğidir, yalnız bu maddeler onun içinde kristalleşmemiştir ve dolayısıyla ona ait değildir; ve ikinci olarak, yüksek bedenlerinkine benzer tüm fonksiyonlara sahiptir fakat tabi ki onlardan oldukça farklıdırlar. Fiziksel bedene ve diğer gelişmemiş fonksiyonlara sahip bir insan ile dört bedenin hepsinin gelişmiş fonksiyonlarına sahip bir insan arasındaki baş farklılık, ilk durumda *fiziksel bedenin* diğer tüm fonksiyonları yönetmesidir; başka bir deyişle, her şey, sırası geldikçe hayatın dış tesirleri tarafından yönetilen beden tarafından yönetilir: Böyle bir insan hayat tarafından yönetilir. İkinci durumda, egemenlik ya da kontrol yüksek bedenlerden yayılır ve dolayısıyla bir insan artık dışsal hayat tarafından yönetilmez.

Fiziksel bedenin fonksiyonları, dört bedenin gelişmiş ve kristalize olmuş fonksiyonlarına paralel olarak şu şekilde gösterilebilir."

G., fonksiyonları gelişmemiş fiziksel bedeni olan bir insanın ve bütün fonksiyonları gelişmiş dört bedeni olan bir insanın paralel fonksiyonlarını gösteren başka bir diyagram (Şekil II) çizdi.

ŞEKİL II

GELİŞMEMİŞ İNSAN YA DA HAYAT TARAFINDAN ÇALIŞTIRILAN İNSAN: "İNSAN MAKİNE"

Hayat →	Fiziksel Beden Otomat dışsal izlenimler ile çalışıyor	Otomat tarafından üretilen arzular	Arzulardan ileri gelen düşünceler	Arzular tarafından yaratılan farklı ve çelişkili "iradeler"

GELİŞMİŞ İNSAN YA DA İRADEYE İTAAT EDEN İNSAN: ŞUURLU İNSAN

← Hayat	Zekanın konusu olan arzu ve duygulara itaat eden beden	Düşünce ve zekaya itaat ← eden duygusal güçler ve arzular	Şuur ve iradeye itaat ← eden düşünme fonksiyonları	Efendi. "Ben". ← Ego. Şuur. İrade.
	1. beden	*2. beden*	*3. beden*	*4. beden*

"Birinci durumda," dedi G., "yani sadece fiziksel beden sahibi bir insanın gelişmemiş fonksiyonları bakımından, otomat ya da insan-makine dışsal tesirlere bağlıdır ve sonraki üç fonksiyon fiziksel bedene ve onun aldığı dışsal tesirlere bağlıdır. Değişen arzular ve hoşnutsuzluklar –'istiyorum', 'istemiyorum', 'hoşlanırım', 'hoşlanmam'– yani ikinci bedenin yerini alan fonksiyonlar tesadüfi şoklara ve tesirlere bağlıdır. Üçüncü bedenin fonksiyonlarına karşılık gelen düşünme, tamamen mekanik bir süreçtir. 'İrade' sıradan mekanik insanda yoktur; onun sadece arzuları vardır; ve arzu ve isteklerin daha çok ya da daha az *sürekliliği*, güçlü ya da zayıf bir irade diye adlandırılır.

İkinci durumda –yani dört bedenin gelişmiş fonksiyonları bakımından– fiziksel bedenin çalışması diğer ya da daha yüksek bedenlerin tesirlerine bağlıdır. Farklı arzuların uyumsuz ve sıklıkla çelişkili aktivitesi yerine bütün, bölünmez ve sürekli (kalıcı) *tek bir "ben"* vardır; fiziksel bedene ve onun arzularına egemen olan ve onun hem isteksizliğinin hem de direncinin üstesinden gelebilen *bireysellik* vardır. Düşünmenin mekanik süreci yerine *şuur* vardır. Ve *irade* vardır, yani sadece farklı "ben"lere ait çeşitli, sıklıkla çelişkili arzulardan ibaret olmayan, şuurdan doğan ve bireysellik ya da tek bir daimi "ben" tarafından yönetilen bir güç. Sadece böyle bir irade "özgür" olarak adlandırılabilir çünkü o rastlantıdan bağımsızdır, dıştan değiştirilemez ve yönlendirilemez.

Bir Doğu öğretisi dört bedenin fonksiyonlarını, tedrici gelişimini ve bu gelişimin şartlarını şu şekilde tanımlar:

Bir kap ya da çeşitli metalik tozlarla dolu bir karni* düşünelim. Tozlar herhangi bir şekilde birbirleriyle bağlantılı değiller ve kabın pozisyonunda kazara meydana gelen her değişim, kazara aldığı her vuruş dağınık tozların rölatif pozisyonunu değiştirir. Eğer kap parmaklarla sallanır ya da hafifçe vurulursa en üstteki toz en alta ya da ortaya geçebilir, en alttaki bir diğeri de üste geçebilir. Tozların pozisyonunda kalıcı bir durum yoktur ve bu şartlar altında hiçbir şey kalıcı olamaz. Bu, her an değişen psişik hayatımızın tam bir resmidir. Her an yeni tesirler üstteki tozun pozisyonunu değiştirir ve tamamen zıttı olan başka bir yere koyar. Tozların bu durumuna bilim, mekanik karışma durumu der. Bu tür karışımda tozların birbiriyle karşılıklı ilişkisinin temel özelliği, bu karşılıklı ilişkilerin ve onların değişkenliğinin kararsızlığıdır.

Bu yalnızca mekanik karışım durumunda, tozların karşılıklı ilişkisini stabilize etmek imkansızdır. Fakat tozlar *eritilebilir;* tozların doğası bunu mümkün kılar. Bunu yapmak için, ısıtarak ve eriterek sonunda tozları birbiriyle karıştıran özel bir tür ateş kabın altında yakılmalıdır. Bu şekilde eritilen tozlar artık mekanik bir karışım durumunda değil, kimyasal bir birlik durumunda olacaktır. Ve şimdi onlar artık, onları ayıran ve mekanik karışım durumundayken yerlerini değiştirten basit metotlarla ayrılamazlar. Kabın içeriği erime ile bölünmez, 'tekil' hale gelmiştir. Bu, ikinci bedenin oluşumunun bir resmidir. Sayesinde erimenin elde edildiği ateş, bir insa-

*imbik, damıtıcı, sıvıları damıtmada kullanılan camdan yapılmış araç (ç.n.)

nın içindeki 'evet' ve 'hayır' arasındaki mücadele tarafından üretilen sürtüşme ile oluşturulmuştur. Bir insan her zaman kendisine izin verirse, tüm arzularına ve haletlerine, değişen düşüncelerine izin verirse içinde hiçbir içsel mücadele, hiçbir sürtüşme ve dolayısıyla *hiç ateş olmayacaktır.* Fakat kesin bir hedefe ulaşma uğruna kendisiyle mücadele ederse, içsel dünyasını giderek tek bir bütüne dönüştürecek bir ateş yaratacaktır.

Örneğimize geri dönelim. Kaptaki tozların erime ile elde edilen kimyasal bileşimi belirli bir özgül ağırlık, belirli bir elektriksel iletkenlik vs. gibi belirli niteliklere sahiptir. Bu nitelikler, söz konusu maddenin özelliklerini meydana getirir. Fakat onun üzerinde belirli tür bir çalışma vasıtasıyla bu özelliklerinin sayısı artırılabilir, yani erimiş alaşıma başlangıçta onda olmayan yeni özelikler verilebilir. Onun içinde içsel değişimler yaratmak –onu mıknatıslamak, radyoaktif hale getirmek vs.– mümkün olabilir.

Erimiş alaşıma yeni özellikler verme süreci; üçüncü bedeni oluşturma, üçüncü beden yardımıyla yeni bilgi ve yeni güçler edinme sürecine karşılık gelir.

Üçüncü beden oluşturulduğunda ve bütün özelliklerini elde ettiğinde, bilgi ve güçler onun için mümkündür, geriye bu bilgiyi ve bu güçleri yönlendirme ve sabitleme meselesi kalır çünkü belirli tür tesirlerle ona verilmiş olanlar, aynı ya da farklı tesirler tarafından ondan geri alınabilir. Edinilen özellikler, özel tür bir çalışma vasıtasıyla, üçüncü bedenin kalıcı ve elinden alınamaz mülkü yapılabilir. Bu edinilen özellikleri sabitleme süreci, sayesinde 'Efendi'nin çalıştığı dördüncü bedenin oluşumuna karşılık gelir.

Ancak dört tamamen gelişmiş bedene sahip olan insan, kelimenin tam anlamıyla bir 'insan' olarak adlandırılabilir. Bu insan sıradan insanın sahip olmadığı birçok özelliğe sahiptir ve *bu özelliklerden bir tanesi ölümsüzlüktür.* Tüm dinler ve tüm kadim öğretiler, dördüncü ya da ilahi bedeni elde etme vasıtasıyla İnsan'ın ölümsüzlüğü elde etmesi fikrini aktarır; ve hepsi dördüncü bedeni, yani ölümsüzlüğü elde etmek yollarının işaretlerini içerir.

Bu bağlamda, belirli öğretiler İnsan'ı dört odalı bir evle karşılaştırmaktadır. İnsan hepsinin en küçüğü ve en sefili olan tek bir odada yaşar ve kendisine söylenmedikçe, hazinelerle dolu diğer odaların varlığından şüphe bile etmez. Bunu öğrendiğinde bu odaların anahtarlarını ve özellikle hepsinin en önemlisi olan dördüncünün anahtarını aramaya başlar. Ve bir insan, bu odaya giden kendi yolunu bulduğunda gerçekten bu evin efendisi haline gelir çünkü sadece o zaman o ev ona ait olur, tümüyle ve sonsuza dek.

Dördüncü oda İnsan'a gerçek ölümsüzlüğü verir ve tüm dinsel öğretiler ona giden yolu göstermeye çabalar. Birçok yol vardır, kimi daha kısa, kimi daha uzun, kimi daha zor ve kimi daha kolay ancak istisnasız hepsi tek bir yöne götürür ya da götürmeye çabalar: ölümsüzlüğe."

Birdlip, 23 Ocak 1943

İNSANIN DÖRT BEDENİ

III. YAZI – DÖRT YOL

Bu bölüm boyunca Bay Ouspensky konuşuyor.

Sonraki toplantıda G., önceki sefer kaldığı yerden başladı.

"Son konuştuğumuzda dedim ki, *ölümsüzlük* İnsan'ın birlikte doğduğu bir özellik değildir. Fakat İnsan ölümsüzlüğü elde edebilir. Ölümsüzlüğe doğru tüm mevcut ve genellikle bilinen yollar üç kategoriye ayrılabilir:

1- *Fakir'in yolu.*

2- *Keşiş'in yolu.*

3- *Yogi'nin yolu.*

Fakirin yolu, fizik bedenle mücadele, birinci odada çalışma yoludur. Bu uzun, zor ve belirsiz bir yoldur. Fakir, beden üzerinde fiziksel irade ve güç geliştirmeye çalışır. Bu, korkunç ıstıraplarla bedene eziyet edilerek kazanılır. Fakirin yolu bütünüyle, çeşitli, inanılmayacak kadar zor fiziksel alıştırmalardan ibarettir. Fakir ya saatlerce, günlerce, aylarca, bazen yıllarca aynı pozisyonda hareketsiz olarak ayakta durur ya da kollarını uzatmış halde, bir taş üzerinde, güneş, yağmur ve kar altında oturur ya da ateşle kendi kendine işkence eder, bacaklarını karıncaların arasına sokar vs. Fizik irade diyebileceğimiz şey onda gelişmeden önce hastalanmazsa ya da ölmezse, o zaman dördüncü odaya veya dördüncü bedeni oluşturma imkanına ulaşır. Fakat diğer fonksiyonları –duygusal, entelektüel vs.– gelişmemiş olarak kalır. İrade kazanmıştır ama onu uygulayabileceği hiçbir şeyi yoktur; bilgi elde etmek veya kendini mükemmelleştirmek için bu iradeden yararlanamaz. Genellikle de yeni bir çalışmaya başlamak için yaşlıdır.

Fakat fakir okullarının bulunduğu yerlerde yogi okulları da vardır. Genellikle yogiler, fakirleri gözlerler. Eğer fakir amaçladığı şeye çok yaşlanmadan önce ulaşmışsa onu bir yogi okuluna alır, ilk önce tedavi eder ve hareket gücünü yeniden canlandırır, sonra da ona öğretmeye başlarlar. Fakir, bir bebek gibi yürümeyi ve konuşmayı öğrenmelidir. Fakat şimdi o, yolu üzerindeki inanılmaz güçlükleri yenmiş bir iradeye sahiptir ve bu irade, yolun ikinci yarısındaki güçlüklerin, yani entelektüel ve duygusal fonksiyonları geliştirmedeki güçlüklerin üstesinden gelmesine yardımcı olabilir.

Fakirlerin ne kadar zor durumlardan geçtiklerini hayal bile edemezsiniz. Gerçek fakirlerle karşılaşıp karşılaşmadığınızı bilmiyorum. Ben pek çoğuna rastladım; örneğin, Hindistan'da bir mabedin iç avlusunda bir tane gördüm ve hatta onun yanında uyudum. Yirmi yıldır gece ve gündüz el ve ayak parmaklarının uçlarında duruyordu. Artık kendini doğrultamıyordu. Öğrencileri onu bir yerden bir yere taşıyorlar, nehre götürüp cansız bir cisim gibi yıkıyorlardı. Ama bu duruma birdenbire ulaşmış değildi. Bu aşamaya ulaşmak için nelerin üstesinden gelmek zorunda kaldığını, ne gibi işkencelerden acı çekmesi gerektiğini düşünün.

Ve bir insan, bu yolun imkanlarını ve sonuçlarını kavradığı için veya dinsel bir duygu dolayısıyla fakir olmaz. Fakirlerin bulunduğu bütün Doğu memleketlerinde, halk arasında, mutlu bir olaydan sonra doğan bir çocuğu fakirlere vermek üzere söz verme geleneği vardır. Ayrıca fakirler sık sık öksüz çocukları evlat edinirler veya küçük çocukları yoksul ana babalardan satın alırlar. Bu çocuklar onların öğrencileri haline gelirler ve onları taklit ederler, bazıları sadece görünüşte bunu yaparlar fakat bazıları sonradan kendileri fakir haline gelirler.

Bunlara ek olarak bazı insanlar da gördükleri bir fakirden etkilendikleri için fakir olurlar. Mabetlerde her fakirin yanında, onu taklit eden, aynı pozisyonda, tabi ki uzun süreli değil, fakat zaman zaman birkaç saat süreyle duran veya oturan insanlar görülebilir. Bazen de bir bayramda rastlantı olarak mabede giden bir insanın başına gelir bu; özellikle kendisini etkileyen bir fakiri taklit etmeye başlar ve artık evine dönmez, fakir'in müritleri arasına katılır ve zamanla kendisi fakir olur. 'Fakir' kelimesini tırnak işareti içine aldığımı anlamalısınız. İran'da *Fakir*, sadece dilenci anlamına gelir, fakat Hindistan'da pek çok hilekar kendisine *fakir* adını vermiştir. Ve Avrupalılar, bilhassa eğitim görmüş Avrupalılar, pek sık olarak, çeşitli gezginci kuruluşların keşişlerine de, *yogilere* de fakir adını vermişlerdir. Fakat realitede fakirin yolu, keşişin yolu ve yoginin yolu tamamen farklıdır. Şu ana kadar fakirlerden söz ettim. *Bu, Birinci Yol'dur.*

İkinci Yol, keşişin yoludur. Bu yol inanca sadakat, dinsel duygu ve dinsel feda yoludur. Sadece çok güçlü dinsel duygu ve dinsel tahayyüle sahip bir insan, kelimenin tam anlamıyla keşiş olabilir. Keşişin yolu da çok uzun ve zordur. Keşiş, kendisi ile mücadelede yıllar ve yıllar harcar ama bütün çalışması 'ikinci oda' üzerinde yani *duygular* üzerinde toplanmıştır. Diğer bütün duygularını tek bir duygunun, yani inanca sadakatin buyruğu altına sokup duygular üzerinde irade sahibi olarak kendi içinde *birlik* geliştirir ve bu şekilde 'dördüncü oda'ya ulaşır. Fakat fizik bedeni ve düşünme kapasitesi tamamen gelişmemiş halde kalabilir. Elde ettiklerinden yararlanabilmesi için bedenini ve düşünme kapasitesini geliştirmesi gerekir. Bu ise ancak yeni fedakarlıklar, yeni güçlükler ve yeni feragatler vasıtasıyla elde edilebilir. Yani *bir keşiş, yogi ve fakir haline gelmelidir* ve pek az kimse, bu kadar ileriye gidebilir.

Üçüncü Yol, yoginin yoludur. Bu yol, bilgi ve zihin yoludur. Yoginin yolu, 'üçüncü oda' üzerinde çalışmaya ve bilgi vasıtasıyla 'dördüncü oda'ya girmeye dayanır. Yogi, zihnini geliştirip düşüncelerini kontrol ederek 'dördüncü oda'ya ulaşır ama bedeni ve duyguları gelişmemiş olarak kalır; aynen fakir ve keşiş gibi o da elde ettiği sonuçları kullanmaktan acizdir. Bu durumda, yine de o durumunu anlama, neden yoksun olduğunu, ne yapması, hangi yönü gitmesi gerektiğini bilme avantajına sahiptir.

Fakat bütün yolların, gerek fakirin, gerek keşişin, gerekse yoginin yolunun bir tek ortak yanı vardır. Hepsi de en güç şeyle, yaşamın tamamen değişmesiyle, tüm dünyasal şeylerden vazgeçmeyle başlar. İnsan evini, ailesini, arkadaşlarını terk etmeli; bütün zevklerden, ilişkilerden, yaşam ile ilgili görevlerden feragat ederek bir çöle, bir manastıra ya da bir yogi okulu-

na gitmelidir. İlk günden, ilk adımdan itibaren dünyaya ölmelidir; ancak böylece bu yolların birinden bir şey elde etmeyi ümit edebilir.

Dördüncü Yol, daha önce bahsedilen üç yoldan farklıdır çünkü insanın çöle çekilmesini, evvelce birlikte yaşadığı şeyleri terk etmesini, onlardan feragat etmesini gerektirmez. Dördüncü Yol, Yoginin yolunun çok daha ilerisinden başlar. Bu demektir ki, bir insan Dördüncü Yol için *hazırlanmalıdır* ve bu hazırlık birçok farklı yönü kapsar ve uzun bir süre alır. Dahası, bir insan Dördüncü Yol'da çalışmak için uygun koşullar içinde ya da her halükarda, bunu imkansız kılmayacak koşullar içinde yaşıyor olmalıdır. İnsanın gerek içsel gerekse dışsal hayatında, Dördüncü Yol için aşılmaz *engeller* yaratacak koşulların olabileceği anlaşılmalıdır. Dahası, Dördüncü Yol fakirin, keşişin ve yoginin yollarında olduğu gibi kesin formlara sahip değildir. Her şeyden önce, *keşfedilmesi* gerekmektedir. Bu ilk testtir. Aynı zamanda, Dördüncü Yol'un başlangıcı fakirin, keşişin ve yoginin yollarının başlangıcından daha kolaydır. Hayatın alışılmış koşullarında kalmayı sürdürüp alışılmış işleri yapmaya devam ederken, insanlarla eski ilişkileri koruyup herhangi bir şeyden feragat etmeden ve vazgeçmeden Dördüncü Yol'u izlemek ve çalışmak mümkündür. Tam tersine, çalışmasının başlangıcında bir insanın içinde bulunduğu hayat koşulları, deyim yerindeyse, Çalışma'nın onu içinde bulduğu hayat koşulları, çalışmanın başlangıcında her neyseler, onun için *olası en iyileridir*. Bu koşullar, onun için doğaldır. Bu koşullar *insanın kendisidir* çünkü bir insanın yaşamı ve bu yaşamın koşulları, *o ne ise* ona karşılık gelir. Yaşamın yarattığı bu koşullardan farklı herhangi bir koşul o insan için yapay olurdu ve böyle yapay koşullarda, Çalışma, onun varlığının *her yönüne* aynı anda dokunamazdı.

Neyse ki Dördüncü Yol, bir insanın varlığının her yönünü eşzamanlı olarak etkiler. Bu, *aynı anda üç odada* çalışmak demektir. Fakir birinci oda, keşiş ikinci oda, yogi ise üçüncü oda üzerinde çalışır. Dördüncü odaya vardıklarında fakir, keşiş ve yogi, arkalarında bir sürü bitirilmemiş şey bırakırlar ve kazandıkları şeyden tam olarak yararlanamazlar, çünkü tüm fonksiyonlarının sahibi değillerdir. Fakir, bedeninin efendisidir ama gelişmemiş halde kalan duygularının veya zihninin efendisi değildir; keşiş, duygularının efendisidir ama bedeninin veya zihninin efendisi değildir; yogi, zihninin efendisidir ama beden ve duygularının efendisi değildir.

Dördüncü Yol, *insandan esas olarak anlayışı talep etmesiyle* diğer yollardan ayrılır. Bir insan, bir öğretmenin yönlendirmesi ve denetimi altında bir tecrübe olması haricinde, anlamadığı hiçbir şeyi yapmamalıdır. Dördüncü Yol'da bir insan yaptığı şeyi ne kadar çok *anlarsa*, çabalarının sonucu o kadar çok olacaktır. *Bu, Dördüncü Yol'un temel prensibidir.* Çalışma'nın sonuçları, şuur ve Çalışma'yı anlama ile orantılıdır. Dördüncü Yol'da 'inanç' istenmez; aksine her tür inanç, Dördüncü Yol'un karşısındadır. Dördüncü Yol'da bir insan kendisi görmelidir. Kendisine söylenenin doğruluğu bakımından kendini tatmin etmelidir. Ve tatmin olana kadar hiçbir şey yapmamalıdır.

Dördüncü Yol'un yöntemi, bir odada bir şeyler yaparken, eşzamanlı olarak diğer iki odada da buna uygun bir şeyler yapmaktan ibarettir; yani

fizik beden üzerinde çalışırken aynı zamanda zihin ve duygular üzerinde de çalışmak, zihin üzerinde çalışırken fizik beden ve duygular üzerinde de çalışmak, duygular üzerinde çalışırken zihin ve fizik beden üzerinde de çalışmaktır. Fakirin, keşişin ve yoginin yollarının ulaşamadıkları bazı bilgilerden yararlanmanın Dördüncü Yol'da mümkün olması sayesinde bu başarılabilir. Bu bilgiler, her üç yönde eşzamanlı olarak çalışmayı mümkün kılar. Tüm bir paralel fiziksel, mantal ve duygusal çabalar ve alıştırmalar serisi bu amaca hizmet eder. Buna ek olarak, Dördüncü Yol'da her bir ayrı kişinin çalışmasını bireyselleştirmek mümkündür, yani her bir insan sadece kendine gerekli olanı yapabilir, *kendisi için* yararsız olanı değil. Böyle olmasının nedeni, Dördüncü Yol'un, diğer yollardaki gereksiz ve sırf gelenekler vasıtasıyla korunmuş pek çok şeyi saf dışı etmesidir.

Dolayısıyla Dördüncü Yol'da irade kazanan bir insan, bundan yararlanabilir çünkü gerekli tüm bedensel, duygusal ve zihinsel fonksiyonları üzerinde de kontrol ve gelişim kazanmıştır. Ayrıca, varlığının her üç yönü üzerinde eşzamanlı ve paralel olarak çalıştığı için büyük zaman kazanmıştır.

Bazen Dördüncü Yol'a *kurnaz adamın yolu* denir. 'Kurnaz adam' fakirin, keşişin ve yoginin bilmediği bir sırrı bilmektedir. 'Kurnaz adam'ın bu sırrı nasıl öğrendiği, kendi sırrıdır. Belki eski bir kitapta bulmuş, belki kalıtım yolu ile kazanmış, belki satın almış, belki de birisinden çalmıştır. Fark etmez. 'Kurnaz adam' bu sırrı bilmektedir ve bu sırrın yardımı ile fakiri, keşişi ve yogiyi aşar.

Bu dördü arasında en kaba davranan fakirdir; çok az bilir ve çok az anlar. Bütün bir ay süren şiddetli işkence ile fakirin kendi içinde belli bir enerji, içinde belirli değişiklikler üreten belirli bir madde geliştirdiğini farz edelim. Bunu mutlak bir körlük içerisinde, gözleri kapalı, hedefi ve yöntemleri de sonuçları da bilmeden yapar; sadece başkalarını taklit etmiştir.

Keşiş, ne istediğini biraz daha iyi bilir; dinsel duygu, bir başarı ve kurtuluş arzusu tarafından yönetilmektedir; kendisine ne yapacağını söyleyen öğretmenine güvenir, çaba ve fedakarlıklarının 'Tanrı'yı memnun ettiğine' inanır. Bir haftalık oruç, sürekli dua, çileler vs. ile, fakirin kendisine bir ay boyunca işkence yaparak geliştirdiği gücü kazanabildiğini düşünelim.

Yogi, daha da fazlasını bilir. Ne istediğini, niçin buna ihtiyaç duyduğunu, bunun nasıl kazanılabileceğini bilir. Örneğin, amacı için kendisinde belli bir maddeyi üretmesinin gerekli olduğunu bilir. Bu maddenin belirli tür mantal alıştırmalar veya şuur konsantrasyonu ile bir günde üretilebileceğini bilir. Dolayısıyla, tek bir başka düşünceye bile kendisini kaptırmadan, dikkatini bütün bir gün bu alıştırmalar üzerinde yoğunlaştırır ve ihtiyaç duyduğu şeyi elde eder. Bu şekilde bir Yogi, fakirin bir ay, keşişin bir hafta harcadığı aynı şey üzerinde, sadece bir gün harcar.

Fakat Dördüncü Yol'da bilgi, yine de daha tam ve mükemmeldir. Dördüncü Yol'u izleyen bir kimse, hedefleri için hangi maddelere ihtiyacı olduğunu oldukça kesin bir şekilde bilir ve bu maddelerin bir aylık fiziksel ıstırap, bir haftalık duygusal gerilim ya da bir günlük mantal alıştırma ile bedende üretilebileceğini ve *bunların, nasıl yapılacağı biliniyorsa, dışarıdan or-*

ganizma içine sokulabileceğini de bilir. Ve böylece, Yogi gibi bir günü alıştırmalarla, keşiş gibi bir haftayı dualarla ya da fakir gibi bir ayı kendine işkenceyle harcamak yerine, istediği tüm maddeleri içeren küçük bir hapı hazırlayıp, bu şekilde zaman kaybetmeden istenilen sonuçları elde eder.

Şunu da söylemek gerekir ki," diye devam etti G., "bu gerçek ve *yasal* Yollara ek olarak, sadece geçici sonuçlar veren yapay yollar olduğu gibi, kalıcı sonuçlar verebilen *yanlış* yollar da vardır. Bu yollarda bir insan yine dördüncü odanın anahtarını arar ve bazen bulur. Ama dördüncü odada bulduğu şey, henüz bilinmemektedir. Bazen dördüncü odanın kapısının yapay bir biçimde maymuncukla açıldığı da olur. Ve bu her iki halde de odanın boş olduğu ispatlanabilir."

G., sözlerini böyle noktaladı.

Birdlip, 1 Şubat 1943

HAYATTAN DÜŞÜNMEK ve ÇALIŞMA'DAN DÜŞÜNMEK

I. YAZI

Bu yazı, hayat seviyesinden düşünme ve Çalışma seviyesinden düşünme hakkında bir sohbetten sonra yazıldı. Sohbet, sahiplenme sergileyen –yani sahip olduklarıyla özdeşleşmiş– insanlar hakkında söylenen bir şey ile başladı; örneğin, "*Benim* kitabım nerede?" ya da "kahvaltı*mı* etmedim" ya da "*benim* deliksiz uykum" ya da "*benim* hak ettiğim pay" vs. diyen insanlar. Bu sadece şeylere sahip olma meselesi değildir, söz konusu şeylere sahip olma hakkıyla ilgili duygudur. Hepiniz, kendi kutsal haklarını her şeyin önüne koyan; çok fazla öneme sahip bir işin ortasında "akşam yemeğ*imi* yemeliyim," diyen ve bir defalık için akşam yemeğinden vazgeçmesi söylenmişse günün geri kalanında tam anlamıyla sinirlenen ve derinden gücenen çalışma-insanını bilirsiniz. Ve aynı adam, kullanmadığı bir aleti biri ödünç almak isterse, bitmeyen bir yaygara çıkaracaktır: "*benim* keskim, *benim* çekicim" vs. Örnek yeterince açıktır. Fakat önemli olan nokta, içinizde bu "çalışan-insanı"; kutsal haklarında direnen, her şeye *benim* diyen ve gergin, katı ve akılsız olan bu "ben"i bulmaktır. Zekanın işaretinin, uyum sağlama gücü olduğunu ve Çalışma'da bütün gücün katılık değil de esneklik anlamına geldiğini hatırlayın. Yaşamdaki "güçlü adam"ınız, Çalışma açısından genellikle, sadece Kişilikte kristalleşmiş bir insandır; buna ısrarcı ya da takıntılı bir insan da denir. Bu sohbette hayattan düşünme ve Çalışma'dan düşünme konusuna geçtik. Çalışma'dan düşünmek, Çalışma tarafından öğretilen fikirlerden hareketle düşünmektir. Fikirleri *almadan* ve onlardan düşünmeden bu Çalışma'yı yapmayı denemek, toprağa uzanarak yüzme öğrenmeyi denemeye benzer. Çabalarınızın temeli tamamen yanlıştır.

Çalışma fikirleri bize *yeni bir düşünme şekli* vermek içindir. Yaşam fikirlerinden düşünüp de Çalışma yapmaya uğraşmak, her şeyi karıştırmak, demektir. Yaşam ve onun olaylarına Çalışma'nın fikirleri *vasıtasıyla* bakmayı öğrenmelisiniz: Bu, yaşamı tekrar yorumlamaktır. Çalışma'nın fikirlerini uzun uzun düşünüp özümlemedikçe, yaşamın sizin üzerinizdeki aksiyonuna direnmek için yeterli kuvvet sahibi olmayacaksınız. Böylece kişisel çalışmanız kuvvet kaybetmeye devam edecektir. Herkes *sıradan fikirlerinden* ya da görüşlerinden hareketle düşünür. Fakat Çalışma bize *yeni* fikirler, yeni kavramlar verir. Çalışma'nın fikirlerinden düşünürsek yaşamı farklı bir şekilde görürüz ve kişisel çalışmamız Çalışma'nın fikirleriyle desteklenecektir. O zaman kendi üzerinde çalışma, Çalışma'nın fikirlerinden kuvvet alacaktır. Fikirler kuvvet sahibidir. Fikirler her şeyden çok güçlüdür. Fakat sıradan yaşam fikirleriyle kendi üzerinde çalışmak, önünde sonunda imkansızdır. İnciller'de bunun hakkındaki mesellerden daha önceki yazılarda söz edildi; örneğin, eski bir giysi üstüne yeni bir kumaş dikme ve eski şişelere yeni şarap koyma vs.

Bu gece, yaşam hakkında yeni bir şekilde düşünmemizi sağlayabilecek Çalışma'nın fikirlerinden birini ele alalım. İlk olarak, İnciller'de sürekli olarak bir insanın *yeni bir şekilde düşünmesi* gerektiğinin söylendiğini hatırlatayım: Bu kelime, yanlış bir şekilde *tövbe etme* olarak tercüme edilmiştir. Varlığınızı değiştirmek, onun seviyesini yükseltmek için yeni bir şekilde düşünmeye başlamalısınız. Ve Çalışma'da size tekrar tekrar verilen tüm fikirler, *yeni* bir şekilde düşünme aracıyla sizi donatmak içindir.

İnsan uykudadır fikri, kişisel olarak uygulandığında yeni bir fikirdir; *sen* uyuyorsun anlamına gelir. Bir insan bu yaşamda *gelişebilir* ve bunu yapması için yaratılmıştır, şeklindeki tüm genel fikir de yine yeni bir fikirdir.

Çalışma tarafından öğretilen *tekamül fikrini* kavradınız mı? Henüz bunu düşünüşünüzün bir parçası yapmadınız mı? Kısaca, onu ciddi bir şekilde ele aldınız mı? Ya da sadece hafızanızda yatan bulanık bir şey mi? Bu Çalışma'nın sadece belirli bir süre için öğretildiğini hatırlayın. Bir zaman sınırı vardır.

Tekamül vardır ve tekamül yoktur. Biz bireyler için, *mekanik* tekamül yoktur. Fakat *şuurlu tekamül* vardır ve çağlar boyunca ezoterik öğreti *şuurlu bireysel tekamül* olanağından söz eder. Şuurlu tekamül sadece şuurlu çaba ile meydana gelir. İşte, Çalışma bunun hakkındadır. Tek bir birey tekamül ede*bilir*. Fakat insanoğlu, gezegenler tekamül etmedikçe tekamül edemez. *Sen* şimdi tekamül edebilirsin. Fakat *herkes* tekamül edemez. Ortak (kolektif) tekamül yoktur fakat *bireysel* tekamül vardır. Vurgu, bir birey ve kendini geliştiren bir organizma olan *sen* üzerindedir. Bu konu üzerinde Çalışma-öğretisini kavradınız mı? Bu, bir Çalışma *fikrinden* düşünmenin bir ve sadece bir örneğidir. Bu fikirden düşünmeye başlarsanız kendi üzerinde çalışma için *kuvvet* alacaksınız. Oysa, net fikirleriniz yoksa ya da sadece yaşam fikirleri varsa, yanlış bir şekilde düşüneceksiniz. Zihninizdeki fikirler yanlış olacaktır ve böylece, kendi üzerinizde çalışmaya uğraştığınızda yaptığınız şey, sıradan düşüncelerinizle çelişmek olacaktır. Ve böylece sıradan düşünceleriniz ve fikirleriniz, çabalarınıza aykırı düşecektir.

Oysa Çalışma'nın olduğu yerde kendi üzerinizde çalışırsanız –yani Çalışma fikirlerine uygun olarak– kendi üzerinizdeki çabalarınıza, Çalışma fikirleri de zihninizde yardım edecektir. İçeri alındıklarında ve içsel düşünmenizin parçası haline geldiklerinde, Çalışma fikirleri, çok büyük miktarda kuvveti yönetirler. Fakat yaşam fikirleri kuvvetinizi tüketirler. Sizi yaşamla ve onun tüm olaylarıyla özdeşleştirirler. Yaşam insanları tüketir. Çalışma fikirleri sizi hayattan korur ve daha fazla kuvvet yaratmanıza yardım eder. Yaşamın, yani Ay'ın sizi "yemesine" engel olurlar. Yaşamın "sizi" dışsal olaylar tarafından işletilen bir makine olarak "çalıştırmasına" engel olurlar. Çalışma fikirleri sizin için yaşamı yeniden yorumlarlar. Yaşamın neye benzediğini size söylerler.

Yazının açılış bölümüne geri dönelim: "*benim* kitabım, *benim* kahvaltım, *benim* yemeğim" vs. diyen ve kutsal hakları hakkında bu kadar çok fikre sahip olan insana. Böyle bir insan, her insanın içindedir ve insanın içindeki bu insan yaşamdan düşünür. Bu kişisel meseleler, öğretinin fikirlerinin bakış açısından daha az önemli hale gelirler. Fakat bu kişisel düşünme, kişisel kendini sevme, kişisel şikayetler ve kişisel avantajlar seviyesinden uzaklaşamazsak, taleplerimizin ve *kendimizin ötesinde* düşünmeye başlamayı bile nasıl umabiliriz? Eşim ve ben Fransa'daki Enstitüye gittiğimizde G. dedi ki: "Hatırlayın, Kişilik burada olma hakkına neredeyse hiç sahip değildir." Bunun ne anlama geldiğini düşünün! Çalışma'da kendine değer veren insanlarla, kendilerinin değerli olduğu fikrine sahip insanlarla konuşmak ne kadar zordur. Kendileriyle ilgili hislere ya da kendini sevmenin özel formlarına sahiptirler. Değiştirilmesi gereken, kendini sevmenin, kendini beğenmenin ve kendini takdirin temelidir; ve bu ne kadar zordur! Kendisinin iyi olduğunu düşünen bir insanın Çalışma fikirlerini duyamayacağını göreceksiniz. Kendi erdemi ile ilgili güçlü bir duyguya sahip olan bir insan, *benim* ve *bana* hakkında da güçlü bir duyguya sahiptir.

Niçin? Çünkü böyle bir insan her zaman *benim* kitabım, *benim* kahvaltım, *benim* yemeğim, *ben* kendim, *benim* kişisel değerim diye düşünmektedir. Bu *uykudur*. Bu; bir *mantal devrim, bir zihin değişimi*, kısaca bir *dönüşüm* üretmek için tasarlanmış Çalışma fikirlerinin, niçin gerektiği şekilde üzerimizde etki edemediğinin birçok nedeninden biridir. Çalışma'da bir insan kendinin bir *hiç* olduğunun farkındalığına varmalıdır. Belli belirsiz diyagramlara bakıyor ve notlar alıyoruz. Ya da diyoruz ki: "Oh, evet, bunu daha önce duydum," ve her zaman düşündüğümüz şekilde düşünmeye, sıklıkla kendi değerimizden emin olduğumuzu, neyin doğru neyin yanlış olduğunu gerçekten bildiğimizden emin olduğumuzu düşünmeye devam ediyoruz. Fakat bu uyku, kendimize bu derinden ve delicesine aşık olma, bu kendini beğenme daha sonra sona ermelidir. Bir insan kendisi için Çalışma'dan başka bir şeyin var olmadığını hissetmeye başlamalıdır ve günbegün Çalışma'da öğretildiğini duyduğu her şeyin anlamını *kendisi* görmeli ve düşünmelidir. O zaman, en sonunda uyanmaya başlar. İçindeki *Sürücü* arabaya tırmanmaya başlar ve dizginleri eline alır. Sürücü *zihindir* ama sıradan zihin değil, Çalışma fikirlerini *düşünmeye* başlayan zihindir. Bu, *uyanan zihindir*. Yeni bir şekilde düşünmektedir. İnciller'de böylesine ısrar

edilen şeydir, –μετανοια, *yeni bir şekilde düşünmek*– varlık değişimine götüren ilk basamak. İnciller'de "duyma" –"... *her kim ise işitsin*"– diye adlandırılan şey budur. Fikirleri kulaklarla değil, hafıza ile değil, zihinle duymaktır. Ve sadece bu tür *duyma* Sürücü'yü uyandıracaktır. Kelimeleri değil, kelimelerin anlamlarını duymaktır. Bu *duymak*tır.

* * *

Bu Çalışma öğretisinden biliyoruz ki, İnsan "Güneş" tarafından "Yeryüzü"ne, kendini geliştiren bir tohum olarak ekilmiştir. İnsan Yeryüzü üzerinde bir deneydir, Güneş laboratuvarında yapılan bir deney. Bu yeni bir fikirdir. Dışsal olarak Güneş tarafından temsil edilen ve Yaratılış Işını'nda *Sol* notası tarafından gösterilen Varlık ve Zeka seviyesi, daha düşük *Mi* notası tarafından temsil edilen Yeryüzü üzerinde, bir deney olarak İnsan'ı yaratır.

İnsan'ın yukarıdan, daha *yüksek* bir seviyeden yaratıldığına dikkat edin. Dışsal olarak Güneş tarafından temsil edilen *Sol* notası; (insanın) anlayıştaki gelişimini *Sol* notasının seviyesine yükseltme amacı ile yeryüzü üzerinde İnsan'ı yaratır. Bu yüzden İnsan tamamlanmamış, gelişmemiş olarak fakat gelişme kapasitesinde yaratılmıştır. Yaratılış Işını'nda *Sol* notası tarafından temsil edilen Varlık ve Zeka seviyesi; yeterli sayıda tekamül etmiş, *Mi* notasından yukarı doğru geçen insan varlığı alamazsa; yaratılmış Evren Ağacı'nın bütünündeki bu küçük ince dal –yani bizim özel Yeryüzü ve Ay'ımız– işe yaramayacağından yok edilebilir.

* * *

İnsan için iki tür gelişim olasıdır. İnsan yaşamına oranla çok muazzam bir gelişim periyodu olan Yeryüzü denen bir *Varlık* üzerinde, İnsan kendisini yerleştirilmiş halde bulur. Yeryüzü, Güneş'in durumuna tekamül etmeden önce, bizim zamanımıza göre milyonlarca yıl geçmelidir. Yeryüzü'ne göre, bu sadece onun yaşam süresidir. Buna rağmen Yeryüzü gelişimde başarısız olabilir, ki bu durumda, küçücük "gezegenler" ve "asteroitler" olarak güneş etrafında dönen, küçük fragmanlar kümesi haline gelecek şekilde dağıtılır. Mars ve Jüpiter arasında bunlardan bir sürü vardır.

Şimdi Yeryüzü'nün tekamülü, onun Ay'ının tekamülü tarafından duraksatılmaktadır. Bir gezegenin *tekamülü* fikrinin, bir Çalışma-fikri olduğunu anlamalısınız. Bilimde bunu bulamazsınız. Bu, Evren'dair tüm düşüncemizi değiştirir. Çalışma-öğretisine göre, bir gezegenin tekamülü için gerekli zaman periyodu, İnsan zamanının seksen milyar yılı düzeyinde bir şeydir. Size *Zaman Tablosunu* hatırlatacağım. Gezegenin kendisine göre bu, onun zamanının ölçeğinde seksen yıllık bir periyottur. Yeryüzü, Ay'ı ile yakın ilişkide olduğundan, Yeryüzü'nün tekamülü Ay'ın durumu tarafından duraksatılır. Aslında tesirler –titreşimler ve çok ince maddeler– sürekli bir şekilde Yeryüzü'nden Ay'a ulaşır ve onu besler, aynen benzer şekilde Güneş'in Yeryüzü'nü beslemesi gibi. Örneğin, Yeryüzü üzerindeki tüm yararsız insan ıstırabı, negatif duyguları ve şiddet Ay'ı besler. Evren'de her şeyin kullanıldığını hatırlayın. İnsan hızlı bir şekilde tekamül etseydi –ya-

ni uyanmaya başlasaydı– yararsız ıstırap ve şiddet Yeryüzü'nde sona ererdi. Fakat İnsan, onlardan *bağımsız* bir şekilde tekamül etmelidir, fikri Yeryüzü ve Ay'ı ilgilendirmez. İnsan'ın tekamülü onların tekamülü ile el ele gitmelidir. Bu, İnsan için olası iki tekamül türünden sadece biridir. Bunun, pratik açıdan bizim için anlamsız olan, çok muazzam zaman periyotları talep ettiğini göreceksiniz. Bizim kısa yaşamlarımızla bunun hiçbir ilişkisi yoktur. Bu nedenle Çalışma'da insan meseleleri için *ilerleme yoktur*, denir. Gezegenler İnsan'ı geri tutar, uykuda tutar. Burada, yıllar önce, Bay Ouspensky'ye Yaratılış Işını diyagramı gösterilmeden önce, G. ile Bay Ouspensky'nin yaptığı bir sohbetten alıntı yapacağım. G., muazzam Işın kavramına götüren bazı hazırlık fikirleri veriyordu.

Bay Ouspensky bu sohbeti anlatıyor:

O sıralarda, bir yerde, *güneş, gezegenler* ve *ay* hakkında yapılan bir konuşma beni cidden çok etkilemişti. Bu konuşmanın nasıl başladığını hatırlamıyorum. Fakat G.'nin küçük bir diyagram çizdiğini ve *farklı alemlerdeki kuvvetlerin karşılıklı ilişkisi* dediği şeyi açıklamaya çalıştığını hatırlıyorum. Bu, önceki konuşma ile, yani insanlık üzerine etki eden tesirler ile bağlantılıydı. Fikir kabaca şuydu: Çeşitli kaynaklardan ve farklı alemlerden –gezegenlerden, ay'dan, güneşten, yıldızlardan– kaynaklanan tesirler, İnsanlık ya da daha doğru bir şekilde *yeryüzündeki organik yaşam* üzerine eşzamanlı olarak etki eder. Tüm bu tesirler eşzamanlı olarak hareket eder; bir an bir tesir baskındır, başka bir an başka bir tesir baskındır. Ve İnsan için, bir *tesirler seçimi* yapma konusunda, başka bir deyişle bir tesirden başka bir tesire geçme konusunda belirli bir olanak vardır.

"*Nasıl* olduğunu anlatmak çok uzun bir konuşma gerektirir," dedi G., "bu yüzden bunu başka bir zaman konuşacağız. Şu anda bir şeyi anlamanı istiyorum: Başka bir tesire tabi olmadan, bir tesirden özgürleşmek mümkün değildir. Tüm *kendi üzerinde çalışma*, kendini tabi etmeyi istediğin tesiri seçmekten ve aslında bu tesir altına girmekten ibarettir. Ve bunun için, hangi tesirin daha yararlı olduğunu önceden bilmek gereklidir."

Bu konuşmada ilgimi çeken şey, G.'nin gezegenler ve ay'dan *canlı varlıklar* olarak söz etmesiydi; belirli çağlara, belirli bir yaşam süresine, gelişim ve diğer *varlık* planlarına geçiş olanaklarına sahip varlıklar. Söylediği şeylerden, ay'ın; genellikle kabul edildiği şekilde "ölü bir gezegen" olmadığı; tam tersine, "doğmakta olan bir gezegen", G.'nin vurguladığı gibi henüz "yeryüzünün sahip olduğu zeka derecesine ulaşmamış", gelişiminin ilk basamaklarında olan bir gezegen olduğu çıkıyordu.

"Fakat ay gelişiyor ve ilerliyor," dedi G. "Ve bir zaman sonra Yeryüzü ile aynı seviyeye ulaşacaktır. Sonra, onun yanında, yeni bir ay belirecektir ve Yeryüzü onların güneşi haline gelecektir. Bir zamanlar Güneş, Yeryüzü gibiydi. Ve çok daha önceleri Güneş, Ay gibiydi."

Bu derhal dikkatimi çekti. Hiçbir şey daha önce bana; tüm ilaveleri ve varyasyonları ile Kant-Laplace teorisinden tutun da en sonuncuya kadar gezegenler ve güneş sisteminin kökeni hakkındaki mutat tüm teorilerden daha yapay, inanılmaz ve dogmatik görünmemişti. "Genel halk" bu teorileri dikkate alır ya da en sonuncusu her neyse, onlar bunu bilimsel ya da

ispatlanmış olarak bilirler. Fakat gerçekte tabi ki, bu teorilerden daha az bilimsel ya da daha az ispatlanmış hiçbir şey yoktur. Bu nedenle, G.'nin sisteminin tümüyle farklı bir teoriyi, kaynağını tamamen yeni ilkelerden alan ve farklı bir evrensel düzeni gösteren *organik* bir teoriyi kabul etmesi gerçeği, bana çok ilginç ve önemli göründü.

"Yeryüzü'nün zekası hangi ilişkiyle Güneş'in zekasına bağlıdır?" diye sordum.

"Güneş'in zekası ilahidir," dedi G. "Fakat Yeryüzü aynı hale gelebilir, tabi ki bu garanti değildir ve Yeryüzü hiçbir şey elde etmeden ölebilir."

"Bu neye bağlıdır?" diye sordum.

G.'nin cevabı çok bulanıktı. "Belirli bir şeyin yapılması için," dedi, "belirli bir periyot vardır. Belirli bir sürede yapılması gereken şey yapılmamışsa, Yeryüzü elde edebileceği şeyi elde edemeden yok olabilir."

"Bu periyot biliniyor mu?" diye sordum.

"Biliniyor," dedi G. "Fakat insanların bunu bilmesi hiçbir fayda sağlamaz. Daha kötü bile olabilir. Bazıları buna inanır, bazıları inanmaz, diğerleri kanıtlar ister. Sonra da birbirlerinin kafalarını kırmaya başlarlar. Her şey bu şekilde sona erer."

Başka bir konuşmada, genel olarak İnsan'ın tekamülü gezegenlerin tekamülü tarafından duraksatılmaktadır, fikri ile bağlantılı olarak G. *ilerlemeden* söz ediyordu. Konuşma, bilimin en son keşifleri ve dolayısıyla İnsan'ın görünen ilerleyişi hakkındaydı. G. dedi ki: "Evet, makineler ilerleme yapıyor fakat İnsan değil." Tarihsel zamanda bile İnsan'ın bir zamanlar olduğu halden daha öteye ilerleyip ilerlemediği hakkındaki bir soruya cevap verirken, G. dedi ki: "İlerleme kelimesine bu kadar kolaylıkla inanmanız garip. Bu kelime sizi ipnotize etmiş ve böylece gerçeği göremiyorsunuz gibi. *İnsan* ilerlemez. *Herhangi bir ilerleme yoktur.* Her şey aynen binlerce, on binlerce yıl önce olduğu gibidir. Değişen sadece dış formdur. Öz değişmez. Çünkü İnsan aslında tamamen aynı kalır. 'Uygar' ve 'kültürlü' insanlar, en cahil vahşilerle tamamen aynı ilgileri yaşarlar. Modern uygarlık şiddet ve köleliğe dayanır fakat bu farklı dışsal formlar alır. İlerleme ve uygarlık hakkındaki tüm bu güzel kelimeler, sadece kelimelerdir. İnsan aynıysa, hayat da aynıdır."

Bu tabi ki, üzerimizde belirli bir derin izlenim meydana getirdi çünkü 1916 yılında, dünyanın daha önce görmediği bir savaş formundaki en son "ilerleme" ve "uygarlık" tezahürü, sayısı giderek artan milyonlarca insanı kendi yörüngesine sürükleyerek büyümeye ve gelişmeye devam ediyordu.

Bu konuşmadan birkaç gün önce, yeni boyanmamış tahta *koltuk değneklerinin* evlerin birinci kat penceresi yüksekliğinde tepeleme yüklendiği iki büyük kamyon gördüm. Bazı nedenlerle bu kamyonlardan etkilendim. *Henüz kopmamış bacaklar için* olan bu koltuk değneği yığınlarında, insanların kendilerini aldattığı her şeyle ilgili, değerleri hor gören bir alaycılık vardı. Gönülsüzce, benzer kamyonların kesinlikle Berlin, Paris, Londra, Viyana, Roma ve İstanbul'a gitmekte olduğunu imajine ettim. Tüm bu dehşetin bir sonucu olarak, neredeyse hepsini çok iyi bildiğim ve birbirine kontrast oldukları ve birbirini tamamladıkları için hoşlandığım tüm bu şehirler, şim-

di hem bana hem de birbirlerine düşman haline geldi ve yeni nefret ve suç duvarlarıyla ayrıldı.

Bu koltuk değneği taşıyan kamyonlar ve onlar hakkındaki düşüncelerim hakkında konuştum.

"Ne bekliyorsun?" dedi G. "İnsanlar makinedir. Makineler kör ve şuursuz olmak zorundadır; başka türlü olamazlar ve tüm aksiyonları kendi doğalarına denk düşmelidir. *Her şey olur.* Kimse bir şey yapamaz. 'İlerleme' ve 'uygarlık', kelimelerin gerçek anlamıyla, sadece *şuurlu* çabaların sonucu olarak belirebilir. Ve sadece her bir insan *şuurlu* çabalar gösterebilir. Fakat kimse böyle yapmak istemiyor. İlerleme sadece her bir insanda mümkündür. Şuursuz mekanik hareketlerin sonucu olarak belirmez. Ve makinelerde nasıl bir şuurlu çaba var olabilir? Ve bir makine şuursuzsa, yüz makine de şuursuzdur ve dolayısıyla bin makine ya da yüz bin ya da bir milyon makine de şuursuzdur. Bir *milyon makinenin* şuursuz hareketi, ister istemez kitlesel yıkım ve kitlesel imha ile sonuçlanmalıdır. *Tüm kötülük, kesin olarak şuursuz, istemeden yapılan kişisel tezahürlerde başlar.* Bu, kötülüğün kaynağıdır. Küçük kaynaklardan, bu kötülük birikiminin tüm sonuçlarını henüz tahayyül edemez ve anlayamazsınız. Fakat anlayacağınız zaman gelecek. İnsan şuurlu bir şekilde davransaydı tüm bu kötülük sona ererdi. Fakat *İnsan şuurlu değildir.*"

Hatırladığım kadarıyla bu şekilde konuşma sona erdi.

* * *

Fakat İnsan'ın gelişiminden ayrı olarak, muazzam gezegensel zaman açısından, onun için olası başka bir gelişim vardır. Her zaman, bu acil gelişimi yapmak zorunda olan İnsan hakkında özel bir öğreti vardı. İnciller'de sunulan İsa'nın öğretisinin küçük fragmanları bu gelişim hakkındaki bilgiye gönderme yapar. İnsan'ın olası *içsel* gelişimi ve tekamülü hakkındaki tüm öğreti *ezoterik* öğreti diye adlandırılabilir. Ezoterik, *içsel* demektir. Ezoterik öğreti içsel gelişim –içsel insan– hakkındadır, insanın dışsal hayat yönü hakkında değil. Tüm Çalışma, İnsan'a açık olan bu olası, acil içsel gelişim hakkındadır. Ve burada Çalışma tarafından öğretilen, Yaratılış Işını ve Güneş'ten çıkan yan oktav ile bağlantılı başka bir büyük kavram ya da fikir yatmaktadır. İnsan Yeryüzü'ne, içsel gelişim olanağı ile birlikte *Sol* notasından ekildi ve bu Çalışma'nın, İsa öğretisinin ve birçok başka öğretinin mevcudiyeti sadece bu gerçek yüzündendir: İnsan, tamamen gezegenlerin gelişiminden ayrı olarak, içsel bir gelişim geçirme kapasitesinde olan bir organizma olarak yaratıldı.

Şimdi, aynı anda hem uyanmak isteyenler için açık bir yolun mevcut olduğu hem de genel olarak insanoğlunun gezegensel sebepler için nasıl duraksatıldığı hakkında, İnsan ile ilgili bu iki büyük fikri kavrarsanız, Çalışma açısından düşünmeye başlarsınız.

HAYATTAN DÜŞÜNMEK ve ÇALIŞMA'DAN DÜŞÜNMEK

II. YAZI

Bu Çalışma'nın bilgi üzerinde çalışma çizgisi ve varlık üzerinde çalışma çizgisi olarak adlandırılan iki pratik yönü vardır. Bilgi çizgisi üzerinde çalışmadıkça, kimse ikinci çizgi –varlık çizgisi– üzerinde çalışamaz. Yani bir insan ilk önce kendi varlığında ne üzerinde çalışmak zorunda olduğunu *bilmelidir.*

Bilgi Entelektüel Merkeze ait bir konudur. Başka şeylerin değişmesinden önce, ilk olarak bu değişmelidir. Bir insan değişmeden önce yeni bilgiyi özümsemelidir. Bu Çalışma'nın bilgisi *hakkında düşünülmesi* gerekir. Düşünme Entelektüel Merkezin fonksiyonudur. Çalışma'nın size öğrettiği bilgi hakkında düşünmezseniz, *zihniniz* değişemez. Zihniniz değişmezse, *siz* değişemezsiniz.

Nasıl düşündüğünüzün bir fark yaratmadığına inanabilirsiniz. Fakat Çalışma'da yanlış bir şekilde düşünmemek önemlidir. Her düşündüğünüzde, zihinde bir patika oluşturursunuz. Yanlış bir şekilde düşünürseniz, yanlış bir patika oluşturursunuz ve zihin, tamamen yanlış bir şekilde birleştirilmiş hassas bir elektrikli makine haline gelir. Bu kesinlikle hayatın zihin üzerindeki sıradan etkisidir. Fakat Çalışma fikirleri doğru bağlantılar yapmayı sağlar ve dolayısıyla size yeni bir zihin verir. Çalışma, fikirler açısından zengindir ve bir bütün olarak Çalışma, zihinde tamamlanmış bir mantal organizma oluşturabilir. Hayat bunu yapmaz. Hayattan öğrendiğiniz fikirler karışık ve çelişkilidir. Tüm yönleriyle zihni *biçimlendiremezler.* Fakat Çalışma fikirleri bunu yapabilir. Şeylere doğru ölçeği verirken, her şeyi doğru bir şekilde ilişkilendirirler. Çünkü Şuurlu İnsan'dan gelirler.

Geçen sefer, "Hayattan Düşünmek ve Çalışma'dan Düşünmek" üzerine yazının birinci bölümü okundu. Bunu, tamamen şuurlu bir insanda mevcut Dört Beden hakkında konuşmalar izledi. Şimdi, daha önceki uyarıdaki gibi, anlaşılması zor bir konu olmasına rağmen, dışarıdan çalışan ve içeriden çalışan bir insan fikrini anlamanız artık o kadar da zor değildir. Oklu diyagramı hatırlarsınız:

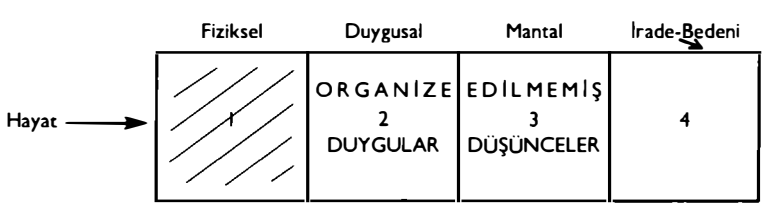

Bu, organize olmuş bir beden –birinci oda ile gösterilen fiziksel beden– sahibi sıradan bir insandır; ikinci veya üçüncü odalarda hiçbir şey organize olmamıştır ve Dördüncü Oda'ya giriş yoktur. Böyle bir insan dışarıdan, hayattan, bedenden, duyulardan, gördüklerinden, duyduklarından ve dokunduklarından etkilenir. Gelişmemiş İnsan ya da İnsan-Makine'dir çünkü hayatın büyük tekerleği tarafından idare edilen bir dişli çark gibidir.

Tamamen şuurlu bir insanı gösteren ikinci diyagramı alalım:

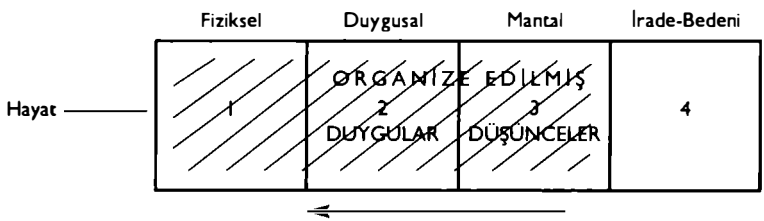

Bu durumda, gelişmiş bedenleri vasıtasıyla ok yönünde hareket eden İrade o insanı kontrol eder. Yani dışarıdan, hayat tarafından değil de içeriden kontrol edilir. Her iki durumda okların yönüne dikkat edin. Diyagramlar dışarıdan kontrol edilen bir insanı ve içeriden kontrol eden bir insanı göstermektedir. Sade bir biçimde bu genel fikri ele alalım.

Hayattan düşündüğümüz sürece hayat tarafından kontrol ediliriz. İçimizde mantal olarak hayata direnebilen bir şey *yaratmak* için *Çalışma'dan* düşünmeliyiz. Bu Çalışma'da bize, doğru bir şekilde birleştirilirse, bizi hayatın her yönüne yeni bir şekilde bağlayacak bir fikirler sistemi veriliyor. Çalışma fikirleri özümlenir ve yaşanırsa, kendinizi ve hayatı ele alma şeklinizi dönüştürürler. Fakat Çalışma'dan düşünmezseniz bu gerçekleşemez. Çalışma fikirleri doğru bir şekilde birleştirilinceye kadar üçüncü oda uygun bir şekilde donatılamayacak ve organize edilemeyecektir. Fakat bu fikirler içinizde doğru bir şekilde birleştirilirse, zihniniz Daha Yüksek Merkezlerin, daha iyi anlamların titreşimlerini toplayabilen organize bir enstrüman, bir alıcı haline gelecektir ve sonra size içinizden öğretilecektir. Çalışma'dan düşünürseniz *içeriden* düşüneceksiniz. Çalışma fikirlerini alarak ve onları düşünerek güçlenen zihin, *içinizde* organize olmuş ve dışsal hayattan bağımsız bir şey oluşturacaktır.

* * *

Bu söylenenlerin ışığında Çalışma fikirlerinden birini çalışmaya devam edelim. Geçen sefer gelişme (tekamül) hakkındaki Çalışma fikirlerinden söz ettik. Çalışma'nın, İnsan'ın genel tekamülünün içinde yaşadığımız Evren'in parçasının genel tekamülünden ayrı olarak alınamayacağını öğrettiği işaret edildi. Gezegenlerin tekamülünden, İnsanoğlu'nun tekamülünden ve bunlar arasındaki bağlantıdan söz ettik. Bir bütün olarak İnsanoğlu'nun tekamülünün, yeryüzünün ve onun hizmetlisi ay'ın tekamülünden daha

hızlı gidemeyeceği söylendi. Yani *bir* insanın tekamülünden ayrı olarak İnsanoğlu'nun tekamülü, bizim için çok büyük, milyarlarca yıllık bir zaman olan gezegensel zamanın süresi içindedir. Demek ki, özetle söyleyecek olursak, İnsanoğlu mekanik bir şekilde tekamül etmez ve mekanik ilerleme yoktur. Bir insana, diyelim ki bir milyar yıl içinde, tüm İnsanoğlu belki tekamülün daha yüksek bir seviyesinde olabilir dendiyse, bu onu aslında hiç ilgilendirmez ya da onun günlük yaşamında ve onun güçlüklerinde bir şeyleri gerçekten değiştiremez.

Şimdi "Çalışma'dan düşünmek"le bağlantılı olarak, "Yeryüzü üzerindeki İnsanoğlu, Güneşsel Laboratuvarın bir deneyidir," ifadesini alalım. Bu deneyin faydasız olacağı ve bir başarısızlık olarak bir kenara konacağı kolaylıkla kanıtlanabilir. Yani bir milyar yıl içinde İnsanoğlu daha yüksek bir seviyede olmayabilir; fakat belki, hiçbir öneme sahip olmayan bir şey olarak ıskartaya çıkarılan ve hiçbir yöne götürmeyip içinden çıkış yolu da olmayan yararsız bir didinme devri izlettirilen karıncalar gibi yaratılmış olabilir. Ama bu yalnızca, yeryüzü üzerinde İnsan'ın yaratılışı için *birincil* sebep yerine getirilmezse gerçekleşebilir. Birincil sebep, *bireysel gelişimdir*. Bireysel bir insanın bireysel gelişimi için gereken şartlar yok edilirse, yeryüzü üstündeki İnsan deneyinin başarısızlığı kanıtlanacaktır. İnsan, karıncaların yapmış gibi göründüğü şekilde, kanuna aykırı bir şekilde değişiklikler yaparak kendini, bedenini, guddesini vs. tahrif ederse, gelişimin şartlarından biri yok edilecektir. Yeryüzü üzerindeki İnsan deneyi başarısız olursa, bu aynı zamanda, gezegensel zaman ve gezegensel gelişim süresi içinde, genel olarak İnsanoğlu için gelişimin olmayacağı anlamına gelecektir. Her şey yeryüzü üzerinde İnsan'ın yaratılışı için birincil sebebe –yani *bireysel gelişime*– bağlıdır. İnsan kendini geliştiren bir organizma olarak yaratıldı ve onun kendini geliştirmesi için gereken şartlar yok edilirse, bir deney olan İnsanoğlu, yararsız hale gelir. Güneş, İnsan'ı birincil olarak, belirli bir içsel gelişim kapasitesindeki bir varlık olarak ve ikincil olarak, doğaya hizmet etsin, Yaratılış Işın'ının gerekliliklerine hizmet etsin diye yeryüzüne ekti. Yani *bireysel* olarak ele alındığında İnsan, *kolektif* olarak alınan İnsan'dan tamamen farklı bir anlama sahiptir. *Bir insan* için gelişim mümkündür; fakat *İnsanoğlu* için mümkün değildir. Tek bir birey, İlahi Güneş Zekası seviyesinden inen tesirler altına girebilir. Fakat bir *kitle* olarak İnsanoğlu, kozmik bir fonksiyona sahiptir ve yeryüzü ve ay'ın tesirleri altındadır. Bir kitle olarak İnsanoğlu, hassas bir ileticiye ya da *şoka* gereksinim duyulan *Fa* ve *Mi* notaları arasında, Organik Yaşamın geri kalanıyla birlikte Işın'a hizmet eder. Bu, gelişim hakkında Çalışma'nın öğretisidir. Zihin bunu kavramazsa ve bundan hareketle düşünmezse, bir insan yanlış bir şekilde düşünecektir; yani *Çalışma fikirlerinden* düşünmeyecektir. Tabi ki, burada sadece bir örnek alıyoruz. Fakat bir insan Çalışma'nın fikirlerinden düşünmezse, Çalışma o kişinin içinde belirsiz ve zayıf olacaktır.

Bu şekilde düşünmekteki güçlüklerden biri, yukarıdaki örnekte, insanların, *kitleler* bir şeyler yapar, şeklinde düşünmelerinden dolayıdır. Sadece *bireylerin* bir şeyler yaptığını fark etmezler. Kültürler tekil insanlar tarafından kurulmuştur, asla kitleler tarafından değil. İnsanlık, kitleler, tekil in-

sanların inşa ettiklerini yeterli sıklıkla *yıkmak* dışında asla bir şey yapmazlar. Bilim dallarındaki tüm ilerleme bireylerin çalışmasıdır, kitlelerin değil. Açıklama şudur: Bir insan *kitlesi*, tek bir bireyden *daha düşük* bir *seviyededir* ve dolayısıyla, bu bakış açısından, gelişim sadece bireyler için mümkündür, kitleler için değil.

* * *

Şimdi, Çalışma'dan düşünecekseniz, ezoterik öğretinin anlamını kavramalısınız. Güneş, yeterli miktarda yeryüzünden yükselen gelişmiş varlık almadıkça, İnsan'ın yaratılışının birincil amacı yerine getirilmeyecektir. Tekil bir insanın içinde gelişebileceği temel şartlar, *yeryüzünde ezoterik öğretinin* varlığına ve onu anlama kapasitesinde olanların kabulüne bağlıdır. Ezoterik öğreti içsel gelişim hakkındadır; Güneş seviyesinden, yani Şuurlu İnsanlık çemberinden gelir. Tamamen gelişmiş insan, tam tekamül etmiş insan Güneş zekası seviyesindedir. Öğreti, bu seviyeden yeryüzüne ekildi. Ezoterik öğreti gibi hayat şartları, dinsel formda veya başka bir formda, yeryüzünde var olamazsa; İnsan başarısızlığa mahkum olur ve başka bir deney yapılması zorunlu olacaktır. Şimdi İnsan'ın gelişimi Şuurlu İnsanlık Çemberi ile temasa bağlı olduğundan, yeryüzüne bir öğreti ekildiğinde neler meydana gelir, onu anlamaya çalışalım. Tüm gerçek öğreti bir *okulun* formasyonu ile başlar. Bir *okul*, sıradan bir okul gibi hayata açık değildir. Örneğin, hiç kimse uzun hazırlık eğitimi almadan gerçek bir okula giremez. Herkes belirli bir anlayış seviyesine ulaşmak zorundadır, aynen mesela bir üniversiteye girerken olduğu gibi, bir insan belirli sınavları geçebilmelidir. Çok kısaca konuşursak, bir okul sadece belirli bir süre devam eder, aynen bir dinde olduğu gibi. Yani artık hiçbir kuvveti yönetemediği zaman yok olur. Yeryüzündeki her şey kendi yaşam periyoduna sahiptir. Bir din mekanik hale gelebilir ve artık bir insanın içsel yönünü uyandırma kapasitesinde olmayabilir. İçsel anlamı kaybolmuştur ve sadece ritüel ve dışsal form kalır. Anlam, yani kuvvet kaybolmuştur. Fakat ezoterik öğreti yok olmaz. Yeryüzünde belirli bir okul ya da bir din yok olduğunda, her zaman başka bir okul vardır, başka bir öğreti çıkar. Ezoterik öğreti devam eder. Kendini korur. Kötülük tufanı üstünde giden Gemi* bu fikre gönderme yapar. İsa'nın yıkılabilecek *bağ* hakkındaki meselleri, bir ezoterik öğreti okuluna gönderme yapar, ezoterizmin kendisine değil. Fakat tüm bu konular daha sonra konuşulmalıdır. Önemli olan nokta şudur: İnsan ezoterik öğreti ile temasını kaybederse, yolu kesilir ve bu durumda yozlaşmalıdır. Bu makalede, okullar hakkında tam anlamıyla konuşamayız. Kavranması gereken esas şey şudur: Şuurlu İnsanlık Çemberi'nden gelen gerçek bir öğreti, sadece bir okulda mevcut olabilir ve sözlü olarak iletilebilir. Hayata geçtiğinde, yazıya geçirildiğinde değişmiş olur. Değişimin sebeplerinden biri, Şuurlu İnsan'ın zihninin sıradan zihinlerin düşünemeyeceği bir şekilde düşünmesidir. Şuurlu İnsan psikolojik olarak düşünür; mekanik insan mantığa göre düşünür. Bu değişim Çalışma'da C, B ve A denilen üç tesirin

*Nuh'un Gemisi kastedilmektedir. (ç.n.)

diyagramı ile açıklanmıştır. C tesirleri doğrudan Şuurlu İnsanlık'tan gelir. Mekanik hayat çemberine girdiklerinde, B tesirlerine dönüşürler. A tesirleri hayatta savaşlar, para, politika, bilim, ticaret vs. tarafından yaratılan tesirlerdir.

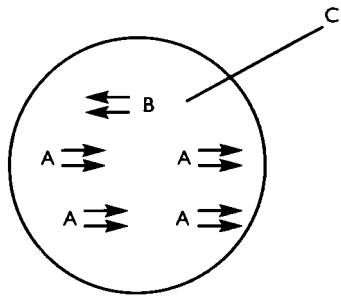

Hayatın mekanik çemberinde A ve B tesirleri mevcuttur. Manyetik Merkez sahibi bir insan bunun farkındadır. Fakat buna sahip olmayan bir insan bunu algılayamaz. A tesirleri hayatı idare eder ve dünyanın sıradan tarihini meydana getirirler. Şuurlu İnsanlık Çemberi mekanik insanlık çemberi ile *doğrudan* iletişim kuramaz, çünkü anlaşılmazdı. Şuurlu İnsanlık Çemberi birbirini anlar fakat mekanik insanlar tamamen farklı şekillerde anlar, tartışmaya başlar ve birbirlerinin kafasını kırarlardı. Ve gerçekte de meydana gelen budur. Tüm İnsanoğlu gelişiyor olsaydı, tümü kendi şiddetinin, uyku durumunun, negatif duygularının, içsel kale almalarının üstesinden geliyor olsaydı –aslında, bu Çalışma'yı yapıyor olsaydı– bu mümkün olurdu. Fakat bu anlayışın mümkün olmaya *başlaması* için, insanlar ortak bir dil konuşmalıydılar. Fakat ortak bir dil yok ve bu yüzden insanlar olasılıkla birbirlerini anlamaz ve anlayamazlar. Sadece Şuurlu İnsanlık Çemberi –yani 5 No.lu, 6 No.lu ve 7 No.lu İnsan– birbirini anlayabilir. 4 No.lu, yani tüm üç merkezde gelişmiş ve dolayısıyla *dengeli* insanlar birbirini anlamaya başlar. Fakat mekanik insanlık çemberi –1 No.lu, 2 No.lu ve 3 No.lu İnsan– birbirini anlayamaz. Sırasıyla tek-merkezli, tekyönlü ve dolayısıyla dengesiz insanlardır. Bu Çalışma'yı öğrenirken, birbirimizi anlamaya başlayabilme aracılığıyla ortak bir dil öğreniyoruz. Bunun ne demek olduğunu bir parça fark etmek için sadece, bu Çalışma'yı bilen bir insanla konuşma ve hiçbir şey bilmeyen bir insanla konuşma arasındaki farkı anlamak zorundasınız. Bu Çalışma'yı Rusça, Fransızca ya da İngilizce öğrenmeniz hiçbir fark yaratmaz. Aynı şekilde, *ortak* bir *dil* öğreniyorsunuz. Ve bir anlamda, Şuurlu İnsanlık dilini çalışıyor olduğumuz söylenebilir. Bu nedenle onu öğrenmek, anlamak ve onun açısından *düşünmek*, yani Çalışma'dan düşünmek önemlidir. Yeryüzündeki herkes bu anlamda ortak bir dil öğrenmeye ve konuşmaya başlasaydı, İnsanoğlu için ileri doğru bir basamak almak mümkün olabilirdi. Evrensel olarak gelişmesi hususunda hemfikir olunmuş bir şey için bu mümkün olabilirdi. Oktav Kanu-

nu'nun gereklerini yerine getirmek için şoklar gerekli olduğunda, doğru zamanda herkes gereken fedakarlığı ve çabayı gösterseydi, bu mümkün olabilirdi. Çalışma, ileri doğru bir adımın şimdi mümkün olduğunu ve daha önce olduğu gibi İnsan'ın "Ay'a hizmet etmesi"nin gerekmediğini öğretir. Fakat bakın, neler oluyor. Ay tarafından daha az köleliğe ihtiyaç duyulmasına rağmen, hiç yeryüzü üzerinde daha az kölelik var mı?

Eğer dünyasını, fantezi ve imajinasyon dünyasını bırakıp pratik olarak düşünürseniz, ileriye doğru bir adımın zorluğunu fark edersiniz. Sadece kendiniz için Çalışma dilini öğrenmenin, uyanık kalmaya devam etmenin ve bu Çalışma'nın öğrettiği zorunlu çabaları göstermenin ne kadar zor olduğunu fark etmek zorundasınız. Alışkanlık çok güçlüdür. Ve Şuurlu İnsanlık Çemberi'ni suçlamayın. İnsan'a hayatını kolaylaştırması için birçok şey verildi, fakat o hepsini yanlış kullandı. Günümüze* bakın; tüm dünya daha önce hiç olmadığı kadar silah üretimine dönüyor. Yine de insanların *bireysel olarak* gelişmeleri için yapılabilecek her şey yapıldı ve yapılıyor. Fakat kitlesel gelişim var olamaz; dayatma ile gelişim, emir ile gelişim, zorlama ile gelişim olamaz. Çünkü tüm gelişim, bir bireysel anlayış –bir insanın kendini görmesi– meselesidir. Bir insanın doğru içsel gelişimi ve doğru kristalizasyonu *anlayışa* bağlıdır. Ve ezoterik bakış açısından, bir insanın kendi anlayışı olduğunu biliyorsunuz ve bir insanın anlayışı *o ne ise* odur. Fakat bir insanı anlamaya *mecbur edemezsiniz*. Niçin her zaman davrandığı gibi davranmaması gerektiğini anlaması için onu *zorlayamazsınız* ya da niçin her zaman konuştuğu gibi konuşmaması gerektiğini anlamaya onu *mecbur edemezsiniz*. Hiçbir şiddet, hiçbir kolektif baskı olamaz ve her şeyden öte hiçbir fiziksel *korku* kullanılamaz; çünkü korku, anlayışı geliştirmez. Bir köpekten istediğiniz şeyi korku ile yapmayı anlamasını bekleyemezsiniz. Bu metotla sadece ona yapmaması gereken şeyi öğretebilirsiniz ve niçin'ini asla *anlamayacaktır*. Bizim durumumuz da aynıdır. Ezoterik İnsanlık Çemberi, İnsan'ı anlaması için zorlayamaz. Doğaüstü ya da korkunç bir şekilde İnsan'a gözle görülür bir şekilde görünemez, çünkü o zaman İnsan duyularının kanıtı ile ve aynı zamanda korku ile zorlanmış olurdu. *Dışarıdan* zorlanmış olurdu. Fakat bu, kendinizin bir şeyin manasını görmenize bağlı olan *anlayış* değildir. Ve bir şeyin manasını görmek *içseldir* ve bir insanın içsel yönünü geliştirir ve böylece dışsal olandan, hayat idaresindeki yönünden daha güçlü hale gelir. Bir şeyi duyularla görmek ile bir şeyi zihin ile anlamak arasındaki farkı görmek çok önemlidir. Bir insanın gelişimi *içseldir*. Yaratılmış bir varlık olarak onun olanakları, zihnin ve duyguların gelişiminde, yani *bilgisinin* ve *varlığının* gelişiminde yatar. Ve bunlar onun *anlayışını* biçimlendirir. Sadece anlayış vasıtasıyla gelişim mümkündür. *Anlayış*, Dördüncü Yol'un temelidir.

*İkinci Dünya Savaşı yılları (ç.n.)

Birdlip, 15 Şubat 1943

HAYATTAN DÜŞÜNMEK ve ÇALIŞMA'DAN DÜŞÜNMEK

III. YAZI – ÇALIŞMA'DAKİ ÇABA ÜZERİNE

Bu Çalışma bazen bir harita ve bir pusula ile karşılaştırıldı. Bir insana bir harita ve bir pusula verildiğinde, ilk başta hiçbirini anlamaz.

Bir süre sonra bir iki şeyi fark etmeye başlar, örneğin Kişiliğin daha az aktif olması gerektiğini. Kişilik vasıtasıyla ne yapılırsa yapılsın, dışsal şartların kuvveti vasıtasıyla yapıldığını biliyorsunuz. *Kendinizin* aktif olduğunu düşünürsünüz fakat o Kişilik'tir. Yalnızca hayat sizi aktifleştiriyorsa, özgür değilsinizdir. Dışsal şartlar büyük ve küçük insanları oluşturur. Dışsal şartlar, farklı makine türleri olan insanları, şu veya bu yönde idare eder. Fakat Çalışma'nın haritası ve pusulası tarafından verilen yönler, dışsal şartlardan sağlanmaz çünkü Çalışma, hayattan değil hayatın dışından gelen başka bir kuvvettir; Çalışma fikirleri hayat için yeni yönler değildir, *hayatın içinde yaşamak* için yeni yönlerdir.

Bir insan 4 No.lu insan, yani *Dengeli İnsan* haline gelmeyi hedeflemelidir, şeklindeki Çalışma fikrini alalım. 1 No.lu insan ya hareketsel ya da içgüdüseldir, 2 No.lu insan duygusal ve 3 No.lu insan entelektüeldir. Bunların hepsi tek-yönlüdür. Bir merkez diğer merkezler üzerinde baskındır. Fakat Dengeli İnsan'da bütün merkezler zorunlu bir gelişime sahiptir. Yani 4 No.lu insan *tüm-yönlüdür* ve bu, hayatın tüm yönleri bir yere kadar onun tarafından biliniyor ve anlaşılıyor, demektir. Örneğin, "Oh, politikanın tümü çürümüş" ya da "Yunanca ve Latince aptalcadır" ya da "Duygu isteridir" ya da "Spor kaldırılmalı" ya da "Din saçmalıktır" ya da "Bilim uyduruktur" ya da "Bu veya şu neye yarar?" vs. gibi şeyler söylemez. Dengeli bir İnsan ya da dengeli olmayı hedefleyen bir insan, hayatın her yönünün gelişim için gerekli olduğunu bilir. Zamanını hayattan şikayet ederek ya da onun kusurlarını bularak harcamaz çünkü hayatın bir *okul* olduğunu ve bunun onun gerçek anlamı olduğunu, hayatın bir araç olduğunu ve kendi içinde *bir son olmadığını* algılar.

Bu noktada insanlar sık sık, "Evet ama Çalışma, İnsan'ın irade sahibi olmadığını öğretiyor, dolayısıyla o herhangi bir şeyi nasıl değiştirebilir?" derler. Çalışma, İnsan'ın gerçek sürekli irade sahibi olmadığını çünkü gerçek sürekli "ben" sahibi olmadığını söylemektedir. Fakat İnsan'ın, bir kemanın sahip olduğu hareket özgürlüğü derecesiyle karşılaştırılabilecek, küçük bir derece irade sahibi olduğunu söyler. Fakat tümü, doğal olarak sahip olduğu küçük iradeyi *hangi yönde* kullandığına bağlı olacaktır. Çalışma tarafından verilen *talimatlarla* bağlantılı olarak kullanmazsa, insan daha ileri bir irade geliştiremeyecektir. Fakat ezoterik öğretinin hükmünden kendi hayatını görme olasılığına sahip olmazsa, yani içsel gelişim gereksinimini görmezse, bu bakış açısını doğru bir şekilde edinmesi imkansızdır. Kendini tetkik eden bir insan, kişisel kendini gözlemlemesinin sonucu olarak, Çalışma tarafından verilen talimatlar ışığında, er geç nerede yetersiz

olduğunun farkına varıp bu yönden kendisine hayatta neyin yardım edeceğini maksatlı olarak araştıracaktır ve gönüllü olarak ona gidecektir. Bir hayat-yönünü değil, hayatın içinde Çalışma tarafından verilen bir yönü izliyor olacaktır. Bu, Kişilik vasıtasıyla –yani *dışsal* şartların gücü vasıtasıyla, hayat-fikirlerinden– değil, kendi içindeki kendi anlayışından –yani Çalışma fikirlerini düşünerek içinde yaratılmış *içsel* şartlar vasıtasıyla– yapılmış olacaktır. İstisnasız herkes, hayatta *zorlanıp dert çekmiştir*. Fakat Çalışma'daki bir insan kendi hayatının yükünü kaldırması gerektiğini anlama noktasına ulaşmaya başlarsa, kendi üzerinde çalışmaya ve kendini değiştirmeye başlarsa, bütün durum değişir. İrade seçimi artık –şu veya bu marka sigarayı içip içmediği gibi– hayatın içinde uzanmamaktadır. Sahip olduğumuz küçük irade miktarı, Çalışma'nın bize sunduğu harita ve pusula tarafından verilen yönde dönmeye başlamalıdır. İnsanlar hala hayattan düşünüyorsa, "Niçin bunu yapmalıyız?" derler. Fakat tam burada, çaba açısından Çalışma'nın başlangıcı yatmaktadır. İsterseniz her gün aynı insan olabilirsiniz ya da farklı olmayı dileyebilirsiniz. Negatif duygulara, özdeşleşmeye, kızgın olmaya, hayat fikirlerinizle kendinizi haklı çıkarmaya vs. boyun eğmeye devam edebilirsiniz ya da diğer yandan, Çalışma fikirlerinden düşünebilirsiniz ve biraz *seçim yapmaktan yararlanabilirsiniz*. Samimiyetle Çalışma'yı değerlendirirseniz ve onu, onun anlamını ve öğretisini *seçmek* isterseniz, küçük miktar bir enerji Yardımcı Kahya'ya ya da hatta *asıl size*, içinizdeki gerçek insana doğru geçecek ve sizi güçlendirecektir; ve belki bir an için, içsel ve dingin olan kesin bir mutluluğa yol açacaktır.

Şimdi size, sadece hayatın talimatlarını değil, hayatın içinde Çalışma'nın talimatlarını izleyen bir insan örneği vereyim, yani hayatın içinde Çalışma'yı yaşayan ve isteyen bir insan. Dışsal şartlarını değiştir*eme*yecek şekilde konumlanmış bir insan örneği alalım. Neyi değiştirebilir? *Tutumunu*, hayatı ele alış şeklini değiştirebilir. Bay Ouspensky'nin *New Model of the Universe* (Yeni Bir Evren Modeli) adlı kitabında *Karma* Yoga hakkında yazdığı şeylerden alıntı yapacağım, herkesin yılda en az bir kez okuması gereken bir bölüm. Karma, kabaca Kader demek ve Yoga, Kader gereği dışsal şartlarını değiştiremeyen insanlara gönderme yapar. Bu Çalışma'daki herkes bir yere kadar, *özdeşleşmemeyi* içeren bu Yoga'nın pratiğini yapmalıdır. Bu Çalışma, Karma Yoga değildir; Karma Yoga bu Çalışma'nın, Dördüncü Yol'un bir parçasıdır. Burada alıntıladığım bölümlerin; hayat talimatlarını, hayatın ipnotizmini değil, hayatın içinde *yeni talimatlar* izlemenin ne anlama geldiğini örneklemek için yazıldığını hatırlayın.

"Karma Yoga doğru yaşamayı öğretir. Karma Yoga, aktivite Yoga'sıdır. Karma Yoga, hayatın sıradan koşullarında insanlar için doğru ilişkiyi ve doğru eylemi öğretir... Karma Yoga her zaman içsel gelişim ve içsel büyüme hedefi ile bağlantılıdır. İnsanın, hayatın karmakarışık tesirleri ortasında, içeride (kendi içinde) uykuya düşmemesine yardım eder, özellikle *faaliyetin* (etkinliğin, aktivitenin) *ipnotize edici tesiri* ortasında. Dışsal hiçbir şeyin bir önemi olmadığını; her şeyi, sonuçları hakkında endişe etmeden yapmak gerektiğini hatırlatır. Karma Yoga'sız İnsan en yakın, görünür hedeflere dalar ve asıl hedefini unutur. Karma Yoga kaderini değiştirmeyi,

onu istediği gibi yönlendirmeyi İnsan'a öğretir. Karma Yoga'nın temel fikrine göre bu, yalnızca İnsan'ın nesnelere ve kendi aksiyonlarına yönelik içsel tutumunu değiştirmesiyle elde edilebilir. Aynı hareket farklı bir şekilde sergilenebilir, tek ve aynı olay farklı bir şekilde yaşanabilir. Ve bir insan, başına gelen şeylere yönelik tutumunu değiştirirse, zamanla bu, kaçınılmaz bir şekilde yolu üzerinde karşılaştığı olayların niteliğini değiştirecektir. Karma Yoga İnsan'a, ona kendisi hareket ediyor görünürken, gerçekte hareket edenin kendisi olmadığını, sadece onun içinden bir kuvvetin geçmekte olduğunu anlamayı öğretir. Bir insanın, olduğunu sandığı şey olmadığını öne sürer ve sadece çok ender durumlarda kendisinden ve özgürce hareket ettiğini, birçok durumlarda yalnızca şu veya bu kocaman bütünün bir parçası olarak hareket ettiğini anlamayı İnsan'a öğretir. Bu, Karma Yoga'nın 'okült' yönüdür: İnsan'ı yöneten kuvvetler ve kanunlar hakkında öğreti. Karma Yoga'nın fikirlerini anlayan bir insan her zaman büyük makinede minnacık bir vida ya da ufacık bir tekerlek olduğunu hisseder ve yaptığını düşündüğü şeyin başarısı ya da başarısızlığı, kendi aksiyonlarına çok az bağlıdır. Bu şekilde hareket edip hisseden bir insan asla herhangi bir şeyde başarısızlıkla karşılaşamaz çünkü bu başarısızlığa yönelik doğru tutumu bulursa en büyük fiyasko, en büyük başarısızlık; onun içsel çalışmasında, kendisiyle mücadelesinde başarıyı kolaylaştırabilir.

Karma Yoga ilkeleri tarafından yönetilen bir yaşam, sıradan bir yaşamdan büyük ölçüde farklıdır. Sıradan yaşamda, şartların nasıl olduğu fark etmez; İnsan'ın ana hedefi tüm hoşnutsuzluklardan, zorluklardan ve rahatsızlıklardan olabildiğince kaçınmaya dayanır. Karma Yoga ilkeleri tarafından yönetilen bir yaşamda, bir insan hoşnutsuzluklardan ya da rahatsızlıklardan kaçınmaya çabalamaz. Aksine, onları memnuniyetle karşılar çünkü onların üstesinden gelmek için bir fırsat sağlanmıştır. Karma Yoga bakış açısına göre, yaşam hiçbir güçlük sunmasaydı, bu güçlükleri yapay bir şekilde yaratmak gerekecekti. Bu yüzden, yaşamda karşılaşılan güçlükler, kişinin kaçınmaya uğraşması gereken nahoş şeyler olarak değil, içsel çalışma ve içsel gelişim hedefleri için çok yararlı şartlar olarak kabul edilirler.

Bir insan bunu fark ettiğinde ve sürekli olarak hissettiğinde, yaşam onun "öğretmeni" haline gelir.

Karma Yoga'nın ana ilkesi *bağlanmama*dır. Karma Yoga yöntemlerini izleyen bir insan, iyi ya da kötü, hoş ya da acı, her zaman ve her şeyde bağlanmama pratiği yapmalıdır. Bağlanmama, kayıtsızlık anlamına gelmez. Benliğin, gerçekleşen şeylerden ya da bir insanın yapmakta olduğu şeylerden belirli bir ayrılma türüdür. Soğukluk da, hayata kendini kapatma arzusu da değildir. Her şeyin belirli kanunlara göre yapıldığının ve dünyadaki her şeyin kendi kaderine sahip olduğunun farkındalığı ve kabulüdür. Sıradan bir bakış açısından Karma Yoga'nın ilkeleri takip etmek fatalizm (kadercilik) gibi görünebilir. Fakat bu, herhangi bir değişim olanağı olmaksızın, her şeyin kesin ve değiştirilemez ön sınıflandırmasının kabulü anlamındaki fatalizm değildir. Aksine, Karma Yoga karmanın nasıl değiştirileceğini, ona nasıl etki edileceğini öğretir. Fakat Karma Yoga bakış açısından,

bu etki etme tamamen içsel bir süreçtir. Karma Yoga, bir insanın, onlara karşı tutumunu değiştirerek çevresindeki insanları ve olayları değiştirebileceğini öğretir.

Bu fikir çok açıktır. Doğumundan itibaren her insan belirli bir karma, belirli insanlar ve belirli olaylar ile çevrelenmiştir. Ve kendi doğasına, eğitimine, zevklerine ve alışkanlıklarına uygun olarak nesnelere, insanlara ve olaylara yönelik belirli kesin bir tutum benimser. Tutumu değişmeden kaldığı sürece insanlar, nesneler ve olaylar da değişmeden, yani karmasına uygun olarak kalır. Karmasıyla tatmin olmadıysa, yeni ve bilinmeyen bir şeyler istiyorsa, insan sahip olduğu şeylere yönelik tutumunu değiştirmelidir ve daha sonra yeni olaylar gelecektir.

Karma Yoga; yaşama bağlanmış olan, yaşamın dışsal formlarından kendilerini özgürleştiremeyen insanlar için, ya doğumları vasıtasıyla ya da kendi güçleri ve kapasiteleri vasıtasıyla insan topluluklarının ya da gruplarının başında yer alan insanlar için, insanlığın yaşam süreci ile bağlanmış olan insanlar için, tarihteki önemli kişiler için, kişisel hayatı bir devrin ya da bir ulusun yaşamının ifadesi olarak görünen insanlar için olası tek yoldur. Bu insanlar gözle görülür bir şekilde kendilerini değiştiremezler; dışsal olarak aynen eskisi gibi kalıp aynı şeyleri söyleyip aynı şeyleri yaparken aynen sahnedeki aktörlerde olduğu gibi *bağlanmadan,* sadece içsel olarak kendilerini değiştirebilirler. Hayatlarıyla ilişkileri bakımından böyle aktörler haline gelerek, en değişik ve hararetli aktivitenin tam ortasında *Yogiler* haline gelirler. Problemleri ne olursa olsun ruhlarında huzur mevcut olabilir. Düşünceleri engelleme olmaksızın, onu çevreleyebilen herhangi bir şeyden bağımsız bir şekilde çalışabilir. Karma Yoga, rollerini oynayan aktörler olduklarını hissederlerse, bir hapishanedeki mahkuma da bir tahttaki krala da özgürlük verir."

Bu örnek, bir insanın yaşamda *yeni talimatları* nasıl izleyebileceğini ve böylece yaşamın içindeyken başka kanunlar altında hayatını yaşayabileceğini göstermek için verildi. Çalışma, hayatı yaşamak için bir dizi yeni talimattır. Bu talimatlar uzak bir kaynaktan gelirler; bizim seviyemizden çok daha yukarıda bir seviyede olan Şuurlu İnsanlık'tan gelirler. Güneşin yan oktavı açısından, fiziksel olarak güneşle temsil edilen varlık, anlayış ve şuur seviyesine ulaşmış olanlardan gelirler. Tekamül etmiş olanların hepsi arkalarında; öğretilerde, mesellerde ve başka talimatlarda hala yeryüzünde hapishanede olanlar için anıtlar bıraktılar. Bunlar harita ve pusulayı, gizli direktifleri ve bizim durumumuzda Çalışma'nın kendisini teşkil ederler. Bu talimatları izlerseniz, yani Çalışma fikirlerinden düşünürseniz, hala hayatta yaşıyor olmanıza rağmen artık hayat tarafından idare edilmezsiniz.

Birdlip, 22 Şubat 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

I

Kendimizde gözlememiz ve üzerinde çalışmamız gereken birçok şey arasında, çalıştığımız bu öğretiye göre, *içsel kale alma* denen psikolojik bir durum var. Bu, bizden büyük miktarda kuvvet alan bir süreci ima eder ve faydasız bir şekilde bizden enerji alan her şey gibi bizi uykuda tutar.

İçsel kale alma, özdeşleşmenin kollarından biridir. Bildiğiniz gibi, özdeşleşmenin bütün farklı kollarını çalışmak, kendi üzerinde pratik çalışmanın en önemli formlarından biridir. Her şeyle özdeşleşen bir insan kendini hatırlayamaz. Kendini hatırlamak için özdeşleşmemek gereklidir. Fakat özdeşleşmemeyi öğrenmek için de bir insan her şeyden önce kendisiyle özdeşleşmemeyi öğrenmelidir. Özdeşleşmenin formlarından biri içsel kale almadır, bunun birkaç türü vardır ve bazıları kendinle özdeşleşme formlarıdır. İçsel kale almanın sık rastlanan formlarından biri *başkalarının bizim hakkımızda ne düşündüğünü*, bize nasıl davrandıklarını ve bize karşı gösterdikleri tutumu *düşünmektir*. Bir insan yeterince değerli olmadığını hissedebilir ve bu ona ıstırap çektirir; başkalarından şüphe duymasına, muazzam miktarda bir enerji kaybetmesine ve kendi içinde güvensiz ve saldırgan bir tutum geliştirmesine neden olur.

Bununla yakından bağlantı, *hesap yapma* denen özdeşleşme formudur. Kişi insanların kendisine *borçlu* olduğunu hissetmeye başlar; daha iyi davranışlar, daha fazla ödül, daha fazla onay hak etmektedir ve bunların hepsini psikolojik bir hesap defterine, zihninde sürekli çevirdiği sayfalara yazar. Ve böyle bir insan kendine o kadar acımaya başlar ki, aynı anda tüm acılarından bahsetmesine izin vermeden onunla herhangi bir şey hakkında konuşmak, neredeyse imkansız hale gelebilir. Bu türden tüm hesaplar, başkalarının size borçlu olduğu tüm duygular ve *sizin kendinize hiçbir şey borçlu olmamanız*, bir insanın içsel gelişiminde çok büyük bir psikolojik sonuçtur.

Çalışma'da bir insan sadece başkalarını bağışlayarak gelişebilir. Yani borçlarınızı silmezseniz içinizde hiçbir şey gelişemez. İsa'nın havarilerine öğrettiği duada (*Matta*, 6:9-13), "Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi, sen de bizim suçlarımızı bağışla," denmiştir. Size borçlu olunduğu duygusu, alacaklı olduğunuz duygusu her şeyi durdurur. Hem kendinizi hem başkalarını alıkoyarsanız. İsa'nın, insanın düşmanıyla barış yapması gerektiğini söylemesinin içsel anlamı budur. O der ki:

> "Senden davacı olanla, daha yoldayken çabucak anlaş. Yoksa o seni yargıca, yargıç da gardiyana teslim edebilir, sonunda da hapse atılabilirsin. Sana doğrusunu söyleyeyim, son kuruşunu ödemeden oradan asla çıkamazsın." (*Matta*, 5:25-26)

Eğer size borçlu olan adamdan, mecazi anlamda etin her gramını ya da her "kuruşu" zorla isteyecekseniz, yani herkese özür dilettirecekseniz ve zara-

rı telafi ettirtip tozu toprağı yedirtecekseniz, o zaman İsa'nın kaçınmanız için uyardığı, zorla isteme kanununun hükmü *altında* olacaksınız, demektir. Kendinizi hapse –yani gereksiz kanunlar altına– sokacak ve *kendi* hatalarınızın tümünü kendi yönünüzden ödeyinceye kadar dışarı çıkamayacaksınız. Fakat bir *merhamet kanunu* vardır; yani şiddet insanının kelimesi kelimesine kanunu olan göze göz, dişe diş kanunundan daha yüksek bir tesir vardır. Bu "kendini yeni tesirler altına koyma"ya bir örnektir. Kendinizi Yaratılış Işını'ndan aşağı inen daha iyi tesirler altına koymak istiyorsanız farklı davranmalısınız, her şeyi farklı, yani *çalışma* olarak almalısınız. İlk önce kendinizi Çalışma'nın tesirleri altına koymalı ve onlara itaat etmeye çalışmalısınız. Yani Çalışma'yı duymalı ve uygulamalısınız. Çalışma'da negatif duygular, içsel kale alma, hesaplar yapma, şiddet duygusu, kıskançlık vs. cesaretlendirilmez. İçsel hesaplar yaparsanız, her zaman birisinin size *borçlu* olduğunu hissedersiniz. Bunun anlamını *düşünmeye* çalışın ve sonra *kendi içinizde* bunun anlamını *gözlemlemeye* çalışın ve son olarak Çalışma'nın söylediğini *yapmaya*, yani ondan ayrılmaya çalışın. Ve bunun kolay olduğunu sanmayın. Çalışma, *kendi üzerinizde çalışma* –sıkı çalışma– anlamına gelir. Bu Çalışma'nın, gerçekten çalışmak ve kendini değiştirmek isteyen insanlar için olduğunu hatırlayın; dünyayı değiştirmek isteyenler için değildir.

Artık içsel kale almanın formlarından birinin tam bir tanımına geliyoruz, fakat bunu *kendi içinizde* gözlemlemeniz gerektiğini anlamalısınız. Çalışma'nın kendi içinde gözlemlemesi gerektiğini söylediği şeyi gözlemlemeden ve üzerinde çalışması gereken şeyin ne olduğunu görmeden hiç kimse kendi üzerinde çalışamaz. Dışsal fiziksel bedeninizden ve onun yaptıklarından ayrı olarak belirli bir zamanda içsel durumunuzu algılayabilmelisiniz. Bir kere insan fiziksel görünüşü ile içsel durumlarını birbirinden ayırabilirse, çalışmaya başlayabilir. Bir psikolojiye ve emirlere itaat eden bir bedene sahip olduğunu görür. Çalışma bir insanın psikolojik olarak ne olduğu hakkında*dır*. Bugün Çalışma'da *"Kendi Şarkını Söyleyen"* denilen bir insanın bu yönünden söz edelim. Bu yön, içsel kale almaya –içsel hesaplar yapma– yani size borçlu olunduğu duygusuna ve bunların hafızaya kaydına dayanır. Herkes bu anlamda söyleyecek bir şarkıya sahiptir. Yaşamınız boyunca ne tür içsel hesaplar yaptığınızı gerçekten bilmek istiyorsanız, hep "söylediğiniz şarkıları" fark etmeye başlayın. Çalışma'da bir insana "iyi şarkıcı" deniliyorsa, bu onun söylediği şarkılara gönderme yapar. Bazen insanlar şarkılarını hiçbir cesaretlendirme olmadan söylerler ve bazen de birkaç bardak alkolden sonra alenen (ulu orta) şarkı söylemeye başlarlar. Onlara ne kadar kötü davranıldığı, hiçbir zaman gerçek bir fırsata sahip olmadıkları, eskiden sahip oldukları şöhreti, onların zorluklarını kimsenin anlamadığı, yanlış evlilik yaptıkları, anne babalarının onları anlamadıkları, aslında ne kadar hoş insanlar oldukları, hiç takdir görmedikleri, hep yanlış anlaşıldıkları vs. hakkında şarkı söylerler ve bunların tümü, kendileri dışında herkesin suçlu olduğu anlamına gelir. Bunların tümü *içsel hesaplar* yapmaktır ya da daha doğrusu, içsel hesapların sonucudur. İçsel kale almanın biçimlerinden biridir.

Niçin bu Çalışma'da şarkılardan olabildiğince kurtulmak gerektiğini düşünüyorsunuz? Ender vesilelerle donuk bir sesle söyleninceye ve belki de sonunda hiç söylenmeyinceye kadar onları fark etmek, aç bırakmak, uzaklaştırmak, kişinin hayatında merkezi bir pozisyonun dışına itmek niçin gereklidir? İçeride sizi sakat bırakırlar. Enerji alırlar. Siz cesurca –hepiniz cesur gülüşü bilirsiniz– gülersiniz ama hepsi yalandır. Çalışma'da iyi bir şarkıcı, kendisinin ötesine ulaşamaz. Kendi hesapçılığının kurbanıdır. Herhangi bir şey zor olduğunda şarkı söylemeye başlar. Bu onu durdurur: bu insan gelişemez. Belki ağlamaya başlar. Varlık seviyesini değiştiremez. Bulunduğu durumun, yani üzücü şarkılarla sakatlanmış olmanın ötesine ulaşamaz. Bu bir varlık işaretidir. Varlık, sizin ne olduğunuzdur ve varlığı değiştirmek için kişi, olduğu gibi olmamalıdır. Bazı zor durumlarda kendi üzerinde çalışmak yerine bu insan derhal, belki çok hoş ve sessiz bir şekilde şarkı söylemeye başlar. Kendisiyle çok sert şekilde konuşulur ya da eleştirilirse kendine acımaya başlar ya da çok öfkelenir ve anlaşılmadığını hisseder vs. Ve sonra kendisine ya da başkalarına –özellikle kendisini kulak veren insanlara– yumuşak bir şekilde şarkı söylemeye başlar. Sıklıkla insanlar, sırf şarkı söylenmesi kolay olduğu için bazı insanlarla arkadaşlık kurarlar ve arkadaşları bir şekilde onlara "kapa çeneni" anlamında bir şeyler söylerse, o kadar derinden kırılırlar ki gidip yeni bir arkadaş, onu gerçekten *anlayacak* –öyle derler– birini ararlar, bir insan başka bir insanı sanki öylesine, kolayca anlayabilirmiş gibi. "Keşke" derler. Başka birini anlamak için, kişi önce kendini anlamalıdır ve bu yalnızca kendi üzerinde uzun süre çalıştıktan ve gerçekten neye benzediğine dair kısa bakışlar yakaladıktan sonra başlar. İyi bir şarkıcı kesinlikle kendini anlamaz. Yanlış anlaşıldığıyla ilgili şarkı söylemeyi tercih eder ve dolayısıyla, içinde kendisinin merkez olduğu ve her şeyin buna göre düzenlendiği çok şahane bir dünyanın hayalini kurar. Bu tutum ve bu hayaller bir zayıflık yaratır, daha doğrusu bütün hayatı boyunca bedelini ödemek zorunda kalabileceği gerçek bir psikolojik hastalık yaratır.

Bu insan adeta, hayatın kendisini yenmesine izin vermiş gibidir. Bunun sadece çaba göstermeyen insanlar için değil, derlenip toparlanmamış insanlar için de geçerli olduğunun farkına varmalısınız. Sadece sıradan çabalar gösteren insanlar ve bu anlamda hala hasta olan insanlar için de geçerlidir çünkü hayatın kendilerine, asla elde etmedikleri bir şeyleri borçlu olduğunu hissederler. Daha mutlu olmaları gerektiğini hissederler ve sık sık diğer insanların daha mutlu göründüklerini düşünürler. Ve başka insanlar da onlar için aynı şeyi düşünür. Alenen şarkılarını söylemeseler bile, belki gizlice içlerinde şarkıları devam eder. İçsel bir üzüntü, bir monotonluk duygusu, çevresinde düşüncelerin toplandığı bir tür içsel yorgunluk ya da engellenme hissederler. Bu gece, özellikle bu *içsel gizli şarkılar* hakkında konuşmak istiyorum. Çünkü sürekli gizliden kişinin hayatını tüketmelerine rağmen, hem kişinin yoluna dikilir hem de çok sıklıkla gözlemlenmezler. Sadece daha derin kendini gözlemleme onları açığa çıkaracaktır. Tüm kendini gözlemleme, kendi içine ışığın girmesine izin vermektir. Kendini gözlemlemenin ışığına –yani şuurun ışığına– getirilmedikçe içimizde hiçbir

şey değişemez ve tüm kendini gözlemleme, *içimizde* neler olup bittiğine dair daha şuurlu hale gelmemiz içindir.

Bildiğiniz gibi, yalnız kaldığınızda da, insanlarla birarada olduğunuz zamanki kadar kendinizi gözlemlemelisiniz. Kendini gözlemleme içsel dikkattir. Yalnız kaldığınızda içsel dikkate gerek olmadığını düşünmeyin. Yalnızken tamamen farklı "ben"ler, farklı imajinasyon formları, farklı düşünceler, farklı haletler ortaya çıkar. Yalnızken ille de iyi arkadaşlar arasında olduğunuzu düşünmeyin. En kötü arkadaş grubu içinde olabilir ve henüz kendi içinizde nerede olduğunuzu ve nasıl bir grubu beslediğinizi gözlemlemeyi düşünmemiş bile olabilirsiniz. En negatif ve en tehlikeli "ben"leriniz, siz yalnızken ortaya çıkabilir. Sadece tamamen yalnız olduğunuzda, hiç kimsenin bakmadığını hissettiğinizde ortaya çıkan oldukça iyi yazılmış şarkılara sahip olabilirsiniz. Tamam ama *siz* bakmalısınız. Sırf kapı kapalı diye, hiç kimsenin bakmadığını asla hissetmemelisiniz. Sırf yalnız olduğunuz için kendi içinizde istediğiniz gibi davranabileceğinizi ve en kötü negatif "ben"lerinize izin verebileceğinizi asla hissetmemelisiniz. Bu bağlamda, kendinize karşı sorumluluğunuzla ilgili tamamen yeni bir fikri tarlaya sürmelisiniz. Ortada hiç kimse yok diye içinizde uykuya gidebileceğinizi ve tüm içsel negatif konuşmalarınızdan zevk alabileceğinizi düşünmek, bu Çalışma'nın ne anlama geldiğiyle ilgili gerçek fikre sahip olmamak, demektir. Bu, içsel samimiyetiniz yok demektir ve bu Çalışma, en gerekli ilk şey olarak içsel samimiyeti talep eder. Hayatta dışsal görünüşümüzü koruruz. Fakat Çalışma'da durum tamamen farklıdır. Çalışma sizin *içinizde,* kendi içinizde, düşüncelerinizde ve hislerinizde ne olup bittiği hakkındadır. Yalnız kaldığımızda kendi üzerimizde *içsel çalışma* ile, sıklıkla tüm bir dışsal durumu değiştirebiliriz. Fakat içsel samimiyet olmadan ve içimizdeki hangi "ben"lerin yalan söylediğini veya şeyleri çarpıttığını vs. gözlemlemeden bunu yapamayız. Bazı insanlara karşı negatif olmamak için bir hedef edinebiliriz fakat yalnızsak ve hoşlandıkları şeyleri söylemeleri için negatif "ben"lere izin verip onlarla özdeşleşmemek için hiç çaba göstermezsek, samimi bir şekilde çalışmıyoruz demektir ve birkaç haftalık bir çalışmayı birkaç saniyede mahvedebiliriz. İnsanlar arasındayken negatif "ben"lere uymuyor fakat tek başımızayken onlara izin veriyorsak ne yaptığımızı sanıyoruz? Çalışma'nın ne demek olduğunu anlamaya kesinlikle başlamamışızdır. Birlikte çalıştığımız bir insanı, içsel düşüncelerimizde ve duygularımızda da dışsal olarak sergilediğimiz kibar davranışlar kadar dikkatli ve şuurlu bir şekilde ele almalıyız. Bunun ne manaya geldiğini göremiyorsak, kendini gözlemlemenin ne manaya geldiğini de göremiyoruz, demektir.

Bir seferinde Bay Ouspensky ile oturuyorduk. Sessizdik. Bir gülümsemeyle bana baktı ve niçin bu kadar üzgün olduğumu sordu. Üzgün olduğumu bilmiyordum, dedim. O dedi ki: "Bu bir alışkanlıktır. Uzakta üzücü şarkılar söyleyen bazı 'ben'leri dinliyorsun, belki sözleri olmayan bir şarkı, belki de sözleri unuttun. Onu gözlemlemeye çalış. Senden kuvvet alıyor ve bu, tam anlamıyla faydasızdır." Ve ekledi: "Bu, Ay'ın seni yemesine (tüketmesine) bir örnektir."

Bu yorumlarda "içsel gizli şarkılar" dediğim şeylere bir örnek olarak bunu verdim. Çalışma'nın bazen feda etmeden söz ettiğini biliyoruz; bir şey elde etmek için bir şey feda etmeliyiz. Her şeyden önce feda etmeliyiz, derken Çalışma ne diyor? *Istıraplarımızı* feda etmeliyiz, diyor. Istıraplarımızı sık sık, kolay anlaşılır ve anlaşılmaz şarkılarla ifade ederiz. Dikkatinizi buraya çekmek istiyorum: Biz daha neler olduğunun farkına varmadan kolaylıkla kuvvet kaybetmemize neden olabilecek bu içsel, anlaşılmaz şarkıları gözlemlemeye çalışmalıyız. Sanki kendimizle aramızdaki garip, küçük, üzücü özel ilişkiler gibidir bunlar; bizden kuvvet çalarlar ve alışkanlık olduğu için farkına varamayız.

Birdlip, 1 Mart 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

II

Ne kadar çok talebiniz olursa, o kadar çok içsel kale almaya sahip olacaksınız. Her zaman hayal kırıklığına uğrayacaksınız ve başkasını suçlama gereği hissedeceksiniz. Çok talep sahibi insanlar hayatı kendileri için çok zorlaştırırlar. Hiçbir şey doğru değildir: Etraflarında doğru insanlar yoktur, kendilerine doğru davranılmıyordur vs. Bu Çalışma'da kendi hiçliğimizi, gözlemleme vasıtasıyla yavaş yavaş hissetmeliyiz.

İçsel kale almanın tersi, dışsal kale almadır. Dışsal kale alma başkalarını düşünmektir. Bu, Çalışma'da gerçekten yapılması söylenen birkaç şeyden biridir. İçsel olarak kale alma*ma*mız, negatif duygulara sahip olma*ma*mız vs. söylendi fakat aynen kendimizi hatırlamamızın söylenmesi gibi dışsal olarak kale almamız söylenir. İçsel kale alma durumundayken (ki genel durumumuz budur) aslında sadece kendimizi düşünmekteyiz. Kendimizi Evren'in merkezi sayarız. Kopernik gibi biz de Evren'in merkezi olmadığımızı fark etmek zorundayız. İçsel olarak kale almak, bize sadece kendi-duygularımızı verir ve bunlar artarken karakter daha içerde kapalı hale gelir. Eminim hepiniz, sahip oldukları problemleri ve yaşadıkları zor hayatı vs. anlatmaya başlamadan bir an bile konuşamadığınız insanlar tanırsınız. Bu tür insanlar mahvolmuştur. Onlar ölüdür. Çalışma'nın bütün dünyayı seks ya da güç değil, negatif duyguların yönettiğini söylediğini biliyorsunuz. Sürekli olarak negatif duygulara teslim olduğundan tamamen mahvolmuş ne kadar çok insan olduğunu düşünün. İçsel kale alma, özdeşleşmenin bir dalıdır. İçimizdeki negatif durumlarla yakından bağlantılıdır. İçsel kale almanın karşıtının candan, iyimser bir tutum ve yüksek sesle atılan kahkaha olduğunu sanmayın. Dışsal kale alma bu değildir.

* * *

Bay Ouspensky'nin dışsal kale alma hakkında bir zamanlar söylediklerini şimdi aktaracağım:

"İçsel kale almanın karşıtı ve kısmen ona karşı mücadele etmenin bir vasıtası olan şey 'dışsal kale alma'dır. Dışsal kale alma, insanlara karşı içsel kale almadan tamamen farklı bir ilişkiye dayanır. İnsanlara, *onların* anlayışlarına, isteklerine adaptasyondur. Dışsal kale alma ile insan, kendisi ve başkaları için hayatı kolaylaştıran şeyler yapar. Dışsal kale alma insanlar hakkında bir bilgi, onların zevklerine, alışkanlıklarına, batıl inançlarına dair bir anlayış gerektirir. Aynı zamanda dışsal kale alma kendi üzerinde büyük bir güç, büyük bir kontrol gerektirir. Çok sık olarak bir insan, diğer bir kişiye aslında onun hakkında ne düşündüğünü ve hissettiğini göstermemeyi ya da ifade etmemeyi ister. Fakat zayıf bir insansa, tabi ki direnci kırılacak, aslında neler düşündüğünü söyleyecek ve ardından kendini haklı çıkarmak üzere yalan söylemek, rol yapmak istemediğini, samimi olmak istediğini söyleyecektir. Sonra da bunun diğer kişinin hatası olduğuna kendisine inandırır. Onu gerçekten dışsal olarak kale almak, hatta ona öncelik vermek, çekişmemek istemiştir. Fakat *diğer insan* onu kale almayı hiç istememiş, bu yüzden onunla hiçbir şey yapılamamıştır. Bir insanın söze hayırdua ile başlayıp beddua ile bitirmesi çok sık meydana gelir: Dışsal olarak kale almaya karar vererek başlar ve ardından dışsal olarak onu kale almadıkları için diğer insanları suçlar. Bu, *dışsal* kale almanın nasıl *içsel* kale almaya dönüştüğüne bir örnektir. Fakat insan gerçekten kendini hatırlarsa, diğer insanın da kendisi gibi bir *makine* olduğunu anlar ve sonra *onun durumuna girer*, kendini onun yerine koyar; o zaman da diğer insanın ne düşündüğünü ve hissettiğini gerçekten hissedebilir ve anlayabilir. Bunu yapabilirse, çalışması onun için daha kolay hale gelir. Fakat kendi talepleriyle o insana yaklaşırsa, yeni bir içsel kale almanın dışında hiçbir şey elde edilemez.

Çalışma'da doğru dışsal kale alma çok önemlidir. Hayatta dışsal kale almanın gerekliliğini çok iyi anlayan insanların, Çalışma'da dışsal kale almanın gerekliliğini anlamamaları çok sık meydana gelir. Hatta Çalışma'da oldukları için diğer insanları kale almama hakları olduğunu zannederler: Oysa realitede, Çalışma'da –yani İnsan'ın başarılı çalışması için– hayattan on kez daha fazla dışsal kale alma gereklidir; çünkü sadece onun bölümündeki dışsal kale alma, onun Çalışma'ya verdiği değeri ve Çalışma'yı anladığını gösterir; ve Çalışma'da başarı her zaman onu anlamakla ve ona verilen değerle orantılıdır. Çalışmanın sıradan hayatta daha alt bir seviyeden başlayamayacağını ve ilerleyemeyeceğini hatırlayın, yani İyi Ev Sahibi seviyesinden başlamalıdır. Bu, o veya bu sebeple genellikle unutulan çok önemli bir ilkedir. İnsanlar İyi Evsahipleri gibi davranmalıdırlar. "

* * *

Çalışma'da dışsal kale alma hayattakinden daha gereklidir. "Kendi duygularını" değil, "başkalarının duygularını" oluşturur. Çalışma'da ikincisi, başkaları ile birlikte Çalışma; dışsal kale almanın, kendini başka insanların yerine koymanın, diğer insanların zorluklarını fark etmenin önemini

ortaya çıkarır. Dışsal kale alma pratiğinde, diğer insanların bizlerin aynaları olduğunu fark etmek gereklidir. Uzun kendini gözlemleme vasıtasıyla kendinizin iyi fotoğraflarından bir albüm oluşturduysanız, başka insanlarda bu kadar karşı çıktığınız şeyleri kendinizde keşfetmek için albümün çok arka sayfalarına bakmanız gerekmeyecek ve daha sonra, kendi içinizde fark ettiğiniz şeyin onda da olduğunu, en az sizin kadar onun da kendine göre içsel zorlukları olduğu vs. fark etmek için başka insanların yerine kendinizi koyabileceksiniz. Yalnız olduğunuzda dışsal kale alma pratiği yapılabilir. Size bir örnek vereceğim: Dikkatli bir şekilde birisine söylediklerinizin üzerinden geçin ve kendinizi onun yerine koyun, aynı ses tonunu kullanarak aynı sözleri onun size söylediğini imgeleyin. Dışsal kale alma kendi alanında, içsel kale alma kadar geniş ve çeşitlidir. Dışsal kale alma pratiği olmadan Duygusal Merkezin doğru gelişimi olamaz: Bu Çalışma'ya değer verme ve dışsal kale alma pratiği Duygusal Merkezi geliştirir. Bu Çalışma'ya ne kadar çok değer verirseniz, sahte kişilik sizi o kadar az yönetir, o kadar az kibre sahip olursunuz ve ne kadar çok dışsal olarak kale alırsanız, kendinizin o kadar az önemli olduğunu düşünürsünüz.

* * *

Bu Çalışma'da, aslında kötüyken, iyiymiş gibi davranmak gibi bir şey yoktur. Kalbinizde onlardan nefret ederken diğer insanlara hoşlanıyormuş gibi davranmanın hiç faydası yoktur. Bütün bu Çalışma içsel samimiyete bağlıdır. Dışsal kale alma ikiyüzlülük değildir, "iyi işler" değildir, bir içsel tutum meselesidir. Başkasında yargıladığınız bir şeyin aynısını kendinizde keşfetmenin, bütün durumu nötrleştiren sihirli bir etkiye sahip olduğunu hatırlayın. Bu gerçek "bağışlama"dır. Bildiğiniz gibi, kendimizde yanlış bir şeylerin mevcut olduğuna çok şaşırmak, bizim doğal durumumuzdur. Tabi ki, güya sık sık kendimizi suçlarız. Mesela şöyle deriz: "Evet, korkarım bu olay için en çok suçlanması gereken kişi benim." Diğer kişi, "Evet, kesinlikle sensin," der. O zaman şaşırmaz mısınız? Tabi, incinecek ve güceneceksiniz. Bunların tümü, kendimizle ilgili bir şeylerin yanlış olduğunu düşünmenin çok zor olması yüzündendir ve hepsi, içinde olduğumuz uykunun, tüm insanlığı örten derin uykunun bir parçasıdır. Kendini gözlemleme çok acıdır ve daha acı hale gelir. Samimi bir şekilde yapılırsa acıtır. Fakat içeriye ışık girmesine izin verir ve tüm yabani ot türleri ile birlikte içsel kale alma, kendine acıma ve şarkı söylemekten kaynaklanan bütün yabani otların içeride büyümesini engeller. Ve en sonunda, bir insanın bir şey *olmayı* beklemeden önce hiçbir şey olmadığını fark etmesi gerektiğinin ne anlama geldiğini görmeye başlarız.

* * *

Hayatın sizi aldattığı, farklı bir durumda olmanız gerektiği hissine dayanan içsel kale alma şekline gelince: Çalışma'nın özellikle vurgulayarak, herkes olması gereken yerden başlar, dediğini hatırlamalısınız. Çalışma, onunla karşılaştığınızda içinde bulunduğunuz şartların, sizin için doğru şartlar olduğunu söyler. Kişinin hayatının bu Çalışma'da heba olduğunu

düşünmekten daha gülünç bir şey olmaz. Hayatın nasıl olması gerektiği hakkında insanların sahip oldukları çok dar fikirler, olağanüstüdür. Sanki hayat için bir ya da iki reçeteye sahip gibidirler ve birisinin hayatı bu reçetelere denk gelmiyorsa boşa geçmiş ya da faydasız olarak kabul edilir ve böyle bir görüş açısı ile bir insan, bir hayli içsel olarak kale alabilir ve her şeyin, hatta Tanrı'nın ve bütün Evren'in bile kendisine karşı olduğunu hissedebilir ve bunun sebebi, hayatını doğru bir şekilde ele almamasıdır sadece. Giderilemeyecek taleplerde bulunur. Bir bakkal dükkanına gidip silindir şapka ya da dikiş makinesi soran ve ona satılabilecek şeyleri alamayan bir insana benzer. İnsan'ı uykuda tutan ipnotizm kuvvetleri herkes için aynıdır. Hedefiniz *uyanmaksa*, şartlarınız ne olursa olsun, sizin için –belki zorla Çalışma'dan mahrum edilmeniz dışında– herhangi bir fark yaratmamalıdır. Birkaç hafta önce Karma Yoga üzerine okunan bölümü duydunuz. Hayatınızın sıradan koşulları ile ilgili olarak içsel kale almadan nasıl kaçınabileceğiniz hakkında, benim bildiğim kadarıyla daha iyi bir formülasyon yaratılmadı. İçsel kale alma özdeşleşmenin bir formu olduğundan, Bay Ouspensky'nin *ayrılma* kelimesi açısından taslağını çizdiği özdeşleşmeme pratiğinin, içsel kale almanın tedavisi olduğunu fark edeceksiniz. İçsel kale almanın gerçek bir hastalık haline gelebileceğini ve sizi mahvedebileceğini fark ederseniz, kendi içinizdeki çalışmada bunu görebilirseniz, tüm gücünüzle ondan kaçınmaya çalışırsınız. Örneğin, "Oh, filan kişinin benim gibi bir insan için hayatın neye benzediği hakkında hiçbir fikri yok," gibi şeyler söylemek iyi bir şey değildir. Sadece içsel kale almanızı artırmaya yarar. İçinizdeki içsel kale almanın durdurulması gerekmektedir, aksi takdirde büyüyecek, büyüyecek, büyüyecektir. İçinizdeki taze ve gelişmekte olan her şeyin üzerine yangın gibi yayılacaktır.

İçsel kale almanın çaresi nedir, diye sormayın lütfen. Kendi içinizde onu çalışmak ve size ne zarar verdiğini fark etmek zorundasınız ve buradan, gerçek bir kendinizi ondan özgürleştirme isteği elde edebilirsiniz. Onu önce kendi içinizde görmek zorundasınız ve daha sonra, pratik yapmak için bu Çalışma'da size söylenen diğer bütün şeylerle birlikte ciddi olarak ele almak zorundasınız. Çünkü bütün Çalışma gereklidir. Çalışma'nın bütün bölümlerinin uygulaması gereklidir çünkü Çalışma'nın bütünü canlı bir organizmadır.

Birdlip, 8 Mart 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

III

Son kez Çalışma'da dışsal olarak kale almanın gerekliliğinden söz ettik. Dışsal kale alma, kişinin kapasitesi kadarıyla Çalışma'nın başlangıcından

başlamalıdır. Ben-merkezli –yani sadece kendini düşünen ve başkalarını ancak kendisine ilişkin olarak düşünen– bir insan pek ileri gidemez. Böyle bir insan sadece Çalışma'nın birinci çizgisi boyunca çalışır: kendi üzerinde Çalışma çizgisi ve sadece çok sınırlı bir boyutta. Çalışma'nın ikinci çizgisi, diğer insanlar ve kişinin onlara karşı tutumu ile uygulanmalıdır. Bu aynı zamanda kendi üzerinde çalışmayı da gerektirir. Sadece başkalarının hoşa gitmeyen tezahürlerine tahammül etmelisiniz, anlamına gelmez –onların da sizinkilere katlanması gerektiğini hatırlayın–, daha çok *genel olarak dışsal kale alma uygulaması* anlamına gelir.

Herkes, tutumlardan ve tamponlardan dolayı, insanları ele alırken aşağı yukarı sabit bir tarza sahiptir. Başkalarını tutumlarımız ve tamponlarımız vasıtasıyla görürüz. Genel olarak, diğer insanlardan hoşlanmayız. İçgüdüsel olarak saldırganız. Bir keresinde G.'in, dar bir yolda birisini geçerken kaslarımızı germe eğilimindeyizdir, dediğini hatırlıyorum. Sizin de bildiğiniz gibi, diğer insanlardan hoşlanıyormuş gibi yapmama gerektiği söylenmişti. Hoşnutsuzluk çok erken büyür. Sadece hoşnutsuzluğu besliyorsanız, dışsal olarak başka bir insanı kale alamazsınız. Herkes hoşlanma ve hoşlanmama arasında kolaylıkla bölünür ve ilişkilerde hoşnutsuzluğun mekanik bir şekilde büyümesine izin verilmemelidir. Kendini gözlemleme sayesinde, bir kişi ile ilgili olarak iki hafızaya sahip olduğumuzu fark ederiz. Negatif olduğumuzda sadece hoşa gitmeyen şeyleri hatırlarız: Negatif değilken bunların hepsini unuturuz. Dışsal hareketlerimiz açısından adil davranışın anlamına dair bazı fikirlerimiz vardır. Fakat *kendi içimizde* de başkalarına karşı adil olmak zorundayız ve bu aslında, dışsal kale alma formunu alan kendi üzerinde çalışmadır. Başka bir insan hakkında, *iradi* olarak şuura girmesine izin verdiğiniz bir grup hoş olmayan düşünce ve duygu büyümeye başlayabilir. Hem kendinizin hem de diğer insanın hatırı için bir şeyler yapılmalıdır, yani adeta içinizdeki bu hoş olmayan ve güçlü materyali nötralize etmek için kendi üzerinizde çalışmalısınız. Galiba bu zehri nötralize etmek için bütün zekanız, samimiyetiniz ve çalışma hafızanız gerekli olacaktır; böylece, kendi içinizde diğer insana bir kez daha adil bir şekilde davranabilirsiniz. Kendinizi diğer insanın yerine koymak zorundasınız. Tüm kendini haklı çıkarmaları bırakmak, kendi içinizde gözlemlediklerinizi ve bu diğer kişiyi kolaylıkla eleştirmeden önce neye benzediğinizi hatırlamak zorundasınız.

Diğer yandan, bunu yapmanıza gerek yoktur. Özetle, *içsel olarak kale alabilirsiniz*. Diğer insanın hatalı olduğunu, size minnettar yani borçlu olduğunu, size karşı yanlış davranıldığını kendi kendinize söyleyerek hesaplar yapabilirsiniz. Tüm bunlar, hayatta birçok ilişkinin temelidir. Ana ilke, içsel kale almadır. Aynı zamanda, iki insan arasındaki bir ilişkide, birinin genellikle dışsal olarak biraz daha fazla kale aldığını ve diğerinin sıklıkla sadece içsel olarak kale aldığını ve her şeyden şikayet ettiğini fark ettiniz mi?

Çalışma'da, dışsal kale alma hayattakinden daha derine gitmelidir. Aslında Duygusal Merkezin arındırılmasıyla ilgilidir. Bu Çalışma'nın büyük amaçlarından biri; negatif duygular, egonun tüm küçük duyguları, kibir,

kendini beğenme vs. ile uyuşturulmuş olan Duygusal Merkezi uyandırmaktır. Dışsal kale alma (Çalışma anlamında) *şuurlu çaba* gerektirir, oysa içsel kale alma mekaniktir, yani hiç çaba gerektirmez fakat kendi kendine devam eder ve aynen negatif duygularda olduğu gibi kendi kendine büyür. Çalışma'da, dışsal kale alma hayat güdülerinden kaynaklanmaz. Bu yüzden de şuurlu çaba gerektirir. Hayatta muhtemelen bir an bile kale almayı düşünmediğiniz insanları kale almalısınız. Varlık seviyesini değiştirebilecek olan şey, bu tür dışsal kale almadır. Hayatta dışsal kale alma pratiği yapan bir insanı alalım, örneğin bir şef garson. Belki çok akıllıdır. İnsanların nasıl olduğuna dikkat eder, özellikleri nelerdir, ondan ne beklerler, nelere sinirlenirler, hangi yemekleri tercih ederler vs. Tüm bunları tatmin etmeye çalışır; aynen Aziz Pavlus gibi o da "herkese her şey"dir fakat aynı güdülerden dolayı değil. İnsanların isteklerine göre kendini adapte edecek kadar akıllıdır. Başkalarının hatırı için kendini söndürür. Dikkatli, nazik ve anlayışlıdır, dikkatleri üzerine çekmemeye çalışır vs. Fakat tüm bunları bir oyun oynadığı için yapar. Ve tamamen doğrudur. Akıllıdır. Fakat Çalışma'da durum farklıdır. Hayat bakış açısından dışsal kale alma, Çalışma bakış açısından dışsal kale almaya benzemez. Aynı zamanda, dışsal kale almanın hayattaki manasını bilen ve başkalarının isteklerini çalışmada antrenmanlı bir kişi, belki dışsal kale almanın Çalışma'daki manasını daha iyi öğrenebilir.

Bu gece görmenizi istediğim şudur: Garson tarafından yapılan bu tür dışsal kale alma, er geç Çalışma'da herkes için gerekli hale gelenle aynı değildir. Dışsal kale almanın Çalışma'daki anlamına ve gerekliliğine, aynı şekilde değil, kesinlikle sizinle ve özel ilgilerinizle bağlantılı olan farklı bir yönden geldiniz. Bizim amacımız uyanmaya, her şeyle bu kadar özdeşleşmemeye, faydasız negatif durumların ve boş zihinlerin kölesi olmamaya vs. çalışmaktır. Gizlice küçümseyerek, ters konuşarak, başkalarını psikolojik olarak öldürerek vs. birbirimize karşı sürekli hesaplar yaparsak, kendi üzerinde çalışma bütünü bozulur. Uykudan uyanma sürecinde, bir şey diğer bir şeye bağlıdır. Bir bacak yatağın dışına çıkamaz; ayağa kalkmak istiyorsanız tüm bedeniniz yatağın dışına çıkmalıdır. Çalışma'da bir süre sonra, içinde olduğunuzu gözlemlediğiniz bazı belirli durumlarda olmak için kendinize izin vermediğinizi fark ettiğiniz, bu kendi kendinizle samimiyet noktasına gelirsiniz. Bundan sonra niçin dışsal olarak kale almanız gerektiğini, yani başka insanlar açısından şeyleri *kendi içinizde* doğru almanız gerektiğini görmeye başlarsınız. Böylece bu kısa nottan, Çalışma'da dışsal kale almanın yüzeysel değil, çok derin bir şey olduğunu görürsünüz. İlk başta dışsal kale alma pratiğini, deyim yerindeyse, tamamen dışsal olarak fakat niteliğini fark ederek yapmalısınız. Ne kadar içsel yapılırsa niteliği o kadar iyi olur. Ne kadar yüzeysel ve rol icabı yapılırsa, niteliği o kadar kötü olur. Çalışma'da bütün çabalar, sık sık söylendiği gibi, niteliklerindeki sonuçlara bağlıdır. Pratik çalışma için her birinize gelecek hafta boyunca belirli bir insanı dışsal olarak kale almaya karar vermenizi öneririm. O insana karşı gösterdiğiniz mekanik reaksiyonları gözlemleyin. Mekanik eleştirilerinizi gözlemleyin. Nerede kendinizi üstün hissettiğinizi gözlemleyin.

O insanda şikayet ettiğiniz şeylerin aynısını kendi içinizde bulmaya çalışın. Onun sizi, sizin o insanı düşündüğünüz şekilde düşünmesini nasıl bulurdunuz, bir düşünün. Kendinizi o insanın yerine koyun. Hem kendi içinizde hem de diğer insanın içinde problemin nerede yattığını görmeye çalışın. Özdeşleşmemeye çalışın. İçsel konuşmalarınıza ve ne dolaplar çevirdiğine dikkat edin. Ne yaptığınızla ilgili uyanık kalın; bu bir hafta boyunca sizin hedefiniz bu olacaktır. Her gün yataktan kalkarken onu hatırlayın. Geceleri onun hakkında düşünün: Nerede başarısız oldunuz, niçin başarısız oldunuz, nerede dışsal olarak kale almak yerine içsel olarak kale almaya başladınız? O zaman dışsal kale almanın anlamını ve varlığını nasıl değiştirebildiğini daha iyi görmeye başlayacaksınız.

Birdlip, 15 Mart 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

IV

Bir insanın size doğru bir şekilde davranmadığını hissettiğinizde, gerçek değerinizle takdir edilmediğinizi hissedersiniz. Örneğin, aşağılanmış hissetmek, gerçek değerinizle takdir edilmediğinizi hissetmektir. Bu yüzden insanlar hor görüldüklerinde sık sık, "Benim kim olduğumu biliyor musun?" ya da buna benzer bir şey derler. Kendilerinin belirli bir değeri olduğunu anlatmak isterler, bu yüzden "Benim kim olduğumu biliyor musun?" demek, sen benim kim olduğumu bilseydin bana bu şekilde davranmaya cesaret edemezdin, anlamını taşır. Tabi ki, değerli olmak açısından kendinizle ilgili fotoğraflar ya hiç ya da çok az ise, bu kadar kolay üzülmeyeceksiniz. Kendinize dair yüksek bir takdir, doğal olarak sizin için, diğerlerinin sizi gerçek değerinizle takdir etmediği duygusunu kolaylaştıracaktır. Böylelikle daha kolaylıkla içsel olarak kale alacaksınız. Hatta insan, diğer insanların kendisine doğru şekilde davranıp davranmadıkları sorusuyla ve diğerlerinin kendisine gülüp gülmediği endişesiyle zihnini öylesine meşgul edebilir ki, bütün hayatının içsel kale alma ile meşgul olduğu söylenebilir. Ya da yine, bazı insanlar ıstıraplı nedeniyle kendilerine diğerlerinden daha fazla değer verebilirler. İnsanlar kendi ıstıraplarına sıkıca sarılırlar ve kendilerine özel gelişime değer bir varlık gözüyle bakma noktasına gelirler çünkü her tür zorluk, üzüntü ve ıstıraba sahiptirler. Başka bir insan kendi ıstıraplarından bahsetmeye başlarsa gücenirler. O kişinin yeterince düşünceli olmadığını ve bencil olduğunu hissederler. Diğer insanların da ıstıraplı olduğunu fark etmek onlar için zordur. Başkalarındaki bencilliği görmenin, kendi bencilliğinin bir yansımasını görmek olduğunu da fark etmezler; çünkü başkalarından daha fazla şey talep ederseniz, başkaları size daha bencil görünecektir.

İçsel olarak kale almaya başlamamızın sebebi nedir? Şu soruyu soralım: "Hangi noktada ya da nerede hesaplar yapmaya başlarsınız?" Doğru bir şekilde takdir edilmediğinizi, değersiz ya da alt değerde olduğunuzu hissettiğinizde başlarsınız. Garson çağırıldığında gelmez. Tezgahtar ilk önce başka birisine hizmet eder. Belki insanlar caddede size yeterince bakmaz ya da diyelim ki, genel olarak size yeterince dikkat etmezler. Veya biri ısrarla size aldırmaz. Ya da belki birinin sizin hakkınızda, neredeyse her zaman tatsız olduğunuzu söylediğini duyarsınız. Az ya da çok ciddi, binbir tane olası örnek vardır. Küçük olaylar; garson ya da tezgahtar bizi kolaylıkla üzerler. Bunlar küçük hesapları oluşturur ve er geç bir alışkanlık haline gelebilirler. Fakat diğerlerine karşı çeşitli türde çok eski hesaplarımız vardır, bazılarını geçmişte ne yazık ki kendimiz için biriktirdik. Hepsi bu esrarengiz problem ile başlar: *kişinin kendisi hakkında sahip olduğu değer.* Bir süre kendini gözlemlemiş insan şöyle bağırabilir: "Şu anda içimde gücenmiş ve çoktan hesaplar yapmaya başlamış olan şey nedir? Bak, benim tarafımdan ona değerinin altında paha biçildiğini hissettirmek, aslında ne kadar kirli olduğunu fark etmesini sağlamak için; içimde materyal toplarken ve hoş olmayan şeyleri hatırlamaya, diğer kişiye karşı kullanmak için kelimeler ve cümleler bulmaya başlarken çalışmada onu gözlemleyebilirim. Bu benim bir fotoğrafım mı? İmajinatif 'Ben' mi? Ya da bütün bunların altındaki şey nedir?" Cevap, yani tüm bunların altındaki şey *kendinizle özdeşleştiğiniz yerdir.* Her çeşit içsel kale alma, ki başka birine karşı hesaplar yapmak bunun bir şeklidir, *özdeşleşmeye* aittir. Çalışma, en derin köklerine kadar *özdeşleşmeyi* çalışmalıyız, der. Bir insan sadece *kendisiyle özdeşleştiği yerde* gücenir. Ve Çalışma ayrıca der ki, özdeşleşme çalışması, *kendinizle özdeşleştiğiniz* yerde başlaması gereken bir çalışmadır. Bu üzülebileceğiniz, incinebileceğiniz, gücenebileceğiniz, onurunuzun kırılabileceği yerdir. Kendinle özdeşleşmiş olma birinci sırada gelir, üzgün ve gücenmiş olma ikinci, içsel hesaplar yapma üçüncü.

Birdlip, 22 Mart 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

V

Bazıları için dışsal kale almanın, bazıları için de içsel kale almanın ne demek olduğunu anlamak zordur. Bu Çalışma'da dışsal kale alma yapılmalı ve içsel kale alma durdurulmalıdır. Başka bir insanı dışsal olarak kale almak için önce kendinizi diğer insanın yerine koymak gereklidir. Bunu yapmak için kendinizi bu diğer insan olarak; yani aynı şeyleri yapıyor, aynı zorluklara, aynı engellere, aynı hayata sahip bir şekilde düşünmelisiniz. Bu hazırlık basamağını düşünmeye başlarsanız, dışsal kale almanın önem-

semeden yapılan bir şey olduğunu çok zor söyleyebilirsiniz. Kendini başkasının yerine koymak, bütün anlayışınızı gerektirir. Zihnin ve duyguların doğrudan çabasını gerektirir ve sadece bir kez de değil, tekrar tekrar gerektirir. Ve zihniniz her zaman kendi kişisel problemleriniz, ıstıraplarınız ve size ne şekilde davranıldığı ile meşgulse, yani hayatınızı her zaman içsel kale almanın açısından ele alıyorsanız, bunu yapmak konusundaki beceriniz kesinlikle tamamıyla yetersiz olur.

Her zaman içsel olarak kale alan, acı çeken bir adamın durumunu hatırlıyorum; karısının mezar taşının üstüne "kalbi kırık kocandan" diye yazdırmıştı. Görüyorsunuz, o anda bile sadece kendini, kendi ıstırabını düşünebiliyordu. Başka bir insanı kayda değer bir süre dışsal olarak kale almaya başlarsanız, tekrar tekrar kendinizi o insanın yerine koymalısınız. Bu şekilde daha şuurlu hale gelirsiniz. Çalışma'nın amacı daha şuurlu hale gelmektir. Kendini gözlemleme, sizi kendiniz hakkında daha şuurlu hale getirir; dışsal kale alma da sizi başkaları hakkında daha şuurlu hale getirir. Dışsal olarak kale alma vasıtasıyla, daha önce şuurunda olmadığınız şeyler sizin için açığa çıkar. Bu tür açığa çıkmalara basit bir örnek verelim: Kendinizi başka bir insanın yerine koyarsınız ve bir süre sonra, bu insanın, kendiniz yapmayı düşünmediğiniz şeyleri yapmasını beklediğinizi fark edersiniz; örneğin, belki sizin bir an bile katlanmayacağınız şartlara katlanmasını beklersiniz. Şuurunuzun arttığını gördünüz mü? Bu tür bir açığa çıkma olduysa, bu demektir ki, kendinizi başkasının yerine koymanın ne demek olduğunu anlamak için gerçekten dışsal olarak kale almaya başlıyorsunuz.

Çok fazla şey talep eden insanlar, başkalarından çok miktarda şey beklerler ve bekledikleri şeyi elde etmezlerse hayal kırıklığına uğrayıp kendilerine borçlu olunduğunu hissederler. Yani içsel kale alma için hayatlarına büyük bir arka plan oluşturmaya başlarlar. Bu onları daha gücenik bir hale sokar. Paylaşacak bir kozları olduğunu hissederler. Bu tür bir insanı dışsal olarak kale almak çok güçleşir. Fakat katılaşmadıysanız, sizin için bu kadar zor olmamalıdır. Asla yapmayı düşünmeyeceğiniz şeyleri başka insanların yapmasını beklediğinizi fark etmek, başka bir insanı dışsal olarak kale almaya başlamak için çok iyi bir başlangıç noktası yaratır. O zaman, sadece asla yapmayı düşünmeyeceğiniz şeyleri yapmasını beklemekle kalmayıp sizden farklı olmasını, farklı bir şekilde davranmasını, şeylere farklı bir şekilde tahammül etmesini vs. beklediğinizi de fark edersiniz. Farz edelim ki, her zaman hoş bir şekilde diğer insanlarla kendinizi karşılaştırırsınız ve hatta belki de başkalarında dikkat ettiğiniz hoş olmayan şeylerin hiçbirinin sizde mevcut olmadığına eminsiniz. O zaman, haksız olduğunuzun ve diğerlerinin yapmasını beklediğiniz şeyleri kendinizin yaptığını hayal bile etmediğinizin Çalışma'da açığa çıkması sizi çok şaşırtacaktır. Kendinizle ilgili bir şeylerin gerçekten yanlış olduğunu fark etmek, her zaman acı vericidir. Daha önce söylendiği gibi, sık sık kendinizi bir şeyler için suçlayabilirsiniz fakat birisi sizinle aynı fikirde olursa şaşırıp gücenirsiniz. Evet, kolaylıkla hatalıymışız gibi davranırız. Fakat doğrudan ve açık olarak kendi içinde onu *görmek, acıdır*. Bu gerçektir ve dolayısıyla yararlı ve acı vericidir çünkü bütün gerçek ıstıraplar, duyguları arındırır. Ancak ger-

çek ıstırap çok kısa sürer; hemen ardından sahte kişilik ona bulaşır ve bazı karmaşık negatif durumlar, bir tür hoş olmayan kendine acıma veya bitmeyen kendini haklı çıkarma hallerine döner; işte bunlar yararsız ıstıraplardır.

Farz edin ki, kendiniz gibi bir insanla birlikte yaşamak zorundasınız. Bir keresinde ölen ve ötealeme giden, orada bir kısmı tanıdığı ve hoşlandığı, bir kısmı tanıdığı ve hoşlanmadığı bir sürü insanla karşılaşan bir adamın hikayesini okumuştum. Fakat orada tanımadığı ve tahammül edemediği bir insan vardı; bu kişinin söylediği her şey –davranışları, alışkanlıkları, tembelliği, yapmacık konuşmaları, mimik ifadeleri– onu çıldırtıyor ve iğrendiriyordu ve aynı zamanda bu insanın düşüncelerinin, duygularının, bütün sırlarının ve aslında bütün hayatının içini görebilecekmiş gibi geliyordu ona. Diğerlerine, bu münasebetsiz adamın kim olduğunu sordu. Şöyle cevap verdiler: "Burada yukarıda, sizin dünyanızdakilerden tamamen farklı çok özel aynalara sahibiz. Bu adam sensin." O zaman, farz edelim ki, kendiniz gibi bir insanla birlikte yaşamak zorundasınız. Belki bu, diğer insanın yapmak zorunda olduğu şeydir. Tabi ki, hiç kendinizi gözlemlememişseniz, aslında bunun hoş bir şey olabileceğini ve herkes tam olarak sizin gibiyse dünyanın aslında mutlu bir yer olabileceğini zannedebilirsiniz. Kibir ve kendini beğenmenin sınırı yok. Kendinizi başkasının yerine koymakla, aynı zamanda kendinizi onun bakış açısından görüyorsunuz: sizi *nasıl* gördüğüne, nasıl duyduğuna ve günlük davranışlarınızda sizi nasıl deneyimlediğine bakıyorsunuz. Onun gözleri vasıtasıyla kendinizi görüyorsunuz. Eğer hiç kendinizi gözlemleme tecrübeniz yoksa bunu yapamazsınız çünkü her şeyde "oldukça iyi" olduğunuzu varsayacaksınız. Fakat kendiniz hakkındaki daha önceki fikirlerinizi kaybetmeye başlayacak kadar kendini gözlemleme antrenmanı yaptıysanız ve kendiniz hakkında en tipik rolleriniz için sadece bir şipşak fotoğraf koleksiyonu değil, daha büyük ebatlı bir fotoğraf koleksiyonuna sahipseniz, durum tamamen farklı olacaktır. Kendinizi bir yere kadar diğer insanın sizi gördüğü gibi görebileceksiniz ve böylece pratik olarak diğer insanın durumunun ne olduğunu, zorluklarının bazılarını ve kendinizle birlikte yaşamak zorunda kalmanın nasıl bir şey olabileceğini fark etmeye başlayacaksınız. Tabi ki, diğer insan da aynısını yapmalıdır. Bazılarınız bunu duyduğunuzda, diğer insanların ne kadar zor insanlar olduklarını görmeye çalışmalarının, tamamen doğru olduğunu düşünebilirsiniz. Fakat yola diğer ucundan başlamak zorunda olduğumuzu fark edin. Diğer insan için ne kadar zor bir insan olduğunuzu görmek zorunda olan sizsiniz. Bu söylediklerimin tümünün kavranmasının kolay olmadığını söyleyeyim. Bunu zaten bildiğinizi düşünebilirsiniz. Çoktan duymuş olabilirsiniz, fakat tümünün neyi ima ettiğini görmek için en az bir ömür gereklidir.

Çalışma'da, ilişkiler önemlidir. Dışsal kale alma olmaksızın Çalışma arkadaşlığı olanaksızdır. Gençlde Çalışma vasıtasıyla birbirimize yakınlaşmalıyız. Çalışma ve onun öğretisi, siz ve diğer insan arasında durmalıdır. Birbirinize Çalışma ortak penceresinden bakmalısınız. Ortak Çalışma'ya değer verme vasıtasıyla çalışarak –fakat tamamen *pratik* olarak– ilişkide olmalısınız. Çalışma'da iki insan kavga ettiğinde, yapılacak çok işleri var, de-

mektir. Aynen hayatta olduğu gibi, acıyan yerlerin yaratılacağı bu durum için hazır olmayabilirler. Onlar üzerinde ya da birbirleri ile ilişkileri üzerine çalışmayı reddedebilirler; o zaman her ikisi de içsel olarak kale alacaktır, her ikisi de kendisine borçlu olunduğunu düşüneceklerdir, her ikisi de diğer kişinin özür dilemesi gerektiğini düşüneceklerdir. Tabi ki, kendiniz üzerinizde çalışmazsanız; sadece yaşar ve ekstra hiçbir şey yapmazsanız, Çalışma sizin için Üçüncü Kuvvet haline gelemez. Üçüncü kuvvet, bağlantı kuran kuvvettir. Bu durumda Üçüncü Kuvvet hayat olacaktır ve Çalışma birleştirirken, hayat parçalara ayırır. Hayat böler çünkü hayatta insanlar birbirini anlamazlar. Ortak bir temele, ortak bir dile sahip değildirler. Fakat Çalışma'da ortak bir temel vardır ve insanlar ortak bir dili konuşmaya ve böylece birbirlerini anlamaya başlayabilir. Fakat Çalışma'da hayattakinden on kat daha fazla ve tamamen farklı bir nitelikte dışsal kale alma gereklidir çünkü Çalışma, bağlantı kuvvetidir. Çalışma'da iki insan kavga ederse ve çalışmaya hazır ve isteklilerse, her ikisi de bunu –toplanıp üzerinde konuşarak değil– kendiliğinden, sırf Çalışma'nın bir parçası olarak yapacaktır. Her biri kendini diğerinin yerine koyacaktır ve her biri kendini diğerinin bakış açısından görecektir. Dışsal kale alma çok iyi bir çalışmadır. Sizin ya da diğer insanın haklı olup olmadığıyla ilgili değildir. Şuuru artırır. Çalışmanın birinci ve ikinci çizgisini içerir.

Varoluşunuzu içsel kale alma üzerine kurarsanız, hayatlarınızı birçok insanın yaptığı gibi sona erdireceksiniz. Durum buysa, hayatlarınızın hepsi tek yönlüdür, ilgilenilmemiş, özümsenmemiş, geride uzanan ve çürüyen bir sürü mutsuz şey, deyim yerindeyse, geçmişteki bir sürü vahşi ve acı duygular, geçmiş özdeşleşmeler yüzünden kişinin yapışıp kaldığı bir sürü yer. Tüm bunların nedeni kesinlikle kişinin kendisine İlk Şuurlu Şok'u vermemesi, hayatın Çalışma üzerine düşmesine izin vermemesi nedeniyledir. Sanırım, içsel kale almanın hayatı nasıl bozduğunu ve ne kadar berbat bir özdeşleşme biçimi olduğunu bir insan sık sık görebilir. Bu aslında hayata yanlış yönden bakmaya benzer. Sadece içsel olarak kale alabilen ve diğerlerinin farklı olması gerektiğini hisseden insanlar, birbirlerini öylesine yanlış bir biçimde etki altına alırlar ki sanki birbirleri arasına, çengelle bağlandıkları ve vazgeçmeyecekleri ağır, yoğun, negatif bir madde kütlesi toplarlar. Fakat dışsal kale alma tamamen farklıdır. Sizi temizler. Sizi özgürleştirir. Diğer yönü görmenizi ve yaptığınızın etkisini fark etmenizi sağlayarak kaçırdıklarınızı biraraya toplar. Hesapların borç ve alacak yönlerini biraraya getirerek, borçlu olunma duygusunun tümünü yok eder. Bir saatlik dışsal kale alma, haftalarca süren içsel kale almanın etkilerinden sizi kurtaracaktır. Gözlemleme vasıtasıyla o anda kendinizi ne kadar çok görebilirseniz ve bütün hayatınız boyunca ne tür bir insan olduğunuzu ne kadar çok görebilirseniz, o kadar çok doğru şekilde dışsal olarak kale alabileceksiniz. Fakat pratik uygulamada dışsal kale almanın, sadece kendinizi diğer insanın yerine koyarak ve diğer insanın sizi gördüğü şekilde, onun zihninden ve şuurundan kendinize bakarak başlayabildiğini hatırlayın. Bu yüzden, dışsal kale almanın sadece diğer insan için bir şeyler yapmak olduğunu düşünmeyin.

Birdlip, 27 Mart 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

VI

Onu değiştirmeye çalışan bir görüşle diğer insanı dışsal olarak kale aldığınız sürece –yani diğer insanın farklı olması gerektiğini düşündüğünüz sürece– dışsal olarak kale almıyor, içsel olarak kale alıyorsunuz, demektir. İçsel kale almanın temeli, diğerlerinin farklı olması gerektiğini düşünmektir ve bunun ardından başkalarına karşı "hesaplar yapma" gelir. Bu noktayı açık ve net bir şekilde anlamak önemlidir. Diğer insanın size davrandığı şekilde davranmaması gerektiğini ya da kızmaması gerektiğini ya da olduğu gibi olmaması gerektiğini hissedersiniz. Taleplerde bulunuyor musunuz, bulunmuyor musunuz? Tabi ki bulunuyorsunuz. Gerçek dışsal kale almaya bu noktadan başlayamazsınız. Haklı olduğunuz ve diğerlerinin hatalı olduğu fikrinden başlıyorsunuz. Ve haklı olduğunuzu ve diğerlerinin hatalı olduğunu düşündüğünüz için de size bir şeyler borçlu olduklarını hissediyorsunuz. Hangi anlamda size bir şeyler borçlular? Sizin fikirlerinize uymaları gerektiğini hissediyor ve uymadıkları için de yapmaları gereken bir şeyin eksikliğini hissediyorsunuz. Bu yüzden, neyin doğru neyin yanlış olduğuna dair kendi özel standartlarınıza göre, onların size doğru davranışı borçlu olduklarını hissediyorsunuz. Gördüğünüz gibi, tüm bunlar kendinizi bir yargıç pozisyonuna koyuyorsunuz, demektir. O insanın nasıl olması gerektiğine dair sonradan edinilmiş kendi fikirlerinizle diğer insanı yargılıyorsunuz. Bu, "hesaplar yapma" dediğimiz yönü açısından, içsel kale almanın bir kaynağıdır. Kısaca, diğer insanın size bir şeyler borçlu olduğunu hissediyorsunuz. İçsel kale almanın temelinden, diğer insanın farklı olması gerektiğini düşünme temelinden, diğer insanı dışsal olarak kale almaya çalışmaya başlarsanız, sizin dışsal kale almanız içsel kale almadan başka bir şey olmayacaktır. Dışsal kale almanın doğru temeli olan, kendinizi diğer kişinin yerine koyarak başlama girişiminde bulunmuyorsunuz. Tam tersi, diğer insanın durumundan değil, kendi durumunuzdan başlıyorsunuz. Ve gerçek dışsal kale almaya oranla bu iki yüzlülüğün bir formundan başka bir şey değildir ve muhtemelen sadece omuzlarınızı silkmekle yetinecek ve "Evet, bu insan için yapabileceğimin en iyisini yaptım ve daha fazlasını yapamam," diyeceksiniz. Böylece kendi erdem ve meziyet hisleriniz açısından, onunla ilgili olarak işiniz bitmiş olacak. Fakat sizi temin ederim ki, Çalışma anlamında dışsal kale alma bu tür bir şey değildir. Sıradan mekanik bir insanı, yani sıradan bir insanı alın. Tamponlar, önyargılar, negatif tutumlar, kendi imgeleri, kibir, tipik gramofon kayıtları vs. ile doludur. Kendi olduğu haliyle, dışsal olarak kale almayı, gerçekten kendisini başkasının yerine, onun durumuna, onun zihin yapısına koymayı denediğini farz edin. Bunu yapabileceğini düşünüyor musunuz? Tabi ki hayır. Kendini göremez. Öyleyse başka bir insanı nasıl görebilir? Ve diğer insanı göremezse, kendini nasıl o insanın yerine koyabilir? Bu yüz-

den, gerçek anlamda dışsal olarak kale almaya başlamadan önce, bir dereceye kadar kendini gözlemlemeye ulaşmış olmanız gerektiği söylenir ve sadece sizin kendini gözlemleme ve kendini bilme derecenize göre başka bir insanı dışsal olarak kale alabilirsiniz. Şimdiye kadar kendinizi bildiğiniz gibi, diğer insanı doğru bir şekilde bileceksiniz: Şimdiye kadar kendinizi görebildiğiniz gibi diğerlerini doğru bir şekilde görebilirsiniz. Burada bulunan her biriniz, ne kadar can sıkıcı, ne kadar zor, ne kadar nahoş, ne kadar önyargılı, ne kadar titiz olabilirsiniz, biliyor musunuz? Bunu fark ettiniz mi? Ettiyseniz, diğer insanları dışsal olarak kale almak için daha iyi bir durumdasınız çünkü onların hatalarını gördüğünüzde, kendi hatalarınızı da göreceksiniz. Fakat kendi içimize değil, duyularımızdan dışarı bakacak şekilde yaratıldığımız için, sadece diğer insanların hatalarını görürüz ve hesabı dengelemek bir yaşam boyu süren çalışma ve anlayış ister. Hepimiz kendimizle ilgili fotoğraflara sahibiz, hepimiz bir şekilde kendini beğenmiş insanlarız. Kendini beğenmenin sözlük tanımını vereyim. Kelime (*smug*), giyinip süslenmek anlamında Almanca bir sözcükten kaynaklanır; smock, smuggle vs. "saygınlık görüntüsünü korurken titiz olmak, garip bir şekilde kendi halinden memnun ve rahat olmak". Bir şey oldukça kesindir ve o da şudur: Ne kadar samimi bir şekilde kendimizi ve kendi içimizdekini gözlemlersek o kadar daha az kendini beğenmiş olacağız. Ve bunun ardından şu gelir: Diğer insanın nasıl olması gerektiğini bildiğimizi düşünmek için daha az kendimizden memnun olacağız. Dolayısıyla daha az yargılayacak ve sonuç olarak daha kolay bir şekilde kendimizi diğer insanın yerine koyabileceğiz. İnciller'deki iki dua örneğini hatırlayacaksınız; diğer insanlar gibi olmadığı için şükran duygularından dolayı Tanrı'ya dua eden adam ve göğsünü döverek bir günahkar olduğunu söyleyen adam. Bu iki adamdan hangisinin dışsal olarak en iyi kale alabileceğini düşünüyorsunuz? Ve bu iki adamdan hangisi tarafından yargılanmayı tercih ederdiniz? Çalışma'da bir söz vardır, eminim bir kereden daha fazla duymuşsunuzdur, bir insan kendi *hiçliğini* fark etmeye başlamadıkça bu Çalışma'yı *yapamaz*. Yukarıdan inen ve onu kurtaracak olan ipi yakalamak için sıçramayacaktır. Fakat tüm bunlar zaman alır ve biz Çalışma'yı basamak basamak, ona dair anlayışımızın giderek artışıyla almalıyız. Hiç kimse kendi varlık seviyesinden daha başarılı olamaz. Nasıl varlık değişiyorsa, anlayış da değişir. Dışsal kale alma, daha önce de söylendiği gibi varlık üzerinde çalışmaktır. Sizin varlığınız, kabaca şeyleri nasıl alıp anladığınızdır. İnsanlar hayatta, varlık seviyeleri yüzünden birbirlerini gerçekten dışsal olarak kale almazlar. İnsanlar birbirlerini gerçekten dışsal olarak kale alsalardı, savaş imkansızlaşırdı. Fakat İnsan'ın varlık seviyesi nedeniyle savaş olasıdır; sadece içsel olarak kale almak, hesaplar yapmak, intikamı çok arzulamak vs. anlaşılır cinsten bir şeydir. Demek ki Çalışma anlamında dışsal olarak kale almanın, sıradan varlık seviyenizin ötesinde bir kademe almak olduğunu anlayacaksınız. Ya da başka bir şekilde söylersek, gerçekten dışsal olarak kale alabilirseniz varlık seviyeniz farklı olacaktır.

Çalışma anlamında tüm dışsal kale alma çaba ister, oysa tüm içsel kale alma kolay ve mekaniktir, kendi isteklerini frenlemez. İkisinin tadı tama-

men farklıdır. Şuurlu bir çaba, mekanik, otomatik bir reaksiyondan tamamen farklı bir tada sahiptir. Dargın olmak fazlasıyla kolaydır. Mekanik bir reaksiyondur. Dargın olmamak ya da dargınlığı *dönüştürmek* zordur. Şuurlu çaba ister. Dargın olmanın ilk etkisini dönüştürmek bir sürü düşünce, bir sürü içsel ayarlama, kişinin kendinde hoşlandığı bir sürü şeyleri hatırlama vs. gerektirir. Fakat gerçek kendi üzerinde çalışma budur. Mekanik insanlığı düzenleyen müthiş sebep-sonuç zincirine mi ait olmak istersiniz, yoksa ondan kurtulmayı mı? Kurtulmak istiyorsanız, mekanik reaksiyonlarınız üstünde çalışmalısınız. "Göze göz, dişe diş" kanununu izlerseniz, her zaman hiçbir yere götürmeyen mekanik insanlık çemberinde kalırsınız. Ezoterizm yeni bir kanun getirir –özdeşleşmeme kanunu, kendini gözlemleme kanunu– aslında, Çalışma'nın kendisinin günlük hayata uygulanması. Bu Çalışma ezoterik Hristiyanlıktır. İsa der ki: "Size yeni bir kanun getirdim." Çalışma da aynı şeyi söyler. Çalışma'nın içsel ve dışsal davranışlar için yeni kanunlar getirdiğini görmüyor musunuz? O zaman, nasıl olur da, Çalışma fikirlerinden düşünmenin ne anlama geldiğini bilmiyorum, dersiniz?

* * *

Çalışma'da ya da hayatta, hangisinde isterseniz, bir insanı dışsal olarak kale almayı hedef seçebilirsiniz. Çalışma'da dışsal kale alma pratiği yapmanız gerektiğini ekleyeyim; diğer insan da çalışıyorsa, bu daha kolay olur fakat bu mümkün değilse –ya da diyelim ki o an için çok kolay değilse– aynı şeyi hayatta yapmalısınız. Hayat öğretmeniniz haline gele*bilir*. *Kendinizden,* içten gelen gerçek bir arzuyla çalışmaya başlayınca, hayat sizin öğretmeniniz haline gelir, ki bu, Çalışma'nın bir değerlendirmesi anlamına gelir. Eğer onu canlı tutmazsanız, Çalışma'nın çok soğuk ve uzak hale gelebileceğini hatırlayın ve eğer sevmezseniz onu canlı tutamazsınız. Hayatta dışsal olarak bir insanı kale almak, Çalışma'dakiyle aynıdır, yalnız diğer insan size mutlaka yardım edecek, diye bir şey yoktur; bu nedenle, dışsal kale alma girişimlerinizin giderek artan bir içsel kale alma formuna dönüşmesi çok kolaydır. *İkinci kuvveti,* yani zorlukları hesaba katmalısınız. Tabi ki, daha üstün bir pozisyondan başlayıp diğer insanı düzeltmeye çalışırsanız, faydasız olacaktır. Gücenmişlik hissettiğinizde, içsel kale almaya başladığınızı hatırlayın. Diğer insana karşı tamamen pasif olmalısınız ve eğer yapabilirseniz, her zaman *kendi üzerinizde* çalışmalı ve gücenmemelisiniz. Hedefinizde samimiyseniz onu yerine getirebilirsiniz. *Asla* hata bulmamalı ya da hata bulduğunuzu göstermemelisiniz. Sahte suçlamalara dayanmaya hazır olmalısınız. Tabi ki, diğer insanın hoş olmayan tezahürlerine katlanmaya da hazır olmalısınız; öfkeye kapılıp "sevimli olmak için burada elimden gelenin en iyisini yapıyorum" vs. teranelerine başlamamalısınız. Bu bir kere başlarsa içsel olarak kale alıyorsunuz, demektir. Ve bunu yaparsanız olgunlaşmış, gerçek bir hedeften değil, çok sığ bir temelden başlıyorsunuz, demektir. Hayatta bir insanı dışsal olarak kale alırken, ki bu kendinizi değiştirmeniz gerektiği anlamına gelir, "herkesle her şey" olmanın anlamına dair önceden biraz fikir edinmiş olmalısınız. Arkanızda her-

hangi bir Çalışma varlığının izi olmaksızın yemek yiyebilmeli, içebilmeli, eğlenebilmeli, dinleyebilmeli ve konuşabilmelisiniz. Bir şeyler söylemek için bir fırsat sahibi ola*bilir* ama söyleyemeyebilirsiniz. Bu önemli değildir. Çalışma'nın Dördüncü Yol'undaki bir insan hayatta oldukça sıradan olabilmelidir. Hiçbir üstünlük türü, hiçbir ima etme, hiçbir ikna etme, hiçbir karanlık söz mevcut olmamalıdır. Fakat diğer insan zor olduğunda kendi üstünüzde *çalışırsanız, bu,* diğer insanın *sizin farklı olduğunuzu* algılamasını sağlar. Fakat bunu açıkça göstermemelisiniz. Hayat insanın öğretmeni haline geldiğinde, en yüksek çalışmaya ulaşılır. O zaman tam Dördüncü Yol üzerindesiniz, demektir. Fakat bu zordur –hem de nasıl zor– ve kendi üzerinde uzun süre ve çok çalışma, ayrıca sabırlı anlayış gerektirir. Adeta insanın elindeki her şeyin acısını çekmeli ve yine de çalışmaya devam etmelisiniz. Fakat hayatta bir insanı, üstünlük hissederek ve dolayısıyla sabit bir yargı hissederek ve bunu açıkça göstererek dışsal olarak kale alırsanız, siz çalışmıyorsunuz, demektir. Bu Dördüncü Yol'da çalışmak değildir. Çalışma anlamında, başka bir insana karşı *pasif* hale gelmek, çok büyük içsel çalışma gerektirir, özellikle hayattaki bir insana karşı. *Bazı* durumlarda bu, Çalışma'daki bir insana karşı pasif hale gelmekten daha kolaydır. Fakat ne demek istediğimi, deneyim edinerek kendiniz fark etmelisiniz. Hayatta insanların her zaman nasıl birbirlerini azarlayarak birbirlerini geliştirmeye çalıştıklarını, her zaman birbirlerinin hatalarını bulduklarını biliyorsunuz. Bu tamamen faydasızdır ve hayatta bitmeyen çatışmalara yol açar. Fakat bir insana karşı kendini *pasifleştirmek* ve buradan hareketle kendi üzerinde çalışmak –çünkü pasif olmak kendi üzerinde sürekli içsel çalışmayı gerektirir–, sizi temin ederim ki bu, diğer insanda bir değişim gerçekleştirebilir çünkü sizin çalışmanız, onun değişimi için *yer* açar. Fakat her zaman mekanik bir şekilde reaksiyon gösterirseniz, bu diğer kişinin öbür tarafa dönmesi ve değişmesi için yer açmaz. Reaksiyon göstermemekle, o yeri bırakırsınız. Hayatta bir insanı dışsal olarak kale alma açısından, bunu yapmayı gerçekten *hedef* edinmeniz gerektiğini hatırlayın. Gerçekten istiyor musunuz, istemiyor musunuz? Çalışma'nın ışığında başlayan samimi, olgunlaşmış, şuurlu bir hedefe sahip olmalısınız ve kendinizi her hatırlayışınızda ve bu Çalışma'da pratik olarak yaptıklarınızı her düşündüğünüzde onu devam ettirirsiniz. Ancak o zaman Çalışma size yardım edecektir. Hedefinizin temeli sadece hayatla ilgiliyse, Çalışma kuvvetini iletmeyecektir. Bir hayat hedefinden çalışmak daha kolay olabilir. Bize Yalancılığın Hırs Tanrısından arkadaşlar edinmemiz söylenir. *Çalışma'daki* gerçek ilişkide bu yeterli değildir. Aslında yeterli olmaktan çok uzaktır. Fakat *hayatta* bir insanı dışsal olarak kale alırken, eğer Çalışma hedefinize yardımcı olacaksa, hayat hedefine ait olan şey içeri girebilir. Bir örnek vereceğim: Bir işi, pozisyonu vs. kaybetmekten korkarsanız, hoş olmayan tezahürlere karşı pasif olmak için hayat hedefiniz Çalışma hedefinize yardım edebilir. Buna izin verilir. Fakat *hangisinin hangisi olduğunu,* gerçek Çalışma'nın ne zaman içeri girdiğini bilmeli ve ne yapıyor olduğunuzu, hayat düşüncelerinin size neler yaptırdığını fark etmelisiniz. Başka bir örnek: Bir insan, Çalışma ile bağlantısı, hayatta insanları dışsal olarak kale almasına bağlı olacak biçim-

de konuşlanmış olabilir. Bu yapıla*bilir*, ancak zekayı ve eleştiriye karşı pasif olmayı gerektirir. Özelikle *içsel sükunet* kapasitesi gerektirir. Yanlış konuşmak tabi ki zorluklar yaratacaktır. Bu Çalışma'da olup da hayat içinde etrafı manyetik merkezi olmayan insanlar tarafından çevrili olan bir insan, sıradan bir şekilde davranmalıdır: Sessiz olmalıdır, çok bariz ve merak uyandırıcı bir şekilde değil, gerçekten içsel bakımdan sessiz olmalıdır, böylece diğerleri olağan dışı hiçbir şey fark etmez. Bu onun çalışmasının bir parçası olacaktır. Diğer çalışması, her zaman yaptığı şekilde mekanik olarak reaksiyon göstermemeye dayanacaktır. Bu Çalışma'da olup da Çalışma'da olmayan insanlarla bağlantıda olan kişilerden söz ediyoruz. Şimdi de, bu Çalışma'da olup da Çalışma'da olmayanlar kişilerle, özel bir nedenden dolayı ilişki kurmak isteyen kişilerden söz edeceğiz. Bu durumda bütün problem manyetik merkezle ilgilidir. Çalışma'yı duygusal olarak hissediyorsanız, onu hissetmeyen insanlarla bağlantı kurmakta zorlanırsınız. Birkaç karşılıklı konuşmadan sonra muhtemelen bir yarık çizgisi belirdiğini fark edersiniz. Bu olgudan dolayı Çalışma'yı suçlamayın. Çalışma, belirli insanlar için size rehberlik eder ya da etmez. Bir insan, adeta yapabileceği en iyi şey olarak Çalışma'yı dinlemek zorundadır. Aynı zamanda bu Çalışma hakkında bir şeyler bilen bir insan ile bilmeyen bir insan arasında hatırı sayılır bir fark olduğunu hatırlamalısınız. Aslında aralarında büyük bir mesafe uzanır. Sosyal olarak bir insandan hoşlanabilir, etkilenebilir ve onu Çalışma'ya getirmek isteyebilirsiniz fakat manyetik merkezi yoksa ve diyaloglarınızın bütün niteliği hayatla sınırlıysa, aranızda adeta büyük bir uzaklık olduğunu hissedersiniz; gerçekten de durum budur. Hayatta, Çalışma'ya giremeyen çok hoş insanlar vardır. Ve bu, olması gerektiği gibidir. Sadece ortak bir anlayış vasıtasıyla toplanabiliriz, dışsal görünüşler veya fiziksel bedenler vasıtasıyla değil. Bunu kavramaya çalışalım. Çalışmayı anlamaya başlayan bir insan, manyetik merkezi olmayan biriyle birleşmenin kolay olmadığını keşfedecektir. Manyetik merkeze sahip olmanın, *varlık* seviyesinin bir işareti olduğunu hatırlayın. Bazıları sahip olduklarını bilmeden ona sahiptirler. Fakat genelde farklı varlık seviyelerinin insanları birleşemezler. Nasıl birleşebilirler? *Manyetik merkezin,* bir insanın varlığının işareti hususunda çok büyük bir şey olduğunu anlayın. Bir insan akıllı ve iyi bir bilim adamı vs. olabilir fakat daha yüksek bir şeye dair hiçbir duyuya, Daha Büyük Zihne ait hiçbir hisse sahip değildir. Hayatta en yüksek pozisyonda olan bir insanın manyetik merkeze sahip olması şart değildir ve genellikle de sahip değildir. Çalışma'nın değerlendirişinde hayat, İyi Ev Sahibi hususu haricinde, bir insanın takdir edilmesi için bir standart değildir. Ne Herod* ne de Pontius** İsa'nın ezoterik öğretisi için uygun değildi. Tüm bunlar, muhakkak yeterince açıktır. Hayat değerleri ve Çalışma de-

*Eski Filistin'de hüküm sürmüş dört Yahudi kralının adı. Bunlardan ilki, Büyük Herod İsa'nın doğuşundan az sonra Beytüllahim'daki suçsuz azizler katliamı için verdi. İkincisi, Herod Antipas, Vaftizci Yahya'nın başını vurdurdu. (ç.n.)

**Romalı genel vali; Güney Filistin genel valiliğinde bulundu (M.S. 26-36); özellikle Hazreti İsa'nın yargılanmasını yönetmesiyle tanınır. (ç.n.)

ğerleri tamamen farklıdır: Hayatta büyük bir adam, Çalışma'da büyük bir adam değildir. Hayatta oldukça başarılı olan bir insanla, sizi anlayacağını düşünerek bu Çalışma hakkında konuşamazsınız. Demek istediğim, hayattaki yüksek pozisyonun, bu Çalışma'da yüksek bir anlayış anlamına geldiğini asla düşünmemelisiniz. Aslında düşünemeyeceğiniz kadar sık bir şekilde, durum tamamen bunun zıddıdır. Bu fikrin insanların içine iyice işlemesi çok uzun bir zaman alır.

Dışsal kale almada çok büyük öneme sahip bir şey ekleyeyim. Bir insanı farklı "ben"lerine ayıramadıkça, onu dışsal olarak kale alamazsınız. Ve kendi içinizdeki farklı "ben"leri göremedikçe bunu yapamazsınız. Kendinizi her zaman "ben" olarak düşünüyorsanız, başkalarını da her zaman tek bir daimi "ben" sahibi olarak düşünürsünüz. İçinizdeki farklı "ben"leri ve içinizdeki her şeye "ben" dememeyi artık düşünebiliyor musunuz? O zaman aynı derecede başka insanın içindeki farklı benleri de görebileceksiniz. Onun iyi ve kötü "ben"lerini görebileceksiniz. Bu, diğer insanı dışsal olarak kale almak için size yardım edecektir.

Birdlip, 3 Nisan 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

VII—Pasif Olma Üzerine (1)

Son mektupta, dışsal kale alma ile bağlantılı olarak, diğer insana karşı *pasif* olmanın önemli olduğu söylendi. Bugün *pasif olmanın* Çalışma anlamından söz etmeye başlayacağız. Pratik yönü, yani kendi üzerinde çalışma açısından Çalışma'nın merkezi teması nedir? Ve bu bağlamda içsel değişim ne anlama gelir? Kendi üzerinde pratik çalışma, kişinin içinde şu anda aktif olan bazı şeyleri pasif, pasif olan bazı şeyleri de aktif yapmaya doğru yönelmiştir. Aktif olan kişilik pasif hale gelmelidir ki pasif olan öz aktif hale gelebilsin. Bu, kendi üzerinde çalışmanın merkezi fikridir. Çalışma *ikinci* eğitimdir. Her şeyden önce hayat kişiliği geliştirmelidir ki özü çevreleyebilsin. Bu birinci eğitimdir. Sonra, kişi kendi gelişimini daha ileri götürmek isterse kişilik pasif hale gelmelidir ki öz büyüyebilsin ve aktif hale gelebilsin. Gördüğünüz gibi, aşamalı olarak bir *tersine çevirme* meydana gelmelidir. İlk olarak, bir çocuk sadece aktif olan özle doğar. Sonra hayat, özün etrafında kişiliği oluşturur ve kişilik aktiftir. İnsan kendi üzerinde çalışmaya başlamadıkça bu durum değişmeden kalacaktır. Bunu yaparsa, giderek kişilik pasif ve öz aktif hale gelecektir. Bu şekilde üç muhtemel yönelme vardır: birincisi, çocukta öz aktif; ikincisi, yetişkinde kişilik aktif ve üçüncüsü, kendi üzerinde çalışan insan durumunda, kişilik pasif ve öz aktif. Çalışma'nın bütün hedefi, edinilmiş kişiliği pasifleştirmektir. Çalışma anlamında pasif hale gelmek, kişilik üzerinde içsel çalışma anlamına gelir. Er geç

kişilikten ayrılma anlamına gelir. Hayatın aksiyonu ile, her birinizin içinde, kişilik denen çok karmaşık bir yapı oluşturulmuştur. Taklit, gelenek, yetiştiğiniz dönemin tesirleri, örnekler, romanlardan kaynaklanan fantaziler, tiyatro oyunu, film, cazibe, kahramana tapma ve dışarıdan size etki eden ve dışsal duyular vasıtasıyla içeri giren binbir türlü tesir ile bu oluşturulur. Tüm bunlar sizin *edinilmiş* bölümünüzü oluşturur ve genel olarak buna kişilik denir. Öz, doğumunuzla birlikte gelir; kişilik ise edinilmiştir. Birlikte ya da o olarak doğduğunuz şey; edindiğiniz, kabul ettiğiniz, razı olduğunuz, inandığınız ve özdeşleştiğiniz tüm bu şeylerle değiştirilir. Bu yüzden orijinal özün çevresinde yeni bir insan büyür. Bu da kişiliktir. Ve bunların tümü gerçekleş*meli*dir çünkü özün kendisi sınırlı bir noktanın ötesinde gelişemez. Bir insan özden yukarı doğru gelişemez. Bu, Çalışma'nın öğrettiği ilginç şeylerden biridir.

Kişiliğin oluşumu sonucunda, şuurunuzun ağırlık merkezi (çocuklukta) özden dışarıya, kişiliğe geçer; kişilik, içinde yetiştiğiniz belirli şartlardan ve bir yandan sizin ilginizi çeken ya da diğer yandan kibrinize cezbolan özel şeylerden edinilmiştir. Bu şekilde, siz sanki orijinal temelinizi kaybedersiniz ve *edinilmiş*, uydurulmuş bir şey haline gelirsiniz. "Ben" duygunuz dışarı doğru, hayattan kaynaklanan her tür duyguya geçer. Kendisiyle ilgili duyguları hayattan kaynaklanan bir insan, gerçek içsel sağlamlık hissetmez. Yani her zaman kendisine, servetine, konumuna, itibarına bir şey olabileceğinden korkar. Bu, hayatın onun içinde oluşturduğu her şeyle özdeşleşmesinden dolayıdır ve bu da, o sadece kişilik vasıtasıyla kendini hissediyor, demektir. Fakat kendisiyle ilgili hayattan ve kişilikten kaynaklanmayan başka hisler de olasıdır ve bu hisler, onun dışındaki hiçbir şeyin elinden alamayacağı bir sağlamlık (kararlılık, istikrar, denge) duygusu verir. Ve bu duygudan dolayı kişi kendini özgür hissetmeye başlar çünkü bunlar kendisi dışında hiçbir şeye bağlı değildir ve dolayısıyla elinden alınamaz. Böyle bir insan artık dışsal şeylere çok fazla köle olmamaya başlar.

Diyelim ki, bir çocuk olarak okuldaki birinci takıma girdiniz. Bunun vasıtasıyla kendinizi dışa doğru hissetmeye başlarsınız ve size bu hissi veren bir şapka takarsınız. Birinci takımdaki bir insan haline gelirsiniz ve bu, şimdi en büyük "ben" duygunuzdur. Sonra takımdan atılırsınız. Ne trajedi! Birinci eğitim açısından bunların hepsi gereklidir. Böylece, hayatta şu veya bu haline gelirsiniz ve gelmelisiniz. Şu veya bu başarı ya da zafere vs. sahip olursunuz ve olmalısınız. Bu bir eğitim türüdür. İlk başta hepsi gereklidir. Tüm bunlar, kişilikte kendinizle ilgili duyguları oluşturur ve bu da, kabaca konuşursak, başkalarıyla kıyaslama vasıtasıyla canlı kalır. Yani daha seçkin bir şapka takan bir insanın huzurunda vs. kendinizle ilgili bir kayıp hissedersiniz. Tekrarlıyorum, tüm bunlar gereklidir fakat yanlış bir ağırlık merkezi verir. Farz edelim ki büyük bir aktör ya da büyük bir boksörsünüz. Başka bir aktörün ya da boksörün övülmesini kolayca dinlemeyeceksiniz. Niçin? Çünkü "ben" duygunuz kişilikten kaynaklanır ve üstünlük açısından biri sizi geçerse bir "ben" kaybı, kendinizle ilgili tamlık duygusunda bir eksiklik hissedeceksiniz. Fakat tüm bunlar sizi "ben" hakkında illüzyonlar içinde yetiştirmek (eğitmek) içindir. Çünkü gerçek "ben"

duygusuyla ilgili herhangi bir ize sahipseniz, bu imkansızdır. Gerçek "ben" *kıyas* ile var olmaz. Bu yüzden, kabaca, kişilik karşılaştırma ile canlı kalır, dendiğinde; herkesin ne kadar kolay bir şekilde üzüldüğünü ya da ümidinin kırıldığını ve bu "ben" duygusunun, yaşam uğraşına devam eden insanlarda, yani kişiliğin bazı yönlerinden kaynaklanan "ben" duygusunda ne kadar kırılgan olduğunu görmek için, sadece bu ışıkta kısa bir süre kendinizi ya da insanları incelemeniz gerektiğini anlayacaksınız.

Kişilik ve öze dair Çalışma'nın büyük formülasyonuna şimdilik sadık kalalım. Hayatın üçüncü veya nötrleştirici kuvveti, kişiliği aktif ve özü pasif yapar ve yapmalıdır. Bu yüzden Çalışma der ki, hayata karşı olan Çalışma üçüncü kuvvetine girerseniz, özün gelişmesine izin vermek için kişilik giderek pasif hale gelmelidir. Tüm *bireysel* gelişim, *kendinizin* tüm gerçek içsel gelişimi *özün gelişimine* bağlıdır. Sahte "ben" duyguları, kendinizle ilgili uydurulmuş fikirler ile doluysanız, hiçbir öz gelişimi var olamaz. Gerçek içsel değişim, özün gelişimidir, yani en gerçek ve en derin parçanızın gelişimi. Bunun gerçekleşmesi için, kişilik giderek pasif hale gelmelidir. Bu, Çalışma'da *pasif olmanın* gerçek anlamıdır. İçinizdeki kişiliğin pasif hale gelmesidir. Bu yüzden, gerçek dışsal kale almada siz pasif olmalısınız derken, *kişiliğinizin reaksiyonlarına karşı* pasif hale gelmelisiniz, denmek istenmiştir. Ve bu kendi üzerinde en şuurlu ve en konsantre çalışmayı gerektirir. Yani çok aktif bir şuurlu içsel durum gerektirir. Ve bu duruma bir anda ulaşma kapasitesinde olduğumuzu sanmamalıyız.

Kişiliğin oluşması nedeniyle hepiniz şartlara, olaylara ve diğer insanlara tipik, alışılmış reaksiyon verme şekillerine sahipsiniz. Tipik reaksiyonlarınızı, nesneleri ve insanları devamlı mekanik ele alma yollarınızı, genel basmakalıp davranışlarınızı, hep tekrarlayan hoş olmayan tezahürlerinizi, aksiliklerinizi ve eleştirilerinizi vs. gözlemlemezseniz, edinilmiş bir *kişilik* sahibi olduğunuza dair tabi ki hiçbir fikriniz olmaz. Kendinizi bir tür katı erdemli yumru olarak kanıksarsınız. Fakat bu kadar kolay bir şekilde kendimizi kanıksamamıza rağmen, farklı anlarda zannettiğimiz gibi bir ve aynı insan değiliz. Katı değiliz. Her zaman bir ve aynı sabit insan olmadığımızı açıkça görseydik, kendimizi bu şekilde kanıksayıp kabul etmezdik. Kişiliği birlikte saran, kibrimize ya da kendimizi beğenmemize ait bir şey, bizden ayrılmaya başlardı. Kişiliğin *çok* olduğunu hatırlayın: Edinilmiş birçok farklı ve çelişkili "ben"den oluşur. Ve aynı zamanda, Çalışma'nın sık sık bahsettiği her tür başka şeyleri içerir: negatif tutumlar, tamponlar, kendiyle ilgili imajlar, mekanik çağrışımlar, şarkılar, gramofon kayıtları, tipik imajinasyon formları, negatif durumlar, karakteristik yalan söyleme biçimleri ve kısaca, bu Çalışma'nın pratik yönünün bize öğrettiği, hayat boyu kendi içimizde gözlemlememiz ve fark etmemiz gereken şeylerin tümü. Çalışma bir insanın üzerinde harekete geçmeye bir başlarsa, kişilikten kaynaklanan tüm bu kendini hissetme biçimleri, tüm bu "ben" duyguları erimeye başlar. Fakat bu açıdan Çalışma'nın hareketi çok yavaştır çünkü Çalışma insanlar üzerinde çok kibarca ve sadece her birimizin dayanabileceği neyse o referansla harekete geçer. Kendi içinizde gerçekten bir şeyler görmeye başladığınızda, bu, ona dayanabileceğiniz anlamına gelir. Eğer

hiçbir "ben" göremiyorsanız, bu, henüz hazır olmadığınız anlamına gelir. Kendini bir olarak görmek, gerçekten dayanılmaz olurdu. Demek ki Çalışma'nın hareketi yavaştır. Diyelim ki tam olarak hoşlanmadığınız bir şeyler –bazı "ben"ler– görmeye başlaya*bilir*siniz ama daha iyi bir "ben" görünceye ya da tanıyıncaya ve onu tercih edinceye dek veya kendinizi tehlikeye atmadan bu "ben"den özgürleşebilinceye dek ondan kurtulmuş olmayacaksınız. Fakat bu konudan bir sonraki yazıda bahsedeceğiz.

Şimdi *pasif olmanın* anlamına geri dönelim. Tam anlamında bu, kişiliğe karşı pasif olmak demektir ve bu da kendine karşı pasif olmak anlamına gelir. Mekanik bir şekilde meydana gelen itirazlarınıza karşı beş dakika bile olsa pasif olabilir misiniz? Kişiliğinizin her an, herkese ve her şeye karşı nasıl reaksiyon gösterdiğini gözlemlemenizi tavsiye ederim. Kendine karşı pasif olmaya başlamak için üzerinde çalışılması gereken, bu sürekli mekanik reaksiyondur. Ve bu, sürekli bir şuurlu kendini gözlemleme durumu gerektirir. Henüz kimse bunu uzun süre yapamaz. Fakat kısa bir süre, mesela beş dakika bu anlamda *pasif olma* pratiği yapabilirsiniz. İçeride ne zaman itiraz etmeye başladığınızı, içinizde meydana gelen reaksiyonları fark edin ve *onlara karşı* pasif olmaya çalışın, onların meydana gelmesine sebep olan insanlara karşı değil. Bu anlaşıldı mı? Kendinizi reaksiyonlarınıza karşı pasifleştirmelisiniz, reaksiyon gösterdiğiniz insanlara karşı değil. Bunu yapmak için, kendi içinizde uyanık olmalı ve içinizdeki farklı "ben"leri ve ne söylemek istediklerini veya o anda nasıl hareket etmek istediklerini görme yetisine sahip olmalısınız.

Tüm bunları tamamen netleştirmeye çalışalım. Kendi içinizde *kendiniz* olarak kabul ettiğiniz birçok şey *edindiğinizi* hepiniz anlıyor musunuz? Her tür fikir, hırs, kanı, değer, yargı, beklenti, hoşlandığınızı ve hoşlanmadığınızı gösterme biçimi, karakteristik konuşma biçimi ve kısaca hayata karşı birçok tipik *reaksiyona* eğitim, taklit, örnek, öğretilen şeyler vs. vasıtasıyla sahip olduğunuz konusunda hemfikir misiniz? İçinizdeki bütün bu inşa edilmiş ve edinilmiş reaksiyonların, genellikle sizin tarafınızdan *kendiniz* olarak kabul edildiğini söylemek çok fazla mı olur? Gerekli ya da doğal olduklarını düşünüyorsunuz, değil mi? Çünkü onların *siz* olduğunu düşünüyorsunuz. Fakat gerçek *siz* ya da daha doğrusu içinizdeki gerçek "ben", tutmaya devam ettiğiniz ve *kendiniz* olarak kabul ettiğiniz tüm bu şeyler *değil*dir. Eğer bu basit temelden başlarsanız, *pasif* yani kendinize karşı pasif ya da daha doğrusu, her zaman *kendiniz* olarak kabul etmiş olduğunuz şeye karşı pasif olmanın ne demek olduğunu anlamaya başlarsınız. Kendine karşı pasif olmak için, kişi kendini kanıksamamalıdır. İçinizdeki "ben" gibi başka bir şey yoktur. Edinilmiş kişiliği ile tamamen özdeşleşmiş bir insan, örneğin "şunu düşünüyorum", "bunu düşünüyorum" dediğinde, Çalışma "Hangi 'ben' konuşuyor?" diye cevap verir. Bu fikrin ne kadar güçlü olduğunu görüyor musunuz? Peki, bu Çalışma fikrinin gücünü kendinize uygulamaya başlayabilir misiniz? Kendinizi farklı "ben"lere ayırmaya başlamadıkça, kesinlikle hayır. Kendinizi adeta bir kaya gibi kanıksarsınız, kendinizi parçalara ayıramazsınız ve dolayısıyla, hiçbir değişim mümkün olmaz. Her an ağzınızdan "ben" kelimesi çıkacak fakat her an farklı bir

"ben"in konuştuğunu görmeyeceksiniz. Bir "ben" bağıracak, diğer "ben" sevecen bir şekilde konuşacak vs. Fakat her bir "ben"in tamamen farklı olduğunu görmezsiniz. "Ben" diye bir insanın olmadığını fark etmek, kendini beğenme açısından büyük bir şoktur. Fakat bu sizin tarafınızdan anlaşılmaya başlamadıkça, asla *kendinize karşı* pasif olmaya başlayamayacaksınız. İçsel gözlemleme yoluyla kendinizi *birçok* farklı insan olarak görmedikçe, farklı "ben"lerinizi öğrenmedikçe ve özellikle hangi "ben"lerin, sizin tam sorumluluğunuzu almasına asla izin vermemeniz gerektiğini bilmedikçe, kendinize karşı pasif olmaya başlayamazsınız. Gelecek sefer, *kendinle özdeşleşmeden* daha ayrıntılı ve içsel ayrışma pratiğinin farklı formlarından bahsedeceğiz. Çalışma'ya değer veren "ben"lerin sizin üzerinizdeki otoritelerinin kaybolmasına asla izin vermemeniz gerektiğini burada söyleyeyim. Arkadaşlık ettiğiniz "ben"lere dikkat etin. İçinizdeki yanlış insanlarla arkadaşlığınızı sürdürmeyin. Varoşları, tehlikeli caddeleri ve aynı zamanda daha iyi caddeleri ve iyi vatandaşları olan bir şehir olduğunuzu hatırlayın. Hiçbir şekilde kontrol edilmeyen hizmetçilerle dolu bir ev olduğunuzu hatırlayın. İlk eğitimimiz kısmen, dışımızdaki yanlış insanlara uymamak olmamalı mı? İkinci eğitimimiz de içimizdeki yanlış "ben"lere uymamaktır. İlk eğitimimiz *dışsal*dır; ikinci eğitimimiz *içsel*dir. Hayat bize ikinci eğitimi vermez. Sadece ezoterik öğreti bize ikinci eğitimi verir, yani hayattan farklı bir şeyler arayan insanlar için.

Birdlip, 20 Nisan 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

VIII—Pasif Olma Üzerine (2)

Bu Çalışma kişiliği zayıflatmak içindir. Bu başlangıçta bir dezavantajdır çünkü aslında kişi, artık her zamanki gibi reaksiyon göstermediğinde kendini zayıf hisseder. Farz edelim ki her zaman, hemen öfkelenmeye alışıktınız fakat şimdi bunu yapamazsınız. Kendinizi zayıf hissedersiniz. Bir kayıp hissedersiniz. Neyin kaybı? Kişiliğin bir parçasının kaybı. Aynı zamanda bir şeyler elde eder ve gerçekten daha güçlü olursunuz.

Bu yorumlardaki içsel ve dışsal kale alma konusunda, kişiliği pasif hale getirmenin ne demek olduğunu daha iyi anlamaya çalışalım. Amaç, özün büyümesine izin vermektir. Şuurlu olarak kişiliğe her karşı geldiğinizde bir şey elde edersiniz. Tabi ki bunu aritmetik bir şekilde almamalısınız. Derhal kesin bir kazanç elde etmeyi bekleyemezsiniz; süreç bundan bir hayli daha karmaşık ve hassastır. Kişilik sizi bulunduğunuz yerde tutar. Edinilmiş bir şeydir. O *siz* haline gelmiştir ya da siz *o* haline gelmişsinizdir. *O* yapar, *o* hareket eder, *o* söyler, *o* hata bulur, *o* mutlu bir anı bozar, *o* her an sizin sorumluluğunuzu alır. Böylece sizi bulunduğunuz yerde ve haya-

tınızı da olduğu gibi tutar. Şimdi neredesiniz? İçinizde aktif olan şeyin ve dolayısıyla tecrübe ettiğiniz, hoşlandığınızı düşündüğünüz şeyin oradasınız. Hayatı tam orada, dışınızda görürsünüz ve belki her tür şey istersiniz fakat hayatın içine giremezsiniz ve kişiliğinizin size müsaade edeceği kadarı hariç, ondan bir şeyler alamazsınız. Kişiliğinizin biçimine göre hayatın içine girersiniz. Hayatla, insanlarla vs. kişiliğiniz vasıtasıyla karşı karşıya gelirsiniz, doğrudan değil. Bu anlaşıldı mı? Şimdi, kişiliğinizi *görmezsiniz*. Onun şuurunda değilsiniz. Dolayısıyla belki hayatı veya insanları suçlar ya da hayal kırıklığı vs. hissedersiniz. Problem şudur: Hayatla temas kurmak için *kişilik* denen, sanki kendi biçimine göre hayatı size yorumlayan belirli bir mekanik alet edinmişsinizdir. Ve işte buradasınız, her zaman kendinizle birlikte kişiliğinizi, hayatı tecrübe etme aparatınızı da taşıyorsunuz ve belki de her zaman yeni bir çevre, yeni insanlar, yeni bir ev, yeni kıyafetler vs. edinseydiniz her şeyin tamamen farklı olabileceğini ümit ediyorsunuz. Bu nasıl olabilir ki? Hayatla temas etmek için aparatınızı, yani kişiliğinizi yanınızda taşıyorsunuz. Bavullarınızı hazırlayabilir, onları yeni elbiselerle doldurabilir ve Yeni Zelanda'ya gidebilirsiniz fakat kişiliğinizi kendinizle birlikte, onun edinilmiş bütün zihin *alışkanlıkları,* duygu *alışkanlıkları,* davranış *alışkanlıkları,* konuşma *alışkanlıkları,* hata bulma *alışkanlıkları,* hareket *alışkanlıkları,* sağlık *alışkanlıkları* vs. ile birlikte taşıyorsunuz. Bu Çalışma hayattan değil, *kendinizden* nasıl kaçabileceğiniz hakkındadır. Dışarıdaki sahneyi değiştirerek kendinizden kaçamazsınız. Bu nedenle, kendinizi gözlemlemek, nasıl bir kişiliğiniz olduğunu görmek, onu incelemek ve aparatınızın neye benzediğini görmek gerekmektedir. Hepimiz, yeni bir hayat hakkında; ideal şartlar, harika insanlar vs. hakkında türlü hayallere sahibiz. Fakat bu tür hayaller boştur çünkü Cennet'te elde edileceği söylenenler gibi olağanüstü ve güzel şartlarda yer alsaydık bile, kişiliğimiz yüzünden onlara reaksiyon gösterir ve çok geçmeden sanırım tamamen uygunsuz görülüp dışarı atılırdık. Aslında sorun, hiçbirimizin nasıl yaşanacağını bilmemesidir çünkü hiçbirimiz sorunun kişilikte, yani hayatla temas etmek için kullandığımız alan-tepki veren makinede yattığını görmeyiz. Ve içimizdeki *kişilik* üzerinde çalışmazsak, her bir durumda içimizde ne olduğunu görmezsek ve sadece başkalarından ve hayattan değil, *kendimizden* hangi problemlerin kaynaklandığını görmezsek, azıcık bile olsa doğru bir şekilde nasıl yaşanacağını asla öğrenemeyeceğiz.

Tüm Çalışma, Şuurlu İnsan'ı taklit etme hakkındadır. Fakat kişilik üzerinde çalışmazsak, mekanik insanlar olarak kalırız. O zaman, *o* eylemde bulunacaktır. Makine konuşacaktır. *O* kızacaktır. Her şeyin sorumluluğunu *o* alacaktır. Ve içinizde sizin yaptığınız şekilde hareket etmek, konuşmak, hissetmek, düşünmek istemeyen daha derin bir şeyin olduğuna uyanmaya başlasanız bile, en azından uzun bir süre hiçbir şeyi değiştiremeyeceksiniz. Fakat böyle olmasına rağmen, bunu görürseniz, her zaman sorumluluğu alan ve her şeyi bozan bir şeyi algılamayan bir insandan çok daha iyi bir pozisyonda olursunuz. Çalışma'da içimizdeki kişilik denen şeyin insafına kaldığımızı ve bunun bizi kontrol eden bir makine olduğunu fark etmek zorundayız. Sabahleyin yatakta yarı uyur bir durumda uzana-

bilir ve oldukça açık bir şekilde ne söylemeniz ya da düşünmeniz ya da hissetmeniz ya da yapmanız gerektiğini görebilirsiniz fakat kalkar kalkmaz *bir şey sizin sorumluluğunuzu alır. O* sizin sorumluluğunuzu alır ve *o, sizin* algıladığınız ve planladığınız şeylerin tamamen tersi bir şekilde hareket etmeye ve konuşmaya başlar. Sizin sorumluluğunuzu alan nedir? O, *kişiliktir.* Ve kısa bir süre içinde –bir anda– tamamen onun yönlendirmesi altına girersiniz ve daha uyanık, kişilikten daha özgür olduğunuz sırada düşündüğünüz ve planladığınız her şey çok uzaktadır, hatta saçmalık gibi görünmektedir. Dolayısıyla tam olarak, aynen dünkü gibi davranırsınız. Bir şey sizin dikkatinizi çeker ve onun kontrolünde uykuya dalarsınız. Bizim trajedimiz budur; değişemeyiz ve hatta bir gün, bir hafta ya da daha uzun bir süre değişmemiz gerektiğini unuturuz. Bir kez kişilik içindeysek, her şey makineler aracılığıyla gider. Ancak kişiliğin kontrolüne girer girmez, onu makine olarak görmeyiz. Alışkanlığın ve çağrışımın kolay yollarıyla bir şey başka bir şeye götürür ve dolayısıyla bugün dün gibidir, yarın da bugün gibi olacaktır. Ve bu bize tamamen mantıklı, tamamen makul, tamamen haklı, tamamen doğal görünür. Fakat insan biraz uyanmaya başladığında –yani kişilikten daha fazla özgürleştiğinde– bağlı olduğu bu *makineyi* ve kimin gücü altında olduğunu bazı anlarda görecektir. Hapishanede olduğunu görür. Hatta onun bilgisinin dışında, hayatın onun içinde aşama aşama yarattığı bu rahat, güçlü, kendi kendine hareket eden makineden, onu kontrol etmek için ısrar eden bu Frankenstein canavarından *korkmaya* başlayabilir. Ve sonra *kendi üzerinde çalışmanın* ne demek olduğunu, kendi görevinin ne olduğunu, hayatının geri kalanında ne ile mücadele etmesi gerektiğini anlamaya başlar. Onun içinde dışsal olarak yaratılmış bu şey, dışsal hayat tarafından şekil verilmiş bu kişilik, bu makine hangi formu alırsa alsın, mitolojik dilde üstesinden gelinmesi gereken ejderhadır. Hayatın içinde uzanan Dördüncü Yol'da, kendinizi kişilikten özgürleştirmek için bir manastıra giremez ya da çölde bir mağarada oturamazsınız. İncelediğimiz bu Yol'da kişiliği pasifleştirmek; gözlemleme, kendinle özdeşleşmeme, içsel ayrılma vs. vasıtasıyla *hayatın içinde* sürekli kendi üzerinde çalışmaktır. Tüm çalışma bununla ilgilidir.

Kişilikle mücadele hakkında yıllar önce Bay Ouspensky tarafından kaydedilen bir şeyi hatırlatmama izin verin. Bir insanın, sadece tek tek detayları gözlemlememesi, bir bütün olarak kendisinin fotoğraflarını çekmeyi aşamalı olarak öğrenmesi gerektiği açıklanmıştı. Herhangi bir belirli anda, kendisini *bütünüyle,* bütün merkezlerde görmeye başlamalıdır. "Bu amaç için" denmişti, "deyim yerindeyse, bir insan hayatının farklı anlarında, farklı duygusal durumlarda kendisinin zihinsel fotoğraflarını ve sadece detayların fotoğraflarını değil, nasıl görüyorsa o şekilde bütünün fotoğraflarını çekmeyi öğrenmelidir. Başka bir deyişle, bu fotoğraflar belirli bir anda kendi içinde görebildiği her şeyi *eşzamanlı* olarak içermelidir: duygularını, haletlerini, düşüncelerini, duyumlarını, duruşlarını, davranışlarını, hareketlerini, ses tonlarını, mimiklerini vs. Bir insan bu fotoğrafları çekmek için ilginç anları yakalamayı başarırsa, birlikte ele alındığında kendisinin gerçekten ne olduğunu oldukça açık bir şekilde kendisine gösterecek olan

kendi portrelerinden oluşan tüm bir albüm toplayacaktır. Fakat en ilginç ve karakteristik anlarda, insanın kendisinin bu fotoğraflarını çekmesi o kadar kolay değildir. Bunu nasıl yapacağını öğrenmek zaman alır. Fakat fotoğraflar başarılı bir şekilde çekilirse ve bunlardan yeterli bir sayıda varsa, kişi yıllardan beri birlikte yaşadığı kendisiyle ilgili olağan görüşünün, gerçeklikten çok uzak olduğunu görecektir.

Kendisinin olduğunu zannettiği kişi yerine, tamamen başka bir adam görecektir. Bu 'diğer' adam kendisidir ve aynı zamanda kendisi değildir.

Bu Çalışma'da gerçek olan ile uydurulmuş olanı bilmeyi ve daha sonra onları ayırmayı öğrenmelisiniz. Ve kendini gözlemlemeye ve kendini çalışmaya başlamak için gerçek yön ve uydurulmuş yön olarak kendini ayırmak gereklidir. Yani bir insan aslında *iki insanı* içerdiğini fark etmelidir. Tüm bunlar zaman alır. Fakat insan öylesine uzun bir süre kendini *bir insan* olarak ele alır ki *bulunduğu yerden asla kıpırdamayacaktır*. Kendi üzerinde çalışması, içindeki *iki insanı* hissetmeye başladığı an başlayacaktır. Biri pasiftir ve yapabildiği en fazla, ona ne olduğunu gözlemlemek ya da kaydetmektir. Kendine 'ben' diyen ve kendisinden birinci şahıs olarak bahseden diğeri ise aktiftir ama aslında sadece uydurulmuş, gerçek olmayan bir insandır. (Bir insandaki bu uydurulmuş kişiye *A* diyelim.)

Bir insan, *A* karşısındaki çaresizliğini anladığında, kendine karşı ve *A*'ya karşı aldırmaz ya da ilgisiz olan tutumu sona erer. Kendini gözlemleme, *A*'nın gözlemlenmesi haline gelir. Kendisinin *A* olmadığını, *A*'nın da takmakta olduğu maskeden, şuursuzca oynadığı ve ne yazık ki oynamayı kesemediği bir rolden başka bir şey olmadığını; ona hükmeden, kendisinin asla yapmayacağı ya da söylemeyeceği binlerce aptalca şeyi yaptıran ve söyleten bir parçası olduğunu anlar. Kendisine karşı samimiyse, *A*'nın etkisinde olduğunu ve aynı zamanda *A* olmadığını hisseder.

A'dan korkmaya başlar; *A*'nın, düşmanı olduğunu hissetmeye başlar. Ne yapmaktan hoşlandığının hiç önemi yoktur, her şey *A* tarafından değiştirilir ve engellenip yakalanır. *A* onun düşmanıdır. *A*'nın arzuları, zevkleri, sempatileri, düşünceleri, fikirleri kendi görüşlerine, duygularına ve haletlerine ya karşıdır ya da onlarla hiçbir ortak yönü yoktur. Ve aynı zamanda *A* onun efendisidir. O köledir, kendine ait hiçbir iradesi yoktur. Kendi arzularını ifade etme aracı yoktur çünkü ne yapmak ya da söylemek isterse istesin, *A* tarafından onun için yapılmaktadır.

Bir insan bu kendini gözlemleme seviyesine ulaştığında, bütün hedefinin kendisini *A*'dan özgürleştirmek olduğunu anlamalıdır. Ve gerçekte kendini *A*'dan özgürleştiremediğinden, çünkü o kendisidir, *A*'ya hükmetmeli ve belirli bir anda *A*'nın isteklerini değil *kendisinin* isteklerini yaptırmalıdır. *A* efendilikten köleliğe geçmelidir.

Kendi üzerinde çalışmanın birinci basamağı, zihinsel olarak kendini A'dan ayırmaya ve daha sonra gerçek anlamda ondan ayrılmış olmaya, ondan ayrı durmaya *dayanır*. Fakat tüm dikkatin *A*'nın üzerine yoğunlaştırılması gerçeği zihinde doğmalıdır çünkü bir insan *kendisinin gerçekte ne olduğunu* açıklayamaz. Fakat *A*'yı kendine açıklayabilir ve işe bununla, aynı zamanda *A* olmadığını hatırlayarak başlamalıdır."

Yukarıdaki alıntıda, kendisini *bir* olarak ele aldığı müddetçe bir insanın değişemeyeceğinin vurgulandığına dikkat edelim. Fakat insan kendisini *gözlemleyen taraf* ve *gözlemlenen taraf* olarak ayırdığında, olası değişime doğru ilk adım atılmış olur. Yani bir insan *Gözlemleyen "Ben"* ve *Kişilik* haline gelmelidir. Bu durumda içinde gözlemleyebileceği her şeyi başlangıçta A olarak, yani kişilik olarak almalıdır. İnsanlar bir kişinin içinde sadece bir şeyin hareket ettiğini zannederler ve kendilerini bir olarak aldıkları sürece başka türlü düşünemezler, dolayısıyla kendini gözlemleme fikrini çok zor bulurlar. "Neyi gözlemlemeliyiz?" diye sorarlar. Cevap: Başlangıç olarak "her şeyi." "Fakat" diyecekler, "gözlemleyebileceğim her ne ise, kesinlikle kendimdir." Cevap: "Çalışma anlamında, Hayır ve Evet." Başlangıçta gözlemlediğiniz her şeyi içinizdeki kişilik olarak almalısınız. İçinizdeki bu kişilik sizi yönetir ve onu gözlemleyebilen bölüm, başlangıçta onun karşısında çaresizdir. Şeylerin düzeni yanlıştır. Kumanda yanlış yerdedir. İçteki dıştakini kontrol edemez. Yönetmesi gereken yönetilendir ve yönetilmesi gereken de yöneticidir. Gözlemleyen içteki bölüm, kendisine "ben" diyen ve dolayısıyla onun adına hareket eden dıştaki bölümü görür ve başlangıçta hiçbir şey yapamaz. Burada, gözlemleyen bölümün her zaman gözlemlenen bölümden daha derin olduğuna dikkat edin, yani içteki dıştakini gözlemleyebilir fakat tersi olamaz. İçteki ya da gözlemleyen taraf başlangıçta çaresiz olsa da, kendisini besleyen Çalışma fikirleriyle güçlendirilmiş hale gelir. *İçteki* sadece Çalışma ile daha güçlü hale gelebilir. Hayat onu besleyemez. Sonra insan kişilikten, *A*'dan, etkisi altında olduğu makineden özgürleşmeyi istemeye başlar. Hayatın nötrleştirici kuvveti kişiliği aktif tutar; Çalışma'nın nötrleştirici kuvveti içsel gözlemleyen yönü besler. Kısaca, bir insan kendini *A*'dan, kişilikten özgürleştirmek olan hedefini anlamaya başlar. "Ve" tekrar anımsarsak, "gerçekte kendini *A*'dan özgürleştiremediğinden, çünkü o kendisidir, *A*'ya hükmetmeli ve belirli bir anda *A*'nın isteklerini değil, *kendisinin* isteklerini yaptırmalıdır. *A* efendilikten köleliğe geçmelidir."

Birdlip, 1 Mayıs 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

IX—Pasif Olma Üzerine (3)

Son makalede bir insanın kendi üzerinde çalışmasının içindeki *iki insanı* hissetmeye başladığı andan başladığı söylendi. Kişi pasiftir ve en fazla yapabileceği şey, diğerinin elinde ona ne olduğunu gözlemlemek ve kaydetmektir. Kendine "ben" diyen diğeri, aktiftir. Kendisinden birinci şahıs olarak söz eder. Kendisinin gerçek insan, kişinin kendisi olduğunu varsayar. Bir insanın kendi üzerinde çalışması, içindeki *iki* insanı hissetmeye

başladığı andan başlar, dendiğine dikkat edelim: biri pasif, diğeri aktif. Kaçınızın bu basamağa ulaştığını sanıyorsunuz? Her birinize şu soruyu sormama izin verin: "İçinizde sizin sorumluluğunuzu almaya devam edecek aktif bir yön ve ayrıca sadece seyredip durumun böyle olduğu hakkında şuurlu olabilen, bu aktif yön karşısında tamamen çaresiz olan pasif bir yön olduğunun devamlı olarak farkında olduğunuz bu basamağa açık bir şekilde ulaştınız mı?" Bu basamağa ulaştığınızı kesinlikle söyleyebilirseniz, bu bir kutlama konusudur çünkü Çalışma'nın daha ileri bütün basamakları için gerekli olan, gerçek ve çok önemli bir içsel bölünmenin içinizde meydana geldiği anlamına gelir. Çünkü aktif yönden ayrılıp gelişebilen, tam olarak bu pasif yöndür. Çalışma anlamında bir insanın tekamülü, insanın pasif tarafından bir tekamüldür, aktif tarafından değil. Fakat aktif bir yön ve pasif bir yön olarak bu içsel bölünmeye ulaşmak tam olarak bu nedenle böylesine zordur ve böylesine uzun zaman alır; başta, kişisel çalışmanın durmasına veya bir çember içinde hareket etmesine sebep olan bu kadar çok başarısızlıkla karşılaşılması da bu nedenledir.

Bu, böylesine önemli bir konu ve dolayısıyla kavranması zor olduğundan, soruyu başka şekle çevirmeme izin verin: "Kendi *mekanikliğinizi* fark ediyor musunuz ve bunu sürekli bir şekilde fark edebiliyor musunuz?" "Kendi mekanikliğini fark etmek" ne demektir? Dışsal tesirlere *reaksiyon* gösteren bir makine olduğunuzu fark etmeye başlamak, demektir. *Aksiyon* değil, *reaksiyon* gösterir. Bireysel ve şuurlu hareket olarak kabul ettiğiniz her şey mekaniktir. Başka bir deyişle, mekanikliğin ne olduğunu fark etmek, yaptığınızdan daha farklı bir şekilde davranamayacağınızı fark etmektir. Herkes *özgür* olduğunu ve hoşlandığı ya da seçtiği şekilde hareket edebileceğini düşünür. Herkes seçerek o veya bu şeyi söyleyebileceğini ya da seçerek o veya bu şeyi yapabileceğini düşünür. Çalışma bunun bir illüzyon olduğunu öğretir. Kendi üzerinde pratik çalışmada defedilmesi gereken ilk büyük illüzyonun bu olduğunu söyler. İnsan *yapamaz*. *Yapmak* için, bir insan yapmak konusunda *özgür* olmalıdır. *Yapmak* için bir insan önce *olmak* zorundadır. Ve *olmak* için bir insan bir birlik haline gelmelidir ancak o zaman *özgürdür*. Fakat şimdi olduğu haliyle insan, saflıkla öyle olduğunu hayal etse bile *özgür* değildir. *Yaptığı* her şey makinesi tarafından, yani şartlar, eğitim, taklit, fantezi, negatif haller, tutumlar, fikirler vs. tarafından içinde inşa edilmiş türde bir makine tarafından ona dikte ettirilmiştir. Bu, bu Çalışma'nın *psikolojik* öğretisindeki temel ilkelerden biridir. *İnsan yapamaz*. İçindeki *o* yapar, yani makine "yapar". Bir insan uzun ve sıklıkla acı verici içsel gözlemleme yoluyla içinde biri aktif, diğeri pasif *iki* insan olduğunu fark etme basamağına ulaşmalıdır, sözüyle söylenmek istenen budur. Aktif insan her şeyi, izlenimlere reaksiyon göstererek "yapar". Pasif insan, bir kez şuurlu bir varoluş haline geldi mi, başlangıçta hiçbir şey yapamaz. Sadece aktif adamın "yaptıklarına" dikkat eder ve şeylerin farklı olmasını ne kadar çok isterse istesin, uzun bir süre aktif adama boyun eğmelidir. Kendine karşı pasif hale gelmek Çalışma'nın ilk basamağıdır. Çok fazla içsel *dikkat* aktivitesi gerektirir. Kişiliğin *kontrolü* meselesi (*burada değil*) daha sonra gelir. Herhangi bir kontrolden önce, bir insan kendine kar-

şı pasif hale gelmenin, *her an kendisiyle* özdeşleşmemenin ne demek olduğunu çalışmalıdır, aksi takdirde sürekli bir şekilde kendisiyle özdeşleşmiş olacaktır. Bu, onun bütününü içerir –zaman içinde gözlemleyebileceği *her şeyi*– sadece kişisel olarak kötü olduğunu düşündüğü şeyleri değil, *her şeyi.* Bu nedenle sık sık, kendini gözlemleme *eleştirisiz* olmalıdır, denilir. Eleştirel olursa sadece bir parçayı gözlemleyebilirsiniz ve aslında bağlantılı olabilecek diğer parçayı gözlemlemeyi asla düşünmezsiniz. Pasif adam, henüz aktif adamdaki herhangi bir şeyi değiştirecek, yani onu kontrol edecek kadar güçlü değildir. Ne yazık ki, insanlar ta başından kontrol etmeye, *yapmaya* uğraşmaya başlarlar. Doğru kontrol noktası tespit edilmedikçe bu imkansızdır. Doğru kontrol noktası, pasif adamın yavaş yavaş güçlenmesiyle gelir.

* * *

Çalışma'da sık sık insanın hapishanede olduğu söylenir. Orijinal konuşmalar sıklıkla "hapishane" ve "hapishaneden kaçma" hakkındadır. Fakat kaçmak için bir insan ilk önce hapishanede olduğunu fark etmeli ve hapishanesinin nerede uzandığını görmelidir. Bu noktada bir zamanlar söylenmiş bir şeyi aktaracağım: "Hapishanedeki bir insanın herhangi bir an kaçmak için bir şansı olması için, her şeyden önce *hapishanede olduğunu fark etmesi* gerekir. Özgür olduğunu tahayyül ederse, o zaman hapishaneden kaçma hakkında düşünmeye nasıl başlayabilir ki? Bu fikri saçmalık olarak sayacaktır. Hapishanede olduğunu fark etmesindeki başarısızlık sürdükçe, özgür olduğunu düşünmeye devam edecektir. O zaman herhangi bir şansı yoktur. Kimse ona yardım edemez. Kimse onu, iradesine karşı ve isteklerinin tersine, zorla özgürleştiremez. Özgürlük mümkünse, gerekli olan ilk şey, insanın hapishanede olduğunu hissetmesi ve içinde olduğu hapishaneyi ve kaçma araçlarını incelemeye başlamasıdır. Ve özgürlüğü ancak uzun çalışma ve çabanın sonucu olarak elde edebilir; burada belli bir hedefe yöneltilmiş şuurlu çaba kastedilmektedir. Fakat hapishaneden kaçması için insana yardım edilmelidir. Daha önce kaçmış ve hapishane olduğunu fark eden diğerlerine bilgilerini sırayla aktarmış olanlar tarafından, ne yapması gerektiği tekrar tekrar söylenmelidir."

Yukarıdaki alıntıda söylenen şeylerde, hiçbir fiziksel hapishanenin kastedilmediğini ve ayrıca bedenin hapishane olduğunun kastedilmediğini de anlamalısınız. Kastedilen, kaçılması gereken *psikolojik* bir *hapishanedir.* Herkes kendisinin hapishanesindedir. İnsan gerçekten kendisinin arkasında durabilseydi –yani iyi de olduğunu düşünse, kötü de olduğunu düşünse kendisinin her yönünün ve her tezahürünün arkasında durabilseydi– içinde yaşadığı hapishaneyi görebilirdi. Fakat bunu yapmak için, kendine karşı *pasif* hale gelmelidir. Onları iyi de kabul etse, kötü de kabul etse bütün reaksiyonlarını pasif bir şekilde görmelidir. İyi de kabul etse, kötü de kabul etse ifade ettiği bütün fikirleri pasif bir şekilde görmelidir. Tutumlarını görmelidir. Uzun kendini gözlemleme ile bu basamağa ulaştığında, gerçekten biri aktif diğeri pasif iki insana bölünmüştür artık. Pasif adam, aktif adamın içinde veya *arkasında* durur. Bu aşamada pasif adam güçsüzdür fa-

kat aktif adam karşısında güçsüz olmasına rağmen artık *onun şuurundadır*. Hapishanesini görür. Bu, gerçek değişimin başlangıç noktasıdır. Bu yüzden daha önce sorulan soruyu şimdi size tekrar soruyorum: "İçinizde her an sizin sorumluluğunuzu alan aktif bir yön ve sadece seyredip bu aktif yön karşısında tamamen çaresiz olan pasif bir yön olduğunun farkına vardığınız bu basamağa ulaştınız mı?"

Kendinizle ne kadar az özdeşleşirseniz, kendinize karşı o kadar çok pasif hale gelirsiniz.

Birdlip, 9 Mayıs 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

X—PASİF OLMA ÜZERİNE (4)

Kendinle Özdeşleşme Üzerine

I. Bölüm—Bir odadan diğerine geçmek zorundaysanız, eğer ilk odada bağlandığınız bir şey varsa bunu yapmak imkansızdır. Koltuğunuza yapıştığınızı farz edin. Fakat yapıştığınız koltukla birlikte hareket etmek imkansız olacaktır. Ve kapı darsa, oradan geçemeyeceksiniz. Yeni bir varlık seviyesine geçmemize engel olan birçok şeye bağlandığımızı düşünmelisiniz. Bir keresinde Bay Ouspensky'nin, muazzam sayıda ceket giyindiğimizden bahsettiğini hatırlıyorum. Bu ceketleri birer birer çıkarmamız gerektiğini söyledi. Aksi takdirde, kapıdan geçemeyecek kadar cüsseli olurduk. Kendine, meziyet ve erdemine vs. inanan bir insan psikolojik anlamda cüsselidir. Bu yüzden "dar kapı"dan ya da "*iğne deliği*"nden geçemez. O bir devedir. Deve, büyük ve inatçı bir yaratıktır. Tabi ki, *psikolojik* açıdan bir deve olan insan da böyledir.

İnciller'de kendisiyle çok fazla özdeşleşmiş bir insana *zengin adam* denir. Zengin adam kendi değeri ile ilgili güçlü bir fikre sahiptir. Yapabildiğinden ve kendisi için doğru ve yanlışın net olduğundan emin olduğunu bildiğini düşünür. Böyle bir insan çok fazla *kendisiyle özdeşleşmiştir*. Bu, İsa'nın, bir devenin iğne deliğinden geçmesinin, *zengin* bir *adamın* Göklerin Egemenliği'ne girmesinden daha kolay olduğunu söylediği, İnciller'deki zengin adamdır. İnciller'de verilen vakada, zengin adam iyilik sahibi olduğunu ve yaptığı her şeyden çok erdem elde ettiğini hissetmişti. Kendisiyle özdeşleşmişti. Bu yüzden yaptığı her şey kendisinin yanlış bölümüne girdi. Bu nedenle, İsa ona şöyle dedi: "Git, varını yoğunu *sat*." (*Matta*, 19:21) Zengin adam üzgündü çünkü "sahip olduğu çok şey" vardı, yani kendisiyle ve kendi değeriyle özdeşleşmişti. Fakat vergi görevlisi, "Tanrım, ben günahkara merhamet et" diye dua ederken, "Tanrım, öbür insanlara –soyguncular, hak yiyenlere, zina edenlere– ya da şu vergi görevlisine benze-

mediğim için sana şükrederim. Haftada iki gün oruç tutuyor, bütün kazancımın ondalığını veriyorum." (*Luka*, 18:11-13) diye dua eden Ferisi kadar kendisiyle özdeşleşmiş değildi. Ferisi, kendinle özdeşleşme için çok uç bir örnektir. Şunu açıkça anlayalım: Bir insan hayatta çok iyi olabilir, görevini yapabilir, vefakarca kendisine öğretilen her şeyi takip edebilir, kahramanca tehlikelerle karşılaşabilir fakat yine de İnciller'deki *zengin insan* olabilir. Bu demektir ki, yaptığı her şeyde kendisiyle özdeşleşmiştir ve kendinden hoşnuttur. Çalışma'da, bir insan kendi *hiçliğini* fark ettiği basamağa ulaşıncaya kadar değişemez, tarzında bir ifade olduğunu biliyorsunuz. *Pratik* bir *deneyim* olarak kendi hiçliğini fark etmeye başlamak, "zengin insan" olmayı bırakmaya başlamaktır. Başka bir deyişle, *kendinle özdeşleşmeyi* bırakmaya başlamaktır.

* * *

II. Bölüm—Şimdi farklı yönlerden kendinle özdeşleşmeden bahsedelim. Kendinizle özdeşleştiğiniz *yerde*, kendinize karşı pasif olamayacağınızı söyleyerek başlayalım. Kendinle özdeşleşmiş olmak, içinizde kendiniz olarak aldığınız bir şeye bağlandığınız anlamına gelir. Farz edin ki, doğru sözlü bir insan olduğunuz fikrine bağlandınız. Bu demektir ki, kendinizle ilgili bu resme bağlandınız. Kendinizi, her zaman doğru sözlü olan biri olarak kendinize resmediyorsunuz. Dolayısıyla, nerede olursanız olun, sanki kendinizi bu resimle birlikte ele alırsınız. Bu resimden ayrı olarak mevcudiyetiniz yoktur. Siz, bu resimsiniz. Her yerde size eşlik eder, doğru söylemiyor olsanız bile fark etmez. Bu, güçlü bir şekilde yapıştığınız kendinizle ilgili resimde hiçbir fark yaratmaz. Bir an için şartlar, bazı durumlarda tamamen doğru sözlü olmadığınızı size hissettiriyorsa derhal kendinizi haklı çıkarmaya, açıklamaya, tartışmaya vs. başlarsınız, ta ki içeride tekrar tamamen rahat hissedinceye ve size hükmeden bu resimle barış halinde oluncaya kadar. Bu, kendinle özdeşleşmiş olmaktır. *Kendiyle ilgili resimlerle özdeşleşme* sınıfına ait bir örnektir. Tabi ki, resimler kalabalıktır. Fakat herkes kendisiyle ilgili özdeşleştiği özel resimlere sahiptir. İçsel uyumsuzluğumuzun ve negatif durumlarımızın kaynaklarından biri, resimlerde yatar. Sanki bir resmimize dokunulduğunda, etkilenişimizi ya gergin ya da kızgın olarak, kısaca negatif olarak gösteririz. Hakkında çok büyük miktarda resim taşıdığımızda, kendimizle çok özdeşleşmişizdir. Ve kendimizle ne kadar çok özdeşleşirsek üzülmeye, cesaretin kırılmasına, hayal kırıklığına vs. o kadar çok maruz kalırız. Tabi ki, bir insanı üzüntüye maruz bırakan sadece resimler değildir. Fakat resimler, içimizde çok kesin bir kararsızlık kaynağı oluştururlar. Resimler, kibir ve imajinasyondan oluşurlar, yani *İmajinatif "Ben"* olan Sahte Kişiliğe aittirler. Ve biz özellikle Sahte Kişiliğe ait olan her şeyle özdeşleşmişizdir. Doğrudan içsel görüşle tahayyül ettiğimiz gibi biri olmadığımızı gerçekten görebilseydik, Sahte Kişiliğin gücü zayıflardı. Bir yandan kaybeder, fakat aslında kaybettiğimizden çok daha fazlasını kazanırdık. Fakat her zaman, hatta durumun böyle olmadığını bildiğimizde bile kendimizi savunuruz. Bunun nedeni, *gurur* ve *kibir* denen iki devin, en azından başkalarına karşı boyun eğmemize izin verme-

mesidir. Ve bu nedenle sadece *kendini* gözlemleme yardım edebilir. Siz kendiniz, kendinizi görerek, kendinize boyun eğebilirsiniz. Bu yüzden *kişinin içinde* gözlemleyen yön ve gözlemlenen yön olmak üzere bir bölünme yapılmalıdır. Başlangıçta her şey pasif bir şekilde gözlemlenmeli ve eleştirmeden şuurun ışığına yerleştirilmelidir. Her zaman doğru sözlü olduğunuza dair kendinizle ilgili bir resme sahipseniz, ne kadar sıklıkla yalan söylediğinizi uzun bir süre gözlemlemelisiniz. Sadece bu *içsel farkındalık*, özdeşleşmiş olduğunuz ve bir kölesi olduğunuz resmin gücünü yok edecektir.

* * *

III. Bölüm—"Bir insan uzun bir süre kendini *bir* olarak alırsa, bulunduğu yerden asla kımıldayamaz." Evet, ama niçin? Çünkü o zaman *kendisiyle* tamamen *özdeşleşmiştir*. Onun çalışması sadece içinde iki insanı hissettiğinde başlar. Biri pasiftir ve bu gözlemleyen adamdır; diğeri aktiftir ve bu gözlemlenen adamdır. Bu aktif adam kendine "ben" der. Pasif adam, *gerçek "ben"*e giden yolun başlangıcıdır. Fakat uzun bir süre zayıftır ve hiçbir şey yapamaz. Fakat "ben" duygusu aktif insandan dışarı çekildikçe pasif adam güçlenir, ta ki pasif adamın aktif, aktif adamın pasif olduğu zaman gelinceye kadar. Yani bir tersine çevrilme meydana gelir ve artık içsel olan dışsal olanı kontrol eder, dışsal olan içsel olanı değil.

Bunu daha net bir şekilde anlayalım. Bir insan kendini bir olarak aldığı sürece farklı bir hale gelemez. Nedenini görüyor musunuz? Değişemez, çünkü *kendisiyle özdeşleşmiştir* ve içindeki her şeyi kendisi olarak alır. Düşünceleri, fikirleri, haletleri, hisleri, duyumları ve aslında her şeyi "ben" olarak alır. Hepsine "ben" der. *Özdeşleşme* hakkında Çalışma'nın söylediklerini hatırlayacaksınız. Birkaç şey anımsatacağım. "Özdeşleşme öylesine ortak bir niteliktir ki gözlemleme amacıyla onu diğer her şeyden ayırmak zordur. İnsan her zaman bir özdeşleşme durumundadır ve bu nedenle kendini hatırlayamaz... 'Özdeşleşme' en korkunç düşmanlardan biridir. İnsanın içindeki en derin köklerine kadar özdeşleşmeyi incelemek ve görmek gereklidir. Özdeşleşme, kendini hatırlama için belli başlı engellerden biridir. Her şeyle özdeşleşen bir insan kendini hatırlayamaz. *Kendini hatırlamak* için *özdeşleşmemek* gereklidir. Fakat özdeşleşmemek için bir insan her şeyden önce *kendisiyle özdeşleşmemelidir*. İçinde *iki* insan olduğunu hatırlamalıdır; biri başlangıçta sadece gözlemleyebilir ve diğeri her an onun sorumluluğunu alır, onun adına konuşur ve kendini 'ben' diye çağırır. Onu kontrol eden bu diğer adamla özdeşleşmemeye çalışmalıdır ve ondan ayrı olduğunu ve içinde *başka biri* olduğunu hissetmelidir. Fakat bu ayrım yapılmadıkça ve sürekli bir şekilde yapılmadıkça, *bir insan* olarak kalır ve onun içinde hiçbir şey değişemez."

İnsanın, her şeyle özdeşleşme durumunda olduğunu Çalışma'nın öğrettiğini göreceksiniz. Örneğin, insan *bilgisiyle özdeşleşir*. Bir insan bir tür bilgiye, mesela dünya ile ilgili bilgiye sahiptir; bir diğer insan fen bilgisine, bir üçüncüsü aşçılık bilgisine, bir dördüncüsü ticaret bilgisine, bir beşincisi kitaplarla ilgili bilgilere vs. sahiptir. Fakat her bir durumda o insan bilgisiyle özdeşleşecektir. Benzer bilgiye sahip insanların nasıl çekiştiklerini

ve sözde bilgili dünyada, özdeşleşmeye dayanan her tür olağanüstü kıskançlığın nasıl mevcut olduğunu bilirsiniz. Mesela doktorlar her zaman çekişirler. Ve her zaman kendi bilgileriyle özdeşleşmişlerdir. Aşçılar da öyledir, edebiyatçılar, askerler, papazlar, anneler vs de. Belki çocukluğunuzda bilgi ile ilk özdeşleşmeye başladığınız zamanı ve diğerlerinin bilmediği bir şeyler size söylendiğinde ne kadar memnun olduğunuzu ve bir tür güç hissettiğinizi hatırlarsınız. Özdeşleşme bir güç duygusu verir. Tabi ki, ilginizi çeken şey bilgi değildi, "gösteriş yapabilme" olgusuydu.

Şimdi Entelektüel Merkez ile özdeşleşme konusunu alalım. Burada diğer şeylerin yanı sıra *tutumlar, fikirler* ve *düşünceler* vardır. Fikirlerinizle özdeşleştiğinizi biliyor musunuz, daha doğrusu gözlemlediniz mi? Bu, kendinle özdeşleşmenin başka bir biçimidir. Tabi ki, bir fikir, siz değildir, tamamen farklıdır. Fakat özdeşleştiyseniz, "ben" duygusu ona bağlanmış hale gelir. Belki fikir sahibi olmadığınızı hissedersiniz. Her durumda, hepimiz düşüncelere sahibiz. Düşüncelerinize "ben" diyebilir misiniz? Ya da daha doğrusu, onlara her zaman "ben" der misiniz? Elbette, içsel dünyanızdaki her şeyin "ben" olduğuna inanırsanız, bunu yapmaya engel olamazsınız. Fakat aynı şekilde dışsal dünyadaki her şeyin kendiniz olduğunu söyleyebilirsiniz. Sıklıkla çok üzücü ve karmaşık düşünceler gelir. Eğer insan onlarla özdeşleşirse, bunlar bütün güçlerini kullanırlar. O zaman insan düşünceleriyle özdeşleşmiş olur. Fakat düşüncelerle özdeşleşmemek tamamen olasıdır. Aslında, bunu olabildiğince çabuk öğrenmek çok önemlidir; kendi üzerinde çalışmasında ve her şekilde insana çok yardım eder. Düşünceleri durdurmak mümkün değildir. Deneyebilirsiniz fakat sadece kendini gözlemlemede bir alıştırma olarak. Ancak kişi düşünceleriyle özdeşleşmemeyi öğrenebilir ve işe onları gözlemleyerek başlamalıdır. Bazı dolaşmış, karmaşık, ağır düşünceleri gözlemlemek çok ilginçtir; bunlarla özdeşleşmek çok tehlikelidir. Kendi içinizde bir şeyle özdeşleşmezseniz, onun gücünden kurtulmaya başlarsınız. Gelecek sefer Entelektüel Merkez açısından ve daha sonra diğer merkezler açısından kendinle özdeşleşme konusunda daha fazla konuşacağız.

Birdlip, 15 Mayıs 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

XI—Pasif Olma Üzerine (5)

Bugün *kendinle* özdeşleşmeme konusu üzerine konuşmaya devam edelim. İnsanların kendileri dedikleri bu şeyi öylesine kabul ettiklerini tekrar hatırlatayım ve sadece onu *bir* olarak almakla kalmayıp yaptığı ya da düşündüğü ya da hissettiği her şeye "ben" demesine de izin verirler.

* * *

Geçen sefer merkezler açısından kendinle özdeşleşme hakkında konuştuk ve Entelektüel Merkezden başladık. Kendini gözlemleme hakkında size ilk kez eğitim verildiğinde, içinizde onlara karşılık gelen üç insanı görebilesiniz diye farklı merkezlerin çalışmasını gözlemlemeye uğraşmanız söylendi. Entelektüel Merkezin aktiviteleri pek çoktur. Geçen sefer Entelektüel Merkeze ait *fikirler* ve *düşünceler* hakkında bir şeyler anlatıldı. Bir insan genellikle başkalarından, yazılardan vs. ödünç alınmış fikirlerle kendini tamamen özdeşleştirir. Sonra düşüncelerimizle özdeşleşmeden söz ettik. Düşüncelerimiz diğer insanlara *görünmez*, bize de. Fakat tamamen kesin şeylerdir, belirli maddelerden oluşurlar. Düşüncelerimizin *daha az* ya da *daha çok* şuurunda olabiliriz. Bir düşünceyi *gözlemlediğinizde* onunla özdeşleşmezsiniz. Bu ne demektir? Entelektüel Merkezi ve onun içinde neler olup bittiğini gözlemlemedikçe, onun aktivitelerini öylesine kabul etme eğilimindesiniz, demektir. *Düşüncelerinize inanır* veya onları öylesine kabul edersiniz. Onlarla özdeşleşirsiniz. Onlara gerçek niteliği verirsiniz ve "*ben* düşünüyorum" dersiniz ya da daha içsel bir şekilde düşüncelerinizi *siz* olarak alırsınız. Sonra üstünüzde güç sahibi olurlar ve tesirlerini sizin üstünüzde kullanırlar. Hoş olmayan bir düşünce, sıkıcı, ağır bir düşünce, kuşku dolu bir düşünce, karamsar bir düşünce, kötü bir düşünce vs. onlarla özdeşleşme vasıtasıyla tüm bu düşünceler *siz haline gelir* ve dolayısıyla siz de onlar haline gelirsiniz. Fakat *siz* düşünceleriniz *değilsiniz*. *Herhangi bir* düşünce zihne girebilir. Her tür ümitsiz, kötü, faydasız, aptalca, şekilsiz ve budalaca düşünceler zihne girebilir. Ve onların hepsine "ben" derseniz, *siz* neredesiniz? Hepsine "evet" dersiniz. Onlara rıza gösterirsiniz. Kısaca, onlarla özdeşleşmiş olacaksınız çünkü her zaman onlara "ben" diyor ve "ben"in onları düşündüğüne ve onların *sizin* düşünceleriniz olduğuna inanıyor olacaksınız. Fakat, dediğim gibi, her düşünce zihne girebilir, aynen her insanın evinize gelebileceği gibi. Düşüncelerimizin çok azı izlenmeye değerdir ve doğru bir şekilde düşünmeye başlamak için, hemen hemen rastgele zihne gelen bütün düşünceler, faydasız ya da daha kötü olarak reddedilmelidir. Bir insan aslında çok tehlikeli düşüncelere sahip olabilir, özellikle onları kendisinin düşünceleriymiş gibi kabul ettiğinde. Öylesine saftır ki, zihnine gelen bütün düşüncelerin kendisinin olduğuna ve kendisinin onları düşündüğüne inanır. Ve farkına bile varmadan hepsine "ben" der. Fakat düşüncelerini gözlemlemesi gerektiğini anlamaya başlarsa, daha sonra tamamen farklı bir görüş açısına sahip olacaktır.

Yıllar önce Bayan Nicoll ve ben Fransa'daki Enstitüden ayrılıp İskoçya'daki büyükbabamın evine gittiğimizde, büyükbabamın kütüphanesinde bulunan ve çeşitli İskoç papazlar tarafından yazılmış teolojik kitapları aylarca gözden geçirdiğimi hatırlıyorum. Hepsi de, tabi ki, tamamen biçimseldi. Hepsi de doktrin meseleleri ve yasalar hakkındaydılar ve her tür kılı kırk yaran tartışmalara kapılmışlardı. Fakat bir tanesi beni etkiledi. Yazar şöyle diyordu: İnsanlar şeytanın zihnimize birçok düşünceler gönderdiğini hatırlamalıdır ve asla onların kendi düşüncelerimiz olduğunu düşünmemeliyiz. Uzun uzadıya bu fikri açıklamış ve hatta sık sık şu ifadeyi vurgulamıştı: "Düşüncelerimiz bizim kendi düşüncelerimiz değildir." Bu,

bazı psikolojik şeyleri anlamaya başlamış bir adamdı; içinde hiçbir anlayış izi ve psikolojik seviyede söylenmiş hiçbir şey bulunmayan, her şeyin kelime seviyesinden, *taş* seviyesinden ele alındığı bütün o ölü ve berbat ciltlerin arasında onu okumak diri hava solumak gibiydi. Bu yazar, düşüncelerimizden değil, düşünmemizden sorumlu olduğumuzu söylüyordu. Bir düşünceyi düşünebilirsiniz veya düşünmeyebilirsiniz. Bir düşünce zihne girer ve sizi cezbetmeye çabalar. Başarırsa "onu düşünmeye", yani ondan düşünmeye başlarsınız. Dikkati ona vererek ve ondan düşünerek bu düşünceyi genişletmeye başlarsınız, ta ki o her yönde ve her biçimde gelişinceye kadar; sanki içinizde küçük bir düşünce ağacı gibi meyve verir ve diğer benzer düşünceleri tohumlar. Şüpheci düşünceler durumunda bu yeterince açıktır.

Bir *düşüncenin* ve *düşünmenin* aynı şey olmadığını anlıyorsunuz. Farz edelim ki Bay X yalan söylüyor, düşüncesi zihninize giriyor. Bu sadece bir düşüncedir. Muhtemelen kendinize "Bunun hakkında düşünmeliyim," dersiniz. Fakat düşünceye inanırsanız derhal onunla özdeşleşirsiniz. Şimdi düşünceleriniz Bay X'i bir yalancıya dönüştürdü. Özdeşleştiğimiz düşünceler, şeyleri çok fazla değiştirirler. Örneğin, bazı insanlar alışkanlıkla hüzünlü, çetrefil, güvensiz düşünceler sınıfıyla özdeşleşirler; bu biçim ve renkteki düşüncelerden hoşlanırlar. Bu yüzden, bu tür düşünceleri kabul edip diğerlerini reddederler. Bu düşünceler onlar için şeyleri, aynen koyu renk gözlükler gibi değiştirir. Artık bu düşüncelerle öylesine özdeşleşmiştirler ki onları göremezler. Onlar o düşünceler *olur*, bu yüzden onları gözlemleyemez ve belirli tür düşünceler olduklarını ve tamamen farklı biçim ve renklerde diğer her tür düşüncenin mevcut olduğunu göremezler. Bir insan herhangi bir tür düşünceye sahip olabilir. Herhangi bir düşünce onun içine gelebilir. İnciller'de, insanı kirletenin onun içine gelen şeyler değil, *ondan dışarı çıkan* şeyler olduğuna işaret edilir. Her tür düşünce zihne girebilir fakat onunla özdeşleşmeniz ve ondan hareket etmeniz –daha doğrusu tepki göstermeniz– başka bir meseledir. Bir düşünceyle özdeşleşirseniz ona "ben" der ve ona inanırsınız. Dolayısıyla ondan *düşünecek* veya ondan *hareket edeceksiniz*. Nasıl düşündüğünüz ve nasıl hareket ettiğiniz, *sizden dışarı* çıkandır. Zihne giren düşünce, *insanın içine* girendir. İnsanın bu düşünceden yola çıkarak ne yaptığı ve ne düşündüğü, *ondan dışarı* çıkandır. Yalan olan bir düşünceyle, yanlış bir düşünceyle, yanlış bir şekilde biraraya getiren, sahte, can sıkan, tek bir şeyi yakalayıp diğer her şeyi boşveren ya da sadece inkar eden, çelişen vs. türde düşüncelerle özdeşleşirse bir insan onlardan yola çıkarak düşünecek ve hareket edecektir. Zihni karmakarışık olacaktır. Bu Çalışma'nın fikirleri, böylece her şey doğru bir bağlantıda olabilsin diye zihni doğru düzende yapılandırmak içindir. Zihnin merkezinde Yaratılış Işını durur, yani *Varlık Ölçeği*. En yüksekten en aşağıya her şey kendi yerlerine düşer. Fakat zihin Çalışma tarafından değiştirilmediyse, bütün düşüncelerinin gerçek ve hakiki olduğunu düşünmeye devam eder. O zaman zihin, merkezi bir dikey sırığı olmadan yerin üstünde bir yığın halinde uzanan bir çadır gibidir. Bütün parçaları birbirine yanlış bir şekilde dokunmaktadır. Gergin durmamaktadırlar. Bir adam, Çalışma

eğitimiyle ve onun öğrettiklerini düşünmeyi öğrenerek, doğru düşünme ve yanlış düşünmeyi birbirinden ayırabilmeye başlar. Doğru ölçekte nasıl düşünmesi gerektiğini ve ölçekleri nasıl karıştırmayacağını vs. öğrenmeye başlar. Tüm bunlar, bütün düşünceleriyle özdeşleşmemesine yardımcı olur. Düşüncelerine bir ağırlık merkezi verir.

Bu Çalışma, bir insanın doğru bir şekilde düşünmesini sağlar. Bu yüzden, bu Çalışma'nın öğrettiklerini içeri almaya uğraşmak çok önemlidir. Eğitimde, diyelim ki Kimya ya da isterseniz bir yabancı dil öğrenirken, size öğretileni dinlemek, onu zihninizde düzenlemek ve size öğretilmiş olan hakkında düşünmek çok önemlidir. Birçok insan kendisine öğretilen şeyler hakkında asla düşünmez. Fakat Çalışma'da bu çok önemlidir. Niçin önemlidir? Çünkü zihninizde yeni bir düşünce ve düşünme sistemi inşa eder. Aslında, zihinlerinizin doğru bir şekilde çalışmaya başlamasını sağlar ki böylece gerçekten düşünmeye başlayabilsinler.

Şimdi, bir *düşüncenin* ve bir düşünceyi *düşünmenin* aynı olmadığını vurgulamama izin verin. Bir düşünce zihninize girebilir fakat siz onu *düşünebilir* veya *düşünmeyebilirsiniz*. Ve onu *düşünseniz* bile, onunla *özdeşleşmenize* gerek yoktur. Fakat zihninize giren daha yüksek ve daha aşağı, büyük ve küçük birçok farklı türde düşünce vardır ama bu daha sonraki öğretiye aittir. Şu anda fark edilmesi gereken şudur: Olası her tür düşünce size ait değildir fakat onlarla özdeşleşerek onları sizin düşünceleriniz haline getirirsiniz. Ve böyle yaparsanız, sizi herhangi bir yöne sürükleyebilirler. Bir düşünce bilimi vardır. Tüm öğretisi, fikirleri ve talimatları ile birlikte bu Çalışma, doğru bir *düşünce ve düşünme bilimi* ile ilgilidir. Bu nedenle, birkaç yıldan beri Çalışma'yı duymuş olan sizler, *düşüncelerinizde ve düşünmenizde hata bulmak* ne demektir bilmelisiniz ve yanlış düşünceleri, eksik ve bağlantısız düşünmeyi, zayıf düşünceleri, negatif düşünceleri, faydasız düşünceleri, yalan söyleyen düşünceleri vs. görebilmelisiniz. Bu Çalışma'da istenen ilk değişim, İnciller'deki gibi, *zihnin değişimi*dir. Fakat "*zihnin değişimi*"nin meydana gelmesi için, *bu Çalışma'dan* ve onun öğrettiklerinden yola çıkarak *düşünmeye* başlamalısınız. O zaman daha sonra belki *Çalışma'dan hareket etmeye* başlayabilirsiniz. Fakat her şeyden önce yeni bir düşünme şekli gereklidir. Bu yazıda Çalışma'nın öğrettiği şeylerden bahsediyoruz. O der ki, her düşünce zihne girebilir ve onlar *sizin* düşünceleriniz değildir. O der ki, onları düşünebilir veya düşünmeyebilirsiniz. Ve yine der ki, onlarla özdeşleşebilir veya özdeşleşmeyebilirsiniz. Çalışma öğretisinin bir parçası olarak bunu duyduğunuzda ve Entelektüel Merkezde kendini gözlemleyerek onu uyguladığınızda, bunun ne kadar doğru olduğunu göreceksiniz. Bunu fark ettiğinizde, kendiniz hakkında *yeni bir şekilde düşünüyor* olacaksınız.

Pratik olarak –yani deneyimle– düşüncelerinizle özdeşleşmeyerek onlara karşı pasif olabildiğinizi fark ederseniz, Entelektüel Merkez üstünde çalışmanın belirli bir basamağına çoktan ulaşmışsınızdır. Fakat kendinizi *bir* olarak alırsanız bu noktaya asla ulaşamazsınız. Tüm düşüncelerinizin, tüm duygularınızın ve haletlerinizin *siz* olduğu ya da daha doğrusu "ben kendim" olduğu illüzyonu içine saplanıp kalacaksınız. *Alışıldık uyku hali* için-

de, her an "ben" dediğiniz, *kendim* diye gördüğünüz ve tek bir kişi olarak kanıksadığınız, iyi ve kötü binlerce sakin içeren muazzam içsel dünyanın yüksekliği ve derinliğine dair hiçbir fikriniz olamayacaktır. İçinizde meydana gelen her şeye "ben" diyeceksiniz. Bu yüzden asla bulunduğunuz pozisyondan kımıldayamayacaksınız çünkü *kendinizi bir* olarak alıyorsunuz ve dolayısıyla *kendinize* karşı *pasif* hale gelmenin ne demek olduğunu asla anlamayacaksınız.

Yukarıdaki yazıda, *düşüncelere* karşı pasif hale gelmeye götüren pratik çalışmadan söz ediyorduk. Bu, *Entelektüel Merkez* üzerinde çalışmaya aittir. Yazının konusu budur. Yazı, düşüncelerle özdeşleşmeme üzerine uzun pratik çalışma hakkındadır.

Birdlip, 22 Mayıs 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

XII—Pasif Olma Üzerine (6)

Geçen sefer, Çalışma'da bir insanın düşüncelerinde hata bulabilmesi ve onlarla özdeşleşmemesi gerekliliğinden söz ettik. Bu gece, duygularımızda hata bulmanın gerekliliğinden bahsedeceğiz. Duygusal Merkezin aktivitelerine karşı pasif hale gelmek, Entelektüel Merkezin aktivitelerine karşı pasif hale gelmekten çok daha zordur. İnsan *farklı bir şekilde hissetmekten* çok daha kolayca *farklı bir şekilde düşünebilir*. Takip etmeye ve özdeşleşmeye alışkın olduğu birçok düşünceye karşı pasif hale gelmesi oldukça mümkündür fakat duygular ve heyecanlar küresi açısından durum aynı değildir. Çünkü biz düşüncelerimizden çok daha fazla duygularımızla özdeşleşiriz. Duygularımız, heyecanlarımız, haletlerimiz bizi sıkı kavrar. Canınız sıkıldığında kendinize dikkat edin. Bu günlük mutat duygusal durumla özdeşleşmemek kolay mıdır? Gülebilir, neşeli şeyler söyleyebilir, iyiymiş gibi davranabilirsiniz fakat içeride bir mengene içindeymiş gibi zaptolunursunuz. Bir tarafınızın kızgın olmak istememesine rağmen, diğer bir tarafınız kızgın olmakta ısrar eder. Ya da diyelim ki, kendini önemsemeye, kibre ait bir şeye dokunulur; onunla özdeşleşmeyi durdurmak kolay mıdır? Gücenmemek kolay mıdır? Bunun nedenlerden biri, duyguların çok hızlı olmasıdır. Çok "hızlı" bir enerji, sıradan düşüncelerde kullanılandan çok daha hızlı bir enerji ile çalışırlar. Diğer neden, çok ender olarak duygularımıza bakmamızdır. Onları gözlemlemeyiz çünkü onları kanıksamışızdır. Duygusal hayatımız çok yoksul bir şeydir. Fakat ne kadar yoksul ve nahoş ve bayağı olduğunu fark etmeyiz. Fark etseydik ondan hoşlanmamaya başlardık. Mutat duygusal durumlarımızdan hoşlanmamaya, hatta onlardan nefret etmeye başlardık. Fakat bu şuur basamağına ulaşmamız, hatırı sayılır bir zaman alır. Pratikte her zaman negatif, bayağı, kıskanç ve

önemsiz olan, kısaca hoş olmayan mutat duygusal durumlarımız hakkında gerçekten şuurlu olmadığımızı söylemek hiç de yanlış olmaz. Hoş olmayan duygulara olan sevgimiz olağanüstüdür ve sadece başkalarına hoş olmayan duygularımızı iletmekten, onları bulaştırmaktan değil; hoş olmayan, rezalet vs. şeyler *duymaktan* da çok fazla hoşlanırız. *Ne yapmakta olduğumuzu bilmeyiz. Her şeyi tamamen uyku içinde yaparız.* Duygularımızı göremeyiz çünkü onlarla çok fazla özdeşleşmişizdir. Mutat duygularımızı açık bir şekilde görebilseydik, dehşete düşerdik. Fakat neyse ki onları göremeyiz, sırf onlara tahammül edemeyeceğimiz için. Duygusal hayatımızın niteliğini görmek bizi çıldırtırdı. Hepimizde kendimize ait soylu resimleri var. Ve Çalışma asla tahammül edemeyeceğimiz bir şeyi *görmemize* izin vermez. Onun hareketi çok yavaş, çok tedricen, çok naziktir. Fakat duygularımızın *sonuçlarını* görebiliriz ve başlangıç noktası budur. Mesela, insanları incittiğimizi görebiliriz. Fakat bunun farkına varsak bile, başkalarının incinmesine neden olan –ki bu bizim hatamızdır– nahoş, hain ya da iğrenç duygulara sahip olduğumuzu fark etmek için yıllarca kendimizi gözlememiz gerekebilir. *Uyanmanın* çok uzun ve acı veren bir süreç olduğunu anlamalısınız. Uyanmak; *kendimiz* hakkında, neye benzediğimiz hakkında giderek daha fazla *şuurlu* hale gelmektir. Duygusal alanda bu çok zordur. İnsanlar başkaları için en iyisini yaptıklarını çok sık tahayyül ederler; realitede ise, gerçekten utanmaları gereken en nahoş duygularını, en acıtıcı, en zararlı ve sıklıkla en iğrenç duygularını ifade etmekten başka bir şey yapmamışlardır. Aslında nahoş duyguları ifade etme, sık sık hayatta "samimi olma" ya da "yardım etmeye çalışma" vs. adı verilen şeydir. İnsanlar aslında birbirine her tür nahoş ve berbat şeyi söylemenin iyilik olduğunu düşünür ve tatlı bir şekilde gülümserlerse yardımseverlik ve iyi niyet uyguladıklarını zannederler. Duygusal durumlarımız açısından problem budur. Yardımsever ya da iyi niyetli değiliz ve yapılması gereken şeylerin başında bunu en dipten fark etmek ve ondan nefret etmek gelir. Her şeyde kendimizi severiz. Kibrimizi tatmin eden her şeyi severiz ve dolayısıyla bizi pohpohlamadıkça komşularımızı sevmeyiz. Ve içimizde, diğer insanları daha fazla anlayan ve hatta bizi pohpohlamasalar bile onlar için kaygılanan daha iyi "ben"lere sahip olsak bile kendine düşkünlüğe, bencilliğe, kibre ait daha küçük, daha bayağı "ben"ler; belki uzun bir kendini gözlemleme zaman aralığından sonra ya da kişiliği pasifleştiren şiddetli hastalıkların bitkinliği tarafından hareketsiz duruma getirilmeleri haricinde, genellikle çok daha güçlü olduklarını ispatlarlar. Ölüm anında insanlar sadece diğerlerinin kendilerini bağışlamalarını dilerler çünkü artık küçük "ben"lerde değillerdir. Fakat kibrin bu kırılışı, Çalışma'nın hareketiyle –yani kişinin gerçekten ne olduğu ile ilgili şuurunun artması vasıtasıyla–, uzun ve sabırlı kendini gözlemleme aracılığıyla ve hayatın hayal ettiğimiz gibi olamayacağını fark etmenin tüm içsel acısıyla *aşamalı olarak* meydana gelebilir.

Gösterişli, benlik-erdemli, kibirli, bencil, kendini takdir eden, kendine değer veren, kendini beğenen, kendine önem veren, gururlu, kendinden heyecan duyan vs. bir insanın taslağını çizelim. Bu insan kendisiyle çok

fazla özdeşleşmiştir. Bu insan *zengindir:* "zengin adam" (ya da zengin kadın). Bu tür insanlar *yapamayacaklarına* dair hiçbir fikre sahip değillerdir. Bu fikir onları ürkütür. Ayrıca *bilmediklerine* dair de hiçbir fikre sahip değillerdir. En iyisini bildiklerinden emindirler. Sadece kibirleri bir engele rastladığında ya sıkıntı hissederler ya da çok öfkelenirler fakat kendilerini göremezler. Övgü ve şükranla memnun edildiklerinde çok nazik olabilirler. Uygun takdiri alma ve çok doğru davranıldıklarını hissetme şartıyla yoksullara yardım ederler, zor durumda olanlara para verirler. Bu tür insanlar mekanik hayatta çok faydalı olabilirler fakat hayatın *tamamen tersi* bir *işaret* altında olan Çalışma'da kendilerini bir kayıp olarak bulabilirler. Yıllar önce Çalışma'daki bu tür insanların biraraya gelip Çalışma'nın "gerçekten ilerlemesini" sağlamaya karar verdiklerini hatırlıyorum. Her şeyin çok yavaş olduğunu ve hızlı bir şekilde büyük bir başarı sağlayabileceklerini hissettiler ve hiç şüphesiz, kendilerini Albert Hall'daki ya da bu tür yerlerdeki bazı büyük toplantılarda sahnede oturur ve binlerce insanı selamlar şekilde resimlediler. "Zenginlik"leri (psikolojik olarak konuşuyorum) sayesinde Çalışma'yı genişletebileceklerini hissettiler. Fakat Çalışma insanın "yoksulluğu"ndan gelişir. Çalışma bir insanın içindeki zengin kişilikten gelişmez, açlık çeken ve gerçek olan özden gelişir. Bu yüzden Çalışma *her şeyi tersine çevirir* ve aktifi pasif, pasifi aktif yapar. İçinizden biri, bu Çalışma hayatta büyük bir başarı olsaydı ve gece gündüz yayılsaydı, hiç içsel gizli kuvvet ve anlam yitirmeyeceğini gerçekten zannediyor mu? Bunu kendiniz için düşünüp çözümlemenizi öneririm. Kendi payıma, bu Çalışma'nın hayatta asla bir başarı olamayacağını ve hakkında açık bir şekilde asla yazılamayacağını, dolaylı olarak saklanacağını çok erken fark ettim. Ve derinden düşünürseniz, yani kişilik ve öz açısından aktif ve pasif işaretler fikrinden düşünürseniz, niçin böyle olması gerektiğini göreceksiniz.

Şimdi, *hoşlanılanlara* ve *hoşlanılmayanlara* karşı pasif hale gelmek meselesini alalım. Bu, şeylerin sorumluluğunu alan ve bizi kontrol eden aktif "kendimize" karşı pasif hale gelme genel öğretisi açısından Duygusal Merkez üzerinde Çalışma'nın parçasıdır. Hoşlandığınız ve hoşlanmadığınız şeyleri ve bu aptal şeylere kendinizi nasıl *harcadığınızı* gözlemlemeye çalışın. Bu etkiye karşı Çalışma'da bir alıştırma vardır: "Bir süre için hoşlandığınız şeylerden hoşlanmamaya ve hoşlanmadığınız şeylerden hoşlanmaya çalışın." Entelektüel Merkez açısından da benzer bir alıştırma vardır, ki bundan daha önce bahsetmiştim, yani "Hangi fikirlerin tarafını tuttuğunuzu gözlemlemeye ve diğer tarafın lehinde konuşmaya çalışın." Mekanik olarak hoşlanılan ve hoşlanılmayan şeylerle özdeşleşmiş olmak, kişiyi *duygusal alışkanlıkların* baskısı altında tutar. Hoşlanmadıklarınızdan kolaylıkla hoşlanmanız ve *tam tersi*, çok sık meydana gelir. Mekanik olarak hoşlandıklarımız ve hoşlanmadıklarımız, çok aza dayanır. Her an değişirler. Fakat onlara çok fazla önem atfederiz. Ve sıklıkla Çalışma'da hoşlanmadığınız insanlardan hoşlanmaya başladığınızı keşfedersiniz. Bu, değişmekte olduğunuzun bir işaretidir. Fakat anlık olarak hoşlandığınız ve hoşlanmadığınız herkesle özdeşleşirseniz değişemezsiniz. Burada bir şey yardım edebilir, yani her zaman bitmez tükenmez bir şekilde hoşlandıklarınız ve

hoşlanmadıklarınız hakkında *konuşmamak* ve yaygara koparmamak. Bazen insanların tek konuşma şekli, nelerden hoşlandıkları ve nelerden hoşlanmadıkları hakkındadır. Sanki bunun gerçekten önemli olduğunu sanırlarmış gibi. Hiçbir konuşma biçimi daha benlikçi ve yorucu değildir. Kısa bir süre için, ara ara, mekanik olarak hoşlandıklarınız ve hoşlanmadıklarınıza karşı şuurlu bir şekilde pasif olma pratiği yapmak çok faydalıdır fakat her zaman değil, özellikle ne istediklerini söyleyemeyecek kadar mekanik olarak ürkek olan insanlarda. Genel olarak konuşursak, Çalışma her zaman *içinizdeki mekanik* şeylere karşıdır. Hoşlandıklarınız ve hoşlanmadıklarınız *mekanik* olarak yeterli değilse, daha fazlasına sahip olmalısınız ya da *tam tersi.*

Hoşlanılanlar ve hoşlanılmayanlara karşı pasif olmanın bir yönünden söz edelim. *Çağrışımlara* karşı pasif olmak hakkında konuşalım. Bildiğiniz gibi Çalışma, her şeyi çağrışımdan hareketle görürüz, der. Yine de aynı anda hem tanıdık bir yerde olma hem de yabancı bir yerde olma duygularına sahip olabilirsiniz fakat bu duygular bizim aynı bölümümüzde değillerdir. Salt çağrışım ile nesneler, merkezlerin mekanik bölümlerinde yaşayan küçük "ben"lerimize bildik görünebilir ama bunlar, daha şuurlu "ben"lerden görüldüğünde yabancıdırlar. Bu yüzden biz bazen bir diğer insana, ilk defa görüyormuş gibi "bakarız". *Bir an için çağrışımlar olmaksızın* görürüz. O zaman izlenimler mekanik kişiliğin mekanizmasının ötesine düşer. Bu durumda her şey garip, alışılmadık ve canlıdır. İzlenimler öz üzerine düşer. Çağrışımlar nedeniyle şeylere alışırız, böylece artık birbirimizi veya aslında hiçbir şeyi görmeyiz, sadece tamamen özdeşleştiğimiz çağrışımları görürüz. Diğer insanı çağrışımlarımızla ele alırız. Bu çağrışımlarla özdeşleşiriz ve dolayısıyla o kişiyi gördüğümüzü ve bildiğimizi düşünürüz. Çalışma'da, özdeşleştiğimiz ve yanılmamıza neden olan *çağrışımları* gözlemlemek tamamen olasıdır. Özellikle başkaları hakkındaki çağrışımları gözlemlemek, eğer kişi *onları tanımadığını* fark etmeye başlarsa oldukça mümkündür. Örneğin, insanlar birbirlerini bildiklerini varsayarlar. Bu bir illüzyondur. Birbirimize neredeyse görünmezizdir. Fakat "bildiğinizi" düşünürseniz mekanik çağrışımlar olmaksızın "görebilmeniz" mümkün olmaz. Bu demektir ki size tanıdık gelmelerine rağmen diğer insanları *bilmediğinizi* fark ederek başlamalısınız. Ve dolayısıyla her şeyi de. Gerçekte *bilmeyiz.* Fakat bildiğimizden eminizdir. Bilmiyor olduğunuz ve asla bilmediğiniz fikrinden başlayın. *Cahillikten* başlayın. Bu, "yoksul" yöndür. Ve bu, yeni yaşam verir çünkü yeni izlenimler, yeni bakış açıları, yeni anlayış edinmeye başlarsınız. İzlenimler öze düşerse yeni bir şekilde görürsünüz. Kendisiyle çok fazla özdeşleşmiş "zengin" bir insan, çağrışımlar olmadan görmeyi veya bir insanın gelişen noktası olan öze düşen yeni izlenimler edinmeyi bekleyemez. Her zaman çağrışımlarda, yani geçmişte yaşayacaktır. Ayrıca inatçı bir insan, doğruyu ve yanlışı bildiğine inanmış bir insan, gizliden veya açıkça kendine aşık olan ve kendinden, erdeminden, bakış açısından emin bir insan, kendisiyle tamamen özdeşleşmiş böyle bir insan kendini ikiye bölemeyecektir. Yani pozisyonunu kımıldatamayacak ve Varlık Ölçeğinde her zaman *nerede* ise ve *ne* ise orada kalacaktır. Bu ölçekte *nere*

de ve *ne* aynı şeydir. Yani bir insanın varlık seviyesinde bulunduğu *yer*, aynı zamanda onun *ne* olduğudur. Kendinizi pasif bir şekilde görmeye başlarsanız; aktif, kendinden hareket eden –kendini "ben" diye çağıran, benim durumumda "Maurice Nicoll" diye çağrılmayı bekleyen– yönünüz tarafından zincirlenip sabitlendiğiniz varlık seviyesini görmeye başlarsınız. Bu yön, herkeste, tahtı ele geçirip oturur. İnsanın bu yanlış psikolojik durumuna karşılık gelen sayısız efsaneler, meseller ve mitler vardır. Böyle bir şeyin aslında herkeste meydana geldiğine, herkesin tahta çıkmış yanlış bir Hükümdara sahip olduğuna ve bunun kişinin başına çok zaman önce geldiğine inanmakta zorluk çekilebilir. İnsan en azından evinin içinde *efendi* olduğunu düşünebilir. Durum kesinlikle bu değildir. İçsel dünyanızın tahtında, yani kendi psikolojinizde gerçek *efendi* oturmamaktadır. Her şeyi geçmiş çağrışımlardan görürseniz, hiçbir şeyi farklı bir şekilde göremeyeceğinizi anlamalısınız. Başka bir insanı gördüğümüzü zannedebiliriz fakat bu, çağrışımlarımızdan olacaktır. Bu şekilde, birbirimizi, birbirimiz hakkındaki çağrışımlarımızın hapishanesinde tutarız. Başkaları hakkındaki fikirlerimizi çoktan oluşturduk. Bu yüzden, diğerlerinin, çağrışımlarla onlar hakkında düşündüklerimizin ötesinde var olmalarına izin vermeyiz. Bu, büyük bir trajedidir. İnsanlara izin vermek, yani onların farklı olmalarına izin vermek; *bizim* onlara izin vermemize bağlıdır. Yani onları, mekanik çağrışımlarımızla hayal ettiğimiz şekilde kalmaya zorlamamamıza bağlıdır. Bütün anne ve babalar çocuklarıyla bu zorluğu yaşarlar. Fakat bu, hayattaki her tür diğer ilişki için de geçerlidir. Bir kere birbirimize "tanıdık" hale geldikten sonra birbirimizi çağrışımlarımız vasıtasıyla gördüğümüzü hatırlayın. Anlamadığımız şey; bir insanı onun hakkındaki çağrışımlarla görmenin, o insanın gerçekte nasıl olduğuyla hiç ilgisi olmadığıdır. Diğer insanları *çağrışımlar olmadan* görmeye çalışın. Bu yeni bir şeyin başlangıcıdır. İnsanların diğerleri hakkında tamamen yanlış çağrışımlara sahip olması ve onlar hakkında asla gerçek bir bakış yakalayamaması sık sık olur. Kişisel olarak ben, bu Çalışma'da diğerlerini ne kadar az "bildiğimi" keşfettim. Eminim asla, "Bu insanı biliyorum. Bütün hayatım boyunca bu insanı bildim," diyemem. Bu kadar çok kelimeyle tam olarak söylenen şey, kişiyle ilgili birkaç çağrışımınız haricinde o insan hakkında hiçbir şey bilmediğinizdir.

* * *

Bu Çalışma'da en zor şeylerden biri, kibriniz darbe aldığında sebatla devam etmektir. Bu sadece, farkında olmadan ne kadar çok şeyi kibrimizden yaptığımızı gösterir. Hayatın tüm patlayıcı, öfkeli, kavgacı alınganlığı iki duygusal devden dolayıdır: Gurur ve Kibir. Başarılı olmadığınızın söylendiği bir şeyi yapmaya devam edebilir misiniz? Kibriniz gücenmiş olabilir fakat gururunuz yardım edebilir. Yine de devam edebilirseniz, tamamen kişilikten değil de belki içten, daha derin ve dolayısıyla daha gerçek bir şeyden hareket ettiğinizden tamamen emin olabilirsiniz. Fakat gücenmiş kibrin imdadına yetişen şey, sadece *dışarıya dönük* bir gurur olabilir. Aynı zamanda kişi *içeriye dönük* gurur vasıtasıyla bu Çalışma'ya yapışabilir ve sonunda, yüzeysel duygularla hiç ilgisi olmayan fakat Çalışma'nın

kendisine gerçekten değer vermekten kaynaklanan gerçek nedenler bulabilir. Bu, benlik duygusunun ötesindeki duyguya ulaşmaktır. Bu Çalışma'nın tam gelişmiş bir okulunda, Kibrinize neredeyse her gün vurulur ve birçok kişi kızgınlık içinde ayrılır. Fransa'daki Enstitüye girerken hepimize şöyle dendi: "Kişilik burada mevcut olmak için neredeyse hiçbir hakka sahip değildir." Fakat biz bu cümleyi sadece duyduk. Anlamının farkına varmadık; daha sonra vardık. Çok daha yüksek bir ölçekte olanından söz edecek olursak, "ona gücendikleri" için kaç kişinin İsa'yı bıraktığını anımsayalım. Bu, onların kendi değerlerinin kibri ile duygusal olarak özdeşleştikleri anlamına gelir. Böyle olmak gerçekten bir baş belasıdır. Niçin bunu söylediğimi, eğer zaten bilmiyorsanız, öğreneceksiniz. Fakat tüm bunların daha derin bir tarafı vardır; yani Çalışma'nın gerçekten sizi, kendinizle karşı karşıya getirdiği yer. Burada, insanların çalışmayı unutup kendilerini sadece kaybolmuş hissettikleri yerin bulunduğu nokta uzanmaktadır. Burası, kişinin ne olduğu ile duygusal olarak bu kadar özdeşleşmemeyi arzulama olasılığının bulunduğu yerdir. Uzaklaşamadığınız ve artık sizi harekete geçirmeyen, kışkırtmayan bir illüzyona yapışmış olmaya benzer. Buna rağmen, "ben" dediğiniz bir illüzyona "yapışmış" olduğunuzu ve illüzyonun ötesinde gerçek şeylere –yani aynı şeyler fakat farklı bir şekilde– sahip olmaya başlayabileceğinizi fark etmeye başlamalısınız.

Kendine, *A* denen bu kişiye, yaratıcısının kontrolünden çıkıp mahvolmasına neden olan bu aktif Frankenstein canavarına; kişinin küçük dünyasına yaklaşan ve onun sorumluluğu alan; sanki "ben"miş gibi konuşan ve her telden çalmaya devam eden; dindar ve korkak olduğu kadar tumturaklı ve övüngen olan bu kişiye karşı pasif hale gelmenin birçok zorluklarından birini temsil eden, duygusal olarak özdeşleşmiş olmanın başka bir yönünü alalım. Bağlandığınız bu canavar, bu *makine* hakkında ne düşünüyorsunuz? Ondan hoşlanıyor musunuz? Herkes makinesine bağlıdır. Çalışma'nın, herkesin birer makine fakat farklı türlerde makineler olduğunu öğrettiğini hatırlayın: Bazıları Bren tabancaları gibi gürültülü ya da daktilolar gibi tıkırtılı; bazıları ise dış koridordaki elektrik saati kadar sessizdir. İnsanlar kendilerini başkalarıyla karşılaştırır. Yani makineler kendilerini makinelerle karşılaştırır ve karşılaştırma vasıtasıyla kendileriyle özdeşleşirler. Gürültülü bir makineyseniz belki sessiz bir makineye göre üstün olduğunuzu hissedersiniz. Ve sessiz bir makineyseniz, gürültü bir makine olmadığınız için Tanrı'ya şükredersiniz vs. Bu duygusal olarak kendinle özdeşleşmenin, yani kendinden hoşlanmanın kaynaklarından biridir. İnciller'de insanın *kendinden nefret eder* hale gelmesi gerektiği söylenir. Bu Çalışma farklı dil kullanır fakat aynı derin anlama sahiptir. Çalışma, bir insanın kendine karşı pasif hale gelmesi gerektiğini söyler. Fakat insanın hayata alışkın olduğu şekilde reaksiyonunun tersine davranmak çok acı vericidir. Çok fazla kaybettiğinizi hissedersiniz fakat gerçek anlamda hiçbir şey kaybetmiyorsunuzdur ve bir süre sonra, içinize geçen yeni yaşam formlarını hissetmeye başlarsınız. Aynı sahneye geri gelirsiniz fakat farklısınızdır. O aynı dışsal dünyadır fakat onu tamamen farklı bir şekilde ele alırsınız. Onlar aynı tür şeyler, aynı tür olaylardır fakat onlarla tamamen farklı bir şe-

kilde ilişkidesiniz. Hatta onlar aynı insanlardır fakat onları tamamen farklı bir şekilde görür ve hissedersiniz. Bir varlık ve deneyim seviyesinden yeni bir seviyeye geçerken, acı dolu bir boşluk vardır. Tanıdık bir şeyden ayrılmak gibidir bu. Çalışma'ya devam ederseniz, bir süre sonra, bir kez daha her şeyi tam olarak fakat farklı bir seviyede, yani *yeni bir şekilde* deneyimleyebildiğinizi keşfedersiniz.

Birdlip, 5 Haziran 1943

İÇSEL KALE ALMA ve DIŞSAL KALE ALMA

XIII—Pasif Olma Üzerine (7)

Çağrışımlar

Zihin, Çalışma fikirlerini düşünmeye alışmalıdır. İnsan sadece kendi fikirlerinden düşünebilir. Her zaman alışılmış fikirlerinizle düşünürseniz, düşünceleriniz her zaman aynı çemberi izleyecektir. Zihninizde hep aynı çember üzerinde dolanacaksınız. Genellikle, bu bizim mutat durumumuzdur. En son ne zaman sizi herhangi bir yere götüren bir düşünceye sahip oldunuz? Çalışma fikirleri zihni değiştirmek içindir. Çok güçlüdürler. Bir Çalışma fikrinden düşünmek –mesela, yeryüzü üzerindeki insan uyumaktadır ve her şeyin karmaşık olmasının gerçek sebebi budur, gibi– bu şekilde güçlü bir fikirden düşünmek, yeni bir şekilde düşünmektir. Bu demektir ki zihinde *yeni* bağlantılar ve çağrışımlar yapılır ve psişik enerji yeni yollardan geçmeye başlar. Bu her zaman iyi bir deneyimdir. Bu şekilde yeni bağlantılar yapmak zihni açar ve yeni kuvvet verir. Her zaman aynı şekilde düşünmek, sık sık söylendiği gibi, bir çayırı her zaman tam olarak aynı dar patika üstünde aşağı yukarı yürümeye benzer. Sonuç, tam buradaki çimenlerin işe yaramaz duruma gelmesidir. Fakat bu çok aşağıdaki gezegen üstünde tabi olduğumuz muazzam mekanik çekiş yüzünden, düşünce alışkanlıkları çabucak oluşur ve hayat boyunca sürüp gider. Bu nedenle tipik çağrışımsal düşünce yollarına karşı pasif hale gelmek, özellikle onların gerçek olduklarını otomatikman kabul ettiğimiz için, çok zordur. Bizim için gerçek olan, zihin alışkanlıklarımızdır. Tabi hiçbir şey şundan daha açık değildir: İnsanlar düşünme şekilleriyle öylesine özdeşleşmiş hale gelirler ki hiçbir şey onları değiştiremez. Fakat bu sadece başkalarını kapsamaz. Kendimizi de kapsar. Aynen duygu alışkanlıklarımız, hareket alışkanlıklarımız ve iştah alışkanlıklarımız olduğu gibi *zihin alışkanlıklarımız* –Çalışma böyle der– olduğunu fark etmeyiz. Alışkanlıklar bütün merkezlerde mevcuttur çünkü merkezler, aynen ülkenin bir ucundan öbür ucuna uzanan tren istasyonları gibi, bir çağrışımlar ağı ile kaplanmış hale gelirler. Yeni bir makine ile başlayabilseydik her şey farklı olurdu. Fakat kirli ve

aşınmış bir makine ile başlıyoruz. Fakat böyle olsa bile, (başlangıç olarak) zihnin ve duyguların tipik alışkanlıkları ile özdeşleşmeyerek elde etmeye değer çok şey vardır.

Başka bir resim alalım. Düşüncenin fiziksel enstrümanı beyindir. Beyin 14 milyar kadar ayrı sinir hücresi içerir; her biri yaklaşık 100 kol veya bağlantı ile diğer sinir hücrelerine bağlıdır. Çok indirgenmiş bir ölçek üzerinde, sade bir diyagram olarak bunu resimleyelim.

Üç beyin hücresini gösteren diyagram

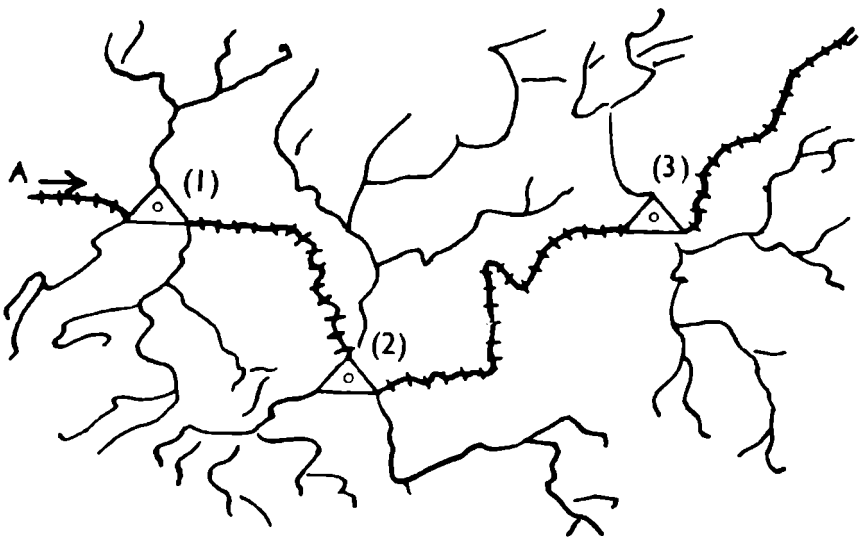

Bu küçük diyagram, gözlemleme altındaki alana A'dan giren bir sinirsel ya da psişik itkiyi gösterir; bu itki, ++++++++++ kalın çizgileriyle gösterilen tek bir yol vasıtasıyla önce (1) no.lu sinir hücresi, sonra (2) no.lu sinir hücresi ve daha sonra (3) no.lu sinir hücresi içinden geçer. Fakat A'dan giren bu itkinin birçok başka yollar katedebileceğini fark edeceksiniz. Ve her biri 100 kol ya da dal ya da bağlantı ile birlikte 14 milyar beyin hücresi olduğunu hatırlarsanız, bir şevin ne kadar çok yolla alınabileceğini, yani teorik olarak bir itkinin ne kadar çok sayıda farklı yol boyunca seyahat edebileceğini fark edeceksiniz. Fakat alışkanlıklar yüzünden itkiler alışılmış yolları bulurlar ve dolayısıyla aynı sonuçları üretirler.

Bir izlenimin alabileceği sonsuz sayıda olası yolları imgelemeye çalışın. Fakat aslında mesele, her zaman çok kullanılmaktan aşınmış birkaç yol boyunca üstünde yürüdüğümüz çimenlik gibidir. Yani biz *çağrışımlarla* yaşarız. Çağrışımlarla düşünür ve çağrışımlarla hissederiz. Ve elbette çağrışımlarla hareket ederiz ve genel olarak konuşursak, bu tam olarak böyledir; fakat bu kadar sıklıkla yanlış bir şekilde hareket ettiğimizden bu çağrışımlar-

dan bazıları önünde sonunda bozulmalıdır. Fakat burada sadece çağrışımsal düşüncelerden ve çağrışımsal duygulardan ya da heyecanlardan söz ediyoruz, yani mekanik düşünme, mekanik hoşlanma ve hoşlanmama, mekanik negatif heyecanlar vs. Tamamen farklı bir açıdan konuşursak, Çalışma der ki, kendimizin *bodrumunda* yaşarız. Bodrum, merkezlerin mekanik bölümleri, demektir. Entelektüel Merkezin bodrumu, biçimlendirici bölümdür, yani Entelektüel Merkezin hareket bölümü. Duygusal Merkezin bodrumu, onun hareket ya da mekanik bölümüdür. Bu bölümlerde neredeyse tamamen mekanik çağrışımlarla yaşarız. Kalkar, esner, kahvaltı eder, mutat sözlerimizi söyler, mutat fikirlerimizi ifade eder, mutat cümlelerimizi kullanır, mutat şakalarımızı yapar, mutat hoşlandıklarımızı ve hoşlanmadıklarımızı sergileriz vs. Bu anlamda bodrumda yaşarız ve aynı zamanda, neredeyse aynı anlamda, *çağrışımlarla* yaşarız. Bir şey eksikse, alışılmadık bir şey olursa şaşkına döner ve muhtemelen gereksiz heyecan yaşarız. Fakat her şeyi salt bir bakışta tanımak, her şeyin alışılmış ve tanıdık olması şartıyla memnun oluruz. Bu bizim mekanik hayatımızdır. Hepimiz kendini gözlemleme vasıtasıyla bunun iyice farkında olmalıyız. Ve farklı olmak için bir arzu hissetmezsek, niçin farklı olmamız gerektiğiyle ilgili de bir neden yoktur. Fakat bir insan mekanikliğini fark ettiği yerde bu uyanma noktasına ya da bu kendinin şuurunda olma noktasına ulaşabilir ve ilk önce bir hayli şaşırmaya başlar, sonra belki rahatsızlık hissetmeye ve sonunda kendinden hoşnutsuzluk hissetmeye başlar. Tabi ki, sadece belirsiz bir şekilde kendinden hoşnutsuzluk hissetmek faydasızdır. Çoğu kişi bunu yapar. Birçoğu, kendi değeri ile ilgili bir his ve bir ümitsizlik hissi arasında gidip gelir. Fakat bu, insanı hiçbir yere götürmez. Sadece sarkacın sallanışıdır. Hoşlanmadığımız şey saptanmalıdır. Örneğin, *çağrışımsal düşünme* yönünden Entelektüel Merkez üzerinde çalışma açısından, kişi değiştirmek istediği ve *pasif* hale gelmek istediği bir dizi tipik çağrışımlar veya düşünceler zincirini gözlemlemelidir. Bu demektir ki, kişi buna "ben" dememeli ve bunu düşünenin "ben" olduğuna inanmamalıdır; bunu düşünen, çağrışımlar makinesidir. *O,* bunu düşünüyor, "ben" değil. Özdeşleşmemek için, tüm "ben" hislerini bir şeyden çekip almalısınız. Fakat bildiğiniz gibi, çok uzun bir süre içimizdeki her psişik olayı, yani her düşünce ve hissi "ben" olarak *–kendimiz* olarak– aldık. Ve içsel psişik dünyamıza karşı bu tutum, duyularımızla dışsal dünyaya karşı aynı tutumu takınmak kadar ahmakçadır. Masayı *kendim* olarak, "ben" olarak almıyorum. Aynı şekilde, düşüncelerimi de böyle almama gerek yoktur.

"Bodrumda yaşamak", yani merkezlerin mekanik bölümlerine ait çağrışımlarda yaşamaktan söz ettik. Bu gece, Çalışma öğretisine göre bizim için mümkün olan *üç* çağrışım kategorisinden söz etmek istiyorum, yani istemsizce üretilen çağrışımlar, istemli olarak üretilen çağrışımlar ve Çalışma fikirleriyle bağlantı vasıtasıyla içimizde kurulmuş, daha yüksek bir düzenin çağrışımları. Bu üç kategoriyi birer birer ele alalım.

Çağrışımlarımızın ana bölümü *istemsiz* üretilmiştir. Bunlar özetle, şartlar tarafından meydana gelen çağrışımlardır; mesela şöyle: Çocuk bir armut yerken içinden iğrenç bir kurtçuk dışarı çıkar. "Armut", onun tadı, ko-

kusu, şekli vs. sırf bu iki şey birlikte meydana geldiği için "iğrenç kurtçuk" ile bağlı hale gelir. Dolayısıyla bir çağrışım iki şey arasına yerleşir: biri hoş, diğeri nahoş. Aynı deneyim tekrar meydana gelirse, büyük bir ihtimalle o kişi armutlardan hiçbir zaman fazla hoşlanmayacaktır ve bu, sırf makineye *istemsizce* yerleşen bir çağrışımlar yolundan dolayıdır. "Armut" objesi, otomatikman "kurtçuk" objesini çağrıştıracaktır. Ya da "armut" kelimesini duyan sekreter* hemen "kurtçuk" kelimesini ekleyecektir. Ya da daha tam anlamıyla, bir armudun görünüşü bir rulonun dönüşünü başlatacaktır ve bu da otomatikman "kurtçuk" anısının kayıtlı olduğu başka bir rulonun dönüşünü başlatacaktır. Anlatılmak istenen şey, hepsi mekaniktir –bir mekanizma– ve *istemsizce* oluşturulmuştur. Burada sadece şunu ekleyeceğim; hastalıkların büyük bir çoğunluğu alışkanlık haline gelmiş istemsiz çağrışımlardan dolayıdır.

Şimdi, istemli adı verilen bir sonraki çağrışımlar sınıfına gelelim. Her türlü eğitim vasıtasıyla makinede oluşturulan çağrışımlar, bu sınıfa aittir. Bu çağrışımlar, istemsiz çağrışımlarla karışmış olsalar da istemsizce değil, istemlice yerleştirilmiştir. Okuma ve yazma öğrenmiş bir insan, kısmen bir başkasının iradesiyle ve kısmen kendi iradesiyle kendi içine *istemli* olarak yerleştirilmiş özel ve çok karmaşık bir çağrışımlar setine sahiptir. Ata binmeyi ya da patenle kaymayı öğrenmiş bir insan da yine hareket merkeziyle bağlantılı *istemli çağrışımlara* sahiptir. Bir matematikçi olmuş bir insan da benzer şekilde, zihninde uzun sürede oluşturulmuş, kasten edindiği çok karmaşık istemli çağrışımlara sahiptir. Kısaca özetlersek, tüm eğitim *istemlice* oluşturulmuş çağrışımlar yerleştirmektir; fakat bunlar muhakkak bu şekilde oluşturulmazlar. Kısmen şuursuzca yerleştirilmiş, yani istemsizce oluşturulmuş olabilirler. Fakat insan bir şeyi öğrenmek için *emek verir* ve yöneltilmiş dikkatini kullanırsa, istemlice oluşturulmuş çağrışımlar onun içine yerleştirilir.

Üçüncü çağrışımlar sınıfı, kısaca söylersek, kendini hatırlama ve kendi üzerinde çalışma anlarında oluşturulur. İnsan hem kendini hem nesneyi görürse ya da eşzamanlı olarak kendini ve başkasını görürse, bu yüksek psişik aktivitenin sonuçları kendi çağrışımlar sınıfını oluşturur.

Bu özet çerçeveyi verirken "istemsiz ve istemli çağrışımlar" terimlerini kullandım. Tam anlamıyla konuşursak, "istemsizce algılanan izlenimler tarafından oluşturulan çağrışımlar ve istemli algılanan izlenimler tarafından oluşturulan çağrışımlar" demeliydim. Şimdi, yıllar önce gerçekleşen bir konuşmadan alıntı yapacağım. Bay Ouspensky, kendisine öğretilen şeylerden söz ediyor:

"Modern insan asla kendi rızasıyla, kendiliğinden hareket etmez, sadece dışsal uyaranlar tarafından uyarılan hareketleri tezahür ettirir. Modern insan düşünmez, bir şey onun için düşünür; o hareket etmez, bir şey onun vasıtasıyla hareket eder; o yaratmaz, bir şey onun vasıtasıyla yaratılır; o başarmaz, bir şey onun vasıtasıyla başarılır.

Yeni doğmuş bir çocukta, genel insan psişesinin üç farklı merkezi ya da

*Biçimlendirici bölümün sekreteri (ç.n.)

parçası; gramofonda dönen, üzerine kayıt yapılmaya başlanan bir boş plaklar sistemine benzetilebilir; dünyada belirdiği günden itibaren, objelerin dışsal anlamı ve onların içsel anlamına dair sübjektif anlayışı; ya da dışsal dünyada ve kendi içinde oluşmakta olan içsel dünyada gerçekleşen tüm aksiyonların sonuçlarının anlamı; tüm bunlar, bu aksiyonların doğası ve kendilerini insanın içinde oluşturan farklı sistemlerin doğası arasındaki benzerliklere uygun olarak kaydedilir.

Etrafını saran aksiyonların bu kaydedilmiş sonuçlarının her çeşidi, içinden algılandıkları hayat için bu 'depo ruloları'nın her biri üzerinde, daha önceden kaydedilen izlenimlerle aynı silsilede ve aynı bağıntıda değişmeden kalır.

İnsanın genel psişesini oluşturan, nispeten bağımsız bu üç bölümde kayıtlı bütün izlenimler, ileride sorumlu yaşlar döneminde, farklı kombinasyonlarda her tür çağrışımı üretirler.

Hem tüm diğer dışsal yaşam formlarında hem de insanda "akıl" adı verilen şey, önceden algılanmış farklı nitelikteki izlenimlerin sonuçlarının yoğunlaşmasından başka bir şey değildir; ve bunların tahriki ve yinelenmesi, varlıkta farklı çağrışım türlerini kışkırtır. Kaydedilmiş izlenimler, üç asıl kaynağa sahiptir ve yasalara uyan üç farklı tesire bağlıdır.

Bir çağrışımlar kategorisi; önceki belirli, sürekli ve otomatik bir şekilde tekrarlanan çağrışımların bir sonucu olarak, hem insanın içsel dünyasından kaynaklanan hem de doğrudan dışsal dünyadan gelen ve istemsizce algılanmış izlenimler tarafından oluşturulur.

İkinci kategori, ya dışsal dünyadan kaynaklanan ya da maksatlı aktif düşünme ve realitenin doğrulamaları aracılığıyla insanın içsel dünyasında kristalleşen, istemlice algılanan izlenimler tarafından oluşturulur.

Üçüncü kategori, *izlenimlerin dönüştürülmesi* olarak bilinen işlemden kaynaklanır; burada, dışarıdan veya içeriden doğan her tür izlenim şuurlu olarak algılanır ve önceden kaydedilmiş benzer izlenimler ile aralarında bağlantı kurulur ve doğru merkezlere bağlanır."

Birdlip, 3 Temmuz 1943

KENDİNİ GÖZLEMLEME ve "BEN"LER ÜZERİNE YORUM

I

Bir insan gözlemlediği şeyi *kendisi olarak* ele aldığı sürece, ondan ayrılamaz. Bu, bir tahta üzerinde ayakta durmak ve onu kaldırmaya çalışmak gibidir. Kendi içinizde gözlemlediğiniz şeyi kendiniz olarak almak, onunla özdeşleşmektir. O zaman onu değiştiremezsiniz. Uzun bir süre, kendini gözlemlemenin önemi ve bunun gerçek hedefi olan *içsel ayrılma* konusunda uyuruz. Fakat içerideki her şey, sadece *sizin* doğrudan erişime sahip ol-

duğunuz kendi psişik dünyanızdaki her şey, ebediyen dönüyor ve dönüyorsa ve siz hepsini *kendiniz* olarak alıyorsanız, kaybettiğiniz kendinizi bulma yolculuğunuza başlamamışsınız, demektir.

Hepinize bir soru sormama izin verin: "*Kendinizle bir Çalışma ilişkisi* kurmak niçin bu kadar zordur?" Çünkü içinizdeki her şey bir olarak, "ben" olarak alınıyor. Bu bizim en güçlü illüzyonumuz ve günbegün Çalışma'nın sizin üzerinizdeki aksiyonunu bozguna uğratır. Ve etkisinde yaşadığımız birçok güçlü illüzyon gibi onun amacı da bizim uyanmamıza engel olmaktır. Fakat bizi uyandırmaya çalışan Çalışma, Varlık durumumuz hakkında ısrarlı bir şekilde ne der? Onun birlik, bütünlük olmamasıyla; sürekli bakışı hayatımızın tüm alanını kaplayan büyük sürekli bir "Ben" yerine birçok "ben" ile, çoklukla tanımlandığını söyler. Bu arada pratik olarak içimizdeki bazı "ben"leri ve onların söylediklerine güvenip güvenemeyeceğimizi bilmeliyiz. Sadece bizden bir şeyler çalmakla kalmayıp bize zarar veren, bizi neredeyse ölü halde bırakan hırsızların arasına düşmek çok kolaydır, aynen "Kudüs'ten Eriha'ya doğru aşağı giderken, onu soyup döven ve yarı ölü halde bırakıp giden hırsızların arasına düşen" (*Luka*, 10:30) adam gibi. Adamın *aşağıya* gittiğine dikkat edin. Herkesin içinde, onu *aşağıya* sürüklemek isteyen "ben"ler vardır. Bu, kendimiz için yapabileceğimiz dikkate değer bir keşiftir; yani içimizde, onları izlersek ezoterik fikirler açısından bizi aşağıya sürükleyen, gerçekten tüm yeni anlayışlara karşı savaşan ve bu bakımdan bizi öldürmek isteyen "ben"ler vardır. Fakat biz kendimizi oldukça sakin bir şekilde, sanki bizde yanlış bir şey yokmuş gibi ele alırız. Bu illüzyon demektir. Ezoterik öğretinin –bu Çalışma ya da İnciller ya da daha eski başka bir kaynak olabilir– ışığında kendimizi gözlemlemeye başlamadık, demektir. Ezoterik fikirler açısından Evet ve Hayır mücadelesinin başlaması gereken yer, bir *insanın içidir*. Ve bu demektir ki, herkes Çalışma'ya, her tür ezoterik fikre direnen "ben"lere sahiptir, bu yüzden düşünce silsilemizi gözlemlemeliyiz. Bunlar hangi "ben"lerden geliyorlar? *Kendinizle Çalışma ilişkiniz* yoksa tüm düşüncelerinizi, her boş düşünceyi "ben" olarak alacaksınız ve onlara "Evet" diyeceksiniz. O zaman nasıl kendi üzerinizde çalışabilirsiniz? Her düşünce silsilesine güvenecek kadar budala mısınız? Düşünce silsileniz açısından, Çalışma'nın sizin üzerinizde uzandığı yeri göremiyor musunuz? Kendi düşüncelerinizi düşündüğünüzü mü sanıyorsunuz? Her kişisel, psişik olayı –yani sahip olduğunuz her haleti, her düşünceyi– hala siz kendiniz olarak, "ben" olarak mı alıyorsunuz ve ona kendi imzanızı ve onayınızı mı veriyorsunuz? Eğer böyleyse, *kendi üzerinde Çalışma'nın* manasını anlamazsınız. Kendinizi bir kişi olarak alırsınız. Onu yapmaya bile başlamadan, onun nerede başladığını bile görmeden bu Çalışma'yı yapmaya çalışıyorsunuz. Sürekli olarak negatif pislik kütlesi yuvarlayan ve onu kişisel mülkü olarak zihninin dolaplarında biriktiren bir tür gübre böceği gibisiniz. Niçin bütün düşüncelerinizin peşine takılasınız? Negatif "ben"lerden kaynaklandıklarında niçin onlara inanasınız? Sadece biraz *uyanmanız* gerektiği ve bu düşünceleri *kendiniz* olarak almak ve bu yönde gitmek zorunda olmadığınızı fark etmeniz gerektiği halde, sanki bu zincir bütünüyle *sizmiş* gibi, tümüyle "ben" kendim düşünüyor-

muş gibi niçin böylesine maksatlı bir şekilde negatif düşünme zincirini takip edesiniz? Son zamanlarda düşüncelere *pasif* olmaktan söz ettik. Hepinizi temin ederim ki, her gün, ayrıntılı olarak bunun ne demek olduğunu fark etseydiniz, çok faydalı olurdu. *Pratik olarak* Çalışma'nın bu yönünün bir kere farkına varırsanız, bu tıpkı saf sihir gibidir. Aniden, bir kötü negatif düşünce zincirinin dışında uyanırsınız ve bunların içinde yuvarlanmanız gerekmediğini fark edersiniz. Tıpkı battığınız bir çamurun dışına çıkar gibi onlardan ayrılabilirsiniz. Evet, fakat kim bunu gerçekten biliyor? Kişi hala tüm diğerlerinden önce negatif durumları seviyorsa, bunu *asla* bilmeyecektir.

Şimdi hepiniz anlamalısınız ki, içinizde Çalışma'ya karşı olan birçok "ben" sahibisiniz. Eğer olmasaydınız, kişisel Çalışma'nın hiçbir temeli olmazdı. Bu nedenle Çalışma vasıtasıyla elde ettiğiniz her şey *bireyseldir*, kendi çabalarınızın sonucudur. Sadece Çalışma'yı kabul etseydiniz hiçbir şey olmazdı. Tüm Çalışma öğretisini güzel bir el yazısıyla defterlerinize vs. kaydettiyseniz, o zaman *Çalışma* sizin için henüz başlamamıştır. Hiçbir değişim olmayacaktır. Bu kimyasal bir değişim gibidir. Tuz iki *zıt* elementten oluşmuştur. Bunlar psikolojik olarak *hayat* ve *Çalışma*'dır. Dolayısıyla Çalışma'nın zıtlar arasında, çalışmak isteyen "ben"ler ve istemeyen "ben"ler arasında kuvvetle büyüyen bir mücadele başlattığını anlamalısınız. Bütünüyle hayat "ben"leri Çalışma'yı istemezler ve onlar içimizdeki en akıllı "ben"lerdir. Kadim ezoterik literatürde "bu dünyanın çocukları, kendi kuşaklarında ışığın çocuklarından daha bilgedir" dendiğini hatırlarsınız. Bu içimizdeki "ben"lere karşılık gelir. Yaşam "ben"leri Çalışma "ben"lerinden daha akıllıdır. Dolayısıyla negatif duygularımız ve düşüncelerimiz ilk başta başka her şeyden daha akıllı görünürler. Belki bazılarınız bazı "ben"lerin nasıl çok makul olabildiklerini, zihninizdeki tartışmaları ilerletmeye başladıklarını ve görünüşte size yardım etmek istediklerini bilirsiniz. Böyle "ben"ler, çok sayıda sahip olduğumuz, kendini haklı çıkaran "ben"lerdir. Bu "ben"ler sıklıkla kişinin muhakeme gücü gibi görünürler ve kötü avukatlar gibi her zaman tamamen doğru olmayan bir şeyden başlarlar. Yalan söyleyen bir insanla karşılaştığınızı farz edin, başlangıçta nasıl konuştuğunu fark etmezsiniz fakat bir süre sonra tedbirli hale gelirsiniz ve onun bir yalancı olduğunu fark edersiniz ve söylediği şeylere güvenemezsiniz; fakat uykuda olduğumuzda –yani kendimizi kanıksadığımızda– müzmin yalancılar olan bu tür "ben"ler sürekli olarak bizim ve düşüncelerimizin sorumluluğunu alırlar ve onları her tür sahte şablon, sahte çağrışım içinde çarpıtırlar. Bu sanki içimizde bir tür kütle yaratır ve yeterince uzun süre devam ederse zihnin tamamı zehirlenir ve herhangi bir şey hakkında net bir şekilde düşünemez hale geliriz. Yalan söyleyen "ben"leri görmek ve gözlemlemek çok önemlidir. Onlardan bizde çok sayıda var. Sürekli olarak her şeyi çarpıtırlar. Fakat bir kez onları görmeye başlarsanız malzemelerini nasıl dokuduklarını ve onlara uymanıza, onlara inanmanıza, içsel konuşmalarını gerçek olarak almanıza gerek olmadığını fark edebilirsiniz ve bu realite adeta sihirlidir. Sanki sudan çıkmış bir köpeğin yaptığı gibi silkinirsiniz ve bütün o şeyden derhal kurtulursunuz. Huzur hissedersi-

niz. Oldukça harika bir şeyin içinizde gerçekleştiğini, daha önce asla fark etmediğiniz bir tehlikeden kurtulduğunuzu hissedersiniz.

Bu yüzden, farklı "ben"leri ve onların Çalışma hususunda, yani yaşam fikirlerinden farklı olarak ezoterik fikirler hususunda neler söylediklerini görmeye çalışın. İçinizdeki bu mücadeleyi göremezseniz her düşünce silsilesi, her tür içsel konuşma, her halet ile özdeşleşirseniz; pratik olarak bu Çalışma'nın ne anlama geldiğini henüz bilmiyor olduğunuzu hatırlayın. Sadece "*Ben* Çalışma için negatif hissediyorum," dersiniz. Bu demektir ki, kendinizi bazen negatif bazen pozitif olan bir şey, tek bir kütle olarak kabul ediyorsunuz. Bu durumda, hiçbir şeye ulaşamazsınız. Bu aynı zamanda kendinizi gözlemlemenin ne demek olduğunu anlamadığınız ve içinizdeki farklı "ben"leri fark etmediğiniz anlamına gelir. Bu durumda her zaman kendi halinizle özdeşleşeceksiniz ve her zaman her halinize "ben" diyeceksiniz. O zaman, hallerinizi *dönüştürmenin* ne anlama geldiğini nasıl fark edeceksiniz? Siz onlar *olacaksınız*. Onlardan *ayrılma* kapasitesinde olmayacaksınız, böylece *halleriniz* ve *siz* özdeşleşmiş olacak, aynı şey olacaklar. Böylece *özdeşleşme ile bir*'siniz. Her şey *siz*siniz.

* * *

Birçoğunuz Kendini Gözlemlemenin sadece huysuz, rahatsız, negatif ya da sıkılmış ya da hüzünlü ya da depresif vs. hissettiğinizi fark etmekten ibaret olduğunu düşünürsünüz. Sizi temin ederim ki, bu Kendini Gözlemleme *değildir*. Kendini Gözlemleme, kendi içsel dünyanızda Gözlemleyen "Ben"i kurmakla başlar. Gözlemleyen "Ben" gözlemlediği şey ile *özdeşleşmez*. "*Ben* negatif hissediyorum," dediğinizde, kendinizi gözlemlemiyorsunuz. Siz, sizin durumunuzsunuz. Durumunuzla özdeşleşirsiniz. Durumunuzun dışında duran ayrı bir şey, durumunuzu hissetmeyen, ondan bağımsız ve ona bakmakta olan bir şey, durumunuzdan tamamen farklı hisseden bir şey içinizde yoktur. "*Ben* negatif olmamayı dilerdim," derseniz, bu tamamen yararsızdır. Konuşan her zaman "ben"dir. Kendinizi tek bir kütle olarak alıyorsunuz. Kendinizi ikiye ayırmıyorsunuz, ki bu kendi üzerinde çalışmanın başlangıcıdır. "Niçin *o* negatif?" demiyor da "Niçin *ben* negatifim?" diyorsunuz. *O* ve *siz*, ikisini aynı şey olarak alıyorsunuz. Kendinizi ikiye –gözlemleyen taraf ve gözlemlenen taraf– ayırmanın ne demek olduğunu anlamaya çalışın ve "ben" duygusunu *gözlemleyen tarafta* hissetmeye çalışın, gözlemlenen tarafta değil. Bütün amaç budur. *Kendini ikiye ayırmadıkça bir insanın bulunduğu yerden hareket edemediğini* hatırlayın. Bu şuna benzer: Hepimiz içimizde *kendimiz* olarak kabul ettiğimiz yanlış şeylere, yanlış düşüncelere, endişelere vs. bağlanmışız. Onları *biz* olarak kabul ederiz. Çalışma, kendimizi onlardan ayırmaktır. Bu *içsel özgürlüğün* başlangıcıdır. Bu, Çalışma'nın konusudur. Düşüncelerinizi ve endişelerinizi *gözlemleyebilirseniz*, içinizde Çalışma'nın başlangıç noktasını kurarsınız. İçinizde büyüyen yeni nokta, işte bu gözlemleyen taraftır. Bu yüzden, "ben" duygusunu gözlemlenen tarafta değil, *Gözlemleyen "Ben"de* hissetmeye çalışın. Gözlemleyen "Ben"de şuurlu olmaya çalışın.

Birdlip, 9 Temmuz 1943

KENDİNİ GÖZLEMLEME ve "BEN"LER ÜZERİNE YORUM

II

Bu Çalışma hissini ve kuvveti tekrar yenilemek için her zaman *Kaynak* olan temellere dönmemiz gerektiğini hepimiz anlayalım. Geçen sefer bu Çalışma'daki temel öğretilerden birinden, yani bu Çalışma'nın pratik uygulamasının *Kendini Gözlemleme* ile başladığından tekrar söz etmeye başladık. Fakat Çalışma, Kendini Gözlemleme ile başlamalısınız, dediğinde, Kendini Gözlemleme terimi ile ne kastedilmek istendiğini zaten bildiğinizi varsaymamalısınız. İnsanlar bazen der ki: "Oh, evet, tüm bunlar benim için yeni değil. Her zaman kendimi gözlemledim." Ama yine de oldukları gibi kalırlar. Niçin? Çünkü kendileri hakkında her şeyi zaten bildiklerini ve bu yüzden Kendini Bilmeye ihtiyaçları olmadığını *zannederler*. Bunun tümü bir illüzyondur, sırf imajinasyondur. Kendini bildiğini hayal etmek, insanlığı uykuda tutan güçlü illüzyonlardan birinin kölesi olmak, demektir. Biraz *imajinasyon* hakkında konuşalım. Herkes kendini bildiğini hayal eder. İmajinasyon hakkındaki özel şey, bu gerçekte yatar: Bir şey olduğunuzu veya bir şeye sahip olduğunuzu hayal ederseniz, onu artık istemezsiniz. Örneğin, kendinizi bildiğinizi hayal ederseniz, Kendini Bilmeyi nasıl elde edebileceğinizi aramak için çabalamazsınız. Dolayısıyla, Kendini Gözlemleme pratiği yapmak için gerçek bir girişimde bulunmazsınız. Hem kendinizi öylesine kabul edersiniz hem de kendinizi zaten bildiğinizi hayal edersiniz. Her şeyi şuurlu olarak yaptığınızı hayal ederek her zaman davrandığınız gibi davranmaya devam edersiniz. Bu durumda, kendi üzerinde pratik çalışmanın temeli ve varlık değişiminin kaynağı olan *Evet* ve *Hayır* arasındaki içsel mücadeleyi asla başlatamazsınız.

Kendimiz hakkında tek bir şeyi bile ayırt etmek çok zordur ve bunun birden fazla sebebi vardır. Örneğin, kendimizin tüm doğal faaliyeti, kendimizi gözlemlemek için tamamen değiştirilmelidir. Doğal olarak, dünyanın dışsal duyuların kaydettiği kısmına, onların çok sınırlı güçleri aracılığıyla bakarız. Duyular tarafından kaydedilen, insanlarla ve nesnelerle dolu, göz kamaştırıcı şekilde renkli bu dışsal sahnenin gerçek ya da varoluş ya da kısaca *realite* dediğimiz şeyin toplamı olduğunu zannederiz. Fakat realite duyularımızın küçük alanıyla sınırlanamaz ve sadece dışımızda, hayatın gösterisinde uzanmaz. İçsel düşüncelerimizin, duygularımızın, arzularımızın ve acılarımızın realitesi de vardır, yani duyular tarafından iletilen bir dışsal realiteden bile daha gerçek ve yalnızca her bir bireyin kendisi tarafından nüfuz edilebilen bir realite vardır. Dışsal realite hepimiz için müşterektir. Fakat içsel realiteye bireysel olarak yaklaşılır. Her bir bireyin kendine has kişisel erişiminin olduğu bu diğer içsel realite, görünmez bir şekilde içimizde uzanır. Çalışma, psikolojik olarak ya da psişik olarak ikamet ettiğimiz bu görünmez içsel realiteye (bu içsel karışıklığa) uygulanır. Dışarıya dönük bilim, duyular yoluyla doğayı nasıl fethedeceğini araştırır. Bu Çalışma ise kendini fethetmek, kendinin efendisi olmak üzerinedir. Bu

yüzden dışarıdaki doğayı değil *kendini* gözlemleme ile başlar. Fakat tüm psikolojik güçlükler burada meydana gelir ve bu konuda, yani *dış görüden* ayrı olarak *iç görü* konusunda hepimiz çok kusurlu görmekteyiz. Ve bu güçlüklerden birinin nedeni imajinasyondur. Esaslı bir şekilde kendimizi gördüğümüzü ve kendimizi bildiğimizi hayal ederiz ve bu bizi, gerçek Kendini Gözlemlemenin ve gerçekten kendini bilmeye başlamanın ne demek olduğunun farkındalığına uyanmaktan alıkoyar. Kadim zamanlardan beri Kendini Bilmenin en yüksek bilgi olarak kabul edildiğini hatırlayalım. Tüm ezoterik öğretiler Kendini Bilmekten söz eder.

Çalışma'nın bize *imajinasyon* hakkında söylediklerini ve varlığımızı değiştirmemize engel olma bakımından hayatta oynadığı rolü tekrar dinleyelim. Çalışma şöyle der:

"İnsanı uyanmaktan alıkoyan, onu imajinasyonlarının ve hayallerinin gücü içinde tutan binlerce şey vardır. Uyanma niyetiyle şuurlu olarak hareket etmek için insanı uyku durumunda tutan kuvvetleri bilmek gereklidir. Her şeyden önce, insanın bu yeryüzü üzerinde içinde bulunduğu uykunun normal uyku olmadığı, ipnotik uyku olduğu fark edilmelidir. İnsan ipnotize edilmiştir ve bu ipnotik durum devamlı bir şekilde onun içinde sürdürülüp güçlendirilir. İnsanın ipnotik uyku durumunda tutulmasından yarar ve kazanç sağlayan, onu kendi durumunu anlaması ve gerçeği görmesinden alıkoyan kuvvetlerin var olduğu düşünülebilir.

Çok sayıda koyun sahibi olan zengin bir büyücüden söz eden bir Doğu öyküsü vardır. Aynı zamanda bu büyücü çok cimriymiş. Ne bir çoban kiralamak ne de koyunların otladığı çayırın çevresine bir çit dikmek istermiş. Bu nedenle koyunlar sık sık ormanda dolaşır, dar geçitlere düşermiş vs. Ayrıca büyücünün, etlerini ve derilerini istediğini bildiklerinden ve bundan hoşlanmadıklarından sürekli kaçarlarmış. Sonunda büyücü bir çare bulmuş. Koyunlarını *ipnotize etmiş* ve ilk önce, ölümsüz olduklarını ve derileri yüzüldüğünde onlara hiçbir zarar gelmeyeceğini, tam tersine bunun onlar için çok iyi, hatta memnuniyet verici olduğunu telkin etmiş. İkinci olarak da büyücünün, sürüsünü çok seven *iyi* bir *efendi* olduğunu ve dünyada onlar için yapmayacağı bir şey olmadığını telkin etmiş. Üçüncü olarak da, onlara herhangi bir şey olacaksa bile hemen o anda, her halükarda o gün olmayacağını, *bu yüzden* bunun üzerinde düşünmelerine gerek olmadığını telkin etmiş. Büyücü daha da ileri giderek, onların koyun olmadıklarını, bazılarının *aslan*, bazılarının kartal, bazılarının *insan* ve diğerlerinin de *büyücü* olduklarını telkin etmiş. Ve bundan sonra, koyunlar hakkındaki tüm endişe ve kaygılar sona ermiş. Bir daha kaçmamışlar; sessizce büyücünün etlerini ve derilerini isteyeceği zamanı beklemişler.

Bu öykü İnsan'ın durumunu çok iyi şekilde betimlemektedir. Sözde 'okült' literatürde, 'Kundalini', 'Kundalini ateşi' ya da 'Kundalini yılanı' ifadesi ile muhtemelen karşılaştınız. Bu ifade İnsan'da mevcut olan ve uyandırılabilen ilginç bir kuvvet türünü tanımlamak için sık sık kullanılır. Fakat bilinen hiçbir teori 'Kundalini' kuvvetinin doğru izahını veremez. Bazen cinsellik ile, cinsel enerji ile, yani cinsel enerjiyi başka amaçlar için kullanma olasılığı fikriyle ilişkilendirilir. Bu son fikir tamamen yanlıştır

çünkü 'Kundalini', İnsan'ın gelişimi için gerekli ya da yararlı bir şey değildir. Bu sözde okültistlerin, kelimeyi bir yerlerden alıp anlamını tamamen değiştirmeleri ve çok tehlikeli ve korkunç bir şeyden sanki bir nimetmiş gibi ümit edilecek, beklenecek bir şey yaratmış olmaları çok gariptir. Gerçekte, Kundalini *gerçek bir fonksiyonun yerini alan* imajinasyon gücüdür, fantezi gücüdür. Bir insan eylemde bulunmak yerine hayal kurduğunda, hayalleri realitenin yerini aldığında, kendisinin bir kartal, bir aslan, bir *insan* ya da bir büyücü olduğunu hayal ettiğinde, onun içinde hareket eden şey Kundalini kuvvetidir. Kundalini *bütün merkezlerde* hareket edebilir ve onun yardımıyla *tüm merkezler* gerçek yerine *hayali olanla tatmin edilebilir.* Kendisini bir aslan ya da bir büyücü zanneden bir 'koyun', Kundalini gücü altında yaşar. Kundalini, insanları bulunduğu durumda tutmak için onların içine konmuş bir kuvvettir. İnsanlar gerçekten gerçek durumlarını görebilse ve bunun dehşetini anlayabilselerdi, bir an bile bulundukları yerde kalamazlardı. Bir çıkış yolu aramaya başlarlardı ve hızlı bir şekilde bulurlardı *çünkü bir çıkış yolu vardır* fakat sırf ipnotize edildikleri için insanlar onu görmeyi başaramazlar. İnsan için 'uyanmak', 'de-ipnotizasyon' (ipnotize olma durumunun sona ermesi) anlamına gelir. En temel güçlük burada yatar ve aynı zamanda, bu olasılığın garantisi de burada yatar çünkü uyku için hiçbir *organik* sebep yoktur ve İnsan uyana*bilir*. Teorik olarak uyanabilir fakat bu, pratik olarak neredeyse imkansızdır; sebebi de İnsan üzerinde etkide bulunan *psikolojik kuvvetler*dir. Bir an için uyanıp gözlerini açar açmaz, uykuya dalmasına sebep olan tüm bu kuvvetler on misli ile onun üzerinde etki etmeye başlarlar ve çok sıklıkla insan uyanık ya da uyanmakta olduğunu *hayal ederek* derhal tekrar uykuya dalar.

Sıradan uykuda, içindeyken bir insanın uyanmak istediği fakat uyanamadığı belirli durumlar vardır. Kendi kendine uyanık olduğunu söyler fakat gerçekte uyumaya devam eder ve bu, sonunda uyanmasından önce birkaç kez meydana gelebilir. Fakat sıradan uykuda, bir kez uyanırsa artık farklı bir durumdadır; ipnotik uykuda ise durum başka türlüdür; her halükarda uyanmanın başlangıcında objektif nitelikler yoktur; bir insan uyumadığından emin olmak için kendi kendini çimdikleyemez... Sadece uyanmanın zorluğunu tam anlamıyla fark eden bir insan, uyanmak için uzun ve zor çalışmanın gerekliliğini anlayabilir."

Yukarıdaki alıntıda *imajinasyona* ne kadar önem verildiğini ve ne anlamda kullanıldığını göreceksiniz. Bu yüzden Çalışma'da İmajinasyon, *gerçekliğin yerini alan* şey olarak tanımlanır. İmajinasyon bütün merkezleri tatmin edebilir, dolayısıyla İnsan, gerçek olan yerine hayali olanla tatmin olabilir. Bu yüzden Çalışma bu kadar sık bir şekilde imajinasyon ve onunla mücadelenin gerekliliği hakkında konuşur. Bildiğiniz gibi, kişinin mücadele etmesi gereken şeyler konusunda Çalışma tarafından verilen pratik talimatlarda *imajinasyondan* bahsedilir. Buna rağmen, genellikle Çalışma'da bir insanın imajinasyonunu gözlemlemeye başlaması hayli zaman alır. Ve imajinasyonu gözlemleme ile ilişkili birçok güçlük de vardır; bunlardan biri, onu gözlemlemeyi denediğiniz anda imajinasyonun durmasıdır. Yani yöneltilmiş *dikkate* geçtiğinizde imajinasyon sona erer.

Sanırım henüz çok azımız, gizli düşünce ve duyguları içeren içsel psişik hayatımızın tümünün, diğer insanların gözlemlemesi için çıplak bırakılması olasılığı ile karşılaşmayı nasıl önemseyeceğimiz hakkında gerçekten düşündük. Burada, yeryüzü üzerindeki hayatımızda, neyse ki bu, diğer insanlardan saklanmıştır. Fakat aynı zamanda, bireysel olarak her birimiz için erişilebilirdir. Doğrudan, eleştirisiz kendini gözlemleme ile kişinin kendi içinde nelerin var olduğunu, hangi duygu ve düşüncelerin vs. var olduğunu görmesi, pratik yönden Çalışma'nın istikametidir. Fakat Çalışma anlamında kendini gözlemlemede, kendimiz hakkındaki *gerçekleri* gözlemlemek gereklidir. Şimdi çoğumuz, imajinasyon ile işbirliğinde, kendimizi o kadar affederiz ve o kadar çok, hoş ve ince kendini haklı çıkarma aktivitesi altındayız ki kendimiz hakkındaki açık gerçekleri asla gerçekten kaydetmeyiz. Örneğin, cimriysek onu bir gerçek olarak sahiden gözlemlemeyiz. Diğerleri gözleyebilir. Fakat biz her tür mazereti buluruz. Ya da bir başkası hakkında nasıl hoş olmayan bir şekilde konuştuğumuz açısından kendimizi alalım. Doğrudan ve hakiki kendini gözlemleme ile gerçeği kaydetmez ve bunun devam etmesine izin veririz, en başta, bundan hoşlandığımız ve böylesi çok kolay olduğu için; ve bu yüzden suçlanırsak, muhtemelen böyle zamanlarda yaptığımız gibi berbat bir şekilde gülümseriz. Kendimiz hakkındaki gerçekleri kaydetme hususunda niçin bu kadar yeteneksiziz? Sebeplerden biri, kendimiz hakkındaki imajinasyonun bizi engellemesidir. Bu yüzden gerçek bir şeyi, kendimiz hakkındaki reel gerçekleri, belli belirsiz bir tarz haricinde, *göremeyiz*. İmajinasyonumuz –ya da ipnoz durumu– herhangi bir gerçek, doğrudan gözlemi engeller. Deyim yerindeyse, kartal ya da aslan ya da mesela saygıdeğer ve hoş insanlar olduğumuzu hayal ederiz ve kendi hakkımızdaki imajinasyonun sisi arasından bu tür bir şey olmadığımızı göremeyiz. Fakat herkesin etkisinde yaşadığı tüm bu fikirler, tüm bu imajinasyon formları "Kundalini"nin ve yeryüzü üstündeki insanlığı karakterize eden uyku durumunu sürdürmek için insanoğlu üzerinde kullandığı kuvvetin farklı örnekleridir. Ne insanlar hayal ettikleri şeylerdir, ne de hayattaki şeyler göründükleri gibidir. Elbette, insanlar yaşlandıkça böyle olduğunu görmeye başlayabilirler –ve sonra, tam bu Çalışma onlar için gerekli olduğunda– bir ilke olarak negatif hale gelirler ve kendilerini engellenmiş hissederler.

Çalışma'nın bize *İmajinatif "Ben"in* gücü altında olduğumuzu ve bunun birçok problemin kaynağı olduğunu öğrettiğini, hepiniz duydunuz. Bu "ben" ya da bu his ya da benlik fikri *imajinasyondan* oluşur. "Hayalden başka bir şey değil" ifadesine aldanıp imajinasyonun hiçbir şey olmadığını bir an için bile düşünmeyin. İmajinasyon hakkında Çalışma'nın söylediklerini gördünüz. İnsanoğlu üzerinde etkide bulunan en güçlü kuvvettir. Kesin ve berbat bir şeydir, "saf bir şey" değildir. Bir insanın imajinasyondan dolayı ıstırap çektiğini söylemek, o insanın çok güçlü, inatçı ve tehlikeli bir kuvvetten dolayı ıstırap çektiğini söylemektir.

* * *

Son yazıdaki kendini gözlemleme yorumuna, onun anlamı ve amacı hakkında söylenenlerden ayrı olarak şu da eklenebilir. Kendini gözlemenin amaçlarından biri, kendimiz hakkındaki imajinasyonu yani *İmajinatif "Ben"i* durdurmaktır. Kişi, hayal ettiği şey değildir. İmajinasyon gerçek hafızaya sahip değildir. Fakat kendini gözlemleme özel ve gerçek bir hafıza, şuurlu bir hafıza, imajinasyonun kaçamayacağı bir hafıza yaratmak içindir. Kendini gözlemleme imajinasyonu yıkmaktır; yani gerçek olmayan, duygusal ve hayali hafıza ile mücadele edecek bir hafıza yaratmaktır. Sadece gerçek olmayan imajinasyon hafızasına sahipseniz, İmajinatif "Ben"in ideal fantezilerinde yaşarsınız ve *kendinizde* bir şeylerin yanlış olduğunu asla görmezsiniz. Diğerleri yanlıştır, siz değil. Fakat içinizde gerçekten neye benziyorsunuz? Hangi "ben"ler sizi kontrol ediyor? Hangi "ben"ler hayatınızı yönetiyor? Hangi "ben"lere rıza gösteriyorsunuz? Kendinizi farklı "ben"lere ayırmaya dayanabiliyor ve onların neler söylediklerini, yaptıklarını, düşündüklerini ve hissettiklerini görebiliyor musunuz? Bu imajinasyonun gücünü dağıtmaktır; kendiniz hakkındaki nahoş gerçekleri kaydetmektir. Tekvin'in ilk bölümünde kişisel ezoterik çalışmanın başlangıcının anlatılışında söylendiği gibi "kendi sularınızın üzerinde" dalgalanabilir misiniz? Sıradan uyku durumumuzun nasıl tanımlandığını hatırlarsınız: "Yer boştu, yeryüzü şekilleri yoktu; engin karanlıklarla kaplıydı. Tanrı'nın Ruhu suların üzerinde dalgalanıyordu. Tanrı 'Işık olsun' diye buyurdu." (*Yaratılış,* 1:2-3) Işık nedir? Ezoterizmdir, ezoterik fikirlerdir. Bu Çalışma'nın fikirleridir, ki o da ezoterizmdir. Doğru manyetik merkeze sahip olan bir insan bu Çalışma'nın fikirleriyle ilk karşılaştığında, bu insan "boş ve karanlık olan yeryüzü"dür. Bu Çalışma fikirlerinin bilgisi ile samimi bir şekilde yapılan kendini gözlemleme, bu içsel karanlığa, kişinin bu içsel kaosuna *ışık tutar.* Çalışma'da kendini gözlemleme böyle tanımlanır; kendini gözlemlemenin bireyin içine "ışık tuttuğunu" ve birçok şeyin, tıpkı ışık varken meydana gelemeyen belli kimyasal işlemler gibi, karanlıkta meydana gelebileceğini de ekler. Işık şuurdur. İnciller ve bu Çalışma da dahil olmak üzere tüm ezoterik öğretilerin yüzyıllardır anlattığı İnsan'ın olası içsel dönüşümünün başlangıcıdır bu.

* * *

Bazı daha büyük Çalışma fikirleri açısından kendini gözlemeden söz etmişken şimdi, bu son yazıda yazılan ölçek üzerinde kendini gözlemeden söz edelim. Son konuşmada, birçok şey arasında, kendini gözlemlemek için kendini, bir gözlemleyen ve bir gözlemlenen yön olmak üzere ikiye ayırmanın gerekli olduğu söylendi ve *şuur* ya da "ben" duygusu, giderek daha fazla *gözlemleyen yöne* verilmelidir, dendi. Yani an içinde Gözlemleyen "Ben"e olabildiğince fazla "ben" duygusu verilmelidir ve gözlenen yöne "'ben' olmayan" duygusu verilmelidir. Evleri, insanları, ağaçları vs. gözlemleyerek hayatta yürüyorsunuz ve "ben" duygusunu onlarla ilişkilendirmiyorsunuz. Onlar sizin için "'ben' olmayan"dır. Aynı ayrım içsel olarak da yapılmalıdır. İçsel olarak gözlemlediğiniz şey "'ben' olmayan"dır; dışsal olarak gözlemlediğiniz evler, insanlar vs.nin açıkça "'ben'

olmayan" olması gibi. Kendi dışımızda gördüğümüz her şey ile özdeşleşmeyiz fakat çoğunlukla içimizde meydana gelen her şey ile, her düşünce, halet, arzu vs. ile özdeşleşiriz. Çalışma anlamında kendini gözlemleme, Gözlemleyen "Ben"i, kendi içinde gözlemlediğin şeyden *ayırmaktır*. Örneğin, öfkenin başlangıç heyecanını gözlemleyebilirsiniz. Onunla bağlantılı düşünceleri gözlemleyebilirsiniz. "Ben" duygusu şuurunuz, gözlemlediği şeylerden çok gözlemleyen "ben"de güçlüyse, o zaman öfkeniz ve ona eşlik eden düşünceleriniz sizin üzerinizde tam güç sahibi olamayacaktır. Tüm içsel hadise yavaş yavaş ortadan kalka*bilir*. Fakat bir kendini haklı çıkarma "ben"inin sahneye geldiğini ve kızgınlığınızın haklı olduğunu söylediğini farz edelim. O zaman ne olur? Bunu kendi kendinize cevaplayın. Gerçek anlamda *kendinizi* asla gözlemlemediyseniz, cevap veremeyeceksiniz. Fakat gözlemlediyseniz, ne olacağını tam anlamıyla bilirsiniz. Ama bahsedilen güçlük, olduğu gibi kalır; herkes sadece tek bir insan, bir birlik olduğunu *hayal eder* ve tek bir insan olmadığını fark etmez ve herkes kendini bildiğini hayal eder. Bir değil, birçok "ben" sahibi olduğunuzu fark etmek; uzun bir çalışma, büyük bir samimiyet ve özellikle, Çalışma ve onun anlamına ciddi değer verilmesini gerektirir. Gururunuzdan daha büyük bir şeyin varlığını hissetmezseniz, kendi gururunuz bile sizi engelleyecektir. Birçok "ben" öğretisi, herkes için bir engeldir. Fakat gerçektir ve kişinin olası değişimini gerçekleştirmenin başlangıç sırrıdır. Şimdi, içinizdeki herhangi bir "ben" ile özdeşleşirseniz, ona kuvvet verdiğinizi ve kendi yaptırımınızı ona verdiğinizi hatırlayın. Yani onun çeklerini kendi adınızla imzalıyorsunuz. Tabi ki bazılarınız nahoş ya da daha doğrusu, kötü düşünceli "ben"ler tanımışsınızdır. O zaman onlarla özdeşleşirseniz, onlar siz haline gelirler. Siz onları *istersiniz*. İradenizi bir şeye sahip olmak için uzattığınızda, bir şeyi arzunuz dahiline aldığınızda, o sizinle aynı şey olur ve dolayısıyla içinizde sanki sizmiş gibi çalışır ve siz ona inanırsınız.

Şimdi şu soruyu alıntı yapacağım: *"Kendi üzerimizde yaptığımız gözlemlerden nasıl yararlanabiliriz?"* Bu çok ilginç bir sorudur. Bunun hakkında ne düşündüğünüzü duymak isterim.

Birdlip, 17 Temmuz 1943

KENDİNİ GÖZLEMLEME ve "BEN"LER ÜZERİNE YORUM

III—"BEN"LERİ GÖZLEMLEME

Çalışma'da bir süre sonra, bir insan tamamen açık bir şekilde kendi içinde bir ya da iki "ben"i tanıyabilmelidir. Tabi ki, hala bütünüyle "İmajinatif 'Ben'"in tesiri altında kalıyorsa, bunu yapamayacaktır çünkü bu durumda tek bir "ben", sabit bir insan, sürekli bir ego olduğu illüzyonuna sahip olacaktır. Bu onun, içindeki "ben"lere ciddi bir şekilde bakmaya başla-

masını bile engelleyecektir. Fakat bildiğiniz gibi Çalışma; Kişiliğin, hepsinin kendisine "ben" dediği ve farklı zamanlarda sorumluluğumuzu alan çok sayıda egodan oluştuğunu öğretir. Böylece hayatımız, içimizde ve üzerimizde yaşayıp bizim tarafımızdan tanınmayan çok sayıda insanın elindedir; bunların bazıları cazip olabilir fakat çoğu cazip değildir. Çoğunlukla bu insanları görmeyiz, onları kendimizle karıştırırız. Bu, eğer üzerinde düşünürseniz, garip bir illüzyondur. Aslında sürekli bir şekilde onun hakkında düşünüyor ve nasıl çalıştığına dikkat ediyor olmalısınız. O zaman, hileyi ve ne kadar akıllı ve basit olduğunu görmeye başlayabilirsiniz.

İçimizdeki bazı egolar çok tehlikelidir ve ne bizim vasıtamızla konuşmalarına ne de kendilerine "ben" demelerine asla izin verilmemelidir. Buna rağmen, bunu söylemek kolay ama yapmak çok zordur. Her biri farklı şekilde tehlikelidir. Uç bir örnek olarak şüpheci "ben"leri alalım. Bu "ben"ler, içimizde en tehlikeliler arasındadır. Bir insanı kendi tesirleriyle sarma konusunda olağanüstü bir güce sahiptirler. Etkileri, şeyleri dönüştürmede ya da daha doğrusu onları başka şekilde birbirine bağlamada yatar. Entelektüel Merkezde sunumları çok incedir. Merkezi teorileri ile, yani şüphenin doğası ile uyuşması için gerçeklerin sırasını değiştirirler. Hafızada ve düşüncede şeylerin düzenini değiştirirler ki böylece her şey diğer her şeyi doğrulasın ve desteklesin. Bu şekilde, organize bir zihinsel sistem inşa ederler: gerçekliğin değil sahteliğin sistemi. Duygusal merkezde, kıskançlıktan ya da gıpta etmekten ya da intikamdan ya da nefretten ayrı olan kendilerine özgü hisleri uyandırırlar ve tüm yıkıcı duygular gibi garip bir heyecan verirler. Şüpheci "ben"lerin eylemi şuna benzer; kısa sürede bir mayalanma gibi tüm yönlerde içimizde yayılırlar ve eğer pıhtılaştılarsa, zihnin ve duyguların malzemelerini bağlar ya da karıştırırlar. Aynı zamanda gizli gizli hareket etmeyi, bedensel hareketlerin garip sessizliğini artırarak vs. hareket merkezi üzerinde de eylemde bulunurlar. Şüphe her şeyi en düşük planda alır ve bu yüzden, İnciller'de bahsedilen, her şeyin ve herkesin en kötü yönünü görmeye karşılık gelen "Kutsal Ruha karşı günah" ile çok yakından bağlantılıdır. Aktif haldeyken onlara dikkat ederseniz, şüpheci "ben"ler fısıltıyla yapılan diyaloglara düşkündürler.

Şimdi Çalışma fikri, Kişiliğin dışında duran ve Kişilik'teki bütün "ben"lerin fotoğraflarını çeken, büyük bir Gözlemleyen "Ben" yaratmakla ilgilidir. Ne kadar çok fotoğraf çekerseniz, Gözlemleyen "Ben" o kadar daha güçlü hale gelir ve eski hayatın zorlama ve alışkanlıklarından özgürleşmiş yeni bir hayata girme şansına daha fazla sahip olursunuz. Fakat, fotoğraf çekmenin güç olması gerçeğinden ayrı olarak, en azından başlangıçta, bazı "ben"lerin fotoğrafını çekmenin fevkalade güç olduğu giderek daha açık hale gelir. Bunun sebebi, onların bizim üstümüzdeki ipnotik gücüdür. Tüm "ben"lerin farklı türlere ayrıldığını hatırlayın. Biri buna düşkündür, diğeri şuna. Biri bunu yapmaktan ya da söylemekten hoşlanır, diğeri şunu yapmaktan ya da söylemekten hoşlanır vs. Bazı "ben"ler bizi diğerlerinden daha güçlü bir şekilde cezbeder. Onların içsel ipnotize etme gücü daha büyüktür. Bu özel olarak şüpheci "ben"leri kapsar. Herkeste mevcut olan bu "ben"ler, küçük bir rol oynayabilir ya da çok daha büyük roller üstlenebi-

lirler. En sübjektif "ben"ler arasındadırlar ve biçimlendirici merkezin muhakeme gücünü er geç kendi amaçları için kullanabilirler; öyle ki bir insan, objektif ve gerçek durumdan tamamen ayrı olarak, kendi uydurduğu başka bir içsel dünyada yaşamaya başlayabilir. Her "ben", onunla özdeşleştiğimizde içine girdiğimiz küçük bir geçici dünya yaratır sanki, fakat şüpheci "ben"ler, eğer rıza gösterilirse ve irade tarafından beslenirse, tüm içsel yaşamı istila edip onu başka bir dünya, *sürekli* bir cehennem dünyası halinde organize ederler.

Gözlemleyen "Ben"in gözlemlediği şeyle özdeşleşmeme gücü, gözlemlediği "ben"in türüne göre değişir. Hepiniz bunu fark etmelisiniz. Kıskanç ve kinci "ben"lere ya da gıpta eden "ben"lere benzer şekilde, şüpheci "ben"lerin ipnotize etme gücü öylesine güçlüdür ki Gözlemleyen "Ben"in bağımsız gücü sıklıkla bunun üstesinden gelemez. Yani Gözlemleyen "Ben" gözlemlediği şeyle özdeşleşir. Gözlemleyen "Ben"in arkasında Çalışma –yani bazı belirli Çalışma "ben"leri– hakkında birçok güçlü düşünce ve aynı zamanda güçlü duygular varsa, bu durum bu kadar kolay bir şekilde gerçekleşmez. Fakat insanlar Çalışma'ya ve aslında tüm ezoterizm fikrine çok gevşek ve sıradan bir şekilde tutunduklarında ve dolayısıyla gerçekte ona çok az değer verdiklerinde, Gözlemleyen "Ben" çok zayıf ve desteksizdir ve omurgası, dümeni, yelkeni, pusulası ve kaptanı olmayan küçük bir bot gibi kolaylıkla suyla dolabilir. Zayıf bir "Gözlemleyen "Ben", Çalışma'nın ne hakkında olduğunu görmemekten dolayıdır ve kişi Çalışma'nın neye dair olduğunu görmezse bu, o kişi Çalışma hakkında düşünmeye çalışmıyor, demektir. Ezoterizm, çağlar boyunca çok büyük bir şeydir. Kimse ona küçük sıradan "ben"lerle tutunamaz. En iyisi, buna kalkışmamaktır bile.

Şüpheci "ben"ler olarak aldığımız bu uç örnek hakkında bir şey daha söylememe izin verin. *Kendi hilekarlığınızı* ne kadar az fark ederseniz, başkalarına karşı şüpheci olmaya o kadar çok eğilimli olursunuz. Önemli olan şey, onların uzun süreli alışkanlıklar tarafından oluşturulmuş "ben"ler olduğunu görmektir: onlardan ayrılabilirsiniz, onlarla birlikte gitmeyebilirsiniz, onlara inanmayabilirsiniz, rıza göstermeyebilirsiniz. Tabi ki, o anda içinizde olan her "ben"e rıza gösterirseniz, çalışmıyorsunuz ve kendi üzerinde çalışmanın ne demek olduğunu anlamıyorsunuz, demektir. Kendi üzerinde çalışmak yeni bir yaşam şekline girmektir, yani içinizde mekanik bir şekilde yaşamak yerine şuurlu bir şekilde yaşamaktır. Her şeye yönelik mekanik reaksiyonlarınıza karşı çalışmak demektir vs. Kendi üzerinde çalışmak özetle, *kendi üzerinde Çalışmak* demektir. Bu süreç, kendinizi gözlemlediğinizde ve sizi avlamış, bütün hayatınız boyunca sizi kölesi yapmış içinizdeki farklı "ben"leri gördüğünüzde başlar. Fakat tek *bir* ben olduğunuzu hayal ediyorsanız, tüm bunlar imkansızdır.

Başka bir "ben" seti, iftiraya dayanır. Onların aktivitesi ve aslında bu "ben"lerin hazzı, iftira etmenin ya da karalamanın ya da çarpıtmanın değişik formlarında yatar. Bu, Çalışma'da genel olarak yanlış konuşmanın kötü bir şeklini oluşturur. Onların gücü farklı insanlarda farklılaşır. Saptanıp işaretlendiklerinde, bir insan onları görmek için mücadele etmelidir ve im-

kan dahilindeki tüm irade ve arzusu ile onlardan ayrılmalıdır. Bunlar, çok tehlikeli "ben"lerdir çünkü er geç o insana karşı hareket ederler, yani size dönerler ve *kendinize* iftira edip içsel olarak sizi aşağı sürüklerler ve böylece, anlamanızı engellerler; oldukça samimi bir şekilde yapmaya çalıştığınız şeylere bile iftira ederler. İnciller'de İblis'e *İftiracı* denmesinin bir sebebi olduğunu hatırlayın. Zihninizde veya kelimelerinizde iftira ettiğinizde kendinizi gözlemlemeye çalışın; buna dikkat edin ve bunu hatırlayın; bunu yapmakta olanın içinizdeki belirli "ben"ler olduğunu görmeye çalışın; söylemek istedikleri şeyleri, hissetmek istedikleri memnuniyeti, içinizde nasıl uyandıklarını ve aktif hale geldiklerini vs. fark edin. Şüphe, iftira, kin, intikam, gıpta, kıskançlık vs.nin nüfuz alanına ait "ben"ler ile bir insan hayatının sonuna kadar mücadele etmelidir. Bu çeşitli mutat "ben"lerin peşinden *gitmeye ihtiyacınız olmadığını* fark etmek, yeni bir yaşamın şafağıdır. Kişisel Çalışma'nın ne demek olduğunu anlamanın başlangıcıdır. Evet, gerçekten böyledir. Burada kastedilen, duygusal ve budalaca bir şey değildir. Ancak bu şafak, kendinizi *bir* olarak aldığınız sürece ve içinizdeki tüm farklı "ben"ler için bir pelerin olan ve sırayla her biri tarafından giyilen "İmajinatif 'Ben'"in ipnotik gücü altında yaşadığınız sürece doğmaz. Sırrın, bu "ben"leri *siz olmayan* olarak, daha doğrusu *"ben" olmayan* olarak görmek olduğunu hatırlayın. Onları "ben" olarak alırsanız, hiçbir şey yapılamaz. Kaldırmaya çalıştığınız kalasın üzerinde duruyorsunuz ve bu şekilde onu kaldırmak imkansızdır. Kendi yolunuzun üzerinde duruyorsunuz.

Şimdi farklı türdeki "ben"lerden söz edelim, bazıları çok önemli olabilir. Bir süre önce endişe ve endişeli "ben"lerden söz ettik. Bunlar, birçok insanda güçlü bir "ben"ler grubu oluştururlar. Aksiyonlarını gözlemlemek çok ilginçtir. Tek amaçları sizi üzmek ve depresyona sokmak ya da kısaca endişelendirmektir. Başka hiçbir şeye götürmezler. İçimizdeki birçok "ben" gibi tamamen yararsızdırlar. Fakat kendi kendinize, doğrudan ve devamlı kendini gözlemleme vasıtasıyla ne yaptıklarını, ne söylediklerini ve temel amaçlarının ne olduğunu fark etmek zorundasınız. Endişeli "ben"ler temelde iki şekilde hareket ederler. Hepiniz endişeli "ben"lere sahipsiniz: birbiriniz hakkında, iş hakkında, para hakkında, sağlık durumunuz hakkında vs. Ve ayrıca diğer kişilerin endişeli "ben"leriyle de karşı karşıya gelmek durumundasınız. Kendi içinizde hiç değilse bir tane endişeli "ben"i görmeye uğraşın, onu inceleyin, nasıl sırf sizi tüketmeyi sevdiğini ve sizi hiçbir yere götürmediğini görün. Sonra diğerlerini göreceksiniz. Aynı zamanda bazı endişeli "ben"lerinizin nasıl kendilerini Çalışma ile birleştirdiklerini fark edin. Bir şekilde Çalışma hakkında, çalışıp çalışmadığınız hakkında endişelenmeye başlarsınız vs. Bunlar adeta sinekler gibidirler ve herhangi bir şey üzerine konabilirler. Hepsi de merkezlerin küçük bölümlerinde yaşayan küçük "ben"lerdir. Yöneltilmiş dikkat içine girdiğimizde dururlar. Endişeli "ben"lerin, sürekli onlara verilecek işler arayan bir tür ustabaşına sahip olduklarını farz edebiliriz. Kendi endişeli "ben"lerinizi göremiyorsanız, onları başka insanlarda fark edin; bir endişe biter bitmez neredeyse hemen endişelenecek başka bir şeye sahip olmayı nasıl düzenlediklerini fark edin. Bu "ben"ler kuvveti dağıtırlar ve insanla-

rı tüketirler ve hastalığa sebep olurlar. Batılılarda adeta dal budak salmışlardır.

Şimdi, şeyleri zorlaştırmaktan ve karmakarışık etmekten hoşlanan "ben"leri ele alalım. Oldukça çeşitli "ben"lerden oluşan önemli bir grupturlar. Tabi ki amaçları size yardım etmek değil, her şeyi olağanüstü bir şekilde zorlaştırmaktır. Her şeyi yanlış anlamaktan zevk alırlar. Önemsiz bir şeye dikkatinizi vermenizden, sizi geciktirmekten zevk alırlar: özellikle son dakika "ben"leri –bir keresinde Bay Ouspensky'nin onları böyle adlandırmıştı–, tam da bir yere gitmek ya da bir treni yakalamak vs. zorunda olduğunuzda sahneye çıkan "ben"ler. Yine, sansasyonel "ben"leri alalım: bir olay yaratmayı, heyecanlandırılmayı seven ve isteriye kadar götüren "ben"ler. Amaçları her şeyi abartmaktır ve kendilerini Hareket Merkezinde ifade ettiklerinde çığlık atmaktan ya da şiddetli hareketler yapmaktan hoşlanırlar. Entelektüel Merkezde bağırarak "gramofon cümleleri" söylerler: "Buna daha fazla dayanamam," ya da "Bu kadarı çok fazla." Yine, sadece sinir sistemini bitiren ve tüketen çılgın durumlar üretirler. Bunlar bizim kendi düşmanlarımızdır. Ancak insanlar onları severler.

Çok sayıda "ben"in –aslında çoğunun– size karşı olduğunu ve çeşitli şekillerde, açıkça ya da çoğunlukla gizliden sizi yok etmek istediklerini fark etmelisiniz. Bu nedenle *kendimize karşı* uyanık olmak zorundayız. Şimdi, sıklıkla olağanüstü bir şekilde ince zekalı ve tehlikeli olan negatif "ben"ler hakkında, bu yazıda konuşmayacağım. Sadece şunu söyleyeceğim: Negatif "ben"ler içsel hayatımızın çok büyük bir bölümünü oluştururlar ve her zaman bizim kuvvetimizi, hem yaşam hem de Çalışma bakımından tüketip bizi zayıflatırlar. Burada bizim için dövüşebilecek sadece tek bir şey var ve bu da Çalışma'nın kendisidir; ve sadece ona verdiğimiz değer bağlamında bizim için dövüşecektir. Negatif "ben"ler, diğer "ben"ler gibi hayat tarafından yaratılırlar. Üçüncü kuvvet olarak yaşam onları canlı tutar. Çalışma, hayat tarafından yaratılan bütün "ben"leri zayıflatan zıt bir üçüncü kuvvettir, tabi ezoterik fikirleri anlayabilen "ben"ler, yani başka bir yaşama, düşünme, değer verme, hissetme ve hareket etme yolu olduğunu anlamaya başlayan ve bize olan her şeyi başka bir fikir seti açısından yeniden yorumlamak isteyen "ben"ler hariç. Sonra, yine, hasta olmaktan ve hastalığı cezbetmekten hoşlanan "ben"leri fark edin. Hastalık alışkanlığı erken oluşturulabilir ve bu da demektir ki, mümkün olduğunda sahneyi işgal etmek isteyen bir grup "ben", kendilerini biçimlendirir. Sizi hasta etmek isterler. Hastalıklarımızın %80'inin bu tür psikolojik bir sebebi olduğu (G. tarafından) öğretilmişti. Bu; uyuşturucu alma alışkanlığı oluşturursanız, bununla beslenmiş ve biçimlenmiş "ben"lerin baskın olmaya ve sizi yok etmeye uğraşmaları ile tam olarak aynı şekilde, aynı tür "ben"lerden dolayıdır. Şimdi farklı türde "ben"leri arayalım ve pratik olarak onları gözlemlemeye uğraşalım. Bütün "ben"ler uzmanlaşmıştır. Az çok benzer "ben"ler grup oluştururlar ve bunlar "kişilikler"i oluşturabilirler. Örneğin, bir doktorun tıbbi "ben"leri çeşit çeşit olacak fakat genel olarak Kişilik içinde bir "kişilik" oluşturacaktır. Ya da bir kişinin sosyal "ben"leri aynı şeyi yapacaktır vs. Sıklıkla içimizde daha erken yaşlarda oluşturulmuş ve sonraki

hayatımızda beslenmeyen faydalı "ben"ler vardır. Bu büyük bir hatadır. İnsanlar sıklıkla çok erken yaşlarda bu şekilde en iyi "ben"lerini bırakırlar. Bu kişiler, kazandıkları şeylerin devamında bir çaba göstermezler ve hayat ve onun zorunlulukları tarafından yutulurlar. Sonra yabani otlarla kaplı, yani yararsızlıkla, sefillikle ya da negatif "ben"lerle kaplı hale gelmiş bir bahçe gibi olurlar. Doğada her şey mücadele etmek, çaba göstermek zorundadır. Bildiğimiz gibi, hayvanlar ve bitkiler *psikolojik çaba* gösteremez. Fakat biliyoruz ki, biz yapabiliriz. Tüm bu Çalışma çabadır, bir ağırlığı kaldırmak gibi bir çaba değil, *kendimiz* dediğimiz bu içsel dünyadaki psikolojik çabadır. Daha önceki ilgiler ve eğitimle oluşturulmuş, uzmanlaşmış "ben"lere sahibiz. Bir "ben" şiire düşkündür, diğeri matematiğe, diğeri müziğe, diğeri yazmaya, diğeri okumaya vs. İlk eğitimimiz bittiğinde, çok sık olarak bu "ben"ler solar ve zayıflarlar çünkü dikkatle beslenmezler, yani onlar için daha fazla çaba göstermeyiz. Herhangi bir şeye şuurlu dikkati yöneltmek çaba ister. Bu, psikolojik çabadır. Dikkat, irade ve şuur çok yakından ilişkilidirler. Bir kez ikinci eğitime –yani Çalışma– başladık mı, hepimiz ne zaman faydalı "ben"ler ile ilişkili bazı çabalar göstermemiz gerektiğini bir yere kadar bilmeliyiz. Göstermediğinizi fark ederseniz, bunu yapmanıza engel olan "ben"i gözlemlemeye çalışın. Bu içinizdeki "ikinci kuvvet"i, yani çabaya direnen kuvveti görmektir. İyi ve faydalı "ben"leri uzun süre ziyaret etmediğimizde, güçlerini yitirirler. Bu içeride de aynen dışarıdaki gibidir. Söylemek istediğim şu: İçimizdeki farklı "ben"ler hususunda, kişi aynı zamanda iyi "ben"ler üzerinde de çalışmalıdır. Bu sadece kötü "ben"ler üzerinde çalışma meselesi değildir. Çalışma'nın iki yönü vardır. İki bacak üzerinde yürür. Samimi bir şekilde, daha fazla şey öğrenmek ve bilmek isteyen iyi ve faydalı "ben"leri gözlemlediğinizde, onları ihmal etmeyin. Ve bu, Çalışma "ben"leri için de geçerlidir. Çalışma "ben"lerini ihmal ederseniz, yani onları düşünce, his ve çaba ile canlı tutmazsanız, kötü "ben"ler üzerinde çalışamazsınız. Çalışma "ben"lerini sadece ne yapıyor olduğunuzu hatırlayarak değil, Çalışma'nın ezoterik fikirlerini yeniden anlayarak, tekrar tekrar ve Çalışma'nın anlamını sürekli olarak yeniden öğrenerek ve yeniden görerek güçlendirmek önemlidir, ta ki o sizin gökyüzünüz oluncaya kadar. Bu, Gözlemleyen "Ben" tarafını güçlendirir ve Gözlemleyen "Ben"in, gözlemlediği şeyin tesirine direnmesini ve bunu kendi dışında tutmasını mümkün kılar. Gözlemleyen "Ben"in çevresinde tüm bir yeni yaşam ve içsel kuvvet oluşur ve bu da sonunda "Gerçek 'Ben'"e götürür. Buna ulaşıldığında ise, tabi ki gerçekten bir okul olan bu dünya, o zaman görevini tamamlamış olur ve siz de onunla ilgili görevinizi tamamlamış olursunuz. Fakat bu hedef şu anda hepimizden oldukça uzaktır.

* * *

Geçen sefer okunan yazının sonunda sorulan soru konusunda: "Kendi üzerimizde yaptığımız gözlemlerden nasıl yararlanabiliriz?" İlk önce, kendinizi *gözlemlemedikçe* kendinizi *değiştirme* hususunda hiçbir şey yapamayacağınızı fark etmeniz gerektiğini söyleyeyim. Kendini gözlemleme, kişinin bütün değişiminden önce gelmelidir. Gözlemlemediğiniz şeyi değişti-

remezsiniz. İçinizdeki bir şeyi gözlemlemek, onu tanımaktır. Bu, kendini bilmeyi başlatır ve kendini bilmede ilk basamak *bir* olmadığınızı görmektir. Kendiniz ve birçok "ben"iniz hakkında hiçbir şey bilmiyorsanız, kendinizi nasıl değiştirebilirsiniz? Burada bunun ne anlama geldiğini açık ve net bir şekilde görmelisiniz. Bu noktayı daha sonra tartışmanızı rica ediyorum.

Şimdi, geçen Salı burada yazı okunduğunda, yukarıdaki soruya verilen beş cevabı aktarmak istiyorum:

(1) Yaptığımız gözlemlemeler, *hedef* edinmemizde bize yardım ederler. Çalışmaya devam etmemiz için bize kuvvet verirler.

(2) Gözlemlemelerimiz, *Çalışma hafızası* yaratmaya başlarlar. Gelecek sefer olay gerçekleştiğinde bir alarm zilinin çalmasına sebep olurlar. Gelecek sefer aynı şeyi daha derinden gözlemleyebiliriz. *Şuuru* artırırlar.

(3) Kendini gözlemlemeler, "ben"leri, Gözlemleyen "Ben" etrafında toplar. Bu, içsel ayrılmaya doğru bir basamak olacaktır. (Bu cevap çapraşık, anlaşılması güç.)

(4) Gözlemlerimiz, bizi gelecek sefer daha az mekanik yapacaktır.

(5) Gözlemlerimiz, varlığımızı görmemize yardım eder.

Birdlip, 26 Temmuz 1943

KENDİNİ HATIRLAMA

Bu gece, Kendini Hatırlama'dan söz edeceğiz. Her gün en az bir kez kendini hatırlamak gereklidir. Geçmişte literatürde birçok farklı tarifler verilmiştir. Üç yüzyıl önce verilen birini aktaracağım. Bir mürit mürşidine "süperduyusal yaşama ve Tanrı'nın konuştuğunu duymaya" nasıl ulaşabileceğini sorar. Mürşit şöyle cevap verir: "Kendini sadece bir an için bile olsa, hiçbir yaratılmışın ikamet etmediği ŞEY'in içine attığında, tamamen O'na yöneldiğinde, o zaman Tanrı'nın konuştuğunu duyarsın." Mürit, hiçbir yaratılmışın olmadığı ya da yaratılmış hiçbir şeyin ikamet etmediği yerin yakın mı, uzak mı olduğunu sorar. Mürşit, "O senin içinde," der ve bir an için bile olsa, kişinin bütün düşüncelerini ve isteklerini durdurarak ona ulaşılabileceğini ekler; "kişisel düşünce ve kişisel istekten uzak durduğunda ve imajinasyon ve duyular çarkını durdurduğunda". Başka bir yerde der ki, bu hareket günde en az bir kez ve sadece kısa bir süre için yapılmalıdır. Elbette çok sıklıkla yapılmamalıdır. Aslında bu, Çalışma'da Kendini Hatırlama denen şeyi tarif ediyor. Çalışma'nın bize anlattıklarını duymak genellikle çok zordur. Genelde, hayatın ve çok çeşitli türde kendi ilgilerimizin içine dalarız ve Çalışma'yı duyamayız. Verilen örnekte mürit "*süper*duyusal hale ve Tanrı'nın konuştuğunu duymaya" nasıl ulaşabileceğini sormaktadır. Bu, duyular hayatının üstündeki bir hal anlamına gelir. Duyular hayatının ne olduğunu daha önce gerçekten düşündünüz mü? Tüm günlük endişeleriniz, tüm dertleriniz, günlük temaslarınız, duygularınız va-

sıtasıyla tüm gördükleriniz ve duyduklarınız vs.dir. Yeterince yiyecek olmadığını, tencere ve tavalarınızın eskidiğini görürsünüz ya da otobüsü kaçırırsınız vs. Tüm bunlar, duyuların yaşamıdır. Savaşı görürsünüz! Parayı görürsünüz! Masanın kırıldığını, kötü haber taşıyan bir mektubu, felaketi, depremi, kendi yüzünüzü görürsünüz vs. Tüm bunlar *duyusaldır*, yani duyular vasıtasıyla iletilen yaşamdır. Elektrik kesildiği için ya da başka bir insan yüzünden ya da istediğimiz şeyi alamamaktan dolayı vs. kaçımız üzüldük. Tüm bunlar *duyusaldır;* bu duyusal yaşamdır. Beş duyunuz vasıtasıyla deneyimlediğiniz yaşamdır. "İşimden, mesleğimden, günlük endişelerimden, evimden, ailemden, hasta çocuğumdan, şuyumdan, buyumdan vs. ayrı başka tür bir hayat var mı?" diye sorabilirsiniz. Başka bir deyişle, "Duyusal hayattan başka bir hayat var mı?" diye sorarsınız. Ezoterizm *başka bir hayattan* söz eder. Çalışma ondan söz eder. Sık sık Çalışma'nın, içeri giren izlenimleri dönüştürmeniz gerektiğini söylediğini bilirsiniz. Yine de, her an bize hükmeden ve bizi onun köleleri yapan duyusal realiteye yapışmış olarak, tesirini o anda üzerimizde kullanan belirli bir hayat olayının ötesini kolaylıkla göremeyiz; örneğin, biletimizi ya da çantamızı kaybettiğimizde ya da birinin bize kaba davrandığında olduğu gibi. Belirli bir dışsal *olay* içinde olduğumuzda her şey o olaymış gibi görünür, değil mi? Sonra geçer ve ne olduğunu merak ederiz. Bir keresinde şöyle dendiğini hatırlarsınız: Hayat bir olaylar dizisidir; ya da bir başka deyişle, saat saat, gün gün geçen zaman, belirli bir olaylar kurgusundan, farklı ölçeklerde –yani kişisel olaylar, aile olayları, mahalli olaylar, ulusal olaylar, dünya olayları olarak, hepsi farklı ölçeklerde– her zaman kalabalık olan olaylardan oluşmuştur. Etkisinde olduğumuz 48 kanun düzeninden dolayıdır bu. Sizden kuvvet almaya çalışan *bazı olaylar olmadan* asla var olamazsınız. Örneğin, kötü haberler bir olaydır. Savaş kesinlikle bir olaydır. Fakat tabi ki aynı ölçeklerde değiller. "Hayat birbiri ardına gelen şeylerdir," şeklinde yaygın bir ifade vardır. Bu mecburen böyledir çünkü biz belirli kanunların hükmü altındayız. Özgür değiliz. Bunu kavramak muhtemelen bütün hayatımızı alır ve biz kavrayamayız. Olduğunuz varlık türünü fark ederseniz, aynı tür olaylar serisini devam ettiren bir iplik dokuduğunu öğrenmeye başlarsınız. Bizim varlık seviyemiz, yaşamımızı, yani yaşama ait olayları cezbeder. Bu tür şeylerin her zaman *sizin* başınıza gelmesinin ne kadar kötü olduğunu hissedebilirsiniz. Evet, fakat Çalışma ne demişti? Daha önce bağlantıyı kurdunuz mu? Daha önce yaşamınızı ve yaşam olaylarını, Çalışma'nın varlık hakkında öğrettikleri açısından gözlemlediniz mi?

Kendini gözlemlemenin faydasız olduğu zamanlar vardır. O zaman, "Kendimi hatırlamak istiyorum," diyebilirsiniz. Çalışma'nın size yardım ettiğini göreceksiniz.

Geçenlerde Bay Ouspensky, insanların kendilerini belirli kesin zamanlarda bir egzersiz olarak hatırlaması gerektiğini önerdi. Çalışma baştan beri Kendini Hatırlama'nın önemini vurgular. Çok sık olarak kendimizi hatırlamayı unuturuz. Ne *yapalım*, diye düşünürüz ama kendimizi hatırlamayı unuturuz. Belki onun hakkında düşünürüz fakat onu yapmaya çalışmayız. Her zaman Çalışma hakkında düşünürüz fakat onu uygulamayız.

Kendini hatırlama girişiminde bulunmadığımızda, Çalışma ile içsel sürekliliğimiz kesilir. Çalışma bizden uzaklaşır ve biz hayatın içine geçeriz. Bu olduğunda kendini hatırlamak gereklidir. Bu bizi tekrar Çalışma tesirlerine açar. Bu oldukça kesin bir deneyimdir fakat söylendiği gibi, genellikle kendimizi hatırlamayı unuturuz ve bunun yerine kendi kendimiz bir şeyler *yapmaya* uğraşırız. Kendini hatırlamak kendini terktir, kendini teslim etmektir. Kişi kendi acizliğini fark eder. Kişi daha iyi tesirlerin bize ulaşabileceğini fark etmez ve anlamazsa, kendini hatırlama olanaksızdır. Sekiz yüzyıl kadar önce yazılmış bir kitapta, Sufi ekollerine mensup birisi, Kendini Hatırlama'yı denizin yüzeyine çıkıp içine hava çekmeye benzetiyor. "Bu hava mucizevidir, kişi okyanusun dibinde olduğunda bile bütün bir gün yetecektir," diyor.

Kişi hayatla çok fazla özdeşleştiğinde kendini hatırlamak güçtür. Ayrıca kişi Çalışma'ya karşı yanlış bir içsel tutum içindeyse de bu güçtür. Kişi kendisiyle özdeşleştiğinde Kendini Hatırlama hakkında bir şey anlamak yine güçtür. Her gün bir Kendini Hatırlama pratiği yaptığınızda, hayatınızın içinden geçen bir sürekliliğin farkına varmaya başlarsınız. Diğer yandan, bu süreklilik kaybolduğunda da bunun farkına varırsınız. Bu sürekliliği ve onun kaybını hissettiğinizde, Çalışma'da Duygusal Merkezde bir noktaya sahipsinizdir. Bu, "içsel lezzet" gibidir, gerçek Çalışma vicdanının başlangıcıdır.

Birdlip, 27 Temmuz 1943

ZITLAR (KARŞITLAR)

I. Bölüm—Bu gece Sarkaç Kanunu hakkında konuşacağız. Sarkaç Kanunu ile anlatılmak istenen, şeylerin zıtlar arasındaki salınımıdır. Bir sarkaç önce bir yöne sonra onun zıddı yöne salınır. Sarkaç Kanunu'nu doğada iş başında görebiliriz: kıştan yaza ve yazdan kışa, durmaksızın ileri geri mevsimlerin değişiminde, gelgit hareketlerinde ve dalgaların yukarı aşağı deviniminde vs. Aynı zamanda kendi içimizde birçok sarkaca sahibiz *çünkü Evren'de ne varsa bizde de vardır*. "Hoşlanma ve hoşlanmama", "isteme ve iğrenme", "mutluluk ve hüzün", "aşk ve nefret", "onay ve ret", "katiyet ve şüphe" vs. arasında salınım yapan sarkaçlara sahip olduğumuzu gözlemleyebiliriz. Bu sarkaçlar farklı periyotlara –yani farklı salınım uzunluklarına– sahiptirler ve saatler gibi, aynı zaman içinde kimisi daha hızlı gider kimisi daha yavaş. Yani zıt işaretler arasında daha hızlı ya da daha yavaş salınırlar. Aynı zamanda, doğum ve ölüm zıt işaretleri arasında salınan yaşamlarımızın periyodu vardır. Bu, yaşam periyodudur. Fiziksel olarak doğumdan ölüme salınırız; ancak, zıt salınımı görmeyiz.

Kadim literatürde, kontrol eden ve sınırlayan kuvvetler arasında olduğu gibi, arasında her şeyin ileri geri salınım yaptığı zıtlar hakkında birçok

şey söylenmiştir. Şeyler ileri geri salınır dendiğinde, bunu yöneten bir kanun yoktur, anlamına geldiğini düşünmemelisiniz. Kontrol eden kuvvetler iş başındadır, anlamına gelir. Ecclesiasticus (Ecclesiastes değil) Kitabı'nda, "Her şey çifttir, biri diğerine zıt," (XLII 24) denir. Bu ifadeyi ele alalım: "Her şey çifttir, biri diğerine zıt." Bir şeyin çift olması ne anlama gelir? Her şeyin, aracılığıyla var olduğu ve ona karşıt olan bir zıddı vardır, anlamına gelir. Kaba bir örnek olarak; karanlık, zıddı olarak ışığı ima eder ve ışık da karanlığı ve birlikte ikisi tek bir şeydir, "aydınlık-karanlık" diyebileceğimiz çift bir şey, bölününce aydınlık *ya da* karanlık haline gelen tek bir şey. Ya da psikolojik bir örnek alırsak; keder ve neşe karşıttır. Biri diğerine zıttır ve birlikte "neşe-keder" diyebileceğimiz çift olan tek bir "şey"dir. Aynı zamanda kederin neşeyi ve neşenin de kederi yok edeceğine dikkat edin. Onlar zıttır ve bu yüzden karşılıklı olarak yok edicidirler. Ya da yine, açlık ve tokluk zıt durumlardır. Açlık yiyecekle bastırılırken, zıddı olan tokluk hatta iğrenme belirir. Sonra tokluktaki sarkaç salınımını tekrar açlık salınımı izler. Görmemiz gereken şey; açlık ve tokluk, böylesine zıt olmasına rağmen, "açlık-tokluk" diyebileceğimiz tek *bir* şey oluştururlar ve biri diğerine zıt olmasına rağmen onlar ayrılmazdır, yani birisi olmadan diğerine sahip olma olasılığınız, sadece bir ucu olan bir sopaya sahip olma olasılığınızdan fazla değildir. Bu bağlamda Ecclesiasticus'un yukarıdaki "her şey çifttir, biri diğerine zıt" ifadesini, M.S. 1. yüzyılda Philo tarafından yapılan gözlem ile karşılaştıralım. İskenderiye'de bir okul ile ilişkisi olan Philo der ki: "Zıtların ikisini de oluşturan şey *bir*'dir, bu bir parçalara ayrıldığında zıtlar belirir." Bu çok ilginç bir yaşam görüşüdür, iyice üzerinde düşünmek isterseniz.

Başka bir kadim karşıtlar referansı alalım, bu sefer Esdras'ın ikinci kitabında bulunan garip bir ezoterik öğreti parçasından, Apokrifal* Eski Ahit'te ileriye doğru üçüncü bölümden:

> "Tarlanın ağaçları öne çıkıp aralarında karara vardılar ve dediler ki, Gelin, gidelim ve denize karşı savaşalım, ki o önümüzden çekilsin ve biz kendimize daha fazla odun yapabiliriz. Denizin dalgaları da aralarında karara vardılar ve dediler ki, Gelin, yükselelim ve ovanın ağaçlarına boyun eğdirelim, ki orayı da kendimize ülke yapabiliriz. Odunların karara varışı boşunaydı, çünkü ateş geldi ve onu yakıp yok etti; denizin dalgalarının karara varışı da aynı biçimde, çünkü kum ayağa kalktı ve onları durdurdu." (II *Esdras* IV 13-17)

Bu pasajda vurgulanan fikir: Her şey zıtlar kanunu aracılığıyla dengede tutulur. Bir şey diğerini kontrol eder. Başka bir şeyi kontrol eden veya yok eden şey, onun zıddı olarak düşünülebilir. Odun dünyaya hakim olacağını düşünür ve ateş onu yakıp yok eder; deniz ovayı istila edebileceğini düşünür fakat kum onu kontrol eder. Esdras'ın bilinmeyen yazarı doğada işleyen, her şeyi belirli sınırlar arasında tutan ve böylece herhangi bir şe-

*Apokrifa: Eski Ahit'e bağlı olup herkesçe Kitabı Mukaddes'in metnine dahil edilmeyen ve bazı kiliselerce kutsal sayılan birtakım kitaplar. (ç.n.)

yin sürekli olarak üste çıkmasına engel olan *kuvvetlere* gönderme yapmak için fiziksel imajları kullanıyor. Bir şeyin diğer bir şeyi kontrol ettiği sonsuz sayıda başka örnekler düşünebilirsiniz. Bir an için her canlı yaratığa nasıl başka bir yaratık tarafından saldırıldığını ve besin olarak yenildiğini düşünün; böylece bir denge devam ediyor. Bu denge, zıtlar çalışmasının sonucudur. Sarkaç Kanunu, her şeyde bir ileri salınım, bir geri salınım olduğunu işaret eder, fakat bir noktadan sonra her iki yönde bir kontrol vardır ve zıt kuvvet çaba sarf etmeye başlar. Bir sarkacın, diyelim ki sağa doğru giderek daha öteye salındığını, devinimi tersine dönünceye kadar gittikçe yavaşladığını ve sola salındığını kendimiz görebiliriz. Yani zıtlar, onlara "sağ" ve "sol" dersek, sırayla güç sahibi olurlar. Sarkaç tamamen "sağ"da olduğunda, "sağ"ın *en zayıf* durumda olduğuna ve "sol"un güç sahibi olmaya başladığına (ya da tam tersi) dikkat edin. Bazen psikolojik deneyimlerde bunun dışa vurulduğunu görebilirsiniz; bir insan şiddetle bir şeye karşı olup uç bir tutum almışken aniden karşıt görüş açısını savunmaya başladığında olduğu gibi. Birçok ani "dönme" fenomeni, bu sarkaç salınımına aittir. İlk zamanlarda Kilise'ye büyük bir enerjiyle ve kinle zulmetmiş ve aniden kendisini tam tersi yöne çeviren bir deneyim yaşamış olan Pavlus'un durumu yine buna örnektir.

Şimdi, bu noktada, her zaman çift olan ve bu yüzden çift düşünme gerektiren zıt kuvvetleri ve onların çalışmasını anlamanın pek kolay olmadığını hepinize söylemeliyim. Bir şeyi, onu başka bir şeyle karşılaştırarak düşünürüz. Eş zamanlı olarak *iki* şey açısından düşünmeyiz. *Bir* kuvvet açısından düşünürüz, *iki* kuvvet açısından düşünmeyi zor buluruz, hele *üç* kuvvet açısından düşünmek imkansızdır. Şu anda, buna rağmen, her şeyi yöneten ya da sınırlayan ve çok fazla aşırılığı ya da eksikliği önleyen, kendi doğalarında zıt olan iki kuvvetten söz ediyoruz. Tüm fenomenler, tüm görünen şeyler, tüm olaylar, tüm dünyasal yaşam; bir an bu yönde sonra diğer yönde salınım yapan zıt kuvvetlerin ya da zıt kutupların arasında meydana gelir; böylece savaş barışı ve barış savaşı izler, kıtlık bolluğu ve bolluk kıtlığı izler vs. Bunun farkına varmaya başladığımızda, zamanın *farklı zamanlarda* farklı olduğunu anlayabiliriz. Küçük bir ölçekte, bugün iyi zaman geçirirsek yarın kötü zaman geçirebileceğimizi fark ederiz. Bu gerçekten Sarkaç Kanunu'dur. Vaiz'de bu fikir şöyle ifade edilmiştir:

> "Her şeyin mevsimi, göklerin altındaki her olayın zamanı vardır. Doğmanın zamanı var, ölmenin zamanı var. Dikmenin zamanı var, sökmenin zamanı var. Öldürmenin zamanı var, şifa vermenin zamanı var. Yıkmanın zamanı var, yapmanın zamanı var. Ağlamanın zamanı var, gülmenin zamanı var. Yas tutmanın zamanı var, oynamanın zamanı var. Taş atmanın zamanı var, taş toplamanın zamanı var. Kucaklaşmanın zamanı var, kucaklaşmamanın zamanı var. Aramanın zamanı var, vazgeçmenin zamanı var. Saklamanın zamanı var, atmanın zamanı var. Yırtmanın zamanı var, dikmenin zamanı var. Susmanın zamanı var, konuşmanın zamanı var. Sevmenin zamanı var, nefret etmenin zamanı var. Savaşın zamanı var, barışın zamanı var." (*Vaiz*, 3:1-8)

Yukarıdaki pasaj boyunca zıtların anıldığına ve pasajın anlamının, zamanın bir bölümünde şeylerin iyi gittiği ve başka bir bölümünde kötü gittiği ya da zamanın bir bölümünde ekim yapmanın uygun, başka bir bölümünde ekim yapmanın uygunsuz olduğunu vurguladığına dikkat edin. Birinin her zaman ekmesi gerektiğini ya da her zaman doğması ya da her zaman inşa etmesi ya da her zaman ağlaması vs. gerektiğini hayal edin. Yukarıda alıntı yapılan pasaj, her şey bir sona ulaşır ve *zaman içinde* zıddına döner, anlamındadır. Son kelimeleri vurguluyorum: her şey *zaman içinde* bir sona ulaşır ve böylece bir şey *kendi zıddıyla* yer değiştirir. Bir şeyin *sonu* ne demek? Hiç düşündünüz mü? Kederin *sonu* neşedir, ağlamanın *sonu* gülmedir, bu yaşam sürecinde bildiğimiz her şeyin sonu aslında *onun zıddıdır*. Bu savaşın *sonuna* ne diyeceğiz? Barış diyeceğiz, yani onun zıddı. Ve barışın sonu nedir? Kesinlikle bir kez daha *savaş*tır. Ve acının sonu nedir? Onun için tam bir kelime bulamadığımız acının avuntusu değil midir? Gerçekten zıt durumları ifade eden kelimeler hakkında düşünmeye çalışmak çok ilginçtir.

Tüm yaşamın zıtlar arasında uzandığı fikrine dair bir bakış yakaladığımızda, olayları neyin kontrol ettiğini ve aynı zamanda yaşamın kontrol edildiğini fark etmeye başlarız. Bu aşamada her şeyin, birbirini dengeleme eğiliminde olan ve böylece her şeyde bir denge üreten iki zıt kuvvetin sonucu olduğunu söyleyebiliriz. Bunun bir örneğini bedenin psikolojik çalışışında, sağlığın zıt ya da karşıt etkili –kimyasal ya da başka türlü– sistemlerin dengelenmesinin sonucuymuş gibi göründüğü yerde buluruz. M.Ö. 5. yüzyılda yaşamış kadim Yunan hekimi Hipokrat, sağlığın farklı kuvvetler ya da elementler arasında bir uyum ya da denge olduğunu ve hastalığın bunlardan birinin çok güçlü hale gelmesinin sonucu olduğunu öğretti. Psikolojik sağlığın da benzer bir doğaya sahip olduğunu düşünebiliriz: Dengede olan iki ya da daha fazla faktörün sonucudur.

Kadim kutsal Delf tapınağında, kahine danışmak üzere girenlerin okuması için iki yazıt yazılmıştı. Biri ünlü bir ifadeden oluşmuştu: "Kendini bil." Daha az bilinen diğeri şuydu: "Hiçbir şey çok fazla." Bu; bir insan çok fazla yapamaz ya da veremez anlamında çok fazla demek değildir. Yunanca böyle bir anlamı taşımaz. İfade "uç noktada hiçbir şey" demektir. Bu iki ifadenin sırasına dikkat edin. Önce bir insan kendini bilmeli ve *sonra* uçlara gitmemelidir, yani kendini bilen kendi içindeki uçların ne olduğunu da bilir. Kendi içinde ne olduğunu bilmek, uzun yıllar boyunca kendini deneyimleme ister. Kendini bilmek, birçok şey arasında, kendi içindeki zıtları bilmeyi, yani onların şuurunda olmayı ima eder. Sonra kişi ikinci vecizeyi anlamaya ve uygulamaya başlayabilir: "Hiçbir şey çok fazla."

Birdlip, 30 Ağustos 1943

ZITLAR (KARŞITLAR)

II. Bölüm—Bir sağa bir sola salınarak ip üzerinde dengesini korumaya çalışan bir cambazı imgeleyebiliriz. Tabi ki, uzun eğitim ve kendi kendine çalışmalarla bunu nasıl yapacağını o zaten biliyordur. Bilgi olmadan bunu yapamazdı. Pilate'nin sorusunu ona sorduğumuzu varsayalım: "Gerçek nedir?" ve diyelim ki: "Sağda mıdır, solda mıdır?" Her ikisinin de gerçek olduğunu söylerse, gerçek duygumuz sarsılmış olurdu çünkü hepimiz gerçeğin katı ve esnek olmayan bir şey olması gerektiğini hayal ederiz. Bir zamanlar, bir insanın evrenin sırrını keşfettiğini hayal ettiği, uyandığı ve hayalini yazdığı söylenir. Sonraki sabah "iki bacağınla yürü" diye yazmış olduğunu gördü. Şuurumuzla yaşadığımız yer olan kendi psikolojik küremizde, gerçek kendini bilme olmaksızın, gerçeğin değişmeyen bir şey olduğunu varsayarak tek bacak üzerinde yürümekteyiz. Neyin doğru neyin yanlış ya da neyin iyi neyin kötü olduğunu bildiğimizi düşünürüz ve bu yüzden, kendi içimizde bir denge kurmanın ne anlama geldiğine dair hiçbir fikrimiz yoktur. *Şu* varlık kötü ve *bu* varlık iyi anlamı haricinde kendi içimizdeki zıtları görmeyiz. Bir keresinde bu Çalışma'da, iblisin de gerekli olduğunu duydum. Aynı zamanda, her zaman yönünü değiştiren yaşamın olayları bizi sürekli olarak sallıyorlar. Ve onlar tarafından sallanılırken zıtları özümsemeye uğraşmıyoruz. Kendi bakış açımıza uymayan her şeyi boş veririz: Bizim için bakış açımıza uymayan şey, iblistir. Dolayısıyla tek bacak üzerinde yürürüz. Fakat bir ip cambazı açısından solu iblis olarak ve sadece sağı istenilen şey olarak varsaymanın bir hata olacağını anlayabiliriz çünkü onun farklı zamanlarda sağa ya da sola eğilmek zorunda olduğunu ve sadece bu şekilde ilerleyebileceğini söyleriz. Bu, yukarıda Vaiz'den alıntı yapılan pasajda, "beslemek için bir zaman ve terk etmek için bir zaman" vardır, diye ifade edilen fikirdir. Bir insan bir zaman konuşmalı ve başka bir zaman sükunetini korumalıdır. Bu ne demektir? Insanlar gerçeğin katı bir kanununu arıyorlarsa; gerçeği, belirlenmiş katı bir kurallar serisi olarak kabul ediyorlarsa onu asla bulamayacaklar, demektir. Zaman içinde hiçbir şey aynı değildir. Zaman değişimdir. Zaman içinde her şey değişir. Ve zaman içinde her şey zıtlar arasında değişir. Şimdi bir şekildedir, sonra zıddı olan bir şekildedir. Zaman içinde her şey zıtlar tarafından yönetilir ve onlar arasında salınır. Bu, Vaiz'den alıntı yapılan pasajın anlamıdır. Bir an iyi giden şeyler, bir sonraki an iyi gitmeyecektir. Güneş altında her şey için bir zaman vardır ve her şey *kendi zamanında* mükemmeldir. Buna rağmen, insanlar şeylerin her zaman aynı olmasını beklerler ve şeyler isteklerine uymadığında kendilerini ayarlamayı ve izlenimleri yaşamın kendi bakış açılarına uymayan yönünden içeri almayı başaramazlar. Sanırım, bizim için zamanın aynı olmadığını öğrenmekten daha zor bir şey yoktur. Aynısını isteriz ve ondan şikayet etsek bile aynısını bekleriz. Zıtları özümsemedeki, şeyleri karşı bir bakış açısından görmedeki, sarkacın her iki yönünde de şuurlu olmadaki yetersizliğimiz bizi monotonluğa

maruz bırakır. Ve bu derin bir şekilde, hayata karşı zıtlar fikrini içermeyen genel tutumumuza dayanır. Hayatı tek yönlü bir şekilde almakta ısrarlıyız ve bakış açımıza karşıt olan her şeyi, istisnai ya da talihsiz şeyler olarak dikkate alırız. Sonuç, esneklik eksikliğidir. Sağa eğiliriz ve durum gerektirdiğinde sola eğilmeyi reddederiz.

Canlı bir şey, bir denge durumundadır; yaşam ve ölüm arasında dengelenmiştir. İçinde yaşadığı şey ve kendisi arasında bir ayırım yaptığı sürece canlı kalır. Sabit bir hayat görüşü üstlenirseniz, canlı olamazsınız. O zaman kendiniz ve yaşam arasındaki içsel hareket sona erer. Kendi hayat görüşünüzle özdeşleşmiş hale gelirsiniz. Çalışma, hangi yönde salınırsa salınsın, savaşta ya da barışta, rahat ya da zor vs. hayatla asla özdeşleşmemeniz gerektiğini öğretir. Fakat hepimiz sabitlenmek isteriz. Her şeyi sabit bir şablonda dondurmak istermiş gibiyiz. Sonra tutumlarımız vasıtasıyla özdeşleşmiş hale geliriz. Yaşamın yüzeyi ve kendimizin yüzeyi, normal değiş tokuşlarına sahip olmayı keserler. Sonra biz yaşam haline geliriz ve artık yaşamda bir canlılık yoktur. Yaşayan her organizma canlıdır çünkü yaşama direnir ve onu nasıl kullanacağını öğrenir. Ve bu açıdan yaşam, yaşamın zıddıdır. Hayatın içine doğmuş her canlı şey yüksek gerilim altında bir zemberek gibi kuruludur. O, çevresinden daha fazlasıdır. Onu, kendini içinde bulduğu hayattan daha akıllı yapan belirli bir enerji sahibidir. Hayatın yüzeyi ile karşılaşan bir yüzeye sahiptir ve canlı şey bu iki yüzey arasında yaşar. O, yaşamın ona karşı bir düşman oluşu anlamında zıtlarla yaşar. Yaşamın üstesinden geldiği müddetçe o canlıdır. Fakat başka bir canlı yaratıktan çok daha karmaşık olan İnsan'ın durumunda, onun fiziksel olandan ayrı olarak psikolojik bir yüzeyi de olduğunu anlamalıyız. Onun çevresi sadece fiziksel değil, aynı zamanda psikolojik bir çevredir. Psikolojik çevrenizin ne olduğunu daha önce hiç kendinize sordunuz mu? Ona karşı bir yüzey duyumunuz var mı? Kendinizin bu yönünü iyi bir değiş tokuşla canlı tutar mısınız? Ya da herkesin fikrinden, duyduğunuz her şeyden, okuduğunuz her şeyden etkilenen, psikolojik çevrenizden başka bir şey değil misiniz? Bu durumda gerçekten ölüsünüz. Çünkü kendiniz ve yaşam arasında ayırım yok. Hayatın içinde *yaşadığınızı* hissetmedikçe siz ölüsünüz. Hayatın ve kendinizin yüzeyi arasında gerilim yoktur.

Bazılarınız bilimsel entropi fikrini duymuş olabilirsiniz. Fikir buna benzer. Her şey, diyelim ki, aynı ısıda olmaya eğilimlidir. Kaynayan bir çaydanlığı odaya koyarsanız çevresindekileri, her şey aynı ısıya gelinceye kadar ısıtacaktır. Yaşam ve ölüm adeta aynı ısıya gelince, siz ölürsünüz. Sadece yaşamdan daha yüksek bir ısıya sahipseniz çalışabilirsiniz ve İnsan, içinde kendini yaşamdan daha yüksek bir ısıda tutma yollarına sahiptir. Dışsal yaşamın yüzeyinden sizi ayıran yüzey duyusu, ister entelektüel ister heyecansal ister fiziksel olsun, gereklidir. Gerçekten Kendini Hatırlama'nın başka bir yönüdür. Her şey, kendisini yaşamdan ayıran bir kontüre ya da yüzeye sahiptir. Hepimiz farklı biçimlerdeyiz –hayvanlar, böcekler, bitkiler vs.– fakat onların her biri, içinde yaşadığı şeyden onu ayıran özel bir biçime sahiptir. Yüzeylerinde yaşamın yüzeyi ile karşılaşırlar. Yaşam onları parçalayıp yutmaya çabalar ve onlar da yaşamı parçalayıp yut-

maya çabalarlar. Kendi hayatına sahip yaşayan her yaratığa, kendi tasarımına göre dışsal hayatı yok etme kapasitesi verilmiştir. Fakat tekrar ediyorum, *İnsan* sadece fiziksel bir biçime değil ayrıca psikolojik bir biçime de –yani zihinsel bir biçim ve duygusal bir biçim– sahiptir çünkü tüm yaratılmışlar arasında bir tek İnsan, fiziksel kaderinden ayrı olarak psikolojik bir kadere sahiptir.

Ancak, zıtlar öğretisinde temel olan noktaya geri dönmeliyiz. Bu gezegen üzerinde zıtlar arasında yaşadığımızı fark etmeliyiz. Tüm yaşamlarımız, genellikle, Sarkaç Kanunu tarafından yönetilir. Hepimiz ileri geri salınırız. Zıtlardan birinde olduğunuzda diğerinin şuurunda değilsinizdir ya da tam tersi. Durmadan yükseldiğinize, ilerlediğinize, daha iyiye gittiğinize dair boş hayallere sahip olabilirsiniz fakat tüm bunlar gerçekten boş hayallerdir. Nasıl yapacağınızı bilmeden zıtlardan kaçamazsınız. Kendinizin her iki yönünü ve bir yönün diğer yöne nasıl yardım ettiğini görmek zorundasınız. Bu, çift düşünme gerektirir. Hatta çift şuur gerektirdiği bile söylenebilir. Başka bir deyişle, kendini bilmeyi gerektirir. Kendini bilmenin ne anlama geldiğini düşünüyorsunuz? Kendinizin her yönünün bilgisi anlamına gelir. Kendinin şuurunda olmanın ne anlama geldiğini sanıyorsunuz? Kendinizin her yönü hakkında şuurlu olma anlamına gelir. Önce "Kendini bil", sonra "Uç noktada hiçbir şey". Uç nokta ne demek? Sağa doğru ya da sola doğru çok fazla gitmek, anlamına gelir. Fakat sadece bu demek değildir. Sağa doğru en uzakta olduğunuzda uç noktasınızdır ve sola gitmelisiniz. Hiçbir şey aşırı iyilikten daha acı değildir. Örneğin, aşırı derecede nazik olan bir insanı ele alın. Aynen aşırı derecede zalim insanda olduğu gibi, hemen sizin içinizde zıt olan şeyi uyandırmaz mı? Doğal olarak (sahte kişiliği oluşturan) tüm kibir ve gurur formları, sadece iyilik yapabiliriz ve takdirle anılmalıyız, şeklinde düşünmemize sebep olur. Fakat korkarım, kişinin dengesini bulması gurur ve kibirle hiç ilgili değildir. Dağdaki Vaaz'ın ilginç sözlerinde ne söylenmişti? Muhakkak "Ne mutlu ruhta fakir olanlara" diye bir şey söylenmişti. Bu ne demekti? Gurur ve kibrinizin sizi ne kadar zıt uçlara götürdüğünü daha önce hiç düşündünüz mü? Ruhta fakir olmak, kendisiyle özdeşleşmemek anlamına gelir. Şimdi, sadece kendimin en iyi yönü olduğunu düşündüğüm şeyle özdeşleştiğimi farz edersek, ruhta fakir olacak mıyım? Bir daha iki bacak üzerinde yürüyebilecek miyim? Kendi içimdeki, başkalarındaki ve yaşamdaki her iki zıt yönü, bir daha özümseyebilecek miyim? İnsanlar, "Diğer insanlar gibi olmadığım için şükürler olsun Tanrım," dediklerinde tek yönlü olduklarını düşünüyor musunuz? Elbette, onlar kendi çelişkilerini görmelerine imkan vermeyen tamponlara sahipler. Fakat kendinizin her iki yönünü, iyi yönüm ve kötü yönüm dediğiniz şeyi görebilirseniz, aynı anda zıtlarda şuurlu olmaya başlarsınız. Ve bu, geçmişte ezoterik literatürde çok bahsedilen, tuhaf bir sırrın bulunduğu yerdir. Bir Sufi sözü vardır: "Tüm gerçek yaşam zıtların uyumu ve barışıdır. Ölüm, onlar arasındaki savaştan dolayıdır."

ZITLAR (KARŞITLAR)

III. Bölüm—Ezoterik Yunan düşüncesinde, bir zıtlık başka bir zıddın hakkına saldırırsa, bir *haksızlık* durumunun mevcut olduğu söylenirdi. *Adalet* ya da *dürüstlük*, bir denge durumu olarak kabul edilirdi. İnciller'de *dürüstlük* kelimesinin ne kadar sık kullanıldığını bilirsiniz. Örneğin, "Doğruluğunuz din bilgileri ile Ferisiler'inkini aşmadıkça, Göklerin Egemenliği'ne asla giremezsiniz!" (*Matta*, 5:20) Dürüstlük için kullanılan Yunanca kelime (δικη) *dik* ve dolayısıyla, zıtlar *arasında* olma gibi orijinal bir anlama sahiptir. "Adil" ya da "dürüst" insan, hem Yeni Ahit'te hem ondan dört yüzyıl önceki Sokrat öğretisinde hem de M.Ö. 6. yüzyıldaki Pisagor öğretisinde "dikey" insandır, yani zıtlar arasında dengede duran ve ikisinden *hiçbiri* olmayan insandır. Bu, anlaşılması çok güç bir fikirdir. Fakat adil insan fikri, doğrudan zıtlar hakkındaki kadim öğretiden sağlanmıştır. Tek yönlü bir insan *adil* bir insan olamaz. Bir fanatik, bir bağnaz ya da aşırı titiz bir insan adil olamaz. Kendisinin küçük bir bölümünde yaşayan bir insan da adil olamaz. Dürüst olmak, adil olmak *dengeli olmak*tır. Belki şeyleri başkaları kadar güçlü bir şekilde hissetmediğiniz için daha *dengeli* olduğunuzu hayal ederek, bu dengeli kelimesini yanlış kullanmayın. Dengeli olmak aptal olmak değildir, varoluşun her yönünde canlı olmaktır. Adil ya da dengeli insan fikrinden bahsederken, tek yönlü bir insanın dengeli olamayacağının söylendiği, tüm merkezlerde gelişmek kavramını kullanabiliriz. Fakat burada, sarkaç ve zıtlar kanunu açısından adaletten ya da dengeden söz ediyoruz ve şu boyut haricinde, konuyu merkezlerle ilgili hale getiremeyiz: Bir merkez bazen bir başkasının zıddı olarak hareket ediyor görünebilir ve yine her bir merkezde farklı sıklıklarda salınan farklı sarkaçlar vardır. Daha önce söylendiği gibi, bir zıtlık başka bir zıddın hakkına saldırırsa, bir haksızlık durumu mevcuttur. Bu, kendi içimizde ve çevremizdeki hayatta, şimdi ve geçmişte sürekli olarak meydana geliyor. Tarihi alın: Durmadan aynı şekilde ilerleyen bir gelişim çizgisi mi, yoksa ileri geri bir salınım ve bir ulusun diğerinin hakkına sürekli bir saldırısı mıdır? Bir zamanlar Mısırlılar güçlüydü, sonra Yahudiler, sonra Grekler, sonra Romalılar, sonra Gotlar*, Araplar vs. Tüm bunlar ileri geri bir salınımdır, bir çizgi değil. Ve bir kişinin, hakkında çok net bir izlenim sahibi olmadığı kendi hayatında da durum aynıdır. Ya da birinin düşüncelerini alın; sürekli olarak ileri geri salınmadı mı? Şüphe, iddianın hakkına saldırmadı mı vs.? Ya da hatırlıyorsanız, duygusal hayatınızı alın. Durmadan aynı şekilde ilerleyen bir çizgi mi yoksa, örneğin, bazı duygular diğerlerinin hakkına saldırdı ve her zaman da böyle yapıyor, diyebilir misiniz? Durmadan aynı şekilde tutmamız gereken şey nedir?

*Got: 3., 4. ve 5. yüzyıllarda Doğu ve Batı Roma İmparatorluklarını ele geçirmiş; İtalya'da, Fransa'da ve İspanya da krallıklar kurmuş bir Germen boyu olan Gotlardan olan kimse. (ç.n.)

Şimdi, kadim öğreti, dünyayı tek bir gelişim çizgisinde değil bir salınım hareketinde zıtlar arasında tutulmuş şekilde gördü. Bir zıtlık diğerinin hakkına saldırır ve onun üstesinden gelinir ve bu, sırayla devam eder. Bir kampın diğer bir kampa sürekli baskın yapmasına benziyor. Bu sürekli çatışma, her şeyi içerdi. Bu zıt kuvvetler geriliminde, yaşam kendini tezahür ettirdi. Bu gerilimin ve çatışmanın sonu için dua etmek, bir Yunanlı'nın söylediği gibi, ölüm için dua etmektir. Zıtları, (birbirinin tersi şeyler olarak değil) zıt işaretlere sahip kuvvetler olarak düşünmek en iyisidir. Bir "şey" bu veya öteki kuvveti iletebilir. Görünen maddenin ötesinde, atom sisteminde, başlangıçta sadece iki kuvvetle –pozitif ve negatif– karşılaştığımızı biliyoruz. Onlar *zıttırlar*. Böyle olduğunu düşünmek çok gariptir. Madde temel *zıt* kuvvetlerden yapılmıştır. Ne demek istediğimi görüyor musunuz? Dünya, bazen uyum sağlayan bir gerilimden ortaya çıkmaktadır.

Kadim bir Akdeniz okulu tarafından temel zıtlıklar "aşk" ve "nefret" ya da "çekme" ve "itme" olarak adlandırılmıştı. Anlatılmak istenen şey şuydu: Birleştiren bir kuvvet vardır ve ayıran bir zıt kuvvet vardır ve her şeyin arkasında bu iki kuvvet yatar. Birlik için aşk ya da arzu en üstte olduğunda her şey biraraya gelme eğilimindedir ve yaratılış belirir. Nefret ve çatışma baskın olduğunda her şey dağılır ve yok olur. Bu okul, Evren'in çok muazzam bir zaman devresinde ya da sarkaç salınımında biraraya geldiğini ve dağıldığını öğretti. Sarkaç salınımı sadece, sanki yandan görünen bir çemberdir. Kozmik yaratılışta bu biraraya gelen ve kaosta ayrılan şeyler fikri de kadim Doğu okullarında bulunur. Örneğin, Brahma'nın, Evren'i içeri ve dışarı soluduğu söylenir. Bu bakış açısından bakıldığında, fiziksel Evren'in özellikleri asla sabit olmayacaktır çünkü partiküllerin birleşme ve tersi eğilimleri zamanın her noktasında aynı olmayacaktır. Her şey –sadece biçimler, görüş açıları ve teoriler değil, şeylerin özellikleri de– değişecektir, dolayısıyla bir zamanlar çalışan şey ister istemez bugün çalışmayacaktır. Bu ışıkta görülen bilim, her zaman kendini yeniden keşfediyor ve fikirlerini yeniden biçimlendiriyor olacaktır. Bir zamanlar etkili olan ilaç artık öyle olmayacaktır vs. Ve aynı süreç insan meselelerini de etkileyecektir. "Aşk" kozmik olarak üste çıkarken insanlar birleşecekler; "nefret" büyüdükçe ayrılıp dağılacaklardır. Bu görüş, biraraya toplanma için bir zaman ve ayrılma için bir zaman vs. olduğu söylenen Vaiz'de ifade edilen görüşle gerçekten aynıdır; sadece bu, daha küçük ve hatta küçük sarkaçlar açısından değil, muazzam bir sarkaç salınımı açısından ifade edilmiştir. Her iki durumda da anlatılmak istenen, şeylerin eğiliminin farklı zamanlarda aynı olmadığıdır. Bir an için bugünkü durumumuzu düşünün. Şeylerin eğilimi nedir? Hiç eğilim görüyor musunuz? En azından bugünkü şeylerin eğiliminin bir yüzyıl önceki ile aynı olmadığını söyleyebiliriz.

Bir duvarda salınım yapan bir sarkaca bakarsanız, ileri geri aynı alanı taradığını göreceksiniz. Herhangi bir noktada ileri doğru ya da tersi yönde olabilir. Yani şeyler önceki gibi aynı noktada olabilirler fakat ters yönde hareket ediyor olabilirler. Kendimizdeki sarkacın salınımını çalışırken aynı noktalara geldiğimizi fakat sıklıkla eğilimin farklı olduğunu fark ederiz. Şeyler aynıdır fakat başka bir yönde hareket ederler. Diyelim ki, sinirliyiz

ve memnun bir hale geliyoruz ya da memnun bir haldeyiz ve kızgınlığımız büyüyor. Çalışma, içimizde herhangi bir sarkaç orta noktadan geçiyorken çoğunlukla en şuursuz halde, en uykuda olduğumuzu öğretir. Burada en yüksek hızda hareket etmektedir. Dolayısıyla sanki uç noktalarda –sarkaç salınımının her iki ucunda– yaşarız ve ortada ne olduğunu bilmeyiz. Söylendiğini duyduğum şekliyle, yeşil ve kırmızı arasında, mavi ve sarı arasında salınırız fakat tüm renklerin kombinasyonu olan merkezdeki beyaz ışığı göremeyiz.

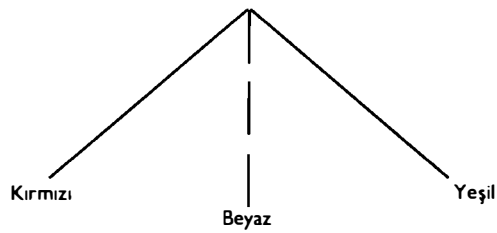

Salınım sırasında tam şuuru ve hafızayı muhafaza edersek, sadece her bir uçtaki iki zıt durumu hatırlamakla kalmaz, ortada duran *üçüncü* bir faktöre dair bir görüş de yakalamaya başlarız. Fakat bizim şuurumuz genellikle çok ama çok yavaş bir enerji ile çalışır. Bu konuda başka bir zaman konuşacağız. Şu anda kendimizdeki ve yaşamdaki sarkaçları görmeye ve salınımın iki ucu ile özdeşleşmemeye çalışmalıyız. Haletlerimizin tümü sarkaçlarda asılıdır. *Onlara güvenmemeliyiz.* Ne yazık ki onlarla özdeşleşiriz. Onları kendimiz gibi alırız. "Ben hissediyorum", "Ben düşünüyorum" vs. deriz. "Gerçek Ben"in sarkaç salınımının merkezinde olduğunu unuturuz ve kendimize heyecan ve keyifsizlik arasında, heves ve depresyon arasında, fazla değer verme ve az değer verme arasında, kendini beğenme ve alçakgönüllülük arasında vs. durmadan salınma izni veririz. Tüm bunlarda ağırlık merkezi yoktur. Salınımın bir yönü ile özdeşleşince, kontrolü aldığında diğer yönün gücü altına gireceğinizi hatırlayın; bu durumda hiçbir bağlantı görmeyeceksiniz. "Bağlantıda olmamalarının nedeni *zıt* olmalarıdır," diyebiliriz. Böyle olmalarının nedeni tam anlamıyla budur ve bu, bu yazılarda konuştuğumuz şeydir.

Birdlip, 13 Eylül 1943

ZITLAR (KARŞITLAR)

IV. Bölüm—Daha önce *adil* insan orijinal kavramından söz etmiştik. Bu, duygusal bir fikir değildir. Adil insan zıtlar arasında bir denge durumundadır. Kuvvetin zıtlardan nasıl geri çekileceğini bilir ve bu sayede, insanın ağırlık merkezi bir yöne veya diğer yöne çekilmez. Bu, daha önce söylendiği gibi, yalnızca kişinin kesin bir kendi *hiçliği* hissine ulaşmasıyla mümkündür. Bir şey olduğunu hissetmek, zıtlar arasında bir yere ulaşmayı engeller. Çalışma bir insanın, yeniden doğmuş olabilmesinden önce kendi *hiçliğini* fark etme noktasına gelmesi gerektiğini söylediğinde, bunun anlamı, insanın kendi kibrini kırması gerektiği vs. değil, uzun kendini gözlemleme ile gerçekten hiçbir şey olduğunu ve kendisi diye birinin olmadığını fark etmeye başlaması gerektiğidir. Bunun amacı, psikolojik olarak konuşursak, zıtlar arasında bir yere girmektir. Demek istediğim, kesin bir amaca sahiptir. Sarkacın merkezinde bir yere girmek ve ileri geri salınmamak niçin bu kadar önemlidir? Çünkü burada, zıtlar arasında, tüm gelişim imkanları yatmaktadır. Burası, bize ulaşan daha yüksek seviyelerden tesir alır. Burada, kişinin kendi hiçliğini hissedebileceği ve bu yüzden çelişkilerden özgür olacağı bu yerde, *hiçbir çelişkinin olmadığı* daha yüksek merkezlerden gelen tesirler ve anlamlar hissedilebilir. Kendinizi iyi ya da kötü olarak kabul etmeden, adil ya da başka bir şey olmaktan ötürü kendinizle gurur duymadan, kendinize iyi ya da kötü davranıldığını düşünmeden, özdeşleşme vasıtasıyla her iki hareket tarafından yakalanmadan bu orta yere gelirsiniz. Bu kolay değildir! Kişiliğin aktif olması durumunda bu imkansızdır. Bazen, zıtların kuvveti tükendiğinde, şiddetli hastalıklarda olduğu gibi, kişi onun tam içine getirilir. O zaman kişinin bütün merkezleri odaktadır ve insan açık ve net bir şekilde anlar ve görür.

* * *

Çalışma her tezahürde üç kuvvet olduğunu öğretir. Biz sadece ikisini görürüz, tabi o kadar uzağı görebilirsek eğer. Üçüncü Kuvveti görmeyiz çünkü biçimlendirici merkez zıtlar arasında çalışır ve onun için her şey ya "böyledir" ya da "böyle değildir", ya "evet" ya da "hayır"dır. Zıtların uyumu, onlar arasındaki aracı kuvvettedir. Üçüncü Kuvvet sadece zıt kuvvetlerin bir birleşimi değildir. Sıradan durumlarda duyarlı olmadığımız ayrı bir kuvvettir. Çalışma'da "Nötrleştirici Kuvvet" ve Yeni Ahit'te "Kutsal Ruh" diye adlandırılır. Evren'in tepesi Mutlak Bir'dir. Yaratılış üç kuvvet ile ya da bu Birlik'ten kaynaklanan ilk üçlü (teslis) ile başlar. Bu üç kuvvet eşittir. Evren'in tabanı, Birlik'in en büyük antitezidir (karşı savıdır). Burada zıtlar en geniş şekilde ayrılmıştır ve onları uzlaştıracak Üçüncü Kuvvet yoktur. Bu yüzden Çalışma, Hidrojenler Tablosu'nda en düşük maddeyi "Kutsal Ruh olmadan" olmak diye tanımlar. Yaratılışın en düşük seviyesinde, yeni bir duruma ulaşma ya da bir şeyi bağdaştırma ümidinin olmadığı bu çeşit bir dünyada hapsedilmenin neye benzeyeceğini hayal edin.

* * *

Üçüncü Kuvvet zıtlar arasında uzanır ve bu yüzden onu sarkaç salınımının orta noktası olarak resimleyebiliriz. "Ben" duygusunu sarkacın her iki yönünün dışına alırsanız, kendinizi zıtlar aracılığıyla hissetmezsiniz ve "ben" duygusu merkeze, hiçliğe ya da tercihinize göre, bir şey olmamaya hareket eder. Ortadaki bu yer, Gerçek "Ben"in bulunduğu yer ya da durumdur. Gerçek "Ben" ya da *Efendi* "yukarı"dan, yani daha yüksek bir seviyeden gelir. Zıtlardan birinden ona ulaşamayız. Kadim sembollerde, yeniden doğuşun gizemlerinin temsilleri içinde her iki yönde iki zıddı ve ortada Üçüncü Kuvveti bu kadar sıklıkla bulmanızın sebebi budur. Gerçek "Ben"e ulaşmak, yeniden doğmak demektir. Örneğin, Haç üzerinde iki hırsız arasında İsa vardır. Ya da erken Hristiyanlığın yakın rakibi Mitra dininde, iki zıt arasında öldürülmüş boğayı bulursunuz. Liber Mutus'a bakmış olanlarınız her iki yöndeki iki hayvanı ve onlardan çıkan ışık ışınlarını hatırlayacaktır. Mühürler üzerinde bulunan kadim ve çok basit bir arma, iki tepe arasında yükselen güneşti.

Zıtlar hırsızdır çünkü birinin üzerinde inşa ettiğiniz şeyin temeli, diğeri tarafından oyulur. Ya da farklı bir şekilde söyleyecek olursak, neşe üzüntüye yol açar. Fakat merkezde ne inşa edilirse edilsin, sizden alınamaz. Bir örnek olarak, anlayışı alalım. Bir şeyi gerçekten *anlarsanız*, onun gerçeğini kendiniz gördüyseniz, o ortadadır ve Üçüncü Kuvvet'te durur.

Birdlip, 15 Eylül 1943

ZITLAR (KARŞITLAR)

ÜÇÜNCÜ KUVVET

V. Bölüm—Bu gece, Üçüncü Kuvvet'ten söz edeceğiz. Söylendiği gibi, Çalışma bütün tezahürlerde, bütün olaylarda, bütün yaratılmış şeylerde üç kuvvet olduğunu öğretir ve bunlar *Aktif, Pasif* ve *Nötrleştirici* ya da Birinci, İkinci ve Üçüncü Kuvvet diye adlandırılır. Üçüncü Kuvvet kavramı, bilim tarafından gözle görülür bir şekilde, atomun pozitif bir şekilde ve negatif bir şekilde yüklenmiş partikülleri ve onlara eklenmiş olan *nötron* haricinde henüz bilinmemektedir. Bilim öncelikle iki kuvvet kavramı üzerine, yani aksiyon ve reaksiyon üzerine inşa edildi. Bu, alışkın olduğumuz düşünme şeklimize uygun olarak, Üçüncü Kuvvet'i göremeyen biçimlendirici merkeze göre böyledir. Biçimlendirici Merkez bunu kapsayamaz ve dolayısıyla yeni bir zihin gereklidir: yeni bir düşünme yolu. Aksiyon ve reaksiyonu hepimiz anlayabiliriz; *sebep* ve *sonucu* aşağı yukarı hepimiz görebiliriz. Pasif bir masaya vurursunuz ve o size karşı koyar. Parmağınız aktiftir ve masa pasiftir ve canınız acır. Üçüncü Kuvvet kavramını anlamak çok daha zordur. Hepimizin arasında iş başındadır ve bazen mucize olarak görünen

şeyin formunu alır: tesadüfler dediğimiz birlikte gerçekleşen aynı tür şeyler ya da eşzamanlılık olarak.

Şimdi, bu görülmemiş ve kabul edilmemiş Üçüncü Kuvveti isimlendirmek için Çalışma tarafından kullanılan kelimeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Niçin buna *Nötrleştirici Kuvvet* denmiştir? Her şeyden önce bu noktayı ele alalım. Terim açıkça *cinssiz* (İng. *neuter*) fikrini içermektedir. Cinssiz ne demektir? Cinssiz, sözlük anlamında basitçe *hiçbiri* (İng. *neither*, Latince *ne uter*) anlamına gelir.

Cinssiz, cins olarak, ne eril ne dişil olan anlamına gelir. Bir kelime olarak, ne aktif ne pasif olan ve dolayısıyla geçişsiz (nesnesiz), yani belirli bir nesneye geçmeyen anlamına gelir. Genel olarak, iki belirli karşıtın ya da tanımlanmış durumun *hiçbirine* ait olmayan, demektir. *Cinssiz* kelimesinden (İng. *neuter*) tarafsız, yansız (*neutral*) kelimesi türetilmiştir. *Tarafsız*, politik olarak iki karşıt partinin *arasında* kalmak anlamına gelir. Kimyada, *tarafsız* bir tuz ne asittir ne de alkalin. Askeri olarak tarafsız olmak, taraflardan hiçbirine yardım etmemek ve dolayısıyla rölatif bir bağımsızlık ve serbestlik durumunda kalmak, demektir. Elektrik alanında, ne negatif ne de pozitif bir yüke sahip olmak anlamına gelir. Mekanikte, farklı kuvvetlerin dengede olduğu bir nokta anlamına gelir. Yine, *tarafsızlık* (*neutrality*) "hiçbir yöne eğilmemiş olma şartı: uç görüşlerin olmaması, tek yönlü bir bakış açısı almaktan sakınma vs." anlamına gelir. Şimdi cinssiz (*neuter*) ve tarafsızlık (*neutrality*) kelimelerinden *nötrleştirici* (*neutralizing*) fiiline geçelim. Sözlük anlamıyla nötrleştirmek, "ne aktif ne pasif duruma getirmek: dengelemek, denkleştirmek, zıt bir kuvvet vasıtasıyla etkisiz duruma getirmek, denge üretmek" anlamına gelir. Yukarıdaki sözlük tanımları, Çalışma'da kullanılan "nötrleştirici kuvvet" teriminin gerçek anlamını sadece kısmen verir. Bu şaşırtıcı değildir çünkü bu Çalışma'nın terimleri, kavramları ve fikirleri herhangi bir sözlükte bulunmuş değildir. Aynı zamanda, birçok Çalışma terimi, sıradan kullanımdaki terimlere gönderme yapar. Bir benzerlik vardır. Çalışma, Üçüncü Kuvvet'e Nötrleştirici Kuvvet dediğinde, onun doğası ne aktif ne pasif olan gibidir ve onlardan tamamen ayrıdır. Dolayısıyla kelimenin sözlük anlamıyla cinssizdir –*hiçbiri*– fakat *hiçbiri* olduğu halde, bir şeydir. Aynı zamanda sözlük, nötrleştirmek "dengelemek, denkleştirmek, zıt bir kuvvet vasıtasıyla etkisiz duruma getirmek, denge üretmek" anlamına gelebilir dediğinde, Çalışma anlamında bu doğrudur çünkü bazen nötrleştirici kuvvetin ilk etkisi, bir dengeyi korumak için ya aktif ya da pasif kuvvetin bir artışında görülür. Fakat Nötrleştirici ya da Üçüncü Kuvvet; kuvvetlerin ilk *teslis* ya da *üçlemesinden* meydana gelen, Yaratılış Işını'nda *Si* notasında alemlerin birinci düzenini yaratan ve tekrar kopyalanma ile yaratılışın tüm sonraki seviyelerini meydana getiren ayrı ve farklı bir kuvvettir. Yaratılmış alemlerin ilk düzeninde, üç kuvvetten başka hiçbir hareket yoktur ve onlar Mutlak'ın iradesini yansıtırlar; fakat üç formdadır; alemlerin ikinci düzeninde altı kuvvet –yani iki üçlü– eylemdedir ve bu şekilde devam ederek, bizim çok aşağıdaki yeryüzü seviyesinde 48 kuvvet –yani 16 üçlü– eylemdedir, Mutlak'ın iradesinden çok uzaktadır ve dolayısıyla karşılaştırılma yapıldığında *mekaniktir*. Çünkü tüm bu kuvvetlerin

etkileşimi ve çaprazlaması, Evren'in bu ucunda hem karmaşa hem de kendi varoluşumuzun mekanik sınırlamalarını üretir. Bu kuvvetler veya kanunlar sebebiyle, burada, aşağıda, ne tür sosyal kanunlar yapılırsa yapılsın özgürlük imkanı yoktur. Özgürlükten söz etmek imkansızdır. Fakat bir insan kendi içinde kendi üzerinde çalışarak daha az kanunun hükmü altına girebilir.

Bunun meydana gelmesi için yapması gereken ilk şey, insanın *kendini hatırlamasıdır*. Bir insan hayatın içinde kendini hatırlamaz. Bu gece, bu bakış açısından Üçüncü Kuvvet hakkında konuşmak istiyorum. Bir insanın daha özgür hale gelmeye başlayabildiği nokta zıtlar arasında, sarkaç salınımının orta alanında yatar ve psikolojik açıdan konuşacak olursak, kendini hatırlama eylemi ile kişi, bu yere yaklaşmaya başlar. Kendini hatırlamanın tüm farklı yollarını tanımlamak, kişi onların tümünü bilse bile imkansız olurdu. Bu çok aşağıdaki, değersiz gezegende bu dakikadaki durumumuzun, kişisel varoluşumuzun önemsizliğinin duygusal farkındalığı, bir dereceye kadar kendini hatırlama meydana getirebilir. Bazen sadece dışsal olarak gece gökyüzüne, milyonlarca yıldıza bakmak, kişisel duygularımızdan bizi çıkartıp, kendini hatırlamaya benzer anlık bir durum oluşturur. Kişilikten kuvveti çeken her şey küçük bir miktar Kendini Hatırlama meydana getirebilir. Fakat önemli olan durumun *tadının* tanınmasıdır çünkü bu durumda ve sadece bu durumda "yardım" bize ulaşabilir. Çalışma hissi ve ezoterik öğretinin tüm geri planı, bir Kendini Hatırlama durumu meydana getirebilir ve Kendini Hatırlama'nın gücü, az çok tesadüfen olan geçici formlardan ayrı olarak, nihayetinde Çalışma'nın zihinsel ve duygusal değerlendirmesinin gelişimine aittir. Hayattan ve onun tüm çıkışları ve düşüşleri ve zıtlar arasındaki ileri geri salınımlarından daha güçlü olarak artan Çalışma hissi, ne şans ne de çabuk geçen bir deneyim olan bir Kendini Hatırlama durumu meydana getirir. Fakat uzun bir süre biz Çalışma'yı kendi çağrışımlarımızla, hayat tarafından idare edilen ve mekanik bir şekilde ona karşılık veren kişilik makinesiyle karıştırırız. Ve bu kaçınılmazdır çünkü sadece tedrici bir ayrılma mümkündür. Bir insan aniden kişilikten ayrılamaz. Bu onu yok ederdi. Bu nedenle, çalışmaya uğraşsak bile, daha açık ve gerçek olan ya da dediğimiz gibi daha "doğal" olan kişiliğin reaksiyonları ile özdeşleşiriz. Aynı zamanda kendimizi hatırlamamız gerektiğini ve bunu yapmak istesek bile yapamayabileceğimizi, yeterince iyi bilebiliriz. Yapamayabiliriz çünkü kişiliğin reaksiyonları ile özdeşleşmişizdir. Olay her ne olursa olsun, onu kişilik vasıtasıyla görürüz, yani bütün tutumlarımız, tamponlarımız, çağrışımlarımız, rol yapmalarımız, resimlerimiz, negatif duygularımız vs. kısaca bizim bizzat edindiğimiz kişiliğe ait tüm tipik reaksiyonlarımız vasıtasıyla görürüz. Yani Çalışma'yı unutmadığımız ve hatta çalışmaya uğraştığımız halde, Çalışma'nın bakış açısından değil, hayatın bakış açısından görürüz. Kişiliğimizin reaksiyonları ile özdeşleşmişsek ve aynı zamanda kendimizi hatırlamaya uğraşırsak, bunun imkansız olduğunu görürüz. Özdeşleşmiş olmak ve bir Kendini Hatırlama durumunda olmak imkansızdır. Bu sadece bunların tatlarının zıt olmasından ötürü değil de daha çok iki durumun birbirine zıt olmasından ötürü-

dür. Ne kadar çok özdeşleşirsek, o kadar çok bu gezegenin mekanik kanunları altındayızdır. Ne kadar çok Kendini Hatırlama durumundaysak, o kadar çok şuurlu tesirler altındayızdır. Çalışma'da Kendini Hatırlama fikri, yani bize yardımın ulaşabileceği tek yer olan Üçüncü Şuur Hali, her zaman özdeşleşmeme ile birlikte verilir. Üçüncü Kuvvet olarak Çalışma sadece, rölatif olarak *uyanıksak,* yani Kendini Hatırlama'nın bir derecesinde bize ulaşır. Asıl dua fikri bir Kendini Hatırlama durumuna girmektir, problemlerimizin gitmesine izin vermek ya da adeta yardım istemek ve *yapmak* konusundaki güçsüzlüğümüzü kabul etmektir. Fakat bu anlamda dua, çok güçtür. Mekanik olarak, şiddetle, trajik bir şekilde, görev icabı ya da dindarlıktan dolayı dua etmek, hiçbir sonuç veremez. Dua, ancak üç merkezin hepsi işbirliği yaptığında cevaplanabilir. Ve üç merkez sadece "odakta" olduklarında işbirliği yapabilirler ve bu da bizim sarkaç salınımının ortasında bir yerde olup tek yönlü olmadığımızda gerçekleşir. Kendini Hatırlama *eylemi,* bizi bu sarkacın ortasında bir yere koymak için bir girişimdir. Ortada olmak, Kendini Hatırlama *halinde* olmaktır. Özdeşleşme üzerine çalışma, kendinden ayrılmadır; böylece insan bir o yöne bir bu yöne salınmaz. Kendini Hatırlama Üçüncü Kuvvet'te olmaya çabalamaktır ve özdeşleşmeme iki zıt kuvvette olmamaya çabalamaktır, denebilir. Sarkacın bir yönünden diğerine hareket etmeye uğraştığımızda, hayatta "Bu kadarı da fazla," dediğimizde olduğu gibi, yani özdeşleşme ile hareket ettiğimizde, zıtların mutat aksiyon-reaksiyon işleyişinden başka bir şey umamayız. Ben sana vururum, sonra sen bana vursun, sonra ben sana vururum. Ve bu böylece durmadan devam eder. Uzun ya da kısa, bir süre ben kazanırım, sonra şeylerin mekanik salınımı ile sen kazanırsın ve böyle devam eder. Bir sen birinci olursun, bir ben. Bir ben üstte olurum, bir sen. Hayat budur: zıtlar arasında salınım. Bu, "tepeye çıkmak" ve sonra "aşağı düşmektir". Tüm bu zıtlar oyununda *çözüm* yoktur. Çalışma'da, yaşamın çözülmez olduğunun söylenmesinin nedeni budur. Sadece zıtların tatminine sahipsiniz ve bunlar hırsızdır. Örneğin, kıskançlık ve onun nahoş zaferlerini alın. Bu tatmin –diyelim ki düşmanınız üzerinde zafer kazanmak olsun– geçicidir. Buna rağmen, mekanik reaksiyonlarınız üzerinde çalışırsanız, her zaman bir piston aşağı diğer piston yukarı şeklinde hareket eden bu iki silindirli hayat motorundan uzaklaşmaya başlarsınız. Çalışma'nın ilginç kuvvetini hissettiğinizde, tek yönlü ve dolayısıyla şiddetli aksiyonlarla güçlükleri çözemeyeceğinizi anlamaya başlarsınız. Fakat bunu fark etmek zaman ve çaba ister. *Çözüm* gibi bir şeye ulaşmak için, ortaya gelene dek, nasıl bir yönde kısa bir mesafe ve sonra diğer yönde kısa bir mesafe hareket edileceğini öğrenmemiz gerekir. Bu çok güçtür. Fakat bu metotla, iyiyi ve gerçeği, yani gerçek anlamı ve dolayısıyla çözümü barındıran Üçüncü Kuvvet'e ulaşabilirsiniz.

Bu geceki konuşmama sadece bir şey eklemek istiyorum. O da içsel sükunet hakkında. Kendi üzerinde çalışmada ve kendi içinizde sarkacın nasıl salındığını, nasıl bir an bir şeyi düşündüğünüzü ya da hissettiğinizi, sonraki bir an onun zıddını nasıl düşündüğünüzü ya da hissettiğinizi fark etmede ve her iki yönle de özdeşleşmemede, kişinin şu anda bulunduğu

basamakta şimdiye kadar mümkün olan ve Çalışma'da "içsel sükunet" denen bir şey vardır. Salınım yörüngesi boyunca dizilmiş farklı "ben"ler, şuur ışığı onlara dokunup da onlar bir an için yaşama uyandırdığında, bir onu bir bunu söylemek isterler. Kişi onların konuşmasına, hiçbir tarafın doğru olmadığı tarzında açık bir fikre sahip olması koşuluyla sınırlı bir boyutta izin verebilir. İçsel sükunet, *kendi içinde* sessiz olmak anlamına gelir. Kendi içinizde taraf almamak ve dolayısıyla sessiz olmak anlamına gelir. Her "ben" ile özdeşleşirseniz bu imkansızdır. Bu yönde veya diğer zıt yönde konuşmanın meydana gelmesine izin verebilirsiniz fakat onu gözlemlersiniz ve içinizde sessizsinizdir.

Bu yazı, Üçüncü Kuvvet'in bize dokunabileceği yer olan sarkacın ortasına ulaşma hakkındadır. Kendini Hatırlama'nın amacı, bu yere ulaşmaktır ve bu yer zıtların hiçbirinde değildir, yeni bir deneyimdir ve dolayısıyla yeni bir şuur ve anlayıştır. Tüm özdeşleşmeler zıtlara aittir.

Birdlip, 29 Eylül 1943

ÇALIŞMANIN ÜÇ ÇİZGİSİ

Bu gece kısaca, Çalışma'nın üç çizgisi ve Dışsal Kale Alma hakkında konuşacağız. Üç çizginin hepsi gereklidir. Birincisi, kendi üzerinde çalışmadır. Bu, bilgi yönü ve varlık yönü üzerinde çalışmayı içerir. Bilgi üzerinde çalışmak, burada, Çalışma bilgisi üzerinde çalışmak anlamına gelir. Varlık üzerinde çalışmak; Çalışma'nın öğrettiği şeyler açısından kendini gözlemlemek ve böylece kişi kendi kişiliğini, negatif durumlarını, içsel kale almasını, özdeşleşmesini, mekanik konuşmasını, mekanik hoşnutsuzluğunu, kendini haklı çıkarmasını vs. gerçekten görüp onlarla mücadele etmek anlamına gelir. Mekaniklik ve uyku, varlık değişimini engeller. Kendi üzerimizde çalışmadan önce varlık bilgisinin gerekli olduğunu anlamak önemlidir ve bu, kendini gözlemleme denilen dikkat çabası vasıtasıyla elde edilir. Birinci basamak, bir değil çokluk olduğumuzun ve varlığımızın özelliğinin birliğin eksikliği olduğunun farkındalığıdır. Kendini çalışma, Çalışma bilgisini çalışmaktan farklıdır. Buna rağmen, ikisi de çaba ister. Bu Çalışma bizi düşündürür, dendiğini sık sık duydunuz. Kişinin kendisi düşünme çabası göstermezse, bu öğreti sisteminin bilgisini edinmek imkansızdır. Onu defterlere yazmak, düşünmek ile aynı şey değildir; gerçi söylenenleri hatırlama, yönlendirilmiş düşünme çabası gerektirir. Çalışma'nın birinci çizgisi, kendi varlık durumumuzu ve bilgi durumumuzu bilmemizi sağlamaktır. Aksi takdirde değişemeyiz. *Gözlemlemek* birinci şeydir fakat eleştirisiz ve analizsiz yapılmalıdır. Bir keresinde, kendinizi *tümüyle* bilmeden hiçbir şey değiştiremeyeceğiniz, söylenmişti.

Çalışma'nın ikinci çizgisi, Çalışma'da diğer insanlarla birlikte çalışmaktır. Çalışma'nın birinci çizgisinin pratiğini yapmadıkça, ikincisinin pratiği-

ni yapamazsınız. Yine, ikincisinin pratiğini yapmadıkça, birincinin pratiğini doğru bir şekilde yapamazsınız. Bunun birkaç nedeni vardır ve bunların tartışılması Grup için yararlı olur.

Çalışma'nın üçüncü çizgisi –şu anda bizim için– genel olarak Çalışma'ya yardım etmek ve bizden ne istediğini görmeye çalışmaktır ve yanlış bir şekilde konuşmamak ya da Çalışma'ya zarar vermemektir. Çalışma'ya doğru bir şekilde değer vermek ve ona karşı doğru tutum edinmek, üçüncü çizgiye aittir fakat bunlar her şeyin içine girerler çünkü kişi doğru değer vermeye ve doğru tutuma sahip olmadıkça ne kendi üzerinde ne diğerleriyle birlikte ne de Çalışma için çalışacaktır. Daha önce söylendiği gibi, çalışmanın üç çizgisinin hepsi gereklidir. Kendisi ile ve sadece kendisi için çalışan bir insan, hiçbir yere ulaşamaz. En başta, bunu yapacak kuvvete sahip değildir.

Şimdi, Çalışma'nın birinci çizgisine ve kişisel çalışmaya dönelim. Çalışma'yı bilmek ve onun fikirlerini kendine uygulamak gereklidir. O zaman Çalışma'yı anlamaya başlamak mümkündür. Fakat kendinizi ve içinizde ne olup bittiğini onların ışığında gözlemlemedikçe Çalışma fikirlerini kendinize uygulayamazsınız. Kendini gözlemleme, içsel karanlığımıza ışık ışını girmesine sadece Çalışma ona eşlik ettiğinde, yani kişi kendisini öğretinin ışığında gözlemlediğinde izin verir. Çalışma kendi içinizde ne gözlemlemenizi öğretir? Bir liste yapmak ve sonra o listenin pratiğini yapıp yapmadığınıza, yani gerçekten Çalışma'yı uygulayıp uygulamadığınıza ya da çalışıyor olduğunuzu hayal edip etmediğinize dikkat etmek çok faydalıdır.

Varlığınızın bilgisini elde etmedikçe Çalışma'nın ikinci çizgisi yapılamaz. Kendimizi gözlemlemedikçe ve nasıl düşündüğümüzü, Çalışma'daki diğer insanlarla nasıl konuştuğumuzu fark etmedikçe, kendimizi onların yerine koyamayız. Bu bizi, ikinci Çalışma çizgisine ait olan *dışsal kale almaya* getirir. Dışsal kale alma, kendinizi komşunuzun yerine koymaktır. Yeni Ahit'te buna "komşunu sevmek" denir. Kendinizi Çalışma'daki başka bir insanın yerine koymak için varlığınızı, ne tür bir insan olduğunuzu bilmelisiniz. Aksi takdirde, kendinizi dışarıda bırakırsınız. Komşunuz tabi ki sizi görür. Fakat siz kendinizi görmezseniz, kendinizi nasıl bir başkasının yerine koyabilirsiniz? Kişi bunu düşünmelidir çünkü bu, niçin bu kadar çok ve sadece sinirlendirmeye ve belki nefrete sebep olan yanlış ve sahte "dışsal kale alma" olduğunu açıklar. Çalışma'nın ikinci çizgisi hakkında söylenebilecek başka bir pratik şey, yararsız anlaşmazlığı engellemek için Çalışma'daki diğer insanlar hakkında içeri negatif izlenimler almamaktır. Bunlar birikirler ve bir zehir üretirler. Başkalarının sadece en kötü yönlerini görmek, tabi ki, hızla uykuya dalmaktır. Bir izlenim bir merkezin negatif bölümüne düştüğünde, elinizde kısa bir an vardır; eğer uyanıksanız, o kısa an içinde o izlenimi değersiz kılabilir ve kabul etmeyerek ondan kaçınabilirsiniz. Buna rağmen, onunla özdeşleşirseniz, ne kadar küçük olursa olsun, içinizde yerleşir ve kendisine benzeyen diğerlerini yanına toplar. Sözünü edeceğimiz son nokta, herkes mekanik hoşlanma ve hoşlanmamayı ve onlardan meydana gelen diyalog çeşitlerini durdurmaya çalışmalıdır. Her şey ya mekanik hoşlanma ya da mekanik hoşlanmama üzerine düşer-

se, izlenimlerden fazla kuvvet edinmeyi bekleyemeyiz. Ayrıca içimizdeki ikinci Çalışma çizgisinin gelişmesini de bekleyemeyiz ve bu durumda birinci çizgi de engellenmiş olacaktır.

Birdlip, 10 Ekim 1943

İZLENİMLERİN SİNDİRİLMESİ

Geçen sefer, ilk üç sorunun cevapları okunduktan sonra, önceki Cumartesi Birdlip'teki izlenimlerin sindirilmesi üzerine yaptığım konuşma hakkında bir şeyler söylendi. Bu çok önemli konu üzerine daha geniş konuşmak iyi olabilir.

Sık sık izlenimlerin dönüşümü hakkında konuştuk. Hepiniz biliyorsunuz ki Çalışma, içeri giren izlenimleri nasıl kabul ettiğimize sürekli olarak dikkati çeker. Çalışma, izlenimlerin, içeri aldığımız en yüksek ve bu yüzden en önemli yiyecek olduğunu öğretir. Gördüğünüz ve duyduğunuz her şeyin, tanıdığınız insanların, okuduğunuz kitapların izlenimler olarak içeri girdiği sık sık söylendi. Diğer insanlar, sizin için izlenimlerdir. Siz onlara dokunursunuz, onları görürsünüz, duyarsınız vs.

Kendi üzerinde çalışmanın birinci yeri, İlk Şuurlu Şok'un yeri olarak gösterilir. Bazen genel anlamda Kendini Hatırlama denilen İlk Şuurlu Şok'un anlamı, izlenimleri dönüştürmektir. Bazı izlenimleri kabul edebilir ve diğerlerini reddedebilirsiniz, aynen *Hidrojen 768* olarak bedene giren sıradan yiyeceğin mide tarafından kabul edilmesi ya da reddedilmesi gibi. Dolayısıyla her şeyden önce izlenimlerin kabulü ya da reddi vardır ve sonra, bazı bölümlerin sanki suyunu çıkardığınız, diğer bazı bölümlerini de vücuttan çıkardığınız ya da kurtulduğunuz yiyecek sindirimine tamamen benzeyen, izlenimlerin sindirilmesi gelir. Üç katlı evin üst kompartımanında doğru bir mide yaratmak, bu Çalışma'nın amacıdır. Yeterince anlaşıldığında Çalışma, reddeden ya da kabul eden, yani sindiren bir mide oluşturabilir. Izlenimlerin dönüşümü, tam anlamıyla midedeki yiyecek dönüşümü ile benzerdir. Yiyecek içeri alınır ve sindirilir, yani daha ince maddelere dönüştürülür. *768*'in *384*'e ve sonra *192*'ye vs. geçtiğini hatırlarsınız. İzlenimler insan makinesine üst katta *48* olarak girer ve *24* ve *12*'ye dönüştürülebilir. Fakat Çalışma, çok küçük miktarlar haricinde çoğunlukla bunun meydana gelmediğini öğretir. Yaşamınıza karşı aktif hale gelmeye başladığınızda, şeyleri sıklıkla doğal ya da mekanik bir bakış açısından değil, Çalışma bakış açısından almaya başladığınızda, izlenimleri sindirmeye başlarsınız. Bu izlenimlerin dönüşümü ya da sindirimi fikri ile hepinizin zaten bildiği gibi İnciller'de de karşılaşılır. Her şeyi yeni bir şekilde almak zorundayız. Sıradan insanlar şeyleri sıradan bir şekilde içeri alacaklar fakat Çalışma'da biz, sıradan şeyleri tamamen yeni bir şekilde içeri almalıyız. Buna İnciller'de μετάνοια denir. Bildiğiniz gibi, birçok insan yanlış bir şekilde

tövbe –ya da pişmanlık– olarak tercüme edilen (İng. *repentance*) bu garip kelimenin anlamı hakkında yazdı. De Quincey "zihnin dönüşümü"nü önerdi. Sanırım hepiniz izlenimleri zihinlerinizin şu anki şekli ile içeri aldığınızı fark ettiniz. Şeyleri adeta zihinsel aparatınız vasıtasıyla görürsünüz. Çok basit, zihinsel olarak eğitilmemiş bir insanın bir fil gördüğünü düşünün. Muhtemelen "Aa!" diyecektir. Belki ne demek istediğimi anlarsınız. Hepiniz zihinsel tutumlara, kavrama için zihinsel aparatlara, tamamen doğru sözlü, doğru, gerçek vs. olarak aldığınız bir fikirler setine sahipsiniz. Daha eğitimli hale geldiğinizde zihniniz küçük bir boyutta değişir, böylece daha ince bir şekilde dönüştürür hale gelir. Önceden tamamen imkansız ya da yanlış olduğunu düşündüğünüz bir şeyin, şimdi düşündüğünüz gibi olmadığını görürsünüz. Her biriniz düşünmenizle sınırlısınız. Tabi ki bunu henüz görmüyorsunuz. Bazı nedenlerle, hepimiz tüm bakış açılarına, tüm olası düşüncelere zaten sahip olduğumuzu düşünürüz. Bu bütünüyle yanlıştır. Her biriniz tamamen ve bütünüyle; zihinsel önyargılarınız, tutumlarınız vs. ile edindiğiniz küçük düşünme alanınızla sınırlısınız. Hayat size zihinsel seviyeniz nedeniyle şu anki şekilde görünür. Düşünme şekliniz değişmedikçe, zihinsel seviyeniz değiştirilmedikçe, şeyleri yeni bir şekilde alamazsınız. Dediğim gibi hepimizin, şu an olduğumuz halimizle, her tür deneyim ya da anlayışı içeri alma kapasitesinde olduğumuzu düşünmemiz gariptir. Sınırlı zihinsel görüş açımızın ve sınırlı zihinsel fonksiyonlarımızın ötesinde anlamak için aparatlara ve kavrama gücüne sahip olmadığımızı görüyor musunuz?

Şimdi, μετάνοια (yanlış bir şekilde tövbe –ya da pişmanlık– olarak tercüme edilmiştir), kişinin şu anki zihninin ötesine ulaşmak anlamına gelir, zihninin dışına geçmek değil zihninin ötesine ulaşmak, kendi hakkında, başkaları hakkında vs. tüm düşünme şeklini dönüştürmek. *Yeni bir bedende yeni bir zihin*, kişinin içinde *ikinci* bir *bedenin* oluşumuna götüren tamamen farklı bir anlayış gelişimi anlamına gelir. Çalışma size genel olarak hayatın anlamı ve kendi hayatlarınız hakkında tamamen yeni birçok fikir öğretir. Fikirler içeri alınmadıkça ve bireysel olarak düşünülmedikçe, zihinleriniz, şu anda oldukları gibi tamamen aynı tür gübre yığınları halinde kalacaklar. *Bu Çalışma'nın bizi düşündürdüğü* ve *yeni bir şekilde düşündürdüğü* ifadesini sık sık duydunuz. Şimdi bu ifadeyi alın ve İnciller'de *tövbe etmek* (–ya da pişman olmak– İng. *repent*) kelimesinin kullanıldığı her yere uygulayın. Farz edelim ki, zaten "yeni bir şekilde düşünmek" olarak tercüme edildi. O zaman belki, zihnin bütün döşenişini değiştirmek ve tüm zihinsel oluşumu yeniden düzenlemek için Çalışma'nın nasıl tasarlandığını göreceksiniz.

Şimdi izlenimlerin sindirimine gelince; izlenimlerin sindirimi bir mideye bağlıdır ve bu durumda mide, Çalışma'dır. Çalışma size izlenimleri sindirmek için zihinsel bir mide verir. Ancak sindirim yapabilecek bir şeye sahip olursanız gününüzü sindirebilirsiniz: Çalışma'nın özümsenmesi, ona rıza gösterilmesi ve değer verilmesi ile sizin içinizde kurulmuş bir şeye. Şeyleri Çalışma'ya havale ettiğinizde, ilk başta günlük izlenimlerinizi doğru bir şekilde düzenlemek için size yardım edecek bir şey bulacaksınız. Sı-

radan insanlar şeyleri negatif ve ağır bir şekilde alırken, siz aydınlık ve kolay şekilde almayı öğreneceksiniz ve aynı zamanda sıradan insanlar şeyleri çok umursamazca alırken, siz ciddi bir şekilde almayı öğreneceksiniz. Bir örnek alalım: Biri hoşlanmadığınız bir şekilde sizinle konuşuyor, tüm mekanik reaksiyonların içinizde yükseldiğini hissediyorsunuz, bu insandan ne kadar hoşlanmadığınızı hissediyorsunuz vs. Şimdi, tüm bu tipik mekanik reaksiyonlarla özdeşleştiğinizi farz edin; bu, "ben" duygusuna rıza göstermek ve içinizde otomatik bir şekilde uyanan bu mekanik reaksiyonlarla birlikte gitmek anlamına gelir ve "Buna dayanamıyorum," ya da "Bunu kaldıramıyorum," ya da "Bu tipte olan ve bu şekilde davranan insanlardan hiç hoşlanmam," vs. dersiniz. Eh, tabi ki, böyle bir şey olursa, izlenimleri dönüştürmüyorsunuz, kendi üzerinizde hiç çalışmıyorsunuz, demektir. Başka bir örnek alalım: Mekanik olarak hoşlanmadığınız bir insan, size gerçek olduğunu gördüğünüz bir şey söylüyor. Mekanik olarak, yani bir hayat bakış açısından konuşursak, belki de bu insanı küçümsüyorsunuz fakat bu insan oldukça etkileyici bir şey söyledi. Şimdi, sizin için çok az değeri olan bir insanın bu tür bir şey söyleyebilmesini, muhtemelen kendinizin ondan çok daha iyi olduğunu düşündüğünüzden, gülünç bulursunuz fakat aynı zamanda, kabul etmeniz ve sindirmeniz gereken bir şey vardır burada. Çıkarıp atmanız gereken şey, küçümseme hisleriniz vs.dir. En iyi akıl hocanızın, en iyi bilgi kaynaklarınızın normalde tümüyle göz ardı ettiğiniz insanlar olduğunu keşfedeceksiniz. İsa'nın, hayat bakış açısından en az öneme sahip yer olan bir ahır yemliğinde doğmuş olması gerçeği üzerine bir hayli düşünmenin, her zaman çok ilginç olduğunu belirteyim. Bu konuda konuşurken, çok uzun süre önce söylenmiş bir şeyden bahsetmek isterim. *Ne üzerine dayandığınızı görmeye çalışın*, hepiniz. Kibrinizin temelini görmeye çalışın. Bu temel tamamen dağılmadıkça hiçbir varlık değişiminin olamayacağını anlayacaksınız.

Şimdi bu örneklerden açıkça göreceksiniz ki izlenimler içeri gelip de her zaman uyardığı yeri uyarırsa hiçbir izlenim sindirimi var olamaz, demek istiyorum. Bu durumda, izlenimleri dönüştürme girişiminde bulunmuyorsunuz. İlk Şuurlu Şok hakkında birçok şey konuşabilirsiniz fakat onun pratiğini yapmıyorsunuzdur çünkü İlk Şuurlu Şok izlenimleri dönüştürmek içindir. Bu izlenimlerin mekanik olarak sizin üzerinize nasıl düştüğünü fark etmek için yeterince ilgili ve şuurlu olduğunuzu farz edin ve bu izlenimleri dönüştürmeyi istemek için Çalışma'ya yeterince değer verdiğinizi farz edin; bu dönüşüm, basitçe onların her zaman düştükleri yere düşmelerine izin vermemek, mutat hoşnutsuzluklarınızı ve nefretlerinizi kışkırtmamak anlamına gelir. Bunu yapmak için biraz izlenimleri sindirme gücüne sahip olmalısınız ve burası Çalışma'nın sürece dahil olduğu yerdir. Biliyorsunuz ki Çalışma, insanlar mekaniktir, der. Bu tür bir Çalışma fikrini, bir insanın sizin üzerinizde mutat bir negatif izlenim yarattığını fark ettiğiniz anda uyguladığınızı farz edin. Çalışma'da insanlar mekaniktir, dendiğinde bunun anlamına dair bir şeyler anladıysanız, izlenimi o kadar kolay bir şekilde kabul etmeyeceksiniz. Bunun, o insanın hatası olmadığını fark edeceksiniz. O insanın her zaman bunu yaptığını, bunu söy-

lediğini fark edeceksiniz çünkü o bir makinedir. Fakat tabi ki, kendi mekanikliğinizi ve sürekli olarak aynı şeyleri nasıl yaptığınızı görmedikçe diğer insanların mekanikliğini gerçekten doğru bir şekilde asla göremeyeceğinizi hepiniz zaten biliyorsunuz. Belki ne demek istediğimi, bu izlenimlerin dönüşümü örneği ile göreceksiniz. Bu insanla bağlantılı olarak bu Çalışma düşüncelerine sahip olursanız, izlenim içinizde tamamen yeni bir yere düşecektir. Sindirilmiş olacaktır. Fakat her şeyden önce, bu izlenimleri dönüştürmeden ya da sindirmeden önce yeni bir düşünme türüne, bir derece μετάνοια sahip olmalısınız. Bunu yapabilirseniz, uzun bir süre boyunca anlayamayacağınız yeni bir yola girmekte olduğunuzu göreceksiniz. Eski düşünme yollarınıza geri dönmeye eğilimli olabilirsiniz çünkü onu anlayamazsınız; ancak bunu yaparsanız, bu büyük bir hata olacaktır. Diğer insanlar hakkında yeni bir şekilde düşünmek, değişmeye başladığınız anlamına gelir ve değişmeye başladığınızda, kendi görüşünüzü kaybetmekte olduğunuzu hissedeceksiniz. Fakat her zaman kendi görüşünüzde kalırsanız, yani her zaman olduğunuz gibi kalırsanız, değişemezsiniz. Değişmek için sıradan kimlik hislerinizi kaybetmelisiniz. Örneğin, değişmek istersem Dr. Nicoll ya da hatta Nicoll olarak kalamam. Varlık değişimi, kendinin değişimi, tamamen farklı hale gelmeniz, demektir. Şimdi Çalışma'yı hayatınıza, kendinize, çevrenizdeki insanlara ve sizin üzerinizde yarattıkları izlenimlere bir dönüşüm vasıtası olarak uygularsanız, değişmeye başlarsınız. Çalışma sizi değiştirmek için tasarlanmıştır. Şeyleri yeni bir şekilde –yani Çalışma öğretisinden– almanın, diğer insanlarla tüm ilişkilerinizin değişmesine sebep olması kesindir fakat izlenimleri Çalışma simyası vasıtasıyla sindirmediğiniz takdirde bu gerçekleşmeyecektir.

Şimdi izlenimlerin *günün sonunda* sindirilmesinden söz edeceğim. Daha şuurlu bir şekilde çalışsaydık, onları içeri aldığımız anda izlenimleri sindirirdik fakat bu güce sahip olmadığımızdan, yani henüz yeterince şuurlu olmadığımız için gün boyunca içeri alınmış izlenimleri gece saatlerinde ya da hatta ertesi gün sindirebiliriz. Yani Çalışma'nın iyi ve kötü olarak öğrettikleri açısından onları zihnimizde yeniden düzenleyebiliriz. Yeni Ahit'te (*Efesliler*, 4:26) öfkemiz üzerine güneşin batmasına izin vermememiz gerektiğinin söylendiğini hatırlarsınız. Nasıl uykuya daldığımız önemlidir ve nasıl kalktığımız da aynı derecede önemlidir. Geçmiş uyku anları, içimizde yanlış "ben"lerle özdeşleşerek geçmiş anlar, şuurlu bir şekilde sonradan zihnimizde bütün durumun üstünden geçerek belirli bir boyuta kadar silinebilir. Geçmişinizdeki bir şey üzerinde çalışamayacağınızı asla düşünmemelisiniz. Onu değiştiremeyeceğinizi asla düşünmemelisiniz. Şu anı değiştirebilirsiniz, geçmişi değiştirebilirsiniz ve geleceği değiştirebilirsiniz.

Şimdi size bu Çalışma öğretisinin en önemli fikirlerinden birini söyleyeceğim. Yeryüzündeki bu hayat; başka bir dünya, başka bir hayat fikri haricinde anlaşılamaz. Bu Çalışma'nın öğrettiği her şey, başka bir hayat, başka bir varlık seviyesi, şuurlu insanlık dediğimiz başka bir insanlık seviyesi açısından kendimizi nasıl eğiteceğimiz hakkındadır. Bu, Çalışma'nın içerdiği en büyük dönüşüm fikirlerinden biridir. Daha yüksek bir insanlık seviyesini taklit etmeye başlamamız gerektiğini biliyorsunuz. Hepimiz bod-

rumdayız fakat salona doğru yukarı çıkabiliriz. Özdeşleşmeme, negatif duygular, kendini hatırlama ve geri kalan her şey hakkındaki tüm Çalışma öğretisi yukarı çıkmak içindir. Tabi ki, bu hayatı ve onun içinde gerçekleşen her şeyi tek bir şey olarak alırsanız ve başka bir şeyin varlığı hakkında hiçbir fikre sahip değilseniz, izlenimleri asla dönüştüremezsiniz. Her zaman A tesirleri altında kalırsınız.

Birdlip, 24 Ekim 1943

"ÜZERİNE DAYANDIĞINIZ ŞEY" HAKKINDA NOT

Ezoterik literatürde, tabi ki bu İnciller'i de içeriyor, bir insan temelinin ne olduğu, neyin üzerine dayandığı hakkında birçok şey söylendiğini biliyorsunuz ve bu fikirle bağlantılı olarak hayat tarafından sizden ne alınabileceği hakkında düşünmelisiniz. Başka birine dayanırsanız, yani tamamen özdeşleşmişseniz, bu temelin sizden alınabileceğini ve kendinizi hatırlayamayabileceğinizi hepiniz anlarsınız. Ya da yine malınız, sahip olduklarınız, pozisyonunuz, paranız, ününüz, geçmişiniz vs.ye dayanırsanız, tüm bunlar sizden alınabilir ve tam bir kendinizin kaybolması duygusunu hissedersiniz ve belki tek çıkış yolunun intihar olduğunu hissedersiniz; demek istediğim, ana temeliniz bu şekilde *siz* olmayan bir şey üzerine ise. Sizden asla alınamayacak bir şey vardır ve bu, anlayışınızdır. Size gerçek anlamda anlayış verecek tek şey olan Çalışma'da bir nokta sahibiyseniz, birçok dışsal şahsi şeyin kaybında ayakta durabileceksiniz. Halatı yakalama hakkındaki meseli hatırlarsınız. *Kendi yolunuzla* bu halatı bulursanız, ki bu Çalışma'daki herkes bunu yapmalıdır, yaşamdan ve onun değişikliklerinden tamamen ayrı bir şey tarafından tutulacaksınız. Buna gerçekten Çalışma'da bir nokta sahibi olmak denir. Diğer insanlar sizi üzebilir, hayal kırıklığına uğratabilir vs. Dış yaşam nahoş formlar üstlenebilir. Fakat siz hayatın ötesinde bir şey, yani yeni bir kuvvet tarafından tutulursunuz.

İnciller'deki bir insanın üzerine *dayandığı* şey hakkında bazı meselleri hatırlarsınız. Örneğin, İsa'nın, bir insanın evini üzerine inşa ettiği temelden söz ettiği mesel vardır:

> İsa der ki: "İşte bu sözlerimi duyup uygulayan herkes, evini kaya üzerine kuran akıllı adama benzer. Yağmur yağar, seller basar, yeller eser ve eve saldırır; ama ev yıkılmaz. Çünkü kaya üzerine kurulmuştur. Bu sözlerimi duyup da uygulamayan herkes, evini kum üzerine kuran budala adama benzer. Yağmur yağar, seller basar, yeller eser, evi sarsar. Ev yıkılır; yıkılışı da korkunç olur." (*Matta*, 7:24-27)

Sonra servetini ambarda biriktiren adam hakkındaki mesel vardır:

İsa onlara şu benzetmeyi anlattı: "Zengin bir adamın toprakları bol ürün verdi. Adam kendi kendine, 'Ne yapacağım? Ürünlerimi koyacak yerim yok,' diye düşündü. Sonra, 'Şöyle yapacağım,' dedi. 'Ambarlarımı yıkıp daha büyüklerini yapacağım, bütün tahıllarımı ve mallarımı oraya yığacağım. Kendime, ey canım, yıllarca yetecek kadar bol malın var. Rahatına bak, ye, iç, yaşamın tadını çıkar diyeceğim.' Ama Tanrı ona, 'Ey akılsız!' dedi. 'Bu gece canın senden istenecek. Biriktirdiğin bu şeyler kime kalacak?' Kendisi için servet biriktiren ama Tanrı katında zengin olmayan kişinin sonu böyle olur."

(*Luka*, 12:16-21)

Burada "Tanrı", "benim" ile ters düşer.

Bir keresinde G.'nin Fransa'da *bizden ne alınabileceği* hakkında konuşma yaptığını hatırlıyorum. "Sahte Kişilik"e dayanırsak, dengemizi korumak ile ilgili olarak bize sürekli problem yaratacak bir temel üzerinde durmakta olduğumuzu anlayacaksınız. G. dedi ki, bir insan üç odası olan bir daireye benzetilebilir. Bir süre için bu üç odalı daire ve onun içinde karmakarışık olan her şey ve kapların nasıl yanlış yerlerde oldukları vs. hakkında konuştu. Sonra bir insanın bir sürü paraya sahip olmasına rağmen, nasıl her zaman *borç* içinde, iflasta, celbe maruz olduğunu söyledi. Tabi ki, özel bir şekilde iflasta olan İnsan'dan –aslında, örneğin hizmetçi (yani *siz*) meseli gibi bazı mesellerde sıklıkla konuşulan şekilde İnsan'dan–, Tanrı'sına milyonlarca yetenek borçlu olan İnsan'dan söz ettiğini anlamalısınız. G. dedi ki, *icra memurları* herhangi bir anda dairenize girebilir ve onlar daha içteki ya da üçüncü odadaki "yatağınız" haricinde her şeyi alıp götürmek için "kanuni" bir hakka sahiptirler. Bu yüzden lütfen, içsel olarak en çok neyin üzerine dayandığınızı düşünün. Sizden alınamayacak bir şey vardır. Bu yere sahip misiniz? Herhangi bir anda gelebilen ve kendinize ait olmayan her şeyi taşıyabilen bu "icra memurları" tarafından her şey sizden alınabilir.

Birdlip, 30 Ekim 1943

BİREYSEL ÇALIŞMA ÇABASININ ÖNEMİ ÜZERİNE KISA BİR YORUM

Bu gece, hakkında bir süre önce sık sık konuştuğumuz bir konuyu size hatırlatmak istiyorum. Birçok insanı ilgilendirdiğini anımsatırım, dolayısıyla konuyu yeniden formüle etmeye çalışacağım. Herkesin "kendi kendine gelişen bir organizma" olduğu ve *bireysel* çaba göstermesi gerektiği hakkındaki Çalışma fikri ile ilgilidir. Her insan kendini her yönden geliştirmelidir.

Bununla başlayalım. Birçok insan günlük rutinlerinin ötesinde hiçbir çaba göstermezler çünkü eğer başka biri, bir şeyi onların yapabileceğinden daha iyi yapabiliyorsa, o şeyi yapmaya çalışmalarının yararsız olduğunu düşünürler. Bu, kesinlikle yaşamda ortak bir görüş açısıdır. İnsanlar der ki: "Başkaları şunu çok daha iyi yaparken, benim yapmaya uğraşmamın faydası ne ki?" Bu tamamıyla yanlış bir tutumdur. Bu noktanın ötesinde çaba göstermek, bireysel gelişimin başlangıcıdır. İnsanların bireysel deneyim sahibi olmalarını engelleyen ya da daha doğrusu, kişisel deneyim ile kendi merkezlerinde gelişmelerini engelleyen tam anlamıyla işte bu tutumdur. Ne demek olduğunu anlamaya çalışalım. Şu anda orada oturmakta olan *siz*, mevcut günlük yaşam çemberinizin ötesine gitmenin faydası olmadığını düşünüyorsanız, *bireysel* çabanın manasını anlamazsınız. "Bunu anlamaya çalışmanın ya da şu anda yapmakta olduğum şeylerin ötesinde çaba göstermenin faydası ne?" diyebilirsiniz.

Herkesin mekanik çaba göstermek zorunda olduğunu hepiniz duydunuz. Organik yaşamın şartlarına göre her tavşan, her tilki, her hayvan, her bitki ve her insan yaşamak için *mekanik çaba* göstermek zorundadır. Fakat *Şuurlu Çaba* bu seviyenin ötesinde uzanır.

Bu Çalışma'nın pratiğini yapar ya da yapmazsınız. Fakat şimdi (yarın değil), şu anda bu Çalışma'nın pratiğini yaparsanız, mekanik çabanın ötesinde bir çaba göstermekte olduğunuzu hepiniz anlamalısınız. Çalışmanın amacı günlük yaşamınızı dönüştürmektir. Bu yüzden, sadece Çalışma'yı dinler ve onun pratiğini yapmazsanız, içinizde hiçbir şey değişmeyecektir. Örneğin, birçok kez farklı "ben"lerinizi gözlemeniz ve bazılarıyla özdeşleşmemeye çalışmanız gerektiğini duyduğunuzu farz edin. Eh, tabi ki, bunu günlerce, yıllarca duyabilirsiniz ve bunun hakkında her şeyi bildiğinizi ve niçin başka bir şey anlatılmadığını söyleyebilirsiniz. Buna rağmen, Çalışma'nın burada size, *kendi üzerinizde* –şimdi, şu anda– belli kesin bir şeyin pratiğini yapmanızı söylediğini duydunuz; evet, tam şu anda.

Verilen örnek –içinizdeki "ben"leri seçme ve diğer "ben"leri kabul etmeme– hususunda ilginç bir mesel vardır. Bir seviyeden ele alındığında, hakkında konuştuğumuz şey demektir. "Ben"lerden içsel ayrılma ve içsel olarak onları reddetme hakkındadır. Çok sık bir şekilde Çalışma'nın "Yanlış 'ben'lere uyup gitmeyin," dediğini duydunuz. Bu, kendini gözlemleme ile farklı "ben"lere sahip olduğunuzu fark etmelisiniz, demektir. (Burada her birinize bunu henüz fark edip etmediğinizi sormak isterim.)

"Ben"lerin seçimi hakkındaki mesel şöyledir:

> "Yine Göklerin Egemenliği, denize atılan ve her çeşit balığı toplayan bir ağa benzer. Ağ dolunca onu kıyıya çekerler. Oturup işe yarayan balıkları kaplara koyar, yaramayanları atarlar." (*Matta*, 13:47-48)

"İşe yarayanları kaplara koymak" ne demektir, düşünün. Kabınız var mı? Kendini gözlemleme vasıtasıyla hiç *içsel seçim* gücü elde ettiniz mi? Yani negatif "ben"leri, negatif düşünce ve duyguları fırlatıp iyi olan fikir, his ve deneyimleri tutup geri kalanı attınız mı?

Birdlip, 2 Kasım 1943

"ÜZERİNE DAYANDIĞINIZ ŞEY" HAKKINDA EK NOT

Geçen hafta söylenen çeşitli şeyler ile ilgili olarak, kendimiz olmayan ve bu yüzden de bizden ayrılabilecek olan bir şeyin üzerine dayandığımızı söylemek tamamen doğrudur. Bana öyle geliyor ki, bu mesele, yani gerçekten ne olduğunuz hakkında derin bir şekilde düşünmek, başlamak için en iyi yoldur. Bir insan pozisyonuna dayanır, bir diğeri itibarına, görünüşüne, geçmişine vs. Sizden, diyelim ki devrimde *ayrılabilecek* şeyi düşünün. Tüm bu sorular, kendinizi sayesinde hissettiğiniz şeye aittir, kendinizi hissettiğiniz "ben"e aittir. Başkaları gibi olmadığınız için her tür farklı yolla Tanrı'ya şükredersiniz. Dua eden iki insan hakkındaki meseli hatırlıyor musunuz? "Kendi doğruluklarına güvenip başkalarına tepeden bakan bazı kişilere" hitap edildi. İsa dedi ki: "Biri Ferisi, öbürü vergi görevlisi iki kişi dua etmek üzere tapınağa çıktı. Ferisi ayakta kendi kendine şöyle dua etti: 'Tanrım, öbür insanlara –soygunculara, hak yiyenlere, zina edenlere– ya da şu vergi görevlisine benzemediğim için sana şükrederim. Haftada iki gün oruç tutuyor, bütün kazancımın ondalığını veriyorum.' Vergi görevlisi ise uzakta durdu, gözlerini göğe doğru kaldırmak bile istemiyordu ancak göğsünü döverek, 'Tanrım, ben günahkara merhamet et,' diyordu. Size şunu söyleyeyim, Ferisi değil, bu adam aklanmış olarak evine döndü. Çünkü kendini yücelten herkes alçaltılacak, kendini alçaltan ise yüceltilecektir." (*Luka*, 18:10-14) Bir keresinde, en yüksek öğreti ile temas etmeye başlayacağı gelişim basamağına ulaşmış bir insan için en zor şeyin, "din"ini bırakmak zorunda olması olduğunu duymuştum. Kendini çok iyi bir "Katolik", "Kuveykır", "Protestan", "Müslüman" vs. olarak hissedebilir, yani diğer insanlar, diğer inanmayanlar gibi olmadığı için Tanrı'ya şükrederek bu temel üzerine dayanır. İçsel gelişimin en yüksek basamağında bunun gibi tüm *farklar* tamamen yok olmalıdır. Belki kendi kendinize, bunun nasıl böyle olması gerektiğini düşünebilirsiniz. Ve bu, birçok diğer yönü kapsar.

Hiçbir şey haline gelmek ya da daha doğrusu, kişinin kendi *hiçliğinin* farkına varmaya *başlaması;* bir insan itibar, din, pozisyon, para sebebiyle diğerlerinden daha iyi olduğundan *emin* olduğu sürece tamamen imkansızdır. Bu fikri kavrayabiliyor musunuz? *Zengin* olduğu sürece hiç kimse "iğne deliğinden" geçemez. Zengin genç adama İsa'nın, "Yine şunu söyleyeyim ki, devenin iğne deliğinden geçmesi, zenginin Tanrı Egemenliği'ne girmesinden daha kolaydır," (*Matta*, 19:24) dediğini hatırlarsınız. Kendinizi dayadığınız şey, kendinizi zengin hissetmenizi sağlayan şeydir ve dolayısıyla, Çalışma açısından hepimizi "develere" çeviren şeydir.

Farklı bir ölçekten konuşursak, kolaylıkla gücendiğiniz yeri, kendinize doğru bir şekilde davranılmadığını hissettiğiniz yeri görmeye çalışın. Bunu gözlemleyebilirseniz, psikolojik olarak dayandığınız temelin bir parçasını, üzerine evinizin inşa edildiği kumun bir parçasını göreceksiniz. Ya da yine, diğer insanları küçümsediğiniz ve onlardan üstün olduğunuzu dü-

şündüğünüz ya da en azından sizden aşağı ve tamamen önemsiz olduklarını düşündüğünüz yeri ve zamanı gözlemlemeye çalışın. Bu da yine size dayandığınız temelin bir parçasını gösterecektir. Ya da yine, kendinizi pohpohlanmış hissettiğiniz yeri, kibrinizin tatmin edildiği yeri gözlemlemeye çalışın. Bu da yine size dayandığınız temelin bir parçasını gösterecektir. Fakat tüm bunlar gözlemleme ile tamamen pratik olarak yapılmalıdır, teorik olarak tartışılmamalıdır.

Kendiniz hakkında herhangi bir fikir, herhangi bir resim sahibi olmayı durdurmaya başladığınızda, içsel durumunuzu değiştirmeye başlayabilirsiniz. Kişinin içsel durumunu değiştirmesi, uzun bir yolculuğa çıkmak, demektir. Fiziksel ve psikolojik yolculuklar vardır. Dayandığınız şeye sıkıca yapışırsanız içsel durumunuz değişemez; aynen içindeki tüm mobilyalara sıkıca yapışmakta ısrar edip "Bunlar benim, yani *benler*," demeye devam ettiğinizde odanızdan ayrılamayacağınız gibi. Fiziksel uzayda var olmayan çok uzun yolculuklara çıkacağınız bir duruma gelebilirsiniz. Başka yerde yaşayan yeni insanlarla karşılaşabilirsiniz. Fakat kendinize, *bana* ve *benimki*'ye, böyle budala ve kendinden hoşnut bir şekilde her birinizin dayandığı temele sıkıca yapıştığınız sürece bunu yapamazsınız. Yanan bir evden ayrılmak zorunda olan insanların, sıklıkla budala ve ahmak bir şeye, mesela bir papağana, nasıl sıkı sıkı yapıştıklarını bilirsiniz. Çünkü böyle dışsal şeyler vasıtasıyla kendilerini hissederler. Onlara dayanırlar. Başka türlü kendileri hakkında hiçbir hisleri yoktur. Gerçek "ben" duygusu, ancak tüm bu tür sahte "ben"ler içinizde azaldığında size gelebilir. Hepiniz "Tanrım, diğer insanlar gibi olmadığım için şükürler olsun," diye dua eden insan gibi asla konuşmadığınızı düşünebilirsiniz fakat tam olarak böyle söylemeden, bunu ne kadar sık olarak canlandırdığınızı, bu temele ne kadar sık bir şekilde dayandığınızı gerçekten gözlemlediniz mi? Sık sık başka insanların yaptığını gördüğümüz aptalca şeyleri yapmadığımızı düşünürüz ve bu nedenle, gerçekten onlardan daha iyi olduğumuz sonucuna varırız fakat kendi yaptığımız budalaca ve bayağı şeyleri görmeyiz. İnsanların budala, ahmak ve bayağı olma şekilleri çeşit çeşittir. Herkes farklıdır. Zürafa, afrika domuzunun gülünç olduğunu düşünür; alakarga, bülbülün acınacak kadar zayıf bir sesi olduğunu düşünür vs.

Kendi içinizde ya bir karşılaştırma duygusu ya da bir kibir duygusu ya da başka bir fikir vasıtasıyla, neredeyse "Burada benimle ilgili hiçbir şey yok," dediğiniz bir yerde hiç durdunuz mu? Belki çok hasta olduğunuzda böyle bir duruma temas ettiniz. Burada her şey çekilir ve siz hiçbir korku olmadan tamamen yalnızsınızdır. Böyle bir durumda bir insan genellikle neyin üzerine dayandığını görebilir. Bir akbaba, çakal ve böcek sürüsü gibi sürekli olarak başkası üzerinden beslenen bütün "ben"lerle ilgili kısa bir bakış yakalayabilir. Kendinden nasıl özgür olunacağını çalışma açısından Çalışma'yı almak çok ilginçtir. Ancak ezoterik bilginin pratiğini yaparsak, bizi özgürleştirebilir. "Hakikat sizi özgürleştirecektir," ifadesini hatırlayınız. Fakat en uzak anlamda olsa bile, Çalışma öğretisi bizim için hakikat haline gelmeden önce daha ne kadar zaman geçecek?

Birdlip, 6 Kasım 1943

KOZMOLOJİ

Şimdi kısa bir süre Kozmoloji hakkında konuşacağız. Bu soruyu hepinize soruyorum: Farklı kozmolojik sistemler hakkında ne biliyorsunuz? Evren ve onun yapıları hakkında hangi fikirlerin mevcut olduğunu biliyorsunuz? Kesin konuşmak gerekirse, bir kozmoloji, Evren'i belli bir plan üzerine biçimlenmiş düzenli bir bütün olarak kabul eden bir sistem manasına gelir. *Düzen* anlamına gelen *kozmos* kelimesi, ilk olarak Evren'e, tüm Avrupa biliminin kaynaklandığı Fisagorcu Okullar tarafından uygulandı. Tüm ezoterik öğreti, Evren'i belli bir plan üzerine biçimlenmiş ve düzenlenmiş olarak kabul eder. Fakat *kozmos* kelimesi basitçe, bir düzen ya da orijin fikrinden ayrı olarak herhangi bir Evren görüşü anlamında kullanılmaya başlandı. Bir Evren'de yaşadığımız ve yeryüzünün onun küçük bir parçası olduğu, hepimiz için açık ve net olduğundan geçmişte birçok düşünür; kabaca, onu rastgele ve kazara olarak açıklayanlar ve onu düzenli ve çok zeki olarak kabul edenler şeklinde bölünebilen farklı kozmolojik fikirler ileri sürdüler.

Herhangi bir kozmolojik sisteme inanıp inanmamanın, hatta bu mesele hakkında hiç düşünmemenin, bir insan için hiçbir fark meydana getirmeyeceğini düşünebilirsiniz. Bu şekilde düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Çalışma'nın bakış açısından bir insan farklı merkezlere, merkezlerin farklı bölümlerine vs. sahiptir. Zihnini yöneten yanlış kozmolojik kavramlara sahipse, merkezlerin daha yüksek bölümlerinde ya da daha yüksek merkezlerde bulunamaz. Bildiğiniz gibi bu Çalışma sadece Manyetik Merkez sahibi olanlar, yani kendilerinden daha yüksek bir şeyin olduğuna inananlar ile başlayabilir. Daha yüksek bir şeyin mevcut olduğuna inanmıyorsanız, içinizde daha yüksek bir şeye ulaşmayı nasıl bekleyebilirsiniz?

Çalışma'da öğretilen kozmolojik sistem ile başlayalım. Bu sistem Mutlak'tan başlar ve en uzak ve en küçük parçaya kadar dereceler ya da notalar halinde aşağı iner. Çok açık bir şekilde burada bir *daha yüksek* fikrini ifade ettiniz. Yine, bu kozmolojik kavramdan daha yüksek ve daha düşük İnsan, şuurlu ve mekanik insanoğlu fikri kaynaklandı. Bu kavram, anlamın ötesinde anlam, seviyenin ötesinde seviye olduğunu ve aynı zamanda her şeyin anlamdan başladığını bize öğretti. Büyük ve küçük bölümleriyle tüm Evren, *nihai anlamdan* ve dolayısıyla *zihin* ve *zekadan* kaynaklanır. Aynı zamanda, aşağıdaki küçük ve alçak olan her şeyin, yukarıdaki daha büyük ve daha yüksek bir şeyden kaynaklandığını öğretti. Bundan, tüm yaratılış ölçeğinin büyümeye, yükselmeye, kendisinden daha iyi bir şeye ulaşmaya çabaladığını ifade eden Çalışma fikri gelir. Bu yüzden Çalışma der ki, bizim ay'ımız, harikulade kozmik ağaçtaki bizim küçük ince dalımız büyümeye ve yeryüzünün durumuna ulaşmaya çabalıyor ve yine yeryüzü er geç bir güneş haline gelmeye çabalıyor vs.

Bilimde Darwin'in formüle ettiği evrim fikrine sahip olduğumuzu biliyorsunuz. Fakat tabi ki evrim fikri Darwin'den çok önce de mevcuttu ve

ezoterik öğreti kadar eskiydi. Yeni Ahit'in her sayfasında bu fikrin bize nasıl dikkatle baktığını bilirsiniz. İnsan bir evrim geçirme, yani *Yaratılış Işını*'nda bir tırmanma kapasitesindedir. Burada *Güneş'ten gelen Yan Oktavı*, bu *Yakup'un Merdivenini* hatırlarsınız. Darwin, evrimi muazzam zaman periyotlarında meydana gelen tesadüfi çeşitlenmeden (değişimden) mekanik ayıklanma açısı altında gördü. Demek istediğim evrim fikrini gördü fakat onu belirli bir şekilde, adeta tepetaklak bir şekilde elde etti. Bir maymunun ya da başka bir şeyin bir yolunu bulup bir insan haline geldiğini düşündü. Evren'i kontrol eden hiçbir zihin, hiçbir anlam göremedi ve bu yüzden, "daha yüksek estetik tatlar"ını kaybetmekten şikayet etmesi şaşırtıcı değildi.

Bildiğiniz gibi, bir şeyi onun küçük parçalarıyla her zaman açıklayabilirsiniz; bir evi tuğlaları ile açıklayabilirsiniz fakat tüm evin zaman ve mekanda tezahür etmeden çok önce mimarın zihninde mevcut olduğunu çok iyi bilirsiniz. Mineral renkler açısından bir resmi açıklayabilirsiniz fakat resmi yapan boya tüpleri midir yoksa sanatçının zihni midir? İnsan bedeni gibi organik bir bütünün açıklamasını, yalnız bütünü oluşturan küçük parçaları açısından gördüğünüzde ve bir şeyin bütün parçalarının ilişkili olması gerektiğini ve onların tesadüfen meydana gelmediklerini anlayamadığınızda, zihniniz daha yüksek tüm anlamlara kapalıdır. O zaman daha yüksek olanı daha düşük olan ile açıklarsınız. Bir otomobili, onun tüm farklı parçaları ile birarada ilişkili olan arkasındaki fikir ile değil; somunları, cıvataları vs. ile açıklarsınız. Elbette, farklı parçaları olmadıkça bir otomobilin mevcut olamayacağını ya da boya tüpleri olmaksızın bir yağlı boya tablonun mevcut olamayacağını savunabilirsiniz fakat bu şekilde düşünerek doğru açıklamaya sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? Sadece bu şekilde aşağıdan yukarıya düşünürseniz, zihninizin yukarıdan aşağıya düşünmeye kapalı kalacağını göremiyor musunuz? Tabi ki, bir otomobil fikri onun yapısından önce gelir. Şimdi, fikrin, onun dokunabileceğiniz ve kullanabileceğiniz bir otomobil gibi görülebilir şekilde uygulanışından önce geldiğini düşünüyor musunuz? Hangisi önce gelir? Zihin mi önce gelir yoksa zihnin aracı olan mekanizma mı önce gelir?

Hepinizin bildiği gibi, geçen yüzyıl civarında ya da daha doğrusu, bilim insanlarının var olmasını mümkün kılan Reformasyondan* beri büyük bir anlam kaybı vardı. Reformasyon ile aşağı yukarı eşzamanlı olan Rönesans meydana geldiğinde, tamamen yeni bir kozmolojik sistem tasavvur edildi. Bu kesinlikle gerekliydi, kaçınılmazdı. Önceki kozmolojik kavram, her şeyin başında Tanrı'nın durduğunu anlatıyordu. Bu kavram adeta yıpranmış bir hale geldi ve kimsenin kendi başına düşünmesine izin vermemek üzere kötüye kullanıldı; sadece Kutsal Kitabın papazlarına izin verilmişti. Sonra tamamen farklı bir kozmolojik kavram geldi. İlk olarak yeryüzü artık Evren'in merkezi değildi ve ikinci olarak tüm Evren mekanik ka-

*Reformasyon: Dinsel devrim, Roma Kilisesindeki dini uygulamaları ve öğretileri ıslah etmeye yönelik olarak 16. yüzyılda meydana gelen ve Orta ve Kuzeybatı Avrupa'da Protestan kiliselerin kurulmasıyla sonuçlanan dini hareket. (ç.n.)

nunlar altında görüldü. Bir kez yeryüzünün Evren'in merkezi olmadığı kanıtlandığında, düşüncede büyük bir devrim meydana geldiği sık sık söylenir. Ancak ben, hissetmede bir devrim meydana gelmediğini eklerdim. Önceki kadar kibirli olduğumuz görülüyor. Bilim şimdi bile, muazzam Evren'de yeryüzü dışında herhangi bir yerde yaşam olduğunu kabul etmede gönülsüzdür ve insan zihninin ve onun kapasitesinin sınırını aşan, belirli bir Evren'i çalışmakta olduğunu fark etmeksizin hala kendi keşiflerini kendine atfeder.

Geleceğin vazifesi, eski ve yeni açıları uzlaştırmaktır. Bu nedenle Çalışma, hedeflerinden birinin "Doğu'nun Bilgeliğini Batı'nın Bilimi" ile birleştirmek olduğunu söyler. Bilim, din denen şeyi keşfetmedikçe ve din, bilim denen şeyi keşfetmedikçe İnsan zihni uzlaştırılamaz iki yöne ayrılacaktır ve aslında, bugün bütün dünyanın şizofreniden ıstırap çektiğini düşünebiliriz.

Şimdi, sizin (eğer varsa) kozmolojik sisteminiz, milyarlarca ve milyarlarca dünyaları ve galaksileri oluşturmak için yoğunlaşmış, bir şekilde bir yerlerden kaynaklanan her nasılsa bir sürü atom vardır ve bir şekilde yaşam başladı ve yavaş yavaş, ufak ufak her nasılsa farklı hayvanlar, ağaçlar, balıklar, kuşlar, erkekler, kadınlar yarattı, fikrine dayanıyorsa, o zaman sizin zihniniz merkezlerin daha yüksek bölümlerine ve sonunda, çok karmaşık İnsan organizmasını oluşturan daha yüksek merkezlerin kendilerine ulaşmanız için gerekli fikirlerle ve anlayışla uygun bir şekilde donanmamış, demektir. Sığırlar gibi aşağı bakıyor olacaksınız ve yukarı bakma kapasitesinde olmayacaksınız. Şuur, düşünce, duygu, duyu vs. gibi çok harika şeylerin açıklamasını küçük enstrümanlarda göreceksiniz. Sanatçıların resimlerini kaynatıyor ve onun kimyasını analiz ediyor olacaksınız. Sonrasında olacaklar ise, giderek artan şekilde maddenin hakimiyetine girmeniz, her şeyin açıklamasını maddede görüyor olmanızdır. Sonuç, içsel olarak giderek daha çok makinelerin, dıştan gelen dışsal organizasyonların tesiri altında olmanız olacaktır. Fakat bilimin herhangi bir dalıyla inceleyip mucize olmayan tek bir şey bile olmadığını düşünmeye başlarsanız, maddenin özelliklerinin sadece madde açısından açıklanamayacağını fark ederseniz, içinizde bir şey başka bir yöne dönecektir ve anlamın kaynağına bakmaya başlayacaktır.

Eflatun'un verdiği, duyularına yapışmış bir insan ile bir anlayış insanı arasındaki farkın tanımını hatırlarsınız. Dedi ki: "Birincisi maddenin zihni yarattığına inanır, oysa ikincisi zihnin maddeyi yarattığına inanır." Ölçekte önce gelenin hangisi olduğunu düşünüyorsunuz? Zihin ve şuurun, kökenini bilmediğiniz atomların tesadüfi bir birleşimi ile kazara meydana geldiğini mi, yoksa zihnin maddeyi ve onun tüm olasılıklarını yarattığını ve zeki ve düzenli bir Evren'de yaşadığımızı mı düşünüyorsunuz? Şu anki insanlığın tüm geleceği bu iki soruya bağlıdır. *Hiçbir şey* yoktur derseniz, tamam. *Bir şey* vardır derseniz, o zaman çok daha iyi. Bilimin kendisiyle asla bir çekişmem olmadı. Bilim aşikardır. Batı'nın Anası (yani Yunanistan) İsa'dan çok önce tüm bilim formülasyonlarını vermişti. Sonra, kendini geliştiren bir organizma olarak yaratılan İnsan üzerindeki bu deneyde, bu kı-

sa iki bin yıllık çağda Hristiyan öğretisi geldi. Öyle görünüyor ki fikir, hakikatin dışsal ve içsel iki yönünü birleştirmekti ve başlangıçta Fisagor, dini ve bilimi birlikte öğrettiği ve o zamanlarda hiç kimse bilimsel gerçekler ve tanrılar arasında bir zıtlık (çelişki) olacağını düşünmediği halde, bu fikir şüphesiz başarısız oldu. Her merkez, biri dışsal duyulara ve her şeyin kelime anlamına dönük olan, diğeri *Yaratılış Işını*'nda daha yüksek seviyeleri temsil eden daha yüksek merkezlere dönük olan iki yöne sahiptir. Dengeli İnsan her iki yönü kullanmayı, onları anlamayı ve bağlantılı hale getirmeyi öğrenmelidir; böylece hiçbir zıtlık olmaz. Ve birinden yana olup diğerini dışlarsa o insan gelişmemiştir.

NOT

Yanlış olanın bilim olmadığını tekrarlıyorum. Bilimin gerçekleri, iniş çıkışlı olmasına rağmen tamamen doğrudur. Yanlış olan bilimin yorumlarıdır.

Birdlip, 13 Kasım 1943

YENİDEN DOĞUŞ ÜZERİNE

G. bir keresinde, İnciller'de İnsan'ın doğası ve imkanları üzerine içsel öğreti hakkında birçok şeyin göründüğünü fakat genellikle temel noktaların atlandığını söyledi. Ya atlanmışlar ya da yanlış düzende verilmişler ve bağlantısız görünüyorlardı. G.'nin burada alıntı yapacağım konuşmalarında özetle üç ana fikir hakkında konuşuldu: ölüm, doğum ve uyku. Herkesin bildiği gibi Yeni Ahit, bir insanın yeniden doğabileceğini, tekrar doğabileceğini, yeniden fakat değişik bir şekilde doğabileceğini ya da *yukarıdan* (kelimesi kelimesine yorumlandı) doğabileceğini söyler. İsa Nikodim'e* dedi ki: "Bir kimse yeniden** doğmadıkça Tanrı'nın Egemenliği'ni göremez." (*Yuhanna*, 3:3) Bu, Çalışma dilinde, bir insan yeniden fakat değişik bir şekilde doğmadıkça ya da Çalışma'dan doğmadıkça Şuurlu İnsanlık Çemberi'ne giremez, anlamına gelir. Kurallara bakılırsa, Çalışma "*bir insan doğmadıkça*" derdi çünkü fiziksel doğum, ezoterik anlamda doğmuş olmak değildir. Bir insan mekanik insan olmayı durdurduğunda, şuurlu hale geldiğinde, içinde Gerçek "Ben" belirdiğinde, o bir *İnsan*'dır. Çalışma'da verilen yedi insan sınıfında, insanlığın çoğunluğunu kapsayan 1, 2 ve 3 No.lu insanlar, mekanik insanlar çemberine, hiç kimsenin kimseyle hemfikir olmadığı ve birbirini anlamadığı Babil'in dillerin karışıklığı çemberine aittir. *Doğmuş* olanların birbirleriyle hemfikir olduklarını ve birbirlerini anladık-

*İsa zamanında yaşamış bir aziz. (ç.n.)

**İncil'in çağdaş Türkçe çevirisinde burada "yeniden ya da 'yukarıdan'" şeklinde bir dip not bulunmaktadır. (ç.n.)

larını söyleyebiliriz çünkü bu ikisi aynı şeydir. Şuurlu İnsanlık arasında anlayış vardır. Bu Çalışma'da birbirimizi biraz daha iyi anlayabilmek için ortak bir dil öğrenmeye çabalıyoruz. Önünde sonunda *doğmak* için çabalıyoruz fakat doğmak için ölmeli ve ölmek için ilk önce uyanmalıyız. İsa, kendisine atfedilen sözlerinde kısaca der ki: "Bir insan Tanrı'nın Egemenliği'ne girmeden önce tekrar doğmalıdır." Başka bir yerde der ki: "Uyanmalı ('izlemek' olarak tercüme edilmiştir) ve dua etmeliyiz." Başka bir yerde İsa der ki: "Size doğrusunu söyleyeyim, buğday tanesi toprağa düşüp ölmedikçe yalnız kalır..." (*Yuhanna*, 12:24) Duyduklarını aslında anlamamış insanlar tarafından, şeylerin nasıl yanlış bir şekilde düzenlendiğini aşağıda göreceksiniz. Farz edin ki, bir insan başka bir şey yapmadan önce *uyanmalıdır* öğretisi -ki bu, neye benzediği konusunda şuurlu hale gelmesini de içerir- İnciller'de açık ve netti. Bu durumda bir insan, egzoterik (dışrak, harici) Hristiyanlığın tüm gidişatı farklı olurdu, sanabilir. Bir an için düşünürseniz, kişi *kendine uyanmadıkça*, uyanma ne kadar acı verici olsa da *ölmenin* nasıl imkansız olduğunu göreceksiniz.

Burada bir şey daha ekleyeceğim. Şuurlu İnsanlık'tan doğrudan gelen C tesirlerinin, hayata geçtiklerinde her zaman B tesirlerine dönüştüklerinin söylendiğini hatırlarsınız. İsa ile bağlantılı okullardan dışsal hayata, en azından yarım yüzyıl kadar hiçbir şey dışarı çıkmadı. Sadece bir okulun atmosferinde C tesirleri gerçekten korunabilir. Bu atmosfer olmazsa, insanlar bunları kendilerine, *kendi* anlayış seviyelerine ve *kendi* doğru–yanlış diye düşündükleri şeylere adapte edeceklerdir. Sonuç, gerekli noktaların kaçırılması, şeylerin yanlış bir şekilde düzenlenmesi, tüm sert şeylerin dışarıda bırakılması ve aynı zamanda bir hayat bakış açısından inanılmaz görünen şeylerin de ihmal edilmesidir. Dahası o devrin genel önyargıları, gelenekleri ve ahlaki görüşleri de işin içine karıştırılır. Hatırlamalısınız ki, o günlerde her el yazması elle çoğaltılırdı ve katipler doğal olarak anlamadıkları ya da katılmadıkları cümleleri değiştirebilir ya da söylenmesi gerektiğini düşündükleri şeyleri de katabilirlerdi vs. C tesirleri hayatın içinde var olamaz ve her zaman B tesirlerine dönüşür. Duyulara dayanan İnsan zihni öylesine yükseltilmeli ki artık –bir örnek verecek olursak– her şey hakkında Evet *ya da* Hayır açısından düşünmesin.

Şimdi G.nin uzun süre önce söylediği bazı şeyleri size okumak istiyorum:

"Sık sık bana İnciller'den çeşitli metinler, meseller vs. ile bağlantılı sorular soruluyor. Benim fikrimce, bizim İnciller hakkında konuşmamızın zamanı henüz gelmedi. Bu, daha fazla bilgi ister. Fakat zaman zaman belirli İncil metinlerini tartışmalarımız için bir başlangıç noktası olarak alacağız. Bu size, onları doğru bir şekilde ele almayı ve her şeyin ötesinde, bildiğimiz metinlerde en gerekli noktaların genellikle eksik olduğunu fark etmeyi öğretecektir.

Başlangıç olarak, doğmak için ölmesi gereken tohum hakkındaki çok iyi bilinen metni alalım: 'Size doğrusunu söyleyeyim, buğday tanesi toprağa düşüp ölmedikçe yalnız kalır; ama ölürse çok ürün verir.'

Bu metin birçok farklı anlama sahiptir ve sık sık ona döneceğiz. Fa-

kat her şeyden önce, bu metnin içerdiği ilkeyi tam ölçüsünde, insana uygulandığı şekliyle bilmek gereklidir.

Hiç yayımlanmamış bir özdeyişler kitabı vardır ve muhtemelen de hiç yayınlanmayacaktır. Daha önce bilginin anlamı ile bağlantılı olarak bu kitaptan söz etmiş ve kitaptan bir özdeyişi alıntı yapmıştım.

Şimdi konuştuğumuz şeyle ilgili olarak bu kitap şunu söyler: 'Bir insan doğabilir fakat doğmak için ilk önce ölmelidir ve ölmek için ilk önce uyanmalıdır.'

Başka bir yerde der ki: 'Bir insan uyandığında ölebilir; öldüğünde doğabilir.'

Bunun ne anlama geldiğini öğrenmeliyiz. 'Uyanmak', 'Ölmek', 'Doğmak': Bunlar peş peşe üç aşamadır. İnciller'i dikkatlice çalışırsanız, 'doğmuş olma' olanağına sık sık gönderme yapıldığını, 'ölme' gerekliliğine birkaç gönderme yapıldığını ve 'uyanma' gerekliliğine yapılan birçok göndermenin var olduğunu göreceksiniz... 'Dikkat edin, uyanık kalın, dua edin; çünkü o anın ne zaman geleceğini bilemezsiniz.' (*Markos*, 13:33) Fakat insanın bu üç imkanı –uyanmak ya da uyumamak, ölmek ve doğmak– birbiriyle bağlantılı olarak kaydedilmemiştir. Yine de bütün amaç budur. Bir insan, uyanmadan ölürse, doğmuş olamaz. Bir insan, ölmeden doğarsa, 'ölümsüz bir şey' haline gelebilir. Bu yüzden, 'ölmemiş' olması gerçeği, bir insanı 'doğmaktan' alıkoyar; 'uyanmamış' olması gerçeği onu 'ölmekten' alıkoyar; ve 'ölmeden' doğmuş olması onu 'olmaktan' alıkoyar.

'Doğmuş' olmanın anlamı hakkında zaten yeterince konuştuk; bu, özün yeni bir gelişiminin başlangıcı ile ilişkilidir: bireyselliğin oluşmasının başlangıcı, bölünmez bir 'Ben'in belirmesinin başlangıcı.

Fakat bunu elde etmek için ya da en azından bunu elde etmeye başlamak için bir insan ölmelidir, yani onu bulunduğu pozisyonda tutan binlerce önemsiz bağlantısından ve özdeşleşmesinden kendini kurtarmalıdır. Hayatındaki her şeye, imajinasyonuna, aptallığına, ıstıraplarına ve muhtemelen her şeyden daha fazla ıstıraplarına bağlanmıştır. Bu bağlardan kendini kurtarmalıdır. Şeylere bağlılık, şeylerle özdeşleşme, bir insanda binlerce yararsız 'ben'liği canlı tutar. Büyük 'Ben'in doğabilmesi için bu 'ben'ler ölmelidir. Fakat bu benlikler nasıl öldürülebilir? Onlar ölmek istemezler. Bu noktada uyanma imkanı, imdada yetişir. Uyanmak, birinin hiçliğini fark etmesi, yani kendi tam ve mutlak mekanikliğini ve tam ve mutlak çaresizliğini fark etmesi anlamına gelir. Ve bunu felsefi olarak *kelimelerle* fark etmek yeterli değildir. Bir insanın bunu açık, basit ve somut *gerçeklerle, kendi gerçekleriyle* fark etmesi gereklidir. Bir insan biraz kendini bilmeye başladığında, içinde kendini korkutması kesin olan birçok şey görecektir. Kendinden korkmamış bir insan, kendi hakkında hiçbir şey bilmez. Onu başından atmaya, onu durdurmaya, ona bir son vermeye karar verir. Fakat çok çaba harcamasına rağmen, bunu yapamadığını, her şeyin olduğu gibi kaldığını hisseder. Burada kendi güçsüzlüğünü, çaresizliğini ve hiçliğini görecektir. Ya da yine, kendini bilmeye başladığında, *kendisinin olan* hiçbir şeye sahip ol-

madığını görür, yani kendisinin olduğunu kabul ettiği her şeyin, zevklerinin, görüşlerinin, düşüncelerinin, inançlarının, alışkanlıklarının, hatta hatalarının ve kötü alışkanlıklarının kendisine ait olmadığını, bir yerlerden hazır olarak ödünç alındığını görür. Bir insan bunu hissedince, kendi hiçliğini hissedebilir. Ve bir insan kendi hiçliğini hissedince, bir an için değil, bir saniye için değil de *sürekli olarak* ve onu asla unutmadan kendisini gerçekte olduğu gibi görmelidir.

Kendi hiçliğine ve çaresizliğine dair bu sürekli şuurluluk, er geç bir insana 'ölme' cesareti verecektir ve 'ölmek', sadece zihinsel olarak ya da kendi şuurunda değil, *gerçekte 'ölmek'* ve kendi içsel gelişimi açısından gereksiz olan ya da içsel gelişimini engelleyen kendisi hakkındaki görüşlerden gerçekten ve sonsuza kadar vazgeçmek, demektir. Bu görüşler, her şeyden önce onun 'Sahte 'Ben'i' ve kendi 'bireyselliği', 'iradesi', 'şuuru', 'yapma kapasitesi', güçleri, inisiyatifi, azmi vs. hakkındaki tüm fantastik fikirleridir."

NOT

Bu Çalışma'da olduğumuz gibi kalmaya değil, değişmeye çalıştığımızı ve bu değişimin, olduğumuz gibi kalma manasına gelmediğini anlamamız ve her zaman zihnimizde tutmaya çalışmamız gerektiğini söylemek istiyorum. Tüm değişim içseldir ve içeriden başlar, kişinin neye benzediğini görmeye başlamasıyla başlar. Hiç kimse olduğu gibi kalarak değişemez. Tamponlar, tutumlar, kendi hakkındaki resimler, mekanik davranışlar, tipik içsel kale alma formları, diğerlerine karşı hesaplar yapma, tüm hayat fikirlerimiz ve düşünme yollarımız ve kendini beğenme şekillerimiz, her şeyden öte özdeşleştiğimiz yöntemler; değişmek istiyorsak içimizdeki tüm bu şeyler değişmelidir. Tamponlarınıza ve şeyleri kökleşmiş yargılayış ve ele alış şeklinize, onurunuza ve tipik reaksiyonlarınıza tutunduğunuz müddetçe, hatta bir çöle gitseniz ve orada her gün bir bardak su ile yaşamayı sürdürseniz bile kendi içinizde *değişmiş* hale gelemezsiniz. Değişmek için insanların kendi üzerlerinde çalışmaları ve oldukları şeyden kendilerini *ayırmaları* ve Çalışma'nın söylediklerine göre kendilerini gözlemlemeleri gereklidir.

Birdlip, 20 Kasım 1943

RÜYALAR HAKKINDA KISA BİR KONUŞMA

(Dr. Nicoll, burada Dr. Jung'dan edindiği öğreti açısından rüyalar hakkında konuşuyor.)

I. Bölüm—Bu Çalışma doğrudan rüyalar hakkında konuşmaz. Buna rağmen rüyalar hakkında belirli şeyler söylenir. Söylenen temel şey, rüyalarınızı çalışmanın yararsız olduğu ve rüyaları çalışmaya dayanan bütün

psikolojik sistemlerin fantastik olduğudur çünkü rüyalarınızı çalışmaya başlar başlamaz onlar değişirler. Bazılarınız modern fizikte, mikro-fizik, yani atom alemi hakkında araştırma yaptığınızda, araştırma yaptığınız şeye müdahale ettiğinizin keşfedildiğini bilirsiniz. Araştırma gereçleriniz, araştırdığınız şeye müdahale eder. Şimdi hepiniz biliyorsunuz ki, mesela düşüncelerinizi gözlemlemek gibi kendini gözlemlemenin güçlüklerinden biri, gözlemlemenizin düşüncelerinizi engellemesidir. Bu durum özellikle imajinasyon biçimlerinizi gözlemlemeye çalıştığınızda meydana gelir. Gözlemlemeye çalıştığınızda, imajinasyonunuz sona erer. Demek istediğim, gözlemleme gereci, gözlemlediğiniz şeye müdahale eder. Kaba bir örnek alacak olursak; odada bir fare olup olmadığını görmek için aniden bir kibrit çaktığınızı farz edin, gözlemlediğiniz şeye engel olursunuz ve muhtemelen fare gözden kaybolur. Rüyalar konusunda da Çalışma, bir kez onlara dikkat etmeye başladığınızda onlara müdahale ettiğinizi ve dolayısıyla onları değiştirdiğinizi öğretir. Ve bu nedenle, kendinize psikolojik bir yaklaşım metodu olarak rüyaları çalışmanız kesinlikle cesaretlendirilmez.

Fakat Çalışma rüyalar hakkında daha ileri bir şey öğretir: Örneğin, Çalışma der ki, Batı psikolojisinde bilinmeyen birçok farklı rüya türleri vardır. Çalışma, rüyaların her türden olduklarını çünkü her merkezden ve bir merkezin her bölümünden geldiklerini öğretir. G., onunla yaptığım bir konuşmada, birçok rüyanın Hareket Merkezinden, Hareket Merkezinde yer alan gelişigüzel bağlantılardan geldiğini belirtmişti. Kurallara bakılırsa, birçok rüya İçgüdüsel-Hareket Merkezinden gelir; yani gün boyunca görülen şeylerin, duyuların ve hareketlerin yankılarıdır. Bu tür rüyalar, İçgüdüsel-Hareket Merkezinin gündüzki hayatının yankılarıdır. Hiçbir anlama ve dolayısıyla hiçbir öneme sahip değildirler. Fakat rüyalar diğer merkezlerden de gelebilirler. İçgüdüsel-Hareket rüyaları, genel olarak söyleyecek olursak, kaotiktirler. Sonra yine korku gibi bazı duygusal izlenimler, özellikle korku, o kişinin mücadele etmediği ve boyun eğdiği daha önceki korkularla bağlantı kurarsa, bu içgüdüsel-hareket rüyalarının içine girebilirler. Fakat şimdi vurgulamak istediğim nokta şu: Çalışma, farklı merkezlerden ve merkezlerin farklı bölümlerinden kaynaklanan farklı rüya türlerinin olduğunu öğretir. Bu demektir ki, entelektüel rüyalar, duygusal rüyalar, cinsel rüyalar, hareketsel ve içgüdüsel rüyalar vardır ve aynı zamanda kullanmadığımız merkezlerden yani Daha Yüksek Duygusal ve Daha Yüksek Entelektüel Merkezlerden gelen rüyalar vardır. Şu anda bir şey daha söylemek isterim: Duygusal Merkezin daha yüksek bölümlerinden, hatta Daha Yüksek Duygusal Merkezden gelen rüyalar her zaman, kabaca söylersek, dramatik formülasyon denilebilen şey ile karakterize edilir.

Farz edelim ki bir insan çok dramatik ve iyi biçimlenmiş bir rüya deneyimler. Kendi sıradan hayatı ile hiç ilgisi yokmuş gibi görünen bu rüyayı niçin gördüğünü merak eder. Kendi kendine der ki, kendi düşüncelerimle ya da deneyimlerimle hiç alakası olmayan böyle bir rüya nasıl meydana gelebilir? Niçin böyle bir rüya gördüm? Bu garip deneyim hangi kaynaktan geldi? Bir anlamı var mı, yok mu? Birçoğumuz ara sıra, çok harika bir şekilde düzenlenmiş ve yakalayamadığımız bazı anlamları içeren çok ga-

rip rüyalarca ziyaret edildiğimizi kabul ederiz. Şimdi, eğer hepiniz Yaratılış Işını hakkında ve içimizde daha yüksek ve daha düşük merkezlere, merkezlerin daha yüksek ve daha düşük bölümlerine nasıl sahip olduğumuzu ve tesirlerin Yaratılış Işını'nın daha yüksek seviyelerinden aşağı nasıl geldiğini düşünecek olursanız; içimizde bizi iyileştirmeye çalışan ve kendimizi, içsel pozisyonlarımızı ve hallerimizi daha iyi anlamamızı sağlamaya çalışan tesirler olduğunu keşfettiğinizde, bu durum o kadar şaşırtıcı olmaz. Fakat rüyaların dilinin sıradan dilimiz olmadığı çok açıktır. Farz edin ki Yaratılış Işını ve onun tüm anlamı tamamen gerçek, farz edin ki Yakup'un Merdiveni fikri tamamen gerçek, farz edin ki daha iyi duymamızı sağlamak için "melekler" kulaklarımızda boru üflüyorlar, farz edin ki daha yüksek zekalar bizim üzerimizde ve içimizde her an çalışıyorlar ve sadece biz onların kelimelerini duyamıyoruz ve manalarını anlayamıyoruz. Kendimizinkinden daha yüksek zihinleri duymamız ve onlarla temasta olmamız çok mu olağanüstü? Daha yüksek merkezler hakkında Çalışma'nın öğrettiklerini hatırlıyor musunuz? Daha yüksek merkezlerin içimizde tam olarak gelişmiş olduğunu ve anlamı bize her zaman ilettiklerini fakat onları duyamadığımızı öğretir. Daha ince titreşimlerini duyamayız. Bizim radyo dalgamız, yeryüzü yaşamına ve beş duyuya ayarlanmıştır. G. kendimizi dinlememiz gerektiğini çok sık söylerdi ve bir teşebbüse girişmeden önce sadece kendimizi dinleyebilseydik, ne kadar yararsız olduğunu fark ederdik, derdi. Fakat sıradan günlük yaşamlarımızda, yani sıradan uyku yaşamlarımızda ne dinleriz? En kaba "ben"leri, en mekanik "ben"leri, dışsal hayata dönük "ben"leri ve onun küçük maceralarını dinleriz. Kıskanç "ben"lerimizi, dargın "ben"lerimizi, negatif "ben"lerimizi vs. dinleriz. Ve dolayısıyla bu anlamda, sürekli olarak daha yüksek merkezlerden aşağı doğru bize gelen bu tesirleri duyamayız. Kendi aklımızı bile, yani sıradan merkezlerimizin daha yüksek bölümlerini bile dinlemeyiz. Fakat bizimle temas etmeye, daha iyi anlamamızı sağlamaya, hayat hastalıklarımızı iyileştirmeye ve dolayısıyla bizi kendi içsel gelişimimize götürmeye çalışan; Yaratılış Işını diyagramında açıkça ifade edilen tesirler her zaman vardır. Bazen bu tesirler bize rüyalar şeklinde ulaşırlar. Beş duyumuzla bağlantımız kesildiğinde, onlar tarafından kaydedilen dışsal dünya yavaş yavaş yok olur ve başka bir dünyaya, görünmeyen öz'lerimizin dünyasına geçeriz, ki Çalışma da bunlar hakkındadır.

Sanırım her biriniz, sizi meraklandıran, kalıcı bir şekilde unutmadığınız, garip bir niteliğe sahip olan bazı rüyalar gördünüz. Aranızdan hayat içinde Kendini Hatırlama anları yaşamış olanlarınıza, bütünüyle yeni bir şekilde, oldukça sıradan bir şey ya da insan gördüklerinde; bu tür anların, hakkında konuştuğum nadir ve alışılmamış rüyalarla aynı niteliğe ya da içsel tada sahip olduğunu söylersem, hiç şaşırmayacaklardır. Aniden yeni anlamı görürsünüz ve rüyalar söz konusu ise, onların (kavrayamasanız bile) aynen kendi içinizde Yaratılış Işını'nı ve özellikle de Güneş'ten kaynaklanan Yan Oktavı fark ettiğinizde olduğu gibi, aynı düzenin yeni anlamına sahip olduğunu hissedersiniz. Onların anlamını görmeye başladığınızda, içinizde her zaman sizi uyandırmak, iyileştirmek, tedavi etmek için çalışan

kuvvetler vardır, tabi onları dinleyebilirseniz, dersem sanırım şaşırmayacaksınız. Kişiliğin gürültüsü, şamatası bizim duymamızı engeller. Tüm entrikalarıyla sahte kişiliğin sürekli aksiyonu, kelime anlamıyla bizi sağır, dilsiz ve kör eder; öyle ki en samimi anlarımızda bile her şey sahtedir. İnciller'de anlatılan dilsiz insanın ne anlama geldiğini böylece anlarsınız. Asla anlayışından konuşamayan insan dilsiz bir insandır; her zaman sahte kişiliğin "ben"lerinden konuşan bir insan dilsiz bir insandır; dilsizdir çünkü asla *gerçek* bir şey *söyleyemez*. Aynı şekilde kör bir insan asla bir şey göremeyen kişidir, asla hiçbir şeyin anlamını göremez ve sağır bir insan asla, hatta defalarca söylense bile hiçbir şey duyamayan insandır. Duymak için zihinsel kulakları yoktur. Çağlar boyunca verilen öğreti hususunda hepimiz sağır, dilsiz ve körüz; ve sadece İsa yani Çalışma bizi iyileştirebilir. Sadece bu da değil, biz kendi kendimize ve sürekli olarak bize ne yapacağımızı söyleyen ama bizim onların dilini anlayamadığımız içimizdeki daha yüksek merkezlere de sağır, dilsiz ve körüz. Bu yüzden lütfen hepiniz, içinizde Çalışma'ya zaten sahip olduğunuzu fark edin ve Çalışma'nın dışsal formu, öğretisi, çalışılması ve pratiğinin maksadı zaten içimizde olan şeye, uykuya düşmemiz yüzünden hepimizin bağlantısını kaybettiği bir şeye bizi açmaktır. Bu yüzden, bazen yegane yaşam biçimimiz olduğuna inandığımız şey ile ilgisizmiş gibi görünen deneyimlere sahip olmamız hiç garip değildir ve bazen dışsal duyular susturulduğunda, hakkında hiçbir şey anlamadığımız tamamen olağanüstü olan rüyalar deneyimleriz.

Şimdi, oluşumlarında Duygusal ya da Daha Yüksek Duygusal Merkezin bir izine sahip olan rüyalara gelince, pratikte onların her zaman kişinin kendisi hakkında olduğunu söyleyeceğim sadece. İçsel pozisyonunuzu ve içsel durumunuzu size anlatırlar. Bazen içsel durumunuzu, insanlar ve pozisyonlar açısından gösterirler. İnsanlar içinizdeki farklı "ben"leri temsil edebilir veya etmeyebilirler. Psikolojik açıdan konuşursak, içinde bulunduğunuz genel durum binalar, doğal manzara vs. olarak gösterilebilir. Rüya tamamen sübjektif –yani tamamen kendiniz ve içsel durumunuz hakkında– olabilir ya da belirli bir objektif referansa da sahip olabilir ve gerçek bir insana nasıl davranıyor olduğunuza vs. karşılık gelebilir. Ya da içsel durumunuzu öylesine temsil edebilir ki, önceden şeyleri ele aldığınız şekilde, bir şeyi nasıl tamamen yanlış olarak ele aldığınızı gösterir. Çalışma'da her şeyi yeni bir şekilde ele almamız gerektiğini biliyorsunuz. Bazen Daha Yüksek Duygusal Merkezin izine sahip olan bir rüya, arka planda size Çalışma ve sizin onunla ilişkinizin bir resmini verecektir. Tabi ki kişisel çağrışımlarla –yani kişilik ile– karıştırılacaktır fakat genel biçim ve anlam kendini gösterebilir. Yaşam, Çalışma ve bir kişinin düşüncesinde ve değer verişinde bunların ikisini birbirine karıştırmanın tehlikesi hakkında bu tür bir rüya örneği anlatacağım. Çalışmak isteyen bir insanın yaşamda nasıl yürüdüğü konusunda çok dikkatli olması gerektiği gerçeği ile ilişkilidir. Rüya şöyledir:

"Bir tür çiftlikte yaşıyorduk. Çalışma insanları çevremizdeydiler. Bu çiftliğin özelliği, nerede yürürseniz yürüyün, bir çiftlik avlusunda bulabileceğiniz türden bir pislik ve çamur bataklığı üstünde, ayaklıklar üzerinde

yükseltilmiş yatay tahta perdeler üzerinde seyahat etmek zorundaydınız. Kayarsanız onun içine batıyorsunuz ve düşürdüğünüz her şey onun içinde kayboluyor. Masaya oturduğumuzda ve sohbet ederken aşağımızda ne olduğunu unuttuğumuzda, aniden ayaklarımızın bataklığın içine sarktığı gerçeği ile uyanıyorduk. Her an ayaklarımızı onun üstünde tutmayı hatırlamak zorundaydık..."

İşte garip bir rüya. Kelime anlamıyla alırsak tahta perdeler, çamur, ayaklıklar vs. hakkındadır. Uyanınca kişi şöyle diyebilir: "Kişinin yürüdüğü yere çok dikkat etmesi gereken, çamurun üzerinde uzanan bu çiftlik ile ne yapmalıyım?" Fakat bu iyi formüle edilmiş rüya niçin gelmiştir? Kendi betimlemesinde neyi temsil etmektedir? Bu rüyada yatan fikirler nelerdir? Örneğin, sizce yaşamla *özdeşleşmeyi* temsil ediyor olabilir mi? Sizce hayat içinde yürürken kişinin her zaman kendisini hatırlaması gerektiğini temsil ediyor olabilir mi? Bu rüyada deniyor ki, bir şey düşürürseniz kaybolur. Çalışma der ki, mekanik olarak yaptığınız her şey sizin için kayıptır. Ve Çalışma *konuşma* hakkında ne der? Tam orada çoğunlukla kendimizi unuttuğumuzu söylemez mi? Fakat söylediğim gibi bu rüya, ne anlama geldiği bilgisi olmaksızın, sadece aktarıldığı gibi görüldü. Bu rüya hakkında düşünün çünkü bir anlamda bu rüya Çalışma'da olan herkes içindir. Hayatın umduğunuz gibi olması gerektiğini düşünür müsünüz ya da büyüdünüz ve kendi hayatınızı yaratma gerekliliğini gördünüz mü? Tahta perdeler, ayaklıklar vs. bilimini öğrenmedikçe hayat *pislik*tir. Fakat birçok insan bu "pislik"e dalmıştır ve onun içinde kalmaktan hoşlanmaktadır.

Rüyaların dili biçimsel dilimiz değildir. Bir rüya kelime formuna sokulamaz, bir betimleme diline sokulur. Tam olarak mesellerin diline benzetilebilir. Mesellerin kelimeler aracılığıyla ifade edildiği tamamen doğrudur ama imajlara işaret ederler. Kelimelerle rüya görmediğinizi hepiniz bilirsiniz fakat rüyanızı anlatmak isterseniz onu kelimelere dönüştürmek zorundasınız ve ardından onun anlamını kaybedersiniz. Aslında çok kısır bir yol dışında onu kelimelerle ifade edemezsiniz. Meseller başka bir yoldur. Genellikle çok basit bir şekilde kelimelerle ifade edilirler fakat tasviri iletirler. Mesel, kelimeler vasıtasıyla tasviri verir; buna rağmen anlam kelimelerde değil, tasvirde yatar. Kelime düzeyinde anlayan bir insan, gerçek bir çiftçinin ekim yapmaya çıktığını ve gerçek tohumun kaya gibi bir zemine düştüğünü vs. düşünebilir; fakat Çiftçi ve Tohum meselenin tümü kelimeleri tamamen aşar ve sadece imajları kullanan Daha Yüksek Duygusal Merkezin diline geçer ve böylece evrensel olarak anlaşılabilir, yani Daha Yüksek Duygusal Merkezin dili olan evrensel bir dilin başlangıcını görürüz.

* * *

En garip şeylerden biri, insanların sadece dışsal dünya ile bağlantılı olduklarını imgelemeleridir. Çalışma içsel, görünmeyen bir dünya ile bağlantıda olduğumuzu öğretir ve bu görünmeyen dünyada bulunduğumuz yer, en önemli şeydir. Birçok rüya, kabuslarımızın oluştuğu ve mutsuzluğumuzun büyük bir kısmının kaynaklandığı bu görünmeyen içsel dünyada nerede olduğumuzu temsil eder. Her biriniz farklı "ben"lerle, adeta, ba-

zen hakkında rüyalar görebildiğiniz kocaman bir binanın farklı bölümleriyle bağlantılısınız. Hangi odadasınız? Bizim içimizde, içinde rahat veya rahatsız bir şekilde yaşadığımız odalar vardır ve yine içimizde, bir dizi tesiri ya da başka bir dizi tesiri almak için ayarladığımız bir radyomuz vardır. Bugünün dünyası dışsal duyulara ve maddeye öylesine fazla yönelmiştir ki zihinsel huzura ve bir ağırlık merkezine sahip olmak için ilişki kurmak zorunda oldukları başka bir dünyanın, kişinin sadece kendini gözlemleme aracılığıyla, içsel bir duyu organı olan Gözlemleyen "Ben" ile fark etmeye başlayabileceği içsel bir dünyanın var olması birçok insana garip görünmektedir. Tam şu anda kendi içinizde nerede olduğunuzu, hangi düşüncelere rıza gösterdiğinizi, hangi hislerle özdeşleştiğinizi fark etmeye çalışın. Henüz kendinizden, mekanik reaksiyonlarınızdan, dışsal şartlar tarafından yönlendirilen mekanik düşüncelerinizden ve hislerinizden içsel bir özgürleşme elde etmediniz mi? Ya da her şeyi daha önceden hep ele aldığınız şekilde mi ele alıyorsunuz? İçsel, görünmeyen dünyanız çok daha geniştir ve her zaman beş duyunuzun penceresinden dışarı baktığınız bu dışsal dünyanızdan çok daha fazla ilginç şey içerir ve bu içsel, görünmeyen dünyanızda daha yüksek ve daha düşük seviyeden tesirler, her zaman sizin üzerinizde rol oynuyorlar ve daha yüksek tesirlerin tümü sizi iyileştirmeye, bu dünyada nasıl yaşamanız gerektiğini size anlatmaya çalışıyorlar. Fakat bildiğiniz gibi tüm ıstıraplarımızla, sahte kişiliğimizle, tamponlarımızla, hesaplarımızla, kendimize acımamızla, geçmişe ait hafızamızla, bize mutluluk vereceğini düşündüğümüz şeylerle özdeşleştiğimiz sürece bizi özgürleştirecek ve geliştirecek bu tesirleri hissedemeyiz.

Birdlip, 27 Kasım 1943

KİBİR ve GURUR ÜZERİNE YORUM

Psikolojik Bir Sorunun Cevapları Üzerine Yorum

SORU: "Bu Çalışma'da Kibir ve Gurur denilen iki devin önümüzden yürüdüğü ve her şeyi önceden düzenlediği söylendi. Kişisel gözlemleme ya da başkalarını gözlemleme açısından onlar arasında bir fark çizebilir misiniz? Bizim önümüzden yürüyen ve şeyleri düzenleyenlerin sadece bu iki dev olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

Kibir ve Gurur hakkında söylenebilecek ilk şey, bireyin *kendi* içinde kişisel gözlemleme ile çalışılmaları gerektiğidir. Bir insanın içinde kendilerini nasıl tezahür ettirdiklerine dair en ufak bir fikri olmadan, kişi onları teorik olarak bilebilir. Herkes farklı durumlarda farklı olan kendi Kibir ve Gurur biçimlerine sahiptir ve bunların oldukça makul, oldukça doğal göründüklerini hatırlamalısınız, öyle ki diğer insanlar onları fark etmez bile.

Hem Gurur hem de Kibir kendini sevme ile bağlantılıdır fakat bu bağ-

lantıya sahip oldukları halde tezahürleri, biri diğerine karşı koyacak kadar tamamıyla farklı olabilirler. Örneğin, size bir kompliman yapıldı ve Kibriniz zevk aldı, diyelim fakat Gururunuz kendinizi beceriksiz hissetmenize yol açabilir.

Herkesin cevabında hemfikir olduğu şey, Kibrin bizim gerçek olmayan bölümümüze bağlı olduğudur fakat Gurur gerçek bir şeyle bağlantılıdır. İlginç bir cevaptan alıntı yapacağım:

> "Kişisel gözlemlerimden, sadece kibrin sahte kişilikten kaynaklandığını söylerdim. Gurur, kişiliğin iyi 'ben'lerine ve belki öze ait olabilir. Doğru nötrleştirici kuvvet ile, şu an gururlu olan 'ben'ler iradenin parçası haline gelebilirler. Bir insan her zaman kibirden hareket ediyor ve reaksiyon gösteriyordur fakat gurur pasif ya da dizginleyen kuvvet olabilir..."

Evet, Gururun İradenin parçası haline gelebileceğini fakat Kibrin gelemeyeceğini söylemek tamamen doğrudur. Bir anlamda Gururun yoğunluğunun Kibrin yoğunluğundan daha büyük olduğunu görebiliriz ve böylece Gurur nedeniyle daha fazlası yapılabilir, daha fazla şeye tahammül edilebilir ve bu şekilde o, İradeye benzer. Bu arada, Lusifer'in Kibir nedeniyle mi, Gurur nedeniyle mi Cennetten kovulduğunu düşünüyorsunuz? Bizim önümüzden yürüyen ve önceden her şeye karar veren bu iki dev, bazen işbirliği yapabilir ve bazen de muhalif olabilirler. Bu nedenle, belirli bir hareketin özellikle hangisinden dolayı meydana geldiğini tanımlamak güçtür. *Kibrin Gururdan farklı bir içsel tadı vardır.* Bir insan der ki: "Yeni otomobilinle gurur duyabilirsin ve içine oturduğunda kibirlenebilirsin." Bu tamamen doğrudur ve hislerin farklı bir tadı vardır. Hatta eski bir araba nedeniyle daha fazla gurur da duyabilirsiniz ve onun içinde oturmaktan elbette kibirlenmezsiniz. Bir ilke olarak kadınlar eski arabalardan hoşlanmazlar.

Bazı insanlar Kibrin, genellikle diğer insanlar üzerinde bir izlenim yaratmakla bağlantılı olduğunu işaret ederler. Kibrin her zaman seyircilere ihtiyaç duyduğu doğrudur. Yatak odanızda yalnız başınıza kendinizi şımarttığınızda bile, sonradan size bakan insanların etkisini hayal edersiniz. Yeryüzünün tek sakini olsaydınız makyaj yapmayı düşünmezdiniz fakat iki kişiden biri ve özellikle de üç kişiden biri olsaydınız, muhtemelen düşünürdünüz. Fakat Kibir, kişinin yanlışlıkla söyleyebileceği gibi, mutlaka salt dış görünüş ile ilgili değildir. Çirkin kambur Pope, kendi Kibri yüzünden dile düşmüştü: Kendi görünüşü hakkında hiç illüzyona sahip değildi fakat espiritüelliğinden ve edebi dünyadaki pozisyonundan dolayı kibirliydi. Gurur ve Kibir arasındaki fark hakkında verilen bir cevap şöyleydi: "Kibir benden gösteriş yapmamı, önemli olmamı isteyebilir ve bunu yapmaktan beni alıkoyacak şey Gurur olabilir." Gözlemlediğim bir başka fark, bir şeyi bilmediğiniz için Gurur sizi utandırabilir, oysa Kibir onu bilmenize engel olabilir. "Gurur büyük miktarda kendini haklı çıkarabilir," diyen insanlarla aynı fikirde değilim. Kendini haklı çıkarmaya sebep olan genellikle Kibirdir; kendini savunan sahte kişiliğin bir ifadesidir. İçinizden biri,

gayet haklı olarak, Gurur ve Kibri yüz ifadeleri ile ayırt etmeyi deneyebilir, yani bu iki duygunun hareket merkezinde temsil edilen ifadesi ve duruşu şeklinde. Sanırım siz de gururlu bir bakışın kibirli bir bakıştan tamamen farklı olduğu konusunda hemfikirsiniz. Bu, iyice düşünülecek yararlı bir görüş açısıdır. Hangisi en fazla yüzünüzü kızartır?

Birisi der ki: "Gurur daha çok Entelektüel Merkezde yaşar." Fakat Gururun ağırlık merkezi Entelektüel Merkezde değildir. Entelektüel Merkezin duygusal bölümü dahil, kendini herhangi bir merkezin duygusal bölümünde tezahür ettirebilen kendini sevmenin sebep olduğu bir duygudur. Bazı insanlar doğru ve yanlış Gururu tartışırlar. Bir cevaptan alıntı yapacağım:

> "Gurur dışarıya yöneldiğinde, Kibrin bir suç ortağı olabilir... İçeriye yönelirse, Çalışma'da hedefimizi hatırlama çabası göstermemizde bize yardım edebilir."

Evet, kişinin Gururu kendi içine doğru yönlenmişse, örneğin hedefimizi korumadığımız için utanmamıza sebep olabilir. Gurur ve Kibir arasında iyi bir ayırımın yapıldığı başka bir cevaptan burada alıntı yapacağım:

"Birçok bakımdan birbirine benzemesine rağmen, gurur ve kibir nitelikte bana çok farklı görünüyorlar; tamamen farklı iki şey gibi, yoğunluk olarak kıskançlığın gıpta etmekten farklı olması kadar farklı görünüyorlar. Kibir, yaşamın daha gelip geçici, daha dışsal şeyleriyle bağlantılıymış gibi görünüyor; oysa gurur, kişinin çok daha kalıcı ve içsel bölümüne aitmiş gibi görünüyor. Kişi yaptıklarından dolayı kibirlenebilir fakat ne olduğundan (olduğunu düşündüğünden) dolayı gurur duyuyor görünür. Kibrine inen darbeler bir kişiyi kızdırabilir, gücendirebilir, incitmekten daha fazlasını yapabilir. Gururuna inen sert bir darbe derinden incitir ve sanki psikolojik olarak bir kendini koruma içgüdüsünden meydana gelmiş gibi, kişiye cinayet işlemeye hazır bir hal hissettirebilir. Sanırım, bireyin sahte kişiliği, kibir ve gurur ile varlığını sürdürüyor fakat özellikle kibirle. Diyelim ki, kişi işinden gurur duyabilir ya da kibirlenebilir. İlk durumda, eleştiriden hoşlanmadığı halde, sanırım işin hatırı için eleştiriyi kabul edecektir; oysa sadece kibirleniyorsa eleştiriye içerler ya da onu reddeder. Sanırım, kendi borusunu öttüren kibirdir. Gurur sessizdir.

"Gurur, sahte kişilikten ya da kişilikten daha derine gider görünüyor. Bazen bana öz ile bağlantılı bile görünür, bireyin ayrılmaz bir parçasıymış gibi görünür. Kibrin dışsal şeyleri yönelme haricinde (örneğin, birinin başarıları) başka türlü nasıl yönlendirilebileceğini göremiyorum; oysa bir insan gururu ve köklerini yeterince derinden gözlemlerse, onu yeniden yönlendirilebileceğini hissediyorum. Kuvveti dışsal değil, içsel olarak yönlendirme kapasitesinde olabileceğine inanıyorum fakat henüz bunun nasıl olabileceğini açık bir şekilde göremiyorum. Utanç haline gelebilir. Sanırım, gerçekten görülebilseydi ve yönlendirilebilseydi, er geç kişiyi kendi hiçliğini duyumsamaya bile götürebilirdi; sadece bir sarkaç salınımı ile değil; gurur, kibrin deneyimlediği sarkaç salınımlarının aynısının konusu değil-

miş gibi görünüyor. Sanırım, kibir er geç kaybolmalıdır ama kişinin efendisi olmadığı sürece gurur kullanılabilirmiş gibi hissediyorum fakat bu, sırf çok yakın olduğu için onun gerçekten ne olduğunu göremediğimden olabilir..."

Bu çok iyi bir cevap. Şimdi, Çalışma ile bağlantılı olarak neyin yararlı neyin yararsız olduğu yönünden Gurur ve Kibir hakkında düşünmek zorundayız. Gurur Utanca dönüşebilir ve daha yüksek olan şeyin huzurunda gerçek Gurur gerçek Utanç ve Tevazuya dönüşebilir. Gerçek Utancı ve dolayısıyla gerçek Gururu olmayan bir insan, Çalışma için gerçekten uygun değildir. Onun içinde derinlik yoktur. Fakat Kibir çok küçük dozlar haricinde her zaman yanlıştır. Bildiğiniz gibi, G. tarafından her zaman, kişiliğin var olma hakkının *hemen hemen* hiç olmadığı söylenmiştir. Kendinize biraz başarı atfettiğinizde, sahte kişiliği güçlendirmeye gider ve dolayısıyla içinizdeki Kibri artırır. Kişi kısa bir süre için, kendine çok az bir şey atfetme izni vermelidir, fakat bizim problemimiz, başarılarımız hakkında ya da yaptığımız ve söylediğimiz şeyler hakkında konuşmaktan hoşlanmamızdır. Ve hatta sessizken bile onu düşünürüz.

Şimdi devlere dönelim. Bazılarınız upuzun bir devler listesi verirsiniz ve biriniz "Ukala Aydın" adında bir dev icat eder fakat muhakkak ki bu dev, Kibirdir. Büyük devlerden birinin Tembellik olduğunu söyleyenlerle hemfikirim ve bu üç dev, Gurur, Kibir ve Tembellik sürekli olarak bize sahip olmaya gayret ediyorlar. Bir kişi bunları şöyle tanımlıyor:

> "Sanırım, Tembellik de bizim önümüzden yürüyen ve şeyleri önceden düzenleyen bir devdir. Neredeyse çabadan Gurur ve Kibir kadar çok kaçınarak mekanik bir şekilde aksiyonlarımızı önceden düzenler. Neyse ki bu dev, diğer devlerin zıttı bir yönde yürümeye eğilimlidir ve günlerimiz onlar arasında bir muharebe haline gelir. Gurur sıklıkla bireye Tembelliğin hakim olmasını reddeder, bu arada Kibir her ikisine de uygun gelecek şekilde bir şeyler düzenler."

Bu çok iyi. Sonra Korku devi vardır. Gerçekten Gurur, Kibir, Korku ve Tembelliğin bizi en fazla kontrol ettiğini söylemeliyiz. Tamponların dev olduğunu düşünenlerle hemfikir değilim. Tamponlar çelişkileri görmemizi engelleyen tahta duvarlara benzerler. Onları yaratan Kibrimizdir. Tamponlar dev değildirler. Aynı şekilde sahte kişiliğimiz de değildir. O, imal edildiği ve üzerine inşa edildiği şeydir, yani Kibir ve İmajinasyon. İmajinasyonun devler tarafından kullanıldığını söyleyebilirsiniz ve belki de koyunların hikayesini; koyunların aslanlar ve kaplanlar olduklarını hayal etmelerine sebep olan büyücüyü hatırlayarak bunu söylerseniz, çok derin bir şekilde konuşuyor olacaksınız. Kibir ile İmajinasyonun ve Korku ile İmajinasyonun ne kadar yakından bağlantılı olduğunu bilirsiniz. Entelektüel Merkezden meydana gelen Korkudan değil, Duygusal Korkudan söz ediyorum. Negatif duygular ve özellikle Kendine Acıma da devdir.

Edebiyatta bazı çok ilginç devler vardır. Peer Gynt'in ilk bölümünde tanımlanan ilginç bir dev vardır. Sonra Ümitsizlik Devi vardır.

Şimdi G.'nin Kibir hakkındaki bazı sözlerini size okumak istiyorum:

"İnsan'ın içsel dünyasında meydana gelen neredeyse bütün yanlış anlamaların temel nedeni, insanların ortak hayatında olduğu gibi, her şeyden önce erken bir çağda İnsan Varlığında oluşmuş psişik bir faktörden dolayıdır ve yanlış bir eğitimden, Kibir itkilerinin onun içinde doğurduğu dürtüden dolayıdır... Çok ciddi bir şekilde tasdik ederim ki, gerçek bir insanda olması gereken mutluluk ve kendinin şuurunda olma –yani kendini hatırlama– birçok durumda ancak içimizde Kibir duygularının olmamasına bağlıdır... Ve tüm gerçek mutluluğun sadece onda bulunabileceği uyumlu ayarda, bireyin içsel yaşamıyla gerçek ve hakiki ilişkisine mani olan ve tüm gelişimi engelleyen bu faktöre her tezahüründe merhametsizce vurmayı insanlarla çalışırken hedef edindim."

Başlangıçta söylediğim şeyi bir kez daha hatırlatmalıyım: Kendinizde Gurur ve Kibri ve onların tüm farklı aşamalarını çalışmalısınız. Kendi Kibir biçimlerinizi biliyor musunuz ve onlar sizi ne kadar işgal ediyorlar? Gururunuzun nerede yattığını biliyor musunuz? Nerede kendinizi sevdiğinizi, kendinizi takdir ettiğinizi hissediyorsunuz? En çok nerede diğer insanlardan tamamıyla farklı olduğunuzu hissediyorsunuz? En çok nerede kendinizi beğenirsiniz? Ne hakkında övünürsünüz? Ne hakkında sessizsiniz? Kibir sık sık çok konuşkandır, oysa Gurur sessizdir. Hangisi daha derin bir yaradır, yaralı Kibir mi yoksa yaralı Gurur mu? Bağışlayamadığınız şey nedir? Biliyorsunuz ki bağışlayamazsanız bu, kendini sevmenin bir biçiminden dolayıdır; ideal olarak konuşursak, parçalanıp sizin dışınıza çıkarılmalıdır.

Birdlip, 7 Aralık 1943

RÜYALAR ÜZERİNE

II. Bölüm—Rüyalar üzerine son kısa tartışmamızda, rüyaların her merkezden gelebildiği söylendi. Rüyalar hakkındaki en ilginç şeylerden biri, gözleriniz kapalı olduğu halde şeyleri ve insanları, hatta hiç karşılaşmadığınız insanları görmeniz, binaların içinde yürümeniz ve utanma ya da güven hissetmenizdir. Başka bir deyişle, tüm duyularınız kesildiğinde, yani dışsal duyularınız güneş ışığı, projektör ışığı ya da bu tür bir ışığı görmediğinde bile, duyularınız vasıtasıyla dışsal hayatta deneyimlediğiniz her şeyin meydana geldiği görülüyor. Buna rağmen sizin için tamamen gerçek olan bir dünyaya girebilirsiniz. Sanırım, duyularımız tarafından kaydedilen dışsal dünyanın, içinde yaşadığımız tek dünya olup olmadığı konusunda bizi düşündürmeye başlatan ilk şey budur. Özdeşleşmemeyi öğrenmemişlerse, insanlar tamamen gerçek gibi görünen kabuslar görebilirler, mutsuz rüyalarla rahatsız edilirler.

Şimdi, son yazıda hakkında konuşulan rüyaya dönelim. Onu tekrar aktarayım:

"Bir tür çiftlikte yaşıyorduk. Çalışma insanları çevremizdeydiler. Bu çiftliğin özelliği, nerede yürürseniz yürüyün, bir çiftlik avlusunda bulabileceğiniz türden bir pislik ve çamur bataklığı üstünde, ayaklıklar üzerinde yükseltilmiş yatay tahta perdeler üzerinde seyahat etmek zorundaydınız. Kayarsanız onun içine batıyorsunuz ve düşürdüğünüz her şey onun içinde kayboluyor. Masaya oturduğumuzda ve sohbet ederken aşağımızda ne olduğunu unuttuğumuzda, aniden ayaklarımızın bataklığın içine sarktığı gerçeği ile uyanıyorduk. Her an ayaklarımızı onun üstünde tutmayı hatırlamak zorundaydık..."

Birçok rüyanın hiçbir anlamı olmadığını hatırlarsınız ama bu rüyanın anlamı var. Bir rüyanın anlama sahip olup olmaması, kaynaklandığı merkeze bağlıdır. Şeyler ölçeğinde her tür tesir bize ulaşır. Yaratılış Işını'nı anlamaya başladıysanız tüm bu zaman süresince size ulaşan tesirleri bilirsiniz ve bu tesirler farklı niteliklerdedir. Bu tesirler, psişik aparatımızın seviyesine göre onun tarafından kaydedilir ya da başka şekilde söylersek, kendi Varlık seviyemize göre daha düşük ve daha alçak tesirleri alırız. Bu Çalışma'da kendimizi dinlemeye çalışmamız söylendi. Tabi ki, dinleyecek hiçbir şey olmasaydı bu öğüt garip olurdu, fakat Yaratılış Işını'nı ve ondan inen tüm tesirleri düşünürseniz, bu öğüdün saçma olduğunu düşünmeyebilirsiniz. Böyle anlarda, üzerimizde rol oynayan daha yüksek tesirlerin var olduğunu her zaman hatırlamalıyız fakat duyularımıza yapışırsak ve yaptığımız her şeyle tamamen özdeşleşirsek, bu tesirlerin farkına varamayız.

Şimdi, Eski Ahit'in Vaiz kitabında ne söylendiğini hatırlayabilirsiniz: "Çok tasa kötü düş, çok söz akılsızlık doğurur." (5:3) Bir şey sizinle konuşur. Sanki bir insan, tamamen özdeşleştiği ve onun için bir anlamı olup her şeymiş gibi ele aldığı sorunlar hakkında onunla çok ciddi bir şekilde konuşacak birine bir şey söylemeye çalışıyormuş gibidir. Söylenenleri duymayacaktır, onlara karşı sağır olacaktır. İçinde yaşadığımız işlerin çokluğu sanki günlük bir curcuna yaratır. Duyamayız. Daha sadeleşmek gerektiğine karar verdiğimizde ve yaşamdaki rollerimizden kendimizi ayırabildiğimizde, belki sonradan dinlemeye başlarız.

Şimdi, "işlerin çokluğu arasından gelen bir rüya" bakış açısından tartıştığımız bu rüya hakkında düşünelim. Rüyanın yapısının çamurla, bataklık zeminle ilgili olduğunu fark edeceksiniz ve kişi onun üzerinde yürümeyi öğrenmek ve bu konuda çok dikkatli olmak zorundadır. Çok kısaca bunun hayat ve onun üzerinde nasıl yürüdüğümüz anlamına geldiğini söyledim. Kişi, hayat tarafından sürekli olarak üretilen durumlar tarafından her zaman bütünüyle yutulabilir; bu, iş de olabilir, aile içi ya da kişisel sorunlar da olabilir ya da şu anda olduğu gibi genel hayatın berbat yönü de olabilir. Fakat Çalışma'nın bütünü tüm bu çamurla *özdeşleşmemekle* ilgilidir ve mesellerin görünen duyusal dilinde de ifade edildiği gibi, anlamı ayaklarımızı bu çamurun dışında tutmayı öğrenmek zorunda olmamızdır. Çamur insanın dışında değil, içindedir. Örneğin, negatif duygular çamurunu alın.

Bu, kişinin içinde midir, yoksa dışında mıdır? Bir kişinin, kendisine borçlu olunduğunu hissederek ve bu konuda güceniklik hissederek yaptığı tüm içsel hesap biçimlerini alın vs. Şu an itibarıyla bunun hakkında çok az şey biliyoruz. Tahta perdelere ve ayaklıklara sahip olmak ve tüm bu çamur içinde durmamaya dikkat etmek ne anlama gelmektedir? Bu demektir ki, *kendi içimizde* nasıl yürüyeceğimiz konusunda çok dikkatli olmak zorundayız. Bu psikolojiktir, yani kişinin kendi içi hakkındadır.

Eski Ahit'te bulduğum, tartıştığımız bu rüya ile bağlantılı olarak anlayabileceğiniz bazı ilginç pasajları burada aktaracağım. *Çukur* kelimesini ortaya koymak zorundayım. Rüyanın çukura düşmemek, çamura batmamaktan söz ettiğini fark edeceksiniz. Hayatta kolaylıkla kendiniz için bir negatiflik, ümitsizlik, kendine acıma, içsel kale alma çukuru ve aynı zamanda her şeyi dışsal şartlara, dışsal insanlara bağlama ve sonunda, hiçbir değeri olmayan dışsal şeylerle tümüyle özdeşleşme çukuru yaratma aşamasına gelebilirsiniz (ve birçok insan bu aşamada kalır). Ayrıca kişi, kendisi hakkında hiçbir çaba göstermeme çukuruna da düşebilir.

Şimdi Kitabı Mukaddes'ten tüm bunlara karşılık gelen bir bölümü aktaracağım:

> "Ölüm çukurundan, balçıktan çıkardı beni; ayaklarımı kaya üzerinde tuttu, kaymayayım diye." (*Mezmurlar*, 40:2) (Tanrı ezoterik öğretidir.)
>
> "Dağların köklerine kadar battım, Dünya sonsuza dek sürgülendi arkamdan; ama, ya Rab, Tanrım, canımı sen kurtardın çukurdan." (*Yunus*, 2:6) (Çalışma kişiyi çukurdan çıkarabilir.)
>
> "Ya Rab, beni ölüler diyarından çıkardın. Yaşam verdin bana, ölüm çukuruna düşürmedin." (*Mezmurlar*, 30:3) (Tutunabileceğiniz bir şeye sahip olduğunuzu hissederseniz, o zaman diri kalabilirsiniz.)
>
> Mezmur şairlerinden biri, kendisi hakkında umutsuzluk içindeyken der ki: "Ölüm çukuruna inenler arasında sayılıyorum, tükenmiş gibiyim; ölüler arasına atılmış, artık anımsamadığın, ilgiden yoksun, mezarda yatan cesetler gibiyim. Beni çukurun dibine, karanlıklara, derinliklere attın." (*Mezmurlar*, 88:4-6) (Uykuya daldığını hisseder.)
>
> "Sevinçle coş! ... İşte kralın! O adil kurtarıcı ve alçakgönüllüdür. Eşeğe, evet, sıpaya, eşek yavrusuna binmiş sana geliyor! ... halkınızı susuz çukurdan çıkarıp özgür kılacağım." (*Zekeriya*, 9:9-11)

Bu son ifade çok derin anlama sahiptir fakat "susuz çukur"un, "hiçbir gerçeğin ve hiçbir anlayışın olmadığı bir hal" anlamına geldiğini fark edeceksiniz.

İnciller'e geri dönelim. İsa Ferisilere yani haklı olduklarından kesinlikle emin olan ve her şeyi kendilerine atfeden insanlara der ki: "Onları yalnız bırakın. Onlar körlerin kör liderleridir. Kör köre rehberlik ederse her ikisi de çukura düşecektir."

Sanırım, her bireyin kendi içinde görmesi ve kendisi için anlamını fark etmesi gereken bu çukurun, bu çamurun, bu bataklığın önemi hakkında Kitabı Mukaddes'ten yüzlerce örnek daha aktarmak mümkün olurdu. Tar-

tıştığımız rüyadan göreceksiniz ki, üstesinden gelinmesi gereken konu budur. Bu, deyim yerindeyse, ezoterik bir rüyadır, yani daha yüksek merkezlerden gelen bir rüya. Bir insan böyle bir rüya görürse, onu kendine, kendi akıllılığına atfetmemelidir. Bu, Çalışma'ya dair bir formülasyondur ve birçok kez duyduğunuz gibi bu Çalışma, eğer onları duyabilseydik, daha yüksek merkezlerin bize öğreteceği şeydir. Çalışma uydurulmadı. Bazı sıradan insanlar tarafından uydurulan psikolojik bir sistem değildir. Sadece daha yüksek İnsan'dan, şuurlu tesirlerden, daha yüksek merkezlerle temas halinde olanlardan gelir çünkü kendi derin uyku halimiz nedeniyle daha yüksek merkezlerin kendilerini duyamayız; sağır olduğumuz için onların bu sürekli içsel öğretileri, daha yüksek merkezlerle zaten temasta olanlar tarafından formüle edilen, dışsal bir Çalışma sistemine dönüştürüldü. Başka bir deyişle, sadece kendimizi dinleyebilsek ve kişiliğin günlük tekerleklerinin gürültüsünü susturabilseydik, zaten biliyor olacağımız şeyi dışsal olarak, dışarıdan, dışsal duyulardan öğrenmek zorundayız.

Şimdi psikolojik olarak tahta perdelerin ne anlama gelebileceği hakkında konuşalım. Tam anlamıyla mesellerin birindeki bir imgeye benzeyen bu imgenin ne anlama gelebileceğini düşünebildiniz mi? Ya da ayaklıkların psikolojik olarak ne anlama gelebileceğini düşündünüz mü? Bunu ve aynı zamanda, rüyanın söylediği gibi, siz konuşuyorken ayaklarınızın çamurun içine doğru batmasının ne anlama geldiğini tartışmanızı isterim. Rastgele konuştuğunuzda ya da başkaları hakkında her tür mutsuz şeyden söz ettiğinizde kuvvet kaybettiğinizi hepiniz fark etmiş olmalısınız fakat bunu yapmıyor olsaydınız kendi içinizde daha güçlü olduğunuzu hissederdiniz. "Sükunet güç verir." Bir insan konuşurken bile sessiz olmayı öğrenmelidir. Güç anlamına gelen, bu içsel bütünlük hissidir. Tabi ki, her zaman binlerce şey söyleyebilirsiniz, her zaman negatif duygularınızla diğerlerini zehirleyebilirsiniz, her zaman nahoş şeyleri başkalarına verebilirsiniz, her zaman söylenmiş bir şeye dokundurabilirsiniz; tüm bunlar sizi, tam anlamıyla bir insanın içine batmaktan kaçınmaya çalışması gereken çamurun içine doğru iter. Herkes kendi çamurunu görmelidir. Sıklıkla o, bir insanın çamur olduğunu hiç düşünmediği şeydir. Örneğin, endişelenmeye hakkı olduğunu, sürekli olarak hayatla ilgili şeyler, işi, kendi sorunları ya da özel güçlükleri hakkında konuşma hakkı olduğunu düşünür. Kendi sorunları hakkında şuurlu olarak konuşmak, mekanik olarak konuşmaktan tamamen farklıdır. Tekrar ediyorum: Şuurlu olarak konuşmak, mekanik olarak konuşmaktan tamamen farklıdır. Örneğin, problemleriniz hakkında şuurlu olarak konuşmak ne anlama gelir? Formüle etmek anlamına gelir ve formülasyon her iki yönden şuurlu olmak anlamına gelir: siz neye benziyorsunuz, diğer insan neye benziyor vs. Sadece bunu yapmaya çalışın. İçinizdeki her tür mekanik "ben"in konuşmak açısından kontrol edilmesi ve kendi arzularından mahrum edilmesi anlamına geldiğini fark edeceksiniz. Bunu yaparsanız gücün ne anlama geldiğini anlarsınız. Davut Peygamber'in, içsel gücü olmadığı için içsel çukuruna battığından nasıl şikayet ettiğini hatırlarsınız. Yaşamlarınızın kendinize ait olduğunu ve bir anlamda kimsenin size yardım edemeyeceğini hatırlayın. Fakat eğer uygularsanız

Çalışma size yardım edebilir. Belki kişisel çalışmanın belirli bir aşamasına ulaşırız ve sonra yine bu çamura düşeriz. Başlangıçta fark edemeyiz fakat bir süre sonra içsel durumumuzun gerçekten farkına varırız ve sonra, Çalışma bizim için bir anlam ifade ediyorsa eğer, bu çamurda olmaya dayanamadığımızı hissederiz. Bu demektir ki, Çalışma'nın içsel tadı bizim üzerimizde etki etmeye başladı. Sonra artık, kötü dışsal koşullar yüzünden değil de tamamen yeni bir şekilde, yani içsel durumumuz, kendi içimizde nerede olduğumuz hususunda mutsuz olmaya başlarız. Bu aşamaya ulaşıldığında Çalışma'nın bizim üzerimizde doğrudan işlemeye başladığından emin olabiliriz ve sonra bizi bu "Çamur Çiftliği"nden koruyabilecek tek şeyin, bu Çalışma'nın bize öğrettiklerinin pratiğini yapmak olduğunu biliriz. Negatif "ben"inize, negatif imajinasyonunuza, şeylerin adil olmadığı hissine, özdeşleşmeye ve böylece her şüpheye izin vermeye vs. yol verin; o zaman ne tahta perdeleri ne ayaklıkları ne de bu Çalışma'nın herhangi bir aparatını kullanırsınız. Tüm bu Çalışma, sadece bir yorum olan bu yazılarda "Çamur Çiftliği" dediğimiz şeyden bizi yukarı yükseltmek üzerinedir fakat bu Çamur Çiftliğinin kendi içiniz olduğunu hatırlayın. Çalışma'nın amacı bize yeni bir anlayış seviyesi kazandırmaktır. Kişisel tekamülümüzün hiçbir çamurun olmadığı bir sonraki katına bizi çıkarmaktır.

Bu rüyayı almamın sebebi, birinci aşamayı ya da seviyeyi göstermesidir. Bir sonraki seviyeye ulaşmaz. Çamur olarak temsil edilen, üzerinde bulunduğumuz Varlık seviyesi hakkında ne yapmak zorunda olduğumuzu gösterir. Aynı zamanda, bilgi yönünden pratik yapmamız gereken belirli şeylerin olduğunu gösterir; mesela tahta perdeleri ve ayaklıkları kullanmak ve içimizdeki bu çamurun üzerinde dikkatle yürümek gibi. Başka bir deyişle, bu Çalışma'nın pratik olarak kendimize uygulamamız gereken ilk aşamasını gösterir. Daha Yüksek Duygusal Merkezin Çalışma'yı ne kadar güzel bir şekilde formüle ettiğini fark edeceksiniz. Çalışma hakkındaki formülasyonları, İnciller'deki Meseller'de bulunanlar kadar güzeldir.

Birdlip, 14 Aralık 1943

BİR İNSANIN KENDİSİ İLE İLİŞKİSİ ÜZERİNE YORUM

Her birimiz üç şeyle bağlantılıyız. İlk olarak, pratikte hakkında hiçbir şey bilmediğimiz bedenle bağlantılıyız. Beden bazen hastadır, bazen iyidir vs. Bedenlerimiz hakkında belirli bir bilgi elde edebiliriz fakat asla gerçekten bilemeyiz çünkü karmaşık organizasyonu, bizim anlayışımızın çok ötesindedir. Yine de hayatımızda, fiziksel bedenimizle ilişkimizi ilgilendiren oldukça kesin bir taraf vardır. Genel olarak, bedenlerimizi çok fazla kötüye kullanmazsak İçgüdüsel Merkez bu açıdan bizimle ilgilenir. Bu bizim ilk belirli ilişkimizdir. Eğer bir insanın bedeniyle hiçbir problemi olmadıysa, bu tür bir problem başladığında oldukça şaşırır.

Bir sonraki ilişkimiz dışsal dünya, şeyler, insanlar, çevremizde meydana gelen sorunlardır ve arkadaşlık, iş, politika, savaş gibi şeyler ve genel olarak maddeyle tüm ilişkimiz; şeylerle ilgilenmek, yemek pişirmek, marangozluk, müteahhitlik ve aynı zamanda insanları yönetmek, iş bulmak, iki yakayı biraraya getirmek ve sadece getirmek değil bir fiyonk bağlamak gibi şeyler.

Genel olarak konuşursak, birçok insanın yaşamı bu iki ilişkiyle ilgilidir ve her iki durumda da başarı ve başarısızlık mümkündür. Demek istediğim, ilk ilişkideki bir insanın bedeniyle büyük problemleri olabilir, sık sık hasta olabilir vs. ya da nasıl daha iyi bir sağlık durumunu muhafaza edeceğini araştırabilir. Ve ikinci ilişki, dışsal hayatla ilişki ile ilgili olarak birine ya da bir şeye kendini alıştırmayı başaramayabilir ya da daha başarılı olabilir. Örneğin, dışsal hayatta başarılı olduğu bir şey bulabilir.

Şimdi, gerçekten bu öğretinin konusu olan üçüncü ilişki, yani bir insanın kendisiyle ilişkisi hakkında konuşmalıyız. Birçok insan için bu ilişki gereksizdir. Bir insan genellikle ilk iki ilişkiyle ilgilenir ve belirli bir boyutta bu ikisi bağlantılıdır; örneğin, eğer bir insan açlık çekiyorsa bedeniyle kötü bir ilişkisi vardır ve bu yüzden, bedeni beslemek için dışsal hayatla daha iyi bir ilişki bulmalıdır. Fakat bu üçüncü ilişki farklıdır, mekanik hayatın amaçları için gereksizdir. Genç bir ülkede genellikle önemli olan sadece ilk iki ilişkidir. Yiyecek, sağlık ve iş temel meşguliyetlerdir. Hem beden hem de dünyanın sorunları bizim için dışsaldır. Hangi anlamda dışsaldır? Olası üçüncü ilişki açısından dışsaldır.

Bu Çalışma açısından kendim hakkında düşünürken, bazen bu ilişkileri düşünmenin ve açık bir şekilde zihinde tutmanın, özellikle hangi ilişkide kabahatli olduğumu gözlemlemeye çalışmanın yararlı olduğunu fark ettim. Bedenimle yanlış bir ilişki içinde olabilirim ya da dışsal hayatla yanlış bir ilişki içinde olabilirim ya da kendimle yanlış bir ilişki içinde olabilirim. Yani üçüncü ilişki açısından, hissetmem gerektiği yerde düşünüyor ya da düşünmem gerektiği yerde hissediyor olabilirim vs. Ya da kendim hakkında uykuda olabilirim. Bu herkes için geçerlidir. Bir terslik olduğunu hissedersek, dışarı bakma eğilimindeyizdir. Hasta olduğumuza karar verebiliriz –yani dışsal olarak bedenimize bakarız– ya da diğer insanların hatalı olduklarına karar verebiliriz, ki bu durumda da yine dışarı bakıyoruzdur. Buna rağmen, bir insan kendi içinde hatalı olduğuna, doğru "ben"lerde olmadığına, kendisiyle bu üçüncü ilişkisini yeterince beslemediğine karar verebilir. Belki insan gerçekten bir süre için kendi üzerinde çalışmadı. Belki merkezlerin daha yüksek bölümlerinden gelmiş düşüncelerle bağlantı kurmadı; demek istediğim, kendini dinlemiyordu ve kendisine söylenmiş şeyleri kaçırdı. Kadim ezoterik literatürde İnsan'ın kendisiyle ve içindeki hem daha yüksek hem daha alçak tüm farklı bölümlerle ilişkisini konu alan, içindeki belirli bir ısıyı koruma gerekliliğine işaret eden birçok söz vardır. Kuluçkadaki yumurtanın uzun süre soğumasına izin verilmemesi gerektiğini biliyorsunuz. Aynı zamanda, er geç birlikte erimeleri gereken metalik tozların yer aldığı kimyasal deney tüpünü ısıtmak için ateş yakılması gerektiğini de bu öğretide duydunuz. Böyle olmadığı takdirde, tüpün

duvarlarındaki her tıkırtı tozların yerini değiştirir. Bu demektir ki, hayatın yol açabileceği her değişim içerde bizim yerimizi değiştirir ve dışsal dünya ile onun değişen olaylarına hiçbir içsel direnme gücümüz yoktur. Ya da İnsan'ı, her kımıldatışın deseni değiştirdiği bir kaleydoskopa benzetebilirsiniz. Kendisiyle üçüncü ilişkinin maksadı, önünde sonunda kalıcı bir şey oluşturmaktır. Gelişim hiyerarşisinde her şeyden önce, Gözlemleyen "Ben"in oluşturulması gelir. Sonra bunun üstüne, çalışmak isteyen "ben"ler topluluğu olan Yardımcı Kahya'nın oluşturulması gelir. Bu "ben"lerin bazıları gerçekten çalışmak isteyebilir ve bazıları da sadece yapmak istiyorlarmış gibi davranırlar. Fakat Yardımcı Kahya yeterince güçlendiğinde Kahya'nın kendisinin gelmesi olasılığı vardır ve onun da üstünde, kalıcı ve sarsılmaz Gerçek "Ben"in gelme olasılığı yatar. Bu gerçekleştiğinde ise ortada *gerçek* bir *insan*, sıradan hayatta bilmediğimiz türden bir insan vardır.

Şimdi bu yorumda sizinle bu üçüncü ilişki hakkında konuşmak istiyorum. Çalışmak için birçok fırsatı kaçırırız çünkü bu üçüncü ilişkiyi unuturuz. Hastalık ya da her zaman ilişkide olduğumuz hayattaki dışsal şartlar yüzünden ve her ikisinde de* belirli bir rahatlığı bulamadığımızdan gerilimli olabiliriz; kendimizi şaşkın, ne yapacağını bilemez bir durumda hissedebiliriz. Fakat bu iki ilişkinin üzerinde bir üçüncü ilişki olasılığı yatar. Tam onu çağırmamız gereken zamanda, Çalışma'yı çağırmayı unuturuz. Sıradan günlük sorunlarımızla bağlantılı olan sıradan düşüncelerimiz Çalışma fikirlerine götürmez. Sıçramak zorundayız: Maksatlı olarak Çalışma ile bir bağlantı kurmak zorundayız ve hepimiz bunu yapmak için farklı yollar bulmalıyız. Hayatın bizi nasıl uykuya sürüklediğinin, hayat problemleriyle meşguliyetimizin bizi bu Çalışma'nın tesirlerinden nasıl uzaklaştırdığının hepiniz farkındasınız. Bu Çalışma'daki herhangi birinin kendini içinde bulabileceği iki farklı şart tanımlamak istiyorum. Biri özetle, bir insan kendisini her şeyin içine batmış hissettiği bir şartta bulur: Oldukça gerilimli, üzüntülü, endişeli vs. hisseder ve sanki başını yukarı kaldıramayacak gibi, kendi negatif hislerinin manzaraları arasından yaşamı görür. İkinci şart, bir insan Çalışma bakış açısından kötü bir durumda olduğunu *bildiğinde* ve bu durumdan nasıl kurtulacağını bulamadığında meydana gelir. Sanırım, insanın kendi çalışması için en ilginç olan bu ikinci durumdur. Kişi uykuda olduğunu bilir, tümüyle ters giden bir şey olduğunun farkındadır fakat kendine yardım adına hiçbir şey yapmaz. Tam bu noktada Çalışma hakkında bazı en kötü negatif düşünceler meydana gelebilir. Deyim yerindeyse, kendi içinde Çalışma'nın dışındadır. Onu iletebilen "ben"lerin dışındadır fakat bunu bilmesine rağmen, bu konuda hiçbir şey yapmaz. Şimdi bu durum yine ikiye ayrılabilir. Bir tür ağır, kaygısız ve durumunuzu bilmenize rağmen hiçbir şey yapmak istemeyen bir durum içinde olabilirsiniz. Ya da "Tanrı'ya meydan okuma" denilen ilginç bir koşulda olabilirsiniz. Size yardım edilmesi gerektiğini hissedebilirsiniz. Fakat her iki durumda da içinizde, kendinizle yeniden bir tür uyum kurabilmek

*beden ve dış şartlar (ç.n.)

için geliştirilmiş bir teknik yoktur. Burada, Kurnaz Adam'ın birçok yönünden biri ortaya çıkar. Çalışma'yı hissedemediğinden şikayet eden ve yukarıdan yardım edilmesini bekleyen berbat bir halet içinde dolaşabilirsiniz. Fakat kendinizle bağlantınızı kaybettiğinizi hissederseniz, Çalışma'nın meşgul olduğu bu üçüncü ilişkinin yanlış gittiğini hisseder ve kendinizle yeniden bağlantı kurmak isterseniz, bunu yapmanın bir yolunu bulabilirsiniz ve bunu, berbat olma hali içinde vakit kaybetmeden, maksatlı olarak uygulayabilirsiniz.

Bu şartlar altında kişinin görevi nedir? Kişinin görevi, Çalışma'nın tesirlerini hissedebilen merkezlerin farklı bölümlerine ve farklı "ben"lere ulaşmaktır. Son zamanlarda böyle bir halde kendimi gözlemlerken oldukça maksatlı olarak On Emir'i düşünmeye başladım. Hafızamdan ilk beş Emri tekrar etmeye çalıştım ve onları net bir şekilde yeterince bilmediğimi keşfettim. Bildiğiniz gibi, ilk beş Emir psikolojiktir ve nihai anlamlarında ikinci beş Emir de psikolojik olmasına rağmen ilk anda dışsal hayatla ilişkilerimizden söz eder. Fakat ilk beş Emir sadece kendimizle ilişkimizden söz eder. Açılış Emrini alın: "Benden başka Tanrı tanımayacaksın." Şuurlu Tesirlerden gelen bu öğreti, insanın ondan başka hiçbir şeye ibadet etmeyeceği –yani başka her şey ikinci plandaydı– kadar güçlü idiyse, kişi bedenin ve hayatın bütün kötülüklerine direnecek bir durumda olmalıydı. Belki ne demek istediğimi görüyorsunuz. Hiçbir şeyin kıramadığı bir güç tarafından daima korunuyor olurdunuz. Sonra İsa'nın şu sözünü düşündüm: "Tanrın Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün aklınla ve bütün gücünle seveceksin: İlk emir budur." (*Markos*, 12:30) Ve bu Çalışma öğretisinin kaynaklandığı Daha Yüksek Varlıkların İradesini takip etmekle ilgili bu sözleri düşünerek, içimde sanki bir şok gibi tam bir dönüşümün meydana geldiğini hissettim ve aniden her şey farklı göründü, insanlar farklı göründü ve bedenimin her tarafında belirli bir hafiflik hissettim. Bu Çalışma'nın, kendinize Kendini Hatırlama şoku verirseniz, bunun bütün bedenin işleyişini bile değiştirdiğini öğrettiğini bilirsiniz, öyle ki bedendeki tüm hücreler farklı bir besin alırlar. Sizi temin ederim ki bu, her biriniz tarafından sık sık deneyimlenebilir. Unutmayın ki sizin için her zaman en yüksek değer verdiğiniz şey Tanrı'dır. En çok neye değer verirseniz ona taparsınız ve taptığınız şey Tanrı'dır. En çok değer verdiğiniz şey tüm varlığınızı kontrol eder. Bu anlamda Tanrı ile ilgili düşünceleriniz, sizin bir yansımanızdır ve Tanrı sizin anlayış seviyenize göredir. İlginç şeylere taparız ve ilginç tanrılarımız vardır.

Fakat bir insanın kötü bir içsel durumun dışına çıkmasının birçok başka yolu vardır. *Bu tür kötü durumlara girmeden çalışmanın mümkün olmadığını* anlamalısınız çünkü bunlar, üstesinden gelme yeteneğini kazanmamız için mutlaka gerekli olan sınavlar ya da ayartmalardır. Sık sık suya düşmezseniz, iyi yüzmeyi öğrenemezsiniz. Ve bazılarınızın, kötü bir durumdaysanız bu Çalışma yapamayacağınız anlamına gelir, diye düşünmesi her zaman şaşırtıcıdır. Kişi, tam da bu kötü durumlarda çalışabilir ve bunun neyle ilgili olduğunu öğrenebilir. Çok uzun zaman önce verilen şu görüş; kötü durumları, hakkında akıllı olunması ve kurtulmak için adeta müm-

kün olan her türlü zeka ve tekniğin kullanılması gereken bir şey olarak kabul etmek görüşü, oldukça ilginç bir görüştür. Çok farklı Kendini Hatırlama biçimleri vardır ve Kurnaz Adam bir keresinde, "farklı anlarda farklı şekillerde kendini nasıl hatırlayacağını bilen kişi" şeklinde tarif edilmişti. Bazen kişi kötü bir halet içindeyken, ondan kurtulmak için girişimde bulunup başarısız olduğunda negatif imajinasyonun çalışmasına izin vermemek ve bu kötü haletin mevcudiyetine rıza göstermemek şartıyla, onun geçeceği konusunda içsel güvene sahip olup negatifleşmeden, onunla bütünüyle özdeşleşmeden şuurlu olarak ona karşı pasif olabilir. Bu bir Kendini Hatırlama biçimidir ve kişi beklemek zorundaymış ve bu zorunluluğu biliyormuş gibidir, çünkü yağmur çok şiddetli yağmaktadır ve kişi tam o anda dışarı çıkamaz fakat havanın açacağından emindir. Çalışma, kişi için ilave bir yaşam şekli olarak mevcuttur. Ekstradır, fazladandır. Kişinin kendisiyle tüm doğru ilişkisi, Çalışma'nın ekstra ve değerli bir şey olduğu konusundaki bütünlük hissine bağlıdır. Bu bir kez sizin içinizde yerleşirse –yani içsel görüşünüzde Çalışma'nın ekstra ve değerli bir şey olduğunu görürseniz– Çalışma size dokunmaya başlayacaktır ve sizin için bir yol bulacaktır.

Şimdi, son olarak, Çalışma'nın, ona içinizde bir yer vermeye başladığınızda sizin için bir yol bulmasıyla ilgili olarak şunu söylememe izin verin. Herkesin problemleri ve sorunları vardır. Bunlara sahip olmayan kimse yoktur. Biz, sanki sonrasında artık hiçbir sorun var olmayacakmış gibi çözümler –nihai çözümler– bulmaya çalışırız.

Hiçbir şey için nihai çözüm olmadığını hatırlayın. Nihai çözümler bulmaya çalışmak, denizdeki fırtına dalgalarını uzaklaştırmak için uğraşmaya benzer. İyi bir gemiye, iyi bir dümene ve iyi bir pusulaya sahip olmak zorundasınız. Sorunların çözümü gemicilikte yatar. Ya da mecazı değiştirelim: Bu Çalışma'da denir ki, Çalışma iyi ayakkabılar yapabileceğiniz bir deri satar. Tüm çamuru, kayaları ve çakılları temizleyip uzaklaştıramazsınız fakat onlar üzerinde yürümek için iyi ayakkabılar yapabilirsiniz.

Birdlip, 14 Aralık 1943

PRATİK ÇALIŞMA ÜZERİNE TANITICI NOT

İçsel durumlar hakkında konuşurken, söze belirsiz bir genelleme ile başlamak yararsızdır. Örneğin, geçen sefer Londra Gruplarından birinin yaptığı gibi "kaotik durumlar" hakkında konuşmak yararsızdır. Bu şekilde konuşmak kaotik bir şekilde konuşmaktır. Kendini gözlemlemenin amaçlarından biri *gerçekten bir şeyi gözlemlemektir*. Şimdi, "İnsan yapamaz," Çalışma ifadesini, bir insan hiçbir çaba gösteremez şeklinde almak, Çalışma'da çok iyi bir kaotik düşünme örneğidir. Kendiniz açısından yapabileceğiniz bir şey olduğu size söylendi ve bu da kendinizi gözlemleyebilece-

ğinizdir: farklı merkezlerin çalışışını, içinizdeki farklı "ben"leri, içsel olarak kale aldığınızı, negatif olduğunuzu, özdeşleştiğinizi, kendinizi haklı çıkardığınızı vs. gözlemlemek. Bu Çalışma bir insanı kendine getirmek, onu sağlamlaştırmak ve içinde olup biten her şeyle daha açık bir ilişkisinin olmasını sağlamaktır. Bu nedenle size her şeyden önce kendini gözlemlemek ve sonra, belirli iyi tanımlanmış açılardan kendini gözlemlemek öğretilir. Bir insan kendini ele geçirmelidir, kendini doğru yola getirmelidir, kendi içinde ne olup bittiğini ve dolayısıyla yine kendi içinde nereye gittiğini görmek için, içine ışık girmesine izin vermeye çalışmalıdır. Aynı zamanda nerede yanlış bir şekilde konuştuğunu, nerede şikayet ettiğini ve çalışmadığını, kendini gözlemlemeye ait olması gereken şeyleri nerede mekanik olarak söylediğini gözlemlemelidir.

Çalışma'nın pratiği yapılmalıdır. Her yanlış durumda Çalışma'nın öğrettikleri açısından mutlaka kendini yeniden gözden geçirmeli ve nerede olduğunu görmeye çalışmalıdır. Eğer size yardım etmesi için Çalışma'yı asla çağırmazsanız, o size yardım edemeyecektir. Çalışma ile ilişkiniz, içsel olarak derinlerinizde bir yerde, tamamen siz ve Çalışma arasında uzanan içsel bir meseledir. Bir insan Çalışma ile güçlükleri hakkında istediği kadar çok konuşabilir. Tüm Çalışma'nın kendisini küçük "ben"lere boşaltmasına izin verebilir. İçindeki bazı özellikler ile Çalışma'yı bağlantılandırıp bunu bir şaşkınlık ve endişe kaynağına çevirebilir. Bir insan Çalışma'ya binlerce farklı şekilde davranabilir. Fakat bir insanın Çalışma'ya nasıl davrandığı önemlidir. Kişinin içinde çok büyük gerilimler üretebilir. Onun amacı budur. Fakat Çalışma'yı adeta bozulmamış, tamamıyla saf ve zıddı olmayan bir şey olarak ve aynı zamanda kişi onu dinlerse ve onun öğrettikleri vasıtasıyla kendisiyle bağlantı kurarsa kendisine bir şeyler söyleyen bir şey olarak korumak önemlidir. Bir insanın Çalışma'yı anlamadığını söylemesi oldukça kolaydır fakat bunu söylemenin hem doğru bir yolu hem de yanlış bir yolu vardır. Zihinsel olarak omuz silkmek tamamen yararsızdır ve yine bir insanın birkaç yıl rastgele pratik yaptıktan sonra Çalışma'yı anlaması gerekir, diye düşünmek de tamamen yararsızdır. Çok sabır gereklidir ve sabır İradenin Annesi'dir. Kendi içimizde bir insan kalabalığı* bulduk ve bunların her biri başka şey söylüyor. Eğer değer verirsek ve tüm zorluklara rağmen önünde sonunda bizi şu an içinde bulunduğumuz durumların dışına götürebilecek bir şey olduğunu hissedebilirsek ve tüm başarısızlıklara rağmen bu değer verme hali devam ederse, o zaman bir ağırlık merkezi oluşacak, Çalışma'da bir nokta kurulmuş olacaktır ve bu, gerçekleştiğinde çok kutsal bir durumdur.

Bu yüzden hemencecik şikayet etmeyin çünkü bildiğiniz gibi, hayatta bile bir şeyi gerçek anlamda öğrenmek çok uzun zaman alıyor. Sık sık Çinceyi esaslı bir şekilde öğrenmek istiyorsanız, bu bütün hayatınız boyunca sürecektir, dendiğini hatırlarsınız. Bu yüzden çok kısa bir vizyona sahip olmayın. Kendinizi gözlemlemeye başladığınızda ve içinizde bir kaos gördüğünüzde karamsar olmanız gerektiğini düşünmeyin. Bu aslında Çalış-

*"ben"ler kalabalığı (ç.n)

ma'da ilk basamaktır, ilk farkındalık basamağıdır. Sonra kişi, ne yapmalıyım, diye sorabilir. Cevap şudur: Yapabildiğiniz kadar samimi bir şekilde, kendinizi gözlemlemeli ve kendinizden ayrılmanız hakkında Çalışma'nın söylediği bütün pratik şeyleri izlemeye başlamalısınız. Zekice kendini inceleme, kendine yöneltilmiş bir fark etme pratiği, kendinin belli durumlarıyla özdeşleşmeme uygulaması, belirli "ben"lerin kişiyi zayıflattığını ve kişinin yaptığı her şeyin altını kazdığını hatırlama; tüm bunlar Çalışma tarafından yol gösterilmesi, demektir. Tüm bunlar Çalışma'yı izlemektir. İnsanlar uzun bir süre Çalışma'ya teslim olmazlar. Şeyleri Çalışma'ya göre yapmak yerine kendilerine göre kendileri yapma uğraşını sürdürürler. Eskiden olduğu gibi aynı yaşam çabalarını göstermeye devam ederler fakat Çalışma çabası göstermezler. Fakat tüm bunlardan geçmek gereklidir ve bir insan Çalışma'yı ve onun söylediklerini ayırt edene, anlayana kadar bu vahşi ormandan, bu karmaşık ormandan, bu tür bir karanlıktan geçmelidir. Uzun bir süre, yapmayı düşündüğümüz en son şey, kendi üzerimizde Çalışma'nın öğrettiklerine uygun olarak çalışmaktır. Adeta bir oltanın ucundaki bir balık gibi kıvranırız ve bizi başka bir atmosfere taşıyacak oltanın yumuşak çekişine teslim olmayız. Kötü bir halet içine gireriz ve hemen onunla özdeşleşiriz. Sonra her şeyi bu kötü halet aracılığıyla görürüz fakat bu kötü haletle özdeşleşmeme, onun "ben" olmadığını görme pratiği yapmayı düşünmeyiz. Aksine, ona "ben" deriz ve her şeyi, daha da kötü bir halet haricinde bizi başka bir yere götürme kapasitesinde olmayan bu kötü haletten tartışırız. İçine girebilecekleri kendi evleri hemen arkalarında dururken, sırılsıklam eden yağmurun altında duran ve üşüttüklerinden şikayet eden ve kendilerini ne kadar berbat hissettiklerini anlatan insanlara benzeriz. Bu sırılsıklam eden yağmurun altında ve bu kötü içsel durumda kaldığımızda, çok sık olarak belli belirsiz kendi üzerimizde çalışma gayretini göstermeyi ve bir şuur ve İrade hareketi ile kendimizi ondan içsel olarak ayırmayı düşünürüz fakat küçük bir "ben" birden konuşur ve der ki: "Oh, Çalışma benim için çok zor."

Şeyleri kendi içimizde daha açık hale getirme fikri ile bağlantılı olarak, dikkatimizi meşgul edebilen üç farklı ilişki türü üzerine kısa bir yorum yazdım. Kişinin nerede bulunduğu ile ilgili olarak ayrı bir farkındalık kurmaya çalışması çok gereklidir. Bu söylediğim, kişinin fiziksel mekanda nerede olduğu ile ilgili değil, içinde yaşadığımız gerçek dünya olan ilişki dünyasında nerede olduğu ile ilgilidir. Her şey ilişkide, kendinizin şeylerle kurduğu ilişkide yatmaktadır. Şeylerin kendisini değiştiremezsiniz fakat onlarla ilişkinizi değiştirebilirsiniz. Tüm bu Çalışma, hem kendimizle hem de hayatla ilişkimizi değiştirmek üzerinedir. Hiçbir şey yapamazsınız demek, Çalışma fikrini tamamen yanlış bir şekilde almak demektir. Hayatı değiştiremezsiniz. Bu anlamda *yapamazsınız* fakat kendinizi ve her şeyle ilişkinizi değiştirebilirsiniz. Bu, Çalışma'nın defalarca vurguladığı şeydir. Onları kabul etmemiz şartıyla, yani Daha Büyük Zihnin mevcudiyetini kabul etmemiz şartıyla C tesirleri aracılığıyla kendimizi değiştirebiliriz. Fakat genel olarak hayatı da diğer insanları da değiştiremeyiz. Yeni bir dünya yaratamazsınız ve eğer yaratabileceğimizi düşünürsek, Çalışma'da "çıl-

gın" denilen şey oluruz. Tüm meselenin şeylerle ilişkimizi değiştirmekte, şeyleri yeni bir şekilde almakta ve dolayısıyla her şey hakkında yeni bir şekilde düşünmekte yattığını hatırlayın.

NOT

Bu bağlamda, tahta perdelerin ve ayaklıkların, dışarıda hayatın kendisi ve içeride olağan uyku durumumuz olan bu çamurla ilişkimizi değiştirecek şeyler olduğunu hatırlayın. Mecazı değiştirirsek, Çalışma hapishanede olduğumuzu ve bu hapishanenin de pek hoş bir yer olmadığını öğretir. Bazıları iyi hücrelerde oturur, bazıları da daha kötü hücrelerde. Hatta bazıları hapishaneden zevk alır. Fakat bu hapishaneden dışarı bir yol vardır ve bu sır nesilden nesle aktarıldı. Hapishane garip bir hapishane olduğu gibi sır da garip bir sırdır çünkü hapishane gerçek taş duvarlar, surlar, muhafızlar, zincirler ve zindanlardan oluşmuyor. Ve onun mevcudiyeti olgusu yanlış şekilde, yanlış istikamete bakıyor olmamızdan dolayıdır. Hepinize Eflatun'un *Devlet* adlı eserindeki Mağara Miti'ni okumanızı ve ne demek olduğunu düşünmenizi tavsiye ederim. Bu öğretinin ne kadar kadim ve güvenilir olduğunu fark etmenize yardım edecektir.

Dr. Maurice Nicoll, İngiliz tıbbi psikoloji alanında çok iyi tanınan bir öncüdür. Uzun yıllar boyunca, İngiltere'deki çalışma gruplarına haftalık dersler verdi. Aynen kayıtlara geçirilen ve *Yorumlar*'ı oluşturmak üzere basılan bu konuşmalar Dr. Nicoll'ün daha sonra yazdığı kitaplarda ayrıntılı olarak ele aldığı temel fikirleri içermektedir. Belirli derin fikirlerin günlük yaşama derhal uygulanmasıyla ilgili oldukları için *Yorumlar* daha incelikli bir yazımın her zaman koruyamayacağı türden, kendine özgü bir değere sahiptir. *Yorumlar*, yazarı şahsen tanıyamayacak ama aynı sürgit dönüşüm ile ilgilenen yeni nesil tarafından sevgiyle okunmaktadır.

ISBN 978-975-6377-27-7

9 789756 377277

978-975-6377-28-0 (5 Takım)

RM

Ruh ve Madde Yayınları